

Bələdiyyələr haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunları

- Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında (2 iyul 1999-cu il)
- Bələdiyyələrin statusu haqqında (2 iyul 1999-cu il)
- Bələdiyyənin Nümunəvi Nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında (15 oktyabr 1999-cu il)
- Bələdiyyə qulluğu haqqında (30 noyabr 1999-cu il)
- Yerli rəy sorğusu haqqında (30 noyabr 1999-cu il)
- Bələdiyyə mülkiyyətinə əmlakın verilməsi haqqında (7 dekabr 1999-cu il)
- Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında (7 dekabr 1999-cu il)
- Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında (7 dekabr 1999-cu il)
- Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında (14 aprel 2000-ci il)
- "Bələdiyyələrin daimi və başqa komissiyaları haqqında" Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə (14 aprel 2000-ci il)
- Bələdiyyə üzvünün statusu haqqında (18 aprel 2000-ci il)
- Bələdiyyə üzvünün statusu haqqında (18 aprel 2000-ci il)
- "Azərbaycan Respublikasında yerli özünüidarətmə üzrə Əlaqələndirmə Şuraları haqqında" Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə (18 aprel 2000-ci il)
- Ərazi quruluşu və inzibati ərazi bölgüsü haqqında (13 iyun 2000-ci il)
- "Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavələr edilməsi barədə (5 oktyabr 2001-ci il)
- "Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunlarına əlavələr edilməsi barədə (12 oktyabr 2001-ci il)
- "Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa dəyişikliklərin edilməsi barədə (17 aprel 2001-ci il)
- Bələdiyyələrin məhəllə komitələri haqqında Nümunəvi Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə (8 may 2001-ci il)
- Bələdiyyələrin su təsərrüfatı haqqında (29 iyun 2001-ci il)
- Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında (29 iyun 2001-ci il)
- Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında (27 dekabr 2001-ci il)
- Yerli özünüidarə haqqında" Avropa Xartiyasının təsdiq edilməsi barədə (25 dekabr 2001-ci il)
- Bələdiyyə torpaqlarının ayrılmasına dair sənədlərin hazırlanması və razılaşdırılması qaydaları haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə (15 mart 2002-ci il)
- "Ərazi quruluşu və inzibati ərazi bölgüsü haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi ilə əlaqədar "Azərbaycan SSR-in inzibati ərazi quruluşu məsələlərinin həlli qaydası haqqında" Azərbaycan SSR Ali Soveti Rəyasət Heyəti Fərmanının qüvvədən düşmüş hesab edilməsi və Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunvericilik aktlarına əlavələr və dəyişikliklər edilməsi haqqında (19 aprel 2002-ci il)
- "Reklam haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 15-ci maddəsinə dəyişikliklər edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunlarına dəyişikliklər və əlavə edilməsi haqqında (23 aprel 2002-ci il)
- "Bələdiyyələrin su təsərrüfatı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının Su Məcəlləsinə əlavələr edilməsi barədə (3 dekabr 2002-ci il)

- "Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə (3 dekabr 2002-ci il)
- Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunvericilik aktlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi haqqında (3 dekabr 2002-ci il)
- Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında (13 may 2003-cü il)
- Azərbaycan Respublikasının Lənkəran rayonu ərazisində Lövəsər bələdiyyəsinin yaradılması haqqında (15 may 2003-cü il)
- Bakı şəhərinin Binəqədi rayonu ərazisində Xocəsən bələdiyyəsinin yaradılması haqqında (17 iyun 2003-cü il)
- Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanı haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə (17 iyun 2003-cü il)
- "Yerli rəy sorğusu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunvericilik aktlarında dəyişikliklər edilməsi barədə (12 oktyabr 2003-cü il)
- "Bələdiyyə əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısına əlavələr və dəyişikliklər edilməsi barədə (17 sentyabr 2004-cü il)
- Azərbaycan Respublikasının Ağstafa, Ağsu, Saatlı və Tərtər rayonlarında bələdiyyələrin yaradılması haqqında (17 sentyabr 2004-cü il)
- "Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş "Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı"na dəyişikliklər edilməsi barədə (14 dekabr 2004-cü il)
- "Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş "Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı"na əlavələr və dəyişikliklər edilməsi barədə (29 mart 2005-ci il)
- Bələdiyyələrin regional assosiasiyalarının Nümunəvi Əsasnaməsinin təsdiq edilməsi barədə (3 may 2005-ci il)
- "Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısına dəyişikliklər edilməsi barədə (20 sentyabr 2005-ci il)
- "Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş "Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı"nda dəyişiklik edilməsi barədə (16 fevral 2007-ci il)
- "Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş "Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı"nda dəyişikliklər edilməsi barədə (9 oktyabr 2007-ci il)
- Bələdiyyələrə dair Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunvericilik aktlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə (23 oktyabr 2007-ci il)
- "Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş "Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı"nda dəyişikliklər edilməsi barədə (1 aprel 2008-ci il)
- "Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında" və "bələdiyyələrin statusu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunlarına dəyişikliklər və əlavə edilməsi barədə (25 aprel 2008-ci il)
- "Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş "Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı"nda dəyişikliklər edilməsi barədə (1 aprel 2008-ci il)

- Bələdiyyə torpaqlarının torpaq hərracları və ya müsabiqələri vasitəsilə verilməsinin tənzimlənməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunvericilik aktlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə (28 oktyabr 2008-ci il)
- “Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında” və “Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə (17 mart 2009-cu il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə (17 mart 2009-cu il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın yeni redaksiyada verilməsi barədə (29 may 2009-cu il)
- Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin birləşməsi yolu ilə yeni bələdiyyələrin yaradılması haqqında (29 may 2009-cu il)
- “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilməsi barədə (9 iyun 2009-cu il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə (19 iyun 2009-cu il)
- Naxçıvan Muxtar Respublikasında Bələdiyyələrin birləşməsi yolu ilə yeni bələdiyyələrin yaradılması haqqında (19 iyun 2009-cu il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik və əlavə edilməsi barədə (26 noyabr 2009-cu il)
- “Bələdiyyələrin Dövlət reyestrinin aparılması və onlara şəhadətnamənin verilməsi haqqında” Əsasnamə təsdiq edilməsi barədə (29 dekabr 2009-cu il)
- “Bələdiyyələrin ərazi və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik və əlavə edilməsi barədə (22 iyun 2010-cu il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər və əlavə edilməsi barədə (30 sentyabr 2010-cu il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə (22 oktyabr 2010-cu il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə (11 fevral 2011-ci il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə (24 iyun 2011-ci il)
- “Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (25 oktyabr 2011-ci il)
- “Bələdiyyə qulluğu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə (25 oktyabr 2011-ci il)
- “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə (25 oktyabr 2011-ci il)
- “Bələdiyyələrin daimi və başqa komissiyaları haqqında” Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi haqqında (25 oktyabr 2011-ci il)

- “Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (25 oktyabr 2011-ci il)
- “Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə (25 oktyabr 2011-ci il)
- “Bələdiyyənin nümunəvi nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə (25 oktyabr 2011-ci il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə (13 dekabr 2011-ci il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə (14 fevral 2012-ci il)
- “Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (20 aprel 2012-ci il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə (22 may 2012-ci il)
- “Bələdiyyənin nümunəvi nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (22 may 2012-ci il)
- “Bələdiyyənin nümunəvi nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (22 may 2012-ci il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə (29 iyun 2012-ci il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə (16 oktyabr 2012-ci il)
- Pirallahı rayonunun ərazisində Pirallahı bələdiyyəsinin yaradılması haqqında (5 mart 2013-cü il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə (5 mart 2013-cü il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə (30 aprel 2013-cü il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə (30 sentyabr 2013-cü il)
- “Ekstradisiya haqqında” Avropa Konvensiyasının Üçüncü Əlavə Protokoluna qoşulmaq barədə (30 sentyabr 2013-cü il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə (30 sentyabr 2013-cü il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə (22 noyabr 2013-cü il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə (4 aprel 2014-cü il)

- Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin birləşməsi yolu ilə yeni bələdiyyələrin yaradılması haqqında (30 may 2014-cü il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə (30 may 2014-cü il)
- “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (20 iyun 2014-cü il)
- “Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (20 iyun 2014-cü il)
- “Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (30 sentyabr 2014-cü il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə (28 oktyabr 2014-cü il)
- “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə (28 oktyabr 2014-cü il)
- “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (16 dekabr 2014-cü il)
- “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (16 dekabr 2014-cü il)
- “Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (16 dekabr 2014-cü il)
- Azərbaycan Respublikasının 2003-cü il 17 iyun tarixli 478-IIQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş “Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanı haqqında Əsasnamə”də dəyişiklik edilməsi barədə (16 dekabr 2014-cü il)
- “Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə (16 dekabr 2014-cü il)
- “Bələdiyyə qulluğu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə (13 fevral 2015-ci il)
- “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (3 aprel 2015-ci il)
- Bələdiyyə qulluqçularının etik davranış qaydaları haqqında (28 aprel 2015-ci il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə (29 may 2015-ci il)
- Azərbaycan Respublikasının 2002-ci il 15 mart tarixli 274-IIQ sayılı Qanunu ilə təsdiq edilmiş “Bələdiyyə torpaqlarının ayrılmasına dair sənədlərin hazırlanması və razılaşdırılması qaydaları haqqında Əsasnamə”də dəyişiklik edilməsi barədə (30 sentyabr 2015-ci il)
- “Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (30 sentyabr 2015-ci il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə (20 oktyabr 2015-ci il)
- “Bələdiyyə qulluğu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (29 dekabr 2015-ci il)
- “Bələdiyyələrin su təsərrüfatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (18 dekabr 2015-ci il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə (12 fevral 2016-cı il)

- “Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (14 oktyabr 2016-cı il)
- “Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə (14 oktyabr 2016-cı il)
- “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (29 noyabr 2016-cı il)
- “Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (7 aprel 2017-ci il)
- “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (7 aprel 2017-ci il)
- Bələdiyyə üzvlərinin etik davranış qaydaları haqqında (31 may 2017-ci il)
- “Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə (31 may 2017-ci il)
- “Bələdiyyə qulluğu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (13 iyun 2017-ci il)
- “Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (31 may 2017-ci il)
- Azərbaycan Respublikasının 2003-cü il 17 iyun tarixli 478-IIQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş “Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanı haqqında Əsasnamə”də dəyişiklik edilməsi barədə (17 noyabr 2017-ci il)
- “Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (15 dekabr 2017-ci il)
- “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə (29 dekabr 2017-ci il)
- “Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (29 dekabr 2017-ci il)
- “Bələdiyyələrin su təsərrüfatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə (13 fevral 2018-ci il)
- “Bələdiyyələrin su təsərrüfatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə (13 fevral 2018-ci il)
- “Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (1 oktyabr 2018-ci il)
- “Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (1 oktyabr 2018-ci il)
- “Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (30 oktyabr 2018-ci il)
- “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (30 oktyabr 2018-ci il)
- “Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (30 oktyabr 2018-ci il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə (30 noyabr 2018-ci il)
- “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (9 iyul 2019-cu il)
- “Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (29 iyun 2020-ci il)
- “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (19 iyun 2020-ci il)

- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə (6 oktyabr 2020-ci il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə (15 dekabr 2020-ci il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə (23 fevral 2021-ci il)
- “Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə (3 dekabr 2021-ci il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə (4 mart 2022-ci il)
- “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa Əlavə –“Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu (30 sentyabr 2022-ci il)
- “Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu (30 may 2023-cü il)
- “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu (5 aprel 2024-cü il)
- “Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu (5 aprel 2024-cü il)
- Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin birləşməsi yolu ilə yeni bələdiyyələrin yaradılması haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu (18 oktyabr 2024-cü il)
- “Bələdiyyələrin statusu haqqında” və “Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu (18 oktyabr 2024-cü il)
- “Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında”, “Büdcə sistemi haqqında” və “Nağdsız hesablaşmalar haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Qanunu (10 dekabr 2024-cü il)

Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

İ F Ə S İ L Ü M U M İ M Ü D D Ə A L A R

Maddə 1 . Seçkilərin əsas prinsipləri

Azərbaycan Respublikamda yerli özünüidarəni həyata keçirən bələdiyyələri Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları bu Qanunla müəyyən edilmiş qaydada çoxmandatlı seçki əraziləri üzrə ümumi, bərabər, birbaşa seçki hüququ əsasında sərbəst, şəxsi və gizli səsvermə yolu ilə seçirlər.

Maddə 2 . Bələdiyyələrin səlahiyyət müddəti

Bələdiyyələrin səlahiyyət müddəti 5 ildir.

Bələdiyyələrin səlahiyyətləri onların ilk iclas günü başlanır və yeni seçilən bələdiyyələrin birinci iclas günü başa çatır. Bələdiyyə üzvlərinin səlahiyyətləri yalnız bələdiyyələrin səlahiyyət müddətində qüvvədədir.

Maddə 3 . Seçki hüququ

Seçkilər günü 18 yaşı tamam olan və yaşı 18-dən yuxarı olan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının bələdiyyələrə üzv seçmək hüququ vardır.

Seçkilər günü 21 yaşı tamam olan və yaşı 21-dən yuxarı olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları bələdiyyələrə üzv seçilə bilərlər.

İcra hakimiyyəti orqanlarında işləyən vəzifəli şəxslər, hakimlər, hüquq mühafizə orqanlarının işçiləri, din xadimləri, hərbi qulluqçular bələdiyyə üzvü seçilə bilməzlər. İcra hakimiyyəti orqanlarında işləyən vəzifəli şəxslərin, hakimlərin, hüquq mühafizə orqanlarının işçilərinin bələdiyyə üzvlüyünə namizədliyi qeydə alındıqdan sonra 3 gün ərzində onlar tutduqları vəzifədən azad olunmalı və bu barədə müvafiq sənədi ərazi seçki komissiyasına təqdim etməlidirlər. Bu qaydaya riayət olunmadıqda həmin şəxslərin qeydiyyatı ləğv edilir.

Məhkumluğun ödənilməsindən və ya götürülməsindən asılı olmayaraq, Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 7-1 maddəsində nəzərdə tutulan ağır cinayətlərə görə məhkum olunmuş şəxslər, məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş hökmü ilə azadlıqdan məhrum etmə yerlərində cəza çəkənlər bələdiyyə üzvü seçilə bilməzlər.

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyənləşdirilmiş qaydada fəaliyyət qabiliyyətsizliyi təsdiq edilmiş şəxslər bələdiyyələrə seçkilərdə iştirak edə bilməzlər.

Mənşəyinə, siyasi baxışlarına, sosial və əmlak vəziyyətinə, irqi mənsubiyyətinə, cinsinə, təhsilinə, dilinə, dini münasibətinə, məşğuliyyət növünə və xarakterinə görə Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının seçki hüquqlarının, qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, birbaşa, dolayısı ilə və ya başqa şəkildə məhdudlaşdırılması qadağandır.

Bələdiyyə üzvlərini seçicilər bilavasitə seçirlər.

Seçicilər şəxsən və gizli səs verirlər. Seçkilərdə seçicilərin öz iradəsini ifadə etməsi üzərində nəzarətə yol verilmir.

Maddə 4 . Bələdiyyələrə seçkilərin təyin edilməsi

Bələdiyyələrə seçkiləri Azərbaycan Respublikasının Prezidenti təyin edir. Seçkilərin təyin edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanı rəsmi dərc edilir.

Bələdiyyələrə seçkilər üzrə səsvermə bazar günü keçirilir.

Bələdiyyələrin səlahiyyətlərinin qurtarmasına ən gec 120 gün qalmış yeni seçkilər təyin edilir.

Maddə 5 . Bələdiyyələrə seçkilər

Bu Qanuna uyğun olaraq, majoritar seçki sistemi əsasında seçki əraziləri üzrə aşağıdakı sayda bələdiyyə üzvləri seçilir:

500-dən az əhalisi olan ərazilərdə - 5 bələdiyyə üzvü; 500-dən 1000-dək əhalisi olan ərazilərdə - 7 bələdiyyə üzvü; 1000-dən 5000-dək əhalisi olan ərazilərdə - 9 bələdiyyə üzvü; 5000-dən 10000-dək əhalisi olan ərazilərdə - 11 bələdiyyə üzvü; 10000-dən 20000-dək əhalisi olan ərazilərdə - 13 bələdiyyə üzvü ; 20000-dən

50000-dək əhalisi olan ərazilərdə - 15 bələdiyyə üzvü ; 50000-dən 100000-dək əhalisi olan ərazilərdə - 17 bələdiyyə üzvü; 100000-dən 300000-dək əhalisi olan ərazilərdə - 19 bələdiyyə üzvü.

Maddə 6 . Seçkilərin hazırlanması və keçirilməsi ilə bağlı xərclər

Bələdiyyələrə seçkilərin hazırlanması və keçirilməsi ilə bağlı tədbirlər Azərbaycan Respublikası dövlət büdcəsinin və bələdiyyə büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir.

Seçki komissiyalarının işi üçün qeyri-dövlət təşkilatlarının və müəssisələrinin binalarından və avadanlıqından istifadə edilməsinə görə icarə haqqı Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsinin və bələdiyyə büdcəsinin vəsaiti hesabına ödənilir.

Azərbaycan Respublikası dövlət büdcəsi və bələdiyyə büdcəsinin vəsaitlərindən, bu Qanunda nəzərdə tutulmuş istisnalardan başqa, bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər göstərilməsini təmin etmək və onlar barəsində təşviqat aparmaq üçün istifadə oluna bilməz.

İ F Ə S İ L

BƏLƏDİYYƏLƏRƏ SEÇKİLƏRİN TƏŞKİL EDİLMƏSİ

Maddə 7. Bələdiyyələrə seçkilər üzrə seçki komissiyalarının sistemi

Bələdiyyələrə seçkilərin hazırlanması və keçirilməsini təyin edən orqanlar aşağıdakılardır:

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası (bundan sonra "Mərkəzi Seçki Komissiyası" adlanacaq);

bələdiyyələrə seçkilər üzrə ərazi seçki komissiyaları (bundan sonra "ərazi seçki komissiyaları" adlanacaq);

bələdiyyələrə seçkilər üzrə məntəqə seçki komissiyaları (bundan sonra "məntəqə seçki komissiyaları" adlanacaq);

Maddə 8 . Mərkəzi Seçki Komissiyasının təşkili

Mərkəzi Seçki Komissiyası Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanununa uyğun olaraq təşkil edilir.

Maddə 9. Mərkəzi Seçki Komissiyasının səlahiyyətləri

Mərkəzi Seçki Komissiyası:

seçkilər zamanı qanunçuluğa əməl olunmasına nəzarət edir, bu Qanunun eyni cür tətbiqini təmin edir;

bu Qanunun tətbiqi məsələləri ilə bağlı təlimatlar və başqa sənədlər qəbul edir, seçki komissiyaları üzvləri üçün təlim-seminarlar təşkil edir;

seçki məntəqələrinin nömrələnməsi qaydasını müəyyən edir;

seçki bülletenlərinin, seçici siyahılarının və başqa seçki sənədlərinin nümunələrini təsdiq edir və çapını təşkil edir;

seçki komissiyalarının möhürlərinin nümunələrini, seçki sənədlərinin göndərilməsi və mühafizəsi qaydasını təsdiq edir;

seçkilərə maliyyə təminatı üçün Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsindən ayrılmış vəsaiti bölüşdürür və onun məqsədli xərclənməsinə nəzarət edir;

seçkilərə hazırlıqla bağlı dövlət orqanlarının məlumatlarını dinləyir;

seçkiqabağı təşviqat materiallarının mətbuatda nəşri qaydalarını müəyyən edir;

daxil olmuş şikayətlərə baxır və şikayətçiyə vaxtında cavab verir;

ərazi seçki komissiyasının təqdimatı əsasında təkrar və əlavə seçkilərin keçirilməsi haqqında qərar qəbul edir;

əlavə seçkilərin keçirilməsi haqqında qərarlar qəbul edir;

bu Qanundan irəli gələn başqa səlahiyyətləri həyata keçirir.

Maddə 10. Ərazi seçki komissiyalarının təşkili

Ərazi seçki komissiyası seçki gününə ən geci 95 gün qalmış 9 üzvdən ibarət tərkibdə seçki hüququna malik olan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarından təşkil edilir.

Ərazi seçki komissiyalarının üzvləri heç bir siyasi partiyanın üzvü olmamalıdır.

Ərazi seçki komissiyasının sədri, sədr müavini və katibi onun ilk iclasında komissiyanın üzvləri sırasından gizli səsvermə yolu ilə sadə səs çoxluğu ilə seçilir.

Bələdiyyələrin təşkil olunduğu ərazilər Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilir.

Ərazi seçki komissiyasının tərkibi müvafiq ərazidə ictimai birliklərin, siyasi partiyaların yerli təşkilatlarının və yaşayış yeri üzrə seçicilərin yığınağının göstərdikləri namizədlər arasında Mərkəzi Seçki Komissiyasının müəyyən etdiyi qaydada keçirilən püşkatma yolu ilə müəyyən edilir. Ərazi seçki komissiyaları tərkibinin formalaşdırılması üçün püşkatmanı keçirmək məqsədi ilə üç nəfərdən ibarət tərkibdə rayon, şəhər (şəhərlərdə, rayonlarda) püşkatma komissiyaları təşkil edilir. Püşkatma komissiyalarının təşkili qaydalarını Mərkəzi Seçki Komissiyası müəyyən edir.

İctimai birliklərin, siyasi partiyaların yerli təşkilatlarının və yaşayış yeri üzrə seçicilərin yığınaqlarının irəli sürdükləri namizədlər arasında püşkatma o vaxt keçirilə bilər ki, həmin namizədlərin sayı 11-dən az olmasın. Müstəsna hallarda püşkatmanın keçirilməsi üçün zəruri olan sayda qalan namizədlər püşkatma komissiyası tərəfindən göstərilir. İctimai birliklərin, siyasi partiyaların yerli təşkilatlarının və yaşayış yeri üzrə seçicilərin yığınaqları tərəfindən ərazi seçki komissiyasının üzvlüyünə namizədlər göstərilməsi haqqında sənədlərin nümunələrini Mərkəzi Seçki Komissiyası seçki gününə ən azı 110 gün qalmış təsdiq edir.

Bələdiyyə üzvlüyünə namizəd göstərmiş hər bir siyasi partiya ərazi seçki komissiyasının tərkibinə digər komissiya üzvləri ilə eyni səlahiyyətlərə malik olan bir üzv təyin edə bilər.

Bir neçə siyasi partiya bələdiyyə üzvlüyünə eyni namizədi göstərsə, onlar öz aralarında razılaşma əsasında ərazi seçki komissiyasına yalnız bir üzv təyin edə bilərlər. Siyasi partiya tərəfindən bələdiyyə üzvlüyünə göstərilmiş namizədin qeydiyyatı bu Qanunun tələblərinə əsasən ləğv edildikdə, siyasi partiya tərəfindən ərazi seçki komissiyasının tərkibinə təyin edilmiş üzvlərin səlahiyyətlərinə müvafiq qərar çıxarıldıqdan sonra xitam verilir.

Ərazi seçki komissiyalarının üzvləri Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən müəyyən edilmiş formada vəsiqə alırlar.

Maddə 11. Ərazi seçki komissiyasının səlahiyyətləri

Ərazi seçki komissiyası:

seçki ərazisində bu Qanunun həyata keçirilməsinə nəzarət edir; yarandığı vaxtdan ən gec 3 gün keçənədək seçki komissiyasının ünvanı və telefon nömrəsi haqqında seçicilərə məlumat verir; seçki məntəqələrinin hüdudlarını müəyyən edir; məntəqə seçki komissiyalarını formalaşdırır;

məntəqə seçki komissiyalarının fəaliyyətini əlaqələndirir, onların qərar və fəaliyyətindən daxil olmuş şikayətlərə (ərizələrə) baxır, bu şikayətlər (ərizələr) üzrə əsaslandırılmış qərarlar qəbul edir;

seçki ərazisi üzrə bələdiyyə üzvlüyünə namizədləri qeydə alır və rəsmi elan edir, bu Qanunun 3-cü maddəsinin üçüncü hissəsində nəzərdə tutulmuş hallarda bələdiyyə üzvlüyünə namizədlərin qeydiyyatını ləğv edir;

seçki ərazisi üzrə bələdiyyə üzvlüyünə namizədlərin vəkillərini qeydə alır və onlara müəyyən olunmuş formada vəsiqələr verir;

seçki bülletenlərində bələdiyyə üzvlüyünə namizədlərin adını, soyadını, atasının adını, partiya mənsubiyyətini göstərir;

seçki ərazisi üzrə bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər üçün bərabər seçkiqabağı fəaliyyətin həyata keçirilməsinə nəzarət edir;

seçkilərin hazırlanması və keçirilməsi üçün seçki ərazisinə ayrılmış pul vəsaitinə sərəncam verir, həmin vəsaiti məntəqə seçki komissiyaları arasında bölüşdürür və bu vəsaitin seçki ərazisi üzrə məqsədli xərclənməsinə nəzarət edir;

məntəqə seçki komissiyalarını seçki bülletenləri və digər sənədlərlə təmin edir;

seçki ərazisi üzrə məntəqə seçki komissiyalarının məlumatlarına əsasən səsvermənin nəticələrini müəyyən edir, bu barədə seçicilərə və kütləvi informasiya vasitələrinə məlumat verir;

seçki ərazisi üzrə səsvermənin nəticələrinə dair yekun protokolunun təsdiqlənmiş surətini 5 gündən gec olmayaraq Mərkəzi Seçki Komissiyasına təqdim edir, məntəqə seçki komissiyalarının protokollarının və başqa seçki sənədlərinin saxlanılmasını təmin edir;

məntəqə seçki komissiyalarının otaqlarla, nəqliyyat və rabitə vasitələri ilə təmin olunmasına nəzarət edir, seçkilərin maddi-texniki təminatı ilə bağlı başqa məsələləri həll edir;

təkrar və əlavə seçkilərin keçirilməsini təşkil edir;

bu Qanuna uyğun olaraq başqa səlahiyyətləri həyata keçirir.

Ərazi seçki komissiyalarının səlahiyyətləri bələdiyyələrin səlahiyyətləri müddəti ərzində saxlanılır.

Maddə 12. Məntəqə seçki komissiyalarının təşkili

Məntəqə seçki komissiyaları müvafiq ərazi seçki komissiyaları tərəfindən seçki gününə ən gec 80 gün qalmış 7 üzvdən ibarət tərkibdə təşkil edilir.

Məntəqə seçki komissiyalarının üzvləri heç bir siyasi partiyanın üzvü olmamalıdırlar.

Məntəqə seçki komissiyalarının tərkibi müvafiq ərazidə ictimai birliklərin, siyasi partiyaların yerli təşkilatlarının və həmin ərazi seçicilərinin yığıncaqlarının göstərdikləri namizədlər arasında Mərkəzi Seçki Komissiyasının müəyyən etdiyi qaydada keçirilən püşkatma yolu ilə müəyyən edilir. İctimai birliklərin, siyasi partiyaların yerli təşkilatlarının və yaşayış yeri üzrə seçicilərin yığıncaqlarının göstərdikləri namizədlər arasında püşkatma o vaxt keçirilə bilər ki, həmin namizədlərin sayı 9-dan az olmasın. Müstəsna hallarda püşkatmanın keçirilməsi üçün zəruri olan sayda qalan namizədlər müvafiq ərazi seçki komissiyası tərəfindən göstərilir. İctimai birliklərin, siyasi partiyaların yerli təşkilatları və seçicilərin yaşayış yeri üzrə yığıncaqları tərəfindən məntəqə seçki komissiyasının üzvlüyünə namizədlərin göstərilməsi haqqında sənədlərin nümunələrini Mərkəzi Seçki Komissiyası seçki gününə ən gec 110 gün qalmış təsdiq edir.

Bələdiyyə üzvlüyünə namizəd göstərmiş hər bir siyasi partiya məntəqə seçki komissiyasının tərkibinə digər komissiya üzvləri ilə eyni səlahiyyətlərə malik olan bir üzv təyin edə bilər. Həmin üzvlərə bu Qanunun 10-cu maddəsinin yeddinci hissəsinin tələbləri şamil edilir.

Məntəqə seçki komissiyasının sədri, sədr müavini və katibi komissiyanın üzvləri sırasından onun ilk iclasında gizli səsvermə yolu ilə sadə səs çoxluğu ilə seçilir.

Məntəqə seçki komissiyasının üzvlərinə ərazi seçki komissiyası müvafiq formada vəsiqələr verir.

Maddə 13. Məntəqə seçki komissiyasının səlahiyyətləri

Məntəqə seçki komissiyası:

yarandığı vaxtdan ən gec 3 gün ərzində məntəqə seçki komissiyasının ünvanı, telefon nömrəsi, iş vaxtı, habelə səsvermə günü və yeri haqqında seçicilərə məlumat verir;

seçki məntəqəsi üzrə seçici siyahılarını düzəltməlidir;

seçicilərin seçici siyahıları ilə tanış olması üçün şərait yaradır, siyahıdakı yanlışlıqlar və səhvlər barədə ərizələrə baxır və onların aradan qaldırılması üçün təxirə salmadan tədbirlər görür;

səsvermə otaqlarının, seçki qutularının və başqa avadanlığın hazırlanmasını təmin edir;

seçki məntəqəsi ərazisində seçkiqabağı təşviqat materiallarının yerləşdirilməsi qaydalarına əməl olunmasına nəzarət edir;

səsvermə günü seçki məntəqəsində səsverməni təşkil edir;

seçki məntəqəsi üzrə səsvermənin nəticələrini və seçkilərin yekunlarını müəyyənləşdirir, bu barədə məlumatı ərazi seçki komissiyasına təqdim edir;

bu Qanuna uyğun olaraq başqa səlahiyyətləri həyata keçirir.

Maddə 14. Seçki komissiyası üzvünün statusu

Bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər, onların vəkilləri, müşahidəçilər seçki komissiyasının üzvü ola bilməzlər.

Seçki komissiyasının üzvü:

müvafiq seçki komissiyasının iclasları haqqında qabaqcadan xəbərdar edilir;

seçki komissiyasının iclasında iştirak edir, komissiyanın səlahiyyətlərinə aid olan məsələlər barədə təkliflər verir, bu məsələlər üzrə səsvermədə iştirak edir;

seçki komissiyası iclaslarının digər iştirakçılara iclasın gündəliyinə daxil edilmiş məsələlər barəsində suallar verə bilər, bu suallara mahiyyəti üzrə cavab ala bilər;

müvafiq və aşağı seçki komissiyalarının hər hansı sənədi ilə tanış olmaq hüququna malik olub, bu sənədlərin təsdiqlənmiş surətlərini ala bilər.

Aşağıdakı hallarda seçki komissiyasının üzvü müvafiq qərar qəbul edilməklə komissiya üzvlüyündən vaxtından əvvəl azad edilə bilər:

öz səlahiyyətlərindən yazılı surətdə imtina etdikdə;

Azərbaycan Respublikası vətəndaşlığını itirdikdə;

siyasi partiyanın üzvü olduqda;

haqqında məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş ittiham hökmü olduqda;

fəaliyyət qabiliyyəti olmaması və ya məhdud fəaliyyət qabiliyyətli hesab edilməsi, yaxud xəbərsiz itkin düşmüş, ya da ölmüş elan edilməsi haqqında məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş müvafiq qərarı olduqda.

Seçki komissiyasının üzvü vəzifəsindən vaxtından əvvəl azad edildikdə bu Qanunun tələblərinə uyğun olaraq komissiyanın yeni üzvünün seçilməsi üçün namizədlər göstərilir və püşkatma keçirilir. Bu halda hər boş komissiya üzvü yerinə azı iki namizəd göstərilməlidir.

Seçkilərin hazırlanması və keçirilməsi dövründə əsas işindən azad edilmiş seçki komissiyası üzvünün əmək haqqı seçkilər üçün ayrılmış dövlət vəsaiti hesabına ödənilir.

Səlahiyyətləri müddətində seçki komissiyasının üzvü işəgötürənin təşəbbüsü ilə vəzifəsindən azad edilə və ya öz razılığı olmadan başqa işə keçirilə bilməz.

Seçki komissiyasının üzvü seçkilərin keçirilməsi dövründə müvafiq ərazi prokurorunun razılığı olmadan cinayət məsuliyyətinə cəlb edilə bilməz, yaxud məhkəmə qaydasında müəyyən edilən inzibati tənbeh tədbirlərinə məruz qala bilməz.

Seçki komissiyaları üzvlərinin seçkilər dövründə müvafiq seçki ərazisində gediş-gəliş üçün hər cür ictimai nəqliyyatdan, taksi və sifarişli reyslər istisna olmaqla, pulsuz istifadə hüququ vardır. Ölkə ərazisində gediş-gəliş xərcləri Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən ayrılmış vəsait hesabına ödənilir.

Maddə 15. Seçki komissiyalarının fəaliyyətində aşkarlıq. Seçkilərdə müşahidəçilərin iştirakı

Seçki komissiyalarının fəaliyyəti aşkar və açıq həyata keçirilir.

Seçki komissiyalarının iclaslarında və seçki komissiyaları tərəfindən həyata keçirilən bu Qanunla müəyyən edilmiş başqa seçki tədbirlərində Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatından keçmiş ictimai birliklərin (təşkilatların), habelə siyasi partiyaların müşahidəçilərinin, xarici ölkələrin (beynəlxalq təşkilatlarının) müşahidəçilərinin (bundan sonra "müşahidəçilər" adlanacaq) və kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin iştirak etmək hüququ vardır. Müşahidəçilərə və kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinə seçki tədbirlərinin keçirilməsi haqqında əvvəlcədən məlumat verilməlidir.

Müşahidəçilər Mərkəzi Seçki Komissiyasında akkreditasiyadan keçirlər və bu barədə onlara müvafiq sənədlər verilir.

Səsvermə günü məntəqə seçki komissiyalarının öz işinə başladıkları vaxtdan səsvermənin nəticələrinə dair sənədlərin rəsmiləşdirilməsi başa çatanaqədək müşahidəçilərin və kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin seçki məntəqələrində olmaq hüququ vardır.

Müvafiq seçki komissiyalarının qərarları gecikdirilmədən mətbuatda dərc olunur, digər kütləvi informasiya vasitələri ilə elan edilir və ya başqa üsullarla seçicilərin nəzərinə çatdırılır.

Ərazi və məntəqə seçki komissiyaları bələdiyyə üzvlüyünə namizədlərin qeydiyyatının nəticələri, onların tərcümeyi-halı, hər bir namizədə səs verilməsinin nəticələri, həmçinin seçkilərin yekunları haqqında seçicilərə məlumat verirlər.

Müşahidəçinin səlahiyyətləri onu təyin edən ictimai birlik (təşkilat) və ya siyasi partiya tərəfindən yazılı sənədlə təsdiq edilməlidir. Bu sənəddə müşahidəçinin soyadı, adı, atasının adı, yaşayış yeri, onun göndəriləcəyi seçki məntəqəsinin nömrəsi (seçki məntəqələrinin nömrələri) göstərilməlidir. Həmin sənəd şəxsiyyət vəsiqəsi ilə (pasportla) və akkreditasiya haqqında sənədlə birlikdə təqdim edildikdə etibarlıdır. Müşahidəçinin seçki məntəqəsinə göndəriləcəyi barədə qabaqcadan xəbərdarlıq etmək tələb olunmur.

Müşahidəçilər səsvermənin nəticələrinə dair ərazi və məntəqə seçki komissiyalarının yekun protokolunu ala bilərlər. Bu halda yekun protokolunun boş blankı müşahidəçi tərəfindən doldurulur və komissiyanın katibi tərəfindən təsdiq edilir.

Müşahidəçinin seçki məntəqəsi üzrə aşağıdakı hüquqları da vardır:

səhhətinə görə və ya digər üzrlü səbəblərdən səsvermə yerinə gələ bilməyən seçicilərin səsverməsində iştirak etmək;

məntəqə seçki komissiyasına təklif və iradlarla müraciət etmək;

məntəqə seçki komissiyasının və onun üzvlərinin hərəkətindən (hərəkətsizliyindən) ərazi seçki komissiyasına şikayət etmək.

Müşahidəçilərə məntəqə seçki komissiyasının işinə qeyri-qanuni müdaxilə etməyə icazə verilmir.

Müşahidəçilərin irad və təkliflərinə məntəqə seçki komissiyasının sədri tərəfindən, zəruri hallarda isə məntəqə seçki komissiyasının iclaslarında baxılır.

Maddə 16. Seçki komissiyalarının fəaliyyətinin təşkili

Mərkəzi Seçki Komissiyasının iclasında onun üzvlərinin azı üçdə iki hissəsi iştirak edərsə, iclas səlahiyyətliyədir.

Digər seçki komissiyalarının iclasında üzvlərin yarısından çoxu iştirak edərsə, iclas səlahiyyətli sayılır. Seçki komissiyasının iclaslarında qərar qəbul edilərkən əleyhinə və lehinə verilən səsələrin sayı bərabər olarsa, seçki komissiyası sədrinin səsi həlledici sayılır. Seçki komissiyasının sədri son növbədə səs verir.

Seçki komissiyalarının öz səlahiyyətləri daxilində qəbul etdikləri qərarlar; aşağı seçki komissiyaları üçün məcburidir.

Seçki komissiyalarının qərarları onların iclasında iştirak edən üzvlərin səs çoxluğu ilə qəbul edilir.

Seçki komissiyasının birinci iclasına seçki komissiyasının yaşca ən qocaman üzvü sədrlik edir və ona bu maddənin ikinci hissəsinin tələbləri şamil edilir

Seçki komissiyasının iclası haqqında seçki komissiyasının üzvləri komissiyanın katibi tərəfindən iclasın keçirilməsinə ən gec 24 saat qalmış xəbərdar edirlər.

Seçki komissiyasının qərarları seçki komissiyasının sədri və katibi tərəfindən imzalanır.

Seçki komissiyasının qərarı ilə razı olmayan komissiya üzvünün yazılı surətdə xüsusi rəyini ifadə etmək hüququ vardır. Seçki komissiyasının sədri bu rəyi daxil olduğu vaxtdan 3 gün müddətində, seçki günü isə dərhal yuxarı seçki komissiyasına çatdırmalıdır. Seçki komissiyasının qanunvericiliyə zidd və müəyyən olunmuş səlahiyyətlərini aşmaqla qəbul etdiyi qərarlar yuxarı seçki komissiyası və ya müvafiq məhkəmə tərəfindən ləğv oluna bilər.

Seçki komissiyasının iclası komissiyanın sədri və ya onun tapşırığı ilə müavini tərəfindən çağırılır və keçirilir.

Seçki komissiyalarının iclaslarında şikayətlərə (ərizələrə) baxılarkən maraqlı tərəfin nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Seçki komissiyası katibliyinin işçiləri Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada işə götürülür.

Seçki komissiyası üzvlərinə və katibliyin işçilərinə əmək haqqı seçki komissiyalarının fəaliyyəti üçün ayrılan vəsait həddində Mərkəzi Seçki Komissiyasının müəyyən etdiyi qaydada və məbləğdə ödənilir.

Seçki komissiyaları seçkilərin hazırlanması və keçirilməsi dövründə onlara ayrılmış büdcə vəsaiti həddində müvəqqəti olaraq ştatlar yarada bilərlər.

Maddə 17. Seçki komissiyalarının fəaliyyətinə kömək edilməsi

Dövlət hakimiyyəti orqanları, bələdiyyələr, ictimai birliklər, müəssisələr, idarələr və təşkilatlar, habelə onların vəzifəli şəxsləri seçki komissiyalarına onların bu Qanunla müəyyən edilmiş səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsində kömək etməlidirlər.

Dövlət hakimiyyəti orqanları, bələdiyyələr, ictimai birliklər, müəssisələr, idarələr və təşkilatlar, habelə onların vəzifəli şəxsləri seçki komissiyalarının bu Qanunla müəyyən edilmiş səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsi ilə bağlı müraciətlərinə 3 gün müddətində, təxirəsalınmaz hallarda isə dərhal cavab verməli və bu müraciətlərə əsasən onlara lazımı məlumatlar təqdim etməlidirlər.

Maddə 18. Seçki komissiyalarının qərar və hərəkətlərindən şikayət etmə

Mərkəzi Seçki Komissiyasının və onun vəzifəli şəxslərinin qərarlarından (aktlarından) bu Qanunda başqa müddət nəzərdə tutulmayıbsa, 3 gün müddətində Azərbaycan Respublikasına Ali Məhkəməsinə şikayət edilə bilər.

Seçki komissiyalarının və onların vəzifəli şəxslərinin qərarlarından və qanuna zidd hərəkətlərindən (hərəkətsizliyindən) bu Qanunda başqa müddət nəzərdə tutulmayıbsa, 3 gün müddətində yuxarı seçki komissiyasına və ya müvafiq məhkəməyə şikayət edilə bilər. Eyni şikayət üzrə seçki komissiyası və müvafiq məhkəmə bir-birindən mahiyyətə fərqli qərarlar qəbul edərlərsə, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq məhkəmənin qərarı daha yüksək hüquqi qüvvəyə malikdir.

Məhkəməyə müraciət etmək üçün əvvəlcədən yuxarı seçki komissiyasına müraciət etmək məcburi deyildir.

Məhkəməyə daxil olmuş şikayətlərə (ərizələrə) bu Qanunla müəyyən olunmuş müddətlərdə baxılır.

Seçkilərin gedişində yuxarı seçki komissiyasına daxil olmuş şikayətlərə (ərizələrə) daxilolma vaxtından 5 gün müddətində, təxirəsalınmaz halda isə seçki günü baxılır və qərar çıxarılır.

Şikayətdə (ərizədə) göstərilən hallar əlavə yoxlama tələb edərsə, onda bu şikayətə (ərizəyə) 10 gün müddətində baxılır.

Yuxarı seçki komissiyası şikayətin (ərizənin) mahiyyəti üzrə müstəqil qərar qəbul edə bilər və belə halda, lazım olarsa, aşağı seçki komissiyasının qərarı ləğv edə bilər.

Məhkəmələr şikayətlərə (ərizələrə) vaxtında, o cümlədən bazar günləri baxmalıdırlar.

Maddə 19. Seçki məntəqələrinin təşkili

Bələdiyyələrə seçkilərdə seçicilərin səs verməsini və səsələrin hesablanması təşkil etmək üçün seçki məntəqələri yaradılır.

Seçki məntəqələri yerli şəraiti nəzərə almaqla, seçicilər üçün maksimum rahatlıq yaratmaq məqsədi ilə müvafiq ərazi seçki komissiyası tərəfindən seçki gününə ən gec 80 gün qalmış təşkil edilir.

Seçki məntəqələri aşağıdakı tələblər nəzərə alınmaqla yaradılır:

hər seçki məntəqəsi azı 50 və çoxu 1500 seçicini əhatə etməlidir. Seçicilərin sayı 50-dən az olduqda müstəsna hal kimi ərazi seçki komissiyasının qərarı ilə seçki məntəqəsi təşkil edilə bilər.

müvafiq ərazidə daimi yaşayan hərbi qulluqçular (müddətli həqiqi hərbi xidmətdə olanlar istisna olmaqla) ümumi seçki məntəqələrində səs verirlər.

Maddə 20. Seçicilər siyahısı və onun tərtib edilməsi qaydası

Seçicilər siyahısını müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən olunmuş formada təqdim etdiyi məlumat əsasında məntəqə seçki komissiyası tərtib edir.

Qeydə alınmış seçicilər haqqında məlumatın hər il yanvarın 1-nə və iyulun 1-nə olan vəziyyətinin vaxtaşırı dəqiqləşdirilməsini müvafiq icra hakimiyyəti orqanı həyata keçirir. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı seçicilər haqqında məlumatların seçki gününə ən gec 40 gün qalmış məntəqə seçki komissiyasına göndərir.

Seçicilər siyahısı seçicilərin ünvanı əsasında əlifba sırası ilə, yaxud digər qaydada (yaşayış məntəqələri, küçələr, evlər üzrə) tərtib olunur.

Siyahıda seçicinin soyadı, adı, atasının adı, doğulduğu il (18 yaşlı seçici üçün əlavə olaraq doğum günü) və yaşayış yerinin ünvanı göstərilir.

Hərbi hissədə hərbi qulluqçu olan seçicilərin siyahısı, habelə hərbi hissənin yerləşdiyi ərazidə yaşayan onların ailə üzvlərinin və digər seçicilərin siyahısı hərbi hissənin komandiri tərəfindən bu Qanunla müəyyən olunmuş müddətdə və qaydada tərtib edilir.

Seçici siyahıları Mərkəzi Seçki Komissiyasının təsdiq etdiyi formada 3 nüsxə tərtib edilir və məntəqə seçki komissiyasının sədri və katibi tərəfindən imzalanır. Seçici siyahısının 2 nüsxəsi məntəqə seçki komissiyasında qalır. Üçüncü nüsxə isə seçki gününə ən gec 16 gün qalmış müvafiq ərazi seçki komissiyasına verilir.

Maddə 21. Vətəndaşların seçici siyahılarına daxil edilməsi qaydası

Seçici siyahılarına Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 56-cı maddəsinə uyğun olaraq seçki hüququ olan, 18 yaşına çatmış və yaşı 18-dən yuxarı olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları daxil edilirlər.

Vətəndaşların seçici siyahısına daxil edilməsi üçün onların sərbəst hərəkət etmək, özünə yaşayış yerini azad seçmək hüququnu müəyyən edən qanuna uyğun olaraq müvafiq seçki məntəqəsinin ərazisində yaşaması faktı əsas götürülür.

Seçici bir seçki məntəqəsi üzrə seçici siyahısına daxil edilməlidir.

Seçicinin yalnız bir seçki məntəqəsi üzrə seçici siyahısına daxil edilməsi üzərində nəzarəti öz səlahiyyətləri daxilində müvafiq seçki komissiyaları həyata keçirirlər.

Seçki günü müvafiq seçki məntəqəsinin ərazisində yerləşən sanatoriyalarda, profilaktoriyalarda, istirahət evlərində, xəstəxanalarda, digər stasionar müalicə-profilaktika müəssisələrində və ya başqa müvəqqəti məskunlaşma yerlərində olan və həmin məntəqənin ərazisində yaşayan seçicilər olduqları yer üzrə seçici siyahısına daxil edilirlər.

Seçici siyahıları seçki gününə ən gec 30 gün qalmış məntəqə seçki komissiyası tərəfindən təsdiq edilir. Seçici siyahısı ilə tanışlıqdan sonra seçki məntəqəsinin ərazisində məskunlaşan seçicinin hər hansı səbəbə görə seçici siyahısına daxil edilmədiyi aşkara çıxarsa, o, həmin ərazidə yaşadığı və şəxsiyyətini təsdiq edən sənədlər (şəxsiyyət vəsiqəsi və ya pasport) əsasında məntəqə seçki komissiyası tərəfindən əlavə seçici siyahısına daxil edilir.

Maddə 22. Seçicilərin seçici siyahıları ilə tanış edilməsi

Seçici siyahıları seçki gününə ən gec 30 gün qalmış ümumi tanışlıq üçün təqdim olunur. Seçici siyahıları seçicilərin onlarla tanış olması üçün əlverişli yerdə yerləşdirilir.

Hər bir vətəndaşın seçici siyahısına daxil edilməməsi, habelə siyahıdakı qüsurlar və səhvlər haqqında məntəqə seçki komissiyasına məlumat vermək hüququ vardır.

Məntəqə seçki komissiyası şikayətdə (ərizədə) olan məlumatı yoxlamalı, müəyyən edilən nöqsanları aradan qaldırmalı və ya şikayətin (ərizənin) təmin edilməməsi səbəblərini göstərməklə seçiciyə 24 saat ərzində yazılı cavab verməlidir.

Məntəqə seçki komissiyasının qərarından yuxarı seçki komissiyasına və ya məhkəməyə şikayət verilə bilər. Belə hallarda məhkəmə şikayətə (ərizəyə) 3 gün müddətində, seçki günü isə təxirə salmadan baxmalıdır.

Ərizəçinin seçici siyahısında düzəliş barədə aldığı qərar məntəqə seçki komissiyası tərəfindən təxirə salınmadan icra edilir.

Seçicilərin səsləri hesablandıqdan sonra seçici siyahılarında dəyişiklik etmək qadağandır.

III FƏSİL

BƏLƏDİYYƏ ÜZVLÜYÜNƏ NAMİZƏDLƏRİN GÖSTƏRİLMƏSİ QAYDASI

Maddə 23. Bələdiyyə üzvlüyünə namizəd göstərmək hüququ

Azərbaycan Respublikasının seçki hüququna malik olan və müvafiq seçki ərazisində daimi yaşayan hər bir vətəndaşı bu Qanunun tələblərinə uyğun olaraq, bələdiyyə üzvlüyünə öz namizədliyini irəli sürə bilər.

Müvafiq seçki ərazisində daimi yaşayan şəxslər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə müvafiq surətdə qeydiyyatdan keçmiş siyasi partiyalar, seçicilərin təşəbbüs qrupları tərəfindən bu Qanunun tələblərinə uyğun olaraq bələdiyyə üzvlüyünə namizəd göstərilə bilər.

Maddə 24. Bələdiyyə üzvlüyünə namizəd göstərilməsi və seçici imzalarının toplanması qaydası

Müvafiq seçki ərazisi üzrə bələdiyyə üzvlüyünə namizəd kimi qeydə alınmaq üçün namizədliyi irəli sürülmüş hər bir vətəndaş:

100000-dən çox əhalisi olan ərazidə - 500;

50000-dən çox əhalisi olan ərazidə - 250;

20000-dən çox əhalisi olan ərazidə - 125;

10000-dən çox əhalisi olan ərazidə - 60;

5000-dən çox əhalisi olan ərazidə - 30;

5000-dən az əhalisi olan ərazidə - 15 seçici imzası toplamalıdır.

Bələdiyyə üzvlüyünə namizədlik irəli sürən siyasi partiyalara, seçicilərin təşəbbüs qruplarına və öz namizədliyini irəli sürmüş vətəndaşlara bu Qanunun 1 sayılı Əlavəsində göstərilən formada hazırlanmış imza vərəqələri verilir.

Seçicilərin bələdiyyə üzvlüyünə bir neçə namizədin müdafiəsi üçün imza etmək hüququ vardır. Bu halda seçicinin soyadı, adı, atasının adı, doğulduğu tarix (18 yaşı tamam olmuş şəxsin əlavə olaraq doğulduğu ay və gün) yaşadığı yer, şəxsiyyət vəsiqəsinin (pasportunun) seriyası və nömrəsi, eləcə də imzaların edildiyi tarix göstərilir. Hər bir imza vərəqəsində seçici imzalarının toplandığı rayonun (şəhərin, şəhərdə rayonun) adı göstərilməlidir. Seçicilərin imzaları yalnız yaşayış yerləri üzrə toplanmalıdır.

İmza toplayan şəxs tərəfindən seçicinin imza atmağa məcbur edilməsi və bu məqsədlə ələ alınması yolverilməzdir.

Bələdiyyə üzvlüyünə namizədin müdafiəsi üçün toplanmış imza vərəqələri və namizədin seçki ərazisi üzrə bələdiyyə üzvlüyünə namizəd göstərilmək barədə razılıq ərizəsi seçki gününə ən gec 30 gün qalmış saat 18-dək ərazi seçki komissiyasına təqdim edilməlidir. Ərazi seçki komissiyası sənədlərin qəbul edilməsi haqqında yazılı təsdiqedicisi sənəd verir.

Maddə 25. Namizədlər göstərilməsinə dair bildiriş sənədləri

Bələdiyyə üzvlüyünə öz namizədliyini irəli sürmüş Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları ərazi seçki komissiyasına aşağıdakı bildiriş sənədlərini təqdim etməlidirlər:

1) seçki ərazisi üzrə bələdiyyə üzvlüyünə namizəd göstərilmək barədə Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən müəyyən edilmiş formada ərizə;

2) bu Qanunla müəyyən edilmiş sayda seçici imzası olan imza vərəqələri.

Bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər göstərən siyasi partiyalar və seçicilərin təşəbbüs qrupları ərazi seçki komissiyasına aşağıdakı bildiriş sənədlərini təqdim etməlidirlər:

1) Bələdiyyə üzvlüyünə namizəd göstərilməsi haqqında siyasi partiyanın müvafiq sənədi;

2) təşəbbüs qrupunun yaradılması və bələdiyyə üzvlüyünə namizəd göstərilməsi haqqında müvafiq qaydada təsdiq olunmuş protokol;

3) seçki ərazisi üzrə öz namizədliyinin irəli sürülməsinə dair namizədlərin Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən müəyyən edilmiş formada yazılı razılıq ərizəsi;

4) bu Qanunla müəyyən edilmiş sayda seçici imzası olan imza vərəqələri. Bildiriş sənədlərinin təqdim edilməsi seçkilərə 55 gün qalmış başlanır və 30 gün qalmış qurtarır.

Maddə 26. Bələdiyyə üzvlüyünə namizədin qeydə alınması

Ərazi seçki komissiyası lazımı sənədləri qəbul etdikdən sonra 3 gün müddətində namizədin sənədlərinin qanunun tələblərinə uyğunluğunu yoxlayır, seçki gününə ən gec 25 gün qalmış namizədin qeydə alınması haqqında qərar qəbul edir, yaxud namizədi qeydə almaqdan imtina edir.

Seçkilərə ən gec 24 gün qalmış ərazi seçki komissiyaları bələdiyyə üzvlüyünə namizəd göstərilənlərin siyahılarını elan edirlər.

Namizədlərin qeydə alındığı gün seçkiqabağı təşviqat kampaniyasının başlandığı gün sayılır.

Qanunvericiliyin tələbləri pozulduqda bələdiyyə üzvlüyünə namizədin qeydə alınmasından imtina edilə bilər.

Ərazi seçki komissiyası namizədin qeydə alınmasından imtina edilməsi haqqında əsaslandırılmış qərar çıxarmalıdır. Həmin qərar haqqında namizəd kimi qeydə alınmaq istəyən şəxsə məlumat verilir. Bələdiyyə üzvlüyünə namizədlərin qeydə alınması və ya qeydə alınmasından imtina edilməsi haqqında qərardan 48 saat müddətində müvafiq məhkəməyə şikayət verilə bilər. Həmin şikayətə 2 gün müddətində baxılır və müvafiq məhkəmə tərəfindən qəti qərar çıxarılır.

Qeydə alınmış hər bir namizədə verilmə tarixi və etibarlılıq müddəti göstərilməklə ərazi seçki komissiyası tərəfindən vəsiqə verilir.

IV FƏSİL

BƏLƏDİYYƏ ÜZVLÜYÜNƏ NAMİZƏDLƏRİN STATUSU

Maddə 27. Bələdiyyə üzvlüyünə namizədlərin hüquq və vəzifələrinin bərabərliyi

Bələdiyyə üzvlüyünə namizəd kimi qeydə alınmış şəxslər bərabər hüquqlara malikdir və bərabər vəzifələr daşıyırlar.

Maddə 28. Bələdiyyə üzvlüyünə namizədlərin hüquq və vəzifələri

Bələdiyyə üzvlüyünə namizədlərin qeydə alındıqları gündən seçkilərin yekunlarının rəsmi dərc olunduğu gündə öz şəxsi ərizələrinə əsasən işdən, müddətli həqiqi hərbi xidmətə çağırışdan azad edilmək hüququ vardır.

Bələdiyyə üzvlüyünə namizəd qeydiyyatdan keçdiyi gündən başlayaraq seçkilərin yekunlarının elan olunduğu gündə işgötürənin təşəbbüsü ilə işdən azad edilə bilməz, özünün razılığı olmadan başqa işə və ya vəzifəyə, başqa yerə işə keçirilə bilməz, ezamiyyətə göndərilə bilməz, hərbi xidmətə və ya hərbi toplanışa çağırılma bilməz.

Bələdiyyə üzvlüyünə namizədin seçkilərdə iştirakı müddəti qeydiyyatdan alındığı gündən işlədiyi ixtisası üzrə əmək stajına daxil edilir.

Bələdiyyə üzvlüyünə namizəd qeydə alındığı gündən seçkilərin yekunları rəsmi dərc edildiyi gündə müvafiq seçki ərazisində gəliş-gediş üçün ictimai nəqliyyatın bütün növlərindən (taksi və sifarişli reyslər istisna olmaqla) pulsuz istifadə etmək hüququna malikdir. Namizədin seçkilərə ən gec 48 saat qalanadək istədiyi vaxt namizədliyini geri götürmək hüququ vardır.

Bələdiyyə üzvlüyünə namizədin 5 vəkili ola bilər. Bələdiyyə üzvlüyünə namizədin vəkili olmasına dair vətəndaşın yazılı razılıq ərizəsi əsasında ərazi seçki komissiyası onları 3 gün müddətində qeydə alır.

Vəkil edilmiş şəxs ərazi seçki komissiyasından müəyyən edilmiş formada vəsiqə alır, namizədin seçilməsinə kömək etmək məqsədi ilə təşviqat aparır və bu Qanuna uyğun fəaliyyəti həyata keçirir. Namizəd vəkili etdiyi şəxsi istənilən vaxt geri çağırma bilər. Bu barədə namizəd ərazi seçki komissiyasına məlumat verir, o isə bu şəxsə verilmiş vəkildilmə barədə vəsiqəni ləğv edir.

Bələdiyyə üzvlüyünə namizəd müvafiq seçki ərazisində prokurorun razılığı olmadan cinayət məsuliyyətinə cəlb edilə və həbs edilə bilməz, eləcə də məhkəmə qaydasında müəyyən edilən inzibati tənbeh tədbirlərinə məruz qala bilməz. Prokuror buna razılıq verdikdə, bu barədə dərhal ərazi seçki komissiyasına məlumat verməlidir.

V FƏSİL

BƏLƏDİYYƏLƏRƏ SEÇKİLƏRDƏ SEÇKİQABAĞI TƏŞVİQAT

Maddə 29. Seçkiqabağı təşviqat və onun keçirilməsi müddətləri

Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları, bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər, onların vəkilləri, siyasi partiyalar, seçicilərin təşəbbüs qrupları maneəsiz seçkiqabağı təşviqat apara bilərlər. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 47-ci maddəsinə əsasən onlar kütləvi informasiya vasitələri ilə seçkiqabağı təşviqatın həyata keçirilməsində tam azaddırlar.

Aşağıdakıların seçkiqabağı təşviqat aparması, seçkiqabağı materiallar yayması və ya bələdiyyə üzvlüyünə namizədi təbliğ etməsi qadağandır:

- dövlət hakimiyyəti orqanları, bələdiyyələr;
- hərbi hissələr, hərbi müəssisə, idarə və təşkilatlar;
- dini qurumlar;
- seçki komissiyalarının üzvləri.

Seçkiqabağı təşviqat namizədlərin qeydə alındığı gündən başlayaraq, seçki günündən qabaq saat 24.00-dək davam edir.

Seçki günü hər cür seçkiqabağı təşviqat qadağandır.

Seçki komissiyalarının otaqları istisna olmaqla, əvvəllər digər yerlərdə asılmış və ya yapışdırılmış təbliğat çap materialları öz yerində saxlanılır.

Seçkiqabağı təşviqat:

- kütləvi informasiya vasitələri ilə;
- seçkiqabağı kütləvi tədbirlər (seçkiqabağı yığıncaqlar, seçicilərlə görüşlər, açıq debatlar, diskussiyalar, mitinqlər, nümayişlər, digər tədbirlər keçirilməsi yolu ilə;
- çap materiallarının buraxılması və ya yayılması ilə;
- audioyazı və digər təbliğat materiallarının yayılması ilə;
- qanunla qadağan edilməmiş digər formalarda aparıla bilər.

Vətəndaşlara pulsuz və ya güzəştli şərtlərlə malların verilməsi, satılması və ya xidmətlərin göstərilməsi (informasiya xidmətlərindən başqa), qiymətli kağızlar, eləcə də pul vəsaiti ödənilməsi yolu ilə seçkiqabağı təşviqat aparılması qadağandır.

Kütləvi informasiya vasitələrinin vəzifəli şəxsləri olan bələdiyyə üzvlüyünə namizədlərə, vəkil edilmiş şəxslərə və ya seçki komissiyalarının üzvləri olan jurnalistlərə işlədikləri kütləvi informasiya vasitələri ilə seçkiqabağı təşviqat qadağandır.

Maddə 30. Seçkiqabağı təşviqat aparmaq hüququndan su-istifadəyə yol verilməməsi

Seçkiqabağı təşviqat aparılarkən məlumat azadlığından sui-istifadə edilməsinə yol verilməməlidir. Seçkiqabağı teleradio proqramında, təbliğat materiallarında, yığıncaqlarda, mitinqlərdə, kütləvi-informasiya vasitələrində, çıxışlarda dövlətin Konstitusiyaya quruluşu əsaslarının zor gücü ilə pozulmasına və dəyişilməsinə çağırışlar olmamalıdır.

Sosial, irqi, milli, dini və ya dillə bağlı üstünlüyə aid təşviqat, sosial, irqi, milli və dini ədavətə çağıran məlumat və materialların buraxılışı və yayılması qadağandır.

Dərc olunmuş materiallar və seçki kampaniyası üçün xüsusi hazırlanmış nişanlar istisna olmaqla, bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər tərəfindən seçicilərə pul vəsaitləri, hədiyyələr, qiymətli əşyalar verilməsi, seçkiqabağı təşkilati tədbirlər üçün (seçki məntəqələrində növbətçilik, imzaların toplanması və digər belə işlər) malların güzəştli satışının həyata keçirilməsi, pulsuz hər hansı malların verilməsi, pulsuz və ya güzəştli xidmətlər göstərilməsi (informasiya xidmətlərindən başqa) və digər bu cür hərəkətlər edilməsi qadağandır.

Seçki komissiyaları seçkiqabağı təşviqatın qanunla müəyyən edilmiş qaydada keçirilməsinə nəzarət edirlər.

Qanuna zidd çıxışlar və ya qanuna zidd təbliğat materialları haqqında məlumat alınan kimi, seçki komissiyaları qanuna zidd təşviqatın qarşısını almaq üçün tədbirlər görməli, bu cür təşviqat fəaliyyətini aradan qaldırmaq məqsədi ilə müvafiq dövlət orqanlarına təqdimatla müraciət etməlidirlər.

Maddə 31. Televiziya və radioda seçkiqabağı təşviqat

Qanunla müəyyən edilmiş qaydada qeydə alınmış bələdiyyə üzvlüyünə namizədlərin, onların vəkillərinin, siyasi partiyaların, seçicilərin təşəbbüs qruplarının seçkiqabağı təşviqatı həyata keçirmək üçün dövlət, bələdiyyə və özəl televiziya və radio kanallarından Mərkəzi Seçki Komissiyasının müəyyən etdiyi qaydada istifadə etmək hüququ vardır.

Radio və televiziya seçkiqabağı təşviqat kütləvi açıq müzakirə şəklində dəyirmi masalar, mətbuat konfransları, çıxışlar, siyasi reklamlar şəklində və qanunla qadağan olunmayan digər formalarda həyata keçirilir.

Seçkiqabağı təşviqata həsr edilən teleradio verilişlərinin materiallarını iş və xidmətlərin reklamları ilə kəsmək qadağan edilir.

Dövlət və bələdiyyə, teleradio qurumlarının vəzifəli şəxsləri, yaradıcı işçiləri, kütləvi informasiya vasitələri redaksiyalarının vəzifəli şəxsləri, jurnalistlər bələdiyyə üzvlüyünə namizəd və ya namizədlərin vəkil edilmiş şəxsləri olarlarsa, işlədikləri kütləvi informasiya vasitələrində və ya radioproqramlarda (verilişlərdə) seçkilərin işıqlandırılmasında iştirakı qadağan edilir.

Maddə 32. Dövrü nəşrlərdə seçkiqabağı təşviqat

Qanunvericilik, icra, məhkəmə hakimiyyəti orqanlarının və bələdiyyələrin rəsmi məlumatlarının və materiallarının dərc olunduğu dövrü nəşrlərdə bələdiyyə üzvlüyünə namizədlərin, siyasi partiyaların seçicilərin təşəbbüs qruplarının seçkiqabağı təbliğat materiallarını dərc etmək qadağandır.

Seçkiqabağı materialların mətbuatda dərci qaydalarını Mərkəzi Seçki Komissiyası müəyyən edir.

Maddə 33. Seçkiqabağı yığıncaqların keçirilməsi şərtləri. Seçicilərlə görüşlər

Dövlət orqanları və bələdiyyələr bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər siyasi partiyalara, seçicilərin təşəbbüs qruplarına seçkiqabağı yığıncaqların, namizədlərlə və onların vəkil edilmiş şəxsləri ilə seçicilərin görüşlərinin təşkilində kömək etməlidirlər.

Belə görüşlərin və yığıncaqların keçirilməsi üçün yer ayrılması məsələsi ərazi seçki komissiyaları tərəfindən 3 gün müddətində həll edilməlidir.

Dövlət və ya bələdiyyə mülkiyyətində, dövlət müəssisə, idarə və təşkilatlarının mülkiyyətində olub kütləvi seçki tədbirlərinin keçirilməsi üçün yararlı olan yerlər ərazi seçki komissiyasının tələbi ilə onun müəyyən etdiyi vaxtlarda bələdiyyə üzvlüyünə namizədlərin və ya onların vəkillərinin seçicilərlə görüşləri üçün pulsuz verilir.

Belə hallarda ərazi seçki komissiyaları bütün namizədlər, siyasi partiyalar və seçicilərin təşəbbüs qrupları üçün bərabər imkanlar yaratmalıdırlar. Xüsusilə əhəmiyyətli mədəniyyət obyektləri siyahısına düşmüş bina və qurğular həmin məqsəd üçün verilə bilməz.

Maddə 34. Nəşr olunmuş təbliğat materiallarının yayılması

Bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər, siyasi partiyalar, seçicilərin təşəbbüs qrupları maneəsiz olaraq plakatlar, vərəqələr və təbliğat xarakterli başqa çap materialları buraxa bilərlər. Həmin materiallarda onların buraxılması üçün məsul təşkilatlar və şəxslər haqqında məlumatlar olmalıdır.

Təbliğat məqsədi ilə anonim çap materiallarının hazırlanması və yayılması qadağandır.

Çap olunmuş təbliğat materialları hər bir otaqda, binada, digər obyektlərdə həmin otaqların, binaların, digər obyektlərin mülkiyyətçilərinin razılığı ilə asıla bilər. Çap olunmuş təbliğat materiallarını abidələrə yapışdırmaq, tarixi, mədəni və arxitektura əhəmiyyətli yerlərdə, eləcə də seçki komissiyalarının binalarında asmaq qadağandır.

Seçki gününə ən gec 25 gün qalmış ərazi seçki komissiyası, müvafiq icra hakimiyyəti orqanı ilə razılaşdırmaqla, nəşr olunmuş təbliğat materiallarının asılması və yapışdırılması üçün xüsusi yerlər ayırmalıdır. Belə yerlər seçicilərin gəlib-gətməsi üçün əlverişli olmalıdır. Onların sayı hər seçki məntəqəsinin ərazisində birdən az olmamalıdır. Bələdiyyə üzvlüyünə namizədlərə, siyasi partiyalara, seçicilərin təşəbbüs qruplarına təbliğat materiallarını asmaq və yapışdırmaq üçün bərabər sahə ayrılmalıdır.

Çap olunmuş anonim və ya saxta təbliğat materiallarının yayılmasından xəbərdar olan seçki komissiyası bu fəaliyyətin qarşısını almaq üçün tədbirlər görməli və qanuna zidd təşviqat fəaliyyətinin aradan qaldırılması üçün müvafiq orqanlara müraciət etməlidir.

Maddə 35. Seçkiqabağı təşviqatın maliyyələşdirilməsi

Seçkiqabağı təşviqat bələdiyyə üzvlüyünə namizədliyi qeydə alınan şəxslərin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir.

Seçkiqabağı təşviqatın maliyyələşdirilməsi üçün toplanan vəsait müvafiq bank şöbələrində açılan xüsusi hesablarda saxlanılır. Bu vəsaitin xərclənməsi haqqında yekun hesabatı seçkilərin yekunları rəsmi elan olunduqdan sonra 7 gün müddətində ərazi seçki komissiyasına təqdim edilir.

Seçkiqabağı təşviqatın xarici dövlətlər, xarici hüquqi şəxslər, beynəlxalq təşkilatlar, əcnəbilər və vətəndaşlığı olmayan şəxslər tərəfindən maliyyələşdirilməsi qadağandır. Həmin subyektlərdən namizədin hesabına daxil olan vəsaitlər dövlət büdcəsinə keçirilir.

Seçkiqabağı təşviqatı qadağan olunmuş mənbələrdən maliyyələşdirilən namizədin qeydiyyatı ərazi seçki komissiyası tərəfindən ləğv edilir.

Seçkiqabağı təşviqatı qadağan olunmuş mənbələrdən maliyyələşdirilən namizəd bələdiyyə üzvü seçilmişdirsə, ərazi seçki komissiyası tərəfindən seçkilərin nəticələri etibarsız hesab olunur və bu Qanunla müəyyən edilən qaydada əlavə seçkilər təyin edilir.

VI FƏSİL

BƏLƏDİYYƏLƏRƏ SEÇKİLƏRDƏ SƏSVERMƏ VƏ SEÇKİLƏRİN NƏTİCƏLƏRİNİN MÜƏYYƏN OLUNMASI

Maddə 36. Səsvermə üçün otaq

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı məntəqə seçki komissiyalarına əvəzsiz olaraq səsvermə otaqları ayırır. Səsvermə salonda aparılmalı, burada səsvermə üçün kiçik otaqlar, gizli səsverməni təmin etmək üçün yerlər (kabinələr) hazırlanmalıdır.

Gizli səsvermə üçün hazırlanmış kabinələrdə yazı stolu və zəruri ləvazimat qoyulmalıdır. Səsvermə zamanı karandaşlardan istifadə edilməsi qadağandır.

Məntəqə seçki komissiyası səsvermə otağında və ya bu otağın qarşısında namizədlər haqqında məlumat materialları, seçki bülletenlərinin nümunələri asılmış, yaxud yapışdırılmış lövhələr təşkil edir.

Namizədlər haqqında olan məlumat materiallarında təbliğat xarakterli çağırışlar olmamalıdır. Lövhədə yerləşdirilən dolu seçki bülleteni nümunəsində namizədlərin adı, atasının adı və soyadı olmamalıdır.

Maddə 37. Seçki bülleteni

Bələdiyyələrə seçkilərdə hər seçici bir bülleten alır. Seçki gününə ən gec 40 gün qalmış Mərkəzi Seçki Komissiyası seçki bülleteninin nümunəsini təsdiq edir.

Seçki bülleteninin mətni bülletenin yalnız bir üzündə yerləşir. Seçki bülletenində namizədlərin əlifba qaydasında soyadı, adı, atasının adı, partiya mənsubiyyəti göstərilməlidir.

Namizəd haqqında məlumatın verildiyi yerdən sağda boş kvadrat olur.

Hər seçki bülletenində onun doldurulması qaydası haqqında izahat olmalıdır.

Seçki bülleteninin sol küncündə seçicilərə verilən seçki bülletenlərinin uçotunun aparılması məqsədi ilə kəsilmə xətti müəyyən edilir.

Seçki bülletenləri Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı ilə seçki gününə ən gec 30 gün qalmış çap olunur.

Məntəqə seçki komissiyaları seçki gününə ən gec 48 saat qalmış seçki bülletenlərini ərazi seçki komissiyalarından alırlar. Seçki bülletenlərinin sayı seçki məntəqəsi üzrə seçicilər siyahısına daxil edilmiş seçicilərin sayından 0,5 faizdən artıq olmamalıdır. Seçki bülletenlərinin məntəqə seçki komissiyaları tərəfindən ərazi seçki komissiyasından alınması müşahidəçilərin iştirakı ilə həyata keçirilir.

Seçki bülleteninin sağ yuxarı küncündə məntəqə seçki komissiyasının möhürü ilə təsdiqlənmiş iki üzvünün imzası olmalıdır.

Məntəqə seçki komissiyasının təsdiqləmədiyi seçki bülletenləri qeyri-müəyyən formalı bülleten sayılır və səslərin hesablanmasında nəzərə alınmır.

Seçki bülletenləri hazırlandıqdan sonra bəzi namizədlər sıradan çıxarsa, həmin namizədlərin adları Mərkəzi Seçki Komissiyasının müəyyən etdiyi qaydada seçki bülletenlərindən çıxarılır.

Maddə 38. Səsvermə qaydası

Seçki günü səsvermə saat 8-dən 20-dək keçirilir.

Məntəqə seçki komissiyaları səsvermə gününə azı 20 gün qalmış səsvermənin yeri və vaxtı haqqında kütləvi informasiya vasitələri ilə və ya digər üsullarla seçiciləri xəbərdar etməlidirlər.

Gediş-gəliş çətin olan uzaq yerlərdə yaradılmış seçki məntəqələrinin məntəqə seçki komissiyaları, seçici siyahılarına daxil edilmiş bütün seçicilər səsvermədə iştirak edəblərsə, səsvermənin vaxtından qabaq qurtarması haqqında məlumat verə bilərlər.

Seçici seçki günü səhhətinə görə və ya digər üzrlü səbəblərdən seçki məntəqəsinə gələ bilməyəcəyini yəqin edərsə, o, seçki gününə azı 24 saat qalmış səsvermə otağından kənarında səs vermək istəyini məntəqə seçki komissiyasına bildirməlidir.

Seçki günü saat 8-də məntəqə seçki komissiyasının sədri seçki məntəqəsini açıq elan edir, müşahidəçilərə boş seçki qutularını göstərib möhürləyir, daha sonra məntəqə seçki komissiyasının üzvlərini səsverməyə başlamağa dəvət edir.

Seçici seçki bülletenini aldıqdan sonra seçicilər siyahısına şəxsiyyət vəsiqəsinin (pasportunun) seriyasını və nömrəsini yazır.

Təqdim olunmuş şəxsiyyət vəsiqəsinin (pasportun) seriyası və nömrəsi seçici siyahısına seçicinin razılığı ilə məntəqə seçki komissiyasının üzvü tərəfindən də qeyd edilə bilər.

Seçici yazıların düzgünlüyünü yoxlayır və imza edir. Seçicinin seçki bülletenini sərbəst almaq imkanı olmadıqda o, məntəqə seçki komissiyasının üzvləri və müşahidəçilər istisna edilməklə, başqa şəxslərin köməyindən istifadə edə bilər. Seçiciyə kömək edən şəxs öz soyadını göstərməklə seçici siyahısının "seçicinin seçki bülletenini alması haqqında imza" qrafasında imza etməlidir.

Seçki bülleteni seçiciyə verilərkən onun kəsilmə xətti ilə işarələnmiş sol küncü məntəqə seçki komissiyasının üzvündə qalır. Hər bir seçici şəxsən səs verir. Başqa şəxslərin əvəzinə səs verməyə icazə verilmir.

Seçki bülleteni seçicidən başqa heç kəsin daxil olmasına icazə verilməyən gizli səsvermə üçün xüsusi avadanlıqla təchiz edilmiş kabinetdə doldurulur.

Seçki bülletenini müstəqil yazıb doldurmaq imkanı olmayan seçici məntəqə seçki komissiyasının üzvlərindən və müşahidəçilərdən başqa istədiyi şəxsi kömək üçün kabinetə dəvət edə bilər. Bu şəxsin soyadı seçici siyahısında seçki bülleteni alınması barədə seçicinin imzası ilə birgə göstərilir.

Seçici seçki bülletenində lehinə səs verəcəyi namizədlərin soyadından sağdakı kvadratlarda müvafiq bələdiyyə üzvlərinin sayına bərabər və ya bu saydan az sayda işarə qoyur.

Seçki qutuları məntəqə seçki komissiyası üzvlərinin və müşahidəçilərin maneəsiz müşahidə edə bildikləri yerdə qoyulmalıdır.

Məntəqə seçki komissiyası bütün seçicilərə, o cümlədən səhhətinə görə və ya digər üzrlü səbəblərdən səsvermə otağına gələ bilməyən seçicilərə səsvermədə iştirak etmək imkanı yaratmalıdır. Bu məqsədlər üçün seçki məntəqəsində məntəqə seçki komissiyasının qərarı ilə müəyyən edilmiş miqdarda daşınan seçki qutuları olmalıdır.

Seçici səsvermə otağından kənar səs vermək istəyini məntəqə seçki komissiyasının azı 2 üzvü müşahidəçilərin iştirakı ilə onun yanına gəldikdə seçicinin məntəqə seçki komissiyasına göndərdiyi yazılı ərizədə bir daha yazılı surətdə təsdiq etməlidir.

Seçici səsvermə otağından kənar səs vermək istəyini yazılı surətdə bildirməyibsə, o, məntəqə seçki komissiyası üzvlərinin yanında ərizə yazmalıdır. Seçici seçki bülleteni almasını ərizəsində qeyd edir və imzası ilə təsdiqləyir. Ərizədə seçici haqqında seçicilər siyahısındakı məlumatlar göstərilməlidir.

Məntəqə seçki komissiyasının daşınan seçki qutusu ilə gedən üzvləri ərizələrin sayına uyğun seçki bülletenləri alırlar. Seçicilərin ərizələri ilə əlaqədar istifadə olunan və geri qaytarılmış seçki bülletenlərinin sayı tərtib olunmuş aktda ayrıca göstərilir. Seçicinin seçki məntəqəsindən kənar səs verməsi eyni vaxtda seçici siyahısında ayrıca qeyd olunur. Səsvermə otağından kənar keçirilən səsvermədə müşahidəçilərin iştirak etmək hüququ vardır. Məntəqə seçki komissiyasının üzvləri daşınan səsvermə qutusunu səsvermə otağına qaytardıqdan sonra bu qutu səslərin hesablanmasınadək açılır. Səsvermə otağından kənar səsvermə elə təşkil edilməlidir ki, vətəndaşın seçki hüquqları, gizli səsvermə və ya seçicinin öz iradəsini ifadə etməsi qaydaları pozulmasın.

Məntəqə seçki komissiyasının sədri səsvermə yerində qayda-qanuna nəzarət edir. Məntəqə seçki komissiyası sədrinin bu Qanunun tələblərindən irəli gələn sərəncamları səsvermə otağında olan şəxslər üçün məcburidir. Məntəqə seçki komissiyasının sədri seçki məntəqəsində olmadıqda onun müavini, o da olmadıqda komissiyanın katibi onu əvəz edir. Seçicinin öz iradəsini ifadə etməsinə təsir göstərməyə cəhd edən və ya gizli səsverməni pozan məntəqə seçki komissiyası üzvü işindən kənarlaşdırılır, müşahidəçi isə təxirə salınmadan otaqdan çıxarılır. Bu barədə qərarı məntəqə seçki komissiyası qəbul edir.

Səsvermədə iştirak edən seçicilərdən, seçki komissiyasının üzvlərindən, müşahidəçilərdən başqa, digər şəxslərin seçki məntəqəsində olmaları qadağandır. Seçki günü polis orqanlarının işçiləri seçki məntəqəsinə yalnız formada və məntəqə seçki komissiyasının qərarı ilə ictimai asayişin bərpa edilməsi məqsədi ilə daxil ola bilərlər. İctimai asayiş bərpa edildikdən sonra formada olan polis orqanlarının işçiləri dərhal seçki məntəqəsini tərk etməlidirlər.

Seçici seçki bülletenini doldurarkən səhv etdiyini bildirdikdə, ona seçki bülleteni vermiş məntəqə seçki komissiyası üzvündən sıradan çıxmış seçki bülleteninin əvəzinə yeni seçki bülleteni verməsini xahiş edə bilər. Bu halda seçki komissiyasının üzvü seçiciyə yeni bülleten verir, seçicilər siyahısında isə seçicinin soyadından

sağda müvafiq qeyd edir. Sıradan çıxmış seçki bülleteni sonradan ləğv edilir və bu barədə ayrıca akt tərtib olunur.

Maddə 39. Seçki məntəqəsində səslerin hesablanması

Səsvermə müddəti başa çatdıqda məntəqə seçki komissiyasının sədri "yalnız seçki bülleteni alan və səsvermə otağında (kabinədə) olan seçicilər səs verə bilirlər" elanın verir.

Seçki qutuları açılmazdan əvvəl, istifadə edilməmiş seçki bülletenləri səsvermə otağında müşahidəçilərin müşahidəsi ilə məntəqə seçki komissiyasının üzvləri tərəfindən sayılır və ləğv edilir.

Həmin seçki bülletenlərinin sayı elan edilir və səsvermənin yekun protokolunda qeyd olunur. Bundan sonra məntəqə seçki komissiyasının sədri seçki qutularının möhür və plomblarının salamatlığını yoxlayır, məntəqə seçki komissiyasının üzvlərini və müşahidəçiləri bununla əyani surətdə tanış edərək seçki qutularını açır.

Seçki qutuları növbə ilə: əvvəlcə daşınan seçki qutuları, sonra isə daşınmaz seçki qutuları açılır.

İlk növbədə daşınan seçki qutularında seçki bülletenləri sayılır. Onların sayı səsvermə otağından kənar səsvermə üçün seçicilər tərəfindən verilmiş ərizələrin sayından çox olmamalıdır. Daşınan seçki qutusu üzrə səsler hesablanarkən, seçki bülletenlərinin ümumi sayı verilmiş ərizələrin sayından çox olarsa, daşınan seçki qutusunda bütün seçki bülletenləri məntəqə seçki komissiyasının qərarı ilə etibarsız hesab edilir. Bu barədə akt səsvermə otağından kənar səsvermənin keçirilməsini təmin edən məntəqə seçki komissiyası üzvlərinin soyadları göstərilməklə seçkilərin yekun protokoluna əlavə edilir.

Seçki məntəqəsi üzrə seçicilərin səsleri hesablanarkən, əvvəlcə qeyri-müəyyən formalı seçki bülletenləri, o cümlədən rəsmi hazırlanmayan, məntəqə seçki komissiyası tərəfindən təsdiqlənməmiş, eləcə də etibarsız sayılan seçki bülletenləri ayrılır.

Seçicinin öz iradəsini bülletəndə necə ifadə etdiyini müəyyənləşdirmək mümkün olarsa, bülleten etibarlı sayılır. Seçki bülleteninin etibarlılığına şübhələr yarandıqda məntəqə seçki komissiyası məsələni səsvermə yolu ilə həll edir.

Seçki bülletenlərinin etibarsız sayılması haqqında qərar qəbul edilirsə, onun arxa tərəfində etibarsız sayılmanın səbəbləri göstərilməlidir. Belə qeydlər məntəqə seçki komissiyasının azı üç üzvünün imzası ilə təsdiqlənməlidir.

Etibarsız seçki bülletenləri ayrıca yığılıb bağlanır.

Məntəqə seçki komissiyası üzvlərinin iştirakı ilə məntəqə seçki komissiyasının sədri seçicilərin səsələrinin hesablanmasını birbaşa səsverməyə yekun vurulanadək fasiləsiz aparır. Məntəqə seçki komissiyasının bütün üzvləri və müşahidəçilər səsvermənin nəticələri ilə tanış edilir.

Məntəqə seçki komissiyası səsvermənin nəticələri haqqında protokol tərtib edir. Protokola səsvermənin nəticələrinə dair aşağıdakı məlumatlar daxil edilir:

seçicilər siyahısındakı seçicilərin ümumi sayı (ayrıca sətirdə — əlavə siyahılarda olan seçicilər);

məntəqə seçki komissiyasına verilmiş seçki bülletenlərinin sayı;

seçki günü seçki məntəqəsində seçicilərə verilmiş bülletenlərin sayı;

səsvermə otağından kənar səs vermiş seçicilərə verilmiş seçki bülletenlərinin sayı;

ləğv edilmiş seçki bülletenlərinin sayı;

daşınmaz seçki qutularında olan seçki bülletenlərinin sayı (qeyri-müəyyən formalı bülletenlər istisna olmaqla);

etibarlı sayılmış bülletenlərin sayı;

daşınan seçki qutularında olan seçki bülletenlərinin sayı (qeyri-müəyyən formalı bülletenlər istisna olmaqla);

etibarsız sayılmış seçki bülletenlərinin sayı (eləcə də ayrıca sətirlərdə qeyri-müəyyən formalı və heç bir qeyd edilməmiş seçki bülletenlərinin sayı);

seçki bülleteninə daxil edilmiş namizədlərin soyadı, adı, atasının adı, bunlar eyni olduqda isə namizədlər haqqında digər məlumat;

hər bir namizədin lehinə verilmiş səsələrin sayı.

Məntəqə seçki komissiyası tərəfindən səsvermənin nəticələri haqqında yekun protokolu məntəqə seçki komissiyası üzvlərinin iştirakı və müşahidəçilərin müşahidəsi ilə surətçıxaran vasitəsi ilə 3 nüsxə tərtib olunur və məntəqə seçki komissiyasının üzvləri tərəfindən imzalanır. Protokolda səsvermənin nəticələri həm sözlə, həm də rəqəmlə ifadə edilir.

Bütövlükdə protokolla və ya onun ayrı-ayrı hissələri ilə razılaşmayan məntəqə seçki komissiyasının üzvü protokola xüsusi rəyini əlavə edə bilər; bu barədə protokolda xüsusi qeyd edilir.

Səsvərmənin nəticələri haqqında protokolun karandaşla yazılmasına və ona hər hansı bir düzəliş edilməsinə icazə verilmir. Məntəqə seçki komissiyasından daxil olmuş protokol yuxarı seçki komissiyasında hər hansı bir şübhə yaradarsa, yuxarı komissiya seçicilərin səsələrinin həmin seçki məntəqəsində yenidən hesablanması ilə əlaqədar müvafiq məhkəməyə müraciət edə bilər; belə müraciətlə əlaqədar qərarı məhkəmə 12 saat ərzində çıxarmalıdır.

Səsələrin yenidən hesablanması məntəqə seçki komissiyası tərəfindən yuxarı seçki komissiyası üzvlərinin iştirakı ilə aparılır.

Protokolun 1-ci nüsxəsinə səsvərmə günü məntəqə seçki komissiyasına bu Qanunun pozulması ilə əlaqədar daxil olmuş şikayətlər (ərizələr) və bunlar üzrə məntəqə seçki komissiyasının qəbul etdiyi qərarlar əlavə edilir. Şikayətlərin (ərizələrin) və məntəqə seçki komissiyası qərarlarının təsdiqlənmiş surətləri protokolun 2-ci nüsxəsinə tikilir.

Protokolun 2-ci nüsxəsi bağlanıb möhürlənmiş seçki bülletenləri, həmin bülletenlərin kəsilmiş sol küncələri, habelə səsələrin hesablanmasını müşahidə edən müşahidəçilərin, kütləvi-informasiya vasitələri nümayəndələrinin siyahıları ilə birlikdə komissiyanın fəaliyyətinin sonuna kimi məntəqə seçki komissiyasının katibində qalır.

Məntəqə seçki komissiyası protokolunun 1-ci nüsxəsi imzalandıqdan sonra seçki günündən ən gec 24 saat keçənədək müvafiq ərazi seçki komissiyasına göndərilir. Səsvərmənin nəticələri haqqında protokolun 3-cü nüsxəsi müşahidəçilərin, kütləvi-informasiya vasitələri nümayəndələrinin ümumi tanışlığı məqsədi ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının müəyyən etdiyi qaydada seçki məntəqəsində asılır.

Seçki bülletenləri də daxil olmaqla seçki sənədləri seçkilərin yekunları rəsmi elan olunduqdan sonra 10 gündən gec olmayaraq müvafiq ərazi seçki komissiyasına göndərilir.

Maddə 40. Ərazi seçki komissiyası tərəfindən səsvərmənin nəticələrinin müəyyən edilməsi

Ərazi seçki komissiyası səsvərmənin nəticələri haqqında məntəqə seçki komissiyalarının protokolları əsasında bütün məlumatları ümumiləşdirir və müvafiq ərazidə seçki günündən ən gec 2 gün keçənədək səsvərmənin nəticələrini müəyyən edir.

Məntəqə seçki komissiyalarının protokollarında göstərilmiş məlumatların ümumiləşdirilməsini ərazi seçki komissiyasının üzvləri şəxsən həyata keçirirlər. Səsvərmənin nəticələri barədə ərazi seçki komissiyası protokol tərtib edir, bu protokola ərazi üzrə seçki məntəqələrinin sayı haqqında məlumat, məntəqə seçki komissiyalarından daxil olmuş protokolların sayı və bu Qanunun 39-cu maddəsində göstərilən məntəqə seçki komissiyaları protokollarının ümumiləşdirilmiş məlumatları daxil edilir.

Ərazi seçki komissiyasının protokolu surətçıxaran vasitəsi ilə 3 nüsxə tərtib edilir və komissiyanın bütün üzvləri tərəfindən imzalanır. Protokola ərazi üzrə məntəqə seçki komissiyalarının bütün məlumatlarını ümumiləşdirən cədvəl əlavə edilir. Protokolda səsvərmənin nəticələri həm sözlə, həm də rəqəmlə ifadə edilir.

Ərazi seçki komissiyasının bütövlükdə protokolla və ya onun ayrı-ayn hissələri ilə razı olmayan üzvü protokola öz xüsusi rəyini əlavə edə bilər; bu barədə protokolda müvafiq qeyd edilir.

Protokolun 1-ci nüsxəsinə səsvərmə günü bu Qanunun pozulması ilə əlaqədar ərazi seçki komissiyasına daxil olmuş şikayətlər (ərizələr) və bu barədə seçki komissiyasının qərarları əlavə edilir. Şikayətlərin (ərizələrin) surətləri və ərazi seçki komissiyası qərarlarının təsdiqlənmiş surətləri protokolun 2-ci nüsxəsinə əlavə edilir. Ərazi seçki komissiyası protokolunun 1-ci nüsxəsi seçki günündən ən gec 72 saat keçənədək yekun cədvəli ilə birlikdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına göndərilir.

Səsvərmənin nəticələri haqqında protokolun 3-cü nüsxəsi müşahidəçilərin və kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin ümumi tanışlığı məqsədi ilə Mərkəzi Seçki Komissiyasının müəyyən etdiyi qaydada ərazi seçki komissiyasının otağında asılır. Protokolun 2-ci nüsxəsi, ümumi cədvəl, məntəqə seçki komissiyasının protokolları, səsvərmə protokolunun tərtib edilməsini və səsvərmənin nəticələrinin müəyyən edilməsini müşahidə edən müşahidəçilərin, kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin siyahıları ilə birlikdə ərazi seçki komissiyasının fəaliyyəti qurtaranadək komissiyanın katibində qalır.

Maddə 41. Bələdiyyələrə seçkilərin baş tutması və bələdiyyə üzvlərinin seçilməsi

Bələdiyyələrə seçkilərdə müvafiq seçki ərazisi üzrə seçici siyahılarına daxil edilmiş seçicilərin azı 25 faizi iştirak edərsə, seçkilər baş tutmuş sayılır.

Seçki ərazisi üzrə müvafiq bələdiyyə üzvlərinin sayına uyğun sayda səsvərmədə daha çox səs toplamış namizədlər seçilmiş sayılırlar.

Bir neçə namizəd eyni miqdarda səs topladıqda onların arasından bələdiyyə üzvünü müəyyən etmək məqsədi ilə ərazi seçki komissiyası seçki günündən ən gec 48 saat keçənədək həmin namizədlər arasında (onların vəkillərinin və müşahidəçilərin iştirakı ilə) Mərkəzi Seçki Komissiyasının müəyyən etdiyi qaydada

püşkatma keçirir. Püşkatmanın keçirilməsi haqqında müvafiq sənədlər, ərazi seçki komissiyasının yekun protokolu 1-ci nüsxəsi yekun cədvəli ilə birlikdə Mərkəzi Seçki Komissiyasına göndərilir.

Maddə 42. Bələdiyyələrə seçkilərin yekunlarının elan edilməsi

Mərkəzi Seçki Komissiyası seçkilər günündən başlayaraq ən gec 20 gün müddətində Azərbaycan Respublikası üzrə bələdiyyələrə seçkilərin yekunları elan edir.

Maddə 43. Bələdiyyə üzvü seçilmək haqqında vəsiqə

Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən müəyyən edilmiş nümunədə bələdiyyə üzvü seçilmək haqqında vəsiqə seçkilərin yekunları elan olunduqdan sonra 5 gün müddətində ərazi seçki komissiyası tərəfindən verilir.

Maddə 44. Seçkilərin etibarsız sayılması

Seçkilərin gedişində onların nəticəsinə ciddi təsir göstərən qanun pozuntusuna yol verilərsə, bu halda ərazi seçki komissiyası seçkilərin etibarsız sayılması barədə qərar qəbul edir.

Maddə 45. Təkrar seçkilər

Bələdiyyə seçkiləri baş tutmamış sayılarsa və ya etibarsız sayılarsa, Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı ilə bu Qanunun müddəalarına uyğun olaraq 3 aydan gec olmayan müddətdə təkrar seçkilər keçirilir.

Maddə 46. Əlavə seçkilər

Bələdiyyə üzvləri tam tərkibdə seçikəndə, yaxud onların səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verildikdə və bunun nəticəsində bələdiyyənin tərkibi 2/3 hissədən az olduqda Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı ilə 3 aydan gec olmayan müddətdə əlavə seçkilər keçirilir.

Maddə 47. Bələdiyyələrə seçkilərin yekunlarının və səsvermənin nəticələrinin dərc olunması

Bələdiyyələrə seçkilərin keçirildiyi gündən ən gec iki ay keçənədək Mərkəzi Seçki Komissiyası özünün rəsmi mətbu orqanında səsvermənin nəticələri haqqında məlumatı, eləcə də bütün ərazi və məntəqə seçki komissiyaları üzrə tam məlumatları dərc edir.

VII FƏSİL

YEKUN MÜDDƏALARI

Maddə 48. Sıradan çıxmış bələdiyyə üzvlərinin yerinin tutulması

Bələdiyyə üzvü vəfat etdikdə və ya onun səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verildikdə ərazi seçki komissiyasının təqdimatına əsasən Mərkəzi Seçki Komissiyasının qərarı ilə bu Qanunun tələblərinə uyğun olaraq 3 aydan gec olmayan müddətdə yeni seçkilər keçirilir.

Maddə 49. Seçki sənədlərinin saxlanması

Seçki sənədləri altı ay müddətində saxlanılır, bu müddətdən sonra isə Mərkəzi Seçki Komissiyasının müəyyən etdiyi qaydada ləğv olunur.

Maddə 50. Qanunun qüvvəyə minməsi qaydası

Bu Qanun imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

VIII FƏSİL

KEÇİD MÜDDƏALARI

1. İlk bələdiyyə seçkilərində seçki əraziləri Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən, bir qayda olaraq, inzibati ərazi vahidləri əsasında müəyyənləşdirilir.
2. İlk bələdiyyə seçkiləri Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsi hesabına keçirilir.
3. Məcburi köçkünlər müvəqqəti məskunlaşdıqları ərazilər üzrə bələdiyyə seçkilərində iştirak edirlər.

4 Məcburi köçkünlər müvəqqəti məskunlaşdıqları ərazilər üzrə bu Qanunun tələblərinə uyğun olaraq bələdiyyə üzvü seçilə bilərlər.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Heydər ƏLİYEV

Bakı şəhəri, 2 iyul 1999-cu il
N- 699-1Q

Bələdiyyələrin statusu haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına uyğun olaraq, bu Qanun yerli özünüidarəni həyata keçirən bələdiyyələrin yaradılması prinsiplərini, rolunu, yerli özünüidarənin hüquqi, iqtisadi və maliyyə əsaslarını, onun həyata keçirilməsi üçün dövlət təminatlarını müəyyənləşdirir.

I FƏSİL

ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Maddə 1. Yerli özünüidarə anlayışı

Azərbaycan Respublikasında yerli özünüidarə vətəndaşların fəaliyyətinin təşkilinin elə bir qeyri-dövlət sistemidir ki, bu sistem qanun çərçivəsində onlara yerli əhəmiyyətli məsələləri müstəqil və sərbəst şəkildə həll etmək hüququnu həyata keçirmək imkanı verir. Bu hüququ Qanunla müəyyən edilmiş qaydada ümumi, bərabər, birbaşa seçki hüququ əsasında sərbəst, şəxsi və gizli səsvermə yolu ilə seçilmiş bələdiyyə üzvlərindən ibarət nümayəndəli kollegial orqanlar (bələdiyyələr) və ya vətəndaşların yığıncaqları həyata keçirirlər. Bələdiyyələr öz vəzifələrini yerinə yetirmək məqsədi ilə onların qarşısında məsuliyyət daşıyan, daimi fəaliyyət göstərən icra strukturları yarada bilərlər.

Maddə 2. Əsas anlayışlar

1. Bələdiyyə - Qanunla müəyyən edilmiş ərazi hüdudları daxilində yerli özünüidarəetmə formasıdır. Bələdiyyənin öz mülkiyyəti, yerli büdcəsi və seçkili bələdiyyə orqanları olur və o, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası ilə və bu Qanunla səlahiyyətlərinə aid edilmiş yerli əhəmiyyətli məsələləri müstəqil surətdə həll edir. Bələdiyyələr bərabərlik əsasında qurulur və fəaliyyət göstərirlər.

2. Bələdiyyə orqanları - bələdiyyə tərəfindən yaradılan, yerli əhəmiyyətli məsələləri həll etmək səlahiyyətləri verilən və dövlət orqanları sistemində daxil olmayan seçkili və başqa orqanlardır.

3. Yerli əhəmiyyətli məsələlər - bələdiyyə əhalisinin həyat fəaliyyətinin bilavasitə təmin edilməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası və qanunları ilə müəyyənləşdirilən məsələlərdir.

4. Yerli rəy sorğusu - yerli əhəmiyyətli məsələlər barəsində vətəndaşların rəyinin öyrənilməsidir.

5. Bələdiyyə orqanlarının seçkili vəzifəli şəxsi - əhalinin bilavasitə və ya nümayəndəli yerli özünüidarə orqanının öz tərkibindən seçdiyi, bələdiyyənin nizamnaməsinə uyğun yerli əhəmiyyətli məsələləri həll etmək səlahiyyətləri verilmiş vəzifəli şəxsdir.

6. Bələdiyyə orqanların vəzifəli şəxsi - yerli özünüidarə orqanlarında təşkilatçılıq-sərəncamçılıq funksiyalarını yerinə yetirən və dövlət qulluqçuları kateqoriyasına aid olmayan, kontrakt (əmək müqaviləsi)üzrə işləyən şəxsdir.

7. Bələdiyyə mülkiyyəti - bələdiyyəyə mənsub olan bütün növ daşınan və daşınmaz əmlakdır.

8. Yerli vergilər və ödənişlər - ərazisində yaşayan əhalinin rəyi nəzərə alınmaqla bələdiyyənin müstəqil surətdə müəyyənləşdirdiyi vergilər və ödənişlərdir.

9. Bələdiyyə qulluğu - yerli özünüidarə orqanlarının səlahiyyətlərini icra etmək üçün həmin orqanlarda daimi peşə fəaliyyətidir.

10. "Bələdiyyə" və "yerli özünüidarə" - terminləri və bunların iştirakı ilə düzələn söz birləşmələri bələdiyyə, onların orqanları, yerli özünüidarə funksiyalarının həyata keçirilməsi ilə bağlı olan müəssisə, idarə və təşkilatlar, mülkiyyət obyektləri və başqa obyektlər barəsində, habelə əhali tərəfindən yerli özünüidarənin həyata keçirilməsi ilə əlaqədar digər hallarda işlədilir.

Maddə 3. Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının yerli özünüidarəni həyata keçirmək hüququ

1. Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları yaşadıkları ərazilərdə yerli özünüidarə hüququnu bələdiyyələrə seçkilər, öz iradəsini birbaşa ifadə etmək, rəy sorğusu, müstəqil fikir söyləmək, təkliflər vermək vasitəsi ilə və digər formalarda həyata keçirirlər.

2. Vətəndaşlar irqindən, milliyətindən, cinsindən, dilindən, mənşəyindən, vəzifə mövqeyindən, dinə münasibətindən, əqidəsindən, peşəsindən, siyasi partiyalara, həmkarlar ittifaqlarına və digər ictimai birliklərə

münasibətindən asılı olmayaraq, yerli özünüidarəni həm bilavasitə, həm də öz nümayəndələri vasitəsi ilə həyata keçirə bilərlər.

3. Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının yerli özünüidarə orqanlarına seçmək və seçilmək hüququ vardır.

4. Bələdiyyə qulluğu Azərbaycan Respublikasının vətəndaşları üçün eyni dərəcədə müyəssərdir.

5. Hər bir vətəndaşın bələdiyyələrə, bələdiyyə orqanlarına və onların vəzifəli şəxslərinə müraciət etmək hüququ vardır.

6. Bələdiyyələr, bələdiyyə orqanları və onların vəzifəli şəxsləri insan və vətəndaş hüquqlarına və azadlıqlarına bilavasitə aid sənəd və materiallarla hər bir vətəndaşın tanış olmaq, habelə qanunla xüsusi hallar nəzərdə tutulmayıbsa, bələdiyyələrin fəaliyyəti haqqında tam məlumat almaq imkanını təmin etməyə, seçicilərin tapşırıqlarını yerinə yetirməyə borcludurlar.

Maddə 4. Yerli sosial müdafiə və sosial inkişaf proqramları

1. Yerli sosial müdafiə proqramları bələdiyyə tərəfindən müəyyən edilən vətəndaşlar kateqoriyasına dövlət sosial təminatından əlavə sosial təminatlar müəyyən edir. Həmin təminatlar mütəmadi və birdəfəlik ola bilər.

2. Yerli sosial müdafiə və sosial inkişaf proqramlarından məqsəd dövlətin həyata keçirdiyi sosial inkişaf proqramlarında nəzərdə tutulmayan və ya onlara əlavə olaraq yerli əhəmiyyətli sosial inkişaf məsələlərini həll etməkdir. Həmin proqramlar məktəbəqədər tərbiyə, təhsil, səhiyyə, mədəniyyət, yaşayış və qeyri-yaşayış binalarının saxlanması və istifadə edilməsi, sanitariya müəssisələrinin təşkili, saxlanması və inkişafı, mənzil tikintisi, yerli əhəmiyyətli su mənbələrindən istifadə, su təchizatının və kanalizasiya təsərrüfatının təşkili, saxlanması və inkişafı, yanacaq təchizinin və satışının təşkili, yerli əhəmiyyətli yolların tikilməsi və saxlanması, mərasim xidmətlərinin təşkili və qəbiristanların qorunması, yerli nəqliyyat və rabitə xidmətinin təşkili, ticarət, ictimai işə və məişət xidmətinin təşkilinə şərait yaradılması, mədəniyyət müəssisələrinin inkişafına yardım göstərilməsi, tarix və mədəniyyət abidələrinin saxlanması, informasiya xidmətinin təşkili, kütləvi informasiya vasitələrinin fəaliyyəti üçün şərait yaradılması, kimsəsizlərə, xəstələrə, qocalara, maddi imkansızlara, valideyn himayəsindən məhrum olmuş, həmçinin istedadlı uşaqlara əlavə yardım, fiziki tərbiyə və idmanın inkişafına yardım göstərilməsi, əhalinin məşğulluğuna, adamların peşələri üzrə işlə təmin olunmasına kömək göstərilməsi və yerli infrastrukturun digər sahələrini əhatə edə bilər.

3. Yerli sosial müdafiə və sosial inkişaf proqramlarını həyata keçirərkən bələdiyyələr bu maddənin 2-ci bəndində göstərilən məsələlər üzrə dövlət orqanlarının müvafiq proqramlarının həyata keçirilməsinə müdaxilə edə bilməzlər.

Maddə 5. Yerli iqtisadi inkişaf proqramları

1. Yerli iqtisadi inkişaf proqramlarından məqsəd dövlətin həyata keçirdiyi iqtisadi inkişaf proqramlarında nəzərdə tutulmayan və ya onlara əlavə olaraq yerli əhəmiyyətli iqtisadi inkişaf məsələlərini həll etməkdir. Həmin proqramlar aqrar, sənaye, rabitə, nəqliyyat və digər sahələri əhatə edə bilər. Yerli iqtisadi inkişaf proqramlarında bələdiyyə torpaqlarından və dövlətin bələdiyyələrə verdiyi əmlakdan səmərəli istifadə yolları göstərilir.

2. Yerli iqtisadi inkişaf proqramlarını həyata keçirərkən bələdiyyələr dövlət orqanlarının səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsinə müdaxilə edə bilməzlər.

Maddə 6. Yerli ekoloji proqramlar

1. Yerli ekoloji proqramlardan məqsəd dövlətin həyata keçirdiyi ekoloji proqramlarda nəzərdə tutulmayan və ya onlara əlavə olaraq yerli əhəmiyyətli ekoloji təmizlik məsələlərinin həllinə yerli əhalinin hamılıqla cəlb edilməsidir. Həmin proqramlara yerli şəraitdə mövcud olan ekoloji tarazlığın qorunub saxlanması, bələdiyyə ərazisinin yaşıllaşdırılması və abadlaşdırılması, məişət tullantılarının toplanılması və emalı, suyun, havanın, torpağın hər cür çirklənmədən qorunması, qonşu bələdiyyələrlə birgə ekoloji tədbirlərin həyata keçirilməsi və yerli əhəmiyyətli digər tədbirlər daxil edilə bilər.

2. Bələdiyyələr dövlətin ekoloji proqramları ilə yerli ekoloji proqramların əlaqələndirilməsinə, müəyyən hallarda birgə tədbirlərin həyata keçirilməsinə yardım göstərir.

Maddə 7. Yerli özünüidarəyə dair qanunvericilik

Yerli özünüidarəyə dair qanunvericilik Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasından və qanunlarından, Azərbaycan Respublikası müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının aktlarından (Naxçıvan Muxtar

Respublikasında isə həm də Naxçıvan Muxtar Respublikasının Konstitusiyasından və qanunlarından, Naxçıvan Muxtar Respublikası müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının aktlarından) ibarətdir.

Maddə 8. Bələdiyyənin nizamnaməsi

1. Bələdiyyənin nizamnaməsi bələdiyyənin iclasları və ya vətəndaşların yığıncaqları tərəfindən qəbul edilir.

2. Bələdiyyənin nizamnaməsində aşağıdakılar göstərilir:

- 1) qanunla müəyyən edilmiş bələdiyyə ərazisinin hüdudları və tərkibi;
- 2) bələdiyyə orqanlarının adları, strukturu, səlahiyyətləri və formalaşdırması qaydası;
- 3) bələdiyyə orqanlarının seçkili vəzifəli şəxslərinin səlahiyyət müddəti;
- 4) bələdiyyə aktlarının qəbul edilməsi və qüvvəyə minməsi qaydası;
- 5) bələdiyyələrin bələdiyyə orqanlarının və onların vəzifəli şəxslərinin məsuliyyətinin əsasları və növləri;

6) bələdiyyə üzvlərinin, bələdiyyə orqanlarının seçkili vəzifəli şəxslərinin statusu və sosial təminatları, onların səlahiyyətlərinə xitam verilməsi əsasları və qaydası;

7) bələdiyyə orqanlarının vəzifəli şəxslərinin hüquqları üçün təminatlar;

8) bələdiyyə qulluğu təşkilinin şərtləri və qaydası;

9) yerli özünüidarənin həyata keçirilməsinin iqtisadi və maliyyə əsasları, bələdiyyə mülkiyyətinə sahibliyin, ondan istifadənin və ona sərəncam verilməsinin ümumi qaydası;

10) Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq yerli özünüidarənin təşkilinə, bələdiyyələrin və bələdiyyə orqanlarının vəzifəli şəxslərinin səlahiyyətinə və fəaliyyət qaydasına dair digər müddəalar.

3. Bələdiyyənin nizamnaməsi Azərbaycan Respublikasının qanunu ilə müəyyənləşdirilmiş qaydada dövlət qeydiyyatına alınmalıdır. Bələdiyyə nizamnamələrinin qeydiyyatı müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən həyata keçirilir.

4. Bələdiyyənin nizamnaməsini dövlət qeydiyyatına almaqdan imtina edilməsinə ancaq onun Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına və qanunlarına, Azərbaycan Respublikası müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının aktlarına (Naxçıvan Muxtar Respublikamda isə həm də Naxçıvan Muxtar Respublikasının Konstitusiyasına və qanunlarına, Naxçıvan Muxtar Respublikası müvafiq İcra hakimiyyəti orqanlarının aktlarına) zidd olması əsas verə bilər. Dövlət qeydiyyatına almaqdan imtina edilməsi barədə vətəndaşlar və bələdiyyələr məhkəmə qaydasında şikayət verə bilərlər.

5. Bələdiyyənin nizamnaməsi qeydiyyatı alındığı gündən qüvvəyə minir.

Maddə 9. Bələdiyyələrə dövlət himayəsi

Azərbaycan Respublikasının dövlət hakimiyyəti orqanları bələdiyyələrin təşəkkülü və inkişafı üçün zəruri hüquqi, təşkilati və maddi-maliyyə şəraiti yaradır və yerli özünüidarə hüququnu həyata keçirməkdə əhaliyə kömək göstərirlər.

Maddə 10. Bələdiyyələrin ittifaqları

1. Bələdiyyələr öz fəaliyyətini əlaqələndirmək, hüquq və mənafelərini daha səmərəli həyata keçirmək məqsədi ilə ittifaqlar yarada bilərlər. Həmin ittifaqlar qanunvericiliyə uyğun qaydada qeydiyyata alınmalıdır.

2. Bələdiyyə ittifaqlarına bələdiyyələrin səlahiyyətləri verilə bilməz.

Maddə 11. Bələdiyyələrin möhürü, ştamplı, bank hesabı

Bələdiyyələr hüquqi şəxslərdir, onların öz möhürü, ştamplı və bankda hesabı olur.

II F Ə S İ L

BƏLƏDİYYƏLƏRİN ƏRAZİ ƏSASLARI

Maddə 12. Bələdiyyələrin əraziləri

1. Yerli özünüidarəni Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə təsdiq edilmiş ərazilərdə yaradılan bələdiyyələr həyata keçirirlər.

2. Müəyyən ərazidə əhalinin sayına görə vətəndaşlar yerli özünüidarəni həyata keçirmək hüququndan məhrum edilə bilməzlər.

Maddə 13. Bələdiyyə ərazilərinin müəyyənləşdirilməsi və dəyişdirilməsi

Bələdiyyə ərazilərinin müəyyənləşdirilməsi və dəyişdirilməsi, o cümlədən bələdiyyələr təşkil edilərkən, birləşdirilərkən, yenidən təşkil edilərkən və ya ləğv olunarkən onların hüdudlarının müəyyənləşdirilməsi və dəyişdirilməsi tarixi və digər yerli xüsusiyyətlər, müvafiq ərazi əhalisinin rəyi nəzərə alınmaqla, Azərbaycan Respublikasının qanunu ilə müəyyən edilir.

III FƏSİL

BƏLƏDİYYƏLƏR, BƏLƏDİYYƏ ORQANLARI VƏ ONLARIN VƏZİFƏLİ ŞƏXSLƏRİ

Maddə 14. Bələdiyyələr və bələdiyyə orqanları

1. Bələdiyyələr Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına, "Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa, bu Qanuna və özlərinin nizamnamələrinə əsasən təşkil edilən, bələdiyyə üzvlərindən ibarət olan seçkili yerli özünüidarə orqanlarıdır.

2. Bələdiyyələrin say tərkibi "Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyənləşdirilir.

3. Bələdiyyələrin nizamnamələrinə uyğun olaraq bələdiyyə orqanları yaradılır və onlara yerli özünüidarə məsələlərini həll etmək üçün səlahiyyətlər verilir.

4. Bələdiyyələr və onların orqanları dövlət hakimiyyəti orqanları sistemində daxil deyildir. Dövlət orqanları və dövlətin vəzifəli şəxsləri tərəfindən yerli özünüidarənin həyata keçirilməsinə yol verilmir.

5. Bələdiyyələrin və onların orqanlarının strukturu bu Qanuna və bələdiyyələrin nizamnamələrinə uyğun müəyyənləşdirilir.

Maddə 15. Bələdiyyə üzvü

1. Bələdiyyə üzvü - bələdiyyə seçkilərində seçilmiş, mandatı ərazi seçki komissiyası tərəfindən təsdiq edilmiş şəxsdir. Bələdiyyənin iclaslarında bələdiyyə üzvünün müzakirə olunan məsələlər barəsində çıxış etmək, təkliflər və düzəlişlər vermək, qeydlər etmək, çıxış edənlərə və ya təyin edilməsinə razılıq verilən vəzifələrə göstərilmiş namizədlərə sual vermək, arayış vermək, səsvermədə iştirak etmək hüququ vardır.

2. Əmək haqqını bələdiyyədən alan bələdiyyə üzvünün əsas iş yeri bələdiyyə hesab olunur. Əmək haqqı bələdiyyə tərəfindən ödənilməyən bələdiyyə üzvü öz səlahiyyətini həyata keçirərkən istehsal və ya xidmət fəaliyyətini dayandırmır. Bələdiyyə üzvü bələdiyyənin və tərkibinə seçildiyi daimi komissiyanın iclasları zamanı daimi iş yerində orta əmək haqqı saxlanılmaqla öz istehsal və ya xidmət vəzifəsini yerinə yetirməkdən azad edilir.

3. Bələdiyyə üzvü bələdiyyənin, bələdiyyənin iclasları arasındakı dövrdə isə bələdiyyə sədrinin qabaqcadan razılığı olmadan əmək müqaviləsi ilə işlədiyi yerdə müdiriyyətin təşəbbüsü ilə işdən çıxarıla bilməz, yaxud intizam tənbehi qaydasında azmaşlı işə keçirilə bilməz.

4. Bələdiyyə üzvü 6 ayda bir dəfədən az olmayaraq seçicilərinə hesabat verir.

5. Bələdiyyə üzvü daimi yaşamaq üçün bələdiyyənin hüdudlarından kənara köçdükdə və ya başqa səbəblərdən öz bələdiyyə ərazisində bələdiyyə üzvlüyü vəzifələrini yerinə yetirə bilmədikdə bələdiyyə üzvlüyü səlahiyyətlərini öhdəsindən götürməsi haqqında bələdiyyəyə ərizə verir. Bələdiyyənin növbəti yığıncağı bələdiyyə üzvünün ərizəsinə baxıb müvafiq qərar qəbul edir və bu qərarı həmin dairənin seçicilərinin nəzərinə çatdırır.

6. Bələdiyyə üzvü səlahiyyət müddəti ərzində hər hansı səbəbdən bələdiyyə tərkibindən çıxdıqda müvafiq bələdiyyə ərazisində "Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun olaraq seçkilər keçirilir.

Maddə 16. Bələdiyyənin iclası

1. Bələdiyyənin iclasları ayda bir dəfədən az olmayaraq bələdiyyənin sədri tərəfindən çağırılır. Bələdiyyənin iclası bələdiyyə üzvlərinin yarısından çoxu iştirak etdikdə səlahiyyətlidir.

2. Bələdiyyənin iclasları bələdiyyə ərazisində yaşayan əhalinin azı on faizinin, yaxud bələdiyyə üzvlərinin üçdə bir hissəsinin təşəbbüsü ilə çağırılır.

3. Bələdiyyənin iclaslarında bələdiyyə üzvlərinin və digər iştirakçıların məsuliyyəti bələdiyyənin nizamnaməsi ilə tənzimlənir.

4. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 145-ci maddəsinin II hissəsinə uyğun olaraq, bələdiyyə iclaslarında baxılan məsələlərə dair bələdiyyə üzvlərinin sadə səs çoxluğu ilə qərarlar qəbul edilir.

5. Bələdiyyənin bütün iclasları protokollaşdırılır.

Maddə 17. Bələdiyyənin daimi və başqa komissiyaları

1. Bələdiyyə öz səlahiyyətinə aid məsələlərin qabaqcadan nəzərdən keçirilməsi və hazırlanması üçün, habelə bələdiyyənin qərarlarının həyata keçirilməsinə yardım göstərilməsi, bələdiyyənin tabeliyində olan müəssisə, idarə və təşkilatların fəaliyyətinə nəzarət üçün daimi və başqa komissiyalar yarada bilər.

2. Daimi və başqa komissiyalar səlahiyyətləri daxilində fəaliyyətlərinin təşkili məqsədi ilə öz işinə ekspertlər cəlb edə bilər.

3. Daimi və başqa komissiyalar yaradılarkən yerli əhəmiyyətli məsələlər nəzərə alınır və onlar "Bələdiyyənin daimi və başqa komissiyaları haqqında" əsasnamə, bələdiyyənin nizamnaməsi əsasında fəaliyyət göstərir.

4. Bələdiyyənin daimi və başqa komissiyalarının əsas vəzifələri aşağıdakılardan ibarətdir:

1) yerli əhəmiyyətli sosial müdafiə və sosial inkişaf, ekologiya, iqtisadi inkişaf, yerli xidmət üzrə proqramlar hazırlayıb, bələdiyyənin iclasına və ya yerli əhalinin müzakirəsinə çıxarmaq;

2) yerli əhəmiyyətli məsələləri müzakirə etmək, bələdiyyə iclaslarında müzakirə üçün proqramlar, arayışlar, qərar layihələri və başqa materiallar hazırlamaq;

3) bələdiyyə və onun icra aparatı üçün təkliflər hazırlamaq;

4) seçicilərin tapşırıqlarının yerinə yetirilməsinin təşkilinə və yoxlanılmasına kömək etmək.

5. Daimi və başqa komissiyalar onları seçmiş bələdiyyə qarşısında məsuliyyət daşıyır və ona hesabat verir.

Maddə 18 . Bələdiyyənin icra orqanı

Bələdiyyənin icra orqanı onun icra aparatıdır. İcra aparatı bələdiyyənin sədrindən və onun bu Qanunla və bələdiyyənin nizamnaməsi ilə müəyyənləşdirilmiş qaydada formalaşdırdığı struktur bölmələrindən və bələdiyyənin nizamnaməsinə müvafiq surətdə yaradılan digər icra strukturlarından ibarətdir.

Bələdiyyənin icra aparatının fəaliyyətinə bələdiyyənin sədri rəhbərlik edir.

Yerli əhaliyə xidmət, iqtisadi və sosial inkişaf proqramlarını həyata keçirmək üçün yaradılan icra strukturlarının rəhbərlərini bələdiyyə şurasının qərarına əsasən bələdiyyənin sədri təyin edir.

Maddə 19. Bələdiyyənin sədri və sədr müavini

1. Bələdiyyənin sədri yeni seçilmiş bələdiyyənin birinci iclasında bələdiyyə üzvləri sırasından açıq və ya gizli səsvermə yolu ilə seçilir. Bələdiyyənin sədri bələdiyyə üzvlərinin yarısından çoxunun səsini topladıqda seçilmiş hesab olunur.

2. Ehtiyac olduqda bələdiyyə sədrinin müavinlərini seçir. Bələdiyyə sədrinin müavinləri bələdiyyə üzvləri sırasından açıq və ya gizli səsvermə yolu ilə seçilir. Bələdiyyə sədrinin müavinləri bələdiyyə üzvlərinin yarısından çoxunun səsini topladıqda seçilmiş hesab olunur.

3. Bələdiyyənin sədri və onun müavinləri bu maddənin 1-ci və 2-ci bəndlərində göstərilən qaydada vaxtından əvvəl vəzifədən azad edilə bilərlər.

4. Bələdiyyənin sədri əmr və sərəncamlar verir, bələdiyyənin qərarlarını imzalayır.

5. Bələdiyyə sədrinin müavini bələdiyyə sədrinin ona aid etdiyi məsələləri həll edir, bələdiyyə sədri olmadıqda onun səlahiyyətlərini həyata keçirir.

Maddə 20 . Bələdiyyə üzvlərinin və bələdiyyə orqanlarının seçkili vəzifəli şəxslərinin statusu

1. Bələdiyyə üzvlərinin, bələdiyyə orqanlarının seçkili vəzifəli şəxslərinin öz səlahiyyətlərini maneəsiz və səmərəli həyata keçirməsinə, hüquqlarının, şərəf və ləyaqətinin müdafiəsinə dövlət təminat verir.

2. Bələdiyyə üzvlüyünün səlahiyyət müddəti beş ildir.

3. Bələdiyyə üzvlüyünün səlahiyyətləri onun seçildiyi gündən başlanır və bələdiyyənin yeni tərkibinin iş başladığı gün qurtarır. Bələdiyyə orqanlarının seçkili vəzifəli şəxsinin səlahiyyətləri onun vəzifəyə seçildiyi gündən başlanır və yeni vəzifəli şəxsin seçildiyi gün qurtarır.

4. Bələdiyyə üzvləri, bələdiyyə orqanlarının seçkili vəzifəli şəxsləri bələdiyyənin nizamnaməsinə uyğun olaraq öz səlahiyyətlərini daimi əsasda icra edə bilərlər.

5. Öz səlahiyyətlərini daimi əsasda icra edən bələdiyyə üzvlərinin, bələdiyyə orqanlarının seçkili vəzifəli şəxslərinin bu vəzifələrdə çalışmaqla bağlı sosial təminatları Azərbaycan Respublikasının qanunları və bələdiyyənin nizamnaməsi ilə müəyyənləşdirilir.

Maddə 21. Bələdiyyə üzvlərinin səlahiyyətlərinin itirilməsi əsasları

Bələdiyyə üzvlərinin səlahiyyətləri aşağıdakı hallarda itirilmiş hesab edilir:

- 1) barəsində məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş ittiham hökmü və ya tibbi xarakterli məcburi tədbirlərin tətbiqinə dair qərar olduqda;
- 2) fəaliyyət qabiliyyətsizliyi və ya məhdud fəaliyyət qabiliyyəti məhkəmə tərəfindən müəyyən edildikdə;
- 3) Azərbaycan Respublikası vətəndaşlığından çıxdıqda, başqa dövlətin vətəndaşlığını qəbul etdikdə və ya digər dövlət qarşısında öhdəlik götürdükdə;
- 4) vəfat etdikdə;
- 5) məhkəmə tərəfindən ölmüş elan edildikdə və ya itkin düşmüş hesab edildikdə.

Maddə 22. Bələdiyyə üzvlərinin səlahiyyətlərinə xitam verilməsi əsasları

Bələdiyyə üzvlərinin səlahiyyətlərinə onların səlahiyyət müddəti qurtardıqda xitam verilir.

Bələdiyyə üzvlərinin səlahiyyətlərinə aşağıdakı əsaslara görə vaxtından əvvəl xitam verilə bilər:

- 1) bələdiyyə seçkiləri zamanı səsərin düzgün hesablanmadığı aşkar edildikdə;
- 2) öz arzusu ilə bələdiyyə üzvlüyündən çıxmaq barədə yazılı ərizə verdikdə;
- 3) bələdiyyə üzvlüyünə namizədlər üçün qanunla müəyyən edilmiş tələblərə uyğun gəlmədiyi aşkar edildikdə;
- 4) qanunvericilik, icra və məhkəmə hakimiyyəti orqanlarında məsul vəzifə tutduqda;
- 5) dörd aydan artıq müddətdə xəstəliyi ilə əlaqədar vəzifəsini yerinə yetirməsinin qeyri-mümkünlüyü barədə məhkəmə tərəfindən təşkil edilmiş xüsusi həkim komissiyasının rəyi olduqda;
- 6) bələdiyyənin nizamnaməsində göstərilən müddətdə bələdiyyə iclaslarını üzrsüz səbəbdən buraxdıqda.

Maddə 23. Bələdiyyə üzvlərinin səlahiyyətlərinin itirilməsi və səlahiyyətlərinə xitam verilməsi qaydası

Bu Qanunun 21-ci və 22-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş əsaslar olduqda bələdiyyə üzvlərinin səlahiyyətlərinin itirilməsi və səlahiyyətlərinə xitam verilməsi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 144-cü və 145-ci maddələrinə müvafiq surətdə bələdiyyə iclasının sadə səs çoxluğu ilə qəbul etdiyi qərarı əsasında həll edilir.

Bu Qanunun 21-ci maddəsinin 1-ci, 2-ci, 3-cü, 5-ci bəndlərində və 22-ci maddəsinin 1-ci, 3-cü, 5-ci bəndlərində nəzərdə tutulmuş əsaslar olduqda bələdiyyənin qərar məhkəmənin qüvvəyə minmiş qərarından sonra qəbul edilir.

Maddə 24. Bələdiyyələrin digər orqanları və vəzifəli şəxsləri

Bələdiyyənin nizamnaməsində digər orqanların yaradılması və müvafiq vəzifəli şəxslərin təyin olunması nəzərdə tutula bilər.

Maddə 25. Bələdiyyə qulluğu

1. Bələdiyyə orqanlarında vəzifə tutan şəxslər bələdiyyə qulluqçularıdır.
2. Bələdiyyə qulluğunun hüquqi tənzimlənməsi, o cümlədən bələdiyyə qulluqçusunun statusu, bələdiyyə qulluğunun həyata keçirilməsi şərtləri və qaydası Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, qanunları və bələdiyyənin nizamnaməsi ilə müəyyən edilir.
3. Bələdiyyə orqanlarında qulluq müddəti dövlət qulluğu haqqında qanunvericiliyə uyğun olaraq güzəştlər və təminatlar verilməsi üçün hesablanan staja daxil edilir.

IV FƏSİL

VƏTƏNDAŞLARIN ÖZ İRADƏSİNİ BİRBAŞA İFADƏ ETMƏSİ VƏ YERLİ ÖZÜNÜİDARƏNİN HƏYATA KEÇİRİLMƏSİNİN DİGƏR FORMALARI

Maddə 26. Yerli rəy sorğusu

1. Yerli əhəmiyyətli məsələlərə dair yerli rəy sorğusu təyin edilə bilər.
2. Yerli rəy sorğusunun keçirilməsi haqqında qərarı bələdiyyə nizamnaməsinə uyğun olaraq öz təşəbbüsü ilə və ya əhalinin tələbi əsasında qəbul edilir.

3. Bələdiyyə ərazisində yaşayan və seçki hüququ olan bütün vətəndaşların yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququ vardır. Yerli rəy sorğusunda vətəndaşlar bilavasitə və könüllülük əsasında iştirak edirlər.

4. Yerli rəy sorğusunda səsvermə gizli və ya açıq keçirilir, vətəndaşların öz iradəsini ifadə etməsi üzərində nəzarətə yol verilmir.

5. Yerli rəy sorğusunun təyin edilməsi və keçirilməsi qaydası Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq tənzimlənir.

Maddə 27. Bələdiyyələrə seçkilər

1. Bələdiyyələrə seçkilər vətəndaşların qanunla müəyyənləşdirilmiş seçki hüquqları təmin edilməklə, ümumi, bərabər, birbaşa seçki hüququ əsasında sərbəst, şəxsi, gizli səsvermə yolu ilə həyata keçirilir.

2. Bələdiyyələrə seçkilər "Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun keçirilir.

3. Azərbaycan Respublikasının dövlət orqanları bələdiyyələrə seçkilərin demokratik əsasda keçirilməsinə təminat verirlər.

Maddə 28. Vətəndaşların yığıncaqları

1. Əhalisi 500 nəfərdən az olan bələdiyyələrdə yerli əhəmiyyətli məsələlərə münasibət bildirərək, təkliflər irəli sürmək, kollektiv rəy söyləmək, qərarlar qəbul etmək məqsədi ilə həmin bələdiyyə ərazilərində vətəndaşlar öz yığıncaqlarını keçirə bilərlər.

2. Vətəndaşların yığıncaqlarında həmin bələdiyyə ərazisində yaşayan 18 yaşı tamam olmuş vətəndaşların iştirak etmək hüququ vardır.

3. Vətəndaşların yığıncaqlarında bələdiyyənin nizamnaməsi və başqa qərarlar qəbul edilir, dəyişdirilir və ləğv olunur.

4. Vətəndaşların yığıncaqları bələdiyyənin ərazisində yaşayan və səsvermə hüququ olan vətəndaşların azı 25 faizi iştirak etdikdə səlahiyyətlidir.

Maddə 29. Əhalinin bələdiyyə aktları yaratmaq təşəbbüsü

Bələdiyyənin nizamnaməsinə uyğun olaraq, əhalinin yerli əhəmiyyətli məsələlərə dair bələdiyyə aktları yaratmaq təşəbbüsü göstərmək hüququ vardır. Yerli əhəmiyyətli məsələlər barəsində əhalinin bələdiyyələrə verdiyi bələdiyyə aktlarının layihələri hökmən əhalinin nümayəndələrinin iştirakı ilə açıq iclaslarda müzakirə olunmalı, nəticələri rəsmən elan edilməlidir.

Maddə 30. Vətəndaşların bələdiyyələrə, bələdiyyə orqanlarına və onların vəzifəli şəxslərinə müraciəti

1. Vətəndaşların bələdiyyələrə, bələdiyyə orqanlarına və onların vəzifəli şəxslərinə fərdi və kollektiv surətdə müraciət etmək hüququ vardır.

2. Bələdiyyələr, bələdiyyə orqanları və onların vəzifəli şəxsləri vətəndaşların müraciətlərinə mahiyyəti üzrə bir ay ərzində cavab verməlidirlər.

3. Vətəndaşların bələdiyyələrə, bələdiyyə orqanlarına və onların vəzifəli şəxslərinə müraciətlərinə cavab verilməsi müddətlərinin və qaydasının pozulması bu Qanuna, Azərbaycan Respublikasının digər qanunlarına əsasən müvafiq məsuliyyətə səbəb olur.

Maddə 31. Yerli Özünüidarənin həyata keçirilməsində əhalinin iştirakının digər formaları

Yerli özünüidarənin həyata keçirilməsində vətəndaşlar bu Qanunla nəzərdə tutulmuş formalarla yanaşı, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına, bu Qanuna, başqa qanunlara və bələdiyyənin nizamnaməsinə zidd olmayan digər formalarda da (məhəllə komitələri, assosiasiyalar, xeyriyyə təşkilatları və s.y.) iştirak edə bilərlər.

V F Ə S İ L

YERLİ ÖZÜNÜİDARƏNİN İQTİSADI ƏSASLARI

Maddə 32. Yerli özünüidarənin iqtisadi əsasları

1. Yerli özünüidarənin iqtisadi əsaslarını bələdiyyə mülkiyyəti, yerli maliyyə, dövlət mülkiyyətində olan və bələdiyyələrin istifadəsinə verilmiş, bələdiyyə əhalisinin tələbatının ödənilməsinə xidmət edən əmlak təşkil edir.

2. Bələdiyyə öz əmlakına dair mülkiyyətçi hüququna malikdir, yəni sərbəst olaraq əmlakına sahiblik edir, ondan istifadə edir və ona sərəncam verir.

Maddə 33. Bələdiyyə mülkiyyəti

1. Bələdiyyə mülkiyyətinin tərkibinə yerli vergilər və ödənişlər hesabına formalaşan yerli büdcənin vəsaiti, bələdiyyənin büdcədən kənar fondları, bələdiyyə əmlakı, habelə bələdiyyə torpaqları, bələdiyyə müəssisələri və təşkilatları, bələdiyyə mənzil fondları və qeyri-yaşayış binaları, dövlət və xüsusi mülkiyyətdə olmayan yollar, bələdiyyə təhsil, səhiyyə, mədəniyyət və idman müəssisələri, digər daşınan və daşınmaz əmlak daxildir.

2. Bələdiyyələr bələdiyyə mülkiyyətini idarə edirlər. Bələdiyyə mülkiyyətinin tərkibinə daxil olan əmlak barəsində mülkiyyət hüququnu bələdiyyələr, Azərbaycan Respublikasının qanunları ilə nəzərdə tutulmuş hallarda isə bilavasitə əhali həyata keçirir.

3. Qanuna uyğun olaraq bələdiyyələr bələdiyyə mülkiyyəti obyektlərini fiziki və hüquqi şəxslərin müvəqqəti və ya daimi istifadəsinə, icarəsinə verə bilər, qanunla müəyyənləşdirilmiş qaydada özünükiləşdirə bilər, habelə bələdiyyə mülkiyyətində olan əmlak barəsində başqa əhdlər bağlaya bilər, özəlləşdirilən və ya istifadəyə verilən obyektlərdən istifadə şərtlərini müqavilə və sazişlərdə müəyyənləşdirə bilərlər.

4. Qanuna uyğun olaraq bələdiyyələr yerli əhalinin mənafevi naminə, bələdiyyənin hüdudları daxilində olan torpaqlardan istifadə şərtlərini müəyyənləşdirə bilərlər.

5. Bələdiyyə mülkiyyətinin özəlləşdirilməsi qaydasını və şərtlərini əhali bilavasitə və ya bələdiyyə müstəqil surətdə müəyyənləşdirir. Bələdiyyə mülkiyyəti obyektlərinin özəlləşdirilməsindən daxil olan vəsaitlər bütünlüklə yerli büdcəyə daxil olur.

6. Bələdiyyə mülkiyyətindən yalnız Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında və bu Qanunda nəzərdə tutulmuş bələdiyyə vəzifələri üçün istifadə oluna bilər.

7. Dövlət bələdiyyə mülkiyyətini müdafiə edir, subsidiyalar, kreditlər, qrantlar vermək yolu ilə onun artmasına imkan yaradır.

Maddə 34. Bələdiyyələrin hüquqi şəxs yaratmaq hüququ

Qanuna uyğun olaraq bələdiyyələr təsərrüfat fəaliyyəti ilə və qanunvericiliklə qadağan edilməmiş başqa fəaliyyətlə məşğul olmaq üçün müstəqil hüquqi şəxslər yarada bilər, onların yenidən təşkili və ləğvi məsələlərini həll edə bilərlər.

Maddə 35. Bələdiyyələrin yaratdıqları hüquqi şəxslərlə münasibətləri

1. Bələdiyyələr yaratdıqları hüquqi şəxslərin fəaliyyət məqsədlərini, şərtlərini və qaydasını müəyyənləşdirir, onların məhsulunun (xidmətlərinin) qiymətlərini və tariflərini tənzimləyir, nizamnamələrini təsdiq edir, rəhbərlərini təyin və azad edir, fəaliyyətinə dair hesabatlarını dinləyirlər.

2. Bələdiyyələrin yaratdıqları hüquqi şəxslərin rəhbərləri ilə münasibətləri mülki və əmək qanunvericiliyinə uyğun olaraq qurulur.

Maddə 36. Bələdiyyələrin digər hüquqi və fiziki şəxslərlə münasibətləri

1. Bələdiyyələrin digər hüquqi və fiziki şəxslərlə münasibətləri müqavilələr əsasında qurulur.

2. Qanuna uyğun olaraq bələdiyyə orqanları bələdiyyə ərazisinin kompleks sosial-iqtisadi inkişafında hüquqi və fiziki şəxslərin iştirakını əlaqələndirə bilərlər.

3. Azərbaycan Respublikasının qanunları ilə nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, bələdiyyələr hüquqi və fiziki şəxslərin təsərrüfat fəaliyyəti üçün məhdudiyyətlər müəyyənləşdirə bilməzlər.

Maddə 37. Bələdiyyə sifarişi

Bələdiyyələr öz maddi və maliyyə vəsaitlərindən istifadə edilməklə bələdiyyə ərazisinin abadlaşdırılması, əhaliyə kommunal xidmətlər göstərilməsi, sosial infrastruktur obyektlərinin tikintisi və təmiri, müvafiq ərazi əhalisinin məişət və sosial-mədəni tələbatının ödənilməsi üçün zəruri məhsulların istehsalı, xidmətlərin göstərilməsi və digər işlərin görülməsi üçün sifarişçi kimi çıxış edə bilərlər.

Maddə 38. Bələdiyyələrin xarici iqtisadi fəaliyyəti

Bələdiyyələr yerli əhalinin mənafeyi üçün qanunla müəyyənləşdirilmiş qaydada xarici iqtisadi fəaliyyətlə məşğul ola bilərlər.

Maddə 39. Yerli büdcələr

1. Yerli büdcələr bələdiyyə büdcələrindən ibarətdir.
2. Yerli büdcələrin formalaşdırılmasını, təsdiqini və istifadə olunmasını, onların icrasına nəzarəti bələdiyyələr müstəqil həyata keçirirlər.

Maddə 40. Yerli büdcənin mədaxili və məxarici

1. Yerli vergilər və ödənişlər, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 73-cü maddəsinin II hissəsində və 144-cü maddəsinin II hissəsində nəzərdə tutulmuş əsaslarla qanunvericilik və icra hakimiyyətləri tərəfindən bələdiyyəyə verilmiş əlavə səlahiyyətlərin həyata keçirilməsi üçün bələdiyyə üzrə ayrılmış müvafiq zəruri maliyyə vəsaiti, bələdiyyə əmlakının özəlləşdirilməsindən, bələdiyyə əmlakının icarəyə verilməsindən, yerli lotereyalardan, reklamlardan daxil olan vəsait, bələdiyyə müəssisə, idarə və təşkilatlarının mənfəətindən tutulan vergi, dotasiyalar, subsidiyalar, transport ödənişləri, qanuna və bələdiyyələrin qərarlarına müvafiq surətdə digər mədaxil, habelə bələdiyyələrin fəaliyyəti nəticəsində yaranan başqa vəsait yerli büdcələrin mədaxilini təşkil edir.

2. Bələdiyyələr yerli büdcələrin vəsaiti barəsində müstəqil sərəncam verirlər.

3. Yerli büdcələrin mədaxil və məxaric hissələrində yerli əhəmiyyətli məsələlərin həllinin və bələdiyyələrə icra hakimiyyəti tərəfindən verilən səlahiyyətlərin həyata keçirilməsinin maliyyələşdirilməsi ayrılıqda nəzərdə tutulur.

Maddə 41. Yerli büdcələrin təmin edilməsi

1. Qanuna uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının dövlət orqanları bələdiyyələrə verilmiş səlahiyyətlərin yerinə yetirilməsinə kifayət edən yerli büdcələrin zəruri xərclərinin ödənilməsi üçün gəlir mənbələrini təsbit etmək yolu ilə bələdiyyələrin büdcələrini formalaşdırırlar.

2. Yerli büdcələrin mədaxil hissəsi Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsi qəbul edilərkən müvafiq bələdiyyələr üzrə hər il nəzərdə tutulur. Əgər minimum yerli büdcənin mədaxil hissəsi göstərilən gəlir mənbələri hesabına təmin edilə bilmirsə, onda Azərbaycan Respublikasının dövlət orqanları Azərbaycan Respublikası Dövlət büdcəsinin digər gəlir mənbələrini bələdiyyələrə verə bilərlər və bu zaman yerli büdcələrin əvvəlki ildən keçən sərbəst qalıqları hesaba alınmır.

3. Bələdiyyələr onların məşğuliyyət dairəsinə aid edilmiş sahələrdə əhalinin əsas yaşayış tələbatının ödənilməsinə dövlət sosial standartlarından aşağı səviyyədə təmin edə bilməzlər. Bu standartların yerinə yetirilməsində dövlət Azərbaycan Respublikası vergilərinin və ayırmalarının müəyyən hissəsini yerli büdcələrin mədaxilinə təsbit etmək yolu ilə bələdiyyələrə kömək göstərə bilər.

4. Bələdiyyələrin mülkiyyətində olan müəssisə və təşkilatların maliyyə və təsərrüfat fəaliyyəti göstəricilərinin müvafiq icra hakimiyyəti orqanları tərəfindən qeydiyyatda alınması qaydaları Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilir.

Maddə 42. Ayrı-ayrı dövlət səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsinin maliyyələşdirilməsi və bələdiyyə orqanının əlavə xərclərinin kompensasiyası

1. Bələdiyyələr tərəfindən ayrı-ayrı dövlət səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsi üçün zəruri maliyyə vəsaiti hər il Azərbaycan Respublikasının Dövlət büdcəsində nəzərdə tutulur.

2. Azərbaycan Respublikası dövlət orqanlarının qəbul etdikləri qərarlar nəticəsində bələdiyyənin məxarici artıb mədaxili azalarsa, qərar qəbul etmiş orqanlar kompensasiya ödəyirlər. Kompensasiyanın məbləği müvafiq qərarın qəbul olunması ilə bir vaxtda müəyyənləşdirilir. Bələdiyyələrin əlavə xərclərinə səbəb olan dövlət orqanlarının qərarlarını bələdiyyələr onlara kompensasiya kimi verilmiş vəsait həddində həyata keçirirlər.

Maddə 43. Yerli vergilər və ödənişlər

1. Yerli vergiləri, ödənişləri, habelə onların ödənilməsi üzrə güzəştləri bələdiyyələr Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun müəyyənləşdirirlər.

2. Əhali bilavasitə yerli rəy sorğusu yolu ilə, vətəndaşların yığıncaqlarında və ya bələdiyyələrin rəyini nəzərə almaqla, yerli əhəmiyyətli məsələlərin maliyyələşdirilməsi üçün sakinlərin könülü surətdə birdəfəlik vəsait verməsini nəzərdə tuta bilər.

3. Yerli vergilər və ödənişlər ilə bağlı qərarlar bələdiyyə üzvlərinin üçdə iki səs çoxluğu ilə qəbul edilir.

Maddə 44. Bələdiyyələrin təbii ehtiyatlardan istifadə üçün ödənişlər almaq hüququ

Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq bələdiyyələr öz ərazisində hasil edilən təbii ehtiyatların istifadəçilərindən haqq (o cümlədən natura şəklində) alırlar.

Maddə 45. Bələdiyyələrin büdcədənəknar fondları

Bələdiyyələr Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyənləşdirilmiş qaydada və şərtlərlə məqsədli büdcədənəknar fondlar yarada bilərlər.

Maddə 46. Bələdiyyələrin kredit münasibətlərində iştirakı

Azərbaycan Respublikasının qanunlarına uyğun olaraq bələdiyyələr bələdiyyə lotereyaları buraxa bilər, kreditlər alıb-verə bilər, bələdiyyə bankları və digər maliyyə-kredit idarələri yarada bilərlər.

VI FƏSİL

YERLİ ÖZÜNÜİDARƏNİN HÜQUQİ TƏMİNATLARI

Maddə 47. Yerli özünüidarənin hüquqlarını məhdudlaşdırmağın qadağan olunması

Yerli özünüidarənin Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası və qanunları ilə müəyyənləşdirilmiş hüquqlarının məhdudlaşdırılması qadağandır.

Konstitusiyaya quruluşunun qorunması, ölkənin müdafiəsinin və dövlətin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədi ilə vətəndaşların yerli özünüidarəni həyata keçirmək hüquqları yalnız qanuna əsasən və qanunda müəyyənləşdirilmiş müddətə məhdudlaşdırıla bilər.

Maddə 48. Bələdiyyə qərarlarının məcburiliyi

1. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 145-ci maddəsinə uyğun olaraq, bələdiyyənin qərarları bələdiyyə üzvlərinin sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir.

2. Bələdiyyənin qəbul etdiyi qərarlar bələdiyyənin ərazisində yerləşən hüquqi və fiziki şəxslərin hüquq və səlahiyyətlərinin pozulmasına yönəldilə bilməz.

3. Bələdiyyənin öz səlahiyyətləri daxilində qəbul etdiyi qərarlar təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq, bələdiyyənin ərazisində yerləşən bütün hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən hökmən icra edilməlidir.

4. Bələdiyyə qərarları onları qəbul etmiş orqanlar tərəfindən ləğv oluna və ya məhkəmənin qərarı ilə etibarsız sayıla bilər.

5. Bələdiyyə qərarlarının icra edilməməsi qanuna müvafiq surətdə məsuliyyətə səbəb olur.

Maddə 49. Bələdiyyələrin, bələdiyyə orqanlarının və onların vəzifəli şəxslərinin müraciətlərinə baxılması

Bələdiyyələrin, bələdiyyə orqanlarının və onların vəzifəli şəxslərinin müraciətlərinə dövlət orqanları, siyasi partiyalar, ictimai birliklər, həmkarlar ittifaqı təşkilatları, digər hüquqi şəxslər və onların vəzifəli şəxsləri bir ay müddətində baxmalıdırlar.

Maddə 50. Yerli özünüidarənin məhkəmə müdafiəsi

Bələdiyyənin ərazisində yaşayan vətəndaşlar, bələdiyyələr, bələdiyyə orqanları və bələdiyyə orqanlarının vəzifəli şəxsləri dövlət hakimiyyəti orqanlarının və dövlətin vəzifəli şəxslərinin, bələdiyyələrin, bələdiyyə orqanlarının və bələdiyyə orqanlarının vəzifəli şəxslərinin, bələdiyyənin yaratdığı hüquqi şəxslərin, habelə ictimai birliklərin yerli özünüidarənin hüquqlarını pozan aktların etibarsız sayılması barədə məhkəməyə iddia verə bilərlər.

VII FƏSİL

**BƏLƏDİYYƏLƏRİN, BƏLƏDİYYƏ ORQANLARININ
VƏ ONLARIN VƏZİFƏLİ ŞƏXSLƏRİNİN MƏSULİYYƏTİ,
ONLARIN FƏALİYYƏTİNƏ NƏZARƏT**

Maddə 51. Bələdiyyələrin, bələdiyyə orqanlarının və onların vəzifəli şəxslərinin məsuliyyəti

Bələdiyyələr, bələdiyyə orqanları və onların vəzifəli şəxsləri hüquqa zidd hərəkətlərə və hərəkətsizliyə görə qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş məsuliyyət daşıyırlar.

Maddə 52. Bələdiyyələrin, bələdiyyə orqanlarının və onların vəzifəli şəxslərinin fəaliyyətinə inzibati nəzarət

Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı bələdiyyə, bələdiyyə orqanları və onların vəzifəli şəxsləri tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına və qanunlarına riayət edilməsinə inzibati nəzarəti həyata keçirir.

Maddə 53. Bələdiyyələrin, bələdiyyə orqanlarının və onların vəzifəli şəxslərinin qərar və hərəkətlərindən məhkəməyə şikayət verilməsi

Bələdiyyələrin, bələdiyyə orqanlarının və onların vəzifəli şəxslərinin qərar və hərəkətlərindən (hərəkətsizliyindən) məhkəməyə qanunla müəyyənləşdirilmiş qaydada şikayət verilə bilər.

VIII FƏSİL

YEKUN VƏ KEÇİD MÜDDƏALARI

Maddə 54. Bələdiyyə mülkiyyətinin formalaşması

1. Dövlət yerli əhəmiyyətli məsələlərin həlli üçün zəruri olan torpaq payı və dövlət mülkiyyəti obyektlərini bələdiyyələrin mülkiyyətinə verir.

2. Dövlət mülkiyyəti obyektlərinin bələdiyyə mülkiyyətinə verilməsi ilə bağlı yaranan mübahisələr məhkəmə qaydasında həll edilir.

3. Bələdiyyə ərazisində bələdiyyə mülkiyyətinin olmaması bələdiyyə yaratmaqdan imtina edilməsinə əsas vermir.

Maddə 55. Vətəndaşların ilk yığıncağının çağırılması

Vətəndaşların ilk yığıncağını təşəbbüs qrupu çağırır.

Təşəbbüs qrupunun yaradılması, vətəndaşların yığıncaqlarının çağırılması, keçirilməsi qaydaları Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının müvafiq təlimatı ilə tənzimlənir.

Maddə 56. Qanunun qüvvəyə minməsi

Bu Qanun dərc olunduğu gündən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Heydər ƏLİYEV

Bakı şəhəri, 2 iyul 1999-cu il
N - 698 – IQ

Bələdiyyənin Nümunəvi Nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

1. "Bələdiyyənin nümunəvi nizamnaməsi" təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Heydər ƏLİYEV

Bakı şəhəri, 15 oktyabr 1999-cu il
№709-IQ

Azərbaycan Respublikasının
1999-cu il 15 oktyabr tarixli, 709-IQ sayılı Qanunu ilə
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR

BƏLƏDİYYƏNİN NÜMUNƏVİ NİZAMNAMƏSİ

I. BƏLƏDİYYƏNİN ADI

Bələdiyyə onun yerləşdiyi ərazinin adı ilə adlandırılır.

II. BƏLƏDİYYƏ ORQANININ ÜNVANI

Bələdiyyə orqanının ünvanı onun yerləşdiyi şəhər, şəhərdə rayon, qəsəbə, kənd, küçə və müvafiq binanın nömrəsidir.

III. BƏLƏDİYYƏNİN HÜDUDLARI

Bələdiyyənin hüduqları onun yerləşdiyi ərazinin sərhədləri ilə müəyyənləşdirilir.

IV. BƏLƏDİYYƏNİN FƏALİYYƏTİNİN TƏŞKİLİ

Bələdiyyənin iclası

1. Bələdiyyənin iclası bələdiyyə üzvlərinin ümumi yığıncağıdır.
2. Bələdiyyə iclaslarında aşağıdakı məsələlər həll edilir:
bələdiyyə üzvlərinin səlahiyyətlərinin tanınması, qanunla müəyyən edilmiş hallarda onların səlahiyyətlərinin itirilməsi və səlahiyyətlərinə xitam verilməsi;
bələdiyyənin rəqlamentinin təsdiq edilməsi;
bələdiyyənin sədrinin və onun müavinlərinin, daimi və başqa komissiyalarının seçilməsi;
yerli vergilərin və ödənişlərin müəyyən edilməsi;
yerli büdcənin və onun icrası haqqında hesabatların təsdiq edilməsi;
bələdiyyə mülkiyyətinə sahiblik, ondan istifadə və onun barəsində sərəncam;
yerli sosial müdafiə və sosial inkişaf proqramlarının qəbul və icra edilməsi;
yerli iqtisadi proqramların qəbul və icra edilməsi;
yerli ekoloji proqramların qəbul və icra edilməsi.
3. Bələdiyyə üzvləri "Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən seçilir.

Bələdiyyənin daimi və başqa komissiyaları

1. Bələdiyyənin daimi və başqa komissiyaları bələdiyyə üzvlərindən ibarətdir.
2. Bələdiyyənin daimi və başqa komissiyalarının əsas vəzifələri aşağıdakılardan ibarətdir:

yerli əhəmiyyətli sosial müdafiə və sosial inkişaf, ekoloji, iqtisadi inkişaf, yerli xidmət üzrə proqramlar hazırlayıb bələdiyyənin iclasına və ya yerli əhalinin müzakirəsinə çıxarmaq;
yerli əhəmiyyətli məsələləri müzakirə etmək, bələdiyyə iclaslarında müzakirə üçün proqramlar, arayışlar, qərar layihələri və başqa materiallar hazırlamaq;
bələdiyyə və onun icra aparatı üçün təkliflər hazırlamaq;
seçicilərin tapşırıqlarının yerinə yetirilməsinin təşkilinə və yoxlanılmasına kömək etmək.
3. Bələdiyyənin daimi və başqa komissiyaları bələdiyyə iclaslarında təşkil edilir.

Bələdiyyənin icra orqanı

1. Bələdiyyənin icra orqanı onun icra aparatıdır.
2. Bələdiyyənin icra aparatı yerli əhaliyə xidmət, iqtisadi, ekoloji, sosial müdafiə və sosial inkişaf proqramlarını həyata keçirmək üçün yaradılan idarə, şöbə və digər struktur bölmələrdən ibarət ola bilər.
3. Yerli əhaliyə xidmət, iqtisadi və sosial proqramları həyata keçirmək üçün yaradılan icra strukturlarının rəhbərlərini bələdiyyənin qərarına əsasən, digər işçilərini isə birbaşa bələdiyyənin sədri vəzifəyə təyin edir.
4. Bələdiyyənin icra aparatının strukturu onun qarşısında duran vəzifələrdən və maliyyə vəziyyətindən asılı olaraq bələdiyyə iclasının qərar ilə təsdiq edilir.
5. Bələdiyyənin icra aparatının səlahiyyətlərinə aşağıdakılar aiddir: bələdiyyəyə baxılmaq və təsdiq edilmək üçün təqdim edilən büdcə, plan, proqram və qərar layihələrinin hazırlanması;
bələdiyyənin qəbul etdiyi qərarların yerinə yetirilməsi;
bələdiyyə sədrinin qəbul etdiyi qərarların yerinə yetirilməsi;
bələdiyyənin qanunla müəyyən olunmuş səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsinin təşkili;
bələdiyyə mülkiyyətinin və bələdiyyənin istifadəsinə verilmiş başqa mülkiyyətin idarə edilməsi;
bələdiyyə əmlakının texniki inventarizasiyasının aparılması;
qanunvericiliyə əsasən ona həvalə edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirir.

Vətəndaşların yığıncaqları

Qanunla müəyyən olunmuş hallarda bələdiyyələrdə yerli əhəmiyyətli məsələlərə münasibət bildirmək, təkliflər irəli sürmək, kollektiv rəy söyləmək, qərarlar qəbul etmək məqsədi ilə həmin bələdiyyə ərazilərində vətəndaşlar öz yığıncaqlarını keçirə bilərlər.

Vətəndaşların yığıncaqlarında həmin bələdiyyə ərazisində yaşayan 18 yaşı tamam olmuş vətəndaşların iştirak etmək hüququ vardır.

Vətəndaşların yığıncaqlarında bələdiyyənin nizamnaməsi və başqa qərarlar qəbul edilir, dəyişdirilir və ləğv olunur.

Vətəndaşların yığıncaqları bələdiyyənin ərazisində yaşayan və səsvermə hüququ olan vətəndaşların azı 25 faizi iştirak etdikdə səlahiyyətlidir.

V. BƏLƏDİYYƏ SƏDRİ VƏ SƏDR MÜAVİNİNİN SƏLAHİYYƏT MÜDDƏTİ

Bələdiyyənin səlahiyyət müddəti ərzində bələdiyyə sədri və sədr müavini bələdiyyənin qərarı ilə müəyyən olunan müddətə seçilə bilərlər.

VI. BƏLƏDİYYƏ AKTLARININ QƏBUL EDİLMƏSİ VƏ QÜVVƏYƏ MİNMƏSİ QAYDASI

Bələdiyyə iclaslarında baxılan yerli vergilər və ödənişlər ilə bağlı qərarlar bələdiyyə üzvlərinin üçdə iki səs çoxluğu ilə, digər qərarlar isə bələdiyyə üzvlərinin sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir.

Bələdiyyə aktları dərc və ya əhaliyə digər üsulla elan edildiyi gündən qüvvəyə minir.

VII. BƏLƏDİYYƏLƏRİN, BƏLƏDİYYƏ ORQANLARININ VƏ ONLARIN VƏZİFƏLİ ŞƏXSLƏRİNİN MƏSULİYYƏTİNİN ƏSASLARI VƏ NÖVLƏRİ

Bələdiyyələr, bələdiyyə orqanları və onların vəzifəli şəxsləri öz fəaliyyətlərinə və qəbul etdikləri qərarlara, hüquqa zidd hərəkətlərinə (hərəkətsizliyinə) görə Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

VIII. BƏLƏDİYYƏ ÜZVLƏRİNİN VƏ BƏLƏDİYYƏ ORQANLARININ SEÇKİLİ VƏZİFƏLİ ŞƏXSLƏRİNİN STATUSU VƏ SOSIAL TƏMİNATLARI

Bələdiyyə üzvünün səlahiyyət müddəti beş ildir.

Bələdiyyə üzvünün səlahiyyətləri onun seçildiyi gündən başlanır və bələdiyyənin yeni tərkibinin işə başladığı gün qurtarır. Bələdiyyə orqanlarının seçkili vəzifəli şəxslərinin səlahiyyətləri onların vəzifəyə seçildiyi gündən başlanır və yeni vəzifəli şəxslər seçildiyi gün qurtarır.

Bələdiyyə üzvləri, bələdiyyə orqanlarının seçkili vəzifəli şəxsləri öz səlahiyyətlərini daimi əsasla icra edə bilirlər.

Öz səlahiyyətlərini daimi əsasla icra edən bələdiyyə üzvlərinə, bələdiyyə orqanlarının seçkili vəzifəli şəxslərinə:

əmək haqqı bələdiyyə büdcəsinin vəsaiti hesabına ödənilir;

səlahiyyət müddəti onun ümumi və fasiləsiz iş stajına daxil edilir.

Bələdiyyə üzvünə müalicə olunması və istirahət etməsi üçün bələdiyyə büdcəsi hesabına iki aylıq əmək haqqı məbləğində pul təminatı verilir.

Bələdiyyə üzvləri səlahiyyət müddəti qurtardıqdan sonra yeni müddətə seçilmədikdə bələdiyyə büdcəsinin vəsaiti hesabına üç ay ərzində müavinət alırlar.

IX. BƏLƏDİYYƏ ÜZVLƏRİNİN SƏLAHIYYƏTLƏRİNƏ XİTAM VERİLMƏSİ ƏSASLARI VƏ QAYDASI

Bələdiyyə üzvlərinin səlahiyyətlərinə onların səlahiyyət müddəti qurtardıqda xitam verilir.

Bələdiyyə üzvlərinin səlahiyyətlərinə qanunla müəyyən olunmuş əsaslara görə vaxtından əvvəl xitam verilə bilər. Bələdiyyə üzvlərinin səlahiyyətlərinə xitam verilməsi bələdiyyə iclasının sadə səs çoxluğu ilə qəbul etdiyi qərar əsasında həll edilir.

X. BƏLƏDİYYƏ ÜZVLƏRİNİN, BƏLƏDİYYƏ ORQANLARININ VƏZİFƏLİ ŞƏXSLƏRİNİN HÜQUQLARI ÜÇÜN TƏMİNATLAR

Bələdiyyə üzvlərinin, bələdiyyə orqanlarının seçkili vəzifəli şəxslərinin öz səlahiyyətlərini maneəsiz və səmərəli həyata keçirməsinə, onların hüquqlarının, şərəf və ləyaqətinin müdafiəsinə dövlət təminat verir.

XI. BƏLƏDİYYƏ QULLUĞU TƏŞKİLİNİN ŞƏRTLƏRİ VƏ QAYDASI

Bələdiyyə sədri və bələdiyyənin icra aparatı struktur bölmələrinin rəhbərləri bələdiyyə qulluğu ilə bağlı təşkilati rəhbərliyi həyata keçirir.

Bələdiyyə İcra aparatının tərkibi bələdiyyənin fəaliyyət göstərdiyi ərazidən, qarşısında duran vəzifələrdən və maliyyə vəsaitindən asılı olaraq bələdiyyə tərəfindən idarə rəisləri və rəis müavinlərindən, şöbə müdirləri və onların müavinlərindən, mütəxəssislərdən, müfəttişlərdən və digər işçilərdən təşkil olunur.

XII. YERLİ ÖZÜNÜDARƏNİN HƏYATA KEÇİRİLMƏSİNİN İQTİSADI VƏ MALİYYƏ ƏSASLARI, BƏLƏDİYYƏ MÜLKİYYƏTİNƏ SAHİBLİYİN, ONDAN İSTİFADƏNİN VƏ ONA SƏRƏNCAM VERİLMƏSİNİN ÜMUMİ QAYDASI

Yerli özünüidarənin həyata keçirilməsinin iqtisadi və maliyyə əsasları, bələdiyyə mülkiyyətinə sahibliyin, ondan istifadənin və ona sərəncam verilməsinin ümumi qaydası "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə tənzimlənir.

Bələdiyyə qulluğu haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Bu Qanun bələdiyyə qulluğu ilə bağlı münasibətləri və Azərbaycan Respublikasında bələdiyyə qulluqçularının hüquqi vəziyyətini tənzimləyir.

Maddə 1. Bələdiyyə qulluğu haqqında qanunvericilik

Bələdiyyə qulluğunun hüquqi tənzimlənməsi, o cümlədən bələdiyyə qulluqçusunun statusu, bələdiyyə qulluğunun həyata keçirilməsi şərtləri və qaydası Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, bu Qanun, Azərbaycan Respublikasının digər qanunvericilik aktları və bələdiyyənin nizamnaməsi ilə müəyyən edilir.

Maddə 2. Bələdiyyə qulluğu və bələdiyyə qulluqçusu anlayışları

Bələdiyyə qulluğu - yerli özünüidarə orqanlarının səlahiyyətlərini icra etmək üçün həmin orqanlarda daimi peşə fəaliyyətidir.

Bələdiyyə qulluqçusu - yerli özünüidarə orqanlarında təyin olunmaqla vəzifə tutan və ödənişli əsaslarla xidmət göstərən şəxs hesab edilir.

Bələdiyyə üzvləri və bələdiyyələrin fəaliyyətinin təmin olunması ilə birbaşa bağlı olmayan vəzifələri yerinə yetirən şəxslər bələdiyyə qulluqçusu hesab edilmirlər.

Maddə 3. Bələdiyyənin icra aparatı

Bələdiyyənin icra aparatı bələdiyyənin sədrindən, onun "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu və bələdiyyənin nizamnaməsi ilə müəyyən edilmiş qaydada formalaşdırdığı struktur bölmələrdən və digər icra strukturlarından ibarətdir.

Bələdiyyənin icra aparatının strukturunu, ştat cədvəlini və saxlanması xərcləri smetasını bələdiyyə təsdiq edir.

Bələdiyyənin icra aparatına rəhbərliyi bələdiyyənin sədri həyata keçirir.

Maddə 4. Bələdiyyə icra aparatının tərkibi

Bələdiyyə icra aparatının tərkibi bələdiyyənin fəaliyyət göstərdiyi əraziyə və konkret iş vəziyyətinə uyğun olaraq, müvafiq bələdiyyənin nizamnaməsi ilə nəzərdə tutulmuş qaydada və sayda idarə rəisləri və rəis müavinləri, şöbə müdirləri və müdir müavinləri, mütəxəssislər, müfəttişlər və digər işçilərdən təşkil olunur.

Maddə 5. Bələdiyyə qulluğunun təşkili

Bələdiyyə sədri və bələdiyyənin icra aparatı struktur bölmələrinin rəhbərləri bələdiyyə qulluğu ilə bağlı təşkilati rəhbərliyi həyata keçirir və aşağıdakı vəzifələri daşıyırlar:

bu Qanunun yerinə yetirilməsi üzərində nəzarət;

ixtisasartırma sahəsində işin təşkil edilməsi;

bələdiyyə qulluqçularının yerdəyişməsinə dair təkliflərin verilməsi;

bələdiyyə tərəfindən qəbul edilmiş qərarların icra edilməsi.

Yerli əhaliyə xidmət, iqtisadi və sosial inkişaf proqramlarını həyata keçirmək üçün yaradılan icra strukturlarının rəhbərlərini bələdiyyənin qərarına əsasən, digər işçiləri isə bələdiyyənin sədri birbaşa təyin edir.

Maddə 6. Bələdiyyə qulluqçularının hüquqları

Bələdiyyə qulluqçularının aşağıdakı hüquqları vardır:

işə qəbul etmək və işdən azad etmək səlahiyyətinə malik olan vəzifəli şəxsdən öz xidməti vəzifələrinin yazılı surətdə təsbit edilməsini və onların həyata keçirilməsi üçün zəruri şəraitin yaradılmasını tələb etmək;

vəzifə səlahiyyətlərinin yerinə yetirilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada müvafiq orqanlardan, idarə, təşkilat və vətəndaşlardan zəruri məlumat və sənədləri almaq;

səlahiyyətləri daxilində məsələlərə baxılmasında və onların həlli ilə əlaqə-dar qərar qəbul edilməsində iştirak etmək;

həmkarlar ittifaqı yaratmaq, onlara daxil olmaq və təmsil etmək;

ixtisas dərəcəsini və peşə hazırlığını artırmaq;

bələdiyyə qulluğunun təkmilləşdirilməsi üzrə təkliflər vermək;
öz hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin təminatım tələb etmək.

Maddə 7. Bələdiyyə qulluqçularının vəzifələri

Bələdiyyə qulluqçularının vəzifələri:

öz fəaliyyətlərində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına və qanunlarına əməl etmək;
vətəndaşların, müəssisə, idarə və təşkilatların müraciətlərinə öz səlahiyyətləri çərçivəsində və Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada baxmaq;
rəhbərliyin "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu, bu Qanun, Azərbaycan Respublikasının digər qanunvericilik aktları və bələdiyyələrin nizamnaməsi ilə müəyyən edilmiş səlahiyyətləri çərçivəsində qəbul etdiyi qərar və sərəncamları yerinə yetirmək;
əmək və icra intizamına riayət etmək;
yerli icra hakimiyyətinin müvafiq strukturları ilə fəaliyyətlərini əlaqələndirmək və yerli problemlərin həllində qarşılıqlı fəaliyyət göstərmək.

Maddə 8. Bələdiyyə qulluğu ilə bağlı qadağalar

Bələdiyyə qulluqçuları üçün qulluqla bağlı aşağıdakı qadağalar nəzərdə tutulur:
qanunverici, icra və məhkəmə orqanlarında vəzifə tutmaq;
vəzifəsinin icrası ilə bağlı ona bəlli olan məlumatdan xidməti vəzifədən kənar məqsədlər üçün istifadə etmək.

Maddə 9. Xidməti vəsiqə

Bələdiyyə qulluqçularına bələdiyyələrdə qulluğa təyin edildikdən sonra xidməti vəsiqə verilir.

Maddə 10. Bələdiyyə qulluqçusunun iş vaxtı, məzuniyyəti, pensiyası və digər sosial təminatları

Bələdiyyə qulluqçularının iş vaxtı, məzuniyyəti, pensiyaların və başqa müavinətlərin təyin edilməsi və verilməsi qaydası və digər sosial təminatları Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə tənzimlənir. Bələdiyyələrin maliyyə imkanları daxilində əlavə olaraq digər kompensasiyalar və ödənişlər, habelə müavinətlər verilə bilər.

Bələdiyyələrin nizamnaməsi ilə, bələdiyyə qulluqçularına digər imtiyaz və zəmanətlərin verilməsi nəzərdə tutula bilər.

Bələdiyyə üzvlərinin səlahiyyət müddətinin qurtarması bələdiyyə qulluqçularının vəzifələrindən azad edilmələri üçün əsas ola bilməz.

Maddə 11. Bələdiyyə qulluqçusunun əmək haqqının müəyyən edilməsi

Bələdiyyə qulluqçularının əmək haqqı bələdiyyələrin büdcəsi hesabına, onun maliyyə imkanlarına uyğun olaraq bələdiyyə tərəfindən təsdiq edilmiş ştat cədvəli əsasında müəyyən edilir.

Maddə 12. Bələdiyyə qulluqçularının qanunsuz qərarlarından və hərəkətlərindən (hərəkətsizliklərindən) şikayət

Bələdiyyə qulluqçularının qanunsuz qərarlarından və hərəkətlərindən (hərəkətsizliklərindən) bələdiyyələrin struktur bölmələrinin rəhbərlərinə, bələdiyyə sədrinə və ya məhkəməyə şikayət verilə bilər.

Maddə 13. Bu Qanunun pozulmasına görə məsuliyyət

Bu Qanunun tələblərini pozan şəxslər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq məsuliyyət daşıyırlar.

Maddə 14. Bu Qanunun qüvvəyə minməsi qaydası

Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Heydər ƏLİYEV

Yerli rəy sorğusu haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

I Fəsil

ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Maddə 1. Yerli rəy sorğusu anlayışı

Yerli rəy sorğusu - yerli əhəmiyyətli məsələlər barəsində bələdiyyə ərazisində yaşayan vətəndaşların rəyinin öyrənilməsidir.

Maddə 2. Yerli rəy sorğusuna çıxarılan məsələlər

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası və qanunvericiliyi ilə bələdiyyələrin səlahiyyətinə aid edilmiş yerli əhəmiyyətli məsələlər yerli rəy sorğusuna çıxarıla bilər.

Maddə 3. Yerli rəy sorğusuna çıxarılması qadağan olunan məsələlər

Yerli rəy sorğusuna Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası və qanunvericiliyi ilə bələdiyyələrin səlahiyyətinə aid edilməmiş məsələlər, bələdiyyənin rayon və şəhər inzibati ərazi tərkibindən çıxaraq, muxtariyyət elan etmək, bələdiyyələrin dövlət tərəfindən müəyyən edilmiş sərhədlərini dəyişdirmək, insan və vətəndaş hüquqlarını və azadlıqlarını məhdudlaşdırmaq, tarixi, mədəni abidələrə və qoruhlara ziyan vurmaq məqsədi güdən məsələlər çıxarıla bilməz.

Maddə 4. Yerli rəy sorğusunun nəticələrinin hüquqi qüvvəsi

Yerli rəy sorğusunun nəticələrinin hüquqi qüvvəyə minməsi üçün bələdiyyə müvafiq qərar qəbul etməlidir. Həmin qərarın əsasını yerli rəy sorğusunun nəticələri təşkil edir. Bələdiyyənin qərarı bələdiyyə ərazisində məcburi hüquqi qüvvəyə malikdir.

Maddə 5. Yerli rəy sorğusunun keçirilməsinin prinsipləri

Yerli rəy sorğusu aşağıdakı prinsiplər əsasında həyata keçirilir:

- yerli rəy sorğusunda vətəndaşların bilavasitə və könüllülük əsasında iştirak etməsi;
- yerli rəy sorğusunun ümumi, bərabər və birbaşa seçki hüququ əsasında keçirilməsi;
- yerli rəy sorğusunda səsvermənin gizli keçirilməsi;
- vətəndaşların öz iradəsini ifadə etməsi üzərində nəzarətə yol verilməməsi.

Maddə 6. Vətəndaşların yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququ

Bələdiyyələrin ərazisində yaşayan və seçki hüququna malik olan vətəndaşlar yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququna malikdirlər.

İrəqindən, milliyətindən, dinindən, dilindən, cinsindən, mənşəyindən, təhsilindən, əmlak vəziyyətindən, qulluq mövqeyindən, əqidəsindən, siyasi partiyalara, həmkarlar ittifaqlarına və digər ictimai birliklərə mənsubiyyətindən asılı olmayaraq, vətəndaşların yerli rəy sorğusunda birbaşa və ya dolayısı ilə iştirak etmək hüququnun məhdudlaşdırılması qadağandır.

Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyənləşdirilmiş qaydada fəaliyyət qabiliyyətsizliyi təsdiq edilmiş şəxslər yerli rəy sorğusunda iştirak edə bilməzlər.

Maddə 7. Yerli rəy sorğusuna çıxarılan məsələlər barəsində təşviqat aparmaq hüququ

Vətəndaşların, siyasi partiyaların, həmkarlar ittifaqlarının, başqa ictimai birliklərin yerli rəy sorğusunun keçirilməsi tələbinin lehinə və ya əleyhinə, habelə yerli rəy sorğusuna çıxarılan məsələnin həllinin lehinə və ya əleyhinə qanunvericiliyin tələbləri gözlənilməklə maneəsiz təşviqat aparmaq hüququ vardır.

Maddə 8. Yerli rəy sorğusunun hazırlanması və keçirilməsi ilə bağlı xərclər

Yerli rəy sorğusunun hazırlanması və keçirilməsi ilə bağlı tədbirlər bələdiyyə büdcəsinin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir.

Yerli rəy sorğu komissiyalarının işi üçün icarəyə götürülmüş binaların və avadanlıqların haqqı bələdiyyə büdcəsinin vəsaiti hesabına ödənilir.

Maddə 9. Yerli rəy sorğusunun keçirilməsini istisna edən hallar

Hərbi, yaxud fəvqəladə vəziyyət elan olunan gündən və ya hərbi, yaxud fəvqəladə vəziyyət qurtarıdıqdan sonra üç ay ərzində yerli rəy sorğusu təyin edilə və keçirilə bilməz.

Hərbi, yaxud fəvqəladə vəziyyət elan olunduqdan əvvəl yerli rəy sorğusuna çıxarılmış məsələnin müzakirəsi dayandırılır və təyin edilmiş yerli rəy sorğusu başqa vaxta keçirilir.

Yerli rəy sorğusunun nəticələrinin dərc edildiyi gündən bir il müddətində həmin məsələ ilə əlaqədar təkrar yerli rəy sorğusu təyin edilə və keçirilə bilməz.

II Fəsil

YERLİ RƏY SORĞUSUNUN TƏYİNEDİLMƏ QAYDASI

Maddə 10. Yerli rəy sorğusunu təyin etmək hüququ

Yerli rəy sorğusunu təyin etmək hüququ bələdiyyələrə məxsusdur.

Yerli rəy sorğusunun təyin edilməsi haqqında qərarla yerli rəy sorğusunun keçirilməsi tarixi göstərilir, yerli rəy sorğusuna çıxarılan məsələnin ifadəsi verilir, maliyyələşdirmə qaydası müəyyən olunur və digər məsələlər həll edilir.

Qəbul edilmiş qərar üç gün ərzində yerli kütləvi informasiya vasitələrində elan olunur və müvafiq icra hakimiyyəti orqanına göndərilir.

Yerli rəy sorğusunun təyin edilməməsi haqqında qərardan müvafiq məhkəməyə şikayət edilə bilər.

Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı yerli rəy sorğusunun təyin edilməsi haqqında qərardan müvafiq məhkəməyə şikayət edə bilər.

Şikayətlərə 3 gün müddətində baxılır və müvafiq məhkəmə tərəfindən qəti qərar çıxarılır.

Maddə 11. Yerli rəy sorğusunu keçirmək təşəbbüsü.

Yerli rəy sorğusu bələdiyyə orqanının və ya bələdiyyə ərazisində yaşayan vətəndaşların təşəbbüsü ilə keçirilir.

Bələdiyyə ərazisində yaşayan vətəndaşlar yerli rəy sorğusunu keçirmək təşəbbüsü ilə o halda çıxış edə bilərlər ki, yerli rəy sorğusuna çıxarılan məsələnin lehinə müvafiq ərazidə yaşayan və səsvermə hüququna malik olan vətəndaşların azı 10 faizinin imzası toplansın.

Maddə 12. Yerli rəy sorğusu üzrə təşəbbüs qruplarının yaradılması

Yerli rəy sorğusunu keçirmək təşəbbüsünü həyata keçirmək üçün bələdiyyə ərazisində yaşayan və yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququ olan azı 15 vətəndaşdan ibarət təşəbbüs qrupu yaradılır.

Təşəbbüs qrupu yaratmaq istəyən vətəndaşlar yığıncaq keçirirlər və aşağıdakı məsələlərə baxırlar:

- 1) təşəbbüs qrupunun yaradılması;
- 2) yerli rəy sorğusuna məsələnin irəli sürülməsi;
- 3) səlahiyyətli nümayəndənin təyin edilməsi;
- 4) təşəbbüs qrupunun qeydiyyatla alınmaq barədə ərazi rəy sorğu komissiyasına müraciət edilməsi.

Həmin məsələlər yığıncaqda müzakirə edilir və müvafiq qərar qəbul edilir. Yığıncağın gedişi barədə protokol tərtib olunur və protokol təşəbbüs qrupunun üzvləri tərəfindən şəxsiyyət vəsiqəsinin (pasportunun) nömrəsi və seriyası, daimi yaşayış yeri göstərilməklə imzalanır. Təşəbbüs qrupu yerli rəy sorğusuna çıxarılan məsələni dürüst ifadə etməlidir ki, ona birmənalı cavab verilməsi mümkün olsun.

Maddə 13. Yerli rəy sorğusu üzrə təşəbbüs qruplarının qeydə alınması

Təşəbbüs qrupu yığıncaq keçirdikdən sonra ərazi rəy sorğusu komissiyasına yazılı formada müraciət edir. Müraciətə təşəbbüs qrupunun yaradılması üçün keçirilən yığıncağın protokolu əlavə olunur.

Ərazi rəy sorğusu komissiyası yuxarıda göstərilən sənədlər təqdim edildiyi gündən başlayaraq 5 gün müddətində onların bu Qanunun 2-ci, 3-cü və 12-ci maddələrinə uyğunluğunu yoxlayır və müvafiq qərar qəbul edir. Təşəbbüs qrupu qeydə alındıqda səlahiyyətli nümayəndəyə təşəbbüs qrupunun qeydə alınması barədə şəhadətnamə və bu Qanunun əlavəsində göstərilmiş formada müvafiq sayda təsdiq edilmiş imza vərəqələri verilir.

Təşəbbüs qrupu qeydə alınmaqdan imtina edilməsindən müvafiq məhkəməyə şikayət edə bilər. Həmin şikayətə 3 gün müddətində baxılır və müvafiq məhkəmə tərəfindən qəti qərar çıxarılır.

Maddə 14. Təşəbbüs qrupu tərəfindən imzaların toplanma qaydaları və müddətləri

Təşəbbüs qrupu qeydiyyat haqqında şəhadətnaməni aldığı andan vətəndaşların imzalarının toplanmasını təşkil edir.

İmzaları yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququ olan Azərbaycan Respublikası vətəndaşları toplayırlar.

İmza toplayan şəxs imza vərəqini imzalayan vətəndaşın tələbi ilə öz şəxsiyyət vəsiqəsini təqdim etməlidir. Yerli rəy sorğusu keçirilən bələdiyyə ərazisində yaşayan və yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququ olan hər bir Azərbaycan Respublikası vətəndaşı imza vərəqini yalnız bir dəfə imzalaya bilər.

İmza vərəqəsində vətəndaşın imzası ilə yanaşı, onun soyadı, adı, atasının adı, təvəllüdü, yaşayış yerinin ünvanı, şəxsiyyət vəsiqəsinin (pasportun) seriyası və nömrəsi göstərilir.

İmza toplayan şəxs tərəfindən vətəndaşın imza atmağa məcbur edilməsi və bu məqsədlə ələ alınması yolverilməzdir.

Təşəbbüs qrupu 30 gün ərzində imzalar toplayıb ərazi rəy sorğusu komissiyasına təqdim etməlidir.

Maddə 15. Yerli rəy sorğusunun keçirilməsi tələbinə dair qərarın qəbul edilməsi

Ərazi rəy sorğusu komissiyası imza vərəqələri təqdim edildiyi gündən başlayaraq 5 gün müddətində onların bu Qanunun 11-ci və 14-cü maddələrinə uyğunluğunu yoxlayır və müvafiq qərar qəbul edir.

Maddə 16. Yerli rəy sorğusunun keçirilmə müddəti

Yerli rəy sorğusu, onun keçirilməsi haqqında qərarın qəbul edildiyi gündən etibarən 30 gündən tez və 60 gündən gec olmayaraq keçirilir.

III Fəsil

YERLİ RƏY SORĞUSUNUN KEÇİRİLMƏSİ QAYDASI VƏ NƏTİCƏLƏRİN MÜƏYYƏNLƏŞDİRİLMƏSİ

Maddə 17. Yerli rəy sorğusunun keçirilməsi üzrə komissiyalar.

Yerli rəy sorğusunu aşağıdakı komissiyalar hazırlayırlar və keçirirlər:

- ərazi rəy sorğusu komissiyası;
- məntəqə rəy sorğusu komissiyaları.

Ərazi rəy sorğusu komissiyasının səlahiyyətlərini <<Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında>> Azərbaycan Respublikasının Qanununa müvafiq yaradılan ərazi seçki komissiyası həyata keçirir.

Maddə 18. Ərazi rəy sorğusu komissiyasının səlahiyyətləri.

Ərazi rəy sorğusu komissiyası:

- yerli rəy sorğusu keçirilən ərazidə bu Qanunun həyata keçirilməsinə nəzarət edir;
- yerli rəy sorğusu məntəqələrinin hüdudlarını müəyyən edir;
- məntəqə rəy sorğusu komissiyalarını formalaşdırır;
- məntəqə rəy sorğusu komissiyalarının fəaliyyətini əlaqələndirir, onların qərar və fəaliyyətindən daxil olmuş şikayətlərə (ərizələrə) baxır, bu şikayətlər (ərizələr) üzrə əsaslandırılmış qərarlar qəbul edir;
- yerli rəy sorğusunun hazırlanması və keçirilməsi üçün ayrılmış pul vəsaitinə sərəncam verir, həmin vəsaiti məntəqə rəy sorğusu komissiyaları arasında bölüşdürür və bu vəsaitin məqsədli xərclənməsinə nəzarət edir;
- məntəqə rəy sorğusu komissiyalarını yerli rəy sorğusu bülletenləri və digər sənədlərlə təmin edir;
- yerli rəy sorğusunun maddi-texniki təminatı ilə bağlı başqa məsələləri həll edir;
- yerli rəy sorğusunun nəticələrini müəyyənləşdirir, bu Qanuna uyğun olaraq başqa səlahiyyətləri həyata keçirir.

Maddə 19. Məntəqə rəy sorğusu komissiyalarının təşkili

Məntəqə rəy sorğusu komissiyaları müvafiq ərazi rəy sorğusu komissiyaları tərəfindən yerli rəy sorğu gününə ən gec 30 gün qalmış təşkil edilir.

Məntəqə rəy sorğusu komissiyaları «Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa müvafiq yaradılan məntəqə seçki komissiyalarına uyğun qaydada təşkil edilir.

Maddə 20. Məntəqə rəy sorğusu komissiyasının səlahiyyətləri

Məntəqə rəy sorğusu komissiyası:

- yarandığı vaxtdan ən gec 3 gün ərzində məntəqə rəy sorğusu komissiyasının ünvanı, telefon nömrəsi, iş vaxtı, habelə səsvermə günü və yeri haqqında vətəndaşlara məlumat verir;
- yerli rəy sorğusu məntəqəsi üzrə vətəndaşların siyahılarını düzəltməlidir;
- yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququ olan vətəndaşların siyahıları ilə tanış olması üçün şərait yaradır, siyahıdakı yanlışlıqlar və səhvlər barədə ərizələrə baxır və onların aradan qaldırılması üçün təxirəsalmadan tədbirlər görür;
- səsvermə otaqlarının, səsvermə qutularının və başqa avadanlığın hazırlanmasını təmin edir;
- yerli rəy sorğusu məntəqəsi ərazisində rəy sorğusuna çıxarılan məsələnin təbliği üzrə materialların yerləşdirilməsi qaydalarına əməl olunmasına nəzarət edir;
- səsvermə günü yerli rəy sorğusu məntəqəsində səsverməni təşkil edir;
- yerli rəy sorğusu məntəqəsi üzrə səsvermənin nəticələrini müəyyənləşdirir, bu barədə məlumatı ərazi rəy sorğusu komissiyasına təqdim edir;
- binaların səsvermə üçün hazırlığını və onların avadanlıqla təchizatını təmin edir;
- yerli rəy sorğusunun hazırlanıb keçirilməsinə dair məsələlər üzrə ərizə və şikayətlərə baxır, həmin məsələlər üzrə müvafiq qərarlar qəbul edir;
- bu Qanuna uyğun olaraq başqa səlahiyyətləri həyata keçirir.

Maddə 21. Yerli rəy sorğusu komissiyası üzvünün statusu

Rəy sorğusu komissiyası üzvünün statusu «Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə tənzimlənir.

Maddə 22. Yerli rəy sorğusu komissiyalarının fəaliyyətində aşkarlıq.

Yerli rəy sorğusunda müşahidəçilərin iştirakı.

Yerli rəy sorğusu komissiyalarının fəaliyyəti aşkarlıq şəraitində həyata keçirilir.

Yerli rəy sorğusu komissiyalarının iclaslarında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatından keçmiş ictimai birliklərin (təşkilatların), habelə siyasi partiyaların müşahidəçilərinin və kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin iştirak etmək hüququ vardır.

Müşahidəçilər ərazi rəy sorğusu komissiyasında akkreditasiyadan keçirlər və bu barədə onlara müvafiq sənəd verilir.

Səsvermə günü məntəqə rəy sorğusu komissiyalarının öz işinə başladıkları vaxtdan səsvermənin nəticələrinə dair sənədlərin rəsmiləşdirilməsi başa çatanaqəd müşahidəçilərin və kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin yerli rəy sorğusu məntəqələrində olmaq hüququ vardır.

Müşahidəçinin yerli rəy sorğusu məntəqəsinə göndəriləcəyi barədə qabaqcadan xəbərdarlıq etmək tələb olunmur.

Müşahidəçilər səsvermənin nəticələrinə dair ərazi və məntəqə rəy sorğusu komissiyalarının yekun protokolunu ala bilərlər. Bu halda yekun protokolunun surəti komissiyanın katibi tərəfindən təsdiq edilir.

Müşahidəçinin hüquqları «Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə tənzimlənir.

Maddə 23. Yerli rəy sorğusu məntəqələrinin təşkili.

Yerli rəy sorğusunda vətəndaşların səs verməsini və səslərin hesablanması təşkil etmək üçün yerli rəy sorğusu məntəqələri yaradılır.

Yerli rəy sorğusu məntəqələri yerli şəraiti nəzərə almaqla, vətəndaşlar üçün maksimum rahatlıq yaratmaq məqsədilə müvafiq ərazi rəy sorğusu komissiyası tərəfindən səsvermə gününə ən gec 30 gün qalmış «Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa müvafiq yaradılır.

Maddə 24. Yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququ olan vətəndaşların siyahısı və onun tərtib edilməsi qaydası

Yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququna malik olan vətəndaşların siyahısını müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən olunmuş formada təqdim etdiyi məlumat əsasında məntəqə rəy sorğusu komissiyası tərtib edir. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququ olan vətəndaşlar haqqında məlumatları səsvermə gününə ən gec 30 gün qalmış məntəqə rəy sorğusu komissiyasına göndərir.

Yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququ olan vətəndaşların siyahıları məntəqə rəy sorğusu komissiyasının sədri və katibi tərəfindən imzalanır. Siyahının 2 nüsxəsi məntəqə rəy sorğusu komissiyasında qalır. Üçüncü nüsxə isə səsvermə gününə ən gec 15 gün qalmış müvafiq ərazi rəy sorğusu komissiyasına verilir.

Yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququ olan vətəndaşların siyahısı «Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa müvafiq tərtib edilir.

Maddə 25. Yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququna malik olan vətəndaşların siyahılarla tanış edilməsi

Yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququna malik olan vətəndaşlara siyahılar ümumi tanışlıq üçün yerli rəy sorğusu gününə ən gec 20 gün qalmış «Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa müvafiq qaydada təqdim olunur.

Maddə 26. Yerli rəy sorğusu komissiyalarının fəaliyyətinin təşkili

Yerli rəy sorğusu komissiyalarının iclasında üzvlərin yarısından çoxu iştirak edərsə, iclas səlahiyyətli sayılır. Komissiyanın iclaslarında qərar qəbul edilərkən əleyhinə və lehinə verilən səsərin sayı bərabər olarsa, komissiyanın sədrinin səsi həlledici sayılır.

Komissiyanın sədri son növbədə səs verir.

Komissiyaların öz səlahiyyətləri daxilində qəbul etdikləri qərarlar aşağı komissiyalar üçün məcburidir.

Komissiyaların qərarları onların iclasında iştirak edən üzvlərin sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir.

Komissiyanın birinci iclasına komissiyanın yaşca ən qocaman üzvü sədrlik edir və ona bu maddənin ikinci hissəsinin tələbləri şamil edilir.

Komissiyanın iclası haqqında rəy sorğusu komissiyasının üzvləri komissiyanın katibi tərəfindən iclasın keçirilməsinə ən gec 24 saat qalmış xəbərdar edirlər.

Komissiyanın qərarları rəy sorğusu komissiyasının sədri və katibi tərəfindən imzalanır.

Komissiyanın qərarı ilə razı olmayan komissiya üzvünün yazılı surətdə xüsusi rəyini ifadə etmək hüququ vardır.

Komissiyanın iclası komissiyanın sədri və ya onun tapşırığı ilə müavini tərəfindən çağırılır və keçirilir.

Rəy sorğusu komissiyalarının iclaslarında şikayətlərə (ərizələrə) baxılarkən maraqlı tərəfin nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

Komissiyanın üzvlərinə və işçilərinə əmək haqqı komissiyaların fəaliyyəti üçün ayrılan vəsait həddində və məbləğdə ödənilir. Komissiyalar yerli rəy sorğusunun hazırlanması və keçirilməsi dövründə onlara ayrılmış büdcə vəsaiti həddində müvəqqəti olaraq ştatlar yarada bilərlər.

Maddə 27. Yerli rəy sorğusu komissiyalarının qərar və hərəkətlərindən şikayət etmə

Yerli rəy sorğusu komissiyalarının və onların vəzifəli şəxslərinin qərarlarından və qanuna zidd hərəkətlərindən (hərəkətsizliyindən), bu qanunda başqa müddət nəzərdə tutulmayıbsa, 3 gün müddətində yuxarı rəy sorğusu komissiyasına və ya müvafiq məhkəməyə şikayət edilə bilər. Eyni şikayət üzrə rəy sorğusu komissiyası və müvafiq məhkəmə bir-birindən mahiyyətə fərqli qərarlar qəbul edərlərsə, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq, məhkəmənin qərarı daha yüksək hüquqi qüvvəyə malikdir.

Məhkəməyə müraciət etmək üçün əvvəlcədən yuxarı rəy sorğusu komissiyasına müraciət etmək məcburi deyildir.

Yerli rəy sorğusunun gedişində yuxarı rəy sorğusu komissiyasına daxil olmuş şikayətlərə (ərizələrə) daxilolma vaxtından 5 gün müddətində, təxirəsalınmaz halda isə yerli rəy sorğusu günü baxılır və qərar çıxarılır.

Yuxarı rəy sorğusu komissiyası şikayətin (ərizənin) mahiyyəti üzrə müstəqil qərar qəbul edə bilər və belə halda lazım olarsa, aşağı rəy sorğusu komissiyasının qərarını ləğv edə bilər.

Maddə 28. Yerli rəy sorğusu bülleteni

Yerli rəy sorğusunda hər bir vətəndaş bir sorğu bülleteni alır. Yerli rəy sorğusu gününə ən gec 20 gün qalmış ərazi rəy sorğusu komissiyası yerli rəy sorğusu bülleteninə nümunəsini təsdiq edir.

Sorğu bülleteninə mətni onun yalnız bir üzündə yerləşir. Sorğu bülletenində sorğuya çıxarılan məsələnin mətni və ya qərar layihəsi və səs verən şəxsin iradəsini bildirmə variantları («lehinə» və «əleyhinə») əks etdirilir.

Hər sorğu bülletenində onun doldurulması qaydası haqqında izahat olmalıdır.

Sorğu bülleteninə sol küncündə vətəndaşlara verilən sorğu bülletenlərinin uçotunun aparılması məqsədilə kəsilmə xətti müəyyən edilir.

Sorğu bülletenləri ərazi rəy sorğusu komissiyasının qərarı ilə yerli rəy sorğusu gününə ən gec 10 gün qalmış çap olunur.

Məntəqə rəy sorğusu komissiyaları yerli rəy sorğusu gününə ən gec 48 saat qalmış sorğu bülletenlərini ərazi rəy sorğusu komissiyalarından alırlar. Sorğu bülletenlərinin sayı yerli rəy sorğusu məntəqəsi üzrə yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququ olan vətəndaşların siyahısına daxil edilmiş vətəndaşların sayından 0,5 faizdən artıq olmamalıdır.

Sorğu bülleteninə sağ yuxarı küncündə məntəqə rəy sorğusu komissiyasının möhürü ilə təsdiqlənmiş iki üzvünün imzası olmalıdır.

Maddə 29. Yerli rəy sorğusu günü səsvermə

Yerli rəy sorğusu günü səsvermə saat 8-dən 20-dək keçirilir.

Məntəqə rəy sorğusu komissiyaları səsvermə gününə azı 10 gün qalmış səsvermənin yeri və vaxtı haqqında kütləvi informasiya vasitələri ilə və ya digər üsullarla vətəndaşları xəbərdar etməlidirlər.

Yerli rəy sorğusu günü saat 8-də məntəqə rəy sorğusu komissiyasının sədri yerli rəy sorğusu məntəqəsini açıq elan edir, müşahidəçilərə boş səsvermə qutularını göstərib möhürləyir, daha sonra məntəqə yerli rəy sorğusu komissiyasının üzvlərini səsverməyə başlamağa dəvət edir.

Vətəndaş sorğu bülletenini aldıqdan sonra yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququ olan vətəndaşların siyahısına şəxsiyyət vəsiqəsinin (pasportun) seriyasını və nömrəsini yazır.

Təqdim olunmuş şəxsiyyət vəsiqəsinin (pasportun) seriyası və nömrəsi yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququ olan vətəndaşların siyahısına vətəndaşın razılığı ilə məntəqə yerli rəy sorğusu komissiyasının üzvü tərəfindən də qeyd edilə bilər.

Vətəndaş yazıların düzgünlüyünü yoxlayır və imza edir. Vətəndaşın sorğu bülletenini sərbəst almaq imkanı olmadıqda o, məntəqə yerli rəy sorğusu komissiyasının üzvləri və müşahidəçilər istisna edilməklə, başqa şəxslərin köməyindən istifadə edə bilər. Vətəndaşa kömək edən şəxs öz soyadını göstərməklə yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququ olan vətəndaşların siyahısının «sorğu bülletenini alması haqqında imza» qrafasında imza etməlidir.

Sorğu bülleteni vətəndaşa verilirərkən onun kəsilmə xətti ilə işarələnmiş sol küncü məntəqə rəy sorğusu komissiyasının üzvündə qalır. Hər bir vətəndaş şəxsən səs verir. Başqa şəxslərin əvəzinə səs verməyə icazə verilmir.

Sorğu bülleteni vətəndaşdan başqa heç kəsin daxil olmasına icazə verilməyən gizli səsvermə üçün xüsusi avadanlıqla təchiz edilmiş kabinetdə doldurulur.

Vətəndaş səsverməyə çıxarılan məsələ üzrə öz iradəsini bildirmə variantlarından («lehinə» və «əleyhinə») birini pozur.

Sorğu bülletenini müstəqil yazıb doldurmaq imkanı olmayan vətəndaş məntəqə rəy sorğusu komissiyasının üzvlərindən və müşahidəçilərdən başqa, istədiyi şəxsi kömək üçün kabinetə dəvət edə bilər. Bu şəxsin soyadı yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququ olan vətəndaşların siyahısında sorğu bülleteni alması barədə vətəndaşın imzası ilə birgə göstərilir.

Səsvermə qutuları məntəqə rəy sorğusu komissiyası üzvlərinin və müşahidəçilərin maneəsiz müşahidə edə bildikləri yerdə qoyulmalıdır.

Məntəqə rəy sorğusu komissiyasının sədri səsvermə yerində qayda-qanuna nəzarət edir. Məntəqə rəy sorğusu komissiyası sədrinin bu Qanunun tələblərindən irəli gələn sərəncamları səsvermə otağında olan şəxslər üçün məcburidir. Vətəndaşın öz iradəsini ifadə etməsinə təsir göstərməyə cəhd edən və ya gizli səsverməni pozan məntəqə rəy sorğusu komissiyasının üzvü işindən kənarlaşdırılır, müşahidəçi isə təxirəsalınmazdan otaqdan çıxarılır. Bu barədə qərarı məntəqə rəy sorğusu komissiyası qəbul edir.

Səsvermədə iştirak edən vətəndaşların, rəy sorğusu komissiyasının üzvlərindən, müşahidəçilərdən, kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrindən başqa, digər şəxslərin yerli rəy sorğu məntəqəsində olmaları qadağandır. Yerli rəy sorğusu günü polis orqanlarının işçiləri yerli rəy sorğusu məntəqəsinə yalnız formada və

məntəqə yerli rəy sorğusu komissiyasının qərarı ilə ictimai asayişin bərpa edilməsi məqsədilə daxil ola bilərlər. İctimai asayiş bərpa edildikdən sonra formada olan polis orqanlarının işçisi dərhal yerli rəy sorğusu məntəqəsini tərk etməlidir.

Vətəndaş sorğu bülletenini doldurarkən səhv etdiyini bildirdikdə, ona sorğu bülleteni vermiş məntəqə rəy sorğusu komissiyası üzvündən sıradan çıxmış sorğu bülleteninin əvəzinə yeni bülleten verməsini xahiş edə bilər. Bu halda komissiyanın üzvü vətəndaşa yeni sorğu bülleteni verir, yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququ olan vətəndaşların siyahısında isə vətəndaşın soyadından sağda müvafiq qeyd edir. Sıradan çıxmış sorğu bülleteni sonradan ləğv edilir və bu barədə ayrıca akt tərtib olunur.

Vətəndaş yerli rəy sorğusu günü səhhətinə görə və ya digər üzrlü səbəblərdən yerli rəy sorğusu məntəqəsinə gələ bilməyəcəyini yaqın edərsə, o, yerli rəy sorğusu gününə azı 24 saat qalmış səsvermə otağından kənar səs vermək istəyini məntəqə rəy sorğusu komissiyasına bildirməlidir.

Məntəqə rəy sorğusu komissiyası bütün vətəndaşlara, o cümlədən səhhətinə görə və ya digər üzrlü səbəblərdən səsvermə otağına gələ bilməyən vətəndaşlara səsvermədə iştirak etmək imkanı yaratmalıdır. Bu məqsədlər üçün yerli rəy sorğusu məntəqəsində məntəqə rəy sorğusu komissiyasının qərarı ilə müəyyən edilmiş miqdarda daşınan səsvermə qutuları olmalıdır.

Vətəndaş səsvermə otağından kənar səs vermək istəyini yazılı surətdə bildirməyibsə, o, məntəqə rəy sorğusu komissiyası üzvlərinin yanında ərizə yazmalıdır. Ərizədə vətəndaş haqqında yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququ olan vətəndaşların siyahısındakı məlumatlar göstərilməlidir.

Məntəqə rəy sorğusu komissiyasının daşınan səsvermə qutusu ilə gedən üzvləri ərizələrin sayına uyğun yerli rəy sorğusu bülletenləri alır.

Vətəndaşın yerli rəy sorğusu məntəqəsindən kənar səs verməsi eyni vaxtda yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququ olan vətəndaşların siyahısında ayrıca qeyd olunur. Səsvermə otağından kənar keçirilən səsvermədə müşahidəçilərin iştirak etmək hüququ vardır. Məntəqə rəy sorğusu komissiyasının üzvləri daşınan səsvermə qutusunu səsvermə otağına qaytardıqdan sonra bu qutu səslərin hesablanmasınadək açılır.

Maddə 30. Yerli rəy sorğusu məntəqəsində səslərin hesablanması

Səsvermə müddəti başa çatdıqda məntəqə rəy sorğusu komissiyasının sədri «yalnız sorğu bülleteni alan və səsvermə otağında (kabinədə) olan vətəndaşlar səs verə bilərlər» elanını verir.

Səsvermə qutuları açılmazdan əvvəl, istifadə edilməmiş sorğu bülletenləri səsvermə otağındakı müşahidəçilərin müşahidəsi ilə məntəqə rəy sorğusu komissiyasının üzvləri tərəfindən sayılır və ləğv edilir. Həmin sorğu bülletenlərinin sayı elan edilir və səsvermənin yekun protokolunda qeyd olunur. Bundan sonra məntəqə rəy sorğusu komissiyasının sədri səsvermə qutularının möhür və plomblarının salamatlığını yoxlayır, məntəqə rəy sorğusu komissiyasının üzvlərini və müşahidəçiləri bununla əyani surətdə tanış edərək səsvermə qutularını açır.

Səsvermə qutuları növbə ilə: əvvəlcə daşınan səsvermə qutuları, sonra isə daşınmaz səsvermə qutuları açılır.

İlk növbədə daşınan səsvermə qutularındakı yerli rəy sorğusu bülletenləri sayılır. Onların sayı səsvermə otağından kənar səsvermə üçün vətəndaşlar tərəfindən verilmiş ərizələrin sayından çox olmamalıdır. Daşınan səsvermə qutusu üzrə səslər hesablanarkən, bülletenlərin ümumi sayı verilmiş ərizələrin sayından çox olarsa, daşınan səsvermə qutusunda bütün bülletenlər məntəqə rəy sorğusu komissiyasının qərarı ilə etibarsız hesab edilir. Bu barədə akt səsvermə otağından kənar səsvermənin keçirilməsini təmin edən məntəqə rəy sorğusu komissiyası üzvlərinin soyadları göstərilməklə səsvermənin nəticələri haqqında protokola əlavə edilir.

Yerli rəy sorğusu məntəqəsi üzrə vətəndaşların səsləri hesablanarkən etibarsız sayılan bülletenlər ayrılır.

Etibarsız seçki bülletenləri ayrıca yığılıb bağlanır.

Məntəqə rəy sorğusu komissiyası üzvlərinin iştirakı ilə məntəqə rəy sorğusu komissiyasının sədri vətəndaşların səslərinin hesablanmasını birbaşa səsverməyə yekun vurulanadək fasiləsiz aparır. Məntəqə rəy sorğusu komissiyasının bütün üzvləri və müşahidəçilər səsvermənin nəticələri ilə tanış edilir.

Məntəqə rəy sorğusu komissiyası səsvermənin nəticələri haqqında protokol tərtib edir. Protokola səsvermənin nəticələrinə dair aşağıdakı məlumatlar daxil edilir:

- yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququ olan vətəndaşların siyahısındakı vətəndaşların ümumi sayı;
- məntəqə rəy sorğusu komissiyasına verilmiş sorğu bülletenlərinin sayı;
- yerli rəy sorğusu günü yerli rəy sorğusu məntəqəsində vətəndaşlara verilmiş sorğu bülletenlərin sayı;
- səsvermə otağından kənar səs vermiş vətəndaşlara verilmiş bülletenlərin sayı;
- ləğv edilmiş sorğu bülletenlərinin sayı;

- etibarlı sayılmış sorğu bülletenlərinin sayı;
- daşınmaz səsvermə qutularında olan sorğu bülletenlərinin sayı;
- daşınan səsvermə qutularında olan sorğu bülletenlərinin sayı;
- etibarsız sayılmış sorğu bülletenlərinin sayı;
- yerli rəy sorğusuna çıxarılan məsələnin, lehinə səs vermiş vətəndaşların sayı;
- yerli rəy sorğusuna çıxarılan məsələnin əleyhinə səs vermiş vətəndaşların sayı.

Səsverməyə eyni zamanda bir neçə məsələ qoyulursa, onların hər birinə verilən səslər ayrı-ayrı hesablanır.

Məntəqə rəy sorğusu komissiyası tərəfindən səsvermənin nəticələri haqqında yekun protokolu məntəqə rəy sorğusu komissiyası üzvlərinin iştirakı və müşahidəçilərin müşahidəsi ilə 3 nüsxədə tərtib olunur və məntəqə rəy sorğusu komissiyasının üzvləri tərəfindən imzalanır. Protokolda səsvermənin nəticələri həm sözlə, həm də rəqəmlə ifadə edilir.

Bütövlükdə protokolla və ya onun ayrı-ayrı hissələri ilə razılaşmayan məntəqə rəy sorğusu komissiyasının üzvü protokola xüsusi rəyini əlavə edə bilər; bu barədə protokolda müvafiq qeyd edilir.

Səsvermənin nəticələri haqqında protokolun karandaşla yazılmasına və ona hər hansı bir düzəliş edilməsinə icazə verilmir.

Məntəqə rəy sorğusu komissiyası protokolun 1-ci nüsxəsini imzaladıqdan sonra yerli rəy sorğusu günündən ən gec 24 saat keçənədək müvafiq ərazi rəy sorğusu komissiyasına göndərir. Protokolun 2-ci nüsxəsi bağlanıb möhürlənmiş sorğu bülletenləri, həmin sorğu bülletenlərinin kəsilmiş sol küncü komissiyanın fəaliyyətinin sonuna kimi məntəqə rəy sorğusu komissiyasının katibində qalır.

Səsvermənin nəticələri haqqında protokolun 3-cü nüsxəsi müşahidəçilərin, kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin ümumi tanışlığı məqsədilə yerli rəy sorğusu məntəqəsində asılır.

Sorğu bülletenləri də daxil olmaqla yerli rəy sorğusuna aid başqa sənədlər yerli rəy sorğusunun yekunları rəsmi elan olunduqdan sonra 5 gündən gec olmayaraq müvafiq ərazi rəy sorğusu komissiyasına göndərilir.

Maddə 31. Etibarsız səsvermə sorğu bülletenləri

Aşağıdakı səsvermə sorğu bülletenləri etibarsız sayılır:

- 1) məntəqə rəy sorğusu komissiyasının təsdiqləmədiyi sorğu bülletenləri;
- 2) səsvermə zamanı «lehinə» və «əleyhinə» sözlərinin hər ikisinin pozulduğu və ya hər iki sözün pozulmadığı sorğu bülletenləri.

Maddə 32. Ərazi rəy sorğusu komissiyası tərəfindən səsvermənin nəticələrinin müəyyən edilməsi

Ərazi rəy sorğusu komissiyası səsvermənin nəticələri haqqında məntəqə rəy sorğusu komissiyalarının protokolları əsasında bütün məlumatları ümumiləşdirir və müvafiq ərazidə yerli rəy sorğusu günündən ən gec 2 gün keçənədək səsvermənin nəticələrini müəyyən edir və müvafiq qərar qəbul edir. Həmin qərardan müvafiq məhkəməyə şikayət edilə bilər.

Məntəqə rəy sorğusu komissiyalarının protokollarında göstərilmiş məlumatların ümumiləşdirilməsini ərazi rəy sorğusu komissiyasının üzvləri şəxsən həyata keçirirlər. Səsvermənin nəticələri barədə ərazi rəy sorğusu komissiyası protokol tərtib edir, bu protokola ərazi üzrə yerli rəy sorğusu məntəqələrinin sayı haqqında məlumat, məntəqə rəy sorğusu komissiyalarından daxil olmuş protokolların sayı və bu Qanunun 30-cu maddəsində göstərilən məntəqə rəy sorğusu komissiyaları protokollarının ümumiləşdirilmiş məlumatları daxil edilir.

Ərazi rəy sorğusu komissiyasının protokolu 4 nüsxə tərtib edilir və komissiyasının bütün üzvləri tərəfindən imzalanır. Protokola ərazi üzrə məntəqə rəy sorğusu komissiyalarının bütün məlumatlarını ümumiləşdirən cədvəl əlavə edilir. Protokolda səsvermənin nəticələri həm sözlə, həm də rəqəmlə ifadə edilir.

Bütövlükdə protokolla və ya onun ayrı-ayrı hissələri ilə razılaşmayan ərazi rəy sorğusu komissiyasının üzvü protokola xüsusi rəyini əlavə edə bilər; bu barədə protokolda müvafiq qeyd edilir.

Protokolun 1-ci nüsxəsi ərazi üzrə məntəqə rəy sorğusu komissiyalarının bütün məlumatlarını ümumiləşdirən cədvəl ilə birlikdə ərazi rəy sorğusu komissiyasının fəaliyyəti qurtaranadək komissiyanın katibində qalır.

Səsvermənin nəticələri haqqında protokolun 2-ci nüsxəsi və yerli rəy sorğusunun nəticələrinə dair ərazi rəy sorğusu komissiyasının qərarı müşahidəçilərin və kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin ümumi tanışlığı məqsədilə ərazi rəy sorğusu komissiyasının otağında asılır.

Səsvermənin nəticələri haqqında protokolun 3-cü və 4-cü nüsxələri və yerli rəy sorğusunun nəticələrinə dair ərazi rəy sorğusu komissiyasının qərarı yerli rəy sorğusu keçirilən ərazinin bələdiyyəsinə və müvafiq icra hakimiyyəti orqanına göndərilir.

Yerli rəy sorğusuna çıxarılan məsələ o halda qəbul edilmiş sayılır ki, yerli rəy sorğusunda iştirak etmək hüququ olan vətəndaşların siyahısına daxil edilmiş vətəndaşların azı 25 faizi iştirak etsin və səsvermədə iştirak etmiş vətəndaşların yarısından çoxu yerli rəy sorğusuna çıxarılan məsələnin «lehinə» səs versin.

Yerli rəy sorğusunun nəticələrinə dair ərazi rəy sorğusu komissiyasının qərarı beş gün ərzində elan olunur.

Maddə 33. Yerli rəy sorğusunun etibarsız sayılması

Yerli rəy sorğusunun gedişində onların nəticəsinə ciddi təsir göstərən qanun pozuntusuna yol verilərsə, bu halda ərazi rəy sorğusu komissiyası yerli rəy sorğusunun etibarsız sayılması barədə qərar qəbul edir.

Maddə 34. Təkrar yerli rəy sorğusunun keçirilməsi

Yerli rəy sorğusu etibarsız sayılarsa, ərazi rəy sorğusu komissiyasının qərarı ilə bu Qanunun müddəalarına uyğun olaraq 3 aydan gec olmayan müddətdə təkrar yerli rəy sorğusu keçirilir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Heydər ƏLİYEV

Bakı şəhəri, 30 noyabr 1999-cu il

Bələdiyyə mülkiyyətinə əmlakın verilməsi haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Maddə 1. Qanunun təyinatı

Bu Qanun yerli özünüidarəetmənin iqtisadi əsasını təşkil edən bələdiyyə əmlakının yaranması əsaslarını müəyyən edir.

Bələdiyyə mülkiyyətinə torpaqların verilməsi « Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında» Azərbaycan Respublikasının Qanununa və digər normativ-hüquqi aktlarına uyğun olaraq həyata keçirilir.

Maddə 2. Bələdiyyə əmlakı haqqında qanunvericilik.

Bələdiyyə əmlakı haqqında qanunvericilik Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, Mülki Məcəlləsi, bu Qanun və Azərbaycan Respublikasının digər normativ-hüquqi aktlarından ibarətdir.

Maddə 3. Bələdiyyə əmlakının yaranması mənbələri.

Bələdiyyə əmlakının yaranması mənbələri aşağıdakılardır:

- bu Qanuna və digər normativ-hüquqi aktlara uyğun olaraq bələdiyyələrin mülkiyyətinə verilən dövlət əmlakı;
- bələdiyyələrin fəaliyyəti nəticəsində əldə olunan və yaradılan əmlak;
- fiziki və hüquqi şəxslərin, beynəlxalq təşkilatların və fondların bələdiyyələrə könülü maddi yardım şəklində verdikləri əmlak;
- varisi olmayan əmlakın bələdiyyələrə keçməsi yolu ilə əldə olunan əmlak;
- bələdiyyələrə vəsiyyət edilən əmlak.

Maddə 4. Dövlət əmlakının bələdiyyələrə verilməsi .

Bu Qanunda və digər normativ-hüquqi aktlarda müəyyən edilmiş qaydada dövlət mülkiyyətində olan və bələdiyyələrin səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsi üçün zəruri mənzil-kommunal, sosial və mədəniyyət obyektləri, əhalinin ümumi istifadəsində olan obyektlər və digər dövlət əmlakı onların mülkiyyətinə verilir.

İlk növbədə bələdiyyələrin mülkiyyətinə onların fəaliyyətini təmin etmək üçün lazımı inzibati binalar, otaqlar və avadanlıqlar verilir.

Qanunvericiliklə özəlləşdirilməsi qadağan edilən və ya müvafiq icra hakimiyyəti orqanının qərarı ilə özəlləşdirilən dövlət əmlakı istisna olmaqla bələdiyyələrin ərazilərində yerləşən digər dövlət əmlakı onların mülkiyyətinə verilə bilər.

Bələdiyyə mülkiyyətinə dövlət əmlakı bələdiyyələr tərəfindən bu əmlakdan istifadə etmək imkanı yarandıqda onların müraciəti əsasında verilir. Bu Qanuna uyğun olaraq bələdiyyənin mülkiyyətinə obyektlərin verilməsi qaydası və müddətləri müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir.

Maddə 5. Mübahisələrin həlli qaydası

Bələdiyyə əmlakı ilə əlaqədar yaranan mübahisələr məhkəmə qaydasında həll edilir.

Maddə 6. Qanunun pozulmasına görə məsuliyyət

Bu Qanunun pozulmasına görə təqsirkar şəxslər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq məsuliyyət daşıyırlar.

Heydər ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 7 dekabr 1999-cu il

Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

1. "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa müvafiq surətdə bələdiyyələrin siyahısı təsdiq edilsin (əlavə olunur). Bələdiyyələrin əraziləri bu siyahıya uyğun müəyyənləşdirilir.

Bələdiyyə ərazisinin hüdudları "Torpaq islahatı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə bələdiyyə mülkiyyətinə verilən torpaq sahələri müvafiq inzibati ərazi vahidinin (inzibati ərazi vahidlərinin və ya vahidinin bir hissəsinin) sahəsinə əlavə edilməklə müəyyənləşdirilir.

2. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı lazımi şəhərsalma və yer quruluşu sənədlərini tərtib edərək, bələdiyyələrin əraziləri və mülkiyyətlərinə verilən torpaq sahələri ilə birlikdə, onların hüdudlarını, torpaq növlərini və ölçülərini göstərməklə, bələdiyyə orqanlarına təhvil verir.

Sənədlərin hazırlanması və torpaqların bələdiyyələrə təhvil verilməsi müddəti müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyənləşdirilir.

3. Bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqlara sahiblik, habelə onlardan istifadə və onlara dair sərəncam verilməsi sahəsində idarəetmə mülki və torpaq qanunvericiliyinin tələblərinə və bələdiyyənin nizamnaməsinə uyğun həyata keçirilir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Heydər ƏLİYEV

Bakı şəhəri, 7 dekabr 1999-cu il
N- 771 – IQ

Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Maddə 1. Qanunun təyinatı

Bu Qanun bələdiyyələrin maliyyəsinin formalaşması və istifadəsinin prinsiplərini, yerli büdcə prosesinin əsaslarını və bu sahələrdə bələdiyyələrin səlahiyyətləri və onların müvafiq icra

Maddə 2. Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında qanunvericilik

Bələdiyyələrin maliyyəsinin formalaşması və istifadəsi ilə əlaqədar yaranan münasibətlər Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası ilə, bu Qanunla, "Bələdiyyələrin statusu haqqında", "Dövlət büdcəsi haqqında", "Azərbaycan Respublikasında banklar və bank fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunları və digər normativ hüquqi aktlar ilə tənzimlənir.

Maddə 3. Bələdiyyə maliyyəsinin iqtisadi əsasları və formalaşması prinsipləri

1. Bələdiyyə maliyyəsinin iqtisadi əsaslarını bələdiyyə əmlakı, bələdiyyə torpaqları, yerli büdcə və büdcədənənar fondlar, bələdiyyənin istehsal, xidmət və digər iqtisadi fəaliyyəti təşkil edir.

2. Bələdiyyənin maliyyə vəsaitinin formalaşması və istifadəsi özünüidarəetmə, müstəqillik, aşkarlıq və yerli mənafehin respublika mənafehi ilə uzlaşması prinsiplərinə əsaslanır.

Maddə 4. Yerli büdcə

1. Yerli büdcə bələdiyyə statusuna uyğun olaraq özünüidarəetmə prinsiplərini reallaşdırmaq, Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası və qanunları ilə müəyyənləşdirilmiş bələdiyyə səlahiyyətlərini həyata keçirmək üçün formalaşan və istifadə olunan maliyyə vəsaitidir.

Yerli büdcə bələdiyyə büdcəsi olub, dövlət büdcəsinin tərkib hissəsi deyil.

2. Bələdiyyələrin bu Qanuna müvafiq olaraq yerli büdcənin tənzimlənməsi prosesində dövlət büdcəsindən vəsait almaq hüququ vardır.

3. Yerli büdcənin tərtibi və icrası prosesində büdcə sisteminin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş ümumi prinsipləri və Azərbaycan Respublikasında tətbiq olunan büdcə təsnifatından istifadə olunur.

4. Büdcə ili yanvarın 1-də başlanır və dekabrın 31-də qurtarır.

Maddə 5. Yerli büdcənin müstəqilliyi

1. Yerli büdcənin müstəqilliyi öz mədaxil mənbələrinin olması və bələdiyyənin yerli büdcə vəsaiti barədə sərəncam vermək müstəsna hüququ ilə təmin edilir.

2. Azərbaycan Respublikası qanunvericilik və icra hakimiyyəti orqanlarının bələdiyyələrin büdcə fəaliyyətinə müdaxiləsinə, Azərbaycan Respublikasının qanunlarında nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, yol verilmir.

3. Bələdiyyə yerli büdcənin maliyyə ilinin sonuna əmələ gəlmiş sərbəst qalıqlarına müstəqil sərəncam verir.

4. Bələdiyyə yerli büdcəni iqtisadi qanunların tələblərinə uyğun, müstəqil olaraq tərtib, müzakirə, təsdiq, icra edir və onun icrasına nəzarət edir.

Maddə 6. Büdcələrarası və dövlət hakimiyyəti orqanları ilə münasibətlər

1. Yerli büdcələrin müstəqilliyinə dövlət zəmanət verir və onun öhdəliklərinə görə məsuliyyət daşıyır. Dövlət zəmanəti aşağıdakılara əsaslanır:

1.1. investisiya və pul-kredit siyasəti əsasında istehsal sferasının inkişafına şərait yaratmaq;

1.2 yerli sosial-iqtisadi inkişaf proqramlarının yerli büdcə gəlirləri hesabına maliyyələşdirmək mümkün olmadıqda, yerli büdcə kəsirini ödəmək üçün dövlət büdcəsinin imkanlarını nəzərə alaraq əlavə gəlir mənbələrinin müəyyən edilməsi və ya dövlət büdcəsindən dotasiya və subvensiyaların ayrılması.

2. Qanunvericilik və icra hakimiyyəti orqanları bələdiyyələrə əlavə səlahiyyətlər həvalə etdikdə onları bu səlahiyyətlərin həyata keçirilməsi üçün zəruri maliyyə vəsaiti ilə təmin edirlər.

3. İcra hakimiyyəti orqanlarının qəbul etdikləri qərarlar nəticəsində yerli büdcələrin gəlirlərinin azalması və ya xərclərinin artması baş verdikdə uyğun azalma və ya artma məbləğləri bu qərarları qəbul edən orqanlar tərəfindən kompensasiya olunur.

4. Bələdiyyə qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada yerli büdcənin icrasına dair məlumatı statistika orqanlarına təqdim edir.

Maddə 7. Yerli büdcənin gəlirləri

1. Yerli büdcənin gəlirlərinə aşağıdakılar aid edilir:

1.1 fiziki şəxslərdən torpaq vergisi;

1.2 fiziki şəxslərdən əmlak vergisi;

1.3 yerli əhəmiyyətli tikinti materialları üzrə mədən vergisi;

1.4 bələdiyyə mülkiyyətində olan müəssisə və təşkilatlardan mənfəət vergisi;

1.5 küçə (divar) reklamlarının yerləşdirilməsi və yayımı üçün ödəniş;

1.6 kurort rüsumu, mehmanxana rüsumu, avtomobillərin dayanacaqaları üçün rüsum və qanunla müəyyən edilən digər yerli vergi və ödənişlər;

1.7 Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsindən verilən dotasiya və subvensiyalar;

1.8 Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq bələdiyyə əmlakının özəlləşdirilməsindən və icarəyə verilməsindən gəlirlər, lotereyalardan daxil olan vəsait, habelə bələdiyyələrin fəaliyyətindən əldə edilən digər gəlirlər;

1.9 fiziki və hüquqi şəxslərin, beynəlxalq təşkilatların və fondların maliyyə yardımları və qrantları;

1.10 dövlət əhəmiyyətli tədbirlərin və dövlət orqanlarının qərarları nəticəsində yaranan xərclərin ödənilməsi üçün maliyyə vəsaiti.

2. Bu maddənin 1.1 - 1.6-cı yarım bəndlərində göstərilən yerli vergi və ödənişlərin hesablanması, ödənilməsi və güzəştlərin verilməsi qaydası, habelə dərəcələrinin aşağı və yuxarı həddi qanunla müəyyən edilir, tətbiqinin zəruriyyəti və konkret dərəcələri isə bələdiyyələrin qərarları ilə müəyyənləşdirilir.

3. Qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada bələdiyyələr yerli əhəmiyyətli məsələlərin maliyyələşdirilməsi üçün bu maddənin 1.6-cı yarım bəndində göstərilən yerli vergi və ödənişlər, habelə könüllü birdəfəlik ödənişlər barədə qərarlar qəbul edə bilərlər. Könüllü birdəfəlik ödənişlər barədə qərarlar nəticəsində əldə olunan vəsait yalnız məqsədli təyinatı üzrə istifadə olunur.

Maddə 8. Yerli büdcələrin xərcləri

1. Yerli büdcələrin xərclərinin həcmi və istiqamətləri bələdiyyələr tərəfindən müəyyənləşdirilir.

2. Yerli büdcə bələdiyyənin idarəetmə xərcləri, sosial-məişət, yaşayış, mədəniyyət və idman obyektlərinin, habelə əhalinin ümumi istifadəsində olan küçə, həyət və bağların saxlanması xərcləri nəzərə alınmaqla bələdiyyələrin müəyyən etdiyi xərc normativləri əsasında formalaşdırılır.

Yerli büdcələrdə həmçinin yerli sosial müdafiə, sosial və iqtisadi inkişaf, habelə ekoloji proqramların maliyyələşdirilməsi üçün xərclər nəzərdə tutula bilər.

3. Dövlət büdcəsindən dotasiya alan yerli büdcənin xərclərinin hesablanmasında tətbiq olunan normativlər dövlət büdcəsinin xərclərinin proqnozlaşdırılması üçün tətbiq olunan xərc normativlərindən yüksək ola bilməz.

4. Dotasiyanın maksimum həddi hesablanarkən dövlət büdcəsinin proqnozunda xərc normativləri və respublika maliyyə resurslarının formalaşdırılmasında ərazinin xüsusi çəkisi nəzərə alınır.

5. Əlavə səlahiyyətlərin həyata keçirilməsi üçün qanunvericilik və icra hakimiyyətləri tərəfindən ayrılan məqsədli vəsait, o cümlədən subvensiya hesabına xərclərin maliyyələşdirilməsi yerli büdcənin məxaric hissəsində ayrıca sətirlə göstərilir.

6. Xərclərinin öz gəlirləri ilə təmin olunmayan hissəsi (yerli büdcənin kəsiri) dövlət büdcəsindən alınan dotasiya ilə örtülə bilər.

Maddə 9. Yerli büdcənin tərtibi

1. Yerli büdcənin layihələri müəssisələrin cari və perspektiv təsərrüfat fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi ilə bələdiyyələrin ərazi sosial-iqtisadi proqnozları və məqsədli proqramlar əsasında formalaşdırılır.

2. Bələdiyyələr dövlət büdcəsindən dotasiya nəzərdə tutulan yerli büdcə layihəsini tərtib edərkən müvafiq icra hakimiyyəti orqanına mayın 1 -dək lazımı hesablamalar verir.

Maddə 10. Yerli büdcənin müzakirəsi və təsdiqi

1. Yerli büdcə layihəsinin müzakirəsi və təsdiqi qaydası bələdiyyənin nizamnaməsi ilə müəyyən edilir.
2. Növbəti maliyyə ili üçün dövlət büdcəsindən dotasiya nəzərdə tutulan yerli büdcənin layihəsi cari ilin dekabr ayının 25-dən gec olmayaraq bələdiyyənin qərarı şəklində təsdiq edilir.
3. Təsdiq edilmiş yerli büdcə bələdiyyənin qərarı ilə dəqiqləşdirilə bilər.

Maddə 11. Yerli büdcənin icrası

1. Bələdiyyələr dövlət büdcəsindən alınmış məqsədli vəsaitlər istisna olmaqla, yerli büdcənin icrası prosesində mədaxil və məxaric maddələrində büdcə təsnifatı üzrə təsdiq edilmiş təxsisat həddində dəyişikliklər apara bilərlər.
2. Yerli büdcələrin icrası zamanı qəbul edilmiş öhdəliklər üzrə əməliyyatlar büdcə ili qurtardıqdan sonra bir ay ərzində başa çatdırılır. Bu müddət ərzində istifadə olunmayan vəsait Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinin dəyişdirilməsi halları istisna olmaqla bələdiyyələrin sərəncamında qalır.
3. Bələdiyyələr öz nizamnaməsində müəyyən edilmiş qaydada yerli büdcənin icrası haqqında hesabatı təsdiq edir və öz əhalisinə çatdırırlar.

Maddə 12. Yerli büdcənin tarazlaşdırılması

Əgər bələdiyyə büdcəsinin icrası prosesində mədaxil mənbələri üzrə daxil olan vəsait azalarsa və bu, kəsrin son həddi aşmasına gətirib çıxarsa, məxaricin ixtisarı mexanizmi tətbiq edilə bilər. Məxaricin ixtisarı müdafiə olunmuş maddələr istisna olmaqla, büdcənin bütün maddələri üzrə məxaricin mütənasib surətdə azaldılmasından ibarətdir.

Maddə 13. Yerli büdcəyə nəzarət

1. Yerli büdcənin icrasına, o cümlədən sərf edilən vəsaitin təsdiq edilmiş büdcə göstəricilərinə uyğunluğuna bələdiyyə nəzarət edir və bu məqsədlə müstəqil auditorları cəlb etmək hüququna malikdir.
2. Qanunvericilik və icra hakimiyyəti orqanlarının bələdiyyələrə verdikləri səlahiyyətlərin həyata keçirilməsi üçün maliyyə vəsaitindən istifadəyə həmin orqanlar nəzarət edirlər.

Maddə 14. Bələdiyyələrin maliyyə-kredit və sığorta təşkilatları ilə qarşılıqlı əlaqəsi

1. Bələdiyyələr öz maliyyəsinin təşkili işini həm müvafiq bələdiyyə ərazisində, həm də onun hüdudlarından kənarında fəaliyyət göstərən Azərbaycan Respublikasının rezidenti olan kredit təşkilatları ilə qarşılıqlı əlaqədə yerinə yetirirlər.
2. Bələdiyyələrlə kredit və sığorta təşkilatları arasında qarşılıqlı münasibətlər müqavilə əsasında həyata keçirilir.
3. Bələdiyyələrin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada:
  - 3.1. özünün hesablaşma və kassa əməliyyatlarının aparılması üçün müvəkkil bankı seçmək və xəzinədarlığı yaratmaq;
  - 3.2. Azərbaycan Respublikasının rezidenti olan banklardan və digər kredit təşkilatlarından qısamüddətli və uzunmüddətli kreditlər almaq;
  - 3.3. bələdiyyə mülkiyyətində olan obyektlərin, bələdiyyə qulluqçularının sığortalanması haqqında qərar qəbul etmək hüququ vardır.
4. Kredit təşkilatları qarşısında bələdiyyələrin öhdəlikləri üzrə dövlət məsuliyyət daşımır.

Maddə 15. Keçid müddələri

Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanları formalaşanaq bu Qanunun 7-ci maddəsinin 1-ci bəndində göstərilən vergi və ödənişlərin yığılması və yerli büdcələrə köçürülməsi bələdiyyələrin müraciəti əsasında bağlanılan müqavilə ilə dövlət vergi xidməti orqanları tərəfindən həyata keçirilir.

2000-ci ildə yerli büdcələrə dotasiyalar "Azərbaycan Respublikasının 2000-ci il dövlət büdcəsi haqqında" Qanunun 11-ci maddəsinə uyğun olaraq verilir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Heydər ƏLİYEV

Baki şəhəri, 7 dekabr 1999-cu il
N- 772-IQ

Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Maddə 1 . Bələdiyyələrin birləşməsinin və ayrılmasının məqsədi

Bələdiyyələr onlarda yaranan sosial-iqtisadi vəziyyətlə əlaqədar, tarixi və digər yerli xüsusiyyətləri, müvafiq yerli əhalinin rəyini nəzərə almaqla birləşərək, yaxud ayrılaraq yeni bələdiyyə təşkil edə bilirlər.

Maddə 2 . Bələdiyyələrin birləşmə qaydası

Bələdiyyələrin birləşməsi aşağıdakı qaydada həyata keçirilir:

1) birləşən bələdiyyələrin ərazilərində "Yerli rəy sorğusu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa müvafiq yerli rəy sorğusu keçirilir;

2) yerli rəy sorğusu nəticəsində bələdiyyələrin birləşməsi barədə müsbət nəticə əldə edildikdə, bələdiyyələr tərəfindən onların birləşməsi haqqında qərar qəbul edilir və baxılmaq üçün Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə təqdim olunur;

3) Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi bələdiyyələrin birləşməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinə müvafiq surətdə qərar qəbul edir.

Bələdiyyələrin birləşməsi ilə bağlı mülkiyyət, maliyyə və başqa məsələlərin həlli üçün bələdiyyə tərəfindən bələdiyyə üzvlərindən ibarət müvafiq komissiya yaradılır. Həmin komissiya mülkiyyət, maliyyə və başqa məsələlərlə bağlı bələdiyyəyə təkliflər verir.

Maddə 3 . Bələdiyyələrin ayrılması qaydası

Bələdiyyələrin ayrılması bu Qanunun 2-ci maddəsində göstərilmiş qaydada və ardıcılıqla həyata keçirilir.

Bələdiyyələrin ayrılması ilə bağlı mülkiyyət, maliyyə və başqa məsələlərin həlli üçün bələdiyyə tərəfindən bələdiyyə üzvlərindən ibarət müvafiq komissiya yaradılır. Həmin komissiya mülkiyyət, maliyyə və başqa məsələlərlə bağlı bələdiyyəyə təkliflər verir.

Maddə 4 . Birləşmiş, yaxud ayrılmış bələdiyyələrə seçkilərin keçirilməsi

Birləşmiş, yaxud ayrılmış hər bir bələdiyyəyə seçkilərin keçirilməsi "Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunilə tənzimlənir.

Maddə 5 . Birləşmiş, yaxud ayrılmış bələdiyyənin statusu

Birləşmiş, yaxud ayrılmış bələdiyyənin statusu Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası və "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanunu ilə tənzimlənir.

Maddə 6 . Birləşmiş, yaxud ayrılmış bələdiyyənin mülkiyyəti

Birləşən bələdiyyələrin hər birinin mülkiyyəti və onunla bağlı hüquqlar (vəzifələr) hüquq varisliyi qaydasında yeni yaradılmış bələdiyyəyə keçir.

Bələdiyyələr ayrıldıqda bələdiyyə mülkiyyətinin bölünməsi məsələsi bu Qanunun 3-cü maddəsində göstərilmiş qaydada həll edilir.

Maddə 7 . Bələdiyyələrin birgə fəaliyyət göstərməsi

Bələdiyyələrin səlahiyyətlərinə aid edilən iqtisadi, sosial, mədəni, ekoloji və digər sahələrdə fəaliyyətin səmərəsini artırmaq və qarşılıqlı əlaqələri möhkəmləndirmək məqsədi ilə bələdiyyələr birgə fəaliyyət göstərə bilirlər.

Bələdiyyələrin birgə fəaliyyət göstərməsi bələdiyyələrin qərarına əsasən həyata keçirilir.

Birgə fəaliyyət göstərmək üçün bələdiyyələr arasında müqavilə bağlanılır. Müqavilədə birgə fəaliyyətin sahələri, maliyyələşdirilmə qaydaları, müddətlər və digər şərtlər göstərilir.

Bələdiyyələr birgə fəaliyyət göstərdikdə onların əraziləri dəyişilmir.

Maddə 8 . Bələdiyyələrin ləğv edilməsi

Bələdiyyələr aşağıdakı hallarda ləğv edilə bilər:

1) Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş qaydada bələdiyyənin yerləşdiyi müvafiq yaşayış məntəqəsi müvafiq uçot məlumatından çıxarıldıqda Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi bələdiyyə ərazilərinə Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinə müvafiq surətdə dəyişikliklər edir;

2) müvafiq ərazidə əhali yerli özünüidarənin təşkilindən imtina etdikdə "Yerli rəy sorğusu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa müvafiq yerli rəy sorğusu keçirilir. Yerli rəy sorğusu nəticəsində bələdiyyənin ləğv edilməsi barədə müsbət nəticə əldə edildikdə, bələdiyyə tərəfindən ləğv edilməsi haqqında qərar qəbul edilir və baxılmaq üçün Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinə təqdim olunur. Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi bələdiyyənin ləğv edilməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinə müvafiq surətdə qərar qəbul edir.

Bələdiyyənin ləğvi ilə bağlı mülkiyyət, maliyyə və başqa məsələlərin həlli üçün bələdiyyə üzvlərindən ibarət müvafiq komissiya yaradılır. Həmin komissiya mülkiyyət, maliyyə və başqa məsələlərlə bağlı bələdiyyəyə təkliflər verir.

Maddə 9 . Bu Qanunun pozulmasına görə məsuliyyət

Bu Qanunun tələblərinin pozulması Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinə müvafiq surətdə məsuliyyətə səbəb olur.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Heydər ƏLİYEV

Bakı şəhəri, 14 aprel 2000-ci il
N- 858- IQ

**"Bələdiyyələrin daimi və başqa komissiyaları haqqında"
Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

1. "Bələdiyyələrin daimi və başqa komissiyaları haqqında" Əsasnamə təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Heydər ƏLİYEV**

Bakı şəhəri, 14 aprel 2000-ci il
№ 889-IQ

**Azərbaycan Respublikasının
2000-ci il 14 aprel tarixli, 859-IQ sayılı Qanunu ilə
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR**

Bələdiyyələrin daimi və başqa komissiyaları haqqında

ƏSASNAMƏ

Maddə 1. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 143-cü maddəsinə və "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa əsasən bələdiyyələr öz fəaliyyətini daimi və başqa komissiyalar vasitəsi ilə həyata keçirirlər.

Maddə 2. Bələdiyyələr öz səlahiyyətləri müddətində daimi və başqa komissiyalar yarada bilərlər.

Bələdiyyələr yerli büdcə, yerli sosial və yerli iqtisadi məsələlər, yerli ekologiya və onların fəaliyyətinə aid hüquq məsələləri ilə bağlı bu Əsasnamənin 22-ci maddəsində göstərilən daimi komissiyalar formalaşdırı bilərlər.

Bələdiyyələr onların səlahiyyətlərinə aid edilən yerli məsələlərlə bağlı zərurət olduqda başqa komissiyalar yarada bilərlər.

Maddə 3. Bələdiyyələrin daimi və başqa komissiyalarının əsas vəzifələri "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanunu ilə müəyyən edilir.

Maddə 4. Bələdiyyələrin daimi və başqa komissiyaları öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasını, qanunlarını və digər normativ hüquqi aktlarını, bu Əsasnaməni, bələdiyyələrin nizamnamələrini, habelə müvafiq bələdiyyələrin qərarlarını rəhbər tuturlar.

Bələdiyyələrin komissiyaları öz fəaliyyətində müvafiq bələdiyyə ərazisində yaşayan vətəndaşların mənafə ümumiliyini əsas götürürlər.

Maddə 5. Bələdiyyələr işlərinin həcmi, maliyyə vəziyyətini və ehtiyaclarını nəzərə alaraq müvafiq sayda daimi və başqa komissiyaları yaradırlar.

Bələdiyyələrin daimi komissiyaları bələdiyyələrin səlahiyyət müddəti ərzində səlahiyyətlidirlər. Bələdiyyələrin başqa komissiyalarının səlahiyyət müddəti bələdiyyə tərəfindən müəyyən edilir və bələdiyyələrin səlahiyyət müddətindən çox ola bilməz.

Bələdiyyələr lazım olduqda yeni komissiyalar yarada, mövcud olan komissiyaları ləğv edə və komissiyaların tərkibində dəyişikliklər edə bilərlər.

Bələdiyyələrin daimi və başqa komissiyalarının fəaliyyəti fikir müxtəlifliyi, aşkarlıq, məsələlərin sərbəst müzakirəsi, ictimai rəyi nəzərə almaqla komissiya üzvlərinin təşəbbüskarlığı prinsipləri əsasında həyata keçirilir.

Maddə 6. Bələdiyyələrin daimi və başqa komissiyalarının say tərkibi bələdiyyə tərəfindən müəyyən edilir. Daimi və başqa komissiyaların tərkibi azı üç bələdiyyə üzvündən ibarət olmalıdır.

Bələdiyyələrin daimi və başqa komissiyalarının tərkibinə daxil olan şəxslər bələdiyyələrin iclaslarında bələdiyyə üzvlərinin sadə səs çoxluğu ilə seçilir. Daimi və başqa komissiyalarının tərkibinin seçilməsi bələdiyyənin qərarı ilə rəsmiləşdirilir.

Daimi və başqa komissiyalar öz tərkibindən sədr, lazım gəldikdə isə müavin də seçirlər.

Bələdiyyə üzvü bir neçə daimi və başqa komissiyaların üzvü ola bilər.

Bələdiyyə üzvü bir daimi və başqa komissiyanın sədri ola bilər.

Maddə 7. Daimi komissiyalar onların iclaslarında təsdiq olunmuş plana müvafiq olaraq fəaliyyət göstərirlər.

Daimi komissiyalar bələdiyyəyə ildə azı bir dəfə öz işi barədə hesabat verirlər.

Daimi komissiyaların iclasları ayda azı bir dəfə komissiyanın sədri tərəfindən çağırılır.

Daimi və başqa komissiyaların iclaslarında həmin komissiyanın üzvü olmayan bələdiyyə üzvləri və mütəxəssislər məşvəətçi səsle iştirak edə, təkliflər verə bilərlər. Daimi və başqa komissiyalar səyyar iclaslar da keçirə bilərlər.

Maddə 8. Daimi və başqa komissiyaların iclasları onların üzvlərinin yarından çoxu iştirak etdikdə səlahiyyətlidir.

Bələdiyyə sədrinin tələbi ilə bələdiyyələrin daimi və başqa komissiyalarının növbədənənar iclası çağırıla bilər.

Daimi və başqa komissiyanın iclası haqqında komissiya üzvü iclas gününə azı 2 gün qalmış xəbərdar edilməlidir.

Daimi və başqa komissiyaların üzvləri hər hansı səbəbdən iştirak edə bilməyəcəyi barədə komissiya sədrinə əvvəlcədən məlumat verməlidir.

Maddə 9. Daimi və başqa komissiyaların iclaslarında baxılan bütün məsələlər barəsində qərarlar komissiyanın iclasında iştirak edən üzvlərin sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir.

Bu Əsasnaməyə müvafiq olaraq bir neçə daimi və başqa komissiyaların birgə iclası keçirildikdə, qərarlar hər bir komissiyanın iclasda iştirak edən üzvlərinin sadə səs çoxluğu ilə qəbul olunur.

Maddə 10. Daimi və başqa komissiyalar öz səlahiyyətlərinə aid məsələlər barəsində bələdiyyənin icra aparatının struktur bölmələrinin rəhbərlərinin məruzələrini öz iclaslarında dinləyə bilərlər. Daimi və başqa komissiyalar öz səlahiyyətlərinə aid məsələlər barəsində bələdiyyənin icra aparatına tapşırıq vermək hüququna malikdirlər.

Daimi və başqa komissiyaların təşkilati, informasiya, kargüzarlıq, maddi-texniki təminat məsələlərini bələdiyyənin icra aparatı həyata keçirir.

Maddə 11. Daimi və başqa komissiyalar bələdiyyələrin müzakirəsinə çıxarılan məsələlər üzrə öz məruzəçilərini təyin edirlər.

Daimi və başqa komissiyaların birgə hazırladıqları məsələlər üzrə komissiyalar birgə məruzə və əlavə məruzələrlə çıxış edə bilər və ya öz rəy və təkliflərini ayrıca təqdim edə bilərlər.

Maddə 12. Daimi və başqa komissiyalar bələdiyyə müəssisə, idarə və təşkilatlarına bələdiyyənin səlahiyyətinə aid məsələlər barəsində sorğu ilə müraciət edə bilərlər.

Maddə 13. Daimi komissiyalar onların müzakirəsinə verilmiş məsələlərin başqa daimi komissiyalarının da səlahiyyətinə aid olduğunu müəyyən etdikdə, yaxud başqa daimi komissiyaların həmin məsələlərə dair rəy verməsində zərurət olduqda, bu barədə bələdiyyənin sədrinə təklif verə bilərlər.

Daimi komissiyalar digər daimi komissiyaların nəzərdən keçirəcəkləri məsələlərin hazırlanmasında həmin komissiyaların müraciəti ilə öz səlahiyyətlərinə aid məsələlər üzrə iştirak edə bilər.

Daimi komissiyalar nəzərdən keçirdikləri məsələlər barəsində digər daimi komissiyaların rəyini ala bilərlər.

Maddə 14. Bir və ya bir neçə daimi və başqa komissiyaların səlahiyyətlərinə aid məsələlərin müzakirəsi məqsədi ilə komissiyaların özlərinin təşəbbüsü, habelə bələdiyyənin tapşırığı ilə daimi və başqa komissiyalar birgə iclaslar keçirə bilərlər. Komissiyaların birgə iclasında sədrlik edən komissiyaların üzvləri tərəfindən seçilir.

Maddə 15. Daimi və başqa komissiyalar bələdiyyələrin iclaslarında onların səlahiyyətlərinə aid məsələlər üzrə bələdiyyələrin tabeliyində olan müəssisə, idarə və təşkilatların, habelə bələdiyyənin vəzifəli şəxslərinin məlumatlarını dinləmək barədə təklif verə bilərlər.

Maddə 16. Daimi və başqa komissiyaların iclaslarına həmin daimi komissiyaların tərkibinə daxil olmayan bələdiyyə üzvləri, bələdiyyənin tabeliyində olan müəssisələrin, idarə və təşkilatların nümayəndələri, mütəxəssislər və alimlər (ekspertlər) dəvət oluna bilərlər.

Maddə 17. Daimi və başqa komissiyaların sədri komissiyanın işinə rəhbərlik edir, komissiyanın iclasının vaxtını təyin edir, bələdiyyənin icra aparatı ilə birlikdə komissiyanın işini təşkil edir, komissiya üzvlərini zəruri sənədlər və materiallarla təmin edir, ayrı-ayrı komissiya üzvlərinə tapşırıqlar verir, komissiyanın işini başqa komissiyaların işi ilə əlaqələndirir, iclaslar üçün lazımi materialların hazırlanmasını təşkil edir, bələdiyyənin tabeliyində olan müəssisələrin, idarə və təşkilatların nümayəndələrini, mütəxəssisləri və alimləri (ekspertləri) komissiyanın iclaslarında iştirak etmək üçün dəvət edir, komissiyanın iclaslarında sədrlik edir, daimi komissiyanın iş planının yerinə yetirilməsinə nəzarət edir.

Daimi və başqa komissiyaların sədri komissiyanın iclasında iştirak edə bilmədikdə onun vəzifələrini sədrin müavini, sədrin müavini seçilməyən komissiyalarda isə bələdiyyənin sədrinin tapşırığına əsasən komissiyaların üzvlərindən biri icra edir.

Maddə 18 Daimi və başqa komissiyaların üzvü onların fəaliyyətində iştirak etməyə, qərarlarının həyata keçirilməsinə kömək etməyə və tapşırıqlarını yerinə yetirməyə borcludur.

Maddə 19. Daimi və başqa komissiyaların üzvünün komissiyalarda baxılan bütün məsələlər üzrə həlledici səs hüququ vardır. Onun daimi və başqa komissiyalarda nəzərdən keçirilmək üçün məsələlər təklif etmək, həmin məsələlərin hazırlanması və müzakirəsində iştirak etmək, müzakirə olunan məsələlərlə əlaqədar bələdiyyələrin tabeliyində olan müəssisə, idarə və təşkilatların, habelə bələdiyyənin vəzifəli şəxslərini dinləmək barədə təkliflər vermək hüququ vardır.

Daimi və başqa komissiyaların hər bir üzvünə komissiyaların müzakirəsinə verilən məsələlər barəsində sənədlər və digər materiallar təqdim olunmalıdır.

Komissiya üzvü komissiyanın qəbul etdiyi qərarla razı olmadıqda xüsusi rəylə çıxış edə bilər. Həmin rəy müvafiq qərara əlavə olunur.

Maddə 20. Daimi və başqa komissiyaların iclasları protokollaşdırılır. Daimi və başqa komissiyaların qərar, rəy və protokollarını onların sədri imzalayır. Daimi və başqa komissiyaların birgə qəbul etdikləri qərarları, onların birgə hazırladıqları rəyləri və birgə iclaslarının protokollarını müvafiq komissiyaların sədrləri imzalayırlar.

Maddə 21. Daimi və başqa komissiyalar öz fəaliyyətləri haqqında ictimaiyyətə mütəmadi olaraq məlumat verirlər. Daimi və başqa komissiyaların iclaslarında kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri sərbəst iştirak edə bilərlər.

Maddə 22. Bələdiyyələr aşağıdakı daimi komissiyalar yarada bilərlər:

1) yerli büdcə məsələləri daimi komissiyası:

yerli vergilərə və ödənişlərə, yerli büdcəyə aid qərar layihələrini hazırlayır və ya təqdim olunmuş qərar layihələrinə dair rəy verir;

yerli büdcəyə nəzarətlə bağlı məsələlərə baxır və bələdiyyəyə təkliflər verir;

yerli büdcə layihəsinə dair başqa daimi komissiyaların təkliflərinə baxır və bu təkliflər barəsində rəy hazırlayır;

yerli büdcənin icrası ilə bağlı hesabatlarla dair rəy hazırlayır;
aparət üçün təkliflər hazırlayır.

bələdiyyə və onun icra

2) Yerli sosial məsələlər daimi komissiyası:

yerli sosial müdafiə və sosial inkişaf, o cümlədən əmək, məşğulluq, sosial təminat və digər yerli sosial məsələlər də daxil olmaqla, proqramlarının layihələrini, arayışlar, qərar layihələri hazırlayır və ya təqdim olunmuş yerli sosial müdafiə və sosial inkişaf proqramlarının layihələrinə və digər qərar layihələrinə dair rəy verir;

bələdiyyə və onun icra aparət üçün təkliflər hazırlayır.

3) Yerli ekologiya məsələləri daimi komissiyası:

yerli ekoloji proqramların layihələrini, arayışlar, qərar layihələri hazırlayır və ya təqdim olunmuş yerli ekoloji proqramların layihələrinə və qərar layihələrinə dair rəy verir;

bələdiyyə və onun icra aparət üçün təkliflər hazırlayır.

4) Yerli iqtisadi inkişaf məsələləri daimi komissiyası:

yerli iqtisadi inkişaf proqramları layihələrini (o cümlədən bələdiyyə mülkiyyətinin (bələdiyyə torpaqları da daxil olmaqla) səmərəli istifadəsi, bələdiyyələrin təsərrüfat fəaliyyətinin təşkili də daxil olmaqla), arayışlar, qərar layihələrini hazırlayır və ya təqdim olunmuş yerli iqtisadi inkişaf proqramlarının layihələrinə və qərar layihələrinə dair rəy verir;

bələdiyyə və onun icra aparət üçün təkliflər hazırlayır.

5) Hüquq məsələləri daimi komissiyası:

bələdiyyənin qərar layihələrinin Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasına və qanunvericiliyinə uyğunluğu haqqında, bələdiyyə üzvlərinin səlahiyyətlərinin itirilməsi və ya onlara xitam verilməsi məsələlərinə, yerli rəy sorğusuna çıxarılan məsələlərə dair rəy verir;

bələdiyyə və onun icra aparət üçün təkliflər hazırlayır.

Bələdiyyə üzvünün statusu haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

I F Ə S İ L

ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Maddə 1 . Bələdiyyə üzvünün statusu haqqında qanunvericilik

Bələdiyyə üzvünün statusu Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, bu Qanun və Azərbaycan Respublikasının digər qanunvericilik aktları, habelə bələdiyyənin nizamnaməsi ilə müəyyən edilir.

Maddə 2 . Bələdiyyə üzvünün səlahiyyət müddəti

Bələdiyyə üzvünün səlahiyyət müddəti onun səlahiyyətləri təsdiq edildiyi gündən başlanır və bələdiyyənin yeni tərkibinin işə başladığı gün qurtarır.

Bələdiyyə üzvünün səlahiyyətlərinin itirilməsinin və onun səlahiyyətlərinə xitam verilməsinin əsasları "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə tənzimlənir.

Maddə 3 . Bələdiyyə üzvünün vəsiqəsi

Ərazi seçki komissiyası tərəfindən bələdiyyə üzvünə seçkilərin yekunları elan olunduqdan sonra 5 gün müddətində Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən müəyyən edilmiş nümunədə vəsiqə verilir.

II F Ə S İ L

BƏLƏDİYYƏ ÜZVÜNÜN HÜQUQ VƏ VƏZİFƏLƏRİ

Maddə 4 . Bələdiyyə üzvünün hüquqları

Bələdiyyə üzvü bələdiyyənin fəaliyyəti ilə bağlı aşağıdakı hüquqlara malikdir:

bələdiyyənin daimi və digər komissiyalarına üzv seçmək və seçilmək;

bələdiyyənin və onun orqanlarının iclaslarında müzakirə üçün məsələlər təklif etmək, müzakirə olunan məsələlər barəsində çıxış etmək, təkliflər və düzəlişlər vermək, qeydlər etmək, çıxış edənlərə və ya təyin edilməsinə razılıq verilən vəzifələrə göstərilmiş namizədlərə sual vermək, arayış vermək, səsvermədə iştirak etmək;

bələdiyyənin iclaslarında müzakirə üçün qərar layihələrini hazırlamaq;

bələdiyyənin daimi və başqa komissiyalarının iclaslarına təqdim edilmiş məsələlərin müzakirəsində iştirak etmək və təkliflər vermək;

bələdiyyənin fəaliyyəti ilə əlaqədar zəruri məlumat almaq;

sorğu vermək;

qanunvericiliyə müvafiq surətdə yerli radio və televiziyaadan, mətbu nəşrlərdən istifadə etmək.

Maddə 5 . Bələdiyyə üzvünün sorğusu

Bələdiyyə üzvü yerli məsələlərlə bağlı bələdiyyənin vəzifəli şəxslərinə, bələdiyyənin icra orqanlarına, bələdiyyə müəssisə, idarə və təşkilatlarına sorğu ilə müraciət etmək hüququna malikdir.

Bələdiyyə üzvünün sorğusuna ən gec on beş gün müddətində, məsələnin əlavə öyrənilməsi və (və ya) yoxlanılması tələb edildiyi hallarda isə bir aydan gec olmayaraq cavab verilməlidir.

Maddə 6 . Bələdiyyə üzvünün bələdiyyə qərarlarının pozulması hallarının aradan qaldırılmasını tələb etmək hüququ

Bələdiyyə üzvü bələdiyyə tərəfindən onun səlahiyyətləri daxilində və qanunvericiliyə müvafiq olaraq qəbul etdiyi qərarlarının pozulmasını aşkar etdikdə onun ərazisində yerləşən həmin pozuntulara yol vermiş şəxslərdən onların aradan qaldırılmasını tələb edə bilər.

Maddə 7 . Bələdiyyə üzvünün bələdiyyənin və onun orqanlarının fəaliyyətində iştirakı

Bələdiyyə üzvləri bələdiyyənin iclaslarında iştirak etməyə borcludurlar.

Bələdiyyə üzvlərinin bələdiyyə orqanlarının iclaslarında bələdiyyənin səlahiyyətlərinə aid məsələlərin müzakirəsində iştirak etmək hüququ vardır.

Bələdiyyə üzvü bir və ya bir neçə bələdiyyənin daimi və başqa komissiyasının üzvü ola bilər.

Maddə 8 . Bələdiyyə üzvünün müraciət etməsi

Bələdiyyə üzvü müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarına yerli əhəmiyyətli məsələlərlə bağlı müraciət edə bilər.

Maddə 9 . Bələdiyyə üzvünün seçicilərlə əlaqə saxlaması

Bələdiyyə üzvü seçicilərlə mütəmadi olaraq əlaqə saxlamalı, görüşlər keçirməli, onların təkliflərinə, müraciətlərinə və şikayətlərinə baxmalıdır.

Bələdiyyə üzvü 6 ayda bir dəfədən az olmayaraq seçicilərinə hesabat verir.

Bələdiyyə ərazisində yerləşən bələdiyyə müəssisə, idarə və təşkilatları bələdiyyə üzvünə seçicilərlə görüşmək üçün kömək göstərməlidirlər.

III FƏSİL

BƏLƏDİYYƏ UZUNUN FƏALİYYƏTİNİN ƏSAS TƏMİNATLARI VƏ MƏSULİYYƏTİ

Maddə 10. Bələdiyyə üzvünün fəaliyyətinin dövlət təminatı

Bələdiyyə üzvünün səlahiyyətlərinin maneəsiz və səmərəli həyata keçirilməsinə, onun hüquqlarının, şərəf və ləyaqətinin qorunmasına dövlət tərəfindən təminat verilir.

Maddə 11. Bələdiyyə üzvünün əmək hüquqlarının təminatı

Səlahiyyət müddətində bələdiyyə üzvü bələdiyyənin, bələdiyyənin iclaslarının arasındakı dövrdə işə bələdiyyə sədrinin qabaqcadan razılığı olmadan əmək müqaviləsi ilə işlədiyi yerdə müdiriyyətinin təşəbbüsü ilə işdən çıxarıla, yaxud intizam tənbehi qaydasında azmaşlı işə keçirilə bilməz.

Müəssisə, idarə və təşkilat yenidən təşkil olunduqda, struktur dəyişikliyi edildiyi hallarda da bu təminat tətbiq olunur.

Maddə 12. Bələdiyyə üzvünün fəaliyyətinin informasiya təminatı

Bələdiyyənin sədri və müavini, bələdiyyənin icra aparatı bələdiyyə üzvlərini lazımi sənədlərlə və bələdiyyənin rəsmi nəşrləri ilə təmin edir, köməyə ehtiyac olan məsələlərlə bağlı onlara yardım göstərir və onların yerli özünüidarə orqanlarının qərar və sərəncamları ilə tanış olmalarına şərait yaradır.

Maddə 13. Bələdiyyə üzvünün istehsal və ya xidmət fəaliyyətinə münasibəti

Əmək haqqını bələdiyyədən alan bələdiyyə üzvünün əsas iş yeri bələdiyyə hesab olunur. Əmək haqqı bələdiyyə tərəfindən ödənilməyən bələdiyyə üzvü öz səlahiyyətlərini həyata keçirərkən istehsal və ya xidmət, eləcə də elmi, təhsil və yaradıcılıq fəaliyyətini dayandırmır. Bələdiyyə üzvü bələdiyyənin və ya onun daimi komissiyalarının iclasları zamanı öz daimi iş yerindəki vəzifələrinin yerinə yetirilməsindən azad olunur.

Maddə 14. Bələdiyyə üzvünün bələdiyyədə fəaliyyəti ilə əlaqədar məsuliyyəti

Bələdiyyə üzvü barəsində bələdiyyədə fəaliyyəti ilə əlaqədar aşağıdakı hallarda intizam tədbirləri tətbiq edilir:

bələdiyyənin iclaslarının aparılmasına mane olduqda;

bələdiyyənin və onun komissiyalarının iclaslarında insanın şərəf və ləyaqətinə xələl gətirən kobud, təhqiramiz sözlərə və hərəkətlərə yol verdikdə, başqalarını bu cür hərəkətlər etməyə çağırdıqda;

bələdiyyənin nizamnaməsində göstərilən müddətlərdə bələdiyyənin və onun daimi və başqa komissiyalarının iclaslarında üzrsüz səbəbə görə iştirak etmədikdə.

Maddə 15. Bələdiyyə üzvü barəsində tətbiq edilən intizam tədbirləri

Bələdiyyə üzvü barəsində aşağıda göstərilən intizam tədbirlərinin tətbiq edilməsi qaydası bələdiyyənin nizamnaməsi ilə tənzimlənir: xəbərdarlıq, sözkəsmə, iclas zalından çıxarma, töhmət, bələdiyyə üzvünün səlahiyyətlərinə xitam verilməsi

YEKUN MÜDDƏALARI

Maddə 16. Qanunun qüvvəyə minməsi.

Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Heydər ƏLİYEV

Bakı şəhəri, 18 aprel 2000-ci il
N-863-IQ

**"Azərbaycan Respublikasında yerli özünüidarəetmə üzrə
Əlaqələndirmə Şuraları haqqında" Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

I. "Azərbaycan Respublikasında yerli özünüidarəetmə üzrə Əlaqələndirmə Şuraları haqqında" Əsasnamə (əlavə olunur) təsdiq edilsin.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Heydər ƏLİYEV**

Bakı şəhəri, 18 aprel 2000-ci il
N- 864-IQ

**"Azərbaycan Respublikasında yerli özünüidarəetmə üzrə
Əlaqələndirmə Şuraları haqqında" Əsasnamənin
təsdiq edilməsi barədə 2000-ci il 18 aprel tarixli, 864-IQ sayılı
Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR**

**Azərbaycan Respublikasında yerli özünüidarəetmə üzrə
Əlaqələndirmə Şuraları haqqında
ƏSASNAMƏ**

I. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

1. Yerli özünüidarəetmə üzrə Əlaqələndirmə Şuraları (bundan sonra Şuralar) Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin səlahiyyətlərinə aid olan yerli əhəmiyyətli məsələlərin müzakirə edilməsi, həmin məsələlərlə əlaqədar ortaya çıxan problemlərin birgə həlli yollarının müəyyən edilməsi, səmərəli iş təcrübəsinin öyrənilib ümumiləşdirilməsi və yayılması, dövlət orqanları ilə bələdiyyələrin qarşılıqlı fəaliyyətinin uzlaşdırılması, yerli özünüidarə sisteminin inkişafı üzrə təkliflərin hazırlanması məqsədi ilə yaradılan əlaqələndirmə mərkəzləridir.

2. Yerli özünüidarəetmə üzrə Əlaqələndirmə Şuralarını təşkil etmək üçün müxtəlif əraziləri təmsil edən azı 3 bələdiyyə təşəbbüs qrupu yaradır. Təşəbbüs qrupu Əlaqələndirmə Şurasını yaratmaq üçün təsis konfransının hazırlanıb keçirilməsini təşkil edir.

Təşəbbüs qrupunun işində iştirak etmək könüllüdür.

3. Bir bələdiyyə eyni vaxtda rayon (şəhər), regional və respublika üzrə Əlaqələndirmə Şurasının üzvü ola bilər.

Bələdiyyələrin Şuralarda iştirakı könüllüdür.

II. ŞURALARIN TƏRKİBİ

4. Bələdiyyələri üzvləri olduqları Şuralarda bələdiyyələrin nümayəndələri - bələdiyyə üzvləri təmsil edir.

Bələdiyyələrin nümayəndələri Şuraların tərkibinə daxil olan bələdiyyələr tərəfindən müəyyən edilir. Hər bələdiyyə Şuraların tərkibinə bir nümayəndə bələdiyyə üzvü təqdim edir. Şuralarda təmsil olunmuş bələdiyyələrin nümayəndələri vaxtaşırı dəyişdirilə bilər. Bələdiyyələrin Şuralardakı nümayəndələrinin dəyişdirilməsi qaydaları hər bir bələdiyyə tərəfindən müstəqil müəyyənləşdirilir.

Şuraların say tərkibi Şuralarda təmsil olunan bələdiyyələr tərəfindən müəyyən edilir.

5. Şuraların tərkibi Şuranın sədrindən, onun müavini və Şuranın üzvlərindən ibarətdir.

6. Şuranın sədri, müavini və katibi Şura üzvü olan bələdiyyələrin nümayəndələri sırasından seçilir.

Şura sədrinin dəvəti ilə Şuranın işində Şurada təmsil olunmamış bələdiyyələrin, müvafiq dövlət orqanlarının, elm və təhsil müəssisələrinin, habelə ictimai birliklərin yerli özünüidarəetmə məsələləri ilə məşğul olan nümayəndələri iştirak edə bilərlər.

III. ŞURALARIN ƏSAS VƏZİFƏLƏRİ

7. Şuraların əsas vəzifələri aşağıdakılardan ibarətdir:

bələdiyyələrin müraciəti ilə bələdiyyələrin müvafiq yerli inkişaf proqramlarını hazırlaması;

bələdiyyələrə onların səlahiyyətlərinə aid edilən müvafiq yerli məsələlərin həllində qarşılıqlı əlaqələrinin və əməkdaşlığının inkişafına kömək göstərilməsi;

bələdiyyələrin xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən bələdiyyələrlə əlaqələrinin yaradılmasına kömək göstərilməsi;

öz iclaslarında bələdiyyələrin nümayəndələrinin məlumatlarının dinlənilməsi;

yerli özünüidarəetmənin inkişafı ilə bağlı məsələlərin araşdırılması, bununla bağlı müvafiq dövlət orqanlarına təkliflərin hazırlanması;

yerli özünüidarəetmə məsələlərinə dair qanunvericilik aktlarının və dövlət proqramlarının layihələrinin müzakirə edilməsi, onlara dair təkliflərin hazırlanması və müvafiq dövlət orqanlarına təqdim edilməsi;

yerli özünüidarəetmə sahəsində beynəlxalq və xarici təşkilatlar, habelə yerli özünüidarəetmə məsələləri ilə məşğul olan ictimai birliklərlə qarşılıqlı əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi;

yerli özünüidarəetmə sahəsində dövlət siyasətinin məqsədlərinin və vəzifələrinin təbliğ və izah edilməsi;

yerli özünüidarəetmə məsələləri üzrə qabaqcıl təcrübənin ümumiləşdirilməsi və yayılması;
bələdiyyələrin qarşılıqlı əməkdaşlığının inkişafına kömək edilməsi;

8. Şuraların onların üzvlərinə qoyulan vəzifələrin həyata keçirilməsi üçün Şura üzvü olan bələdiyyələrdən məlumat almaq, onların nümayəndələrini Şuranın iclaslarında dinləmək, tövsiyə xarakterli təkliflər hazırlamaq hüququ vardır.

Şuraların iclaslarında baxılması nəzərdə tutulan məsələlərin əvvəlcədən öyrənilməsi, onlardan hər birinə dair sənədlərin toplanılması və müvafiq təkliflərin hazırlanması üçün Şuralar daimi və müvəqqəti işçi qrupları yarada bilərlər. Zəruri hallarda işçi qruplarının işinə müqavilə əsasında alim və mütəxəssislər cəlb edilə bilər.

IV. ŞURALARIN İŞİNİN TƏŞKİLİ

9. Şuranın sədri :

Şuranın iclaslarına sədrlik edir;

Şuranın bələdiyyələrlə qarşılıqlı əlaqələrini təmin edir; Şuranın maddi-texniki ehtiyaclarının ödənilməsini

təşkil edir;

Şuranın iş planlarının hazırlanmasını təşkil edir və Şuranın iclasında təsdiq olunmağa təqdim edir, onların icrasını təmin edir;

Şuranı təmsil edir.

10. Şura sədrinin müavinləri:

Şura sədri olmadıqda onu əvəz edir;

Şuranın sədrinin apardığı vəzifə bölgüsünə əsasən digər səlahiyyətləri həyata keçirirlər.

11. Şuranın katibi:

Şuranın iş planının hazırlanmasını təmin edir, onun iclaslarının gündəliyini tərtib edir, Şuranın iclaslarında tövsiyələrin, müraciətlərin layihələrinin hazırlanmasını təşkil edir;

Şura üzvlərinə Şuranın iclaslarının keçiriləcəyi yer, vaxt və gündəlik haqqında məlumat verir, onları lazımi arayış-informasiya xarakterli sənədlərlə təmin edir;

Şura iclaslarının protokollarını tərtib edir;

Şuranın tövsiyələrinin, müraciətlərinin bələdiyyələrə çatdırılmasını təşkil edir.

12. Şura üzvləri olan bələdiyyələrin nümayəndələri: Şuranın iş planını təsdiq edirlər;

Şuranın iş planı barədə, onun iclaslarının gündəliyi və məsələlərin müzakirə olunması qaydası barədə təklif verirlər;

Şuranın iclaslarına sənədlərin toplanılmasında və müvafiq tövsiyə və müraciətlərin layihələrinin hazırlanmasında iştirak edirlər;

Şuranın qərarı ilə dövlət orqanları və bələdiyyələrlə, yerli özünüidarəetmə sahəsində beynəlxalq və xarici təşkilatlarla, digər qurumlar və əlaqədar orqanlarla qarşılıqlı fəaliyyətdə Şuranı təmsil edirlər.

V. ŞURALARIN İŞ QAYDASI

13. Şuraların iclasları 3 ayda bir dəfədən az olmayaraq keçirilir. Şura sədrinin, eləcə də Şura üzvləri olan bələdiyyələrin 25 faizinin təklifinə müvafiq olaraq Şuranın növbədənkənar iclasları keçirilə bilər.

Şuraların iclası Şura üzvlərinin yarısından çoxu iştirak etdikdə səlahiyyətli hesab olunur.

Şuraların tövsiyələri, müraciətləri və Şuranın fəaliyyətinin təşkili ilə bağlı qərarları Şura iclaslarında iştirak edən Şura üzvləri olan bələdiyyələrin nümayəndələrinin sadə səs çoxluğu ilə qəbul olunur.

Şuraların iclaslarına dövlət orqanlarının, müvafiq idarə, müəssisə və təşkilatların nümayəndələri, habelə mütəxəssislər və digər dəvət edilmiş şəxslər təkliflərlə çıxış edə bilərlər.

14. Şuraların iclasları onların sədrlərinin və katiblərinin imzaladıqları protokollarla rəsmiləşdirilir.

15. Şuraların üzvləri olan bələdiyyələrin nümayəndələri onların işində ictimai əsaslarla iştirak edirlər.

16. Şuraların maddi-texniki təchizatı Şuranın üzvü olan bələdiyyələr tərəfindən Şuranın hesabına könüllü surətdə ayrılan vəsait hesabına təmin edilir. Şuraların maddi-texniki təchizatında bələdiyyə müəssisələri, şirkətlər, fiziki şəxslər iştirak edə bilərlər.

17. Şuraların fəaliyyətinin elmi-metodik təminatını Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Aparatı həyata keçirir.

Ərazi quruluşu və inzibati ərazi bölgüsü haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

I Fəsil

ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Maddə 1. Qanunun təyinatı

Bu Qanun Azərbaycan Respublikasının ərazi quruluşunun və inzibati ərazi bölgüsünün, habelə ərazi vahidlərinin qeydiyyatının, sərhədlərinin müəyyən edilməsinin və dəyişdirilməsinin, adlandırılmasının və ya onların adlarının dəyişdirilməsinin hüquqi əsaslarının, eləcə də Azərbaycan Respublikasının ərazi quruluşu və inzibati ərazi bölgüsü ilə bağlı digər məsələlərin tənzimlənməsində dövlət orqanlarının və bələdiyyələrin səlahiyyətlərini müəyyən edir.

Maddə 2. Əsas anlayışlar

2.1. Ərazi quruluşu - Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 7-ci və 11-ci maddələrinə və bu Qanunda nəzərdə tutulmuş meyarlara əsasən Azərbaycan Respublikasının unitar, vahid əraziyə malik olan dövlət kimi müvafiq hissələrə bölünməsidir.

2.2. İnzibati ərazi bölgüsü - idarəetmənin, qanunçuluğun, vətəndaşların hüquqlarının, azadlıqlarının və qanuni mənafələrinin dövlət hakimiyyəti orqanları tərəfindən təmin edilməsinin səmərəli təşkili məqsədilə Azərbaycan Respublikasının ərazisinin unitar dövlət kimi müəyyən hissələrə bölünməsidir.

2.3. Ərazi vahidi - müəyyən sərhədlərlə məhdudlaşan Azərbaycan Respublikası ərazisinin bir hissəsidir (şəhər, rayon, qəsəbə, kənd).

2.4. İnzibati ərazi vahidi - hüdudlarında dövlət hakimiyyəti orqanlarının yaradıldığı ərazi vahididir (şəhər, rayon, inzibati ərazi dairəsi, bəzi hallarda qəsəbə və kənd)

2.5. Yaşayış məntəqəsi - əhalinin yığıcam məskunlaşdığı və yaşayış yeri üzrə qeydiyyatda olduğu (bundan sonra - daimi yaşadığı), onların həyat fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün zəruri olan yaşayış və digər bina və qurğulara, xüsusi ada və qanunvericiliklə müəyyən olunmuş ərazi hüduduna malik olan Azərbaycan Respublikası ərazisinin hissəsidir (şəhər, qəsəbə, kənd).

2.6. Kənd - əhalisinin əksəriyyəti kənd təsərrüfatı ilə məşğul olan ərazi vahididir.

2.7. Qəsəbə - əhalisinin əksəriyyəti kənd təsərrüfatı ilə məşğul olmayan (iqtisadi, sənaye, sosial, kommunal təsərrüfatı, ictimai-iaşə, tarixi, mədəni, kurort obyektlərində, dövlət idarəetmə və ya inzibati orqanlarında və s. sahələrdə işləyən) ərazi vahididir.

2.8. İnzibati ərazi dairəsi - iki və daha çox kənd və ya qəsəbədən ibarət olan, hüdudlarında qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş qaydada yerli dövlət hakimiyyət orqanlarının yaradıldığı və fəaliyyət göstərdiyi Azərbaycan Respublikasının inzibati ərazi vahididir.

2.9. Rayon - Azərbaycan Respublikasının ümumi ərazisinin idarə edilməsinin mərkəzləşdirilməsi, dövlət funksiyalarının həyata keçirilməsinin səmərəlilişdirilməsi, habelə dövlət hakimiyyət orqanlarının əhaliyə mümkün qədər yaxınlaşdırılması məqsədilə tarixən yaranmış, sabit və davamlı iqtisadi, mədəni və sosial əlaqələri olan ərazilərdən təşkil edilmiş, bir neçə inzibati ərazi dairələrini birləşdirən Azərbaycan Respublikasının inzibati ərazi vahididir.

2.10. Şəhər - əhalisinin sayı 15.000 nəfərdən yuxarı və onun əksəriyyəti sənayedə, iqtisadi, sosial və ya qeyri-istehsalat sahələrində (dövlət və ya bələdiyyə qulluğunda, kommunal təsərrüfatda, ictimai-iaşə, mədəni və ya tarixi obyektlərdə və s.) məşğul olan, ətrafındakı ərazi vahidlərinin inzibati, iqtisadi və ya mədəni mərkəzləri olan inzibati ərazi vahididir.

2.11. Ayrı-ayrı hallarda əhalisinin sayı 15.000 nəfərdən az, 12.000 nəfərdən yuxarı olan, inkişaf etmiş istehsalat və sosial infrastruktura, ərazisində ümumdövlət əhəmiyyətli müəssisələr və ya xüsusi əhəmiyyətli tarixi və mədəni abidələr yerləşən, habelə gələcək inkişaf və əhalisinin sayının artması perspektivinə malik olan böyük inzibati, iqtisadi və mədəni mərkəzlər şəhərlər kateqoriyasına aid edilə bilər.

Maddə 3. Azərbaycan Respublikasının ərazi quruluşu və inzibati ərazi bölgüsü haqqında qanunvericilik

Azərbaycan Respublikasının ərazi quruluşu və inzibati ərazi bölgüsü haqqında qanunvericilik Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasından, bu Qanundan və Azərbaycan Respublikasının digər qanunvericilik aktlarından ibarətdir.

Maddə 4. Azərbaycan Respublikasının ərazi quruluşunun prinsipləri

4.0. Azərbaycan Respublikasının ərazi quruluşu aşağıdakı prinsiplərə əsaslanır:

4.0.1 Azərbaycan Respublikası ərazisinin vahidliyi, toxunulmazlığı və bölünməzliyi;

4.0.2. Azərbaycan Respublikasının və müvafiq ərazidə yaşayan əhəlinin qanuni mənafeələrinin uzlaşdırılması;

4.0.3. Azərbaycan Respublikasının dövlət hakimiyyəti orqan-larının əhəliyə mümkün qədər yaxınlaşması və onların qarşılıqlı əlaqələrinin möhkəmləndirilməsi;

4.0.4. Azərbaycan Respublikasının dövlət hakimiyyətinin və yerli özünüidarənin uzlaşdırılması;

4.0.5. Azərbaycan Respublikasının yerli dövlət hakimiyyəti və bələdiyyə orqanlarının öz səlahiyyətlərinin müvafiq inzibati ərazi vahidi hüdudlarında həyata keçirilməsi;

4.0.6. eyni növdən olan inzibati ərazi vahidlərinin inkişafının tarazlığı və bərabərliyi, inzibati ərazi bölgüsünün və sosial-iqtisadi tələbatın əlaqələndirilməsi;

4.0.7. kiçik ərazi vahidlərinin ərazilərinin daha böyük ərazi vahidlərinin tərkibinə daxil edilməsi;

4.0.8. inzibati ərazi bölgüsünün müəyyən edilməsi zamanı eyni növdən olan inzibati ərazi vahidlərinin ərazi sahələrinin və onların əhalisinin sayının təxmini bərabərliyinin təmin edilməsi;

4.0.9. ərazi vahidlərinin hüquqi statusunun onların təyinatına, yerli xüsusiyyətlərə və sosial-iqtisadi inkişafın səviyyəsinə uyğunluğu;

4.0.10. ərazi quruluşu məsələlərinin həllində aşkarlıq, ictimai rəyin nəzərə alınması, yerli təşəbbüsün inkişafı üçün şəraitin yaradılması, habelə bu məsələlərin tarixi, coğrafi, etnoqrafik və toponimik xüsusiyyətlərə uyğun həll edilməsi.

Maddə 5. Azərbaycan Respublikasının ərazi quruluşunun və inzibati ərazi bölgüsünün əsasları

5.1. Azərbaycan Respublikasının ərazi quruluşunun Azərbaycan Respublikasının ərazisində yerləşən rayon, şəhər, qəsəbə və kənd statusuna malik olan ərazi vahidləri təşkil edir. Hər bir ərazi vahidinin sərhədi, adı və onun ərazisində daimi yaşayan əhəlinin sayı müəyyən olunur.

5.2. Azərbaycan Respublikasının inzibati ərazi bölgüsünü hüdudlarında dövlət hakimiyyəti orqanlarının yaradıldığı inzibati ərazi vahidləri təşkil edir.

5.3. Ərazi vahidlərinə şəhər, qəsəbə və kənd statusu onların ərazisində daimi yaşayan əhəlinin sayından və ya əksəriyyətinin məşğul olduğu fəaliyyət (təsərrüfat) növündən, ərazinin sosial-iqtisadi inkişafı səlahiyyətlərindən, istehsalat, yaxud sosial-mədəni infrastrukturunun ixtisaslaşmasından və müvafiq ərazidə həyata keçirilən dövlət funksiyalarından asılı olaraq verilir. Tək-tək həyətlər müstəqil ərazi vahidləri təşkil etmir və təsərrüfat, inzibati və ya ərazi cəhətdən əlaqədar, yaxud yaxın olduqları ərazi vahidlərinin tərkibində hesab edilir.

5.4. Azərbaycan Respublikasının rayonları onların ərazisində yerləşən ayrı-ayrı şəhərlərdən, qəsəbələrdən, kəndlərdən və inzibati ərazi dairələrindən təşkil olunur.

5.5. Böyük ərazilərə malik olan şəhərlərin idarə edilməsinin səmərəlilişdirilməsi və sadələşdirilməsi, o cümlədən əhəlinin sosial-mədəni və məişət ehtiyaclarının ödənilməsi və qanunçuluğun təmin edilməsi ilə bağlı olan qərarların icrasının səmərəli təşkil edilməsi məqsədilə həmin şəhərlərin əraziləri zəruri hallarda rayonlara bölünür.

5.6. Milli təhlükəsizlik və ya müdafiə mülahizələrinə görə xüsusi əhəmiyyət kəsb edən obyektlərin yerləşməsi ilə şərtləndirilmiş xüsusi rejimli dövlət idarəetmənin tətbiq edilməsi zərurəti ilə əlaqədar bəzi ərazi vahidləri, habelə ayrı-ayrı milli təhlükəsizlik və ya müdafiə təyinatlı ərazilər qapalı elan edilə bilər. Ərazi vahidlərinin, habelə ayrı-ayrı milli təhlükəsizlik və ya müdafiə təyinatlı ərazilərin qapalı elan edilməsi və xüsusi rejimli dövlət idarəetmənin tətbiq edilməsi qaydası Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən olunur.

5.7. Azərbaycan Respublikasının ərazisində yerləşən coğrafi obyektlərə ad verilməsi, onların adlarının dəyişdirilməsi Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunu əsasında həyata keçirilir.

5.8. Azərbaycan Respublikasının paytaxtı Bakı şəhərinin statusu Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunu ilə müəyyənləşdirilir.

Maddə 6. Azərbaycan Respublikasının ərazi quruluşu və inzibati ərazi bölgüsündə baş verən dəyişikliklər barədə məlumatların verilməsi

Azərbaycan Respublikasının ərazi quruluşu və inzibati ərazi bölgüsündə faktiki baş verən dəyişikliklər barədə Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanları mütəmadi olaraq Azərbaycan Respublikasının Mili Məclisinə məlumat verməlidirlər.

II FƏSİL

ƏRAZİ QURULUŞU İLƏ BAĞLI MƏSƏLƏLƏRİN HƏLL EDİLMƏSİ QAYDASI

Maddə 7. Ərazi vahidlərinin qeydə alınması və qeydiyyatdan çıxarılması

7.1. Yeni yaranmış, habelə mövcud olan və əhalinin daimi yaşadığı bütün, ərazi vahidləri qeydə alınmalı və onların inzibati tabeçiliyi müəyyən olunmalıdır.

7.2. Azərbaycan Respublikasının bütün ərazi validlərinin qeydə alınması və qeydiyyatdan çıxarılması Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının vəsatəti əsasında Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən həyata keçirilir.

7.3. Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazi vahidlərinin də qeydə alınması və qeydiyyatdan çıxarılması Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin vəsatəti əsasında Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən həyata keçirilir.

7.4. Ərazi vahidlərinin qeydə alınması üçün Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının və ya Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin vəsatətinə aşağıdakı sənədlər əlavə olunur:

7.4.1. müvafiq icra hakimiyyəti orqanının ayrı-ayrı inzibati ərazi vahidinin qeydiyyata alınmasına dair qərarı;

7.4.2. müvafiq icra hakimiyyəti orqanının ayrı-ayrı inzibati ərazi vahidi və ya inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəliyinin vəsatəti;

7.4.3. ərazi vahidinin harada yerləşməsi, onun yaranması səbəbi, təklif olunan ad, onun əsaslandırılması, əhalisinin sayı və əsas məşğuliyyətə görə tərkibi, ərazi vahidi üçün nə zaman və kim tərəfindən torpaq ayrılması və onun tikilişi planı haqqında məlumat (təsdiq edən orqanın adı və təsdiq tarixi), ərazi vahidindən tabe olacağı inzibati ərazi vahidinin və ya inzibati ərazi dairəsinin mərkəzinədək, yaxın dəmiryol stansiyasınadək, poçt şöbəsinədək məsafə barədə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının izahat məktubu;

7.4.4. ərazi vahidinə ad verilməsi barədə əhalinin ümumi yığıncağının qərarı;

7.4.5. qeydə alınması təklif olunan ərazi vahidinin qonşu ərazi vahidləri ilə sərhədlərinin təsvirini verən, ərazi vahidinin inkişafına dair baş plana görə mövcud və perspektiv sərhədləri göstərən müvafiq icra hakimiyyəti orqanında təsdiq edilmiş 1:5000 və ya 1:10000 miqyasında sxematik xəritə.

7.5. Ərazi vahidinin qeydiyyatdan çıxarılmasına həmin ərazi vahidinin əhalisinin köçməsi, bir ərazi vahidinin digər ərazi vahidi ilə birləşməsi və ya təbii fəlakətin doğurduğu nəticələrlə əlaqədar yol verilir. Ərazi vahidlərinin qeydiyyatdan çıxarılması üçün Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının və ya Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin vəsatətinə aşağıdakı sənədlər əlavə olunur:

7.5.1. müvafiq icra hakimiyyəti orqanının ərazi vahidinin qeydiyyatdan çıxarılmasına dair qərarı;

7.5.2. müvafiq icra hakimiyyəti orqanının ayrı-ayrı inzibati ərazi vahidi və ya inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəliyinin vəsatəti;

7.5.3. müvafiq bələdiyyə orqanının ərazi vahidinin qeydiyyatdan çıxarılmasına dair qərarı;

7.5.4. ərazi vahidində əhalinin qalıb-qalamasını, əhalinin qaldığı halda isə onun sayını, habelə ərazi vahidinin qeydiyyatdan çıxarılmasının səbəbini, onun hüdudlarında dövlət mülkiyyəti obyektlərinin olub-olmamasını göstərən müvafiq icra hakimiyyəti orqanının izahat məktubu.

7.6. Ərazi vahidləri birləşdikdə bu Qanunun 7.5-ci maddəsində göstərilmiş sənədlərə ərazi vahidinin inkişafına dair baş plana görə mövcud və perspektiv sərhədləri göstərən müvafiq icra hakimiyyəti orqanında təsdiq edilmiş 1:5000 və ya 1:10000 miqyasında sxematik xəritə və birləşən ərazi vahidlərinin əhalisinin ümumi yığıncağının qərarı əlavə olunur.

Maddə 8. Ərazi vahidlərinin sərhədlərinin müəyyən edilməsi və dəyişdirilməsi

8.1. Yeni yaranmış, habelə mövcud olan və əhalinin daimi yaşadığı bütün ərazi vahidlərinin sərhədləri müəyyən edilməlidir. Ərazi vahidlərinin sərhədlərinin dəyişdirilməsinə bir ərazi vahidi digər ərazi vahidi ilə

birləşdikdə, ərazi vahidlərinin inzibati təbəçiliyi dəyişdirildikdə və bir inzibati ərazi dairəyə daxil olan iki və ya daha çox kənd və ya qəsəbənin qarşılıqlı razılaşması hallarında yol verilir.

8.2. Azərbaycan Respublikasının bütün ərazi vahidlərinin sərhədlərinin müəyyən edilməsi və dəyişdirilməsi Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının vəsatəti əsasında Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən həyata keçirilir.

8.3. Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazi vahidlərinin sərhədlərinin müəyyən edilməsi və dəyişdirilməsi Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin vəsatəti əsasında Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən həyata keçirilir.

8.4. Ərazi vahidlərinin sərhədlərinin müəyyən edilməsi və dəyişdirilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının və ya Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin vəsatətinə aşağıdakı sənədlər əlavə olunur:

8.4.1. ərazi vahidlərinin sərhədlərinin müəyyən edilməsinə dair müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının qərarları;

8.4.2. müvafiq icra hakimiyyəti orqanının ayrı-ayrı inzibati ərazi vahidi və ya inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəliyinin vəsatəti;

8.4.3. müvafiq bələdiyyə orqanlarının ərazi vahidlərinin sərhədlərinin dəyişdirilməsinə dair qərarları;

8.4.4. ərazinin sahəsi və torpaqların əsas istifadəçilərini, əhalinin ümumi sayını, sənaye və kənd təsərrüfatı müəssisələrinin, tikinti, nəqliyyat, kommunal və digər təşkilatların və onların hər birində işləyən şəxslərin sayını göstərən, torpaq ayrılmasını, onun geriyyə qaytarılmasını və ya əlavə torpaq sahəsinin ayrılmasını əsaslandırان (bu hüquqları verən sənəd əlavə olunmaqla) izahat məktubu;

8.4.5. sərhədlərinin müəyyən edilməsi və dəyişdirilməsi təklif olunan ərazi vahidinin qonşu ərazi vahidləri ilə sərhədlərinin təsvirini verən, mövcud və layihələşdirilən sərhədi, inzibati mərkəzləri, torpaqların növləri göstərilməklə əlavə verilən torpaq sahəsini, həmin torpaqların hansı torpaq istifadəçilərindən alınmasının (verilməsinin) nəzərdə tutulduğunu, habelə əsas nəqliyyat yollarını göstərən müvafiq icra hakimiyyəti orqanında təsdiq edilmiş 1:5000 və ya 1:10000 miqyasında sxematik xəritə.

8.5. Ərazi vahidinin sərhədinin müəyyən edilməsi və ya dəyişdirilməsi ilə əlaqədar bütün mübahisələr Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada həll edilir.

Maddə 9. Ərazi vahidlərinə ad verilməsi və onların adlarının dəyişdirilməsi

9.1. Təhkim olunmuş ərazisi və daimi yaşayan əhalisi olan bütün ərazi vahidlərinə müəyyən ad verilməlidir. Ərazi vahidlərinə ad verilməsi və onların adlarının dəyişdirilməsi ümumdövlət mənafeyi, habelə coğrafi, tarixi, etnoqrafik, milli və məişət şəraiti və digər yerli şərait, yerli əhalinin rəyi nəzərə alınmaqla həyata keçirilir.

9.2. Azərbaycan Respublikasının bütün ərazi vahidlərinə ad verilməsi və onların adlarının dəyişdirilməsi Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının vəsatəti əsasında Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən həyata keçirilir,

9.3. Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazi vahidlərinə ad verilməsi və onların adlarının dəyişdirilməsi Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin vəsatəti əsasında Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən həyata keçirilir.

9.4. Ərazi vahidlərinə ad verilməsi və onların adlarının dəyişdirilməsi haqqında hər bir təklifə əvvəlcədən Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi yanında Toponimiya komissiyası tərəfindən baxılır və bu barədə müvafiq rəy hazırlanır. Ərazi vahidlərinə ad verilməsi və onların adlarının dəyişdirilməsi ümumdövlət mənafevi, coğrafi, tarixi, milli və digər xüsusiyyətlər, habelə yerli əhalinin rəyi nəzərə alınmaqla həyata keçirilir. Ərazi vahidinin adının dəyişdirilməsi zamanı yerli əhalinin rəyinin nəzərə alınmasına dair tələb ərazi vahidinin tarixi adının bərpa edilməsi hallarına şamil edilmir. Görkəmli dövlət və ya ictimai xadimlərin adları, bir qayda olaraq, yeni yaranmış ərazi vahidlərinə verilir.

9.5. İki və ya daha artıq ərazi vahidləri bir ərazi vahidində birləşdirildikdə, bir qayda olaraq, birləşmiş ərazi vahidlərindən birinin adı saxlanılır. Ərazi vahidlərinə ad verilməyə və onların adı dəyişdirilməyə mövcud adların təkrarlanmasına yol verilmir. Adları dövlətin milli, tarixi, coğrafi və mədəni irsi ilə bağlılığı olan ərazi vahidlərinin adlarının dəyişdirilməsinə yol verilmir.

9.6. Ərazi vahidlərinə ad verilməsi və onların adlarının dəyişdirilməsi üçün Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının və ya Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin vəsatətinə aşağıdakı sənədlər əlavə olunur:

9.6.1. ərazi vahidinə ad verilməsinə və onun adının dəyişdirilməsinə dair müvafiq icra hakimiyyəti orqanının qərarı və müvafiq icra hakimiyyəti orqanı yanında şura iclasının protokolu;

9.6.2. müvafiq icra hakimiyyəti orqanının ayrı-ayrı inzibati ərazi vahidi və ya inzibati ərazi dairəsi üzrə nümayəndəliyinin vəsatəti;

9.6.3. müvafiq bələdiyyə orqanının ərazi vahidinin adının dəyişdirilməsinə dair qərarı;

9.6.4. ad verilməli və ya adı dəyişdirilməli olan ərazi vahidində yaşayan əhalinin (səsvermə hüququna malik olan şəxslərin sayı göstərilməklə) sayı və onların ümumi yığıncağının qərarı;

9.6.5. irəli sürülən təklifin məqsədəuyğunluğunun əsaslandırılmasını, təklif olunan adın izahını, poçt idarəsi və ya dəmiryol stansiyasının olmasını və onların adlarını göstərən izahat məktubu.

9.7. iki və ya daha artıq ərazi vahidlərinin birləşməsi nəticəsində yaranmış ərazi vahidinə ad verildikdə, birləşən hər bir ərazi vahidi üzrə əhalinin yığıncağı ayrılıqda keçirilir.

9.8. Prospekt, küçə, meydan və müvafiq ərazi vahidinin digər tərkib hissələrinə ad verilməsi və onların adlarının dəyişdirilməsi həmin ərazinin əhalisinin rəyi nəzərə alınmaqla müvafiq icra hakimiyyəti orqanları tərəfindən həyata keçirilir.

Maddə 10. Ərazi vahidlərinin statusunun müəyyən edilməsi və dəyişdirilməsi

10.1. Təhkim olunmuş ərazisi və daimi yaşayan əhalisi olan, habelə bu Qanunun 7-ci maddəsinə əsasən qeydə alınmış bütün ərazi vahidlərinə bu Qanunun 5-ci maddəsində göstərilmiş meyarlara müvafiq olaraq kənd, qəsəbə və ya şəhər statusu verilir.

10.2. Ərazi vahidinin statusu bu Qanunun 5-ci maddəsində müvafiq ərazi vahidi üçün müəyyən edilmiş meyarlara uyğun gəlmədikdə, Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı və ya Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisi ərazi vahidinin statusunun dəyişdirilməsi üçün vəsatətlə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə müraciət etməlidirlər. Ərazi vahidinin statusunun dəyişdirilməsi ərazi vahidinin qeydə alınması üçün nəzərdə tutulmuş qaydada həyata keçirilir.

III Fəsil

İNZİBATİ ƏRAZİ BÖLGÜSÜ İLƏ BAĞLI MƏSƏLƏLƏRİN HƏLL EDİLMƏSİ QAYDASI

Maddə 11. İnzibati ərazi dairələrinin yaradılması və ləğv edilməsi

11.1. Ərazi cəhətdən böyük və çoxsaylı əhalisi olan ərazilərdə idarəetmənin mərkəzləşdirilməsi və sadələşdirilməsi, habelə əhalinin sosial-mədəni və məişət ehtiyaclarının ödənilməsi və qanunçuluğun təmin edilməsi ilə bağlı olan qərarların icrasının səmərəli təşkil edilməsi məqsədilə bir-birinə nisbətən yaxın məsafədə yerləşən bir neçə kənd və ya qəsəbə inzibati ərazi dairələrinə birləşdirilə bilər.

11.2. İnzibati ərazi dairələrinin yaradılması və onların ləğv edilməsi ərazi vahidlərinin qeydə alınması və qeydiyyatdan çıxarılması üçün nəzərdə tutulmuş qaydada həyata keçirilir. İnzibati ərazi dairələri üçün verilən və müvafiq icra hakimiyyəti orqanında təsdiq edilmiş sxematik xəritə 1:5000 və ya 1:10000 miqyasda tərtib olunur.

11.3. Yerli dövlət hakimiyyəti orqanlarının yerləşdiyi kənd və ya qəsəbə müvafiq inzibati ərazi dairəsinin mərkəzi hesab olunur. İnzibati ərazi dairələri onların mərkəzi olan kənd və ya qəsəbənin adına uyğun olaraq adlandırılır.

11.4. İnzibati ərazi dairələrinin hüdudları onların tərkibinə daxil olan ərazi vahidlərinin sərhədlərinə müvafiq olaraq müəyyən edilir və onlara uyğun olaraq dəyişdirilir.

Maddə 12. Rayonların və şəhərlərdə rayonların yaradılması, ləğv edilməsi, onların adlandırılması və adlarının dəyişdirilməsi, sərhədlərinin müəyyən olunması və dəyişdirilməsi

12.1. Azərbaycan Respublikasının ərazisində rayonların və şəhərlərdə rayonların yaradılması, ləğv edilməsi, onların adlandırılması və adlarının dəyişdirilməsi, sərhədlərinin müəyyən olunması və dəyişdirilməsi Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının təqdimatı əsasında Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən həyata keçirilir.

12.2. Naxçıvan Muxtar Respublikasının ərazisində rayonların və şəhərlərdə rayonların yaradılması, ləğv edilməsi, onların adlandırılması və adlarının dəyişdirilməsi, sərhədlərinin müəyyən olunması və dəyişdirilməsi Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisinin vəsatəti əsasında Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən həyata keçirilir.

12.3. Rayonlar və şəhərlərdə rayonlar yaradıldıqda, ləğv edildikdə, onlar adlandırıldıqda və onların adları dəyişdirildikdə Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanının və ya Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin vəsatətinə: aşağıdakı sənədlər əlavə olunur:

12.3.1. irəli sürülən təkliflərin məqsəduyğunluğunun əsaslandırılması, ərazinin sahəsi, orada yaşayan əhəlinin ümumi sayı və əsas məşğuliyyətə görə tərkibi, rayonun tərkibində olan ərazi vahidlərinin və ya inzibati ərazi dairələrinin sayı, əsas sənaye müəssisələrinin, tikinti, nəqliyyat təşkilatlarının və digər təşkilatların, habelə kənd təsərrüfatı müəssisələrinin sayı və istehsal göstəriciləri, onların hər birində işləyənlərin sayı, kommunal təsərrüfatı, kimə məxsus olunduğu göstərilməklə mənzil fondu, sosial-mədəni müəssisələr, ticarət və məişət müəssisələri, icra hakimiyyəti orqanlarının müvafiq nümayəndəliklərinin mövcud olan və verilmiş təkliflərlə əlaqədar nəzərdə tutulan strukturu və ştatları, dövlət hakimiyyəti orqanlarının yaradılması barədə məlumat, dövlət orqanları işçilərinin saxlanılması üçün əlavə xərclərin ödənilmə mənbələri, bu orqanlar üçün binaların olub-olmaması, torpaq ayrılması və ya torpağın geri alınması hüququnu verən sənədin olması, yaxud dəmiryol stansiyasının adı və rayon mərkəzindən orayadək məsafə barədə izahat məktubu;

12.3.2. yaradılması təklif olunan rayonun qonşu rayonlarla sərhədlərinin təsvirini verən, rayonun inkişafına dair baş plana görə mövcud və perspektiv sərhədləri, inzibati mərkəzləri, torpaqların növləri qeyd olunmaqla əlavə xahiş edilən (verilən) torpaq sahəsini, habelə əsas nəqliyyat yollarını göstərən müvafiq icra hakimiyyəti orqanında təsdiq edilmiş 1:5000 və ya 1:10000 miqyasında sxematik xəritə.

12.4. Rayonlar onların mərkəzi olan ərazi vahidlərinin adlarına uğun olaraq adlandırılır.

IV FƏSİL

YEKUN MÜDDƏALAR

Maddə 13. Ərazi vahidlərinin və inzibati ərazi dairələrinin Dövlət reyestri

13.1. Azərbaycan Respublikasının ərazi quruluşu və inzibati ərazi bölgüsünə dair Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən aparılan Dövlət reyestri yaradılır. Azərbaycan Respublikasında yerləşən ərazi vahidlərinə və inzibati ərazi dairələrinə dair bütün məlumatlar Dövlət reyestrinə daxil edilir.

13.2. Dövlət reyestrinə daxil edilmiş bütün ərazi vahidlərinə və inzibati ərazi dairələrinə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən onların statusunu müəyyən edən qanunun nüsxəsi, ərazi vahidinin və ya inzibati ərazi dairənin müvafiq icra hakimiyyəti orqanında təsdiq edilmiş 1:5000 və ya 1:10000 miqyasında sxematik xəritə və müvafiq şəhadətnamə verilir.

Maddə 14. Bu Qanunun pozulmasına görə məsuliyyət

14.1. Azərbaycan Respublikasında yerləşən ərazi vahidlərinin və inzibati ərazi dairələrinin adları və sərhədləri Azərbaycan xalqının tarixi və mədəni irsinin tərkib hissəsi olmaqla dövlət tərəfindən qorunur.

14.2. Azərbaycan Respublikasında ərazi vahidlərinin və inzibati ərazi dairələrinin adlarının və sərhədlərinin özbaşına dəyişdirilməsinə və ya onların adlarının təhrif edilmiş formalarından istifadə edilməsinə yol verilmir.

14.3. Ərazi quruluşu və inzibati ərazi bölgüsü məsələləri ilə əlaqədar dövlət orqanları tərəfindən təşkilati tədbirlərin həyata keçirilməsinə yalnız həmin məsələnin həll edilməsinə dair müvafiq qanunvericilik aktı qüvvəyə mindikdən sonra yol verilir.

14.4. Azərbaycan Respublikasının ərazi quruluşu və inzibati ərazi bölgüsü məsələlərinə dair tərtib və təqdim edilən sənədlərdə həqiqətə uyğun və ya dəqiq olmayan məlumatların əks etdirilməsi, habelə həmin məsələlərə dair qərarları qəbul edən dövlət orqanlarına natamam və ya bu Qanunda göstərilmiş tələblərə cavab verməyən sənədlərin təqdim edilməsi qadağandır.

14.5. Azərbaycan Respublikasının ərazi quruluşu və inzibati ərazi bölgüsü məsələlərinə dair tərtib və təqdim edilmiş sənədlərdə uyğunsuzluq və ya natamamlıq müşahidə edildikdə, habelə onlar bu Qanunda göstərilmiş tələblərə cavab vermədikdə, həmin sənədlərin əsasında hər hansı qərarın qəbul edilməsinə yol verilmir.

14.6. Bu Qanunun tələblərinin pozulması qanunvericiliklə müəyyən edilmiş məsuliyyətə səbəbdir.

Maddə 15. Qanunun qüvvəyə minməsi qaydası

15.1. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

15.2. Bu Qanunun 2.10-cu və 2.11-ci maddələrinin müddəaları bu Qanun qüvvəyə mindikdən sonra yaradılan şəhərlərə şamil edilir. Bu Qanun qüvvəyə minənədək şəhər statusuna malik olan ərazi vahidlərinin statuslarının dəyişdirilməsinə yol verilmir.

Heydər ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 iyun 2000-ci il

Yerli özünüidarə haqqında" Avropa Xartiyasının təsdiq edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

I. 1985-ci il oktyabrın 15-də Strastburq şəhərində imzalanmış "Yerli özünüidarə haqqında" Avropa Xartiyası müvafiq bəyanatlar ilə (bəyanatların mətnləri əlavə olunur) **təsdiq edilsin.**

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
HEYDƏR ƏLİYEV

Bakı şəhəri, 25 dekabr 2001-ci il
№ 238-IIQ

YERLİ ÖZÜNÜİDARƏ HAQQINDA

AVROPA XARTİYASI

Strasburq, 15 oktyabr 1985-ci il

PREAMBULA

Avropa Şurasının üzvü olub, bu Xartiyayı imzalamış dövlətlər,
Avropa Şurasının məqsədinin ümumi sərvət sayılan ideal və prinsiplərin təntənəsi və qorunması naminə onun üzvləri arasında daha sıx birliyə nail olmaqdan ibarət olduğunu hesab edərək;
idarəetmə sahəsində sazişlər bağlanmasının bu məqsədə xidmət edən vasitələrdən biri olduğunu hesab edərək;

yerli özünüidarə orqanlarının istənilən demokratik quruluş əsaslarından birini təşkil etdiyini hesab edərək;

dövlət işlərinin idarə edilməsində vətəndaşların iştirakı hüququnun Avropa Şurasının üzvü olan bütün dövlətlər üçün ümumi sayılan demokratik prinsiplərə aid olduğunu hesab edərək;

real hakimiyyət verilmiş yerli özünüidarə orqanlarının mövcudluğunun səmərəli və eyni zamanda vətəndaşa yaxın idarəetməni təmin etməsi qənaətinə söykənərək;

Avropanın müxtəlif ölkələrində yerli özünüidarənin müdafiəsinin və möhkəmləndirilməsinin demokratiya və hakimiyyətin mərkəzləşdirilməsi prinsiplərinə əsaslanan Avropanın qurulmasına əhəmiyyətli töhfə olduğunu dərk edərək;

bunun, qərarlar qəbul etmək səlahiyyəti verilmiş, demokratik yolla yaradılmış orqanlara malik olan və öz səlahiyyəti, onun həyata keçirilməsi qaydası və bunun üçün zəruri olan vəsaitlər baxımından geniş muxtariyyətə malik olan yerli özünüidarə orqanlarının mövcudluğunu nəzərdə tutduğunu təsdiq edərək;

aşağıdakılar barədə razılığa gəldilər:

M a d d ə 1

Tərəflər aşağıdakı maddələrə bu Xartiyanın 12-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş qaydada və həcmdə riayət etməyi öhdələrinə götürürlər.

1-ci HİSSƏ

M a d d ə 2

Yerli özünüidarənin konstitusiya və qanunvericilik əsasları

Yerli özünüidarə prinsipi ölkə qanunvericiliyində və imkan daxilində ölkənin konstitusiyasında təsbit olunmalıdır.

Maddə 3

Yerli özünüidarə anlayışı

1. Yerli özünüidarə dedikdə, yerli özünüidarə orqanlarının dövlət işlərinin xeyli hissəsini reqlamentləşdirmək və qanun çərçivəsində fəaliyyət göstərərək, məsuliyyəti öz üzərinə götürməklə onu yerli əhalinin maraqlarına uyğun idarə etmək hüququ və real qabiliyyəti başa düşülür.

2. Bu hüququ azad, gizli, bərabər, birbaşa və ümumi səsvermə yolu ilə seçilmiş üzvlərdən ibarət şuralar yaxud yığıncaqlar həyata keçirir. Şuraların yaxud yığıncaqların onlara hesabat verməli olan icra orqanları ola bilər. Bu müddəə, qanunla yol verilən yerlərdə vətəndaşların yığıncaqlarına, referendumla və ya vətəndaşların birbaşa iştirakının hər hansı başqa formasına müraciət olunmasını istisna etmir.

Maddə 4

Yerli özünüidarənin səlahiyyət sahəsi

1. Yerli özünüidarə orqanlarının əsas səlahiyyətləri konstitusiya ilə yaxud qanunla müəyyən edilir. Lakin bu müddəə yerli özünüidarə orqanlarına qanuna müvafiq olaraq ayrı-ayrı konkret səlahiyyətlərin verilməsini istisna etmir.

2. Yerli özünüidarə orqanları onların səlahiyyətindən çıxarılmamış və başqa bir hakimiyyət orqanının səlahiyyətinə aid edilməmiş hər hansı məsələyə dair öz təşəbbüslərini həyata keçirmək üçün qanunla müəyyən edilmiş hüdudlarda tam sərbəstliyə malikdirlər.

3. Dövlət səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsi, bir qayda olaraq, əsas etibarlı ilə vətəndaşlara daha yaxın olan hakimiyyət orqanlarına həvalə edilməlidir. Bu səlahiyyətlərdən hər hansı birinin başqa bir hakimiyyət orqanına verilməsi qarşıya qoyulmuş vəzifənin həcmi və xarakterini, eləcə də səmərəlilik və qənaət tələblərini nəzərə almaqla həyata keçirilməlidir.

4. Yerli özünüidarə orqanlarına verilən səlahiyyətlər, bir qayda olaraq, tam və müstəsna olmalıdır. Onlar başqa bir hakimiyyət orqanı, mərkəzi və ya regional orqan tərəfindən yalnız qanunla müəyyən edilmiş hüdudlarda mübahisələndirilə yaxud məhdudlaşdırıla bilər.

5. Mərkəzi və regional orqanların səlahiyyətlərinin həvalə edilməsi zamanı yerli özünüidarə orqanları imkan daxilində onların həyata keçirilməsini yerli şəraitə uyğunlaşdırmaq sərbəstliyinə malik olmalıdırlar.

6. Yerli özünüidarə orqanlarına bilavasitə aidiyyəti olan hər hansı qərarların planlaşdırılması və qəbulu prosesində bu orqanlarla məsləhətləşmək və bunu, imkan daxilində, qabaqcadan və müvafiq formada etmək zəruridir.

Maddə 5

Yerli özünüidarə orqanlarının ərazi hüdudlarının qorunması

Yerli ərazi hüdudlarının istənilən dəyişməsi zamanı müvafiq yerli özünüidarə orqanları ilə qabaqcadan məsləhətləşmək zəruridir, qanunun yol verdiyi hallarda bunu referendum keçirilməsi yolu ilə etmək olar.

Maddə 6

İnzibati strukturların və vasitələrin yerli özünüidarə orqanlarının vəzifələrinə uyğunluğu

1. Yerli hakimiyyət orqanları daha ümumi qanunvericilik müddəalarını pozmadan, yerli tələbata cavab verən və səmərəli idarəetməni təmin edən öz daxili inzibati strukturlarını özləri müəyyənləşdirmək hüququna malik olmalıdırlar.

2. Yerli özünüidarə orqanları qulluqçularının iş şəraiti elə olmalıdır ki, təcrübə və səriştəliliyin nəzərə alınması prinsiplərinə əsaslanan yüksək ixtisaslı kadrlar seçimini təmin etmək mümkün olsun; bundan ötrü peşə hazırlığının, əməyin ödənilməsinin və vəzifədə irəliçəkilmənin müvafiq şərtlərinin təmin edilməsi zəruridir.

Maddə 7

Yerli səviyyədə səlahiyyətlərin həyata keçirilməsi şərtləri

1. Yerli seçkili şəxslərin statusu onların səlahiyyətlərinin sərbəst həyata keçirilməsini təmin etməlidir.

2. Yerli seçkili şəxslərin statusu onların öz səlahiyyətlərini həyata keçirmələri ilə bağlı çəkdikləri xərclərin müvafiq pul kompensasiyasını, həmçinin zərurət olduqda, əldən çıxmış faydaya yaxud əmək haqqına görə kompensasiyanı və müvafiq sosial sığortanı almağa imkan verməlidir.

3. Yerli seçkili şəxsin mandatı ilə bir araya sığmayan istənilən funksiyalar və fəaliyyət yalnız qanunla yaxud əsas hüquqi prinsiplərlə müəyyənləşdirilə bilər.

Maddə 8

Yerli özünüidarə orqanlarının fəaliyyətinə inzibati nəzarət

1. Yerli özünüidarə orqanları üzərində istənilən inzibati nəzarət yalnız konstitusiyaya ilə yaxud qanunla nəzərdə tutulmuş formalarda və hallarda həyata keçirilə bilər.

2. Yerli özünüidarə orqanlarının fəaliyyətinə istənilən inzibati nəzarət, bir qayda olaraq, yalnız qanunçuluğa və konstitusiyaya prinsiplərinə riayət olunmasını təmin etmək üçün nəzərdə tutulmalıdır. Bununla belə, inzibati nəzarət həmçinin yerli özünüidarə orqanlarının onlara həvalə edilmiş səlahiyyətləri lazımi qaydada yerinə yetirmələri üzərində yuxarı hakimiyyət orqanlarının nəzarətini də ehtiva edə bilər.

3. Yerli özünüidarə orqanları üzərində inzibati nəzarət elə təzədə həyata keçirilməlidir ki, nəzarət edən orqanın müdaxilə dərəcəsi bu müdaxilənin qorumağı nəzərdə tutduğu maraqların əhəmiyyətinə mütənəsib olsun.

Maddə 9

Yerli özünüidarə orqanlarının maliyyələşmə mənbələri

1. Yerli özünüidarə orqanlarının milli iqtisadi siyasət çərçivəsində kifayət qədər maliyyə vəsaitlərinə malik olmaq hüququ vardır, onlar öz funksiyalarını yerinə yetirmək üçün həmin vəsaitlər barədə sərbəst sərəncam verə bilərlər.

2. Yerli özünüidarə orqanlarının maliyyə vəsaitləri konstitusiyaya ilə yaxud qanunla onlara verilən səlahiyyətlərə mütənəsib olmalıdır.

3. Yerli özünüidarə orqanlarının maliyyə vəsaitlərinin heç olmazsa bir hissəsi yerli rüsum və vergilər hesabına daxil olmalıdır, bunların dərəcələrini yerli özünüidarə orqanları qanunda göstərilən hədudlarda müəyyənləşdirməyə ixtiyarlıdırlar.

4. Yerli özünüidarə orqanlarının maliyyə vəsaitlərinin əsaslandığı maliyyə sistemləri yetərinə müxtəlif və çevik olmalıdır ki, yerli orqanların səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsi zamanı çəkilən xərclərin dəyişməsinə mümkün qədər təmin edə bilsin.

5. Maliyyəsi baxımından daha zəif olan yerli özünüidarə orqanlarının qorunması maliyyə tənzimi prosedurlarının yaxud yerli orqanların potensial maliyyələşmə mənbələrinin qeyri-bərabər bölüşdürülməsinin nəticələrini və onlar üzərinə düşən xərcləri təshih etmək üçün nəzərdə tutulmuş ekvivalent tədbirlərin tətbiqini tələb edir. Belə prosedurlar və ya tədbirlər yerli özünüidarə orqanlarının öz səlahiyyətləri hədudlarında seçim sərbəstliyini məhdudlaşdırmamalıdır.

6. Yenidən bölüşdürülən vəsaitlərin verilmə qaydasını yerli özünüidarə orqanları ilə lazımi qaydada razılaşdırmaq zəruridir.

7. Yerli özünüidarə orqanlarına verilən subsidiyalar imkan daxilində müəyyən layihələrin maliyyələşdirilməsi üçün nəzərdə tutulmamalıdır. Subsidiyaların verilməsi yerli özünüidarə orqanlarının özlərinin səlahiyyətləri sahəsində siyasət seçimində əsas sərbəstliyinə ziyan vurmamalıdır.

8. Kapital qoyuluşları üzrə xərclərin maliyyələşdirilməsi üçün yerli özünüidarə orqanları qanunvericiliyə riayət etməklə milli borc kapital bazarından istifadə edə bilməlidir.

Maddə 10

Yerli özünüidarə orqanlarının birləşmək hüququ

1. Yerli özünüidarə orqanları öz səlahiyyətlərini həyata keçirərkən ümumi maraq doğuran vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün digər yerli özünüidarə orqanları ilə əməkdaşlıq etmək və qanunla müəyyənləşdirilmiş hədudlarda onlarla birləşmək hüququna malikdirlər.

2. Hər bir dövlətdə yerli özünüidarə orqanlarının ümumi maraqlarının qorunması və inkişafı üçün onların birliklərə və yerli özünüidarə orqanlarının beynəlxalq birliklərinə daxil olmaq hüququ tanınmalıdır.

3. Yerli özünüidarə orqanlarına qanunla müəyyən edilə bilən şərtlər əsasında başqa dövlətlərin belə orqanları ilə əməkdaşlıq etmək hüququ verilir.

Maddə 11

Yerli özünüidarənin hüquqi müdafiəsi

Yerli özünüidarə orqanları özlərinin səlahiyyətlərinin və ölkə konstitusiyasında və qanunvericiliyində təsbit olunmuş yerli özünüidarə prinsiplərinə riayət edilməsinin sərbəst həyata keçirilməsini təmin etmək üçün məhkəmə müdafiəsi hüququna malik olmalıdırlar.

2-ci HİSSƏ

XÜSUSİ MÜDDƏALAR

Maddə 12

Öhdəliklər

1. Hər bir Tərəf Xartiyanın 1-ci hissəsinin ən azı iyirmi bəndinə riayət etməyi öhdəsinə götürür; onlardan ən azı on bənd aşağıdakı bəndlər arasından seçilməlidir:

maddə 2

maddə 3, 1-ci və 2-ci bəndlər

maddə 4, 1-ci, 2-ci, 4-cü bəndlər

maddə 5

maddə 7, 1-ci bənd

maddə 8, 2-ci bənd

maddə 9, 1-ci, 2-ci və 3-cü bəndlər

maddə 10, 1-ci bənd

maddə 11.

2. Təsdiqnamənin yaxud Xartiyayı qəbuletmə və ya bəyənmə barədə sənədin saxlanılmaq üçün təhvil verildiyi vaxt razılığa gələn hər bir dövlət bu maddənin 1-ci bəndinin müddəalarına uyğun olaraq seçdiyi bəndlər barədə Avropa Şurasının Baş katibinə bildiriş göndərir.

3. Gələcəkdə hər bir Tərəf istənilən vaxt Baş katibə bildiriş göndərə bilər ki, o, Xartiyanın, bu maddənin 1-ci bəndinin müddəalarına uyğun olaraq hələ qəbul etmədiyi istənilən digər bəndinə riayət etməyi öhdəsinə götürür. Sonradan qəbul edilmiş bu cür öhdəliklər bildiriş göndərən Tərəfin ratifikasiya, qəbuletmə yaxud bəyənmə prosedurunun əsas hissəsi hesab edilir və bildirişi Baş katibin aldığı tarixdən üç aylıq müddət keçdikdən sonra gələn ayın birinci günü qüvvəyə minir.

Maddə 13

Xartiyanın qüvvəsi şamil edilən yerli özünüidarə orqanları

Bu Xartiyada təsbit olunmuş yerli özünüidarə prinsipləri Tərəflərin ərazilərində mövcud olan yerli özünüidarə orqanlarının bütün kateqoriyalarına şamil edilir. Lakin təsdiqnamənin yaxud qəbuletmə və ya bəyənmə haqqında sənədin saxlanılmaq üçün təhvil verilməsi zamanı hər bir Tərəf bu Xartiyanın tətbiqinin məhdudlaşdırıldığı yerli və ya regional özünüidarə orqanlarının kateqoriyalarını yaxud bu Xartiyanın tətbiq dairəsindən çıxarmaq niyyətində olduğu kateqoriyaları göstərə bilər. Tərəf həmçinin Avropa Şurasının Baş katibinə sonradan bildiriş göndərmək yolu ilə Xartiyanın qüvvəsini yerli və regional hakimiyyət orqanlarının digər kateqoriyalarına şamil edə bilər.

Maddə 14

İnformasiyanın verilməsi

Hər bir Tərəf özünün qanunvericilik müddəaları və bu Xartiyanın müddəalarına uyğunlaşdırma üçün gördüyü digər tədbirlər haqqında bütün zəruri informasiyanı Avropa Şurasının Baş katibinə göndərir.

3-cü HİSSƏ

Maddə 15

İmzalama, ratifikasiya, qüvvəyəminmə

1. Bu Xartiya Avropa Şurasının üzvü olan dövlətlərin imzalaması üçün açıqdır. Xartiya ratifikasiya edilməli, qəbul olunmalı yaxud bəyənilməlidir. Təsdiqnamələr yaxud qəbuletmə və ya bəyənmə haqqında sənədlər saxlanılmaq üçün Avropa Şurasının Baş katibinə təhvil verilir.

2. Bu Xartiya Avropa Şurasının üzvü olan dörd dövlətin bundan əvvəlki bəndin müddəalarına uyğun olaraq Xartiyaya riayət etməyə öz razılıqları barədə bəyanatları təqdim etməsi tarixindən üç aylıq müddətin keçməsindən sonra gələn ayın birinci günü qüvvəyə minir.

3. Gələcəkdə Xartiyaya qoşulmağa öz razılığını bildirmiş, Avropa Şurasının üzvü olan istənilən dövlət üçün Xartiya təsdiqnamənin, qəbuletmə və ya bəyənmə haqqında sənədin saxlanılmaq üçün təhvil verilməsindən sonra gələn ayın birinci günü qüvvəyə minəcək.

Maddə 16

Ərazi qeyd-şərti

1. Təsdiqnamə yaxud Xartiyayı qəbuletmə, bəyənmə və ya ona qoşulma barədə sənədi imzalayarkən və ya saxlanılmaq üçün təhvil verərkən hər bir dövlət bu Xartiyanın tətbiq ediləcəyi ərazini yaxud əraziləri göstərə bilər.

2. Hər bir dövlət gələcəkdə istənilən vaxt Avropa Şurasının Baş katibinə bəyannamə göndərməklə, bu Xartiyanın tətbiqini bəyannamədə göstərilmiş istənilən digər əraziyə şamil edə bilər. O əraziyə münasibətdə Xartiya Baş katibin həmin bildirişi aldığı tarixdən üç aylıq müddət keçdikdən sonra gələn ayın birinci günü qüvvəyə minir.

Maddə 17

Etibarsız elanətmə

1. Tərəflərdən heç biri bu Xartiyanın onun üçün qüvvəyə mindiyi gündən beş illik müddət bitənədək Xartiyayı etibarsız elan edə bilməz. Altı ay öncədən Avropa Şurasının Baş katibinə ilkin bildiriş göndərilir. Bu cür etibarsız elanətmə Xartiyanın digər Tərəflər üçün qüvvəsinə təsir etmir, bir şərtlə ki, onların sayı heç vaxt dördədən az olmasın.

2. Əvvəlki bəndin müddəalarına uyğun olaraq Tərəflərdən hər biri Xartiyanın I hissəsinin əvvəllər özü tərəfindən qəbul edilmiş hər hansı bəndini etibarsız elan edə bilər, bir şərtlə ki, həmin Tərəfin riayət etməli olduğu bəndlərin sayı və kateqoriyaları 12-ci maddənin 1-ci bəndinin müddəalarına uyğun olsun. Bəndlərdən birinin etibarsız elan edilməsindən sonra 12-ci maddənin 1-ci bəndinin tələblərinə artıq uyğun gəlməyən hər bir Tərəf həmçinin Xartiyayı bütövlükdə etibarsız elan etmiş sayılacaqdır.

Maddə 18

Bildirişlər

Avropa Şurasının Baş katibi Şuranın üzvü olan dövlətlərə aşağıdakılar barədə bildirişlər göndərir:

a) hər hansı imzalanma;
b) hər hansı təsdiqnamənin yaxud qəbuletmə və ya bəyənmə haqqında sənədin saxlanılmaq üçün təhvil verilməsi;

c) 15-ci maddəyə uyğun olaraq bu Xartiyanın hər hansı qüvvəyəminmə tarixi;

d) 12-ci maddənin 2-ci və 3-cü bəndlərinin müddəalarına uyğun olaraq alınmış istənilən bildiriş;

e) 13-cü maddənin müddəalarına uyğun olaraq alınmış istənilən bildiriş;

f) bu Xartiyaya aidiyyəti olan hər hansı başqa akt, bildiriş və ya məlumat.

Bunun təsdiqi olaraq, lazımi qaydada vəkil edilmiş aşağıda imza edənlər bu Xartiyayı imzalamışlar.

Strasburqda, 1985-ci il oktyabrın 15-də fransız və ingilis dillərində, hər iki mətni eyni qüvvəyə malik olan bir nüsxədə imzalanmışdır, həmin nüsxə saxlanılmaq üçün Avropa Şurasının arxivinə təhvil verəcəkdir.

Avropa Şurasının Baş katibi lazımi qaydada təsdiq edilmiş surətləri Avropa Şurasının üzvü olan dövlətlərin hər birinə göndərir.

"Yerli özünüidarə haqqında" Avropa Xartiyasına dair Azərbaycan Respublikasının BƏYANATI

Azərbaycan Respublikası bəyan edir ki, o, Ermənistan Respublikası tərəfindən işğal olunmuş ərazilərində Xartiyanın müddələrinin yerinə yetirilməsinə işğal olunmuş ərazilər azad olunana qədər təminat vermək iqtidarında deyildir (işğal olunmuş ərazilərin sxematik xəritəsi əlavə olunur).

**"Yerli özünüidarə haqqında" Avropa Xartiyasının 12-ci maddəsinin 2-ci bəndinə dair Azərbaycan Respublikasının
BƏYANATI**

"Yerli özünüidarə haqqında" Avropa Xartiyasının 12-ci maddəsinin 2-ci bəndinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikası aşağıdakı maddə və bəndlər üzrə öhdəliklər götürdüyünü bəyan edir:

- maddə 2;
- maddə 3, I və II bəndlər;
- maddə 4, I, II, IV, V və VI bəndlər;
- maddə 5;
- maddə 6, I və II bəndlər;
- maddə 7, I və III bəndlər;
- maddə 8, I, II və III bəndlər;
- maddə 9, I, II, III, IV, VII və VIII bəndlər;
- maddə 10, I, II və III bəndlər; ^[1]
- maddə 11

İSTİFADƏ OLUNMUŞ MƏNBƏ SƏNƏDLƏRİNİN SİYAHISI

1. 21 iyun 2013-cü il tarixli **690-IVQ** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu ("Azərbaycan" qəzeti, 27 iyul 2013-cü il, № 163, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2013-cü il, № 07, maddə 782)

QANUNA EDİLMİŞ DƏYİŞİKLİK VƏ ƏLAVƏLƏRİN SİYAHISI

^[1] 21 iyun 2013-cü il tarixli **690-IVQ** nömrəli Azərbaycan Respublikasının Qanunu ("Azərbaycan" qəzeti, 27 iyul 2013-cü il, № 163, Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2013-cü il, № 07, maddə 782) ilə "Yerli özünüidarə haqqında" Avropa Xartiyasının 12-ci maddəsinin ikinci bəndinə dair Azərbaycan Respublikasının Bəyanatı"nda "maddə 10" sözlərindən sonra "I və II" sözləri "I, II və III" sözləri ilə əvəz edilmişdir.

**"Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında"
Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavələr edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

I. "Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1999-cu il, № 12, maddə 689) 3-cü maddəsində "qanunvericiliyin" sözündən sonra "habelə "Şəhərsalmanın əsasları haqqında" və "Memarlıq fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası qanunlarının" sözləri əlavə edilsin.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Heydər ƏLİYEV**

Bakı şəhəri, 5 oktyabr 2001-ci il
N- 184 - II QDK

**"Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında"
Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar
Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunlarına əlavələr edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərar** alır:

I. "Bələdiyyə mülkiyyətinə əmlakın verilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 2000-ci il, N 1) maddə 13 3-cü maddəsinə aşağıdakı redaksiyada yeddinci abzas əlavə edilsin:

"qanunvericilikdə nəzərdə tutulan digər hallarda əldə olunan əmlak".

II. "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1999-cu il, N 7, maddə 405) 13-cü maddəsində "birləşdirilərkən" sözündən sonra "ayrılarkən" sözü və "tarixi" sözündən əvvəl "onlarda yaranan sosial-iqtisadi vəziyyət" sözləri əlavə edilsin.

III. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Heydər ƏLİYEV**

Bakı şəhəri, 12 oktyabr 2001-ci il
N- 198-11 QD

**"Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında"
Azərbaycan Respublikasının Qanununa dəyişikliklərin edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

I. "Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, N 7, maddə 406) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 3-cü maddənin dördüncü hissəsi aşağıdakı redaksiyada verilsin: "Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 7.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan ağır cinayətlərə görə (8 dekabr 1960-cı il redaksiyasında) və 2000-ci il sentyabrın 1-dən qüvvədə olan Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 15.4-cü və 15.5-ci maddələrində nəzərdə tutulan ağır və ya xüsusilə ağır cinayətlərə görə məhkum edilmiş şəxslər, məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş hökmü ilə cəzaçəkmə müəssisələrində cəza çəkənlər bələdiyyə üzvü seçilə bilməzlər";

2. 4-cü maddənin ikinci hissəsi aşağıdakı redaksiyada verilsin: "Bələdiyyələrə seçkilər üzrə səsvermə, bir qayda olaraq, bazar günü keçirilir".

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Heydər ƏLİYEV**

Bakı şəhəri, 17 aprel 2001-ci il
N- 122-IIQD

**Bələdiyyələrin məhəllə komitələri haqqında
Nümunəvi Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

- I. Bələdiyyələrin məhəllə komitələri haqqında Nümunəvi Əsasnamə təsdiq edilsin (əlavə olunur).
- II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Heydər ƏLİYEV

Bakı şəhəri, 8 may 2001-ci il
N- 129-IIQ

Azərbaycan Respublikasının
2001-ci il 8 may tarixli, 129-11 Q sayılı Qanunu ilə
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR

Bələdiyyələrin məhəllə komitələri haqqında

NÜMUNƏVİ ƏSASNAMƏ

1. "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 31 -ci maddəsinə müvafiq olaraq, bələdiyyələrin məhəllə komitələri (bundan sonra məhəllə komitələri) bələdiyyələrin səlahiyyətlərinə aid məsələlərin həllində onlara kömək məqsədi ilə vətəndaşların yaşayış yeri üzrə öz təşəbbüsü ilə yaratdıqları könülü birliklərdir.

2. Məhəllə komitəsi ərazi prinsipi üzrə yaradılır. Məhəllə komitəsinin fəaliyyət göstərdiyi ərazi ayrıca bir və ya bir neçə evin (məhəllənin) hüdudları ilə müəyyən edilir.

3. Məhəllə komitəsi, həmin komitənin fəaliyyət göstərdiyi ərazidə yaşayan əhəlinin yığıncağında 5-11 üzvdən ibarət tərkibdə açıq səsvermə yolu ilə iki il müddətinə seçilir. Yığıncaq komitənin fəaliyyət göstərdiyi ərazidə yaşayan və səsvermə hüququ olan vətəndaşların azı 15 faizi iştirak etdikdə səlahiyyətli, Həmin yığıncaqda məhəllə komitəsinin sədri, sədr müavini və katibi seçilir.

Məhəllə komitəsinin tərkibinə həmin ərazidə yaşayan, yaşı 18-dən aşağı olmayan vətəndaşlar seçilir. Vətəndaşların yığıncağında iştirak edənlərin səsələrinin yarısından çoxunu toplamış şəxslər bu komitənin tərkibinə seçilmiş hesab olunurlar.

Məhəllə komitəsi vətəndaşların yığıncağının qərarı ilə vaxtından əvvəl tamamilə və ya qismən yenidən seçilə bilər. Vətəndaşların yığıncaqları məhəllə komitəsinin fəaliyyət göstərdiyi ərazidə yaşayan səsvermə hüququ olan şəxslərin azı 10 faizinin və ya məhəllə komitəsi üzvlərinin üçdə bir hissəsinin təşəbbüsü ilə çağırılır. Komitənin yeni üzvlərinin seçilməsi bu maddədə nəzərdə tutulmuş qaydada həyata keçirilir.

4. Məhəllə komitəsi görülməli tədbirlərin siyahısını və növbəliliyini müəyyən edir və görülmüş işlərin uçotunu aparır. Məhəllə komitəsi, lazımı olan hallarda, lakin iki ayda bir dəfədən az olmamaq şərti ilə çağırılır və üzvlərinin yarısından çoxu iştirak etdikdə səlahiyyətli hesab edilir.

Məhəllə komitəsinin iclasları açıq keçirilir.

5. Məhəllə komitəsinin qərarları açıq səsvermə vasitəsi ilə və adi səs çoxluğu ilə qəbul olunur.

6. Məhəllə komitəsi öz fəaliyyəti barədə altı ayda bir dəfə vətəndaşların yığıncağında hesabat verir. Yığıncağın keçirilməsi haqqında müvafiq məhəllə komitəsinin fəaliyyət göstərdiyi ərazidə yaşayan şəxslərə bir həftə qabaq məlumat verilməlidir.

7. Məhəllə komitələri aşağıdakı əsas səlahiyyətləri həyata keçirir:

yerli əhəmiyyətli məsələlər barəsində bələdiyyələr qarşısında vəsatət qaldırmaq;
yerli əhəmiyyətli məsələlərlə bağlı vətəndaşların yığıncaqlarını keçirmək;
yerli əhəmiyyətli məsələlərə dair bələdiyyə aktları yaratmaq təşəbbüsü göstərmək və həmin aktların layihələrini əhalinin iştirakı ilə açıq iclaslarda müzakirə etmək;
müvafiq bələdiyyə torpaqlarından istifadəyə dair rəy və təkliflər vermək;
yaşayış məntəqələrinin abadlaşdırılması, yaşıllaşdırılması, sanitariya vəziyyətinin yaxşılaşdırılması, uşaq və idman meydançalarının, avtomobil yollarının, küçələrin, səkilərin, digər obyektlərin tikintisi, yenidən qurulması, təmiri və saxlanması işində əhalinin iştirakını təşkil etmək;
təbiətin, tarix və mədəniyyət abidələrinin mühafizəsi haqqında qanunvericiliyə riayət olunmasına kömək etmək;
məktəbyaşlı uşaqların təhsilə cəlb edilməsində tədris müəssisələrinə kömək etmək;
uşaq və gənclərin istirahəti, idmanla məşğul olması üçün şərait yaradılmasına kömək etmək;
fəaliyyət göstərdiyi ərazidə yaşayan imkansızlara, xəstələrə və ahıl vətəndaşlara yardım göstərmək;
yerli əhəmiyyətli məsələlərin həllində əhalinin təşəbbüskarlığının və özünüidarəetmə təcrübəsinin inkişafına kömək etmək.

Məhəllə komitələri Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə və müvafiq bələdiyyənin nizamnaməsinə zidd olmayan digər səlahiyyətləri də həyata keçirə bilər.

8. Məhəllə komitələri öz səlahiyyətlərini könüllü ianələr və Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə qadağan olunmayan digər mənbələr hesabına həyata keçirir.

9. Bələdiyyələr məhəllə komitələrinin verdiyi rəy, təklif və ya vəsatətlərə bir ay ərzində cavab verməlidirlər.

Hər hansı məsələyə dair məhəllə komitələrinin rəyi həmin məsələlərin həlli zamanı bələdiyyələr tərəfindən nəzərə alınır.

10. Bələdiyyələrlə məhəllə komitələrinin fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi məqsədi ilə komitələr bələdiyyələrdə siyahıya alınır. Siyahıyaalınma vətəndaşların yığıncağının protokolu əsasında həyata keçirilir.

Bələdiyyələrin su təsərrüfatı haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Bu Qanun Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin ərazilərində yerləşən su təsərrüfatı obyektlərinin istifadəsi və onların mühafizəsi ilə əlaqədar bələdiyyələrlə müvafiq icra hakimiyyəti orqanları, hüquqi və fiziki şəxslər arasında münasibətlərin hüquqi əsaslarını müəyyən edir.

I FƏSİL

ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Maddə 1. Əsas anlayışlar

1.0. Bu Qanunda istifadə olunan əsas anlayışlar aşağıdakılardır:

1.0.1. bələdiyyələrin su təsərrüfatı - bələdiyyə torpaqlarında yerləşən yerli əhəmiyyətli yeraltı və yerüstü suların tənzimlənməsi, istifadəsi, mühafizəsi, habelə suların vurduğu zərərin qarşısının alınması ilə əlaqədar tədbirlər;

1.0.2. bələdiyyələrin su təsərrüfatı obyektı - bələdiyyə torpaqlarında yerləşən dövlət mülkiyyətində və xüsusi mülkiyyətdə olmayan su ehtiyatlarının istifadəsi, bərpası və mühafizəsi ilə əlaqədar yaradılmış sistemlər və qurğular;

1.0.3. su obyektı - relyef formasına uyğun olaraq yerin üstündə və ya yerin təkində suların toplandığı sərhədləri, ölçüləri və xüsusi su rejimi əlamətləri olan təbii formalaşmış landşaft, yaxud geoloji struktur;

1.0.4. yerli əhəmiyyətli su mənbəyi - bələdiyyə torpaqlarında yerləşən və yerli ehtiyacları ödəmək üçün istifadə olunan su obyektləri;

1.0.5. su obyektinin istifadəçisi - su obyektlərindən istifadə hüququ verilmiş hüquqi və ya fiziki şəxs;

1.0.6. su istehlakçısı - öz ehtiyaclarını təmin etmək üçün müəyyən olunmuş qaydada su obyektı istifadəçilərindən su alan hüquqi və ya fiziki şəxs;

1.0.7. tullantı suları - istehsal, sosial və mülki obyektlərdə istifadə nəticəsində çirklənmiş sular;

1.0.8. drenaj suları - drenaj qurğuları vasitəsi ilə kənara axıdılan sular;

1.0.9. su obyektlərinin mühafizəsi - su obyektlərinin qorunması və bərpasına yönəldilmiş fəaliyyət;

1.0.10. su obyektlərinin çirklənməsi - suların keyfiyyətini pisləşdirən subyektlərinin səthinə, dibinə və ətrafına mənfi təsir edən zərərli maddələrin tökülməsi və ya axıdılması.

Maddə 2. Bələdiyyələrin su təsərrüfatı haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi

2.1. Bələdiyyələrin su təsərrüfatı haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi bu Qanundan, Azərbaycan Respublikasının Su Məcəlləsindən "Yeri tək haqqında", "Meliyasiya və irriqasiya haqqında", "Su təchizatı və tullantı suları haqqında" Azərbaycan Respublikası qanunlarından və onlara uyğun qəbul edilmiş digər normativ hüquqi aktlardan ibarətdir.

2.2. Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdə bu Qanunda nəzərdə tutulmuş müddəalardan fərqli müddəalar müəyyən edildikdə həmin beynəlxalq müqavilələrin müddəaları tətbiq edilir.

II FƏSİL

BƏLƏDİYYƏLƏRİN SU TƏSƏRRÜFATI OBYEKTƏLƏRİ VƏ SUBYEKTƏLƏRİ

Maddə 3. Bələdiyyə mülkiyyətində olan su təsərrüfatı obyektləri

3.1. Bələdiyyə torpaqlarında yerləşən dövlət mülkiyyətində olan yerli əhəmiyyətli su təsərrüfatı obyektləri Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada bələdiyyə mülkiyyətinə verilir.

3.2. su təsərrüfatı obyektləri üzərində bələdiyyə mülkiyyəti aşağıdakı şərtlərlə yaradıla bilər:

3.2.1 qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada dövlət mülkiyyətində olan su təsərrüfatı obyektlərini bələdiyyə mülkiyyətinə verməklə;

3.2.2 bələdiyyələr tərəfindən yeni su təsərrüfatı obyektləri yaratmaqla;

3.2.3. hüquqi və fiziki şəxslərin mülkiyyətində olan su təsərrüfatı obyektlərini əhdlər əsasında bələdiyyə mülkiyyətinə almaqla;

3.2.4. qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər şərtlərlə.

Maddə 4. Bələdiyyələrin su münasibətlərində obyektləri və subyektləri

4.1. Bələdiyyələrin su münasibətlərinin obyektinə bələdiyyə torpaqlarında yerləşən dövlət mülkiyyətində və xüsusi mülkiyyətdə olmayan yerli əhəmiyyətli su obyektləri və su fondunun torpaqları daxildir.

4.2. Bələdiyyələrin su münasibətlərinin subyektləri su obyektlərinin istifadəçiləri və su istehlakçılarıdır. Bələdiyyələr su münasibətlərində onların statusunu müəyyən edən qanunvericilik aktları ilə verilən səlahiyyətlər daxilində iştirak edirlər.

Maddə 5. Bələdiyyələrin ərazisində yerləşən, onların idarəçiliyinə və istifadəsinə verilən dövlət su təsərrüfatı obyektləri

Bələdiyyələrin ərazisində yerləşən dövlət mülkiyyətində olan su təsərrüfatı obyektləri, yaşayış məntəqələrinin su təchizatı sistemləri, suvarma şəbəkələri, yerli əhəmiyyətli digər dövlət su təsərrüfatı sistemləri və qurğuları Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilən qaydalarla və şərtlərlə bələdiyyələrin idarəçiliyinə və istifadəsinə verilə bilər.

III FƏSİL

BƏLƏDİYYƏLƏRİN SU TƏSƏRRÜFATININ TƏŞKİLİ VƏ İDARƏ OLUNMASI

Maddə 6. Bələdiyyələrin su təsərrüfatının strukturu

6.1. Azərbaycan Respublikasının mülki, su, torpaq, yerin təkisi haqqında və digər qanunvericiliyi ilə tənzimlənən hallarda bələdiyyələr öz əraziləri daxilində su təsərrüfatını yaradırlar.

6.2. Bələdiyyələrin su təsərrüfatının strukturuna aşağıdakılar aid edilir:

6.2.1. bələdiyyələrin su təsərrüfatı sistemləri və qurğuları;

6.2.2. bələdiyyə torpaqlarında yerləşən dövlət mülkiyyətində və xüsusi mülkiyyətdə olmayan bulaqlar, quyular, kəhrizlər və yerli əhəmiyyətli digər su obyektləri.

Maddə 7. Bələdiyyələrin su təsərrüfatının idarə edilməsi

7.1. Bələdiyyələrin su təsərrüfatı obyektlərinin idarə olunması bələdiyyələrin özləri və ya onların yaratdıqları su təsərrüfatı müəssisələri tərəfindən həyata keçirilir.

7.2. Bələdiyyələr tərəfindən yaradılan su təsərrüfatı müəssisələri bələdiyyələrin tabeliyində olan hüquqi şəxsdir, istehsal (təsərrüfat) hesabı əsasında fəaliyyət göstərir.

7.3. Bələdiyyələrin su təsərrüfatı obyektləri bələdiyyələrin su təsərrüfatı müəssisələrinin daimi idarəçiliyinə verilir.

7.4. Bələdiyyələrin su təsərrüfatı sistemləri və qurğularının, suqoruyucu meşə zolaqlarının qorunub saxlanması bələdiyyələr tərəfindən həyata keçirilir.

Maddə 8. Bələdiyyələrin su təsərrüfatı tədbirlərinin planlaşdırılması

8.1. Bələdiyyələrin su təsərrüfatı tədbirlərinin planlaşdırılması bələdiyyələr tərəfindən və onların sifarişi əsasında həyata keçirilir.

8.2. Bələdiyyələrin sifarişi ilə su təsərrüfatı tədbirləri planlaşdırılarkən ərazinin təbii-iqlim xüsusiyyətləri, əhalinin suya tələbatı və kənd təsərrüfatının suya ehtiyacı müvafiq norma və qaydalara uyğun müəyyən edilir.

Maddə 9. Bələdiyyələrin su təsərrüfatının maliyyələşdirilməsi

9.1. Bələdiyyə torpaqlarında meliorasiya və irriqasiya tədbirləri, habelə bələdiyyənin digər su təsərrüfatı obyektlərinin istismarı və bərpası müvafiq bələdiyyə büdcələri və dövlət büdcəsi hesabına aparılır.

9.2. Bələdiyyələrin sifarişləri əsasında aparılan su təsərrüfatı tədbirləri bələdiyyə büdcələri, kreditlər alınması, suya ödənişlər, hüquqi və fiziki şəxslərin vəsaiti, qanunla qadağan olunmayan digər mənbələr hesabına maliyyələşdirilir.

9.3. Təbii fəlakət və qəza baş verdiyi hallarda su təsərrüfatı obyektlərinin yenidən bərpa olunması və bələdiyyələrə vurulan zərərin miqyasından asılı olaraq onların aradan qaldırılması üçün dövlət büdcəsi vəsaitindən və qanunvericiliklə müəyyən olunmuş digər vəsaitlərdən və güzəştli kreditlərdən də istifadə edilə bilər.

Maddə 10. Bələdiyyələrin su təsərrüfatı obyektlərində sudan pullu istifadə

10.1. Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş hallar, habelə yaşayış məntəqələri daxilində ümumi istifadədə olan içməli məqsədlər üçün istifadə edilən bulaqlar, quyular, kəhrizlər istisna olunmaqla, bələdiyyələrin su təsərrüfatı obyektlərində sudan pullu istifadə olunur.

10.2. Bələdiyyələrin su təsərrüfatı obyektlərində sudan pullu istifadə qaydaları və şərtləri Azərbaycan Respublikasının su qanunvericiliyi və digər müvafiq qanunvericilik aktları, bələdiyyə aktları ilə müəyyən edilir.

10.3. Bələdiyyələrin su təsərrüfatı obyektlərində sudan pullu istifadənin əsas məqsədi aşağıdakılardır:

10.3.1. bələdiyyə ərazisindəki su ehtiyatlarından səmərəli istifadənin təmin olunması;

10.3.2. suyun dəqiq uçotunun aparılması;

10.3.3. su təchizatına yönəldilmiş xərclərin ödənilməsi;

10.3.4. suvarma və su kəmərləri sistemlərinin yeni avadanlıqlarla təchiz olunmasının yaxşılaşdırılması;

10.3.5. yeni su mənbələrinin yaradılması.

10.4. Bələdiyyələrin su təsərrüfatı obyektlərində sudan istifadə haqqı və onun diferensiasiyası suyun keyfiyyətindən, istifadəyə görə təyinatından (içməli, texniki, suvarma və s.y, su ehtiyatlarının və ona tələbatın fəsilər üzrə dəyişkənliyindən, su təsərrüfatı obyektinin texniki səviyyəsindən, suyun götürülmə və nəql edilmə üsullarından və istehsal xərclərinin həcminə təsir edən digər amillərdən asılı olaraq bələdiyyələr tərəfindən müəyyən edilir.

IV FƏSİL

BƏLƏDİYYƏLƏRİN SU TƏSƏRRÜFATI OBYEKTlərİNDƏN İSTİFADƏ

Maddə 11. Bələdiyyələrin su təsərrüfatı obyektlərindən ümumi və xüsusi istifadə sahəsində müəyyən olunan şərtlər

11.1. Bələdiyyələrin su təsərrüfatı obyektlərindən ümumi istifadə qurğular və texniki avadanlıq tətbiq etmədən hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən xüsusi razılıq alınmadan həyata keçirilə bilər.

11.2. Bələdiyyə mülkiyyətində olan su təsərrüfatı obyektlərindən xüsusi istifadə hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən qurğular və texniki avadanlıq tətbiq etməklə bələdiyyələrin razılığı əsasında həyata keçirilir.

11.3. Əhəlinin həyatını və sağlamlığını qorumaq və lazımi sanitariya şəraiti yaratmaq məqsədi ilə bələdiyyələr onların mülkiyyətində olan su obyektlərindəki çimərliklərin, qayıqlarla gəzintinin, balıq ovunun, içməli su ilə təsərrüfat məişət ehtiyaclarını ödəmək üçün su götürülməsinin, masqaranın suvarılmasının və sudan digər istifadənin qadağan olduğu yerləri müəyyən edə bilərlər. Habelə yaşayış məntəqələrinin ərazisində yerləşən bələdiyyələrin su təsərrüfatı obyektlərində sudan ümumi məqsədlər üçün istifadə olunmasının başqa şərtlərini təyin edə bilərlər.

11.4. Bələdiyyələr öz ərazilərində su təsərrüfatı obyektlərinin dağıdılmasının, torpaqların bataqlaşmasının, şoranlaşmasının, yarıqların əmələ gəlməsinin, torpaq sürüşməsinin və çökməsinin, subasmanın, daşqının, sellərin və digər zərərli təsirlərin qarşısının alınmasında və onların nəticələrinin aradan qaldırılmasında müvafiq icra hakimiyyəti orqanları ilə birlikdə tədbirlər həyata keçirirlər.

Maddə 12. Bələdiyyələrin su təsərrüfatı obyektlərindən istirahət (rekreasiya), idman, müalicə məqsədləri üçün istifadə yerlərinin müəyyən edilməsi

12.1. Bələdiyyələr mülkiyyətində olan su təsərrüfatı obyektlərindən kütləvi istirahət (rekreasiya), müalicə, turizm, idman və başqa məqsədlər üçün istifadə yerlərini və qaydalarını müəyyən edirlər. Həmin yerlərin müəyyən edilməsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanları ilə razılaşdırılır.

12.2. Bələdiyyələrin su obyektlərindən kütləvi istirahət, müalicə, turizm və idman üçün istifadə qaydaları və şərtləri bələdiyyələr tərəfindən hazırlanır və müvafiq icra hakimiyyəti orqanları ilə razılaşdırılır.

Maddə 13. Bələdiyyələrin su təsərrüfatı obyektlərindən istifadə müqaviləsi

13.1. Bələdiyyələrin su təsərrüfatı obyektlərindən istifadə müqavilə əsasında həyata keçirilir.

13.2. Bələdiyyələrin su təsərrüfatı obyektlərindən istifadə bələdiyyələrlə su təsərrüfatı obyektlərinin istifadəçiləri və su istehlakçıları arasında bağlanan müqavilə əsasında aparılır.

13.3. Bələdiyyələr dövlət mülkiyyətində olan su obyektlərindən istifadəni qanunvericiliyə uyğun olaraq müvafiq icra hakimiyyəti orqanları ilə bağlanan müqavilə əsasında həyata keçirirlər.

Maddə 14. Bələdiyyələrə su təsərrüfatı obyektlərindən istifadəyə xüsusi razılığın verilməsi

14.1. Bələdiyyələr dövlət mülkiyyətində olan su təsərrüfatı obyektlərindən müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən verilmiş xüsusi razılıq əsasında istifadə edirlər.

14.2. Bələdiyyələrə su təsərrüfatı obyektlərindən istifadəyə xüsusi razılıq su obyektlərində su ehtiyatlarının həcmi, su istehlakçılarının suya olan tələbatı və su obyektlərinin vəziyyəti nəzərə alınmaqla Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada verilir.

Maddə 15. Bələdiyyə torpaqlarında yerləşən yeraltı su təsərrüfatı obyektləri və onlardan istifadə

Bələdiyyə torpaqlarında yerləşən yeraltı su təsərrüfatı obyektlərində suların tükənməsinin və bununla əlaqədar ətraf mühitə vurulan zərərin (meşə, bitki örtüyü və s.y) qarşısının alınması üçün onların istismar ehtiyatından artıq çıxarılmasına icazə verilmir. Yeraltı içməli suların, bir qayda olaraq, əhalinin su təchizatında istifadə olunur. Yeraltı içməli suların ehtiyatlarından asılı olaraq bu suların suvarma üçün istifadə olunması bilər. Yeraltı su təsərrüfatı obyektlərindən istifadə rejimini və onun üzərində nəzarəti Azərbaycan Respublikasının su qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada müvafiq icra hakimiyyəti orqanı həyata keçirir.

Maddə 16. Bələdiyyə mülkiyyətində və idarəçiliyində olan su təsərrüfatı obyektlərinin mühafizəsi

16.1. Bələdiyyə mülkiyyətində olan və onların idarəçiliyinə verilmiş su təsərrüfatı obyektlərinin çirklənməsinin, zibillənməsinin və suların tükənməsinin, israfçılığın qarşısının alınması, habelə bunların zərərli təsirinin aradan qaldırılması üzrə tədbirlər bələdiyyələrin su təsərrüfatı müəssisələri tərəfindən həyata keçirilir.

16.2. Bələdiyyələr tərəfindən dövlət mülkiyyətində olan su təsərrüfatı obyektlərinin istifadəsi və mühafizəsi Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada həyata keçirilir.

V FƏSİL

SU MÜNASİBƏTLƏRİNİN TƏNZİMLƏNMƏSİ SAHƏSİNDƏ BƏLƏDİYYƏLƏRİN HÜQUQLARI VƏ VƏZİFƏLƏRİ

Maddə 17. Su istehlakçılarının hüquqları və vəzifələri

Bələdiyyələrin su obyektlərindən istifadə edən su istehlakçılarının hüquqları və vəzifələri Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliyi ilə müəyyən edilir.

Maddə 18. Su təsərrüfatı obyektləri üzərində bələdiyyələrin mülkiyyət hüququ

Bələdiyyələr öz mülkiyyətində olan su təsərrüfatı obyektlərini Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq ümumi istifadəyə, hüquqi və fiziki şəxslərin istifadəsinə, icarəsinə, habelə Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının və hüquqi şəxslərinin mülkiyyətinə verə bilərlər.

Maddə 19. Su münasibətlərinin tənzimlənməsi sahəsində bələdiyyələrin səlahiyyətləri

19.0. Su münasibətlərinin tənzimlənməsi sahəsində bələdiyyələrin səlahiyyətləri aşağıdakılardır:

19.0.1. bələdiyyə mülkiyyətində olan su təsərrüfatı obyektlərinə sahiblik və istifadə etmək, onlar barədə sərəncam vermək;

19.0.2. əhalini içməli su ilə təmin etmək və təsərrüfat ehtiyaclarını ödəmək üçün tədbirlər görmək;

19.0.3. bələdiyyələrin mülkiyyətində və idarəçiliyində olan su təsərrüfatı sistemləri və qurğularının istismarı və mühafizəsi qaydalarına əməl olunmasını təmin etmək;

19.0.4. su obyektlərindən, su təsərrüfatı sistemləri və qurğularından istifadə tədbirləri həyata keçirilərkən ətraf mühitin mühafizəsi qaydalarına əməl olunmasını təmin etmək;

19.0.5. sulara zərərli maddələrin təsirinin qarşısının alınması və onun nəticələrinin aradan qaldırılması tədbirlərinin hazırlanmasında və həyata keçirilməsində iştirak etmək;

19.0.6. tullantı suların təmizlənməsi, zəruri hallarda onların təkrar istifadəyə verilməsi işini təşkil etmək;

19.0.7. səlahiyyətləri daxilində ümumi istifadədə olan su obyektlərindən istifadə şərtlərini müəyyən etmək;

19.0.8. su təsərrüfatı sistemləri və qurğuları layihələrinin ekspertizasında iştirak etmək;

19.0.9. su obyektlərinin istifadəsi, bərpası və mühafizəsi üzrə dövlət proqramlarının işlənilib hazırlanmasında və yerinə yetirilməsində iştirak etmək;

19.0.10. əhəlinin ehtiyaclarını ödəmək məqsədi ilə əlavə su mənbələri müəyyənləşdirmək və istifadəyə vermək;

19.0.11. səlahiyyətləri daxilində su təsərrüfatı və meliorasiya sahəsində görülən işlərdə hüquqi və fiziki şəxslərin fəaliyyətini əlaqələndirmək;

19.0.12. regionun su təsərrüfatı məsələlərinin tənzimlənməsində iştirak etmək;

19.0.13. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirmək.

Maddə 20. Bələdiyyələrin su təsərrüfatı müəssisələrinin vəzifələri

20.1. Bələdiyyələrin su təsərrüfatı müəssisələri bələdiyyə mülkiyyətində olan su təsərrüfatı obyektlərinin idarə olunması üzrə aşağıdakı vəzifələri həyata keçirirlər:

20.1.1. əhəlinin tələb olunan miqdarda içməli, təsərrüfat-məişət təyinatlı və digər sahələrdə istifadə olunan su ilə təchizatını təşkil etmək;

20.1.2. bələdiyyələrin mülkiyyətinə və ya onların idarəçiliyinə verilmiş su obyektlərinin, su təsərrüfatı sistemləri və qurğularının istismarı işlərini təşkil etmək;

20.1.3. tullantı suları imkan daxilində təmizləyərək təkrar dövriyyəyə yönəltmək və ya zərərsizləşdirərək istehsal sahələrindən, şəhər və qəsəbələrdən kənara axıtılmasını təşkil etmək;

20.1.4. sudan istifadə zamanı ətraf mühitin mühafizəsinə və ekoloji tələblərə riayət etmək;

20.1.5. sudan istifadənin uçot və hesabatı işlərini təşkil etmək;

20.1.6. bələdiyyə mülkiyyətində olan meliorasiya və irriqasiya sistemlərindən istifadə edən hüquqi və fiziki şəxslərdən həmin obyektlərin saz vəziyyətdə saxlanmasına və onların korlanmasının qarşısının alınmasına nəzarət etmək;

20.1.7. bələdiyyə ərazisi daxilində onun mülkiyyətində və idarəçiliyində olan su anbarları, dəryaçalar və sututarlar vasitəsi ilə su axınlarının tənzimlənməsini təmin etmək;

20.1.8. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş digər vəzifələri yerinə yetirmək.

20.2. Bələdiyyələr öz səlahiyyətləri daxilində qanunvericiliyə uyğun olaraq yeni su təsərrüfatı obyektlərinin tikilməsi və istismarı tədbirlərinin həyata keçirilməsini təşkil edə bilərlər.

VI FƏSİL

BƏLƏDİYYƏLƏRİN SU TƏSƏRRÜFATI HAQQINDA QANUNVERİCİLİYİN POZULMASINA GÖRƏ MƏSULİYYƏT VƏ MÜBAHİSƏLƏRİN HƏLLİ

Maddə 21. Bələdiyyələrin su təsərrüfatı haqqında qanunvericiliyin pozulmasına görə məsuliyyət

Bələdiyyələrin su təsərrüfatı haqqında qanunvericiliyin pozulmasında təqsirkar olan hüquqi və fiziki şəxslər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

Maddə 22. Bələdiyyələrin su təsərrüfatı sahəsində mübahisələrin həlli

Bələdiyyələrin su təsərrüfatı haqqında qanunvericiliyin pozulması ilə bağlı olan mübahisələr Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq məhkəmə qaydasında həll edilir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Heydər ƏLİYEV

Bakı şəhəri, 29 iyun 2001-ci il
N- I59-IIQ

Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Bu Qanun bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi xüsusiyyətlərini nəzərə almaqla mülkiyyətə, istifadəyə və icarəyə verilməsinin ümumi qaydalarını, istifadəsi və mühafizəsi sahəsində hüquq münasibətlərini tənzimləyir.

I FƏSİL

ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Maddə 1. Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi

Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi bu Qanundan, Azərbaycan Respublikasının torpaq və mülki məcəllələrindən, "Bələdiyyə əraziləri və torpaqları haqqında" və "Şəhərsalmanın əsasları haqqında" Azərbaycan Respublikası qanunlarından və torpaq münasibətlərini tənzimləyən Azərbaycan Respublikasının digər normativ hüquqi aktlarından ibarətdir.

Maddə 2. Bələdiyyə torpaqlarının tərkibi

2.1. Müvafiq inzibati ərazi daxilində qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada dövlət mülkiyyətində saxlanılmış və xüsusi mülkiyyətə verilmiş torpaqlar çıxılmaqla qalan torpaqlar bələdiyyə torpaqlarıdır.

2.2. İstifadə xüsusiyyətlərinə görə bələdiyyə torpaqları Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş ümumi istifadədə olan torpaqlara, hüquqi və fiziki şəxslərin qanuni istifadəsində və icarəsində olan torpaqlara, habelə ehtiyat fondu torpaqlarına bölünür.

2.3. Qanunla nəzərdə tutulmuş hallar istisna olmaqla, məqsədli təyinatına və hüquqi rejiminə görə bələdiyyə torpaqlarının tərkibinə bütün kateqoriyalardan olan torpaqlar daxil edilə bilər.

2.4. Müəyyən kateqoriyaya aid edilmiş bələdiyyə torpaqlarının başqa məqsədlər üçün istifadəsinə yalnız məqsədli təyinatın dəyişdirilməsindən sonra yol verilə bilər.

Maddə 3. Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsinin əsas prinsipləri

3.0. Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi aşağıdakı prinsiplərə əsaslanır:

3.0.1. torpaqların məqsədli təyinatı üzrə istifadə edilməsi və dövrüydən əsassız çıxarılmasına yol verilməməsi;

3.0.2. torpaqların münbit qatının bərpası, artırılması, mühafizəsi, təbii və antropogen təsirlərdən qorunması;

3.0.3. torpaqların xüsusi mülkiyyətə, istifadəyə və icarəyə verilməsində qanunvericiliyə və sosial ədalət prinsiplərinə əməl edilməsi;

3.0.4. torpaqdan haqqı ödənilməklə istifadə edilməsi;

3.0.5. müxtəlif məqsədlər üçün mülki dövriyyəyə cəlb edilən torpaqlar barədə əhəlinin məlumatlandırılması.

Maddə 4. Torpaq münasibətlərinin tənzimlənməsi sahəsində bələdiyyələrin səlahiyyətləri

4.0. Torpaq münasibətlərinin tənzimlənməsi sahəsində bələdiyyələrin öz inzibati əraziləri daxilində səlahiyyətləri aşağıdakılardır:

4.0.1. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqlara sahiblik , onlardan istifadə və onlar barədə sərəncam vermək;

4.0.2. müəyyən edilmiş qaydada bələdiyyə torpaqlarını ümumi istifadəyə, hüquqi və fiziki şəxslərin istifadəsinə, icarəsinə və Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarının və hüquqi şəxslərinin mülkiyyətinə vermək;

4.0.3. yaşayış məntəqəsinin baş planının, planlaşdırma və tikinti layihələrinin, yerquruluşu və təsərrüfat planlarının hazırlanmasını və həyata keçirilməsini öz səlahiyyətləri daxilində təşkil etmək;

4.0.4. bələdiyyə torpaqlarının istifadəçilərindən torpaq vergisini və icarə haqqını almaq;

4.0.5. bələdiyyə ehtiyacları üçün torpaq sahələrini Azərbaycan Respublikasının torpaq qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada geri almaq;

4.0.6. bələdiyyə torpaqlarının mühafizəsinə və yaxşılaşdırılmasına dair proqramlar hazırlamaq, təsdiq etmək və onları həyata keçirmək;

4.0.7. hüquqi və fiziki şəxslərin mülkiyyətinə, istifadəsinə və icarəsinə verilən torpaq sahələrinin minimum həddini müəyyən etmək;

4.0.8. bələdiyyə mülkiyyətinə torpaq alınması zəruriyyəti yarandığı hallarda torpaq hərəraclarından və xüsusi mülkiyyətçilərdən torpaq sahələri almaq, habelə dövlət mülkiyyətindən torpaq alınması barədə müvafiq icra hakimiyyəti orqanları qarşısında vəsatət qaldırmaq;

4.0.9. bələdiyyə torpaqlarından səmərəli istifadə olunmasına və onların mühafizəsinə nəzarət etmək;

4.0.10. bələdiyyə torpaqlarına dair məhkəmədən kənar qaydada həll olunmalı mübahisələri həll etmək;

4.0.11. öz səlahiyyətləri daxilində torpaq istifadəçilərinin və icarəçilərinin hüquqlarını müdafiə etmək;

4.0.12. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş digər səlahiyyətləri həyata keçirmək.

Maddə 5. Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsində bələdiyyələrlə müvafiq icra hakimiyyəti orqanları arasında münasibətlərin tənzimlənməsi

5.1. Bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqlara sərəncam verilməsi, həmin torpaqların istifadəsi və mühafizəsi sahəsində idarəetməni həyata keçirmək bələdiyyələrin müstəsna hüququdur.

5.2. Bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaq sahələrinin hüdudları, növləri və ölçüləri müəyyən edilən gündən "Torpaq islahatı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 25-ci maddəsinin birinci hissəsi ilə bələdiyyə torpaqlarının idarə olunması sahəsində müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarına verilmiş səlahiyyətlər həyata keçirilə bilməz.

5.3. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanları tərəfindən bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqlara sahiblik, onlardan istifadə və bu torpaqlar barəsində sərəncam vermək sahəsində bələdiyyələrin hüquqlarını məhdudlaşdıran qərarlar qəbul edilməsinə yol verilmir.

5.4. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanları, torpaq istifadəçiləri, icarəçiləri və qeyri-hökumət təşkilatları bələdiyyə torpaqlarına dair münasibətlərdə yalnız Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə onlara verilmiş səlahiyyətlər daxilində iştirak edə bilərlər.

II FƏSİL

BƏLƏDİYYƏ TORPAQLARININ MÜLKİYYƏTƏ, İSTİFADƏYƏ VƏ İCARƏYƏ VERİLMƏSİNİN XÜSUSİYYƏTLƏRİ

Maddə 6. Torpaq sahələrinin mülkiyyətə, istifadəyə və icarəyə verilməsinin ümumi qaydaları

6.1. Bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqlar Azərbaycan Respublikasının torpaq qanunvericiliyinə, "Bələdiyyə əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa və torpaq münasibətlərini tənzimləyən digər normativ hüquqi aktlara uyğun olaraq mülkiyyətə, istifadəyə və icarəyə verilir.

6.2. Bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqların hər hansı hüquqla hüquqi və fiziki şəxslərə verilməsi bələdiyyələrin qərarı və tərəflər arasında bağlanmış müqavilə əsasında həyata keçirilir. Müqavilədə tərəflərin hüquqları və vəzifələri, torpaq sahəsinin hüquqi statusu, öhdəliklər, servitutlar və digər məhdudiyətlər, müqaviləyə xitam verilməsinin əsasları və torpaqların istifadəsi və mühafizəsi üzrə başqa şərtlər nəzərdə tutulur.

6.3. Bələdiyyələrin ehtiyat fondunun kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqları yalnız məqsədli təyinatı üzrə qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydalara əməl edilməklə istifadəyə və icarəyə verilir.

6.4. Elektrik, rabitə, neft-qaz və nəqliyyat xətləri və sənaye müəssisələrinin sanitariya-mühafizə zonaları altındakı bələdiyyə torpaqlarının çoxmərtəbəli çoxmənzilli, fərdi yaşayış və bağ evlərinin, qarajların tikintisi və sahibkarlıq fəaliyyəti məqsədi ilə zəruri tikililərin inşası üçün, habelə çoxmənzilli yaşayış evlərinə aid torpaq sahələrinin kənar məqsədlər üçün xüsusi mülkiyyətə, istifadəyə və icarəyə verilməsinə yol verilmir.

6.5. Torpaq sahəsinin mülkiyyətə, istifadəyə və icarəyə verilməsi bələdiyyələrin qərarı ilə sahənin xüsusiyyətinə və torpağın ayrılma məqsədinə, mövcud texniki normalara, habelə yerquruluşu və şəhərsalma sənədlərinə uyğun olaraq müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının razılığı alındıqdan sonra torpaqayırma qaydasında həyata keçirilir. Torpaqayırma sənədlərinin hazırlanması və razılaşdırılması qaydaları Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən təsdiq edilən əsasnamə ilə tənzimlənilir.

6.6. Torpaq sahəsi əldə etmək istəyən hüquqi və fiziki şəxslər bələdiyyələrə ərizə ilə müraciət edirlər. Ərizədə torpağın ölçüsü, yeri və məqsədli təyinatı göstərilməlidir.

6.7. Bələdiyyələr on gün müddətində ərizəyə baxır və Azərbaycan Respublikasının torpaq qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada (torpaqayırma sənədləri hazır olduqdan sonra) torpaq sahəsinin verilməsi barədə qərar qəbul edirlər. Həmin qərar torpaq sahəsinin naturada (yerdə) ayrılması və torpaq üzərində hüquqlara dair sənədlərin verilməsi üçün əsasdır.

6.8. Torpaq sahələrinin mülkiyyətə, istifadəyə və icarəyə verilməsinə dair torpaqayırma sənədlərinin hazırlanması torpaq almaq istəyən şəxsin vəsaiti hesabına həyata keçirilir.

6.9. Bələdiyyə torpaqları üzərində mülkiyyət, istifadə, icarə və digər hüquqlar qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada dövlət qeydiyyatına alınır.

6.10. Xüsusi mülkiyyətdə, habelə istifadədə və icarədə olan bələdiyyə torpaqları dövlət, bələdiyyə və ictimai ehtiyaclar üçün Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada geri alınır.

6.11. Bələdiyyələr tərəfindən mülkiyyətə, istifadəyə və icarəyə verilən torpaq sahələrinə Azərbaycan Respublikasının Torpaq Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş öhdəliklər, servitutlar və digər məhdudiyətlər qoyula bilər.

Maddə 7. Xüsusi mülkiyyətə verilən bələdiyyə torpaqları

7.1. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə bələdiyyələrin ehtiyat fondunun aşağıdakı torpaqları xüsusi mülkiyyətə verilə bilər:

7.1.1. yaşayış məntəqələrinin perspektiv inkişafı üçün cəlb olunan torpaqlar;

7.1.2. kənd təsərrüfatına azyararlı və yararsız torpaqlar;

7.1.3. hüquqi və fiziki şəxslərin istifadəsinə və icarəsinə verilmiş kənd təsərrüfatına azyararlı və yararsız torpaqların öz vəsaiti hesabına yararlı hala salınmış kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlar;

7.1.4. qeyri-kənd təsərrüfatı məqsədləri üçün istifadəyə və icarəyə verilmiş torpaqlar.

7.2. Ümumi istifadədə olan, habelə hüquqi və fiziki şəxslərin istifadəsində və icarəsində olan bələdiyyələrin kənd təsərrüfatı təyinatlı, eləcə də meşə və su fondu torpaqları xüsusi mülkiyyətə verilə bilməz.

7.3. Xüsusi mülkiyyətə verilən bələdiyyə torpaqları mülkiyyətində torpaq sahəsinin olub-olmamasından asılı olmayaraq haqqı ödənilməklə aşağıdakılara verilir;

7.3.1. fərdi yaşayış və bağ evlərinin tikintisi üçün Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarına;

7.3.2. fərdi və kooperativ qarajların tikintisi üçün Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarına və onların kooperativlərinə;

7.3.3. sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirmək üçün Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxslərinə.

7.4. Müvafiq inzibati ərazi vahidi daxilində adambaşına düşən orta torpaq norması və torpaq ehtiyatları azlıq təşkil etdiyi hallarda bələdiyyələr torpaq sahəsinin ilk növbədə öz ərazilərində yaşayan vətəndaşlara və sahibkarlıq fəaliyyəti göstərən hüquqi və fiziki şəxslərə xüsusi mülkiyyətə verilməsi barədə qərar qəbul edə bilərlər.

Maddə 8. Xüsusi mülkiyyətə verilən torpaq sahələrinin normaları

8.0. Xüsusi mülkiyyətə verilən torpaq sahələrinin normaları müvafiq inzibati ərazi vahidi üzrə adambaşına düşən orta torpaq norması, yerli şərait, əhalinin sıxlığı, torpaq ehtiyatlarının miqdarı və bu məqsədlə yaxın dövr üçün tələbat nəzərə alınmaqla aşağıdakı hədlər daxilində bələdiyyələr tərəfindən müəyyən edilir;

8.0.1. fərdi yaşayış evlərinin tikintisi üçün Bakı şəhərində tətbiq edilən 1-4-cü zonalar üzrə - 0,04 hektaradək, 5-8-ci zonalar üzrə - 0,05 hektaradək, 9-12-ci zonalar üzrə - 0,06 hektaradək, Naxçıvan, Gəncə, Sumqayıt, Əli Bayramlı, Mingəçevir, Naftalan, Xankəndi, Şəki və Yevlax şəhərlərində - 0,07 hektaradək, digər rayon mərkəzlərində - 0,08 hektaradək, qəsəbə və kəndlərdə - 0,12 hektaradək;

8.0.2. fərdi bağ evlərinin tikintisi üçün - 0,12 hektaradək;

8.0.3. kənd təsərrüfatı məqsədləri üçün inzibati ərazi vahidi üzrə adambaşına düşən orta torpaq normasının kənd təsərrüfatına azyararlı torpaqlardan - 500 mislinədək; yararsız torpaqlardan - 600 mislinədək;

8.0.4. sənaye, nəqliyyat, rabitə və digər istehsal, ticarət, ictimai-iaşə, xidmət digər obyektlərin, habelə fərdi və kooperativ qarajların, inzibati və çoxmənzilli çoxmərtəbəli binaların tikintisi üçün - layihə sənədləri ilə tələb olunan ölçüdə;

8.0.5. Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxslərinin istifadəsinə və icarəsinə verilmiş kənd təsərrüfatına azyararlı və yararsız torpaqların yararlı hala salınmış hissəsi;

8.0.6. qeyri-kənd təsərrüfatı məqsədləri üçün Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxslərinin istifadəsinə və icarəsinə verilmiş torpaq sahəsinin ayrılma məqsədi üzrə faktiki istifadə olunan hissəsi.

Maddə 9. Bələdiyyə torpaqlarının satışının xüsusiyyətləri

9.1. Azərbaycan Respublikasında bələdiyyə torpaqları üzərində mülkiyyət, istifadə və icarə hüquqları bələdiyyələrin qərarı ilə bilavasitə, torpaq hərracları və ya müsabiqələri vasitəsi ilə satıla bilər.

9.2. Bələdiyyə torpaqlarının satışı ərazinin inkişaf planları, yerquruluşu, yaşayış məntəqələrinin baş planı və şəhərsalma sənədləri əsasında qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada yerli özünüidarə orqanları tərəfindən həyata keçirilir.

9.3. Bələdiyyənin ehtiyat fondunun özəlləşdirilən torpaqları barədə alqı-satqı əqdləri, yerli normativlər nəzərə alınmaqla aşkarlıq şəraitində bağlanılır.

9.4. Ərazi planlaşdırılması əsasında yaşayış məntəqəsinin infrastrukturunu sahələrinin yaradılması üçün nəzərdə tutulan, habelə xüsusi şəhərsalma əhəmiyyətinə malik bələdiyyə torpaqlarının satışı, bir qayda olaraq, torpaq hərracları və ya müsabiqələri vasitəsi ilə həyata keçirilir.

9.5. Kənd təsərrüfatı torpaqlarının, onlar üzərində istifadə və icarə hüquqlarının, habelə kənd təsərrüfatına azyararlı və yararsız torpaqların kənd təsərrüfatına və onunla bağlı olan dövriyyəyə cəlb edilməsi məqsədi ilə satın alınmasında üstünlük hüququ bu torpaqların əvvəlki istifadəçilərinə və icarəçilərinə, habelə satışa çıxarılan sahələrlə həmsərhəd yerləşən kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarına verilir. Bu torpaq sahələrinə tələb təklifi üstələdiyi hallarda satış hərrac və ya müsabiqə yolu ilə həyata keçirilir.

9.6. Bələdiyyə tərəfindən bilavasitə satılmış torpaq sahələri və onlar üzərində istifadə və icarə hüquqlarına dair alqı-satqı aktı tərtib edilir.

9.7. Bələdiyyələr satışa çıxarılan torpaq sahələri və bu torpaqların ölçüləri, təyinatı, qiyməti, olduğu yeri göstərməklə, elanlar vasitəsi ilə əhalini əvvəlcədən məlumatlandırır, ildə bir dəfə torpaqların dövriyyəsi və istifadə olunması barədə məlumatları seçicilərə çatdırırlar.

Maddə 10. Satışa çıxarılan torpaq sahələrinin qiyməti

10.1. Bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaq sahələri satıldıqda qiymətlər torpağın normativ qiymətindən az olmamaq şərti ilə bazar qiyməti nəzərə alınmaqla bələdiyyələr tərəfindən müəyyən edilir.

10.2. Bələdiyyələrin kənd təsərrüfatına azyararlı və yararsız torpaqları onların öz vəsaitləri hesabına yararlı hala salaraq kənd təsərrüfatı məhsulları istehsal edən Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxslərinə satıldıqda bu torpaqlarda torpaq qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qiymət güzəştləri tətbiq olunur.

10.3. Satışa çıxarılan bələdiyyə torpaqlarının qiymətinin formalaşmasının şərtləri Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliyi ilə tənzimlənir.

Maddə 11. Torpaq sahələrinin istifadəyə və icarəyə verilməsi

11.1. Bələdiyyə torpaqları ümumi istifadəyə, habelə daimi və ya müvəqqəti istifadəyə verilir.

11.2. Torpaqların istifadəyə verilməsi qaydaları və şərtləri Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliyi ilə tənzimlənir.

11.3. Bələdiyyə mülkiyyətində olan bütün torpaqlar qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada icarəyə verilə bilər.

11.4. Xüsusi şəhərsalma əhəmiyyətinə malik bələdiyyə torpaqları ayrıldıqda yaxud layihələrlə birlikdə yalnız torpaq müsabiqələri və ya hərracları vasitəsi ilə icarəyə verilə bilər.

11.5. Bələdiyyələrin ehtiyat fondundan yaşayış məntəqələrinin perspektiv inkişafı üçün ayrılan torpaqlar hüquqi və fiziki şəxslərin icarəsinə yalnız qısa müddətə verilir.

11.6. Bələdiyyə torpaqları mənfəət əldə etmək məqsədi ilə fəaliyyət göstərən hüquqi və fiziki şəxslərə icarə əsasında verilir.

11.7. Ümumi istifadədə olan bələdiyyə torpaqlarının bütövlükdə icarəyə verilməsinə yol verilmir.

11.8. Ümumi istifadədə olan bələdiyyə torpaqlarında yerləşən meydan, küçə, keçid, yol kənarı, sahil, park, meşə-park, xiyaban, çimərlik və əhalinin ictimai tələbatının ödənilməsinə xidmət edən digər yerlərdə sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirmək məqsədi ilə ticarət, məişət, ictimai iaşə, əyləncə, idman obyektlərinin və digər zəruri tikililərin müvəqqəti quraşdırılması üçün sahələr hüquqi və fiziki şəxslərin icarəsinə bələdiyyələr tərəfindən qısa müddətə verilir. Belə məqsədlər üçün icarəyə verilən sahələrin ölçüsü layihə sənədlərində nəzərdə tutulandan çox ola bilməz.

11.9. Bələdiyyə torpaqlarının icarəyə verilməsi şərtləri, müddəti və icarə haqqı tərəflərin razılığı ilə müəyyən edilir və bələdiyyələr ilə həmin torpaqların icarəçiləri arasında qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada bağlanılan müqavilədə təsbit olunur.

11.10. Torpağın icarəsinə dair müqavilənin qüvvədə olduğu müddət qurtardıqdan sonra icarəçinin həmin müqaviləni təzələmək üçün üstünlük hüququ vardır.

11.11. İcarəçi icarəyə götürdüyü torpaq sahəsini subicarəyə yalnız bələdiyyələrin razılığı ilə verə bilər.

11.12. İcarə müddəti tamam olanadək icarəçi öldükdə torpaq sahəsinə icarə hüququ onun vərəsələrindən birinə keçir.

11.13. Torpaq icarəsinə dair münasibətlər Azərbaycan Respublikasının torpaq və mülki qanunvericiliyi ilə tənzimlənir.

11.14. İstifadəyə və icarəyə verilən bələdiyyə torpaqlarının ölçüsü inzibati ərazi vahidi üzrə adambaşına düşən orta torpaq norması, yerli şərait, əhalinin əsas məşğuliyyəti, torpaq ehtiyatının miqdarı nəzərə alınmaqla müvafiq bələdiyyə tərəfindən müəyyən edilir.

III FƏSİL

BƏLƏDİYYƏ TORPAQLARINDAN İSTİFADƏ EDİLMƏSİNİN ÜMUMİ QAYDALARI

Maddə 12. Kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlardan istifadə

12.1. Kənd təsərrüfatı ehtiyacları üçün verilmiş və ya bu məqsədlər üçün nəzərdə tutulan torpaqlar bələdiyyənin kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqları sayılır.

12.2. Kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlardan istifadə qaydaları və şərtləri Azərbaycan Respublikasının torpaq və aqrar qanunvericiliyi ilə tənzimlənir.

12.3. İstifadəsində və ya icarəsində kənd təsərrüfatı təyinatlı bələdiyyə torpaqları olan hüquqi və fiziki şəxslər torpaqların münbitliyinin və digər faydalı xassələrinin qorunması və yüksəldilməsi üçün müvafiq mədəni-texniki, meliorativ və aqrotexniki tədbirlər görməlidirlər.

Maddə 13. Yaşayış məntəqələrinin torpaqlarından istifadə

13.1. Yaşayış məntəqələrinin torpaqlarının tərkibinə Azərbaycan Respublikasının Torpaq Məcəlləsinin 18-ci maddəsinin ikinci hissəsi ilə müəyyən olunmuş torpaqlar daxildir.

13.2. Yaşayış məntəqələrinin perspektiv inkişafı üçün ayrılmış bələdiyyə torpaqlarından şəhərlərin, qəsəbələrin və kəndlərin baş planlarına, ərazinin planlaşdırılması və tikintisi layihələrinə və eləcə də yer təsərrüfatı quruluşu planlarına müvafiq surətdə istifadə edilir.

13.3. Şəhər, qəsəbə və kənd yaşayış məntəqələrinin hüdudları dəyişdirilərkən və ya orada tikinti üçün torpaq sahələri ayrılarkən yaşayış məntəqəsinin baş planı ilə müəyyən edilmiş şəhərsalma norma, qayda və reqlamentlərinə əməl olunmalıdır.

13.4. Yaşayış məntəqələrinin ümumi istifadədə olan bələdiyyə torpaqlarında əhalinin ictimai tələbatının ödənilməsinə xidmət edən ticarət, ictimai iaşə, məişət və digər obyektlər istisna olmaqla, başqa məqsədlər daşıyan obyektlərin tikintisinə yol verilmir.

13.5. Ümumi istifadədə olan bələdiyyə torpaqlarında əhalinin ictimai tələbatının ödənilməsinə xidmət etmək üçün müvəqqəti inşa edilən səyyar köşklər və digər tikililər şəhərsalma və memarlıq norma və qaydalarına uyğun olmalı, ərazinin məqsədlə istifadəsinə və əlaqədar fəaliyyətinə maneçilik törətməməlidir.

13.6. Şəhəratrafi zonaların bələdiyyə mülkiyyətinə aid torpaqları bu zonaların təsdiq edilmiş planlaşdırma layihəsinə uyğun olaraq istifadə edilir. Bu torpaqlar xüsusi mühafizə olunur və orada sanitariya-gigiyena, sağlamlaşdırma funksiyaları və əhalinin istirahətinin təşkili məqsədləri ilə bir araya sığmayan tikili və qurğuların inşa edilməsinə yol verilmir.

13.7. Şəhərlərin, qəsəbələrin və kənd yaşayış məntəqələrinin bələdiyyə torpaqlarından istifadə qaydaları Azərbaycan Respublikasının torpaq qanunvericiliyi, "Şəhərsalmanın əsasları haqqında", "Bələdiyyə əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunları ilə, habelə onlara uyğun olaraq qəbul olunmuş müvafiq normativ hüquqi aktlarla müəyyən edilir.

Maddə 14. Sənaye, nəqliyyat, rabitə, müdafiə və digər təyinatlı torpaqlardan istifadə

14.1. Bələdiyyə mülkiyyətinə aid torpaqlarda yerləşən sənaye, nəqliyyat, rabitə, boru kəməri xətləri, dağ-mədən və digər qeyri-kənd təsərrüfatı məqsədləri üçün ayrılmış və onların ətrafında yaradılmış xüsusi hüquqi rejimli mühafizə zonalarında torpaqlardan istifadə qaydaları və şərtləri, habelə həmin torpaqlarda

abadlıq işlərinin aparılması, yaşayış, inzibati, mədəni-məişət və digər binaların tikintisi və qurğuların quraşdırılması işləri bələdiyyələrin razılığı ilə həyata keçirilir.

14.2. Elektrik, rabitə, neft-qaz və nəqliyyat xətləri, habelə sənaye obyektlərinin sanitariya-mühafizə zonalarının altındakı bələdiyyə torpaqları bu torpaqların və obyektlərin mülkiyyətçilərinin və istifadəçilərinin razılığı ilə yalnız qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada kənd təsərrüfatı məqsədləri üçün istifadə edilə bilər.

14.3. Geodeziya, geoloji, arxeoloji, neft-qaz kəşfiyyat və qazma işlərinin aparılması nəticəsində yararsızlaşmış torpaq sahələri bu işləri aparan idarə və təşkilatlar tərəfindən qanunvericilikdə müəyyən olunmuş qaydada abadlaşdırılmalı və yararlı vəziyyətə gətirilməlidir.

14.4. Radioaktiv və kimyəvi çirklənməyə məruz qalmış, insanların sağlamlığına təhlükə yarada bilən, habelə məhsul istehsalı üçün sanitariya tələblərinə cavab verməyən torpaqlar müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının mütəxəssislərinin ekspert rəyi əsasında bələdiyyələrin qərarı ilə təsərrüfat dövriyyəsiindən müvəqqəti çıxarılır, konservasiya edilir və bərpa olunmaq üçün ehtiyat torpaq fonduna keçirilir.

14.5. Sənaye, nəqliyyat, rabitə, müdafiə və digər təyinatlı torpaqlardan istifadənin başqa şərtləri və qaydaları Azərbaycan Respublikasının müvafiq normativ hüquqi aktları ilə müəyyən edilir.

Maddə 15. Başqa kateqoriyalara aid edilmiş bələdiyyə torpaqlarından istifadə

Başqa kateqoriyalara aid edilmiş bələdiyyə torpaqlarından istifadə Azərbaycan Respublikasının müvafiq normativ hüquqi aktları ilə tənzimlənir.

Maddə 16. Qeyri-qanuni istifadə edilən torpaq sahələrinə dair tələblər

16.1. Qeyri-qanuni istifadə edilən (özbaşına tutulmuş) bələdiyyə torpaqları qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada mülkiyyətə, istifadəyə və icarəyə verilməmiş, habelə rəsmiləşdirilmiş ölçüdən artıq istifadə edilən torpaqlardır.

16.2. Qeyri-qanuni istifadə edilən (özbaşına tutulmuş) torpaq sahələri Azərbaycan Respublikasının torpaq və mülki qanunvericiliyinə uyğun olaraq aidiyyəti üzrə geri qaytarılmalıdır.

16.3. Bu Qanun qüvvəyə minənədək fərdi yaşayış və bağ evlərinin, qarajların, habelə sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirmək məqsədi ilə zəruri obyektlərin tikintisi üçün qeyri-qanuni istifadə edilən bələdiyyə torpaqlarının geri qaytarılması mümkün olmadığı hallarda, bu torpaq sahələri qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada onları istifadə edən vətəndaşların və hüquqi şəxslərin mülkiyyətinə və ya icarəsinə verilir, eyni zamanda torpaq vergisinə cəlb edilir.

16.4. Torpaq üzərində mülkiyyət, istifadə və icarə hüquqlarını təsdiq edən sənədlərdə göstərilən ölçüdən artıq istifadə edilən torpaq sahəsinin geri alınması mümkün olmadığı hallarda isə artıq sahələr eyni hüquq əsasında həmin şəxslərin adına rəsmiləşdirilir.

IV FƏSİL

TORPAQ HAQQININ BƏLƏDİYYƏLƏR TƏRƏFİNDƏN MÜƏYYƏN EDİLMƏSİ

Maddə 17. Torpaq haqqının formaları

17.1. Azərbaycan Respublikasında torpaqdan istifadə pulludur.

17.2. Torpaq haqqı torpaq vergisi və icarə haqqı formalarında müəyyən edilir.

Maddə 18. Torpaq vergisi

18.1. Azərbaycan Respublikasında torpaqdan istifadəyə görə torpaq vergisi tutulur. Mülkiyyətində və istifadəsində torpaq sahəsi olan rezident və qeyri-rezident fiziki şəxslər torpaq vergisi ödəyirlər.

18.2. Torpaq vergisi torpaq mülkiyyətçilərinin və ya istifadəçilərinin təsərrüfat fəaliyyətinin nəticələrindən asılı olmayaraq torpaq sahəsinə görə hər il sabit tədiyyə formasında hesablanır.

18.3. Rezident və qeyri-rezident fiziki şəxslər torpaq sahələri barədə özlərinin mülkiyyət və istifadə hüquqlarını təsdiq edən sənədləri aldıqdan sonra ərazi üzrə müvafiq bələdiyyələrdə bir ay ərzində uçota durmalıdırlar.

18.4. Bələdiyyələr öz ərazilərində Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilən hədlərdə torpaq vergisinin dərəcələrini və vergi güzəştlərini müəyyən edirlər.

18.5. Torpaq vergisinin dərəcəsi kənd təsərrüfatı torpaqları üzrə 1 şərti bal üçün aylıq gəlirin vergi tutulmayan məbləğinin 0,3 faizi həcmində müəyyən olunur.

18.6. Kadastr qiymət rayonları və ora daxil olan inzibati rayonlar üzrə kənd təsərrüfatı torpaqlarının təyinatı, coğrafi yerləşməsi və keyfiyyəti nəzərə alınmaqla şərti balların müəyyənləşdirilməsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən həyata keçirilir.

18.7. Digər təyinatlı bələdiyyə torpaqları üzrə torpaq sahəsinin hər kvadrat-metrinə görə aylıq gəlirin vergi tutulmayan məbləğindən faizlə müəyyən olunan dərəcələri Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən olunmuş həcmdə tətbiq edilir.

18.8. Bələdiyyə mülkiyyətində olan aşağıdakı torpaqlar torpaq vergisinə cəlb edilmir:

18.8.1. yaşayış məntəqələrinin ümumi istifadədə olan torpaqları;

18.8.2. bələdiyyələrin mülkiyyətində və ya istifadəsində olan torpaqlar;

18.8.3. istehsal fəaliyyətinə cəlb edilməmiş bələdiyyələrin meşə fondu, su fondu və digər kateqoriyalara aid edilmiş torpaqları.

18.9. Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinin 102.2-ci maddəsində göstərilən şəxslərin mülkiyyətində olan torpaqlara görə torpaq vergisinin məbləği aylıq gəlirin vergi tutulmayan məbləğinin 50 faizi qədər azaldılır. Torpaq vergisinə belə güzəştlər tətbiq edilən şəxslərin mülkiyyətində ayrıca qeydiyyatda alınmış iki və daha çox torpaq sahəsi olarsa, vergi güzəştləri mülkiyyətçinin arzusu ilə bu sahələrin birinə, yaşayış fondlarının torpaqlarında isə həmin şəxsin yaşayış yeri üzrə qeydiyyatda olduğu evin, habelə həyətəyini sahənin altında olan torpağa şamil edilir.

18.10. Torpaq vergisi torpaq barəsində mülkiyyət və ya istifadə hüququnu təsdiq edən sənədlər əsasında müəyyən edilir. Tikililərin və qurğuların altında olan torpaqlara, həmçinin obyektlərin sanitariya-mühafizə zonalarının torpaq sahələrinə görə torpaq vergisi tutulur.

18.11. Bələdiyyələr tərəfindən hər il iyulun 1-dək fiziki şəxslərə torpaq vergisi hesablanır və tədiyyə bildirişləri avqustun 1-dən gec olmayaraq onlara çatdırılır.

18.12. Ayrılıqda bir neçə fiziki şəxsin mülkiyyətində və ya istifadəsində olan tikililərin altında qalan və ya onlara xidmət üçün ayrılmış torpaq sahələrinə görə vergi onlara məxsus tikili sahələrinə mütənasib surətdə hesablanır.

18.13. Torpaq vergisi bərabər məbləğlərdə 15 avqust və 15 noyabr tarixlərindən gec olmayaraq bələdiyyə büdcəsinə ödənilir.

Maddə 19. Torpağın icarə haqqı

19.1. Torpağın icarə haqqı torpaqdan müddətli istifadəyə görə icarəçinin icarəyəverənə ödədiyi vəsaitdir.

19.2. İcarəyə verən torpaq vergisi tədiyyəçisi olduqda, torpaq vergisi icarə haqqının tərkibinə daxil edilir.

19.3. İcarəyəverən torpaq vergisi tədiyyəçisi olmadıqda, icarə haqqının tərkibində torpaq vergisi nəzərə alınmır.

19.4. Torpaqların icarə haqqı tərəflərin razılığı ilə müəyyən edilir və icarə müqaviləsində təsbit olunur.

19.5. Torpaqların icarə haqqının aşağı həddi torpaq vergisinin 2 misindən az ola bilməz.

19.6. Bələdiyyə mülkiyyətində olan kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlara təklif tələbi üstələdiyi hallarda və kənd təsərrüfatına azyararlı və yararsız torpaqlar kənd təsərrüfatı ehtiyacları üçün icarəyə verildikdə icarə haqqı güzəştli şərtlərlə tətbiq edilir.

Maddə 20. Torpaqla əlaqədar əqdlərin rəsmiləşdirilməsi

20.1. Bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqların alqı-satqısı, girov qoyulması (ipotekası), nizamnamə (pay) fonduna verilməsi, habelə mülkiyyət, istifadə və icarə hüquqlarının digər formalarda dəyişdirilməsi ilə bağlı münasibətlər bələdiyyələrlə müvafiq hüquqi və fiziki şəxslər arasında bağlanan müqavilələrlə rəsmiləşdirilir.

20.2. Torpaqla əlaqədar əqdlərdən daxil olan vəsaitin müvafiq bələdiyyə tərəfindən müəyyən edilmiş hissəsi yeni torpaqların kənd təsərrüfatı dövriyyəsinə cəlb edilməsinə, torpaqların keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına, rekultivasiyasına, torpaqların istifadəsi və mühafizəsi ilə əlaqədar digər tədbirlərin həyata keçirilməsinə sərf edilir.

20.3. Torpaq ödəncələri üzrə güzəştlər Azərbaycan Respublikasının müvafiq normativ hüquqi aktları ilə müəyyən edilir.

V FƏSİL

BƏLƏDİYYƏ TORPAQLARININ MÜHAFİZƏSİ

Maddə 21. Bələdiyyə torpaqlarının mühafizəsinin məqsədi və vəzifələri

21.1. Bələdiyyə torpaqlarının mühafizəsinin məqsədi onlardan səmərəli istifadə edilməsini, torpaqların kənd təsərrüfatı dövriyyəsinə əsaslı çıxarılmasına yol verilməməsini, onların zərərli antropogen təsirlərdən qorunmasını, torpaqların münbitliyinin bərpasını və artırılmasını təmin etməkdir.

21.2. Bələdiyyə torpaqlarının istifadəçiləri və icarəçiləri torpaqların mühafizəsi sahəsində aşağıdakıları həyata keçirməlidirlər:

21.2.1. ərazinin səmərəli təşkili;

21.2.2. torpaqların münbitliyinin və digər faydalı xassələrinin qorunması, bərpa edilməsi və yaxşılaşdırılması;

21.2.3. torpaqların su və külək eroziyasından, sellərdən, su basmaqdan, bataqlaşmaqdan, soranlaşmadan, kimyəvi və radioaktiv maddələrlə çirklənmədən, digər dağıdıcı proseslərdən qorunmasını təmin etmək;

21.2.4. kənd təsərrüfatı bitkiləri altında olan torpaqları kol-kos basmaqdan, torpaqların mədəni-texniki vəziyyətini, habelə meliorasiya və irriqasiya sistemlərinin vəziyyətini pisləşdirən digər proseslərdən qorunması;

21.2.5. yararsızlaşmış kənd təsərrüfatı torpaqlarının münbitliyinin bərpa edilməsi üçün onların konservasiya edilməsi;

21.2.6. korlanmış torpaqların yenidən yararlı hala salınması (rekultivasiyası)

21.2.7. təsərrüfat fəaliyyəti nəticəsində torpaqların korlanması ehtimalı labüd olarsa, onların münbit qatının götürülməsi və təkrar istifadə edilməsi.

21.3. Bələdiyyə torpaqlarının mühafizəsinin məzmunu və qaydaları, bələdiyyələrin, habelə bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqların istifadəçiləri və icarəçilərinin torpaqları mühafizə sahəsindəki vəzifələri Azərbaycan Respublikasının torpaq qanunvericiliyi və digər normativ hüquqi aktlarla müəyyən edilir.

Maddə 22. Bələdiyyə torpaqlarından səmərəli istifadə edilməsinin və onların mühafizəsinin stimullaşdırılması

22.1. Bələdiyyə torpaqlarından səmərəli istifadə olunması və iqtisadi cəhətdən stimullaşdırılması torpaq mülkiyyətçilərinin, istifadəçilərinin və icarəçilərinin torpağın münbitliyinin saxlanması və yüksəldilməsində marağın artırılması, təsərrüfat fəaliyyətinin zərərli təsirindən torpaqların qorunması məqsədi ilə həyata keçirilir.

22.2. Bələdiyyə torpaqlarından səmərəli istifadə və onların mühafizəsinin iqtisadi cəhətdən stimullaşdırılması aşağıdakı tədbirlər vasitəsi ilə həyata keçirilir:

22.2.1. əvvəllər korlanmış torpaqların bərpası üçün bələdiyyə büdcələrindən vəsait ayırmaq;

22.2.2. kənd təsərrüfatı dövriyyəsinə yeni torpaq sahəsi vermək və ya mövcud kənd təsərrüfatı torpaqlarının yaxşılaşdırılması mərhələsində - layihə üzrə işlərin görülməsi üçün nəzərdə tutulmuş müddətdə torpaq haqqından azad etmək;

22.2.3. torpaqlardan səmərəli istifadə və onların mühafizəsi tədbirlərinin həyata keçirilməsi üçün güzəştlər tətbiq etmək;

22.2.4. torpaqların keyfiyyətinin yaxşılaşdırılmasına və münbitliyinin artırılmasına görə mükafatlandırma və ya qanunvericiliklə müəyyən edilən hallarda kompensasiya vermək.

22.3. Bələdiyyə torpaqlarının mühafizəsi üzrə tədbirlər bələdiyyələrin təsdiq etdiyi proqramlar əsasında həyata keçirilir. Həmin proqramların həyata keçirilməsinin maliyyələşdirilməsində Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən olunan qaydada dövlət büdcəsi vəsaitindən istifadə edilə bilər.

Maddə 23. Bələdiyyə torpaqlarından, istifadəyə və onların mühafizəsinə nəzarət

23.1. Torpaqlardan səmərəli istifadə olunmasına və onların mühafizəsinə bələdiyyə nəzarətinin vəzifələri istifadəyə və icarəyə verilmiş bələdiyyə torpaqlarından səmərəli istifadə edilməsi və mühafizəsi sahəsində torpaq qanunvericiliyinin tələblərinə əməl olunmasını təmin etməkdir.

23.2. Bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqlardan istifadəyə və onların mühafizəsinə nəzarəti bələdiyyələr həyata keçirirlər.

23.3. Mülkiyyətində olan torpaqların istifadəsinə və mühafizəsinə nəzarət funksiyalarını bələdiyyələr aşağıdakı yollarla həyata keçirirlər;

23.3.1. torpaqlardan səmərəsiz istifadə edilməsi nəticəsində bələdiyyə torpaqlarına vurulan zərərin və kənd təsərrüfatı itkilərinin ödənilməsi, habelə torpaq qanunvericiliyinin pozulması barədə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada müvafiq məhkəmələrə müraciət edilməsi və iddialar qaldırılması;

23.3.2. öz əraziləri daxilində torpaq qanunvericiliyinin və torpağın mühafizəsi tələblərinin pozulması ilə həyata keçirilən tikinti işlərinin, habelə faydalı qazıntıların hasilatı, aqrokimyəvi, meşə-meliorasiya, geoloji-kəşfiyyat və başqa işlərin dayandırılması, aşkar edilən pozuntuların aradan qaldırılmasına qədər göstərilən işlərin qadağan edilməsi təklifi ilə müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarına müraciət edilməsi;

23.3.3. torpaqların münbitliyinin yaxşılaşdırılması, onların istifadəsi və mühafizəsi üzrə investisiya proqramlarının ekspertizasının həyata keçirilməsində iştirak edilməsi;

23.3.4. qanunvericiliklə müəyyən edilmiş digər məsələlərin həll edilməsi.

Maddə 24. Bələdiyyə torpaqlarının monitorinqinin, torpaq kadastrının və yerquruluşu işlərinin aparılması

Bələdiyyə torpaqlarının monitorinqinin, torpaq kadastrının və yerquruluşu işlərinin aparılması Azərbaycan Respublikasının torpaq qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilir.

VI FƏSİL

BƏLƏDİYYƏ TORPAQLARININ İDARƏ EDİLMƏSİ HAQQINDA QANUNVERİCİLİYİN POZULMASINA GÖRƏ MƏSULİYYƏT VƏ MÜBAHİSƏLƏRİN HƏLLİ

Maddə 25. Torpaq mülkiyyətçilərinə, istifadəçilərinə və icarəçilərinə vurulan ziyanın ödənilməsi

Torpaq sahələrinin geri alınması (məcburi satın alınması) və ya müvəqqəti tutulması, habelə torpaq mülkiyyətçilərinin, istifadəçilərinin və icarəçilərinin hüquqlarının məhdudlaşdırılması, yaxud hüquqi və fiziki şəxslərin fəaliyyəti nəticəsində dəymiş zərər və əldən çıxmış gəlir Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada bu itkilərə məruz qalmış torpaq mülkiyyətçilərinə, habelə bələdiyyə torpaqlarının istifadəçilərinə və icarəçilərinə tam həcmdə ödənilir.

Maddə 26. Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında qanunvericiliyin pozulmasına görə məsuliyyət

Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında qanunvericiliyin pozulmasında təqsirkar olan hüquqi və fiziki şəxslər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

Maddə 27. Mübahisələrin həlli

27.1. Bələdiyyə torpaqlarının istifadəsi və mühafizəsi ilə bağlı məhkəmədən kənar mübahisələr bələdiyyələr tərəfindən həll edilir.

27.2. Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi ilə bağlı, habelə bələdiyyələr ilə torpaq mülkiyyətçiləri, istifadəçiləri və icarəçiləri arasında mübahisələr Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq məhkəmə qaydasında həll edilir.

Maddə 28. Keçid müddələri

Bu Qanunun 6.5-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş əsasnamə qəbul edilənə qədər bələdiyyə torpaqları üzrə torpaqayırma sənədlərinin hazırlanması və razılaşdırılması qaydaları Azərbaycan Respublikasının torpaq qanunvericiliyi ilə tənzimlənir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Heydər ƏLİYEV

Bakı şəhəri, 29 iyun 2001-ci il
N- 160- IIQ

Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Maddə 1. Qanunun təyinatı

Bu Qanun Azərbaycan Respublikasında yerli (bələdiyyə) vergilərin və ödənişlərin ödənilməsi ilə bağlı yaranan iqtisadi və hüquqi münasibətləri tənzimləyir.

Maddə 2. Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər üzrə qanunvericilik

2.1. Yerli (bələdiyyə) vergi və ödənişlərə (bundan sonra - yerli vergilər və ödənişlər) dair qanunvericilik Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasından, Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsindən, "Bələdiyyələrin statusu haqqında" və "Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarından, bu Qanundan, habelə bu qanunlara müvafiq qəbul edilmiş digər qanunvericilik aktlarından ibarətdir.

2.2. Bu Qanunda istifadə olunan anlayışlar Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində qəbul edilmiş mənada tətbiq edilir.

Maddə 3. Yerli vergilər və ödənişlər

3.1. Yerli vergilər Azərbaycan Respublikasının vergi sisteminin tərkib hissəsidir.

3.2. Yerli vergilər bu Qanuna və Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinə uyğun olaraq bələdiyyələrə ödənilən vergilərdir.

3.3. Bələdiyyələr tərəfindən tətbiq edilən ödənişlər bu Qanunla müəyyənləşdirilən ödənişlərdən, habelə yerli rəy sorğularının nəticələri əsasında həyata keçirilən məqsədli layihələrin maliyyələşdirilməsi üçün hüquqi və fiziki şəxslərin ödədikləri könüllü birdəfəlik ödənişlərdən ibarətdir.

3.4. Bu ödənişlər hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş vergi öhdəlikləri yerinə yetirildikdən sonra onların sərəncamında qalan mənfəət və gəlirlər hesabına ödənilir.

3.5. Bu ödənişlərdən yalnız təyinatı üzrə istifadə olunmalıdır.

Maddə 4. Yerli vergilərin müəyyən edilməsinin əsasları

4.0. Yerli vergilərin müəyyən edilməsinin əsasları aşağıdakılardır:

4.0.1. vergitutma obyektı;

4.0.2. vergitutma bazası;

4.0.3. vergitutma dövrü;

4.0.4. vergi dərəcəsi;

4.0.5. verginin hesablanması qaydası;

4.0.6. verginin ödənilməsi qaydası və müddəti.

Maddə 5. Vergitutma obyektı və vergi ödəyicisi

5.1. Bələdiyyə mülkiyyətində olan müəssisə və təşkilatların mənfəəti, yerli əhəmiyyətli tikinti materialları, fiziki şəxslərin əmlakı (tikililər və onların hissələri, avtomobil və özüyəriyən təkərli texnika, su və hava nəqliyyatı vasitələri), habelə fiziki şəxslərin istifadəsində və (yaxud) mülkiyyətində olan torpaq sahələri müvafiq bələdiyyə vergilərinin vergitutma obyektidir.

5.2. Vergi ödəyicisi - bu Qanuna uyğun olaraq müəyyən edilmiş vergitutma obyektlərindən vergi ödəyən fiziki və hüquqi şəxslərdir.

5.3. Tikililər və onların hissələrinə görə fiziki şəxslərdən əmlak vergisi hesablamaq məqsədi ilə bələdiyyələr 3-5 ildə bir dəfədən çox olmamaq şərti ilə, ərazilərində yerləşən müvafiq əmlakın vergiqoyma məqsədləri üçün qiymətləndirilməsi barədə qərar qəbul edirlər. Əmlakın qiymətləndirilməsi üzrə əməliyyatlar bələdiyyələrin vəsaiti hesabına maliyyələşdirilir. Bu dəyər müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən təsdiq olunan qaydalar əsasında müəyyənləşdirilir.

5.4. Əmlakın dəyəri fiziki şəxsin təşəbbüsü ilə və onun hesabına müstəqil peşəkar qiymətləndiricilər tərəfindən hesablanı bilər.

5.5. Vergi agenti - vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq vergini hesablamağa, onu vergi ödəyicisindən tutmağa və təyinatı üzrə yerli büdcəyə köçürməyə borclu olan şəxsdir.

5.6. vergi ödəyicisinin və vergi agentinin hüquq və vəzifələri vergi qanunvericiliyi ilə tənzimlənir.

Maddə 6. Vergitutmanın formaları

6.0. vergilər aşağıdakı formalarda tutulur:

6.0.1. bilavasitə mənbədən (verginin gəlir və ya mənfəət əldə edilməsindən tutulması);

6.0.2. bəyannamə üzrə (verginin gəlir və ya mənfəət əldə edilməsindən sonra tutulması);

6.0.3. bildiriş üzrə (vergitutma obyektinin dəyəri və sahəsi əsasında, bələdiyyələrin vergi xidməti orqanlarının hesabladığı məbləğ üçün təqdim etdiyi tədiyə bildirişi üzrə vergi ödəyicisi tərəfindən verginin ödənilməsi).

Maddə 7. Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanları, onların hüquq və vəzifələri

7.1. Qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada vergilərin və ödənişlərin düzgün hesablanmasına, tam və vaxtında ödənilməsinə nəzarət bələdiyyələrin vergi xidməti orqanları tərəfindən həyata keçirilir.

7.2. Azərbaycan Respublikasında yerli vergilərin və ödənişlərin ödənilməsi və yığılması qaydaları, vergi ödəyicilərinin və bələdiyyələrin vergi xidməti orqanlarının hüquq və vəzifələri, vergi nəzarətinin forma və metodları, vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə məsuliyyət, bələdiyyələrin vergi xidməti orqanlarının və onların vəzifəli şəxslərinin hərəkətlərindən (hərəkətsizliyindən) şikayət edilməsi qaydaları Qanunla təsdiq olunan müvafiq Əsasnamə ilə müəyyən edilir.

Maddə 8. Yerli vergilərin tərkibi

8.0. Yerli vergilərə aşağıdakılar aiddir:

8.0.1. fiziki şəxslərdən torpaq vergisi;

8.0.2. fiziki şəxslərdən əmlak vergisi;

8.0.3. yerli əhəmiyyətli tikinti materialları (kərpic-kirəmit gilləri, tikinti qumları, yüksək möhkəmliyə malik olan çınqıl xammalı) üzrə mədən vergisi;

8.0.4. bələdiyyə mülkiyyətində olan hüquqi şəxslərin mənfəət vergisi.

Maddə 9. Yerli ödənişlərin tərkibi

9.1. Yerli ödənişlərə aşağıdakılar aiddir:

9.1.1. bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqlarda, binalarda və digər obyektlərdə küçə (divar) reklamının yerləşdirilməsi və yayımı üçün ödəniş;

9.1.2. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq bələdiyyə mülkiyyətinin özününkiləşdirilməsindən, icarəyə və istifadəyə verilməsindən daxil olan ödəniş;

9.1.3. bələdiyyələr tərəfindən xüsusi ayrılmış torpaq sahələrində stasionar və ya səyyar ticarət, ictimai iaşə və digər xidmətlərə görə ödəniş;

9.1.4. bələdiyyə ərazisində mehmanxana, sanatoriya-kurort və turizm xidmətləri göstərən şəxslərdən alınan ödəniş. Bu ödəniş hər bir şəxs üçün sutkada şərti maliyyə vahidinin 1 misindən çox olmamaqla müəyyən edilir;

9.1.5. bələdiyyə ərazilərində hüquqi və fiziki şəxslərə məxsus olan ixtisaslaşdırılmış avtomobil dayanacaqları və ya bələdiyyələrin qərarına əsasən müəyyən edilmiş yerlərdə bütün növ nəqliyyat vasitələrinin daimi və ya müvəqqəti dayanacaqları üçün ödəniş. Bu ödəniş hər bir nəqliyyat vasitəsi üçün sutkada şərti maliyyə vahidinin 0,1 misindən çox olmamaqla müəyyən edilir.

9.2. Qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada bələdiyyələr yerli əhəmiyyətli proqramların maliyyələşdirilməsi üçün yerli rəy sorğusunun nəticəsinə əsasən hüquqi və fiziki şəxslərin sərəncamında qalan mənfəət və gəlirlər hesabına ödənilən könüllü birdəfəlik ödənişlər tətbiq edə bilər. Bu ödənişlərdən yalnız təyinatı üzrə istifadə olunmalıdır.

Maddə 10. Yerli vergilərin dərəcələri və vergi üzrə güzəştlər

10.1. Yerli vergilərin dərəcələri Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyində təsbit edilmiş hədlər daxilində müəyyən edilir.

10.2. Bələdiyyələr vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq vergi ödəyicilərinin ayrı-ayrı kateqoriyalarını vergidən tam və ya qismən azad etmək, vergi dərəcələrinin aşağı salınması barədə qərar qəbul edə bilərlər.

Maddə 11. Yerli vergilərin və ödənişlərin hesablanması və ödənilməsi

11.1. Bu Qanunda göstərilən yerli vergilərin və ödənişlərin hesablanması və ödənilməsi müvafiq qanunvericiliklə müəyyən edilir.

11.2. Bu Qanunun 9.1,4-cü maddəsində göstərilən ödənişlər qeydiyyatda düşmüş şəxslərdən tutularaq, növbəti ayın 5-dək müvafiq bələdiyyələrə ödənilir.

11.3. Bu Qanunun 9.1.5-ci maddəsində göstərilən ödənişlər hər bir ödəyicidən tutularaq, bələdiyyələr tərəfindən müəyyən edilmiş müddətlərdə və qaydalarla bələdiyyələrə ödənilir.

Maddə 12. Yerli vergi və ödənişlərin yığılmasına və istifadəsinə nəzarət

12.1. Yerli vergilərin və ödənişlərin yığılmasına, yerli büdcələrə köçürülməsinə və istifadə olunmasına nəzarət bələdiyyələrin müvafiq komissiyaları, habelə seçkili orqanlarda, bələdiyyə qulluğunda işləməyən, yerli məhəllə komitələrinin və vətəndaşların yığıncaqlarında təklif olunan, bələdiyyə iclasında təsdiq olunan nəzarət komissiyaları tərəfindən həyata keçirilir.

12.2. Zəruri hallarda yerli vergi və ödənişlərin yığılmasına və onlardan istifadə edilməsinə nəzarət məqsədi ilə bələdiyyələrin qərarına əsasən müvafiq yoxlamaların aparılması üçün müstəqil auditorlar cəlb oluna bilər.

12.3. Bələdiyyələrin vergi və ödənişlərin yığılması və istifadəsi sahəsində fəaliyyəti tam aşkarlıq şəraitində həyata keçirilməlidir. Bu məqsədlə bələdiyyələr və onların müvafiq nəzarət komissiyaları bələdiyyə ərazisində yaşayan sakinlər qarşısında mütəmadi olaraq hesabatlar verir, bülletenlər buraxır, illik hesabatları bələdiyyə binasının qarşısında xüsusi lövhələrdə yerləşdirirlər.

Maddə 13. Yerli vergi və ödənişlərə dair qanunvericiliyin pozulmasına görə məsuliyyət

13.1. Yerli vergi və ödənişlərin ödəyiciləri, vergi agentləri, habelə bələdiyyələrin vergi xidməti orqanlarının vəzifəli şəxsləri vergi qanunvericiliyinin pozulmasına görə Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

13.2. Bu Qanunla müəyyənləşdirilən yerli vergi və ödənişlərin toplanması və büdcəyə köçürülməsi sahəsində bələdiyyələrin səlahiyyətlərinin icra hakimiyyəti orqanları tərəfindən məhdudlaşdırılmasına yol verilmir.

Maddə 14. Qanunun qüvvəyə minməsi

Bu Qanun dərc olunduğu gündən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti
Heydər ƏLİYEV

Bakı şəhəri, 27 dekabr 2001-ci il
N- 244-IIQ

**Bələdiyyə torpaqlarının ayrılmasına dair sənədlərin hazırlanması və
razılaşdırılması qaydaları haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

1. "Bələdiyyə torpaqlarının ayrılmasına dair sənədlərin hazırlanması və razılaşdırılması qaydaları haqqında" Əsasnamə təsdiq edilsin (əlavə olunur).
2. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Heydər ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 15 mart 2002-ci il
№ 274-IIQ

**Azərbaycan Respublikasının
2002-ci il 15 mart tarixli, 274-IIQ sayılı Qanunu ilə
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR**

**Bələdiyyə torpaqlarının ayrılmasına dair sənədlərin hazırlanması və
razılaşdırılması qaydaları haqqında
ƏSASNAMƏ**

Bu Əsasnamə "Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 65-ci maddəsinə uyğun olaraq mülkiyyətə, istifadəyə və icarəyə vermək üçün bələdiyyə torpaqlarının ayrılmasına dair sənədlərin hazırlanması və razılaşdırılması qaydalarını müəyyən edir. .

I. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

1. Bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqların mülkiyyət, istifadə və icarə hüququ ilə hüquqi və fiziki şəxslərə verilməsi bələdiyyələrin qərarı və tərəflər arasında bağlanmış müqavilə əsasında həyata keçirilir.
2. Xüsusi mülkiyyətə verilən bələdiyyə torpaqlarının ölçüsü müvafiq inzibati ərazi vahidi üzrə adambaşına düşən orta torpaq norması, yerli şərait, əhalinin sıxlığı, torpaq ehtiyatlarının miqdarı və bu məqsədlə yaxın dövr üçün tələbat nəzərə alınmaqla bələdiyyə tərəfindən "Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 8.0.1-8.0,6-cı maddələrinə uyğun olaraq müəyyən edilir;
3. İstifadəyə və icarəyə verilən bələdiyyə torpaqlarının ölçüsü müvafiq inzibati ərazi vahidi üzrə adambaşına düşən orta torpaq norması, yerli şərait, əhalinin əsas məşğuliyyəti, torpaq ehtiyatının miqdarı nəzərə alınmaqla müvafiq bələdiyyə tərəfdən müəyyənləşdirilir.
4. Bələdiyyə torpaqları üzərində mülkiyyət, istifadə və icarə hüquqlarının, habelə bələdiyyə torpaqlarının satışı bələdiyyələrin qərarı ilə bilavasitə, torpaq hərracları və ya müsabiqələri vasitəsi ilə "Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 9-cu və 10-cu maddələrinə və bu Əsasnaməyə uyğun olaraq həyata keçirilir.

II. BƏLƏDİYYƏ TORPAQLARININ AYRILMASI QAYDASI

5. Bələdiyyələr öz ərazilərində bələdiyyə torpaqlarından həyətyanı sahə və kənd təsərrüfatı məqsədləri üçün, sənaye, nəqliyyat, rabitə və digər obyektlərin, fərdi yaşayış və bağ evlərinin, fərdi və kooperativ qarajlarının tikintisi, sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirmək məqsədi ilə zəruri tikililərin inşası, habelə inzibati və çoxmənzilli çoxmərtəbəli binaların tikintisi üçün qanunvericiliyə və bu Əsasnamənin 2-ci və 3-cü bəndlərinə uyğun olaraq hüquqi və fiziki şəxslərin istifadəsinə, icarəsinə və Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının və hüquqi şəxslərinin mülkiyyətinə, həmçinin bələdiyyələrin öz ehtiyaclarını və fəaliyyətlərini təmin etmək üçün torpaq sahəsi ayırırlar.
6. Bələdiyyələr bu Əsasnamənin 5-ci bəndində göstərilmiş məqsədlər üçün torpaq sahələrini ərazinin yerquruluşu-təsərrüfat planına, yaşayış məntəqəsinin baş planına, ərazinin planlaşdırılması və tikintisi layihələrinə uyğun olaraq ayırırlar.
7. Ərazinin planlaşdırılması və tikintisi layihələri olmadıqda, bu Əsasnamənin 5-ci bəndində göstərilmiş obyektlərin yerləşdirilməsi və ya tikintisi üçün, habelə fərdi yaşayış və bağ evlərinin, fərdi və kooperativ qarajlarının tikintisi zərurəti yarandığı hallarda yeni yaşayış məhəllələrinin salınması üçün bələdiyyələr torpaq sahələrinin seçilməsini və ayrılmasını dəqiqləşdirmək məqsədi ilə ərazinin yerquruluşu-təsərrüfat planı, yaşayış məntəqəsinin baş planı əsasında yaxın dövr üçün şəhərsalma və tikinti normalarına uyğun olaraq ərazinin planlaşdırılması və tikintisi layihələrinin hazırlanmasını və həyata keçirilməsini təşkil edirlər. Bələdiyyələr ərazinin planlaşdırılması və tikintisi layihələrini müvafiq icra hakimiyyəti orqanı ilə razılaşdırırlar. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı memarlıq planlaşdırma baxımından obyektlərin yerləşdirilməsinə təklif verə bilər. Mövcud yaşayış məhəllələrində tikintisi mümkün olan ayrı-ayrı binaların yerləşdirilməsi üçün sahənin seçilməsi də bu bənddə göstərilmiş qaydada həyata keçirilir.
8. Kənd təsərrüfatı məqsədləri üçün ayrılan torpaq sahələri bu Əsasnamənin 11-ci, 13-23-cü və 25-27-ci bəndlərində nəzərdə tutulmuş qaydada rəsmiləşdirilir.
9. Ümumi istifadədə olan bələdiyyə torpaqlarında əhalinin ictimai tələbatının (ictimai iaşə, əyləncə, idman və s.) ödənilməsi məqsədi ilə xidmət yerlərinin seçilməsi, mövsümü (dörd ayadək müddətə) xarakter daşıyan obyektlərin yerləşdirilməsi və quraşdırılması bələdiyyələrin qərarı və ya müqavilə əsasında şəhərsalma

və memarlıq norma və qaydalarına uyğun olaraq torpaqayırma qaydası tətbiq edilmədən həyata keçirilir. Bu obyektlər ərazinin məqsədli istifadəsinə və ahəngdar fəaliyyətinə maneçilik törətməməlidir.

10. "Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 16.3-cü və 16.4-cü maddələrinə uyğun olaraq fərdi yaşayış və bağ evlərinin, qarajların, habelə sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirmək məqsədi ilə zəruri obyektlərin tikintisi üçün qeyri-qanuni istifadə edilən (müvafiq qaydada rəsmiləşdirilməmiş) bələdiyyə torpaqlarının hüquqi və fiziki şəxslərdən geri alınması mümkün olmadığı hallarda həmin torpaq sahələri (elektrik, rabitə, nəqliyyat, qaz, su, kanalizasiya və digər kommunikasiya xətlərinin mühafizə zolağında, habelə sürüşmə zonasında yerləşmiş torpaq sahələri istisna olmaqla) onların mülkiyyətinə, istifadəsinə və ya icarəsinə bu Əsasnamənin 11-ci, 14-23-cü və 25-27-çi bəndlərində müəyyən edilmiş qaydada verilir.

III. TORPAQ SAHƏSİNİN AYRILMASINA DAİR MÜRACİƏTƏ BAXILMASI QAYDASI

11. Bələdiyyə torpaqlarından hər hansı bir hüquqda torpaq sahəsinin ayrılması üçün hüquqi və fiziki şəxslər ərizə ilə müvafiq bələdiyyəyə müraciət edirlər. Hüquqi və fiziki şəxslər müraciətlərində aşağıdakıları göstərməlidirlər:

- 11.1. torpaq sahəsinin hansı məqsəd üçün ayrılmasını;
- 11.2. torpaq sahəsinin hansı hüquqda (xüsusi mülkiyyət, istifadə və ya icarə hüququ ilə) ayrılmasını;
- 11.3. əvvəllər torpaq sahəsi alıb-almadığını;
- 11.4. ailə üzvlərinin adına torpaq sahəsi olub-olmadığını;
- 11.5. ailə üzvlərinin sayını və tərkibini;
- 11.6. torpaq sahəsinin yerini, yaxud həmin yerin ünvanını və ölçüsünü;
- 11.7. torpaq sahəsində tikilməsi, yaxud quraşdırılması nəzərdə tutulan obyektin eskizini;
- 11.8. daimi yaşayış yerini (fiziki şəxslər) və ya hüquqi ünvanını (hüquqi şəxslər).

12. Fərdi yaşayış və bağ evlərinin tikintisinə, həyətə sahələrə ehtiyacı olan vətəndaşların uçotu qaydasını və şərtlərini bələdiyyələr müvafiq ərazi üzrə müəyyən edir və öz qərarları ilə təsdiq edirlər. Bələdiyyələr həmin qayda və şərtlər barədə vətəndaşlara məlumat verirlər.

13. Bələdiyyələrin ehtiyat fondunun özəlləşdirilə bilən torpaq sahələri Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının və hüquqi şəxslərinin mülkiyyətinə alqı-satqı qaydasında verilir. Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda aparılan döyüşlərdə əlil olmuş şəxslərə və həlak olanların ailəsinə fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün, həyətə sahə və bağ sahəsi üçün torpaq sahələri onların mülkiyyətinə bir dəfə pulsuz verilir. Bələdiyyələrin ehtiyat fondunun kənd təsərrüfatına yararlı torpaqları kənd təsərrüfatı istehsalı üçün yalnız istifadəyə və icarəyə aşağıdakı növbəliliyə əməl etməklə verilir:

- 13.1. bələdiyyələrin ərazisində müvəqqəti məskunlaşmış məcburi köçkünlərə;
- 13.2. müvafiq ərazidə yaşayan hüquqi və fiziki şəxslərə;
- 13.3. Azərbaycan Respublikasının digər hüquqi və fiziki şəxslərinə;
- 13.4. xarici ölkələrin hüquqi və fiziki şəxslərinə.

14. Hüquqi və fiziki şəxslərin müraciətlərinə ərizənin daxil olduğu gündən etibarən 5 gün müddətində baxılır.

15. Bələdiyyə torpaq sahəsinin ayrılmasının mümkünliyünü dəqiqləşdirmək məqsədi ilə müraciətdə göstərilənlərə, ərazinin yerquruluşu-təsərrüfat planına, yaşayış məntəqəsinin baş planına, ərazinin planlaşdırılması və tikintisi layihələrinə baxır, hüquqi və fiziki şəxslərin iştirakı ilə ayrılması nəzərdə tutulan torpaq sahəsinə yerində baxış keçirir.

16. Ayrılması nəzərdə tutulan torpaq sahəsinin məqsədli təyinatı həmin ərazinin yerquruluşu-təsərrüfat planına, yaşayış məntəqəsinin baş planına, ərazinin planlaşdırılması və tikintisi layihələrinə uyğun olarsa və həmin yer başqa hüquqi və fiziki şəxsin mülkiyyətinə, istifadəsinə və ya icarəsinə verilməmişdirsə, habelə elektrik, rabitə, nəqliyyat, qaz, su, kanalizasiya və digər kommunikasiya xətlərinin mühafizə zolağında və sürüşmə zonasında yerləşməmişdirsə, bələdiyyə müraciət edən hüquqi və fiziki şəxsə torpaq sahəsinin ayrılmasını məqsəduyğun hesab edir. Həmin ərazidə torpaq sahəsinin ayrılması mümkün olmadığı halda bələdiyyə müraciət edən şəxsə yaşayış məntəqəsinin baş planına, ərazinin planlaşdırılması və tikintisi layihələrinə uyğun olan boş torpaq sahəsi təklif edir və ya torpaq sahəsinin ayrılmasından imtina edilməsi barədə qərar qəbul edir. Bələdiyyə imtinanın səbəblərini göstərməklə müraciət etmiş şəxsə əsaslandırılmış cavab verir. Torpaq sahəsinin verilməsindən imtina edilməsi barədə bələdiyyənin qərarından məhkəmə qaydasında şikayət verilə bilər.

17. Bələdiyyə hüquqi və fiziki şəxsin müraciətində göstərilmiş yerdə torpaq sahəsinin ayrılmasını məqsəduyğun hesab etdiyi halda 5 gün müddətində müraciətdən çıxarışı torpaq sahəsinin planını(cizəisini) hazırlamaq üçün müvafiq icra hakimiyyəti orqanına göndərir.

IV. TORPAQAYIRMA SƏNƏDLƏRİNİN HAZIRLANMASI VƏ RƏSMİLƏŞDİRİLMƏSİ

18. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı 10 gün müddətində bələdiyyənin və ərizəçinin iştirakı ilə ayrılması nəzərdə tutulan torpaq sahəsinin yerini, habelə torpaq sahəsinin yerləşdiyi zonanı (torpaq sahəsinin normativ qiymətini müəyyən etmək üçün) dəqiqləşdirir.

19. Ayrılması nəzərdə tutulan torpaq sahəsinin məqsədli təyinatı yaşayış məntəqəsinin baş planına, ərazinin planlaşdırılması və tikintisi layihələrinə uyğun olduğu halda müvafiq icra hakimiyyəti orqanı yerquruluşu işlərini (planaalma) aparır və həmin yerin planını (cizəisini) sahənin ölçüsündən asılı olaraq tələb olunan miqyasda (1:500, 1:2000, 1:5000 və ya 1:10000 miqyasında) hazırlayır.

20. Yerquruluşu işləri (planaalma) və ayrılması nəzərdə tutulan torpaq sahəsinin planının (cizəisinin) hazırlanması hüquqi və fiziki şəxslərin vəsaiti hesabına aparılır.

21. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı ayrılması nəzərdə tutulan torpaq sahəsinin planını (cizəisini) təsdiq edərək, torpaq sahəsinin normativ qiyməti barədə sənəd ilə birlikdə 10 gün müddətində bələdiyyəyə göndərir.

22. Bələdiyyə müvafiq icra hakimiyyəti orqanından daxil olmuş sənədlərə baxaraq 5 gün müddətində torpaq sahəsinin mülkiyyətə, istifadəyə və ya icarəyə ayrılması barədə (torpaq sahəsi mülkiyyətə verildiyi halda dəyəri ödənildikdən sonra) qərar qəbul edir.

23. Torpaq sahəsinin mülkiyyətə, istifadəyə və ya icarəyə verilməsi barədə bələdiyyənin qərarından sonra həmin sahənin sərhədləri yerdə (naturada) yerquruluşu qaydasında müəyyən edilir.

24. Bələdiyyələrin qərarı ilə hüquqi və fiziki şəxslərə ayrılmış torpaq sahələrində tikinti işlərinə başlanmadan əvvəl tikiləcək obyektin layihəsi, habelə mühəndis-kommunikasiya pasportu hazırlanmalı və müvafiq icra hakimiyyəti orqanı ilə razılaşdırılmalıdır. Tikiləcək obyektin layihəsi, habelə mühəndis-kommunikasiya pasportu razılaşdırılmadan tikinti işlərinin başlanmasına (aparılmasına) yol verilmir.

25. Bələdiyyələr ayrılmış torpaq sahəsi üzərində mülkiyyət, istifadə və ya icarə hüququnu təsdiq edən sənədlərin hazırlanması üçün öz qərarından və torpaq sahəsinin planından (cizəisindən) çıxarışı müvafiq icra hakimiyyəti orqanına göndərir.

26. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı hüquqi və fiziki şəxslərin vəsaiti hesabına 10 gün müddətində torpağa mülkiyyət, istifadə və ya icarə hüququna dair sənədi (dövlət aktı və ya şəhadətnamə) hazırlayır. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı torpaq sahəsi üzərində hüquqları dövlət torpaq kadastrında, dövlət torpaq reyestrində qeydiyyatı alır və müvafiq sənədləri torpaq mülkiyyətçilərinə, istifadəçilərinə və icarəçilərinə təqdim edir.

27. Torpağa mülkiyyət, istifadə və ya icarə hüquqlarının daşınmaz əmlakın dövlət reyestrində qeydə alınmasını təsdiq edən sənəd qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada verilir.

"Ərazi quruluşu və inzibati ərazi bölgüsü haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi ilə əlaqədar "Azərbaycan SSR-in inzibati ərazi quruluşu məsələlərinin həlli qaydası haqqında" Azərbaycan SSR Ali Soveti Rəyasət Heyəti Fərmanının qüvvədən düşmüş hesab edilməsi və Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunvericilik aktlarına əlavələr və dəyişikliklər edilməsi haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

I. "Azərbaycan SSR-in inzibati ərazi quruluşu məsələlərinin həlli qaydası haqqında" Azərbaycan SSR Ali Soveti Rəyasət Heyətinin Fərmanı (Azərbaycan SSR Ali Sovetinin məlumatı, 1983-cü il, № 7, maddə 69) qüvvədən düşmüş hesab edilsin.

II. "Yaşayış yeri və olduğu yer üzrə qeydiyyat haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1997-ci il, № 2, maddə 88) 4-cü maddəsində "qapalı inzibati ərazi bölgələrində" sözləri "qapalı ərazilərdə" sözləri ilə əvəz edilsin.

III. "Meliiorasiya və irriqasiya haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1997-ci il, № 3, maddə 169) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 7-ci maddədən "inzibati" sözü çıxarılsın.

2. 12-ci maddənin birinci hissəsində "inzibati ərazi" sözləri "ərazi quruluşu" sözləri ilə əvəz edilsin.

IV. "Torpaq islahatı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1997-ci il, N 3, maddə 203) 7-ci maddəsinin 1-ci bəndinin birinci abzasında "inzibati ərazi" sözləri "ərazi vahidi" sözləri ilə əvəz edilsin.

V. "Yanğın təhlükəsizliyi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1997-ci il, N 5, maddə 415) 1-ci maddəsinin 3-cü bəndindən "inzibati" sözü çıxarılsın.

VI. "Rabitə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1997-ci il, № 6, maddə 463; 1999-cu il, N 5, maddə 285; 2000-ci il, N 7, maddə 490) 11-ci maddəsinin birinci hissəsində "inzibati ərazi bölgəsinə" sözləri "ərazi vahidinə" sözləri ilə əvəz edilsin.

VII. Azərbaycan Respublikasının Su Məcəlləsinə (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1998-ci il, № 3, maddə 135; 1999-cu il, N 7, maddə 476) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 16-cı maddənin dördüncü abzasında "inzibati ərazi" sözləri "ərazi quruluşu" sözləri ilə əvəz edilsin.

2. 92-ci maddənin üçüncü hissəsində "İnzibati rayonların" sözləri "Ərazi vahidlərinin" sözləri ilə əvəz edilsin.

VIII. Azərbaycan Respublikasının Torpaq Məcəlləsinə (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1999-cu il, № 8, maddə 478) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 18-ci maddənin üçüncü bəndi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"Ərazi quruluşu və inzibati ərazi bölgüsü müvafiq qanunla nəzərdə tutulmuş qaydada müəyyən edilir".

2. 98-ci maddənin 5-ci bəndində "inzibati rayon ("şəhər") sözləri "inzibati ərazi vahidi" sözləri ilə əvəz edilsin.

IX. "Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1999-cu il, № 12, maddə 689) 1-ci maddəsinin ikinci hissəsində "inzibati ərazi vahidinin (inzibati ərazi vahidlərinin və ya vahidinin bir hissəsinin)" sözləri "ərazi vahidinin" sözləri ilə əvəz edilsin.

X. Azərbaycan Respublikasının 1999-cu il 8 dekabr tarixli, 773 - IQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Yaşayış yeri və olduğu yer üzrə qeydiyyat haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi haqqında Əsasnamənin (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 2000-ci il, № 1, maddə 14) 9-cü bəndinin "b" yarım-bəndində "qapalı inzibati ərazi bölgələrində" sözləri "qapalı ərazilərdə (qanunvericiliklə müəyyən edilmiş şəxslər istisna olmaqla)" sözləri ilə əvəz edilsin.

XI. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin 2000-ci il 28 aprel tarixli, 870 - IQR nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi yanında Toponimiya Komissiyası haqqında Əsasnamə"yə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. Preambula hissəsində "inzibati ərazi bölgüsündə inzibati ərazi vahidlərində və yaşayış məntəqələrində" sözləri "ərazi vahidlərində" sözləri ilə əvəz edilsin və həmin hissədən "dəqiqləşdirilməsi və" sözləri çıxarılsın.

2. 5-ci bəndin ikinci və üçüncü abzasları aşağıdakı redaksiyada verilsin:

- “ ərazi vahidlərinə ad verilməsi və onların adlarının dəyişdirilməsi barədə təkliflərə dair rəy hazırlamaq;
- ərazi vahidlərinə ad verilirəkən, onların adları dəyişdirilərəkən təklif olunan adın müvafiq ərazi vahidinin tarixi xüsusiyyətlərinə və coğrafi relyefinə uyğun olmasını təmin etmək”.

XII. Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsinə (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 2001-ci il, № 8, maddə 584) aşağıdakı məzmununda yeni 342-1-ci maddə əlavə edilsin:

"Maddə 342-1. Ərazi quruluşu və inzibati ərazi bölgüsü haqqında qanunvericiliyin pozulması.

Ərazi vahidlərinin və inzibati ərazi dairələrinin adlarının və sərhədlərinin özbaşına dəyişdirilməsinə və ya onların adlarının təhrif edilmiş formalarından istifadə edilməsinə görə fiziki şəxslər minimum əmək haqqı məbləğinin on mislindən on beş mislinədək miqdarda, vəzifəli şəxslər minimum əmək haqqı məbləğinin otuz beş mislindən əlli beş mislinədək miqdarda, hüquqi şəxslər minimum əmək haqqı məbləğinin yüz mislindən yüz otuz mislinədək miqdarda cərimə edilir”.

XIII. Azərbaycan Respublikasının Cəzaların İcrası Məcəlləsinə (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 2000-ci il, N 8, maddə 586 aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 13.2-ci maddədə "yerin inzibati ərazi" sözləri "inzibati ərazi vahidi" sözləri ilə əvəz edilsin.
2. 55-6-cı maddədə "inzibati ərazi" sözləri "inzibati ərazi vahidində" sözləri ilə əvəz edilsin.
3. 56.1-ci maddədə "inzibati ərazi" sözləri "inzibati ərazi vahidi" sözləri ilə əvəz edilsin.

XIV. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Heydər ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 19 aprel 2002-ci il
N- 306-11 QD

**"Reklam haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun
15-ci maddəsinə dəyişikliklər edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun
tətbiqi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunlarına dəyişikliklər və
əlavə edilməsi haqqında**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

I. "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1999-cu il, N 7, maddə 405; 2001-ci il, № 12, maddə 736) 40-cı maddəsinin 1-ci hissəsində "reklamlardan daxil olan vəsait" sözləri "bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqlarda, binalarda və digər obyektlərdə yerləşdirilən küçə reklamlarına görə daxil olan ödənişlər" sözləri ilə əvəz edilsin.

II. "Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikası qanunvericilik toplusu, 1999-cu il, N 12, maddə 690; 2001-ci il, N 12, maddə 736) 7-ci maddəsinə aşağıdakı dəyişikliklər və əlavə edilsin:

1. 1-ci bəndin 1.5-ci yarımbəndi aşağıdakı redaksiyada verilsin; "bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqlarda, binalarda və digər obyektlərdə yerləşdirilən küçə reklamlarına görə ödəniş".

2. 2-ci bənddə "1.1-1.6-cı" rəqəmləri "1.1-1.4-cü, 1.6-cı" rəqəmləri ilə əvəz edilsin və həmin bəndə aşağıdakı redaksiyada ikinci cümlə əlavə edilsin:

"Bu maddənin 1.5-ci yarımbəndində göstərilən bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqlarda, binalarda və digər obyektlərdə küçə reklamının yerləşdirilməsi, yayımı və reklam tarifi zonaları üzrə ödənilən haqqın minimum miqdarının hesablanması qaydaları "Reklam haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə nəzərdə tutulmuş qaydada müəyyən olunur, konkret dərəcələri isə bələdiyyələr tərəfindən müəyyənləşdirilir.

III. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Heydər ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı, şəhəri, 23 aprel 2002-ci il
№ 312-II QD

**"Bələdiyyələrin su təsərrüfatı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun
tətbiqi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının Su Məcəlləsinə
əlavələr edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. Azərbaycan Respublikasının Su Məcəlləsinə (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1998-ci il, N 3, maddə 135; 1999-cu il, N 8, maddə 476; 2002-ci il, N 5, maddə 237) aşağıdakı əlavələr edilsin:

1. 20-ci maddənin dördüncü abzasında "istifadə yerlərini" sözlərindən sonra "müvafiq icra hakimiyyəti orqanları ilə razılaşdıraraq" sözləri əlavə edilsin.

2. 97-ci maddəyə aşağıdakı məzmununda dördüncü hissə əlavə edilsin: "Bələdiyyələrin su təsərrüfatı obyektlərində sudan pullu istifadə qaydaları və şərtləri bu Məcəllə, digər müvafiq qanunvericilik aktları, habelə bələdiyyə aktları ilə müəyyən edilir".

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Heydər ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 3 dekabr 2002-ci il
N- 392 – II QD

**"Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası
Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının
bəzi qanunlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. Azərbaycan Respublikasının Torpaq Məcəlləsinə (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1999-cu il, N 8, maddə 478; 2001-ci ü, N 12, maddə 736; 2002-ci il, N 5, maddə 237, maddə 241) aşağıdakı dəyişikliklər və əlavələr edilsin:

1. 47-ci maddənin 7-ci bəndinə aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:

"Bələdiyyələr bələdiyyə mülkiyyətinə torpaq alınması zəruriyyəti yarandığı hallarda dövlət mülkiyyətindən torpaq almaq barədə müvafiq icra hakimiyyəti orqanları qarşısında vəsatət qaldırır".

2. 56-cı maddənin 2-ci bəndinin ikinci cümləsi aşağıdakı redaksiyada verilsin: "Bələdiyyələrin ehtiyat fondunun yaşayış məntəqələrinin perspektiv inkişafı üçün cəlb olunan torpaq sahələri, habelə kənd təsərrüfatına azyararlı və yararsız torpaqları, hüquqi və fiziki şəxslərin istifadəsinə və icarəsinə verilmiş kənd təsərrüfatına azyararlı və yararsız torpaqların öz vəsaiti hesabına yararlı hala salınmış kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqları, qeyri-kənd təsərrüfatı məqsədləri üçün istifadəyə və icarəyə verilmiş torpaq sahələri özəlləşdirilə bilər"; həmin maddənin 5-ci bəndinə aşağıdakı məzmununda üçüncü abzas əlavə edilsin:

"Bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaq sahəsinin mülkiyyətə, istifadəyə və icarəyə verilməsi bələdiyyələrin qərarı ilə sahənin xüsusiyyətinə və torpağın ayrılma məqsədinə, mövcud texniki normalara, habelə yerquruluşu və şəhərsalma sənədlərinə uyğun olaraq müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının razılığı alındıqdan sonra torpaqayırma qaydasında həyata keçirilir".

3. 86-cı maddənin 2-ci bəndində "istifadəsində olan bələdiyyə torpaqları" sözləri "istifadəsində və icarəsində olan bələdiyyələrin kənd təsərrüfatına yararlı torpaqları" sözləri ilə əvəz edilsin.

4. 96-cı maddənin 4-cü bəndində "kənd təsərrüfatı məqsədləri üçün satıldıqda, torpaq qanunvericiliyindəki güzəştlər nəzərə alınır" sözləri "öz vəsaitləri hesabına yararlı hala salaraq kənd təsərrüfatı məhsulları istehsal edən Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxslərinə satıldıqda, bu torpaqlarda torpaq qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qiymət güzəştləri tətbiq olunur" sözləri ilə əvəz edilsin.

II. "Torpaq bazarı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1999-cu il, N° 7, maddə 390; 2002-ci il, N 5, maddə 241) 9-cu maddəsinin yeddinci hissəsində "və yeni torpaqların mülki dövriyyəyə cəlb edilməsi proqramları barədə əhalini mütəmadi" sözləri, "bu torpaqların ölçüləri, təyinatı, qiyməti, olduğu yer göstərilməklə, elanlar vasitəsi ilə əhalini əvvəlcədən" sözləri ilə əvəz edilsin.

III. "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1999-cu il, N° 7, maddə 405) 30-cu maddəsinin 2-ci bəndinə aşağıdakı məzmununda üçüncü abzas əlavə edilsin

"Bələdiyyələr torpaq sahəsi əldə etmək istəyən hüquqi və fiziki şəxslərin ərizələrinə 10 gün müddətində baxır

IV. Bu Qanun dərc olunduğu gündən qüvvəyə minir.

Heydər ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 3 dekabr 2002-ci il
N- 393 – II QD

Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunvericilik aktlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

I. "İcarə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin məlumatı, 1992-ci il, N 9, maddə 221, N° 17, maddə 736; Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1997-ci il, N° 3, maddə 226; 1999-cu il, N° 1, maddə 8) 18-ci maddəsinin 2-ci hissəsinin ikinci cümləsində "öz gəlirlərindən dövlət sığorta fonduna" sözləri "Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna" sözləri ilə əvəz edilsin.

II. "Azərbaycan Respublikasında vətəndaşların pul gəlirlərinin və əmanətlərinin indeksləşdirilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin məlumatı, 1992-ci il, N 12, maddə 445; Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 2001-ci il, N° 11, maddə 687, N 12, maddə 736) 6-cı maddəsinin ikinci hissəsinin beşinci abzasında "Pensiya fondunun" sözləri "Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun" sözləri ilə, altıncı abzasında "sosial sığorta fondundan" sözləri "Dövlət Sosial Müdafiə Fondundan" sözləri ilə və yeddinci abzasında "Dövlət əhalinin məşğulluğuna kömək fondunun sözləri "Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun" sözləri ilə əvəz edilsin.

III. "Dini etiqad azadlığı haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin məlumatı, 1992-ci il, N 16, maddə 694; Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1997-ci il, N 3, maddələr 171, 226, N 4, maddə 287; 1998-ci il, N 1, maddə 16; 2001-ci il, N 12, maddə 736) 27-ci maddəsinin birinci hissəsində "dövlət sosial sığorta fonduna və Azərbaycan Respublikasının pensiya fonduna ictimai təşkilatlar, onları idarə və müəssisələri üçün" sözləri "Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna" sözləri ilə əvəz edilsin.

IV. "Vətəndaşların pensiya təminatı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin məlumatı, 1992-ci il, N 18, maddə 814; 1994-cü il, 15, maddə 177; 1995-ci il, N 22, maddə 354; Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1997-ci il, N 6, maddə 453, maddə 494; 1998-ci il, N 1, maddə 10; 1999-cu il, N 5, maddə 284; 2000-ci il, N 6, maddə 379; 2001-ci il, N° 2, maddə 88, N° 3, maddə 145, N 6, maddə 363, N 12, maddə 736; 2002-ci il, N 5, maddə 246, N° 6, maddə 328) aşağıdakı dəyişiklik və əlavələr edilsin;

1. 2-ci maddənin ikinci abzasında "əmək" sözündən sonra "(sosial sığorta)" sözləri əlavə edilsin;

2. 10-cu maddənin birinci hissəsindən "sərbəst maliyyə-bank sistemi olan" sözləri çıxarılsın.

3. 67-ci maddəyə aşağıdakı məzmununda səkkizinci hissə əlavə edilsin: "Əmək (sosial sığorta) pensiyasının təyin edilməsi üçün qanunla müəyyən edilmiş hallar istisna olmaqla, 1 yanvar 2002-ci il tarixdən əmək stajına məcburi dövlət sosial sığorta haqlarının ödənilməsi əmək fəaliyyəti müddəti daxildir. 1 yanvar 2002-ci ilədək əmək fəaliyyəti göstərən şəxslərə pensiya təyin olunması üçün əmək stajı bu maddənin birinci-yeddinci hissələrinə müvafiq olaraq hesablanır".

V. "Sahibkarlıq fəaliyyəti haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin məlumatı, 1992-ci il, N 23, maddə 1013; Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1997-ci il, N° 1, maddə 6, N 3, maddə 226, N 4, maddə 280; 2001-ci il, N 12, maddə 736) 7-ci maddəsinin altıncı abzasında "Dövlət Sığorta Fonduna" sözləri "Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna" sözləri ilə əvəz edilsin.

VI. Azərbaycan Respublikasının Gömrük Məcəlləsinin (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1997-ci il, N2 6, maddə 447; 1999-cu il, N 10, maddə 570; 2001-ci il, № 11, maddələr 676, 686, 695) 426-cı maddəsi çıxarılsın.

VII. "Rabitə haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1997-ci il, N 6, maddə 463; 1999-cu il, N2 5, maddə 285; 2000-ci il, N 7, maddə 490; 2001-ci il, N 2, maddə 88) 32-ci maddəsinin birinci hissəsindən "fərqli vergi və" sözləri çıxarılsın.

VIII. "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1999-cu il, N 7, maddə 405; 2001-ci il, N 11, maddələr 689, 690, N 12, maddə 736; 2002-ci il, N 5, maddə 242) aşağıdakı dəyişikliklər və əlavələr edilsin:

1. 2-ci maddənin 8-ci bəndi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

" 8. Yerli vergilər (bələdiyyə vergiləri) - Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi və "Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən edilən və bələdiyyələrə ödənilən vergilərdi."

2. 2-ci maddəyə aşağıdakı məzmununda 8-1-ci bənd əlavə edilsin:

" 8-1. Yerli ödənişlər - "Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən bələdiyyələr tərəfindən müəyyənləşdirilən, habelə yerli rəy sorğularının nəticələri əsasında həyata keçirilən məqsədli layihələrin maliyyələşdirilməsi üçün hüquqi və fiziki şəxslərin ödədikləri könüllü birdəfəlik ödənişlərdir".

3. 43-cü maddənin 2-ci bəndi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

" 2. Bələdiyyələr qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş qaydada məqsədli layihələrin maliyyələşdirilməsi üçün yerli rəy sorğusunun nəticəsinə əsasən hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən ödənilən könüllü birdəfəlik ödənişlər tətbiq edə bilərlər".

4. 44-cü maddə çıxarılsın.

IX. Azərbaycan Respublikasının 1999-cu il 15 oktyabr tarixli, 709-IQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş "Bələdiyyənin nümunəvi nizamnaməsi"nin (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 2000-ci il, N 1, maddə 1; 2001-ci il, N° 12, maddə 736) IV bölməsinin

"Bələdiyyənin iclası" hissəsinin 2-ci bəndinin beşinci abzası aşağıdakı redaksiyada verilsin:

"yerli vergilərin dərəcələrinin aşağı salınması barədə qərar qəbul edilməsi və yerli ödənişlərin müəyyən edilməsi".

X. "Qeyri-hökumət təşkilatları (ictimai birliklər və fondlar) haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 2000-ci il, N° 10, maddə 710; 2001-ci il, N 9, maddə 576, N2 11, maddə 675) 30-cu maddəsi çıxarılsın.

XI. "Dövlət qulluğu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 2001-ci il, N° 1, maddə 1, N 3, maddə 131) 11.1.5-ci maddəsində "başçıların" sözündən sonra "müavinlərinin" sözü əlavə edilsin, 17.2-ci maddəsində "17.2.3." rəqəmləri və 23.2-ci maddəsi çıxarılsın, 28.1-ci maddəsində "müsabiqə" sözündən sonra "və ya müsahibə" sözləri əlavə edilsin və həmin maddənin ikinci cümləsi çıxarılsın, 29.1-ci maddəsində "doqquzuncu" sözü "beşinci" sözü ilə, "qulluqda müsabiqə" sözləri "müsahibə" sözü ilə əvəz edilsin, "yüksəliş" sözündən əvvəl "qulluqda" sözü əlavə edilsin, 29.2-ci maddəsində birinci cümlədə "birinci" sözü "altıncı" sözü ilə əvəz edilsin.

XII. "Məşğulluq haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 2001-ci il, N 8, maddə 522, N 12, maddə 731) 6.2.6-cı maddəsindən "vergi və başqa güzəştlərlə" sözləri, 12.2-ci maddəsindən "və vergi güzəştləri verilir" sözləri çıxarılsın və 17.7-ci maddəsində "vergi güzəştləri" sözləri "güzəştlər" sözü ilə əvəz edilsin.

XIII. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Heydər ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 3 dekabr 2002-ci il
N- 398 - II QD

Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Bu Qanun Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarətin həyata keçirilməsinin hüquqi əsaslarını müəyyən edir.

I FƏSİL

ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Maddə 1 . Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət anlayışı

Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət - bələdiyyələr, bələdiyyə orqanları və onların vəzifəli şəxsləri (bundan sonra bələdiyyələr adlandırılacaq) tərəfindən Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasına və qanunlarına, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanlarına və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarlarına (Naxçıvan Muxtar Respublikasında isə həm də Naxçıvan Muxtar Respublikasının Konstitusiyasına, qanunlarına və Naxçıvan Muxtar Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarlarına) riayət edilməsinin təmin olunması, bələdiyyələr tərəfindən qanunvericiliyin pozulması hallarının aradan qaldırılması məqsədi ilə həyata keçirilən fəaliyyətdir.

Maddə 2 . Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında qanunvericilik

Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında qanunvericilik Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasından, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdən, "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunundan, bu Qanundan, bələdiyyələrin fəaliyyətini tənzimləyən digər qanunlardan və normativ hüquqi aktlardan ibarətdir.

Maddə 3 . Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqan

3.1. Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanı həyata keçirir.

3.2. Bələdiyyələrin müvafiq komissiyaları və seçicilər bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarətin həyata keçirilməsinə cəlb edilə bilərlər.

Maddə 4 . İnzibati nəzarətin həyata keçirilməsinin şərtləri

4.1. Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət yalnız Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası və qanunları ilə nəzərdə tutulmuş qaydada və hallarda həyata keçirilir.

4.2. Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət yalnız qanunçuluğa əməl olunması baxımından həyata keçirilir.

4.3. Qanunvericilik və icra hakimiyyətləri tərəfindən Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 144-cü maddəsinin II hissəsinə uyğun olaraq bələdiyyələrə verilən əlavə səlahiyyətlərin həyata keçirilməsinə nəzarəti həmin hakimiyyətlər inzibati nəzarəti həyata keçirən orqana həvalə edə bilərlər.

4.4. İnzibati nəzarət bələdiyyələrin yerli əhəmiyyətli məsələləri qanun çərçivəsində müstəqil və sərbəst surətdə həll etmək hüququnu məhdudlaşdıra bilməz.

4.5. İnzibati nəzarət həyata keçirilərkən bələdiyyələrin fəaliyyətinə edilən müdaxilə qanunda nəzərdə tutulan məqsədə mütənəsib olmalıdır.

II FƏSİL

İNZİBATİ NƏZARƏTİN HƏYATA KEÇİRİLMƏSİ QAYDASI

Maddə 5 . İnzibati nəzarət icraatının başlanması üçün əsaslar

5.0. İnzibati nəzarət icraatının başlanması üçün əsaslar aşağıdakılardır:

5.0.1. bələdiyyələrin normativ aktlarının və bu Qanunun 6-cı maddəsində nəzərdə tutulmuş aktların bu Qanunun 1-ci maddəsində göstərilən normativ - hüquqi aktlara zidd olması barədə kifayət qədər əsas olduqda;

5.0.2. hüquqlarına və ya qanuni mənafelərinə bələdiyyə tərəfindən zərər vurulduğunu iddia edən fiziki və ya hüquqi şəxsin yaxud dövlət orqanının müraciəti daxil olduqda.

Maddə 6. İnzibati nəzarəti həyata keçirən orqana mütləq təqdim olunan bələdiyyə aktları

6.0. Bu Qanunun 5.0.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş əsas üzrə inzibati nəzarətin həyata keçirilməsini təmin etmək məqsədi ilə bələdiyyələr qəbul etdikləri aşağıdakı aktların bir surətini həmin aktların qəbul edildiyi andan 15 gündən gec olmayaraq inzibati nəzarəti həyata keçirən orqana göndərməlidirlər:

- 6.0.1. bələdiyyələrin normativ aktları;
- 6.0.2. dövlət büdcəsindən ayrılan maliyyə vəsaitinin istifadəsi barədə aktlar;
- 6.0.3. bələdiyyə mülkiyyətində olan əmlaka dair mülkiyyət hüququnun həyata keçirilməsi barədə aktlar;
- 6.0.4. birdəfəlik yerli vergilərin və rüsumların tətbiqi barədə aktlar;
- 6.0.5. yerli rəy sorğusunun nəticələrini əks etdirən qərarlar;
- 6.0.6. bələdiyyələr üçün xərclər və maliyyə öhdəlikləri doğuran aktlar.

Maddə 7. Müraciətlər üzrə həyata keçirilən inzibati nəzarət

7.1. Bu Qanunun 5.0.2-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş müraciət ərizəçinin hüquqlarının və ya qanuni mənafelərinin pozulduğu yaxud ona bu barədə məlum olduğu gündən 6 ay ərzində verilə bilər.

7.2. İnzibati nəzarəti həyata keçirən orqan müraciətə daxil olduğu andan 15 gün müddətində, əlavə araşdırmalar tələb olunursa, 30 gün müddətində baxır. Müraciətə baxılması müddətinin uzadılması barədə ərizəçiyə dərhal məlumat verilməlidir.

7.3. İnzibati nəzarəti həyata keçirən orqan daxil olmuş müraciətə dair aşağıdakı iki qərardan birini qəbul edir:

7.3.1. bu Qanunun 8-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş icraata başlayır;

7.3.2. müraciətə baxmaqdan imtina edir və bu barədə müvafiq şəxsə və ya orqana əsaslandırılmış yazılı cavab göndərir.

Maddə 8. İnzibati nəzarət icraatı

8.1. İnzibati nəzarəti həyata keçirən orqan daxil olmuş müraciətə baxarkən həmin müraciətdə göstərilmiş və mübahisə doğuran bələdiyyə aktının, habelə əlavə sənədlərin və ya məlumatların ona göndərilməsi barədə müvafiq bələdiyyəyə müraciət edə bilər. Bələdiyyə bu sənədləri və ya məlumatları həmin sorğunu aldığı andan 15 gün ərzində inzibati nəzarəti həyata keçirən orqana təqdim etməlidir.

8.2. İnzibati nəzarəti həyata keçirən orqan ona təqdim olunmuş müraciətə baxarkən zəruri hallarda yerində araşdırmalar apara bilər. Bu cür araşdırmalar aparılmasına bələdiyyələr tərəfindən maneə törədilməməlidir.

8.3. İnzibati nəzarəti həyata keçirən orqan müraciətin araşdırılması nəticəsində bələdiyyənin fəaliyyətinin qanuna zidd olduğunu aşkar etdikdə, həmin fəaliyyətin 15 gün müddətində dayandırılması və vurulmuş ziyanın aradan qaldırılması barədə müvafiq bələdiyyəyə müraciət edir.

8.4. İnzibati nəzarəti həyata keçirən orqan bu Qanunun 5.0.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hallarda və ya daxil olmuş müraciətin araşdırılması nəticəsində bələdiyyə aktının bu Qanunun I-ci maddəsində göstərilmiş normativ hüquqi aktlara zidd olduğunu aşkar etdikdə, həmin aktın 15 gün ərzində dəyişdirilməsi və ya ləğv edilməsi barədə müvafiq bələdiyyəyə müraciət edir.

8.5. İnzibati nəzarəti həyata keçirən orqanın müraciəti bu Qanunun 8.3 və 8.4-cü maddələrində müəyyən olunmuş müddət ərzində müvafiq bələdiyyə tərəfindən yerinə yetirilmədikdə, o, 15 gün ərzində məhkəməyə müraciət edir. Məhkəməyə müraciət edilməsi barədə müvafiq bələdiyyəyə dərhal məlumat verilməlidir.

8.6. Hər hansı bələdiyyə aktı və ya bələdiyyənin fəaliyyəti dövlət mənafelərinə və ya ictimai mənafelərə ağır ziyan vura bilərsə, inzibati nəzarəti həyata keçirən orqan müvafiq bələdiyyəyə dərhal həmin aktın ləğv edilməsini və ya həmin fəaliyyətə xitam verilməsini təklif edir. Bu təklif 3 gün müddətində yerinə yetirilmədikdə, inzibati nəzarəti həyata keçirən orqan dərhal məhkəməyə müraciət edir və həmin iddianın təmin edilməsi ilə bağlı qanunvericilikdə müəyyən edilmiş qaydada müvafiq qərar çıxarılmasını məhkəmədən xahiş edir.

8.7. Bələdiyyənin fəaliyyətində cinayət aşkar etdikdə, inzibati nəzarəti həyata keçirən orqan müvafiq tədbirlər görülməsi üçün səlahiyyətli dövlət orqanına müraciət edə bilər.

Maddə9. İnzibati nəzarəti həyata keçirən orqanın illik məruzəsi

İnzibati nəzarəti həyata keçirən orqan hər ilin sonunda öz fəaliyyəti haqqında Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə illik məruzə təqdim edir. Bu məruzədə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqan

bələdiyyələrin fəaliyyətini tənzimləyən qanunvericilik aktlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi ilə bağlı təkliflər verə bilər.

Maddə 10. Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqanın təklif və tövsiyələri

10.1. Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqan bələdiyyələrin fəaliyyətində qanunçuluq prinsipinə riayət olunmasının təmin edilməsi ilə bağlı ümumiləşdirmələr apara və onları öz təklif və tövsiyələri ilə birlikdə müvafiq bələdiyyələrə təqdim edə bilər.

10.2. Bu Qanunun 10.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş təklif və tövsiyələr bələdiyyələrin iclaslarında müzakirə edilir və müvafiq qərar qəbul olunur.

III FƏSİL

YEKUN MÜDDƏALARI

Maddə 11. Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqanın hərəkətlərindən şikayət verilməsi

Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqanın və onun vəzifəli şəxslərinin qanuna zidd qərar və ya hərəkətlərindən (hərəkətsizliyindən) Azərbaycan Respublikasının müvafiq icra hakimiyyəti orqanına və ya məhkəməyə qanunla müəyyən edilmiş qaydada şikayət verilə bilər.

Maddə 12. Bu Qanunun pozulmasına görə məsuliyyət

Bu Qanunun tələblərini pozan şəxslər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq məsuliyyət daşıyırlar.

Qanunun qüvvəyə minməsi Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Heydər ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 may 2003-cü il
№ 454-IIQ

**Azərbaycan Respublikasının Lənkəran rayonu ərazisində
Lüvəsər bələdiyyəsinin yaradılması haqqında**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

"Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü maddəsinə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

I. Lənkəran rayonunun Kərəəlan bələdiyyəsinin əhatə etdiyi Lüvəsər kəndində Lüvəsər bələdiyyəsi yaradılsın.

II. "Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş "Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı"nın "Lənkəran rayonu" bölməsində aşağıdakı dəyişikliklər və əlavələr edilsin:

1) 10-cu sırada "Kərəəlan bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Kərəəlan və Lüvəsər kəndləri" sözləri "Kərəəlan kəndi" sözləri ilə əvəz edilsin;

2) aşağıdakı redaksiyada yeni 11-ci sıra əlavə edilsin: "II. Lüvəsər bələdiyyəsi - Lüvəsər kəndi";

3) 11-64-cü sıralar müvafiq olaraq 12-65-ci sıralar hesab edilsin.

III. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Heydər ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 15 may 2003-cü il
N- 459

**Bakı şəhərinin Binəqədi rayonu ərazisində
Xocəsən bələdiyyəsinin yaradılması haqqında**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

"Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü maddəsinə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

I. Bakı şəhəri Binəqədi rayonunun Biləcəri bələdiyyəsinin əhatə etdiyi Xocəsən qəsəbəsində Xocəsən bələdiyyəsi yaradılsın.

II. "Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş "Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı"nın "Binəqədi rayonu" bölməsində aşağıdakı dəyişikliklər və əlavələr edilsin:

1) 4-cü sırada "Biləcəri bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Biləcəri, Xocəsən və Sulutəpə qəsəbələri" sözləri "Biləcəri qəsəbəsi" sözləri ilə əvəz edilsin;

2) aşağıdakı redaksiyada yeni 5-ci sıra əlavə edilsin:

"5. Xocəsən bələdiyyəsi - Xocəsən, Sulutəpə və 28 May qəsəbələri".

III. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Heydər ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 17 iyun 2003-cü il
N- 477 – IIQ

Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanı haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

"Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

- I. Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanı haqqında Əsasnamə təsdiq edilsin (əlavə olunur).
- II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Heydər ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 17 iyun 2003-cü il
N-478-IIQ

**Azərbaycan Respublikasının
2003-17 iyun tarixli, 478-IIQ nömrəli Qanunu ilə
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR**

Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanı haqqında ƏSASNAMƏ

I. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

1.1. Bu Əsasnamə bələdiyyələrin vergi xidməti orqanının fəaliyyətinin ümumi əsaslarını müəyyənləşdirir, onun yerli (bələdiyyə) vergilərin və ödənişlərin ödəyiciləri ilə qarşılıqlı münasibətlərini tənzimləyir.

1.2. Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanı öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının, Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsini, "Büdcə sistemi haqqında", "Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında", "Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında", "Bələdiyyələrin statusu haqqında", "Bələdiyyə qulluğu haqqında" Azərbaycan Respublikasının qanunlarını, Azərbaycan Respublikasının digər normativ-hüquqi aktlarını, bələdiyyələrin qərarlarını və bu Əsasnaməni rəhbər tutur.

1.3. Bu Əsasnamədə istifadə olunan anlayışlar Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində qəbul edilmiş mənada təfsir edilir.

II. BƏLƏDİYYƏLƏRİN VERGİ XİDMƏTİ ORQANININ TƏŞKİLİ

2.1. Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanı bələdiyyələrin qərarına əsasən bələdiyyələrin icra aparatının strukturunda yaradılır.

2.2. Ərazi, maliyyə imkanları, yerli (bələdiyyə) vergilərin və ödənişlərin ödəyicilərinin sayı və digər meyarlardan asılı olaraq bir neçə bələdiyyə saziş əsasında onlara xidmət göstərən vergi xidməti orqanı yarada bilər. Sazişdə vergi xidməti orqanının xidmət göstərdiyi bələdiyyələrin adı, sazişin qüvvədə olma müddəti, bələdiyyənin sazişdən çıxma şərtləri, vergi xidməti orqanının saxlanması xərclərinin bələdiyyələr arasında bölgüsü qaydası göstərilməlidir.

2.3. Bələdiyyələrə yerli (bələdiyyə) vergi və ödənişlərin düzgün hesablanmasında, tam məbləğdə və vaxtında ödənilməsində, habelə vergi qanunvericiliyinə riayət edilməsində metodiki rəhbərlik müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən həyata keçirilir.

III. BƏLƏDİYYƏLƏRİN VERGİ XİDMƏTİ ORQANININ VƏZİFƏLƏRİ VƏ HÜQUQLARI

3.1. Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanının aşağıdakı vəzifələri vardır:

3.1.1. yerli (bələdiyyə) vergilərin və ödənişlərin Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi və digər qanunları ilə müəyyən edilmiş qaydada hesablanmasına, vaxtında və tam məbləğdə yerli büdcələrə ödənilməsinə nəzarəti həyata keçirir;

3.1.2. yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər üzrə borcların, bu borclar üzrə hesablanmış faizlərin və tətbiq olunmuş maliyyə sanksiyalarının Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi və digər qanunlarla müəyyən edilmiş qaydada alınmasını təmin edir;

3.1.3. yerli (bələdiyyə) vergilərin və ödənişlərin ödəyicilərinin hüquqlarını və qanuni maraqlarını qoruyur, onların sorgularına, şikayətlərinə qanunvericiliyə uyğun olaraq baxılmanı və müvafiq tədbirlərin görülməsini təmin edir;

3.1.4. yerli (bələdiyyə) vergilərin və ödənişlərin ödəyicilərinin artıq ödədikləri məbləğlərin qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada əvəzləndirilməsini, yaxud geri qaytarılmasını təmin edir;

3.1.5. qanunla müəyyən edilmiş hallarda və qaydada müvafiq yerli (bələdiyyə) vergilərin və ödənişlərin ödəyicilərinin uçotunu aparır;

3.1.6. müəyyən olunmuş müddətdə yerli (bələdiyyə) vergilərin və ödənişlərin toplanılması haqqında bələdiyyələrə hesabatlar və məlumatlar verir;

3.1.7. yerli (bələdiyyə) vergilərin və ödənişlərin ödəyicilərindən daxil olmuş sorguların, müraciətlərin və təkliflərin qeydiyyatını aparır, onları qruplaşdırır və təhlil edir;

3.1.8. səlahiyyətlərinə aid olan məsələlər üzrə bələdiyyələrə təkliflər verir;

3.1.9. yerli (bələdiyyə) vergilərin və ödənişlərin ödəyicilərinə yerli vergilərə dair normativ-hüquqi aktlar və bələdiyyələrin qərarları barədə məlumat verir;

3.1.10. yerli (bələdiyyə) vergi və ödənişlərin ödəyicilərinin vergi və kommersiya sirrini qoruyur;

3.1.11. səlahiyyətinə aid məsələlər üzrə yerli (bələdiyyə) vergilərin və ödənişlərin ödəyicilərinə arayışlar və izahatlar verir;

3.1.12. bələdiyyələrin qərarlarını icra edir;

3.1.13. qanunvericilikdə nəzərdə tutulmuş digər vəzifələri həyata keçirir.

3.2 . Bələdiyyə vergi xidməti orqanının aşağıdakı hüquqları vardır:

3.2.1. Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində müəyyən edilmiş qaydada fiziki şəxslərdən torpaq və əmlak vergilərini hesablamaq və hesablanmış məbləğin ödənilməsi üçün onlara tədiyyə bildirişi göndərmək;

3.2.2. bələdiyyə mülkiyyətində olan hüquqi şəxslərdə Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş qaydada kameral vergi yoxlamaları keçirmək;

3.2.3. Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində və digər qanunlarda müəyyən edilmiş hallarda və qaydada yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər üzrə vaxtı keçmiş borcların, yerli (bələdiyyə) vergilər üzrə hesablanmış faizlərin alınması və yerli (bələdiyyə) vergilərin ödəyicilərinə maliyyə sanksiyalarının tətbiq olunması barədə məhkəmədə vəsatət qaldırılması üçün bələdiyyələrə müraciət etmək;

3.2.4. yerli (bələdiyyə) vergi və ödənişlərin ödəyicilərinin ayrı-ayrı kateqoriyalarının bu vergi və ödənişləri ödəməkdən qanunvericiliyə müvafiq olaraq azad edilməsi yaxud onlara güzəştlərin tətbiqi barədə bələdiyyələrə təkliflər vermək;

3.3. Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanı bələdiyyə mülkiyyətində olan hüquqi şəxslərdən mənfəət vergisinin, yerli əhəmiyyətli tikinti materialları üzrə mədən vergisinin, bələdiyyə ərazisində mehmanxanadan və sanatoriya-kurort müəssisələrindən alınan yerli ödənişlərin hesablanmasının və ödənilməsinin düzgünlüyünü araşdırmaq məqsədi ilə dövlət vergi orqanlarının keçirdiyi səyyar vergi yoxlamalarında iştirak edə bilər. Bunun üçün bələdiyyə bu bənddə göstərilən səyyar vergi yoxlamalarında bələdiyyənin vergi xidməti orqanının iştirakı barədə dövlət vergi orqanına müraciət etməlidir.

IV. BƏLƏDİYYƏLƏRİN VERGİ XİDMƏTİ ORQANININ VƏZİFƏLİ ŞƏXSLƏRİ

4.1. Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanının vəzifəli şəxsləri bələdiyyə qulluqçularıdır.

4.2. Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanının vəzifəli şəxsləri bələdiyyə sədrinin təqdimatı ilə bələdiyyə tərəfindən vəzifəyə təyin olunur və vəzifədən azad edilir.

4.3. Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanının vəzifəli şəxsləri "Bələdiyyə qulluğu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 8-ci maddəsində bələdiyyə qulluqçuları üçün qulluqla bağlı qadağalar nəzərə alınmaqla, sahibkarlıq fəaliyyəti ilə və elmi, pedaqoji və yaradıcılıq fəaliyyətindən başqa, digər ödənişli fəaliyyət növləri ilə məşğul ola bilməzlər.

V. YERLİ (BƏLƏDİYYƏ) VERGİLƏRİN VƏ ÖDƏNİŞLƏRİN ÖDƏNİLMƏSİNƏ NƏZARƏTİN TƏŞKİLİ

5.1. Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanı yerli (bələdiyyə) vergilərin və ödənişlərin ödənilməsinə nəzarəti Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində və digər qanunlarda müvafiq yerli (bələdiyyə) vergilərə və ödənişlərə dair müəyyən edilmiş hallarda və qaydada, bu Əsasnaməyə müvafiq bələdiyyə mülkiyyətində olan hüquqi şəxslərdə kameral və səyyar vergi yoxlamaları aparmaqla həyata keçirir.

5.2. Bu Əsasnamənin 3.3-cü bəndində nəzərdə tutulmuş hallarda dövlət vergi orqanları tərəfindən keçirilən səyyar vergi yoxlamasında iştirak edən bələdiyyənin vergi xidməti orqanının vəzifəli şəxsinə müvafiq yoxlamanın keçirilməsində iştirakı barədə bələdiyyənin qərarı verilməlidir. Qərar bələdiyyənin sədri (yaxud onun müavini) tərəfindən imzalanır. Qərarda dövlət vergi orqanının, səyyar vergi yoxlaması keçirilən obyektin adı, yoxlamada iştirakın məqsədi, müddətləri (bu müddət dövlət vergi orqanının keçirdiyi yoxlamanın müddəti həddində olmalıdır), yoxlamada iştirak edən bələdiyyənin vergi xidməti orqanının vəzifəli şəxsinin (şəxslərinin) adı, soyadı, atasının adı göstərilməlidir.

5.3. Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinə və digər qanunlarına əsasən müvafiq yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər ödənilmədikdə, bələdiyyənin vergi xidməti orqanlarının vəzifəli şəxsləri tərəfindən müvafiq akt tərtib edilir. Həmin aktda onun tərtib edildiyi tarix və yer, aktı tərtib etmiş şəxslərin vəzifəsi, soyadı, adı, atasının adı, yerli (bələdiyyə) verginin və (və ya) ödənişin ödəyicisi barədə məlumat, müvafiq verginin və (və ya) ödənişin növü (adı), Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinin və digər qanunların pozulmasını təşkil edən konkret hal (hallar) və həmin pozuntulara görə məsuliyyəti nəzərdə tutan Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinin və digər qanunların konkret maddələri göstərilməli, ödəyiciyə müvafiq vergini və (və ya) ödənişi ödəmək təklif edilməlidir. Tərtib edilmiş akt bələdiyyənin sədrinə (yaxud onun müavininə), surəti isə ödəyiciyə təqdim edilir.

5.4. ödəyici bələdiyyə vergi xidməti orqanının aktı ilə razılaşmadıqda, aktın alındığı gündən 30 gün müddətində akta və ya onun ayrı-ayn hissələrinə öz etirazını yazılı surətdə bildirə bilər.

5.5. ödəyici tərəfindən bələdiyyə vergi xidməti orqanının aktı üzrə yazılı izahat və ya etiraz təqdim edildikdə, həmin akta ödəyicinin və ya (və) onun nümayəndəsinin iştirakı ilə baxılır. Akta baxılmanın yeri və vaxtı haqqında ödəyiciyə vergi xidməti orqanı tərəfindən ən azı 3 iş günü əvvəl məlumat verilməlidir. Ödəyici (onun nümayəndəsi) üzrlü səbəb olmadan müzakirəyə gəlmədikdə, məsələyə onun iştirakı olmadan baxılır.

5.6. bu Əsasnamənin 5.4-cü bəndində müəyyən edilən müddət bitdikdən sonra 15 gün ərzində bələdiyyə öz vergi xidməti orqanının aktına baxır və ödəyiciyə münasibətdə qanunla müəyyən edilmiş hallarda yerli bələdiyyə_ vergi və ödənişlər barədə qanunvericiliyin pozulmasına görə məsuliyyət tədbirlərinin tətbiqi üçün məhkəməyə müraciət edilməsi barədə qərar çıxarır, yaxud belə qərarın çıxarılmasından imtina edir.

5.7. ödəyiciyə bu Əsasnamənin 5.6-cı bəndinə müvafiq olaraq çıxarılmış qərarın surəti və qanunla müəyyən edilmiş hallarda yerli (bələdiyyə) vergilər və (və ya) ödənişlər üzrə borcun, müvafiq olaraq hesablanmış faizlərin, müvafiq maliyyə sanksiyalarının ödənilməsi barədə tələbnamə göndərilir. Ödəyici müvafiq ödənişləri könüllü qaydada ödədikdə, bələdiyyə məhkəməyə müraciət edilməsi haqqında qərarını ləğv edir.

5.8. bələdiyyənin qərarının surəti və tələbnamə ödəyiciyə və ya onun nümayəndəsinə verilmə tarixini təsdiq edən üsulla təqdim edilir.

5.9. ödəyicinin və ya onun nümayəndəsinin bilərəkdən hərəkətləri nəticəsində bələdiyyənin qərarının surəti və (və ya) tələbnaməsi ona təqdim edilmirsə, bu sənədlər sifarişli məktubla göndəriləndiyi gündən sonrakı gün təqdim edilmiş hesab edilir.

5.10. Bələdiyyə tərəfindən bu Əsasnamənin və digər qanunvericilik aktlarının tələblərinin yerinə yetirilməməsi bələdiyyənin qərarının məhkəmə tərəfindən ləğv edilməsi üçün əsas verir.

5.11. Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər üzrə vaxtı keçmiş borcların məcburi qaydada alınması, hesablanmış faizlərin alınması və ödəyicilərə maliyyə sanksiyalarının tətbiq edilməsi üçün bələdiyyələr öz vergi xidməti orqanının təqdimatı əsasında, bu Əsasnamənin 5.7-ci bəndinin ikinci cümləsində müəyyən edilmiş hal istisna olmaqla, məhkəmələrə müraciət edirlər.

5.12. Məhkəmənin yerli (bələdiyyə) vergi və ödənişlər üzrə borcların, hesablanmış faizlərin və maliyyə sanksiyalarının alınması haqqında qanuni qüvvəyə minmiş qərarlarının icrası qanunla müəyyən edilmiş qaydada həyata keçirilir.

VI. BƏLƏDİYYƏLƏRİN VERGİ XİDMƏTİ ORQANI İLƏ YERLİ (BƏLƏDİYYƏ) VERGİLƏRİN VƏ ÖDƏNİŞLƏRİN ÖDƏYİCİLƏRİNİN MÜNASİBƏTLƏRİ

6.1. Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanı ilə yerli (bələdiyyə) vergilərin və ödənişlərin ödəyicilərinin münasibətləri Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinə, digər qanunvericilik aktlarına və bu Əsasnaməyə müvafiq olaraq həyata keçirilir.

6.2. Yerli (bələdiyyə) vergilərin və ödənişlərin ödəyiciləri bələdiyyənin vergi xidməti orqanının vəzifəli şəxslərinin hərəkətlərindən (hərəkətsizliyindən), habelə bələdiyyənin qərarlarından, bələdiyyənin sədrinin (onun müavininin) hərəkətlərindən (hərəkətsizliyindən) müvafiq olaraq bələdiyyə sədrinə (onun müavininə), bələdiyyə şurasına və (və ya) məhkəməyə, digər səlahiyyətli dövlət orqanlarına şikayət etmək hüququna malikdirlər. Bələdiyyə və bələdiyyənin vergi xidməti orqanının vəzifəli şəxsləri hüquqa zidd hərəkətləri və ya hərəkətsizliyi, yaxud qərarları nəticəsində ödəyicilərə dəymiş zərərə görə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

6.3. Ödəyicinin bələdiyyə sədrinə (onun müavininə) yaxud bələdiyyə şurasına şikayət verməsi onun eyni vaxtda yaxud sonradan məhkəməyə, digər səlahiyyətli dövlət orqanlarına müraciət etməsinə mane olmur.

6.4. Bələdiyyə vergi xidməti orqanının aktlarından, bələdiyyənin sədrinin (onun müavininin), bələdiyyə vergi xidməti orqanı vəzifəli şəxslərinin hərəkətlərindən (hərəkətsizliyindən), habelə bələdiyyə qərarlarından şikayət müvafiq olaraq bələdiyyənin sədrinə (onun müavininə), bələdiyyə şurasına yerli (bələdiyyə) vergi və ödənişlərin ödəyicisi tərəfindən öz hüquqlarının pozulduğunu bildiyi gündən 3 ay müddətində verilir. Ödəyici üzrlü səbəbdən bu bənddə göstərilən müddəti buraxmışdırsa, həmin müddət bələdiyyə sədri (onun müavini) tərəfindən bərpa edilə bilər.

6.5. Yerli (bələdiyyə) vergilərin və ödənişlərin düzgün tətbiq olunmaması barədə ödəyici tərəfindən şikayətin verilməsi onların ödənişini dayandırmır. Ödəyici, şikayətinə baxılma müddətində ona tətbiq olunmuş maliyyə sanksiyalarını ödəməyə bilər.

6.6. Bələdiyyə tərəfindən yerli (bələdiyyə) vergilərin və ödənişlərin ödəyicisinin şikayətinə həmin şikayət alındığı gündən 30 gün müddətində baxılmalıdır. Qəbul edilmiş qərar barəsində şikayətçiyə 10 gün ərzində yazılı məlumat verilməlidir.

VII. BƏLƏDİYYƏLƏRİN VERGİ XİDMƏTİ ORQANININ FƏALİYYƏTİNƏ NƏZARƏT

7.1. Bələdiyyənin vergi xidməti orqanının fəaliyyətinə nəzarət müvafiq bələdiyyə (bələdiyyələr) tərəfindən, habelə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş digər qaydada həyata keçirilir.

7.2. Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanlarının fəaliyyəti ildə bir dəfədən az olmayaraq müvafiq bələdiyyənin (bələdiyyələrin) iclasında müzakirə olunur və müzakirə nəticəsində qərar qəbul edilir.

7.3. Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanının vəzifəli şəxsləri Azərbaycan Respublikası Vergi Məcəlləsinin, "Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında", "Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında", "Bələdiyyələrin statusu haqqında", "Bələdiyyə qulluğu haqqında" Azərbaycan Respublikası qanunlarının və digər normativ- hüquqi aktların pozulmasına görə Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

**"Yerli rəy sorğusu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun
tətbiqi ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının
bəzi qanunvericilik aktlarında dəyişikliklər edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

I. "Vətəndaşların hüquq və azadlıqlarını pozan qərar və hərəkətlərdən (hərəkətsizlikdən) məhkəməyə şikayət edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999-cu il, N 7, maddə 398) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 2-ci maddənin üçüncü hissəsində "Tabelik" sözü "Qanunvericilikdə başqa müddət nəzərdə tutulmayıbsa, tabelik" sözləri ilə əvəz edilsin;

2. 5-ci maddənin birinci hissəsinin birinci abzasında "Məhkəməyə" sözü "Qanunvericilikdə başqa müddət nəzərdə tutulmayıbsa, məhkəməyə" sözləri ilə əvəz edilsin.

II. "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999-cu il, N° 7, maddə 405) 26-cı maddəsinin 4-cü bəndindən "və ya açıq" sözləri çıxarılsın.

III. "Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999-cu il, N 7, maddə 406) 11-ci maddəsinin on yeddinci abzasında "bu Qanuna uyğun olaraq" sözləri "Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun olaraq" sözləri ilə əvəz edilsin.

IV. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Heydər ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 oktyabr 2003-cü il
№ 197-11 QD

"Bələdiyyə əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısına əlavələr və dəyişikliklər edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. "Bələdiyyə əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısına aşağıdakı əlavələr və dəyişikliklər edilsin:

1. Əli Bayramlı şəhəri bölməsində:

1-ci sırada "Əli Bayramlı bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Əli Bayramlı şəhəri" sözlərindən sonra "və Bayramlı qəsəbəsi" sözləri əlavə edilsin.

2. Ağdaş rayonu bölməsində:

5-ci sırada "Aşağı Nemətəbad bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Nemətəbad" sözü çıxarılsın.

3. Ağstafa rayonu bölməsində:

1) 4-cü sırada "Böyük Kəsik bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Böyük Kəsik və Ağgöl kəndləri" sözləri "Böyük Kəsik kəndi" sözləri ilə əvəz edilsin.

2) aşağıdakı redaksiyada yeni 25-ci sıra əlavə edilsin:

25. "Ağgöl bələdiyyəsi - Ağgöl kəndi".

3) 13-cü sırada "Köçvəlili bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Köçvəlili kəndi, Həzi Aslanov, Qarayazı, Soyuqbulaq və Soyuqbulaqlar qəsəbələri" sözləri "Köçvəlili kəndi və Soyuqbulaqlar qəsəbəsi" sözləri ilə əvəz edilsin.

1) aşağıdakı redaksiyada yeni 26-cı sıra əlavə olunsun:

26. "Qarayazı bələdiyyəsi - Qarayazı, Həzimov və Soyuqbulaqlar qəsəbələri".

5) 18-ci sırada "Pirili bələdiyyəsi" sözlərindəki "Pirili və Kolxəlfəli kəndləri" sözləri "Pirili kəndi" sözləri ilə əvəz edilsin.

6) aşağıdakı redaksiyada yeni 27-ci sıra əlavə olunsun

27. Kolxəlfəli bələdiyyəsi - Kolxəlfəli kəndi

7) 19-cu sırada "Poylu bələdiyyəsi" sözləri qarşısındakı "Poylu kəndi, Poylu və Şəkərli qəsəbələri" sözləri "Poylu kəndi və Şəkərli qəsəbəsi" sözləri ilə əvəz edilsin. 21-ci sırada "Saloğlu bələdiyyəsi" sözləri qarşısındakı "Saloğlu və Ceyrançöl qəsəbələri" sözləri "Saloğlu qəsəbəsi" sözləri ilə əvəz edilsin.

9) aşağıdakı redaksiyada yeni 25-ci sıra əlavə edilsin:

"25. Poylu qəsəbə bələdiyyəsi — Poylu və Ceyrançöl qəsəbələri".

10) 22-ci sırada "Tatlı bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı, "Köhnəqışlaq" sözləri çıxarılsın.

11) aşağıdakı redaksiyada yeni 29-cu sıra əlavə edilsin:

"29. Köhnəqışlaq bələdiyyəsi - Köhnəqışlaq kəndi".

4. Ağsu rayonu bölməsində:

1) 47-ci sırada "Növcü bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Növcü kəndi" sözləri "Növcü və Yuxarı Növcü kəndləri" sözləri ilə əvəz edilsin.

2) 47-ci sırada "Növcü bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Növcü və Yuxarı Növcü kəndləri" sözləri "Növcü kəndi" sözləri ilə əvəz edilsin.

3) aşağıdakı redaksiyada yeni 60-cı sıra əlavə edilsin:

"60. Yuxarı Növcü bələdiyyəsi - Yuxarı Növcü kəndi".

5. Gədəbəy rayonu bölməsində:

1) 12-ci sırada "Dəyqarabulaq bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Şurakənd" sözü "Günəşli" sözü ilə əvəz edilsin.

2) 26-cı sırada "Qaradağ bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Qorelsk" sözü "Daşbulaq" sözü ilə əvəz edilsin.

3) 32-ci sırada "Orconikidze" sözləri "Nərimankənd" sözləri ilə əvəz edilsin.

4) 43-cü sırada "Şurakənd" sözləri "Şahdağ" sözləri ilə əvəz edilsin.

6. Xaçmaz rayonu bölməsində:

1) 13-cü sırada "Aşağı Zeyd" sözləri "Aşağı Zeyid" sözləri ilə əvəz edilsin.

2) 18-ci sırada "Çiləgir" sözləri "Çılğır" sözləri ilə əvəz edilsin.

3) 67-ci sırada "Yalama bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Zeyxuroba" sözü "Xanoba" sözü ilə əvəz edilsin.

7. İmişli rayonu bölməsində:

28-ci sırada "Qaralaf "sözləri" Yuxarı Qaralar" sözləri ilə əvəz edilsin.

8. Kürdəmir rayonu bölməsində:

- 1) 4-cü sırada "Bağban" sözləri "Bağman" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 2) 14-cü sırada "Bəyi" sözləri "Beyi" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 3) 33-cü sırada "Qarıs Əyribənd" sözləri "Gans Əyribənd" sözləri ilə əvəz edilsin.

9. Neftçala rayonu bölməsində:

- 1) 6-cı sırada "1 N-li Mayak bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "1 N-li Mayak və Sübh qəsəbələri" sözləri "1 N-li Mayak və Sübh kəndləri" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 2) 14-cü sırada "2 N-li Mayak bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "2 N-li Mayak qəsəbəsi" sözləri "2 N-li Mayak kəndi" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 3) 24-cü sırada "Tatarməhlə bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "və İsmilli" sözləri çıxarılsın.
- 4) 25-ci sırada "Yenikənd bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Yenikənd kəndi və Qırmızı Şəfəq qəsəbəsi" sözləri "Yenikənd və Qırmızı Şəfəq kəndləri" sözləri ilə əvəz edilsin.

10. Saatlı rayonu bölməsində:

- 1) 18-ci sırada "Xanlarkənd bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Xanlarkənd və Çolpı kəndləri" sözləri "Xanlarkənd kəndi" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 2) aşağıdakı redaksiyada yeni 43-cü sıra əlavə edilsin:
"43. Çolpı bələdiyyəsi - Çolpı kəndi".
- 3) 28-ci sırada "Mircəlal bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Mircəlal və Soltanabad kəndləri" sözləri "Mircəlal kəndi" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 4) aşağıdakı redaksiyada yeni 44-cü sıra əlavə edilsin:
"44. Soltanabad bələdiyyəsi — Soltanabad kəndi".

11. Sabirabad rayonu bölməsində:

- 1) 4-cü sırada "Axtaçı" sözləri "Yuxarı Axtaçı" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 2) 6-cı sırada "Aleksandrovka" sözləri "Şəhriyar" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 3) 8-ci sırada "Bala Haşımxanlı" sözləri "Bala Həşimxanlı" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 4) 10-cu sırada "Balvarı" sözləri "Balvar" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 5) 31-ci sırada "Haşımxanlı" sözləri "Həşimxanlı" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 6) 33-cü sırada "Xersonovka" sözləri "Nəsimi" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 7) 48-ci sırada "Qovlar" sözləri "Kovlar" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 8) 69-cu sırada "Vladimirovka" sözləri "Nizami" sözləri ilə əvəz edilsin.

12. Şəki rayonu bölgəsində:

- 1) 23-cü sırada "Cumay" sözləri "Cumakənd" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 2) 26-cı sırada "Çay Qaraqoyunlu" sözləri "Çayqaraqoyunlu" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 3) 31-ci sırada "Dərəcənnətli" sözləri "Dərəcənnət" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 4) 52-ci sırada "Oryat" sözləri "Öryət" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 5) 5-ci sırada "Aşağı Göynük bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Aşağı Göynük, Baqqal, Birinci Biləcik, Köndələn və İkinci Biləcik kəndləri" sözləri "Aşağı Göynükkəndi" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 6) aşağıdakı redaksiyada yeni 63-cü, 64-cü, 65-ci və 66-cı sıralar əlavə edilsin:
"63. Baqqal bələdiyyəsi — Baqqal kəndi
64. Birinci Biləcik bələdiyyəsi — Birinci Biləcik kəndi
65. Köndələn bələdiyyəsi - Köndələn kəndi
66. İkinci Biləcik bələdiyyəsi - İkinci Biləcik kəndi".

13. Tərtər rayonu bölməsində:

- 1) 19-cu sırada "İrəvanlı bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "İrəvanlı, Hacallı və Qapanlı kəndləri" sözləri "İrəvanlı kəndi" sözləri ilə əvəz edilsin.
- 2) aşağıdakı redaksiyada yeni 44-cü sıra əlavə edilsin:
"44. Hacallı bələdiyyəsi - Hacallı və Qapanlı kəndləri".

14. Zaqatala rayonu bölməsində:

19-cu sırada "Maqov bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Abalı, Oytala" və "Voytala" sözləri "Abaəli, Höytala" və "Vöhtala" sözləri ilə əvəz edilsin.

II. Bu qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 17 sentyabr 2004-cü il

Azərbaycan Respublikasının Ağstafa, Ağsu, Saatlı və Tərtər rayonlarında bələdiyyələrin yaradılması haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

"Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 3-cü maddəsinə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. Azərbaycan Respublikasının Ağstafa, Ağsu, Saatlı və Tərtər rayonlarında aşağıdakı bələdiyyələr yaradılsın:

1. Ağstafa rayonu üzrə:

- 1) Böyük Kəsik bələdiyyəsinin əhatə etdiyi Ağgöl kəndində Ağgöl bələdiyyəsi;
- 2) Köçvəlili bələdiyyəsinin əhatə etdiyi Qarayazı, Həzi Aslanov və Soyuqbulaqlar qəsəbələrində Qarayazı bələdiyyəsi;
- 3) Pirili bələdiyyəsinin əhatə etdiyi Kolxəlfəli kəndində Kolxəlfəli bələdiyyəsi;
- 4) Poylu bələdiyyəsinin əhatə etdiyi Poylu qəsəbəsində və Saloğlubələdiyyəsinin əhatə etdiyi Ceyrançöl qəsəbəsində Poylu qəsəbə bələdiyyəsi;
- 5) Tatlı bələdiyyəsinin əhatə etdiyi Köhnəqışlaq kəndində Köhnəqışlaq bələdiyyəsi.

2. Ağsu rayonu üzrə:

Növcü bələdiyyəsinin əhatə etdiyi Yuxarı Növcü kəndində Yuxarı Növcü bələdiyyəsi.

3. Saatlı rayonu üzrə:

- 1) Xanlarkənd bələdiyyəsinin əhatə etdiyi Çolpı kəndində Çolpı bələdiyyəsi;
- 2) Mircəlal bələdiyyəsinin əhatə etdiyi Soltanabad kəndində Soltanabad bələdiyyəsi.

4. Tərtər rayonu üzrə:

İrəvanlı bələdiyyəsinin əhatə etdiyi Hacallı və Qapanlı kəndlərində Hacallı bələdiyyəsi.

II. Bu qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 17 sentyabr 2004-cü il

"Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş " Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı"na dəyişikliklər edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. "Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999-cu il, №12, maddə 689; 2001-ci il, № 11, maddə 677; 2002-ci il, №5, maddə 237; 2003-cü il, № 6, maddə 273; 2003-cü il, №8, maddə 419; 2004-cü il, №7, maddə 522; Azərbaycan Respublikasının 2004-cü il 17 sentyabr tarixli 762-IIQD nömrəli Qanunu) əlavə edilmiş "Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı"na aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. Ağdaş rayonu bölməsində:

1) 7-ci sırada "Binələr bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Binələr kəndi" sözləri "Binələr və Davudlu kəndləri" sözləri ilə əvəz edilsin;

2) 17-ci sırada "Güvəkənd bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Güvəkənd və Davudlu kəndləri" sözləri "Güvəkənd kəndi" sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Ağsu rayonu bölməsində:

5-ci sırada "Ağarax bələdiyyəsi" sözləri "Ağarx bələdiyyəsi" sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Goranboy rayonu bölməsində:

1) 6-cı sırada "Aşağı Ağcakənd bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Ballıqaya" özü "Yuxarı Ballıqaya" sözləri ilə əvəz edilsin;

2) 35-ci sırada "Qızılhacılı bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Ballıqaya"sözü" Aşağı Ballıqaya" sözləri ilə əvəz edilsin.

II. Bu qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 dekabr 2004-cü il

"Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş "Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı"na əlavələr və dəyişikliklər edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

I. "Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999-cu il, № 12, maddə 689; 2001-ci il, № 11, maddə 677; 2002-ci il, № 5, maddə 237; 2003-cü il, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004-cü il, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784; Azərbaycan Respublikasının 14 dekabr tarixli 805-IIQD nömrəli Qanunu) əlavə edilmiş Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı"na aşağıdakı əlavələr və dəyişikliklər edilsin:

1. Füzuli rayonu bolməsinə yeni 19-29-cu sıralar əlavə edilsin:

19. 1 № -H Qayıdış bələdiyyəsi - 1 № -li Qayıdış qəsəbəsi;

20. 2 № -li Qayıdış bələdiyyəsi - 2 № -li Qayıdış qəsəbəsi;

21. 3 № -li Qayıdış bələdiyyəsi - 3 № -li Qayıdış qəsəbəsi;

22. 4 № -li Qayıdış bələdiyyəsi - 4 № -li Qayıdış qəsəbəsi;

23. 5 № -li Qayıdış bələdiyyəsi - 5 № -li Qayıdış qəsəbəsi;

24. 6 № -li Qayıdış bələdiyyəsi - 6 № -li Qayıdış qəsəbəsi;

25. 7 № -li Qayıdış bələdiyyəsi - 7 № -li Qayıdış qəsəbəsi;

26. 8 № -li Qayıdış bələdiyyəsi - 8 № -li Qayıdış qəsəbəsi;

27. 9 № -li Qayıdış bələdiyyəsi - 9 № -li Qayıdış qəsəbəsi;

28. 10 № -li Qayıdış bələdiyyəsi - 10 № -li Qayıdış qəsəbəsi;

29. 11 № -li Qayıdış bələdiyyəsi - 11 № -li Qayıdış qəsəbəsi.

2. Lerik rayonu bölməsində:

1) 4-cü sırada "Ambu bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Xəlfəkücə" sözü "Xəlifəkücə" sözü ilə əvəz edilsin.

2) 14-cü sırada "Biləvər bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Osödərə" sözü "Osödərə" sözü ilə əvəz edilsin.

3) 18-ci sırada "Bradi bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Aşağı Bradi" sözləri "Bradi kəndi" sözləri ilə əvəz edilsin, "və Yuxarı Bradi kəndləri" sözləri çıxarılsın.

4) 24-cü sırada "Camaşəir" sözü "Camaşəir" sözü ilə əvəz edilsin.

5) 27-ci sırada "Coni" sözü "Conu" sözü ilə əvəz edilsin.

6) 36-cı sırada "Əliabad" sözü "Veri Əliabadı" sözü ilə əvəz edilsin.

7) 45-ci sırada "Kələxan bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Gövdərə" sözü "Göydərə" sözü ilə əvəz edilsin.

8) 50-ci sırada "Kürdəsər" sözü "Gürdəsər" sözü ilə əvəz edilsin.

9) 55-ci sırada "Qosmalıyan bələdiyyəsi - Qosmalıyan, Çoqara" sözləri "Qosmalıyan bələdiyyəsi - Qosmalıyan, Çökərə" sözləri ilə əvəz edilsin.

10) 62-ci sırada "Mistan bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Xəlfəlikənd" sözü "Xəlifəkənd" sözü ilə əvəz edilsin.

11) 67-ci sırada "Noda bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Aşağı Bilnə" sözləri "Bilnə" sözü ilə əvəz edilsin.

12) 69-cu sırada "Nüravud" sözü "Nuravud" sözü ilə əvəz edilsin.

13) 86-cı sırada "Şivlə bələdiyyəsi" sözlərinin qarşısındakı "Keskön" sözü "Geskon" sözü ilə əvəz edilsin.

14) 95-ci sırada "Yuxarı Vılık" sözləri "Vılık" sözü ilə əvəz edilsin.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bələdiyyələrin regional assosiasiyalarının Nümunəvi Əsasnaməsinin təsdiq edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

I. Bələdiyyələrin regional assosiasiyalarının Nümunəvi Əsasnaməsi təsdiq edilsin (əlavə olunur).

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 3 may 2005-ci il
№ 903-IIQ

Azərbaycan Respublikasının
2005-ci il 3 may tarixli 903-IIQ sayılı Qanunu ilə
TƏSDİQ EDİLMİŞDİR

Bələdiyyələrin regional assosiasiyalarının NÜMUNƏVİ ƏSASNAMƏSİ

I. ÜMUMİ MÜDDƏALAR

1. Bələdiyyələrin regional assosiasiyası (bundan sonra - "Assosiasiya") Azərbaycan Respublikası ərazisinin müəyyən hissəsində fəaliyyət göstərən bələdiyyələrin öz fəaliyyətini əlaqələndirmək, hüquq və mənafelərini daha səmərəli həyata keçirmək məqsədilə yaratdıqları ittifaqdır.

2. Assosiasiya öz fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı müvafiq beynəlxalq müqavilələr, "Bələdiyyələrin statusu haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanunu, digər qanunvericilik aktları və bu Əsasnamə əsasında həyata keçirir.

3. Assosiasiyanın fəaliyyəti könüllülük, üzvlərin hüquq bərabərliyi, qanunçuluq, qərarların qəbul edilməsində kollegiallıq, demokratik idarəetmə və aşkarlıq prinsiplərinə əsaslanır.

4. Assosiasiya hüquqi şəxsdir.

5. Assosiasiyanın, üzərində Azərbaycan Respublikasının Dövlət gerbinin təsviri və öz adı olan möhürü, habelə müəyyən olunmuş nümunədə blankları vardır.

II. ASSOSIASIYANIN MƏQSƏD VƏ VƏZİFƏLƏRİ

1. Assosiasiyanın əsas məqsədi bələdiyyələrin fəaliyyətinin əlaqələndirilməsinə, həmin fəaliyyətin beynəlxalq hüquq normalarına və mövcud qanunvericiliyə uyğun qurulmasına və ortaya çıxan problemlərin birgə həll edilməsinə kömək göstərmək yolu ilə Azərbaycan Respublikasında yerli özünüidarənin möhkəmlənməsinə və inkişafına nail olmaqdır.

2. Bu məqsədə nail olmaq üçün Assosiasiya aşağıdakı vəzifələri həyata keçirir:

- bələdiyyələrin fəaliyyətinin səmərəli tənzimlənməsi üçün yeni qanunvericilik aktlarının qəbul edilməsinə və mövcud qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsinə səy göstərmək, bələdiyyələrin inkişafı üçün əlverişli mühitin yaradılması məqsədilə layihələr və təkliflər hazırlamaq;

- yerli icra hakimiyyəti orqanları, qeyri-hökumət təşkilatları və müvafiq beynəlxalq təşkilatlarla qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığın təmin olunması üçün tədbirlər həyata keçirmək;

- ölkənin və ayrı-ayrı regionların sosial-iqtisadi inkişafında, insanların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsində, regional və yerli ekoloji tarazlığın qorunmasında bələdiyyələrin rolu ilə bağlı maarifçilik fəaliyyətini həyata keçirmək;

- bələdiyyələrin cəmiyyətdə nüfuzunun artması, fəaliyyət sahələrinin genişləndirilməsi, əhalinin geniş təbəqələrinin bu proseslərdə iştiraka cəlb edilməsi üçün təbliğat işi aparmaq;

- bələdiyyələrə metodik, hüquqi, texniki, təşkilati və informasiya təminatı sahəsində yardım göstərmək və onların fəaliyyətinin qanunauyğun qurulmasına kömək etmək;
- müvafiq ərazilərdə mədəni sərvətlərin qorunub saxlanılmasına, mədəniyyət və incəsənətin inkişafına kömək göstərilməsi ilə bağlı bələdiyyələrin birgə fəaliyyətini təmin etmək;
- əhiyyə və ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində bələdiyyələrin birgə fəaliyyətini təmin etmək;
- bələdiyyələrin statusu və fəaliyyəti ilə bağlı bilgiləri yaymaq, bələdiyyə qulluqçularının ixtisasının artırılması üzrə kurslar təşkil etmək;
- xarici ölkələrdə fəaliyyət göstərən müvafiq assosiasiyalarla əlaqələrin qurulmasına və inkişaf etdirilməsinə kömək etmək;
- assosiasiyaların səmərəli fəaliyyətinin təmin edilməsi məqsədilə müvafiq tədqiqatların, araşdırmaların və monitorinqlərin təşkilinə və keçirilməsinə yardım göstərmək;
- assosiasiyaların məqsədindən və yerli əhalinin ehtiyaclarından irəli gələn digər vəzifələri həyata keçirmək.

III. ASSOSİASİYANIN HÜQUQLARI

1. Assosiasiya öz vəzifələrini həyata keçirmək üçün aşağıdakı hüquqlara malikdir:
  - öz məqsəd və vəzifələri ilə bağlı dövlət orqanları qarşısında məsələlər qaldırır, rəy və təkliflərini verir;
  - sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olur;
  - öz məqsədi, vəzifələri və fəaliyyəti haqqında məlumatları sərbəst yayır, qanunvericiliyə uyğun olaraq kütləvi informasiya vasitələri təsis edir, nəşriyyat, poliqrafiya müəssisəsi yaradır;
  - regional və yerli iqtisadi, sosial və ekoloji problemlərin həllinə xidmət edən konfranslar, simpoziumlar, forumlar, dəyirmi masalar, treninqlər, seminarlar, kurslar, sərğilər, xeyriyyə marafonları və başqa tədbirlər təşkil edir;
  - elmi araşdırmalar, tədqiqatlar, monitorinqlər, sosioloji sorğular aparır;
  - müxtəlif istiqamətli mərkəzlər, bölmələr, xidmət sahələri, klublar, qruplar, komissiyalar və s. yaradır.
2. Öz məqsədlərinə nail olmaq üçün Assosiasiya səlahiyyətləri çərçivəsində qanunla qadağan olunmayan istənilən digər fəaliyyəti həyata keçirə bilər.

IV. ASSOSİASİYAYA ÜZVLÜK

1. Assosiasiya yaratmaq istəyən üç və ya daha çox bələdiyyənin təşəbbüsü ilə təsis yığıncağı keçirilə bilər.
2. Assosiasiyaya əlavə üzv qəbul edilməsi müvafiq müraciət əsasında assosiasiyanın idarə heyəti tərəfindən həyata keçirilir.
3. Assosiasiya üzvlərinin aşağıdakı hüquqları vardır:
  - Assosiasiyanın təsis edilməsi, yenidən təşkil və ləğv edilməsi;
  - Assosiasiyanın ümumi yığıncağına nümayəndə seçilmək;
  - Assosiasiyanın tədbirlərində iştirak etmək;
  - Assosiasiyanın seçkili orqanlarına seçmək və seçilmək;
  - Assosiasiyanın göstərdiyi xidmət və yardımlardan istifadə etmək;
  - Assosiasiyanın rəhbər orqanlarının fəaliyyəti haqqında məlumat almaq;
  - Assosiasiyanın rəhbər orqanlarına və vəzifəli şəxslərinə ərizə, şikayət və təkliflərlə müraciət etmək;
  - Assosiasiyanın üzvlüyündən çıxmaq.
4. Assosiasiya üzvləri aşağıdakı vəzifələri yerinə yetirməyə borcludurlar:
  - Assosiasiyanın fəaliyyətinə kömək göstərmək, keçirilən tədbirlərdə fəal iştirak etmək;
  - Assosiasiyanın rəhbər orqanlarının qanuna və bu Əsasnaməyə uyğun qərarların yerinə yetirmək;
  - Assosiasiyanın ümumi yığıncağında müəyyənləşdirilmiş üzvlük haqqını ödəmək.
5. Bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş vəzifələrini üzrsüz səbəbə görə mütəmadi yerinə yetirməyən Assosiasiya üzvləri idarə heyətinin qərarı ilə Assosiasiya üzvlüyündən çıxarıla bilər. Həmin qərardan Ümumi yığıncağa şikayət verilə bilər.
6. Assosiasiyanın üzvü üzvlükdən çıxarıldıqda, onun nümayəndəsi seçildiyi rəhbər orqandan da çıxmış hesab edilir.

V. ASSOSİASİYANIN RƏHBƏR ORQANLARI

1. Assosiasiyanın ali idarəetmə orqanı bir il ərzində bir dəfədən az olmayaraq çağırılan ümumi yığıncaqdır.
2. Ümumi yığıncağa nümayəndəlik normaları ümumi yığıncağın təşkili üzrə yaradılmış təşkilat komitəsi tərəfindən müəyyən edilir. Ümumi yığıncaq, nümayəndələrin yandan çoxu iştirak etdikdə səlahiyyətlidir.
3. Ümumi yığıncağın səlahiyyətləri aşağıdakılardır:
  - Əsasnamənin qəbul edilməsi, ona əlavə və dəyişikliklər edilməsi;

- Assosiasiyanın əmlakının formalaşma və istifadə prinsiplərinin müəyyən edilməsi;
  - Assosiasiyanın illik hesabatının təsdiq edilməsi;
  - Assosiasiyanın fəaliyyətinin əsas istiqamətlərinin müəyyənləşdirilməsi;
  - Assosiasiyanın rəhbər orqanlarının - onun sədrinin, idarə heyətinin və nəzarət-təftiş komissiyasının üzvlərinin seçilməsi;
  - Assosiasiyanın rəhbər orqanlarının - onun sədrinin və nəzarət-təftiş komissiyasının hesabatlarının dinlənilib müvafiq qərarların qəbul edilməsi.
4. Assosiasiyanın Əsasnaməsi, ona əlavə və dəyişikliklər üçdə iki səs çoxluğu ilə, digər qərarlar isə Ümumi yığıncaq nümayəndələrinin adi səs çoxluğu ilə qəbul edilir.
5. Ümumi yığıncaqlararası dövrdə Assosiasiyanın rəhbər orqanı idarə heyətidir.
6. İdarə heyəti ümumi yığıncaqlararası dövr üçün nümayəndələr arasından iki ildən beş ilə qədər müddətə seçilir. Konkret müddət ümumi yığıncaqda müəyyənləşdirilir.
7. İdarə heyəti üzvlərinin sayı Ümumi yığıncaqda müəyyənləşdirilir. Üzvlərinin yarısından çoxu iştirak etdikdə, idarə heyətinin iclası səlahiyyətli sayılır və qərarlar sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir.
8. İdarə heyəti ümumi yığıncağın müstəsna səlahiyyətlərinə aid olan məsələlərdən başqa, Assosiasiyanın fəaliyyəti ilə əlaqədar bütün məsələləri müzakirə edib müvafiq qərarlar qəbul edə bilər.
9. İdarə heyətinin iclasları, zərurət olduqda, lakin ayda bir dəfədən az olmamaq şərti ilə çağırılır.
10. İdarə heyəti:
- Assosiasiya sədrinin təqdimatı ilə onun sədr müavinlərini təsdiq edir;
  - Assosiasiya sədrinin təqdimatı ilə onun strukturunu və ştat cədvəlini təsdiq edir;
  - Assosiasiyanın struktur vahidlərini, filial və nümayəndəliklərini təsdiq edir;
  - bələdiyyələri Assosiasiyanın üzvlüyünə qəbul edir, nümayəndələrin səlahiyyətlərini təsdiq edir;
  - Ümumi yığıncağın qərarlarının icrasına nəzarəti həyata keçirir;
  - növbədənənar Ümumi yığıncaq çağırmaq barədə məsələ qaldırır.
11. İdarə heyətinin icraya yönəldilən qərarları ilə Assosiasiyanın sədri razı olmaya bilər. Bu hallarda həmin qərarlar yenidən müzakirə edilərək üçdə iki səs çoxluğu ilə qəbul edildikdə, son qərar qəbul edilmiş sayılır.
12. İdarə heyətinin iclaslarında nəzarət-təftiş komissiyasının sədri iştirak edə bilər.
13. Assosiasiyanın sədri ümumi yığıncaqda iki ildən beş ilə qədər müddətə seçilir. Konkret müddət konfransda müəyyənləşdirilir.
14. Assosiasiyanın sədri:
- qəbul edilmiş qərarların icrasını həyata keçirir;
  - Assosiasiyanın bütün struktur vahidlərinin, onun filial və nümayəndəliklərinin rəhbərlərini təyin edir və onların fəaliyyətini əlaqələndirir;
  - Assosiasiyayı təmsil edir, onun adından müqavilə və sənədlər imzalayır, müraciətlər edir;
  - işçiləri işə qəbul edir və işdən azad edir;
  - sərəncamlar, əmrilər verir, zəruri sənədləri hazırlayıb idarə heyətinə təqdim edir;
  - Assosiasiyanın maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinə rəhbərlik edir.
15. Assosiasiyanın sədri Assosiasiyanın növbədənənar ümumi yığıncağının çağırılması haqqında idarə heyəti qarşısında məsələ qaldıra bilər.
16. Assosiasiyanın sədri Assosiasiyanın fəaliyyəti haqqında idarə heyətinə məlumat və ümumi yığıncağa hesabat verir.
17. Assosiasiyanın sədr müavinləri sədrin həvalə etdiyi səlahiyyətləri hə-yata keçirirlər.
18. Nəzarət-təftiş komissiyası:
- Assosiasiyanın fəaliyyətinin qanuna və Əsasnaməyə uyğunluğuna;
  - Assosiasiya üzvlərinin Assosiasiya ilə bağlı fəaliyyətinin Əsasnaməyə uyğunluğuna;
  - Assosiasiyanın maliyyə-təsərrüfat fəaliyyətinə nəzarəti həyata keçirir.
19. Nəzarət-təftiş komissiyasının üzvləri Assosiasiyanın ümumi yığıncağında müvafiq müddətə seçilirlər. Sıradan çıxmış nəzarət-təftiş komissiyası üzvünün yerinə ümumi yığıncaqda onun tərkibinə düşə bilməyən namizədlər arasından ən çox səs toplamış şəxs varsa, ilk növbədə o seçilir.
20. Nəzarət-təftiş komissiyasının iclasları üzvlərin yarısından çoxu iştirak etdikdə səlahiyyətli hesab edilir, qərarlar sadə səs çoxluğu ilə qəbul olunur.
21. Nəzarət-təftiş komissiyası öz üzvləri arasından nəzarət-təftiş komissiyasının sədrini, sədrin müavinlərini və katibini seçir.

VI. ASSOSİASİYANIN MÜLKİYYƏTİ VƏ MALİYYƏ VƏSAİTLƏRİ

1. Assosiasiya qanunvericiliyə uyğun olaraq əmlak və maliyyə vəsaitlərinə malik ola bilər.
2. Assosiasiyanın əmlakı və maliyyə vəsaitləri yalnız Əsasnamədə müəyyənləşdirilmiş məqsədlərin həyata keçirilməsi üçün istifadə edilə bilər.
3. Assosiasiyanın əmlakının və maliyyə vəsaitlərinin yaranma mənbələri aşağıdakılardır:
  - üzvlərin üzvlük haqları, könüllü olaraq əmlak haqları, ianələr, məqsədli ödəmələr;
  - Assosiasiya tərəfindən keçirilən tədbirlərdən əldə olunan gəlirlər;
  - sahibkarlıq fəaliyyəti ilə əldə olunan gəlirlər;
  - göstərilən xidmətlərin, görülən işlərin nəticəsində əldə edilən gəlirlər;
  - təhsil proqramlarının həyata keçirilməsindən əldə olunan gəlirlər;
  - malların satışından, xidmətlərin göstərilməsindən və işlərin görülməsindən daxilolmalar;
  - sərəncamında olan binaların, maşınların, texnikanın və digər əmlakın icarəyə verilməsindən əldə edilən gəlirlər;
  - müxtəlif beynəlxalq fondların və təşkilatların ayırdığı qrantlar;
  - qanunla qadağan olunmayan digər mənbələr.

VII. ASSOSİASİYANIN LƏĞV EDİLMƏSİ

1. Assosiasiya aşağıdakı hallarda ləğv edilir:
  - Assosiasiyanın Ümumi yığıncağında üzv bələdiyyələrin üçdə ikisinin razılığı ilə Assosiasiya buraxıldıqda;
  - Assosiasiya digər təşkilatlar və ya qurumlarla birləşdikdə;
  - Azərbaycan Respublikasının Mülki Məcəlləsinə uyğun olaraq məhkəmənin qərarı ilə Assosiasiyanın qeydiyyatı ləğv edildikdə.
2. Assosiasiya ləğv edildikdə ümumi yığıncağın qərarı ilə ləğv etmə komissiyası yaradılır, borclar ödənildikdən sonra qalan əmlak Assosiasiyanın Əsasnamədə müəyyənləşdirilmiş məqsədlərinin həyata keçirilməsinə sərf olunur, bu mümkün olmadıqda isə, Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsinə yönəldilir.
3. Assosiasiyanın fəaliyyəti ilə bağlı əmlak mübahisələri qarşılıqlı anlaşma əsasında, əgər belə anlaşma əldə edilməzsə, məhkəmə qaydasında həll edilir.

"Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqlar haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısına dəyişikliklər edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

I. "Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999-cu il, № 12, maddə 689; 2001-ci il, № 11, maddə 677; 2002-ci il, № 5, maddə 237; 2003-cü il, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004-cü il, № 7, maddə 522, №10, maddə 784, № 12, maddə 987; 2005-ci il, № 4, maddə 283) əlavə edilmiş Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısının "Biləsuvar rayonu" bölməsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

- 1) 14-cü sırada "Fioletovka" sözü "Çaylı" sözü ilə əvəz edilsin.
- 2) 17-ci sırada "Kirovka" sözü "Günəşli" sözü ilə əvəz edilsin.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 20 sentyabr 2005-ci il,
№ 993-IIQD

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999-cu il, № 12, maddə 689; 2001-ci il, № 11, maddə 677; 2002-ci il, № 5, maddə 237; 2003-cü il, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004-cü il, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005-ci il, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın “Abşeron rayonu” bölməsinin “Bələdiyyələrin əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Xırdalan qəsəbəsi” sözləri “Xırdalan şəhəri” sözləri ilə əvəz edilsin.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 fevral 2007-ci il

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır :

I. “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999-cu il, № 12, maddə 689; 2001-ci il, № 11, maddə 677; 2002-ci il, № 5, maddə 237; 2003-cü il, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004-cü il, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005-ci il, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007-ci il, № 3, maddə 212) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. “Ağdam rayonu” bölməsinin 9-cu sırasında “Quzanlı, Çullu, Eyvazlı” sözləri “Quzanlı qəsəbəsi, Eyvazlı, Çullu” sözləri ilə əvəz edilsin;

2. “Masallı rayonu” bölməsinin 30-cu sırasında “Ərkivan kəndi” sözləri “Ərkivan qəsəbəsi” sözləri ilə əvəz edilsin.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 9 oktyabr 2007-ci il.

**Bələdiyyələrə dair Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunvericilik aktlarına
dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 7, maddə 405; 2001-ci il, № 11, maddələr 689, 690, № 12, maddə 736; 2002-ci il, № 5, maddə 242; 2003-cü il, № 1, maddələr 11, 16, № 6, maddə 256; 2004-cü il, № 1, maddə 10, № 4, maddə 202, № 5, maddə 314, № 6, maddə 397; 2005-ci il, № 2, maddə 62; 2006-cı il, № 2, maddə 67) 4-cü maddəsinin 2-ci bəndinə aşağıdakı dəyişiklik və əlavə edilsin:

1. ikinci cümlədən “mərasim xidmətlərinin təşkili və qəbiristanların qorunması,” sözləri çıxarılsın;

2. bəndə aşağıdakı məzmununda ikinci abzas əlavə edilsin:

“Yerli sosial müdafiə və sosial inkişaf proqramlarında mütəmadi olaraq mövcud qəbiristanlıqların qorunması, abadlaşdırılması, yeni qəbiristanlıq sahələrinin ayrılması, yas mərasimlərinin keçirilməsi üçün nəzərdə tutulmuş tikililərin təmiri və yenilərinin inşası, mərasim xidmətlərinin, o cümlədən bələdiyyənin ərazisində yaşayan əhalinin aztəminatlı təbəqəsindən olan mərhumların dəfn və yas mərasimlərinin təşkilinə yardım göstərilməsi nəzərdə tutulmalıdır.”

II. “Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 12, maddə 690; 2001-ci il, № 12, maddə 736; 2002-ci il, № 5, maddə 242; 2004-cü il, № 4, maddə 202; 2005-ci il, № 2, maddə 62) 8-ci maddəsinin 2-ci bəndinə aşağıdakı məzmununda üçüncü abzas əlavə edilsin:

“Bələdiyyənin ərazisində yaşayan əhalinin aztəminatlı təbəqəsindən olan mərhumların dəfn və yas mərasimlərinin təşkilinə yardım məqsədi ilə yerli büdcədə zəruri xərclər nəzərdə tutulur və təyinatı üzrə sərf edilir.”

III. “Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001-ci il, № 8, maddə 520; 2004-cü il, № 5, maddə 314; 2005-ci il, № 2, maddə 62; 2006-cı il, № 6, maddə 486, № 11, maddə 923) 9-cu maddəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 9.1-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“9.1. Azərbaycan Respublikasında bələdiyyə torpaqları üzərində mülkiyyət, istifadə və icarə hüquqları yalnız torpaq hərracları və ya müsabiqələri vasitəsilə əldə edilə bilər.”

2. 9.4-cü maddədən “, bir qayda olaraq,” sözləri çıxarılsın.

3. 9.5-ci maddədə “hüquqlarının” sözündən sonra “əldə edilməsində” sözləri əlavə edilsin.

4. 9.5-ci maddənin ikinci cümləsi çıxarılsın.

5. 9.6-cı maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“9.6. Bələdiyyə torpaqlarının özgəninkiləşdirilməsi, istifadəyə və icarəyə verilməsi müvafiq müqavilə ilə rəsmiləşdirilir.”

IV. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 23 oktyabr 2007-ci il

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, №12, maddə 689; 2001-ci il, №11, maddə 677; 2002-ci il, №5, maddə 237; 2003-cü il, №6, maddə 273, №8, maddə 419; 2004-cü il, №7, maddə 522, №10, maddə 784, №12, maddələr 982, 987; 2005-ci il, №4, maddə 283, №10, maddə 884; 2007-ci il, №3, maddə 212; Azərbaycan Respublikasının 2007-ci il 09 oktyabr tarixli 426-IIIQD nömrəli Qanunu) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. Füzuli rayonu bölməsində:

13-cü sırada “Horadiz bələdiyyəsi” sözlərinin qarşısındakı “Horadiz qəsəbəsi” sözləri “Horadiz şəhəri” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Şahbuz rayonu bölməsində:

1-ci sırada “Şahbuz bələdiyyəsi” sözlərinin qarşısındakı “Şahbuz qəsəbəsi” sözləri “Şahbuz şəhəri” sözləri ilə əvəz edilsin.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 aprel 2008-ci il

**“Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında”
və “bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunlarına
dəyişikliklər və əlavə edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır :

I. “Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2000-ci il, № 10, maddə 704) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 2-ci maddənin birinci hissəsində:

1.1. 1-ci bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

1) Birləşən hər bir bələdiyyədə onun ərazisində yaşayan və səsvermə hüququna malik olan vətəndaşların azı 25 faizinin bələdiyyələrin birləşməsi məsələsinə münasibət bildirməsini təmin edən yığıncaq (yığıncaqlar) keçirilir;”;

1.2. 2-ci bənddə “Yerli rəy sorğusu nəticəsində” sözləri “Yığıncaqda (yığıncaqlarda)” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. 4-cü maddədə “Bələdiyyələrə seçkilərin qaydaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu” sözləri “Azərbaycan Respublikasının Seçki Məcəlləsi” sözləri ilə əvəz edilsin.

II. “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999-cu il, № 7, maddə 405; 2001-ci il, № 11, maddələr 689, 690, № 12, maddə 736; 2002-ci il, № 5, maddə 242; 2003-cü il, № 1, maddələr 11, 16, № 6, maddə 256; 2004-cü il, № 1, maddə 10, № 4, maddə 202, № 5, maddə 314, № 6, maddə 397; 2005-ci il, № 2, maddə 62; 2006-cı il, № 2, maddə 67, № 11, maddə 923, № 12, maddə 1005; 2007-ci il, № 11, maddələr 1053, 1082) 28-ci maddəsinə aşağıdakı redaksiyada yeni 5-ci bənd əlavə edilsin:

5. Bu maddənin 1-ci bəndində əhalinin sayı ilə bağlı nəzərdə tutulan məhdudiyyət bələdiyyələrin birləşməsi və ayrılması məsələsinə münasibət bildirmək üçün keçirilən yığıncaqlara şamil edilmir.”.

III. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 25 aprel 2008-ci il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır :

I. “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999-cu il, № 12, maddə 689; 2001-ci il, № 11, maddə 677; 2002-ci il, № 5, maddə 237; 2003-cü il, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004-cü il, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005-ci il, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007-ci il, № 3, maddə 212; Azərbaycan Respublikasının 2007-ci il 09 oktyabr tarixli 426-IIIQD nömrəli Qanunu) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. Ağcabədi rayonu bölməsində:

16-cı sırada “Hindarx bələdiyyəsi” sözlərinin qarşısındakı “Hindarx kəndi” sözləri “Hindarx qəsəbəsi” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Ağdam rayonu bölməsində:

1) 1-ci sırada “Alıbəyli bələdiyyəsi” sözlərinin qarşısındakı “və Kiçikli kəndləri” sözləri “, Kiçikli kəndləri və Birinci Alıbəyli, İkinci Alıbəyli qəsəbələri” sözləri ilə əvəz edilsin.

2) 4-cü sırada “Əhmədağalı bələdiyyəsi” sözlərinin qarşısındakı “və Mirəşelli kəndləri” sözləri “, Mirəşelli kəndləri və Bənövşələr qəsəbəsi” sözləri ilə əvəz edilsin.

3) 6-cı sırada “Xındırstan bələdiyyəsi” sözlərinin qarşısındakı “və Sarıçoban kəndləri” sözləri “, Sarıçoban kəndləri və Qasımbəyli qəsəbəsi” sözləri ilə əvəz edilsin.

4) 9-cu sırada “Quzanlı bələdiyyəsi” sözlərinin qarşısındakı “Quzanlı qəsəbəsi, Eyvazlı, Çullu və İmamqulubəyli kəndləri” sözləri “Quzanlı, Birinci Quzanlı, İmamqulubəyli qəsəbələri və Çullu, Eyvazlı, İmamqulubəyli kəndləri” sözləri ilə əvəz edilsin.

5) 12-ci sırada “Təzəkənd bələdiyyəsi” sözlərinin qarşısındakı “Təzəkənd kəndi” sözləri “Təzəkənd kəndi və Birinci Dördyol, İkinci Dördyol, Təzəkənd qəsəbələri” sözləri ilə əvəz edilsin.

6) 13-cü sırada “Üçoğlan bələdiyyəsi” sözlərinin qarşısındakı “və Yusifli kəndləri” sözləri “, Yusifli kəndləri və Birinci Baharlı, İkinci Baharlı, Səfərli qəsəbələri” sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Bərdə rayonu bölməsində:

1) 15-ci sırada “Cimcimli” sözü “Cicimli” sözü ilə əvəz edilsin.

2) 30-cu sırada “Hacıalılı” sözü “İkinci Hacallı” sözləri ilə əvəz edilsin.

3) 39-cu sırada “Xanagahlı” sözü “Xanağalı” sözü ilə əvəz edilsin.

4) 56-cı sırada “Qarahacı” sözü “Qarağacı” sözü ilə əvəz edilsin.

5) 87-ci sırada “Nəzirli” sözü “İkinci Nazırlı” sözləri ilə əvəz edilsin.

6) 110-cu sırada “Zümürxaç” sözü “Zümürxan” sözü ilə əvəz edilsin.

4. Xanlar rayonu bölməsində:

1) 15-ci sırada “Qızılca bələdiyyəsi” sözlərinin qarşısındakı “Qızılca, Damcılı, Danayeri və Yalqışlaq kəndləri” sözləri “Qızılca, Damcılı, Danayeri, Yalqışlaq və Yeni Qızılca kəndləri” sözləri ilə əvəz edilsin.

2) 21-ci sırada “Pənahlar” sözü “Pənahlılar” sözü ilə əvəz edilsin.

5. Kürdəmir rayonu bölməsində:

54-cü sırada “Şilyan bələdiyyəsi” sözlərinin qarşısındakı “Şilyan kəndi” sözləri “Şilyan və Qarasu kəndləri” sözləri ilə əvəz edilsin.

6. Qəbələ rayonu bölməsində:

1) 8-ci sırada “Bum bələdiyyəsi” sözlərinin qarşısındakı “Bum və Zərgərli kəndləri” sözləri “Bum qəsəbəsi və Qarasu kəndi” sözləri ilə əvəz edilsin.

2) 34-cü sırada “Nic bələdiyyəsi” sözlərinin qarşısındakı “Nic kəndi” sözləri “Nic qəsəbəsi” sözləri ilə əvəz edilsin.

3) 48-ci sırada “Vəndam bələdiyyəsi” sözlərinin qarşısındakı “Vəndam kəndi” sözləri “Vəndam qəsəbəsi” sözləri ilə əvəz edilsin.

7. Lerik rayonu bölməsində:

10-cu sırada “Azərbaycan” sözü “Günəşli” sözü ilə əvəz edilsin.

8. Masallı rayonu bölməsində:

34-cü sırada “Güllütəpə bələdiyyəsi” sözlərinin qarşısındakı “Güllütəpə kəndi” sözləri “Güllütəpə və Əmirtürbə kəndləri” sözləri ilə əvəz edilsin.

9. Neftçala rayonu bölməsində:

21-ci sırada “Mikayılı bələdiyyəsi” sözlərinin qarşısındakı “Saratovka” sözü “Sahiloba” sözü ilə əvəz edilsin.

10. Saatlı rayonu bölməsində:

38-ci sırada “Seyidoba” sözü “Seyidlər” sözü ilə əvəz edilsin.

11. Salyan rayonu bölməsində:

7-ci sırada “Aydınqün” sözü “Yeni Uluxanlı” sözləri ilə əvəz edilsin.

12. Samux rayonu bölməsində:

1) 9-cu sırada “Əliuşağı” sözü “Alıuşağı” sözü ilə əvəz edilsin.

2) 12-ci sırada “Hadılı” sözü “Qədili” sözü ilə əvəz edilsin.

13. Şəki rayonu bölməsində:

9-cu sırada “Aydınbulaq bələdiyyəsi” sözlərinin qarşısındakı “Aydınbulaq və Şıxoba kəndləri” sözləri “Aydınbulaq kəndi” sözləri ilə əvəz edilsin.

14. Şəmkir rayonu bölməsində:

1) 24-cü sırada “Keçili bələdiyyəsi” sözlərinin qarşısındakı “Keçili kəndi” sözləri “Keçili və Xuluf kəndləri” sözləri ilə əvəz edilsin.

2) 48-ci sırada “Təzəkənd bələdiyyəsi” sözlərinin qarşısındakı “Təzəkənd kəndi” sözləri “Təzəkənd və Düzqışlaq kəndləri” sözləri ilə əvəz edilsin.

15. Ucar rayonu bölməsində:

12-ci sırada “Kirovkənd” sözü “Ənvər Məmmədخانlı” sözləri ilə əvəz edilsin.

Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 aprel 2008-ci il.

**Bələdiyyə torpaqlarının torpaq hərracları və ya müsabiqələri vasitəsilə
verilməsinin tənzimlənməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının
bəzi qanunvericilik aktlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır :

I. “Hərbi qulluqçuların statusu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Məlumatı, 1992-ci il, № 4, maddə 79; 1993-cü il, № 5, maddə 132; Azərbaycan Respublikasının 1995-ci il 2 may tarixli 1030 nömrəli Qanunu; Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1997-ci il, № 5, maddə 378; 1998-ci il, № 1, maddələr 15, 16; 1999-cu il, № 4, maddə 228, № 5, maddə 286; 2001-ci il, № 1, maddə 16, № 6, maddələr 362, 363, № 11, maddə 694, № 12, maddələr 731, 736; 2004-cü il, № 2, maddə 57, № 3, maddə 133, № 4, maddələr 199, 212, № 7, maddə 507, № 8, maddə 596; 2005-ci il, № 10, maddə 871, № 12, maddə 1093; 2006-cı il, № 4, maddə 312, № 11, maddə 933; 2007-ci il, № 6, maddə 561, № 8, maddə 756, № 11, maddələr 1053, 1078; 2008-ci il, № 3, maddə 156; Azərbaycan Respublikasının 2008-ci il 4 iyul tarixli 668-IIIQD nömrəli Qanunu) 12-ci maddəsində aşağıdakı əlavə və dəyişikliklər edilsin:

1. maddənin adında və 2-ci bəndinin üçüncü abzasının ikinci cümləsində “torpaq sahəsilə”, həmin bəndin üçüncü abzasının birinci cümləsində “pulsuz torpaq sahəsilə”, üçüncü cümləsində “torpaq sahəsinə”, dördüncü cümləsində, dördüncü və beşinci abzaslarında “torpaq sahəsi” sözlərindən əvvəl “fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün” sözləri əlavə edilsin;

2. 5-ci bəndin beşinci abzasında “torpaq sahələri ayırmalı,” sözləri çıxarılsın;

3. 6-cı bənddə “torpaq üçün icarə haqqını ödəməkdən azad edirlər” sözləri “bələdiyyə torpaqlarının mülkiyyətə (icarəyə) verilməsi məqsədilə torpaq hərracları və ya müsabiqələrinin keçirilməsi zamanı “Torpaq bazarı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 9-cu maddəsinin üçüncü hissəsində nəzərdə tutulmuş üstünlük hüququna malikdirlər” sözləri ilə əvəz edilsin.

II. “Torpaq islahatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1997-ci il, № 3, maddə 203; 2001-ci il, № 1, maddə 26, № 3, maddə 149, № 6, maddə 375; 2002-ci il, № 5, maddələr 237, 241; 2003-cü il, № 1, maddə 14; 2004-cü il, № 2, maddə 59, № 4, maddə 212; 2006-cı il, № 6, maddə 478; 2007-ci il, № 1, maddə 3; 2008-ci il, № 3, maddə 154, № 6, maddə 460) aşağıdakı dəyişikliklər və əlavələr edilsin:

1. 7-ci maddənin 2-ci bəndi üzrə:

1.1. birinci hissədə “fiziki və hüquqi şəxslərin istifadəsinə, icarəsinə” sözləri “bələdiyyə mülkiyyətində olan müəssisə, idarə və təşkilatların istifadəsinə, fiziki və hüquqi şəxslərin icarəsinə” sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2. ikinci hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Bələdiyyənin ehtiyat fondunun kənd təsərrüfatına yararlı torpaqları kənd təsərrüfatı istehsalı üçün hüquqi və fiziki şəxslərə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada yalnız icarəyə verilir.”;

2. 19-cu maddə üzrə:

2.1. ikinci hissəyə aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:

“Bələdiyyənin ərazisində daimi yaşayan və eyni zamanda ən azı beş il müddətində yaşayış yeri üzrə qeydiyyatda olan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının mülkiyyətinə fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün torpağın ayrılması istisna olmaqla, digər hallarda bələdiyyə torpaqları üzərində mülkiyyət hüququ yalnız açıq torpaq hərracları və ya müsabiqələri vasitəsilə əldə edilə bilər.”;

2.2. üçüncü hissənin birinci cümləsində “uyğun olaraq” sözlərindən sonra “qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada” sözləri əlavə edilsin və ikinci cümləsində “bu məqsəd” sözləri “fərdi yaşayış evinin tikintisi” sözləri ilə əvəz edilsin;

2.3. dördüncü hissədə “ölçüdə” sözündən sonra “və qaydada” sözləri əlavə edilsin;

2.4. beşinci hissə çıxarılsın və altıncı-yeddinci hissələr müvafiq olaraq beşinci-altıncı hissələr hesab edilsin.

III. Azərbaycan Respublikasının 1997-ci il 3 oktyabr tarixli 377-IQ nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1998-ci il, № 1, maddə 14; 2001-ci il, № 3, maddələr 138, 145, 146, 147, № 12, maddələr 731, 745; 2002-ci il, № 6, maddə 328, № 8, maddə 464; 2004-cü il, № 2, maddə 57, № 11, maddə 886; 2005-ci il, № 7, maddələr 576, 588, № 10, maddə 871; 2006-cı il, № 4, maddə 312, № 11, maddə 933; 2007-ci il, № 8, maddə 756, № 11, maddə 1078) ilə təsdiq edilmiş “Hərbi xidmətkeçmə haqqında

Əsasnamənin 147-ci bəndinin səkkizinci hissəsinin ikinci cümləsində “torpaqla” sözü əvvəl “fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün” sözləri əlavə edilsin.

IV. “Torpaq icarəsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 3, maddə 154; 2001-ci il, № 3, maddə 149; 2002-ci il, № 5, maddə 241, № 12, maddə 706; 2003-cü il, № 1, maddə 14; 2006-cı il, № 5, maddə 389, № 6, maddə 478, № 8, maddə 657; 2007-ci il, № 8, maddə 745; 2008-ci il, № 5, maddə 348) aşağıdakı dəyişikliklər və əlavələr edilsin:

1. 4-cü maddənin ikinci hissəsində “bir qayda olaraq” sözləri “qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada” sözləri ilə əvəz edilsin;

2. 9-cu maddənin üçüncü abzası çıxarılsın və dördüncü-yeddinci abzaslar müvafiq olaraq üçüncü-altıncı abzaslar hesab edilsin;

3. 10-cu maddə üzrə:

3.1. birinci hissəyə aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:

“Bələdiyyə torpaqları üzərində icarə hüquqları yalnız açıq torpaq hərəracları və ya müsabiqələri vasitəsilə əldə edilə bilər.”;

3.2. ikinci hissədə “və bələdiyyə”, “və ya bələdiyyənin” sözləri çıxarılsın;

3.3. altıncı hissəyə aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:

“Dövlət və bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqların hərəraclar və ya müsabiqələr vasitəsilə icarəyə verilməsini qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada müvafiq icra hakimiyyəti orqanı təşkil edir”;

4. 14-cü maddə üzrə:

4.1. beşinci hissədə “və bələdiyyə” sözləri çıxarılsın, “aşağı həddi” sözlərindən sonra “və hərərac (müsabiqəyə) çıxarılan dövlət və ya bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqların icarə haqqının ilkin qiyməti (qiyməti)” sözləri əlavə edilsin;

4.2. altıncı hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlara təklif tələbi üstələyi hallarda dövlət mülkiyyətində olan torpaq üçün icarə haqqı, hərərac (müsabiqəyə) çıxarılan dövlət və ya bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqlar üçün isə torpağın icarə haqqının ilkin qiyməti (qiyməti) güzəştli müəyyən edilə bilər.”;

4.3. yeddinci hissə çıxarılsın və səkkizinci-onuncu hissələr müvafiq olaraq yeddinci-doqquzuncu hissələr hesab edilsin;

5. 15-ci maddənin birinci hissəsində “mülki” sözü çıxarılsın;

6. 19-cu maddənin dördüncü abzasında “və uzadılması” sözləri “və (bələdiyyə torpaqlarına dair müqavilə istisna olmaqla) uzadılması” sözləri ilə əvəz edilsin;

7. 20-ci maddənin üçüncü abzasında “icarəyə verilmiş” sözlərindən sonra, 22-ci maddənin yeddinci abzasında isə “torpaq sahəsi” sözlərindən əvvəl “dövlət mülkiyyətində olan» sözləri əlavə edilsin.

V. “Torpaq bazarı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 7, maddə 390; 2002-ci il, № 5, maddə 241; 2003-cü il, № 1, maddələr 11, 13; 2006-cı il, № 6, maddə 478, № 8, maddə 657; 2007-ci il, № 1, maddə 3, № 6, maddə 571; 2008-ci il, № 5, maddə 348) aşağıdakı dəyişikliklər və əlavələr edilsin:

1. 4-cü maddənin birinci hissəsinin altıncı abzasında “, bələdiyyə” sözü çıxarılsın və həmin hissəyə aşağıdakı məzmununda yeddinci abzas əlavə edilsin:

“bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqlar üzərində icarə hüquqları.”;

2. 8-ci maddənin birinci hissəsinə aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin: “Bələdiyyənin ərazisində daimi yaşayan və eyni zamanda ən azı beş il müddətində yaşayış yeri üzrə qeydiyyatda olan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının mülkiyyətinə fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün torpağın ayrılması istisna olmaqla, digər hallarda bələdiyyə torpaqları üzərində mülkiyyət və icarə hüquqları yalnız açıq torpaq hərəracları və ya müsabiqələri vasitəsilə əldə edilə bilər.”;

3. 9-cu maddə üzrə:

3.1. maddənin adında “torpaqlarının” sözü əvvəl “və onlar üzərində icarə hüquqlarının” sözləri əlavə edilsin;

3.2. beşinci və altıncı hissələr aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Bələdiyyə torpaqlarının mülkiyyətə (icarəyə) verilməsi məqsədilə torpaq hərəracları və ya müsabiqələrinin keçirilməsi zamanı bərabər təkliflər irəli sürüldükdə aşağıdakı şəxslərə üstünlük verilir: bu torpağın əvvəlki istifadəçilərinə və ya icarəçilərinə;

Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda aparılan döyüşlərdə əlil olmuş şəxslərə və həlak olanların ailəsinə;

yaşına, xəstəliyinə, ştatların ixtisarına, ailə vəziyyətinə görə həqiqi hərbi xidmətdən ehtiyata və ya istefaya buraxılmış, 20 təqvim ili və daha çox xidmət etmiş hərbi qulluqçulara (müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularından başqa);

sərhədyanı və dağlıq ərazilərdə yaşayan, daimi yaşamaq üçün həmin ərazilərə köçən, təsərrüfatla məşğul olmaq istəyən gənclərə;

müvafiq ərazidə müvəqqəti məskunlaşmış məcburi köçkünlərə;

müvafiq bələdiyyənin ərazisində daimi yaşayan və eyni zamanda ən azı beş il müddətində yaşayış yeri üzrə qeydiyyatda olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarına.

Fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün bələdiyyə tərəfindən bilavasitə satılmış torpaq sahələrinə dair alqı-satqı aktı tərtib edilir.”;

3.3. üçüncü və dördüncü hissələr çıxarılsın və beşinci-yeddinci hissələr müvafiq olaraq üçüncü-beşinci hissələr hesab edilsin.

4. 15-ci maddə üzrə:

4.1. maddənin adında “torpaqların” sözündən sonra “və onlar üzərində istifadə və icarə hüquqlarının” sözləri əlavə edilsin;

4.2. səkkizinci hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Hərrac və ya müsabiqənin qalibi və satıcı (mülkiyyətçi və ya girovsaxlayan) arasında müvafiq müqavilə bağlanılır.”;

5. 16-cı maddə üzrə:

5.1. üçüncü hissədə “bilavasitə satıldıqda qiymətlər” sözləri “fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün bilavasitə satıldıqda qiymətlər, habelə hərraca və ya müsabiqəyə çıxarılan bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqların ilkin qiyməti (qiyməti)” sözləri ilə əvəz edilsin;

5.2. dördüncü hissə çıxarılsın və beşinci-onuncu hissələr müvafiq olaraq dördüncü-doqquzuncu hissələr hesab edilsin;

6. 18-ci maddənin ikinci abzasında “dövlət və bələdiyyə torpaqlarının və onlar üzərində istifadə və icarə hüquqlarının” sözləri “dövlət torpaqlarının və onlar üzərində istifadə və icarə hüquqlarının, həmçinin bələdiyyə torpaqlarının və onlar üzərində icarə hüquqlarının” sözləri ilə əvəz edilsin və “və aktlar” sözləri çıxarılsın. VI. Azərbaycan Respublikasının Torpaq Məcəlləsinə (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 8, maddə 478; 2001-ci il, № 12, maddə 736; 2002-ci il, № 5, maddələr 237, 241; 2003-cü il, № 1, maddə 11, № 6, maddə 256, № 8, maddə 423; 2004-cü il, № 2, maddə 59, № 6, maddə 415, № 10, maddə 761; 2006-cı il, № 2, maddə 67, № 6, maddə 478, № 8, maddə 657, № 11, maddə 932; 2007-ci il, № 1, maddə 3, № 8, maddə 745; 2008-ci il, № 5, maddə 348, № 6, maddə 460; Azərbaycan Respublikasının 2008-ci il 4 iyul tarixli 666-IIIQD nömrəli Qanunu) aşağıdakı dəyişikliklər və əlavələr edilsin:

1. 8-ci maddənin doqquzuncu abzasında “, istifadəsinə” sözü, 32-ci maddənin 3-cü bəndində “istifadəsinə və” sözləri, 56-cı maddənin 3-cü bəndində “istifadəyə və” sözləri və 8-ci bəndində “, istifadəyə” sözü çıxarılsın;

2. 14-cü maddənin 1-ci bəndinin dördüncü abzası aşağıdakı redaksiyada verilsin: “dövlət və xüsusi mülkiyyətdə olan torpaqlardan istifadəyə və icarəyə, bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqlardan isə icarəyə torpaq sahəsi götürülməsi.”;

3. 15-ci maddənin 1-ci bəndinin ikinci abzasında “torpaqlarından” sözündən sonra “qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada” sözləri əlavə edilsin;

4. 16-cı maddə üzrə:

4.1. 3-cü bənddə “biçənək sahələri isə” sözlərindən sonra “qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada” sözləri əlavə edilsin;

4.2. 4-cü bəndin ikinci abzasının ikinci cümləsində “yenidən uzadılır” sözləri “keçirilən torpaq hərracı və ya müsabiqəsi nəticəsində uzadıla bilər” sözləri ilə əvəz edilsin;

5. 23-cü maddənin 6-cı bəndində “və yerli özünüidarə” sözləri çıxarılsın;

6. 38-ci maddənin altıncı abzasında “qərarlarının” sözündən sonra “(müqavilələrinin)” sözü əlavə edilsin;

7. 50-ci maddəyə aşağıdakı məzmununda 4-1-ci bənd əlavə edilsin:

“4-1. Bələdiyyə torpaqları istifadə hüququ ilə yalnız bələdiyyənin mülkiyyətində olan müəssisə, idarə və təşkilatlara verilə bilər.”;

8. 51-ci maddənin 6-cı bəndinin birinci abzasında “, bir qayda olaraq,” sözləri “qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada” sözləri ilə əvəz edilsin;

9. 56-cı maddə üzrə:

9.1. 2-ci bəndin ikinci cümləsində “, hüquqi və fiziki şəxslərin istifadəsinə və icarəsinə verilmiş kənd təsərrüfatına azyararlı və yararsız torpaqların öz vəsaiti hesabına yararlı hala salınmış kənd təsərrüfatı təyinatlı

torpaqları, qeyri-kənd təsərrüfatı məqsədləri üçün istifadəyə və icarəyə verilmiş torpaq sahələri” sözləri, üçüncü cümləsində “müvəqqəti istifadəsinə və” sözləri çıxarılsın və həmin bəndə aşağıdakı məzmununda dördüncü cümlə əlavə edilsin:

“Bələdiyyənin ərazisində daimi yaşayan və eyni zamanda ən azı beş il müddətində yaşayış yeri üzrə qeydiyyatda olan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının mülkiyyətinə fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün torpağın ayrılması istisna olmaqla, digər hallarda bələdiyyə torpaqları üzərində mülkiyyət və icarə hüquqları yalnız açıq torpaq hərracları və ya müsabiqələri vasitəsilə əldə edilə bilər.”;

9.2. 4-cü və 5-ci bəndlər aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“4. Bələdiyyə torpaqlarının mülkiyyətə (icarəyə) verilməsi məqsədilə torpaq hərracları və ya müsabiqələrinin keçirilməsi zamanı bərabər təkliflər irəli sürüldükdə aşağıdakı şəxslərə üstünlük verilir: bu torpağın əvvəlki istifadəçilərinə və ya icarəçilərinə;

Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda aparılan döyüşlərdə əlil olmuş şəxslərə və həlak olanların ailəsinə;

yaşına, xəstəliyinə, ştatların ixtisarına, ailə vəziyyətinə görə həqiqi hərbi xidmətdən ehtiyata və ya istefaya buraxılmış, 20 təqvim ili və daha çox xidmət etmiş hərbi qulluqçulara (müddətli həqiqi hərbi xidmət hərbi qulluqçularından başqa);

sərhədyanı və dağlıq ərazilərdə yaşayan, daimi yaşamaq üçün həmin ərazilərə köçən, təsərrüfatla məşğul olmaq istəyən gənclərə;

müvafiq ərazidə müvəqqəti məskunlaşmış məcburi köçkünlərə;

müvafiq bələdiyyənin ərazisində daimi yaşayan və eyni zamanda ən azı beş il müddətində yaşayış yeri üzrə qeydiyyatda olan Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarına.

5. Bələdiyyə torpaqlarının özgəninkiləşdirilməsi və icarəyə verilməsi müvafiq müqavilə ilə rəsmiləşdirilir.”;

9.3. 6-cı bəndin birinci abzasında hər iki halda “qərarı” sözündən sonra “(müqavilə)” sözü əlavə edilsin və üçüncü abzası aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Torpaq sahəsinin bələdiyyə mülkiyyətində olan müəssisə, idarə və təşkilatların istifadəsinə və ya fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün Azərbaycan Respublikası vətəndaşının mülkiyyətinə verilməsi barədə, habelə hüquqi və fiziki şəxslərin mülkiyyətinə (icarəsinə) verilməsi məqsədilə hərracın (müsabiqənin) keçirilməsi barədə bələdiyyənin qərarı sahənin xüsusiyyətinə və torpağın ayrılma məqsədinə, mövcud texniki normalara, habelə yerquruluşu və şəhərsalma sənədlərinə uyğun olaraq müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının rəyi alındıqdan sonra qəbul edilir.”;

10. 59-cu maddənin 1-ci bəndi üzrə:

10.1. ikinci abzasda “daimi istifadəsinə” sözləri, dördüncü abzasda isə “tikinti başa çatanaqədək müvəqqəti istifadəsinə” sözləri “mülkiyyətinə” sözü ilə əvəz edilsin;

10.2. beşinci abzasda “və ya icarəsinə” sözləri çıxarılsın;

10.3. altıncı abzasda “hüquqi və fiziki şəxslərin” sözlərindən əvvəl “bu Məcəllənin 48-ci maddəsinin 3-cü bəndində göstərilən” sözləri əlavə edilsin;

11. 65-ci maddə üzrə:

11.1. 3-cü bəndin birinci cümləsi çıxarılsın;

11.2. 4-cü və 5-ci bəndlərdə “planının və təsvirinin” sözləri “planı və ölçüsünün” sözləri ilə əvəz edilsin;

12. 68-ci maddədə “yerquruluşu planlarının və təsvirlərinin” sözləri “planı və ölçüsünün” sözləri ilə əvəz edilsin;

13. 73-cü maddənin 1-ci bəndinin səkkizinci abzasında “2 il dalbadal” sözləri “1 il” sözləri ilə əvəz edilsin;

14. 86-cı maddə üzrə:

14.1. 1-ci bəndin altıncı abzasında “, bələdiyyə” sözü çıxarılsın və həmin bəndə aşağıdakı məzmununda yeddinci abzas əlavə edilsin:

“bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqlar üzərində icarə hüquqları.”;

14.2. 4-cü bənddə “haqqı ödənilməklə istifadə və” sözləri çıxarılsın;

14.3. 6-cı bəndin ikinci abzasında “Ərazi planlaşdırılması əsasında yaşayış məntəqəsinin infrastruktur sahələrinin (sahibkarlıq fəaliyyətinə aid edilməyən və ictimai ehtiyacların ödənilməsi məqsədləri daşıyan obyektlər istisna olmaqla) yaradılması üçün nəzərdə tutulan torpaqların” sözləri “Bələdiyyə torpaqlarının” sözləri ilə və “onlardan istifadə və” sözləri “onlar üzərində” sözləri ilə əvəz edilsin;

15. 93-cü maddənin 3-cü bəndinin dördüncü abzasında “planı, təsviri” sözləri “planı və ölçüsü” sözləri ilə əvəz edilsin;

16. 96-cı maddə üzrə:

16.1. 3-cü bənddə “bilavasitə satıldıqda qiymətlər” sözləri “fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün bilavasitə satıldıqda qiymətlər, habelə hərraca və ya müsabiqəyə çıxarılan bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqların ilkin qiyməti (qiyməti)” sözləri ilə əvəz edilsin və aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin: “Fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün ayrılan torpağın hər 0,01 hektarının qiyməti şəhərlərin və rayon mərkəzlərinin müvafiq zonasında və ya müvafiq kadastr qiymət rayonuna daxil olan inzibati rayonda son torpaq hərracı və ya müsabiqəsi vasitəsilə satılan torpağın hər 0,01 hektarına görə ödənilən qiymətdən az ola bilməz.”;

16.2. 4-cü və 8-ci bəndlər çıxarılsın;

17. 99-cu maddə üzrə:

17.1. 4-cü bənddə “və bələdiyyə” sözləri çıxarılsın, “aşağı həddi” sözlərindən sonra “və hərraca (müsabiqəyə) çıxarılan dövlət və ya bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqların icarə haqqının ilkin qiyməti (qiyməti)” sözləri əlavə edilsin;

17.2. 5-ci bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“5. Kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlara təklif tələbi üstələdiyi hallarda dövlət mülkiyyətində olan torpaq üçün icarə haqqı, hərraca (müsabiqəyə) çıxarılan dövlət və ya bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqlar üçün isə torpağın icarə haqqının ilkin qiyməti (qiyməti) güzəştli müəyyən edilə bilər.”;

17.3. 6-cı bənd çıxarılsın.

VII. “Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2001-ci il, № 8, maddə 520; 2004-cü il, № 5, maddə 314; 2005-ci il, № 2, maddə 62; 2006-cı il, № 6, maddə 486, № 8, maddə 657, № 11, maddə 923; 2007-ci il, № 11, maddə 1082; 2008-ci il, № 5, maddə 348, № 6, maddə 462) aşağıdakı dəyişikliklər və əlavələr edilsin:

1. 3.0.3-cü maddədə “, istifadəyə” sözü, 4.0.7-ci maddədə “, istifadəsinə” sözü, 6.3-cü maddədə “istifadəyə və” sözləri, 9.6-cı maddədə “, istifadəyə və” sözləri, 11.14-cü maddədə “İstifadəyə və” sözləri, 16.3-cü maddədə “və ya icarəsinə” sözləri və 20.1-ci maddədə “, istifadə və” sözləri çıxarılsın;

2. 4.0.2-ci maddədə “hüquqi və fiziki şəxslərin istifadəsinə, icarəsinə” sözləri “bələdiyyə mülkiyyətində olan müəssisə, idarə və təşkilatların istifadəsinə, fiziki və hüquqi şəxslərin icarəsinə” sözləri ilə əvəz edilsin;

3. 6.5-ci maddənin birinci cümləsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Torpaq sahəsinin bələdiyyə mülkiyyətində olan müəssisə, idarə və təşkilatların istifadəsinə və ya fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün Azərbaycan Respublikası vətəndaşının mülkiyyətinə verilməsi barədə, habelə hüquqi və fiziki şəxslərin mülkiyyətinə (icarəsinə) verilməsi məqsədilə hərracın (müsabiqənin) keçirilməsi barədə bələdiyyənin qərarı sahənin xüsusiyyətinə və torpağın ayrılma məqsədinə, mövcud texniki normalara, habelə yerquruluşu və şəhərsalma sənədlərinə uyğun olaraq müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının rəyi alındıqdan sonra qəbul edilir.”;

4. 6.7-ci maddənin ikinci cümləsi çıxarılsın, birinci cümləsi isə aşağıdakı redaksiyada verilsin: “Bələdiyyələr qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada ərizəyə baxır və müvafiq qərar qəbul edir.”;

5. 6.8-ci, 7.1.3-cü, 7.1.4-cü, 7.4-cü, 8.0.5-ci, 8.0.6-cı, 9.4-cü, 9.5-ci, 10.2-ci, 10.3-cü, 11.10-cu, 20.3-cü, 22.2.2-ci maddələr və 11.3-cü maddənin ikinci cümləsi çıxarılsın;

6. 9.1-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“9.1. Bələdiyyənin ərazisində daimi yaşayan və eyni zamanda ən azı beş il müddətində yaşayış yeri üzrə qeydiyyatda olan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının mülkiyyətinə fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün torpağın ayrılması istisna olmaqla, digər hallarda bələdiyyə torpaqları üzərində mülkiyyət və icarə hüquqları yalnız açıq torpaq hərracları və ya müsabiqələri vasitəsilə əldə edilə bilər.”;

7. 10.1-ci maddədə “satıldıqda qiymətlər” sözləri “fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün bilavasitə satıldıqda qiymətlər, habelə hərraca və ya müsabiqəyə çıxarılan bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqların ilkin qiyməti (qiyməti)” sözləri ilə əvəz edilsin;

8. 11.8-ci maddədə “bələdiyyələr tərəfindən” sözlərindən sonra “qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada” sözləri əlavə edilsin;

9. 19.4-cü maddədə “tərəflərin razılığı ilə” sözləri “torpaq hərracının və ya müsabiqəsinin nəticəsində” sözləri ilə əvəz edilsin;

10. 19.6-cı maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“19.6. Hərraca çıxarılan bələdiyyə mülkiyyətində olan kənd təsərrüfatı təyinatlı torpaqlara təklif tələbi üstələdiyi hallarda və kənd təsərrüfatına azyararlı və yararsız torpaqlar kənd təsərrüfatı ehtiyacları üçün icarəyə verildikdə torpağın icarə haqqının ilkin qiyməti (qiyməti) güzəştli müəyyən edilir.”.

VIII. Azərbaycan Respublikasının 2002-ci il 15 mart tarixli 274-IIQ sayılı Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2002-ci il, № 5, maddə 216; 2003-cü il, № 6, maddə 256; 2004-cü il, № 4, maddə 212, № 5, maddə 314; 2006-cı il, № 2, maddə 67, № 6, maddə 478, № 11, maddə 923) ilə təsdiq

edilmiş “Bələdiyyə torpaqlarının ayrılmasına dair sənədlərin hazırlanması və razılaşdırılması qaydaları haqqında Əsasnamə”yə aşağıdakı dəyişikliklər və əlavələr edilsin:

1. 1-ci bənddə “, istifadə” sözü, 3-cü bənddə “İstifadəyə və” sözləri və 11.2-ci bənddə “, istifadə” sözü çıxarılsın;

2. 4-cü bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“4. Bələdiyyə torpaqları bələdiyyə mülkiyyətində olan müəssisə, idarə və təşkilatların istifadəsinə və bu Əsasnamənin 10-cu bəndində nəzərdə tutulmuş hallarda Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının mülkiyyətinə bilavasitə, digər hallarda hüquqi və fiziki şəxslərin mülkiyyətinə (icarəsinə) torpaq hərracları və ya müsabiqələri vasitəsilə “Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 9-cu və 10-cu maddələrinə, “Torpaq bazarı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 8-ci və 15-ci maddələrinə və bu Əsasnaməyə uyğun olaraq verilir.”;

3. 5-ci bənddə “2-ci və 3-cü” sözləri “2-4-cü” sözləri ilə əvəz edilsin və “istifadəsinə,” sözü çıxarılsın;

4. Aşağıdakı məzmununda 5-1-ci bənd əlavə edilsin:

“5-1. Bələdiyyə torpaqları istifadə hüququ ilə yalnız bələdiyyənin mülkiyyətində olan müəssisə, idarə və təşkilatlara verilə bilər.”;

5. 7-ci bəndin dördüncü cümləsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Torpaq sahəsinin bələdiyyə mülkiyyətində olan müəssisə, idarə və təşkilatların istifadəsinə və ya fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün Azərbaycan Respublikası vətəndaşının mülkiyyətinə verilməsi barədə, habelə hüquqi və fiziki şəxslərin mülkiyyətinə (icarəsinə) verilməsi məqsədilə hərracın (müsabiqənin) keçirilməsi barədə bələdiyyənin qərarı sahənin xüsusiyyətinə və torpağın ayrılma məqsədinə, mövcud texniki normalara, habelə yerquruluşu və şəhərsalma sənədlərinə uyğun olaraq müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının rəyi alındıqdan sonra qəbul edilir.”;

6. 10-cu bənddə “Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 16.3-cü və 16.4-cü maddələrinə uyğun olaraq” sözləri “Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu qüvvəyə minənədək” sözləri ilə, “istifadəsinə və ya icarəsinə bu Əsasnamənin 11-ci, 14-23-cü və 25-27-ci” sözləri isə “həmçinin bələdiyyənin ərazisində daimi yaşayan və eyni zamanda ən azı beş il müddətində yaşayış yeri üzrə qeydiyyatda olan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının mülkiyyətinə fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün torpaq sahəsinin ayrılması hərrac və ya müsabiqə keçirilmədən bu Əsasnamənin 11-ci, 14-21-ci, 23-cü, 24-cü, 25-ci, 25-1-ci və 27-ci” sözləri ilə əvəz edilsin;

7. 13-cü, 13-1.2-ci və 13-1.3-cü bəndlər çıxarılsın;

8. 13-1.1-ci bənddə “, həyətə sahə və bağ sahəsi üçün” sözləri çıxarılsın;

9. 13-2-ci bənddə “torpaqla” sözündən əvvəl “fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün” sözləri əlavə edilsin;

10. 16-cı bəndin birinci cümləsində “müraciət edən hüquqi və fiziki şəxsə torpaq sahəsinin ayrılmasını” sözlərindən əvvəl “hərrac və ya müsabiqənin keçirilməsi məqsədilə torpaq sahəsi üzərində bələdiyyənin mülkiyyət hüququnun qeydiyyata alınma proseduruna başlanmasını və ya bu Əsasnamənin 10-cu bəndində nəzərdə tutulmuş hallarda” sözləri əlavə edilsin;

11. 17-ci, 19-cu və 21-ci bəndlərdə “planını (cizgisini)” sözləri “planı və ölçüsünü” sözləri ilə əvəz edilsin;

12. 18-ci bənddə “və ərizəçinin” sözləri çıxarılsın;

13. 20-ci bənddə “planının (cizgisinin) hazırlanması hüquqi və fiziki şəxslərin” sözləri “planı və ölçüsünün hazırlanması bu Əsasnamənin 10-cu bəndində nəzərdə tutulmuş hallarda hüquqi və fiziki şəxslərin, digər hallarda bələdiyyənin” sözləri ilə əvəz edilsin;

14. 22-ci və 23-cü bəndlər aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“22. Bələdiyyə hərraca və ya müsabiqəyə çıxarılan torpaq sahəsi üzərində onun mülkiyyət hüququ qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada daşınmaz əmlakın dövlət reyestrində qeydiyyata alındıqdan sonra hərrac və ya müsabiqənin keçirilməsi barədə qərar qəbul edərək, həmin qərarın bir nüsxəsini daşınmaz əmlakın dövlət reyestrindən çıxarış, daşınmaz əmlakın kadastr xəritəsindən çıxarış və qeydiyyata alınmış hüquqların məhdudlaşdırılmasına (yüklülüyünə) dair arayış ilə birlikdə hərracı (müsabiqəni) təşkil etmək üçün müvafiq icra hakimiyyəti orqanına göndərir.

23. Bu Əsasnamənin 10-cu bəndində nəzərdə tutulmuş hallarda bələdiyyə müvafiq icra hakimiyyəti orqanından daxil olmuş sənədlərə baxaraq torpaq sahəsinin dəyəri ödənildikdən sonra 5 gün müddətində torpağın mülkiyyətə ayrılması barədə qərar qəbul edir. Torpaq sahəsinin qiyməti bazar məzənnələri nəzərə alınmaqla bələdiyyə tərəfindən müəyyən edilir. Torpağın hər 0,01 hektarının qiyməti şəhərlərin və rayon mərkəzlərinin müvafiq zonasında və ya müvafiq kadastr qiymət rayonuna daxil olan inzibati rayonda son torpaq hərracı və ya müsabiqəsi vasitəsilə satılan torpağın hər 0,01 hektarına görə ödənilən qiymətdən az ola bilməz. Bələdiyyə ayrılmış torpaq sahəsi üzərində mülkiyyət hüququnu təsdiq edən sənədlərin alınması üçün öz

qərarından çıxarışı və torpaq sahəsinin planı və ölçüsünü ərizəçiyə verir.”;
15. 24-cü bənddə “Bələdiyyələrin qərarı ilə hüquqi” sözləri “Hüquqi” sözü ilə əvəz edilsin;

16. 25-ci bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“25. Bələdiyyənin ərazisində daimi yaşayan və eyni zamanda ən azı beş il müddətində yaşayış yeri üzrə qeydiyyatda olan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının mülkiyyətinə fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün torpaq sahəsi “Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 8.0.1-ci maddəsində müəyyən edilmiş hədlər daxilində ayrılır.”;

17. Aşağıdakı məzmununda 25-1-ci bənd əlavə edilsin:

“25-1. Mülkiyyətinə fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün torpaq sahəsi verilmiş vətəndaşa ikinci dəfə həmin məqsədlə torpaq sahəsi yalnız beş ildən sonra satıla bilər.”.

IX. Əcnəbilərin, vətəndaşlığı olmayan şəxslərin və xarici hüquqi şəxslərin icarəsində olan sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirmək məqsədilə zəruri tikililər inşa edilmiş, habelə bu Qanun qüvvəyə minənədək sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirmək məqsədilə zəruri tikililərin inşası və ya fərdi və kooperativ qərjələrin tikintisi üçün Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının icarəsinə verilmiş torpaqlar istisna olmaqla, digər torpaqlara münasibətdə icarə müqaviləsi yalnız açıq torpaq hərracı və ya müsabiqəsi nəticəsində uzadıla bilər.

X. Bu Qanun qüvvəyə minənədək hüquqi və fiziki şəxslərin istifadəsinə verilmiş bələdiyyə torpaqları üzərində istifadə müddəti bitdikdən sonra, həmin torpaqlar yalnız açıq torpaq hərracı və ya müsabiqəsi vasitəsilə icarəyə verilə bilər.

XI. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 28 oktyabr 2008-ci il.

**“Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında” və
“Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında” Azərbaycan Respublikasının
Qanunlarına dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır :

I. “Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2000-ci il, № 10, maddə 704; 2008-ci il, № 5, maddə 354) aşağıdakı əlavələr və dəyişikliklər edilsin:

1. 2-ci maddənin birinci hissəsinin 2-ci bəndində “bələdiyyələrin birləşməsi barədə müsbət nəticə əldə edildikdə” sözləri “iştirak etmiş vətəndaşların yarısından çoxu bələdiyyələrin birləşməsinin “lehinə” səs verdikdə” sözləri ilə əvəz edilsin və həmin maddənin ikinci hissəsi çıxarılsın.

2. 3-cü maddənin ikinci hissəsi çıxarılsın.

3. 6-cı maddədə “3-cü” sözü “8-1-ci” sözü ilə əvəz edilsin.

4. 8-ci maddədə aşağıdakı dəyişikliklər və əlavələr edilsin:

4.1. birinci hissənin 1-ci bəndində “müvafiq uçot məlumatından” sözləri “ərazi vahidi kimi ərazi vahidlərinin və inzibati ərazi dairələrinin Dövlət reyestrindən” sözləri ilə əvəz edilsin;

4.2. ikinci hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Ərazi vahidi kimi ərazi vahidlərinin və inzibati ərazi dairələrinin Dövlət reyestrindən çıxarılan və ərazisi hüdudlarında bələdiyyənin mövcud olduğu digər ərazi vahidinin (şəhər, qəsəbə, kənd) ərazisinə birləşdirilən yaşayış məntəqəsinin hüdudlarında ləğv edilmiş bələdiyyənin mülkiyyəti və onunla bağlı hüquqlar (vəzifələr) hüquq varisliyi qaydasında müvafiq bələdiyyəyə keçir. Digər hallarda ləğv edilərək mövcudluğuna xitam verilmiş bələdiyyənin daşınar və daşınmaz əmlakı müvafiq icra hakimiyyəti orqanının sərəncamına verilir.”;

4.3. maddəyə aşağıdakı məzmununda üçüncü və dördüncü hissələr əlavə edilsin:

“Ləğv etmə prosesində kreditorla hesablaşmalarda bələdiyyə torpaqlarından istifadəyə yol verilmir.

Ləğv edilmiş bələdiyyənin səlahiyyət müddəti bu barədə Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən bu maddənin birinci hissəsinə uyğun olaraq qəbul edilmiş qərar qüvvəyə mindiyi gündən bitmiş hesab edilir.”.

5. Aşağıdakı məzmununda 8-1-ci maddə əlavə edilsin:

“Maddə 8-1. Bələdiyyələrin birləşməsi, ayrılması və ləğvi ilə bağlı komissiyalar Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən bələdiyyələrin birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi ilə bağlı qəbul edilmiş qərar qüvvəyə mindikdən sonra bələdiyyələrin birləşməsi, ayrılması və ləğvi ilə bağlı mülkiyyət, maliyyə və başqa məsələlərin həlli üçün müvafiq icra hakimiyyəti orqanının qərarı əsasında müvafiq icra hakimiyyəti orqanlarının nümayəndələri və bələdiyyə üzvlərindən ibarət komissiyalar yaradılır.”.

II. “Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2003-cü il, № 6, maddə 268; 2006-cı il, № 2, maddə 67) aşağıdakı məzmununda 6.0.7-ci maddə əlavə edilsin:

“6.0.7. bələdiyyələrin birləşməsi və ayrılması ilə bağlı keçirilmiş yığıncağın (yığıncaqların) nəticələrinin rəsmiləşdirilməsinə dair qərarlar.”.

III. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 17 mart 2009-cu il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır :

I. “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999-cu il, № 12, maddə 689; 2001-ci il, № 11, maddə 677; 2002-ci il, № 5, maddə 237; 2003-cü il, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004-cü il, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005-ci il, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007-ci il, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008-ci il, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, №

11, maddə 959) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın “Bərdə rayonu” bölməsində 13-cü sırada “Canavarlı bələdiyyəsi” və “Canavarlı kəndi” sözləri müvafiq olaraq “Seyid Yusifli bələdiyyəsi” və “Seyid Yusifli kəndi” sözləri ilə əvəz edilsin.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 17 mart 2009-cu il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın yeni redaksiyada verilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi q ə r a r a l ı r :

I. “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999-cu il, № 12, maddə 689; 2001-ci il, № 11, maddə 677; 2002-ci il, № 5, maddə 237; 2003-cü il, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004-cü il, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005-ci il, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007-ci il, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008-ci il, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; Azərbaycan Respublikasının 2009-cu il 17 mart tarixli 778-IIIQD nömrəli Qanunu) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı” yeni redaksiyada verilsin (əlavə olunur).

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 may 2009-cu il.

Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin birləşməsi yolu ilə yeni bələdiyyələrin yaradılması haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

“Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 2-ci maddəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərar alır:

I. Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin birləşməsi yolu ilə aşağıdakı yeni bələdiyyələr yaradılsın:

1. Ağcabədi rayonu üzrə:

- 1) Bala Kəhrizli və Böyük Kəhrizli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bala Kəhrizli və Böyük Kəhrizli kəndlərində Kəhrizli bələdiyyəsi;
- 2) Boyat və Biləyən bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Boyat və Biləyən kəndlərində Boyat bələdiyyəsi;
- 3) Şahmalılar, Şərəfxanlı və Şotlanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi, Şahmalılar, Şərəfxanlı və Şotlanlı kəndlərində Şərəfxanlı bələdiyyəsi.

2. Ağdaş rayonu üzrə:

- 1) Cücük və Qaradağlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cücük, Qaradağlı və Malay kəndlərində Qaradağlı bələdiyyəsi;
- 2) Cüvə və Korarx bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cüvə və Korarx kəndlərində Korarx bələdiyyəsi;
- 3) Əmirarx və Güvəkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əmirarx və Güvəkənd kəndlərində Güvəkənd bələdiyyəsi;
- 4) Hüşün və Kükəl bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hüşün və Kükəl kəndlərində Kükəl bələdiyyəsi;
- 5) Xınaxlı və Kotavan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xınaxlı və Kotavan kəndlərində Kotavan bələdiyyəsi;
- 6) Kotanarx və Nehrəxəlil bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kotanarx və Nehrəxəlil kəndlərində Kotanarx bələdiyyəsi;
- 7) Qaraoğlan və Pirəzə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaraoğlan və Pirəzə kəndlərində Pirəzə bələdiyyəsi;
- 8) Qarasuqumlaq və Şıxlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qarasuqumlaq və Şıxlı kəndlərində Şıxlı bələdiyyəsi;
- 9) Qobuüstü və Yuxarı Nemətabad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hacılar, Qobuüstü, Yeniərx və Yuxarı Nemətabad kəndlərində Qobuüstü bələdiyyəsi;
- 10) Məşəd və Pirəyir bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gürcüva, Məşəd və Pirəyir kəndlərində Məşəd bələdiyyəsi.

3. Ağsu rayonu üzrə:

- 1) Abasxanlı və Kəndoba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abasxanlı və Kəndoba kəndlərində Kəndoba bələdiyyəsi;
- 2) Ağabəyli, Çaparlı, Qiyaslı və Rəhimağalı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağabəyli, Çaparlı, Qiyaslı və Rəhimağalı kəndlərində Çaparlı bələdiyyəsi;
- 3) Ağalarbəyli və Ərəbuşağı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağalarbəyli və Ərəbuşağı kəndlərində Ərəbuşağı bələdiyyəsi;
- 4) Ağarx, Bozavand və Qarabağlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağarx, Bozavand və Qarabağlı kəndlərində Bozavand bələdiyyəsi;
- 5) Ağsu, Qaraməmmədli və Ülgüc bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağsu şəhərində və Qaraməmmədli, Navahı, Ülgüc kəndlərində Ağsu bələdiyyəsi;
- 6) Axundlu, Qaravəlli, Məlikçobanlı, Növcü və Yuxarı Növcü bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Axundlu, Qaravəlli, Məlikçobanlı, Növcü və Yuxarı Növcü kəndlərində Növcü bələdiyyəsi;
- 7) Aratlı Curuğlu və Maşadqanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aratlı Curuğlu və Maşadqanlı kəndlərində Aratlı Curuğlu bələdiyyəsi;

- 8) Bəyimli və Çiyini bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bəyimli və Çiyini kəndlərində Çiyini bələdiyyəsi;
- 9) Bico və Keşdiməz bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bico və Keşdiməz kəndlərində Bico bələdiyyəsi;
- 10) Cəfərli, Cəlayir və Hacıuşağı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəfərli, Cəlayir və Hacıuşağı kəndlərində Cəlayir bələdiyyəsi;
- 11) Dəlilər, Muradlı və Təklə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dəlilər, Muradlı və Təklə kəndlərində Muradlı bələdiyyəsi;
- 12) Ərəbsarvan və Hacıqədirlə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ərəbsarvan və Hacıqədirlə kəndlərində Ərəbsarvan bələdiyyəsi;
- 13) Hacısəmədli və İlxıçı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hacısəmədli və İlxıçı kəndlərində İlxıçı bələdiyyəsi;
- 14) Kalağaylı və Nəmirlə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kalağaylı və Nəmirlə kəndlərində Nəmirlə bələdiyyəsi;
- 15) Kalva və Suraxanı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kalva və Suraxanı kəndlərində Kalva bələdiyyəsi;
- 16) Qaradağ, Rəhimli və Şahbəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaradağ, Rəhimli və Şahbəyli kəndlərində Rəhimli bələdiyyəsi;
- 17) Qaraqaşlı və Pirhəsənlə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaraqaşlı və Pirhəsənlə kəndlərində Pirhəsənlə bələdiyyəsi;
- 18) Qaraqoyunlu və Musabəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaraqoyunlu və Musabəyli kəndlərində Qaraqoyunlu bələdiyyəsi.

4. Astarə rayonu üzrə:

- 1) Alaşa, Artupa, Səncərədi və Züngüləş bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alaşa, Artupa, Səncərədi, Şuvaş və Züngüləş kəndlərində Artupa bələdiyyəsi;
- 2) Asxanakəran və Motalayataq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Anbuba, Asxanakəran, Azaru, Bəlbay, Bursut, Dəstər, Əkbərməhəllə, Motalayataq, Şıxımpəştə və Viləparqo kəndlərində Asxanakəran bələdiyyəsi;
- 3) Bala Şahağac, Kakalos və Kolatan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bala Şahağac, Kakalos, Kolatan və Qamışovka kəndlərində Kakalos bələdiyyəsi;
- 4) Burzubənd və Ojakəran bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Burzubənd, Noyabud, Ojakəran və Vənəşikəş kəndlərində Ojakəran bələdiyyəsi;
- 5) Deqadi, Sərək, Siyətüq və Şuvi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Deqadi, Sekəşan, Səlivə, Sərək, Siyətüq, Şuvi və Vəznəş kəndlərində Şuvi bələdiyyəsi;
- 6) Dolu, Dürriyə, Lomin, Pəlikəş, Sım, Sipiyyəpart, Şəvqo və Şümrüd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Avyarud, Çükəş, Diqo, Dolu, Dürriyə, Lomin, Pəlikəş, Sım, Sibiyyə, Sipiyyəpart, Şəvqo, Şümrüd və Vovada kəndlərində Pəlikəş bələdiyyəsi;
- 7) Həmoşam və Toradi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Həmoşam, Kamlakan, Klınbi, Reqloba, Rıvadila və Toradi kəndlərində Həmoşam bələdiyyəsi;
- 8) Qarıçıməhəllə, Məşçiməhəllə, Rudəkənar, Seləkəran və Suparıbağ bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qarıçıməhəllə, Məşçiməhəllə, Rudəkənar, Seləkəran və Suparıbağ kəndlərində Rudəkənar bələdiyyəsi;
- 9) Marzəsə, Miki, Rinə, Sığaloni, Siyaku, Şağlazüzə və Vaqo bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bili, Binabəy, Bio, Çüvaş, Giləparqo, Giləşə, Həsən, Qanqalaş, Lələkəpəştə, Liəzi, Lobir, Marzəsə, Miki, Rinə, Sihəkəran, Sığaloni, Siyakeş, Siyaku, Şağlazüzə, Şıxəməhlə, Taxtanəkəran, Vaqadi, Vaqo və Viləşə kəndlərində Siyaku bələdiyyəsi;
- 10) Ovala, Şəmətük və Tüləküvan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xıçaso, Ovala, Sipiyyəəlfətik, Şəmətük və Tüləküvan kəndlərində Tüləküvan bələdiyyəsi;
- 11) Pensər və Telman bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Pensər və Telman kəndlərində Pensər bələdiyyəsi.

5. Balakən rayonu üzrə:

- 1) Cederovtala və Sarıbulaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağkilsə, Cederovtala, Kilsəbuqov və Sarıbulaq kəndlərində Sarıbulaq bələdiyyəsi;
- 2) Hənifə və Roçəhməd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Böyüktala, Cincartala, Əyritala, Göyəmtala, Gülüzənbinə, Hənifə, Məlikzadə, Murğuztala və Roçəhməd kəndlərində Hənifə bələdiyyəsi.

6. Bəyləqan rayonu üzrə:

- 1) Günəş və Örenqala bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Günəş və Örenqala qəsəbələrində Örenqala bələdiyyəsi;

2) Xaçınabad və Kəbirli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xaçınabad və Kəbirli kəndlərində Kəbirli bələdiyyəsi;

3) Qaradağlı və Yuxarı Çəmənli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaradağlı və Yuxarı Çəmənli kəndlərində Qaradağlı bələdiyyəsi.

7. Bərdə rayonu üzrə:

1) Arabacılar və Hacılar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arabacılar və Hacılar kəndlərində Hacılar bələdiyyəsi;

2) Bala Ərəblər, Ərəblər və Qaraqoyunlu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bala Ərəblər, Ərəblər və Qaraqoyunlu kəndlərində Qaraqoyunlu bələdiyyəsi;

3) Bala Göyüslü və Böyük Göyüslü bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bala Göyüslü və Böyük Göyüslü kəndlərində Böyük Göyüslü bələdiyyəsi;

4) Bala Qacar və Qullar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bala Qacar və Qullar kəndlərində Bala Qacar bələdiyyəsi;

5) Bayramlı, Hacıəhmədli və Vəliuşağı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bayramlı, Hacıəhmədli və Vəliuşağı kəndlərində Hacıəhmədli bələdiyyəsi;

6) Birinci Qaradəmirçi və İkinci Qaradəmirçi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Qaradəmirçi və İkinci Qaradəmirçi kəndlərində Birinci Qaradəmirçi bələdiyyəsi;

7) Böyük Qacar, Hüseynbəyli və Xanxanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Böyük Qacar, Hüseynbəyli və Xanxanlı kəndlərində Böyük Qacar bələdiyyəsi;

8) Ciciimli, Qayalı və Seyid Yusifli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ciciimli, Qayalı və Seyid Yusifli kəndlərində Seyid Yusifli bələdiyyəsi;

9) Cumalar, Hacıbəyli və Kafarlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cumalar, Hacıbəyli və Kafarlı kəndlərində Hacıbəyli bələdiyyəsi;

10) Çələbilər və Nifçi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çələbilər və Nifçi kəndlərində Çələbilər bələdiyyəsi;

11) Darğalar və Əliyanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Darğalar və Əliyanlı kəndlərində Əliyanlı bələdiyyəsi;

12) Çəmənli, İmamqulubəyli və Zümürxan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi, Çəmənli, İmamqulubəyli və Zümürxan kəndlərində Zümürxan bələdiyyəsi;

13) Əyricə və Yeni Əyricə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əyricə və Yeni Əyricə kəndlərində Yeni Əyricə bələdiyyəsi;

14) Gülgəzli, Mollaməmmədli və Sərkərlər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gülgəzli, Mollaməmmədli və Sərkərlər kəndlərində Gülgəzli bələdiyyəsi;

15) Həsənqaya və Saatlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Həsənqaya və Saatlı kəndlərində Həsənqaya bələdiyyəsi;

16) Həsənli, Köbəkənd və Mirzəxan Qaraqoyunlu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Həsənli, Köbəkənd və Mirzəxan Qaraqoyunlu kəndlərində Mirzəxan Qaraqoyunlu bələdiyyəsi;

17) Hüseynalılar və Qaradırnaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hüseynalılar və Qaradırnaq kəndlərində Hüseynalılar bələdiyyəsi;

18) Xanağalı və Qaradəmirçi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xanağalı və Qaradəmirçi kəndlərində Qaradəmirçi bələdiyyəsi;

19) Xanərəb və Şərəfli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xanərəb və Şərəfli kəndlərində Xanərəb bələdiyyəsi;

20) İkinci Nazırlı və Qazaxlar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi İkinci Nazırlı və Qazaxlar kəndlərində İkinci Nazırlı bələdiyyəsi;

21) Kərimbəyli və Nəcəfqulubəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kərimbəyli və Nəcəfqulubəyli kəndlərində Kərimbəyli bələdiyyəsi;

22) Kolayır və Mollaisalar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kolayır və Mollaisalar kəndlərində Kolayır bələdiyyəsi;

23) Körpüsındıran, Qasımbəyli və Muğanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Körpüsındıran, Qasımbəyli və Muğanlı kəndlərində Körpüsındıran bələdiyyəsi;

24) Kürdborakı, Hacılı və Şatırlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kürdborakı, Hacılı və Şatırlı kəndlərində Şatırlı bələdiyyəsi;

- 25) Qarağacı və Mirzəcəfərli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qarağacı və Mirzəcəfərli kəndlərində Mirzəcəfərli bələdiyyəsi;
- 26) Qaraməmmədli və Mirzalibəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaraməmmədli və Mirzalibəyli kəndlərində Mirzalibəyli bələdiyyəsi;
- 27) Qarayusifli və Tumaslı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qarayusifli və Tumaslı kəndlərində Qarayusifli bələdiyyəsi;
- 28) Qazıqurdalı və Lək bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qazıqurdalı və Lək kəndlərində Lək bələdiyyəsi;
- 29) Qəhrəmanlı və Mirasəfli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qəhrəmanlı və Mirasəfli kəndlərində Qəhrəmanlı bələdiyyəsi;
- 30) Qurdlar və Piyadalar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qurdlar və Piyadalar kəndlərində Piyadalar bələdiyyəsi;
- 31) Mehdixanlı, Tağılar, Umudalılar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Mehdixanlı, Tağılar, Umudalılar kəndlərində Tağılar bələdiyyəsi;
- 32) Məşədiibişli və Yerliəğalı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Məşədiibişli və Yerliəğalı kəndlərində Məşədiibişli bələdiyyəsi.

8. Biləsuvar rayon üzrə:

- 1) Aranlı və Çinarlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aranlı və Çinarlı kəndlərində Çinarlı-Aranlı bələdiyyəsi;
- 2) Arazbarı və Səmədabad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arazbarı və Səmədabad kəndlərində Səmədabad bələdiyyəsi;
- 3) Aşağı Cürəli və Muğan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Cürəli və Muğan kəndlərində Aşağı Cürəli-Muğan bələdiyyəsi.

9. Cəlilabad rayonu üzrə:

- 1) Abazallı, Babalı və Təklə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abazallı, Babalı və Təklə kəndlərində Təklə bələdiyyəsi;
- 2) Abdullu, Astanlı, Fərzili və Suluçəşmə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abdullu, Astanlı, Fərzili və Suluçəşmə kəndlərində Astanlı bələdiyyəsi;
- 3) Abışabad, Adnalı və Şiləvəngə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abışabad, Adnalı və Şiləvəngə kəndlərində Şiləvəngə bələdiyyəsi;
- 4) Ağbulaq, Ağdaş, Axtaxana, Badamağac, Çünzəli, Darılıq, Fətullaqışlaq, Hacıcavadlı, Kövüzbulaq, Oğrubulaq və Vənlik bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağbulaq, Ağdaş, Axtaxana, Badamağac, Çünzəli, Darılıq, Fətullaqışlaq, Hacıcavadlı, Kövüzbulaq, Oğrubulaq və Vənlik kəndlərində Ağdaş bələdiyyəsi;
- 5) Ağusəm, Cəngan, Çinar, Fərəcullalı, Ləzran, Soltankənd və Tahirli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağusəm, Cəngan, Çinar, Fərəcullalı, Ləzran, Soltankənd və Tahirli kəndlərində Cəngan bələdiyyəsi;
- 6) Alaşar, Bəcirəvan, Həziabad, Komanlı və Şıxlar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alaşar, Bəcirəvan, Həziabad, Komanlı və Şıxlar kəndlərində Komanlı bələdiyyəsi;
- 7) Albalan, Allahverənli, Hamarqışlaq, Xəlilabad, Xəlilli, İncilli, Qamışlıgöl və Qaraağac bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Albalan, Allahverənli, Hamarqışlaq, Xəlilabad, Xəlilli, İncilli, Qamışlıgöl və Qaraağac kəndlərində Hamarqışlaq bələdiyyəsi;
- 8) Babaxanlı, Bədirli və Əliqasımlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Babaxanlı, Bədirli və Əliqasımlı kəndlərində Əliqasımlı bələdiyyəsi;
- 9) Badamağac, Buravar və Şatırlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Badamağac, Buravar və Şatırlı kəndlərində Badamağac bələdiyyəsi;
- 10) Boyxanlı, Dostallı, Məlikqasımlı, Məşədilər, Novruzallı, Şötüklü və Yusifli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Boyxanlı, Dostallı, Məlikqasımlı, Məşədilər, Novruzallı, Şötüklü və Yusifli kəndlərində Boyxanlı bələdiyyəsi;
- 11) Cəfərxanlı və Üçtəpə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəfərxanlı və Üçtəpə kəndlərində Üçtəpə bələdiyyəsi;
- 12) Cəfərli, Çünəxanlı, Həsənli, Məşədi Hüseyinli və Zopun bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəfərli, Çünəxanlı, Həsənli, Məşədi Hüseyinli və Zopun kəndlərində Zopun bələdiyyəsi;
- 13) Cəlayir, Lallar və Mirzəli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəlayir, Lallar və Mirzəli kəndlərində Cəlayir bələdiyyəsi;

- 14) Dələli, Qarakazımlı, Moranlı, Sarxanlı və Zərbəli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dələli, Qarakazımlı, Moranlı, Sarxanlı və Zərbəli kəndlərində Qarakazımlı bələdiyyəsi;
- 15) Dövlətəlibəyli, Xanlı, İcarə, Kürdlər, Mollalı və Porsava bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dövlətəlibəyli, Xanlı, İcarə, Kürdlər, Mollalı və Porsava kəndlərində Kürdlər bələdiyyəsi;
- 16) Edişə, Kövüzbulaq və Zəhmətəbad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Edişə, Kövüzbulaq və Zəhmətəbad kəndlərində Kövüzbulaq bələdiyyəsi;
- 17) Əliabad, Məşədiveyli və Sərhədabad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əliabad, Məşədiveyli və Sərhədabad kəndlərində Sərhədabad bələdiyyəsi;
- 18) Əsədli, Ləkin və Musalı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əsədli, Ləkin və Musalı kəndlərində Ləkin bələdiyyəsi;
- 19) Ətcələr, Gülməmmədli, Məmmədcanlı və Şükürlü bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ətcələr, Gülməmmədli, Məmmədcanlı və Şükürlü kəndlərində Gülməmmədli bələdiyyəsi;
- 20) Hacısmayılı, Hasılı, Sadatlı və Seyidbazar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hacısmayılı, Hasılı, Sadatlı və Seyidbazar kəndlərində Seyidbazar bələdiyyəsi;
- 21) Hacıməmmədli, İnil, Qasımbəyli, Mirtəhməzli və Şabanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hacıməmmədli, İnil, Qasımbəyli, Mirtəhməzli və Şabanlı kəndlərində Şabanlı bələdiyyəsi;
- 22) Xanəgah, Pərdi və Təzəkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xanəgah, Pərdi və Təzəkənd kəndlərində Xanəgah bələdiyyəsi;
- 23) Qarazəncir və Ocaqlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qarazəncir və Ocaqlı kəndlərində Qarazəncir bələdiyyəsi;
- 24) Maşlıq, Muğan və Söyüdlü bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Maşlıq, Muğan və Söyüdlü kəndlərində Muğan bələdiyyəsi;
- 25) Mədətli, Məmmədrzalı və Şorbaçı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Mədətli, Məmmədrzalı və Şorbaçı kəndlərində Şorbaçı bələdiyyəsi;
- 26) Mikayılı və Qarğılı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Mikayılı və Qarğılı kəndlərində Mikayılı bələdiyyəsi.

10. Daşkəsən rayonu üzrə:

- 1) Alaxançallı və Qaraqullar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alaxançallı, Qaraqullar, Qaratağlar və Şahkərəm kəndlərində Qaraqullar bələdiyyəsi;
- 2) Astaf, Qabaqtəpə, Pirverdilər, Tapan və Təzəkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Astaf, Dəvrallı, Gəlinqaya, Güneykənd, Qabaqtəpə, Pirverdilər, Rəsullu, Tapan və Təzəkənd kəndlərində Qabaqtəpə bələdiyyəsi;
- 3) Daşkəsən qəsəbə və Quşçu qəsəbə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Daşkəsən, Quşçu, Quşçu körpüsü qəsəbələrində və Aşağı Daşkəsən kəndində Daşkəsən qəsəbə bələdiyyəsi;
- 4) Dəstəfur, Qıyıqlı və Şahvələdli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dəstəfur, Qıyıqlı və Şahvələdli kəndlərində Dəstəfur bələdiyyəsi;
- 5) Əhmədli və Əmirvar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əhmədli, Əmirvar və Qazaxlı kəndlərində Əmirvar bələdiyyəsi;
- 6) Əhmədli və Mollahəsənli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dərdərə, Əhmədli və Mollahəsənli kəndlərində Əhmədli bələdiyyəsi;
- 7) Xoşbulaq, Qazaxyolçular və Zağalı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xoşbulaq, Qazaxyolçular və Zağalı kəndlərində Xoşbulaq bələdiyyəsi;
- 8) Quytul və Zəylik bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Quytul və Zəylik kəndlərində Zəylik bələdiyyəsi.

11. Dəvəçi rayonu üzrə:

- 1) Ağalıq, Günəşli, Söhbətli və Təzəkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağalıq, Daşlıyataq, Günəşli, Xırdaoymaq, Qaraçaylı, Söhbətli, Təzəkənd və Udulu kəndlərində Ağalıq bələdiyyəsi;
- 2) Ağbaş və Çaraq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağbaş, Çaraq, Güləh, Hacıskəndərli, Kyünçal, Təkyə və Uqah kəndlərində Ağbaş bələdiyyəsi;
- 3) Çayqaraqaşlı, Çölquşçu, Hacıqaraqaşlı və Xəlilli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çayqaraqaşlı, Çölquşçu, Hacıqaraqaşlı, Xəlilli, Liman və Sarvan kəndlərində Çölquşçu bələdiyyəsi;
- 4) Dağ Bilici, Düz Bilici, Xəlfələr və Taxtalar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çinarlar, Dağ Bilici, Düz Bilici, Xəlfələr, Mumlu, Nohurlar, Taxtalar, Yeləkəsən və Zağlı kəndlərində Taxtalar bələdiyyəsi;

5) Dəvəçi və Surra bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dəvəçi şəhərində və Surra kəndində Dəvəçi bələdiyyəsi;

6) Əmirxanlı, Qazbabalı və Vələsli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ceyranlı, Əmirxanlı, Qazbabalı, Üzümlü və Vələsli kəndlərində Əmirxanlı bələdiyyəsi;

7) Gəndov və Leyti bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gəndov və Leyti kəndlərində Gəndov bələdiyyəsi;

8) Qələgah, Mollakamallı, Sincanboyad və Təzəkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qələgah, Ləcədi, Mollakamallı, Sincanboyad və Təzəkənd kəndlərində Təzəkənd bələdiyyəsi;

9) Qorğan, Pirəbədil və Zeyvə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bilici Qorğan, İzmara, Kılvar, Qorğan, Pirəbədil, Sumağava, Sumağava Qazma, Zeyvə və Zöhramı kəndlərində Pirəbədil bələdiyyəsi;

10) Məliklər və Uzunboyad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Məliklər və Uzunboyad kəndlərində Uzunboyad bələdiyyəsi;

11) Padar və Rəhimli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Borbor, Meytablı, Padar və Rəhimli kəndlərində Rəhimli bələdiyyəsi.

12. Gədəbəy rayonu üzrə:

1) Ağamalı və Nərimankənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağamalı və Nərimankənd kəndlərində Nərimankənd bələdiyyəsi;

2) Arabaçı, İsalı və Mormor bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arabaçı, Cücanlı, Dördlər, Fərzalı, İsalı, Qasımağalı, Mormor, Motudərə və Zamanlı kəndlərində Arabaçı bələdiyyəsi;

3) Çaldaş və Əlinağılar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arısu, Çaldaş, Əlinağılar və Səbətkeçməz kəndlərində Çaldaş bələdiyyəsi;

4) Çay Rəsullu və Düz Rəsullu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bəydəmirli, Çay Rəsullu, Düz Rəsullu, Gərməşöylü, Göyəmli, Hüseyinqulular, Rəhimli, Təkyemişan və Turşsu kəndlərində Düz Rəsullu bələdiyyəsi;

5) Çobankənd və Novoivanovka bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çobankənd, Novoivanovka və Yenikənd kəndlərində Novoivanovka bələdiyyəsi;

6) Daryurd və Əliismayılı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəfərli, Daryurd, Əliismayılı və Nağılar kəndlərində Əliismayılı bələdiyyəsi;

7) Göyəlli və Şınıx bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Göyəlli, Kollu və Şınıx kəndlərində Şınıx bələdiyyəsi;

8) Kiçik Qaramurad və Parakənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kiçik Qaramurad, Qarovultomba, Leşkər və Parakənd kəndlərində Kiçik Qaramurad bələdiyyəsi;

9) Qaraməmmədli və Poladlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dikdaş, Əmir, Hacıalılar, Heriknaz, Kələman, Kəsəmən, Qaraməmmədli, Qozqaralı və Poladlı kəndlərində Qaraməmmədli bələdiyyəsi;

10) Qoşabulaq, Pərizamanlı və Samanlıq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qoşabulaq, Moruxlu, Pərizamanlı, Rəmə, Samanlıq, Tərs yer və Totuqlu kəndlərində Qoşabulaq bələdiyyəsi;

11) Plankənd və Rüstəm Əliyev bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qalakənd, Plankənd və Rüstəm Əliyev kəndlərində Rüstəm Əliyev bələdiyyəsi.

13. Goranboy rayonu üzrə:

1) Abbasqulular və Goranboy bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Goranboy şəhərində və Abbasqulular, İrəvanlı, Qarasüleymanlı və Şahməmmədli kəndlərində Goranboy bələdiyyəsi;

2) Cinli Boluslu, Eyvazlılar, Goran və Məşədiqaralar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cinli Boluslu, Eyvazlılar, Məşədiqaralar kəndlərində və Goran qəsəbəsində Cinli Boluslu bələdiyyəsi;

3) Fəxralı və Qurbanzadə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Fəxralı və Qurbanzadə kəndlərində Fəxralı bələdiyyəsi;

4) Hacallı və Qarqucaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hacallı, Qarqucaq və Şəfibəyli kəndlərində Qarqucaq bələdiyyəsi;

5) Kələk və Şıxlar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kələk və Şıxlar kəndlərində Kələk bələdiyyəsi;

6) Qasımbəyli və Qaşaltı Qaraqoyunlu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qasımbəyli və Qaşaltı Qaraqoyunlu kəndlərində Qaşaltı Qaraqoyunlu bələdiyyəsi.

14. Göyçay rayonu üzrə:

1) Aşağı Qaraməryəm və Dövranlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Qaraməryəm və Dövranlı kəndlərində Aşağı Qaraməryəm bələdiyyəsi;

- 2) Cəyirli və Kürdəmiş bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəyirli, Kürdəmiş, Qubadlı Şıxlı və Türkmən kəndlərində Cəyirli bələdiyyəsi;
- 3) Çayarxı, Hacalığkənd və Qarabaqqal bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çayarxı, Hacalığkənd və Qarabaqqal kəndlərində Qarabaqqal bələdiyyəsi;
- 4) Çərəcə və Çərəkə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəyirli, Çərəcə və Çərəkə kəndlərində Çərəkə bələdiyyəsi;
- 5) Ərəbcəbirli və Mirzəhüseynli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Ərəbcəbirli, İkinci Ərəbcəbirli və Mirzəhüseynli kəndlərində Ərəbcəbirli bələdiyyəsi;
- 6) Xəliltli və Yeniars bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hacıağbəyli, Xəliltli və Yeniars kəndlərində Yeniars bələdiyyəsi;
- 7) Qaraxıdır, Şəkər və Veysəlli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaraxıdır, Şəkər və Veysəlli kəndlərində Şəkər bələdiyyəsi;
- 8) Qaraməryəm, Qarayazı, Şahsoltanlı və Yekəxana bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaraməryəm, Qarayazı, Şahsoltanlı və Yekəxana kəndlərində Qaraməryəm bələdiyyəsi;
- 9) Qızılağac və Şəkili bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qızılağac, Mollahacılı və Şəkili kəndlərində Qızılağac bələdiyyəsi;
- 10) Məlikkənd və Şıxbəy bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Məlikkənd, Şıxbəy və Şıxəmir kəndlərində Məlikkənd bələdiyyəsi;
- 11) Potu və Üngütlü bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kürd, Potu, Ulaşlı Şıxlı və Üngütlü kəndlərində Potu bələdiyyəsi.

15. Göygöl rayonu üzrə:

- 1) Aşıqlı və Üçbulaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşıqlı, Keşkü və Üçbulaq kəndlərində Aşıqlı bələdiyyəsi;
- 2) Balçılı və Cümşüdlü bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Balçılı və Cümşüdlü kəndlərində Balçılı bələdiyyəsi;
- 3) Kərəmli və Şəhriyar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kərəmli və Şəhriyar kəndlərində Şəhriyar bələdiyyəsi;
- 4) Qarabulaq və Quşçu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qarabulaq və Quşçu kəndlərində Quşçu bələdiyyəsi;
- 5) Mixaylovka və Yeni Zod bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Mixaylovka və Yeni Zod kəndlərində Yeni Zod bələdiyyəsi.

16. Hacıqabul rayonu üzrə:

- 1) Abdulyan və Kolanı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abdulyan və Kolanı kəndlərində Abdulyan bələdiyyəsi;
- 2) Ağacanlı və Ələtli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağacanlı, Bürvənd və Ələtli kəndlərində Ələtli bələdiyyəsi;
- 3) Axtaçı Şirvan, Birinci Meyniman və İkinci Meyniman bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Axtaçı Şirvan, Birinci Meyniman, İkinci Meyniman və Meyniman kəndlərində Meyniman bələdiyyəsi;
- 4) Atbulaq və Qızılburun bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Atbulaq, Kürdəcü və Qızılburun kəndlərində Atbulaq bələdiyyəsi;
- 5) Birinci Udullu və Şorbaçı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Paşalı, Birinci Udullu, İkinci Paşalı və Şorbaçı kəndlərində Birinci Udullu bələdiyyəsi;
- 6) İkinci Udullu, Qubalı və Tağılı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi İkinci Udullu, Qubalı və Tağılı kəndlərində İkinci Udullu bələdiyyəsi.

17. Xaçmaz rayonu üzrə:

- 1) Ağaşirinoba və Palçıqoba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağaşirinoba, Çinartala, Qıraqlı, Manafoba və Palçıqoba kəndlərində Palçıqoba bələdiyyəsi;
- 2) Ağaverdioba və Həsənqala bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağaverdioba, Balaqusarqışlaq və Həsənqala kəndlərində Həsənqala bələdiyyəsi;
- 3) Ağçay və İlxıçı Həsən Əfəndi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağçay, İlxıçı Həsən Əfəndi və Qarğalıq kəndlərində İlxıçı Həsən Əfəndi bələdiyyəsi;

- 4) Ağtala və Nərəcən bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağtala və Nərəcən kəndlərində Nərəcən bələdiyyəsi;
- 5) Ağyazı Buduq və Suxtaqalaqışlaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağyazı Buduq və Suxtaqalaqışlaq kəndlərində Ağyazı Buduq bələdiyyəsi;
- 6) Alıçqışlaq, Qaracik Zeyid və Qaraçaycek bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alıçqışlaq, Qaracik, Qaracik Zeyid, Qaraçaycek, Qədmalıqışlaq və Şıxhaput kəndlərində Qaraçaycek bələdiyyəsi;
- 7) Arzu və Hacıəlibəy bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arzu qəsəbəsində və Bayoba, Hacıəlibəy kəndlərində Hacıəlibəy bələdiyyəsi;
- 8) Armudpadar və Yergüc bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Armudpadar, Padar, Sərkərli, Üçgünqışlaq və Yergüc kəndlərində Yergüc bələdiyyəsi;
- 9) Aşağı Ləgər, Digahoba, İdrisoba, Köhnə Xudat və Seyidlər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Ləgər qəsəbəsində və Digahoba, Fərzəlioba, İdrisoba, Köhnə Xudat, Seyidlər kəndlərində Köhnə Xudat bələdiyyəsi;
- 10) Aşağı Zeyid və Çılğır bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Zeyid və Çılğır kəndlərində Aşağı Zeyid bələdiyyəsi;
- 11) Canaxır və Qobuqıraq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bəyqışlaq, Canaxır, Qobuqıraq, Mehrelıqışlaq və Mürsəliqışlaq kəndlərində Qobuqıraq bələdiyyəsi;
- 12) Cığatay və Qaraçı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cığatay, Çaxmaqlı, Qaraçı, Qaraqaşlı və Laman kəndlərində Qaraçı bələdiyyəsi;
- 13) Çarxı və Xanlıqoba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çarxı və Xanlıqoba kəndlərində Çarxı bələdiyyəsi;
- 14) Çiləgir və Mürşüdəba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çiləgir, Mənçərəba, Mürşüdəba və Sabiroba kəndlərində Mürşüdəba bələdiyyəsi;
- 15) Əbilyataq, Qarabağlı, Niyazoba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əbilyataq, İlxiçı, Qarabağlı, Niyazoba kəndlərində Niyazoba bələdiyyəsi;
- 16) Həbibkənd və Yeni Həyat bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Həbibkənd kəndində və Yeni Həyat qəsəbəsində Yeni Həyat bələdiyyəsi;
- 17) Hülövlü və Qaradağ Buduq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hülövlü, Qaradağ Buduq, Qaradağlı, Rəhimoba və Ustacəlilli kəndlərində Hülövlü bələdiyyəsi;
- 18) Ərəb, Qalağan və Sayad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ərəb, Hacılar, İlxiçı, Keyməraz, Qalağan və Sayad kəndlərində Qalağan bələdiyyəsi;
- 19) Maqsudkənd və Susayqışlaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Maqsudkənd, Pərdiqıran və Susayqışlaq kəndlərində Susayqışlaq bələdiyyəsi;
- 20) Qadaşoba, Qımılqışlaq və Mollabürhanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağarəhimoba, Çuxuroba, Hacısaoba, Qadaşoba, Qımılqışlaq, Maşıoba, Mirzəməmmədqışlaq, Mollabürhanlı və Şıxlar kəndlərində Qımılqışlaq bələdiyyəsi;
- 21) Nabran və Tel bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dalğalı, Günəşli, Meşəli, Samurçay, Şimal, Turist qəsəbələrində və Nabran, Tel kəndlərində Nabran bələdiyyəsi;
- 22) Tikanoba, Uzunoba və Yataqoba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Baraxum, Xəzərli, Krasnı Xutor, Meçitoba, Şərifoba, Tikanoba, Uzunoba və Yataqoba kəndlərində Uzunoba bələdiyyəsi.

18. Xızı rayonu üzrə:

- 1) Fındığan və Xələnc bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Fındığan və Xələnc kəndlərində Xələnc-Fındığan bələdiyyəsi.

19. İmişli rayonu üzrə:

- 1) Ağcüyür və Bəcirəvan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağcüyür və Bəcirəvan kəndlərində Bəcirəvan bələdiyyəsi;
- 2) Allahmədətli və Telişli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Allahmədətli və Telişli kəndlərində Telişli bələdiyyəsi;
- 3) Cavadxanlı və Qaralar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cavadxanlı və Qaralar kəndlərində Qaralar bələdiyyəsi;
- 4) Çahar, Göhərli və Qaradonlu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çahar, Göhərli və Qaradonlu kəndlərində Qaradonlu bələdiyyəsi;

- 5) Çaxırlı, Xubyarlı və Məzrəli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çaxırlı, Xubyarlı və Məzrəli kəndlərində Məzrəli bələdiyyəsi;
- 6) Əlyetməzli və Məmmədli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əlyetməzli və Məmmədli kəndlərində Məmmədli bələdiyyəsi;
- 7) Göbəktala və Şahverdili bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Göbəktala və Şahverdili kəndlərində Göbəktala bələdiyyəsi;
- 8) Hacıalmuradlı, Xəlfəli və Kürdmahmudlu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hacıalmuradlı, Xəlfəli və Kürdmahmudlu kəndlərində Xəlfəli bələdiyyəsi;
- 9) Xoşçobanlı və Murğuzalılı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xoşçobanlı və Murğuzalılı kəndlərində Xoşçobanlı bələdiyyəsi;
- 10) Qaraqaşlı və Mürsəlli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaraqaşlı və Mürsəlli kəndlərində Qaraqaşlı bələdiyyəsi;
- 11) Qaravəlili və Mirili bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaravəlili və Mirili kəndlərində Qaravəlili bələdiyyəsi;
- 12) Məhəmmədli, Rəsullu və Yalavac bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Məhəmmədli, Rəsullu və Yalavac kəndlərində Yalavac bələdiyyəsi;
- 13) Muradalılı, Nurulu və Otuziki bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Muradalılı, Nurulu və Otuziki kəndlərində Muradalılı bələdiyyəsi;
- 14) Ölcələr, Soltanmuradlı və Yuxarı Qaralar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ölcələr, Soltanmuradlı və Yuxarı Qaralar kəndlərində Yuxarı Qaralar bələdiyyəsi.

20. İsmayilli rayonu üzrə:

- 1) Ağbulaq və Qoşakənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağbulaq, Gənzə, Qoşakənd və Tubukənd kəndlərində Qoşakənd bələdiyyəsi;
- 2) Aşıqbayramlı, Hapıtlı, Qarakolluq və Talış bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşıqbayramlı, Hapıtlı, Qarakolluq və Talış kəndlərində Aşıqbayramlı bələdiyyəsi;
- 3) Birinci Yeni Yol, Qaraqaya və Təzəkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Yeni Yol, Gəndov, İkinci Yeni Yol, Köhnədaxar, Qaraqaya, Qərsələ və Təzəkənd kəndlərində Təzəkənd bələdiyyəsi;
- 4) Bizlan, Maçaxı və Tircan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bizlan, Maçaxı, Tircan və Zərgəran kəndlərində Tircan bələdiyyəsi;
- 5) Burovdal, Çəndahar və Həftəsov bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Burovdal, Çəndahar, Həftəsov və Zarat kəndlərində Burovdal bələdiyyəsi;
- 6) Buynuz və Topçu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Buynuz, Şirvanmeşə və Topçu kəndlərində Topçu bələdiyyəsi;
- 7) Cülyan, Müdri, Müdrisə və Vaşa bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cülyan, Dahar, Mulux, Müdri, Müdrisə, Naniç, Pirəqanım və Vaşa kəndlərində Cülyan-Müdri bələdiyyəsi;
- 8) Əhən və Qoydan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Duvaryan, Əhən, Ximran və Qoydan kəndlərində Əhən bələdiyyəsi;
- 9) Ərəkit və Lahıç bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Lahıç qəsəbəsində və Bağəli, Ərəkit, Kənəə və Namazgah kəndlərində Lahıç bələdiyyəsi;
- 10) Gəraybəyli və Xəlilli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əyyubbəyli, Gəraybəyli, Xəlilli və Keşxurt kəndlərində Gəraybəyli bələdiyyəsi;
- 11) Göytəpə, Xanagah, Qalınçaq və Mücühəftəran bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Göytəpə, Xanagah, Qalınçaq və Mücühəftəran kəndlərində Qalınçaq bələdiyyəsi;
- 12) Hacıhətəmli və Kürd Eldarbəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gideyli, Hacıhətəmli və Kürd Eldarbəyli kəndlərində Hacıhətəmli bələdiyyəsi;
- 13) İstisu və Qalacıq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çayqovuşan, İstisu və Qalacıq kəndlərində Qalacıq bələdiyyəsi;
- 14) Keyvəndi, Pirəbülqasım və Şəbiyan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bəhliyan, Bilistan, Keyvəndi, Mingə, Pirəbülqasım və Şəbiyan kəndlərində Keyvəndi bələdiyyəsi;
- 15) Qalagah və Uştalqışlaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qalagah və Uştalqışlaq kəndlərində Qalagah bələdiyyəsi;
- 16) Qıçatan və Sulut bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kələzeyvə, Qıçatan, Sərsurə və Sulut kəndlərində Sulut bələdiyyəsi;

- 17) Quşencə və Zoğallıq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Balıq, Enişdibi, Quşencə və Zoğallıq kəndlərində Quşencə bələdiyyəsi;
- 18) Mücü və Tağlabiyan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kəlfərəc, Mücü və Tağlabiyan kəndlərində Tağlabiyan bələdiyyəsi;
- 19) Ruşan və Vəng bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ruşan və Vəng kəndlərində Ruşan bələdiyyəsi;
- 20) Sərdahar və Zərnavə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Zərnavə, Müşkəmir, Sərdahar və Zərnavə kəndlərində Zərnavə bələdiyyəsi;
- 21) Soltankənd və Uştal bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Soltankənd və Uştal kəndlərində Soltankənd bələdiyyəsi.

21. Kürdəmir rayonu üzrə:

- 1) Axtaçı və Qarabucaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Axtaçı və Qarabucaq kəndlərində Axtaçı bələdiyyəsi;
- 2) Bağman, Böyük Kəngərli və İsmayılı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bağman, Böyük Kəngərli və İsmayılı kəndlərində Böyük Kəngərli bələdiyyəsi;
- 3) Bala Kəngərli, Cəyli, Şahbəyli və Ucarlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bala Kəngərli, Cəyli, Şahbəyli və Ucarlı kəndlərində Cəyli bələdiyyəsi;
- 4) Beyi, Xəlsə, Qocalı və Pirəköçə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Beyi, Xəlsə, Qocalı və Pirəköçə kəndlərində Qocalı bələdiyyəsi;
- 5) Carlı və Quşlar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Carlı və Quşlar kəndlərində Carlı bələdiyyəsi;
- 6) Çərtəyəz və Ərəbxana bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çərtəyəz və Ərəbxana kəndlərində Ərəbxana bələdiyyəsi;
- 7) Çöhranlı və Yeni Şıxımlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çöhranlı və Yeni Şıxımlı kəndlərində Çöhranlı bələdiyyəsi;
- 8) Çöl Ərəb və Sor Sor bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çöl Ərəb və Sor Sor kəndlərində Sor Sor bələdiyyəsi;
- 9) Çöl Qubalı, Ərəb Qubalı və Məhərrəmli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çöl Qubalı, Ərəb Qubalı və Məhərrəmli kəndlərində Ərəb Qubalı bələdiyyəsi;
- 10) Dayıkazımlı, Qoçulu, Mehdili və Öyləqulu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dayıkazımlı, Qoçulu, Mehdili və Öyləqulu kəndlərində Mehdili bələdiyyəsi;
- 11) Ərşəli, Garıs Əyribənd və Karrar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ərşəli, Garıs Əyribənd və Karrar kəndlərində Karrar bələdiyyəsi;
- 12) Xırdapay və Qağacılı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xırdapay və Qağacılı kəndlərində Xırdapay bələdiyyəsi;
- 13) Karrar qəsəbə, Xınıslı və Muğanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Karrar qəsəbəsində və Xınıslı, Muğanlı kəndlərində Karrar qəsəbə bələdiyyəsi;
- 14) Köhünlü, Qaramahmudlu və Şüşün bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Köhünlü, Qaramahmudlu və Şüşün kəndlərində Köhünlü bələdiyyəsi;
- 15) Qarabucaq qəsəbə, Qarabucaq və Qurdbayram bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qarabucaq qəsəbəsində və Qarabucaq, Qurdbayram kəndlərində Qarabucaq qəsəbə bələdiyyəsi;
- 16) Qaraqocalı və Topalhəsənli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaraqocalı və Topalhəsənli kəndlərində Topalhəsənli bələdiyyəsi;
- 17) Mollakənd və Türkədi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Mollakənd və Türkədi kəndlərində Mollakənd bələdiyyəsi;
- 18) Mürtülü və Təklə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Mürtülü və Təklə kəndlərində Mürtülü bələdiyyəsi;
- 19) Sovla və Söyüdlər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Sovla və Söyüdlər kəndlərində Sovla bələdiyyəsi.

22. Qax rayonu üzrə:

- 1) Ağçay, İlisu və Qaradolaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağçay, İlisu və Qaradolaq kəndlərində İlisu bələdiyyəsi;
- 2) Almalı, Dəymədağlı və Şıxlar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Almalı, Dəymədağlı və Şıxlar kəndlərində Almalı bələdiyyəsi;
- 3) Amanlı, Baydarlı, Qaysarlı, Qazmalar, Qırçaq, Oncallı və Tanqıt bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Amanlı, Baydarlı, Qırçaq, Qaysarlı, Qazmalar, Oncallı və Tanqıt kəndlərində Qırçaq bələdiyyəsi;

- 4) Aşağı Malax və Qaşqaçay bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Armudlu, Aşağı Malax və Qaşqaçay kəndlərində Qaşqaçay bələdiyyəsi;
- 5) Böyük Alatəmir, Qarameşə və Meşəbaş bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Böyük Alatəmir, Qarameşə və Meşəbaş kəndlərində Böyük Alatəmir bələdiyyəsi;
- 6) Cəlayir və Sarıbaş bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəlayir və Sarıbaş kəndlərində Cəlayir bələdiyyəsi;
- 7) Çinarlı, Fıstıqlı, Qum və Suskənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çinarlı, Fıstıqlı, Qum və Suskənd kəndlərində Qum bələdiyyəsi;
- 8) Çudulu, Marsan və Turaclı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çudulu, Marsan və Turaclı kəndlərində Turaclı bələdiyyəsi;
- 9) Əmbərçay, Əmircan və Qaratala bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əmbərçay, Əmircan və Qaratala kəndlərində Əmircan bələdiyyəsi;
- 10) Güllük və Qarıçay bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Güllük və Qarıçay kəndlərində Güllük bələdiyyəsi;
- 11) Xələftala, Qaxbaş və Uzuntala bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bağıtala, Xələftala, Keşqutan, Kiçik Alatəmir, Qaxbaş, Qımırılı və Uzuntala kəndlərində Qaxbaş bələdiyyəsi;
- 12) İbaxlı və İngiloy Kötüklü bələdiyyələrinin əhatə etdiyi İbaxlı və İngiloy Kötüklü kəndlərində İngiloy Kötüklü bələdiyyəsi;
- 13) Qarabaldır, Lələpaşa və Tasmalı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qarabaldır, Lələpaşa və Tasmalı kəndlərində Tasmalı bələdiyyəsi;
- 14) Qındırğa, Lələli və Zəyəm bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qındırğa, Lələli və Zəyəm kəndlərində Zəyəm bələdiyyəsi;
- 15) Qorağan və Şotavar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qorağan və Şotavar kəndlərində Qorağan bələdiyyəsi;
- 16) Ləkit, Ləkit Kötüklü, Ləkit Malax və Zərnə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ləkit, Ləkit Kötüklü, Ləkit Malax və Zərnə kəndlərində Ləkit bələdiyyəsi.

23. Qazax rayonu üzrə:

- 1) Ağköynək və Qarapapaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağköynək və Qarapapaq kəndlərində Ağköynək-Qarapapaq bələdiyyəsi;
- 2) Canalı və Hüseynbəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Canalı və Hüseynbəyli kəndlərində Canalı bələdiyyəsi;
- 3) Çaylı və Kommuna bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çaylı və Kommuna kəndlərində Çaylı bələdiyyəsi;
- 4) Dəmirçilər və Ürkməzli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dəmirçilər və Ürkməzli kəndlərində Dəmirçilər-Ürkməzli bələdiyyəsi;
- 5) Qazaxbəyli və Orta Salahlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qazaxbəyli və Orta Salahlı kəndlərində Orta Salahlı-Qazaxbəyli bələdiyyəsi.

24. Qobustan rayonu üzrə:

- 1) Bəklə və Nabur bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bəklə, Cəngi və Nabur kəndlərində Nabur bələdiyyəsi;
- 2) Bədəlli və Sədəfli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Üzümcü qəsəbəsində və Bədəlli, Sədəfli kəndlərində Bədəlli bələdiyyəsi;
- 3) Cəyirli və Çelov bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəyirli və Çelov kəndlərində Cəyirli bələdiyyəsi;
- 4) Çuxanlı və Təklə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çuxanlı və Təklə kəndlərində Təklə bələdiyyəsinin təşkil edilməsi;
- 5) Ərəbqədim, Göydərə və Nardaran bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ərəbqədim, Göydərə və Nardaran kəndlərində Ərəbqədim bələdiyyəsi;
- 6) Ərəbşahverdi, Qaracüzlü və Qurbançı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çay Qurbançı, Ərəbşahverdi, Qaracüzlü və Qurbançı kəndlərində Qurbançı bələdiyyəsi;
- 7) Təsi və Yekəxana bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Təsi və Yekəxana kəndlərində Yekəxana bələdiyyəsi.

25. Quba rayonu üzrə:

- 1) Afurca və Güləzi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Afurca, Atuc, Aydınkənd, Dalaqo, Fırıq, Güləzi, Xanagahyolu, Xırt, Kunxırt və Ruçuq kəndlərində Güləzi bələdiyyəsi;

- 2) Ağbil, Əlibəyqışlaq və Mirzəməmmədkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağbil, Əlibəyqışlaq və Mirzəməmmədkənd kəndlərində Ağbil bələdiyyəsi;
- 3) Alpan, Kürkün və Uzunmeşə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alpan, Kürkün və Uzunmeşə kəndlərində Alpan bələdiyyəsi;
- 4) Amsar və Ərməki bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alıc, Amsar, Digah və Ərməki kəndlərində Amsar bələdiyyəsi;
- 5) Amsarqışlaq, Bağbanlı və Barlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Amsarqışlaq kəndində və Bağbanlı, Barlı qəsəbələrində Barlı bələdiyyəsi;
- 6) Aşağı Atuc və Susayqışlaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Atuc və Susayqışlaq kəndlərində Aşağı Atuc bələdiyyəsi;
- 7) Aşağı Xuc, Çartəpə, Digah və Xucbala bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Xuc, Çartəpə, Digah, Xucbala və Orta Xuc kəndlərində Digah-Xucbala bələdiyyəsi;
- 8) Aşağı Tüləkəran, Gültəpə, Möhüc, Tülər, Yenikənd və Yuxarı Tüləkəran bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Tüləkəran, Gültəpə, Möhüc, Tülər, Yenikənd və Yuxarı Tüləkəran kəndlərində Tüləkəran bələdiyyəsi;
- 9) Bərgöv, Gədikqışlaq, İsnovqışlaq, Paşaoba və Vəlvələ bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bərgöv, Gədik, Gədikqışlaq, İbrahimhaput, İdrisqışlaq, İsnovqışlaq, Paşaoba və Vəlvələ kəndlərində Vəlvələ bələdiyyəsi;
- 10) Cağacıq, Xaruşa, Küçeyi, Talabı və Talabıqışlaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cağacıq, Xaruşa, Küçeyi, Talabı, Talabıqışlaq və Toxmar kəndlərində Talabıqışlaq bələdiyyəsi;
- 11) Cimi, Gömürdəhnə, Qonaqkənd və Ördüc bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qonaqkənd qəsəbəsində və Cimi, Gömürdəhnə, Xaşı, Qarovulüstü, Ördüc, Puçuq kəndlərində Qonaqkənd bələdiyyəsi;
- 12) Çarxaçu, Xaltan, Muçu, Nütəh, Rəngdar və Utuq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çarxaçu, Xaltan, Muçu, Nütəh, Rəngdar və Utuq kəndlərində Xaltan bələdiyyəsi;
- 13) Çiçi, Səbətlər və Təngəaltı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çiçi, Qəniderə, Raziyələr, Səbətlər, Sırt Çiçi və Təngəaltı kəndlərində Çiçi-Səbətlər bələdiyyəsi;
- 14) Dağlı və Qələdüz bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dağlı və Qələdüz kəndlərində Dağlı-Qələdüz bələdiyyəsi;
- 15) Davudoba, Əliməmmədoba, Ərməkiqışlaq, Gəncilər, Hacıhüseynli, Hacıqayıb, Kürçalqışlaq və Qımılqışlaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Davudoba, Əliməmmədoba, Ərməkiqışlaq, Hacıhüseynli, Hacıqayıb, Kürçalqışlaq, Qımılqışlaq, Mirzəqasım, Novonikolayevka kəndlərində və Gəncilər qəsəbəsində Hacıhüseynli bələdiyyəsi;
- 16) Dəlləkli və Vladimirovka bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dəlləkli və Vladimirovka kəndlərində Vladimirovka bələdiyyəsi;
- 17) Əlik və Qrız bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cek, Əlik, Haputlu, Qrız və Qrızdəhnə kəndlərində Əlik bələdiyyəsi;
- 18) Əski İqrığ və Quba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Quba şəhərində və Əski İqrığ kəndində Quba bələdiyyəsi;
- 19) Gəray və Susay bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gəray və Susay kəndlərində Susay bələdiyyəsi;
- 20) Xanəgah, Qamqam, Püstəqasım və Rustov bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bad, Bağçalı, Cadarı, Cindar, Dəhnə, Güneyməhlə, Hacıağalar, Xanəgah, Kələbağ, Qalagah, Qamqam, Məckəxacə, Püstəqasım, Rustov, Sofikənd və Yekdar kəndlərində Rustov bələdiyyəsi;
- 21) İkinci Nügədi və Pirvahid bələdiyyələrinin əhatə etdiyi İkinci Nügədi və Pirvahid kəndlərində İkinci Nügədi bələdiyyəsi;
- 22) İqrığ və Qacar Zeyid bələdiyyələrinin əhatə etdiyi İqrığ və Qacar Zeyid kəndlərində İqrığ bələdiyyəsi;
- 23) İsnov, Qorxmazoba və Zərqava bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aspərəsti, Çayqışlaq, Xaspolad, İsnov, Kələnov, Qasımqışlaq, Qorxmazoba, Mahmudqışlaq və Zərqava kəndlərində Zərqava bələdiyyəsi;
- 24) Kürçal, Küsnət, Qımıl və Üçgün bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kürçal, Küsnət, Qımıl və Üçgün kəndlərində Kürçal bələdiyyəsi;
- 25) Qaraçay və Mirzəqışlaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaraçay qəsəbəsində və Mirzəqışlaq kəndində Qaraçay bələdiyyəsi;
- 26) Qarxun, Söhüb və Zıxır bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Adur, Dalıqaya, Gürdəh, Qarxun, Rük, Söhüb və Zıxır kəndlərində Söhüb bələdiyyəsi;
- 27) Qəçrəş və Qımılqazma bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Küsnətqazma, Qəçrəş və Qımılqazma kəndlərində Qəçrəş bələdiyyəsi;

28) Nöydün və Şuduq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Nöydün və Şuduq kəndlərində Şuduq bələdiyyəsi;
29) Timiryazev və Zizik bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Timiryazev və Zizik kəndlərində Timiryazev bələdiyyəsi.

26. Qusar rayonu üzrə:

- 1) Aşağı İmamqulukənd, İmamqulukənd və Suduroba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı İmamqulukənd, İmamqulukənd, Mucuqoba və Suduroba kəndlərində İmamqulukənd bələdiyyəsi;
- 2) Atlıxan, Avaranqışlaq, Caqarqışlaq, Kuzunqışlaq və Zindanmuruqqışlaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Atlıxan, Avaranqışlaq, Caqarqışlaq, Kuzunqışlaq və Zindanmuruqqışlaq kəndlərində Kuzunqışlaq bələdiyyəsi;
- 3) Avaran və Xürəl bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Avaran və Xürəl kəndlərində Avaran bələdiyyəsi;
- 4) Bala Qusar, Bədirqala, Həsənqala və Köhnə Xudat qazmalar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bala Qusar, Bədirqala, Həsənqala və Köhnə Xudat qazmalar kəndlərində Bala Qusar bələdiyyəsi;
- 5) Bədişqala və Gündüzqala bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bədişqala və Gündüzqala kəndlərində Gündüzqala bələdiyyəsi;
- 6) Böyük Muruq və Əcəxur bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Böyük Muruq, Əcəxur və Əcəxuroba kəndlərində Əcəxur bələdiyyəsi;
- 7) Caqar, Kuzun, Laza və Zindanmuruq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Caqar, Çətgün, Kuzun, Laza və Zindanmuruq kəndlərində Kuzun bələdiyyəsi;
- 8) Cibir və Piral bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cibir və Piral kəndlərində Piral bələdiyyəsi;
- 9) Çiləgir və Urva bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çiləgir, Urva və Urvaoba kəndlərində Urva bələdiyyəsi;
- 10) Çubuqlu, Əniqoba, Hiloba, Quxuroba, Ləgərqışlaq və Yasaboba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çubuqlu, Əniqoba, Gicanoba, Hiloba, Xuluqoba, Quxuroba, Ləgərqışlaq və Yasaboba kəndlərində Quxuroba bələdiyyəsi;
- 11) Düztaahir və Gican bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Düztaahir və Gican kəndlərində Düztaahir bələdiyyəsi;
- 12) Əvəcük və Köhnə Xudat bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əvəcük və Köhnə Xudat kəndlərində Köhnə Xudat bələdiyyəsi;
- 13) Gilahoba və Haçatala bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gilahoba, Haçatala və Nəcəfkəndoba kəndlərində Gilahoba bələdiyyəsi;
- 14) Girik, Həzrə və Ləcət bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Girik, Həzrə, Həzrəoba və Ləcət kəndlərində Həzrə bələdiyyəsi;
- 15) Xuluq və Nəcəfkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Qələnxur, Gilah, Xuluq və Nəcəfkənd kəndlərində Xuluq bələdiyyəsi;
- 16) Xuray, Suvacal və Yuxarı Ləgər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xuray, Suvacal və Yuxarı Ləgər kəndlərində Xuray bələdiyyəsi;
- 17) Kufoba, Qaratoba, Qullar, Şirvanovka və Üzdənoba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kufoba, Qaratoba, Qullar, Salahoba, Şirvanovka, Torpaqkörpü, Üzdənoba və Zuxuloba kəndlərində Şirvanovka bələdiyyəsi;
- 18) Qalacıq, Minaxür və Yeni Həyat bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qalacıq, Langi, Minaxür və Yeni Həyat kəndlərində Qalacıq bələdiyyəsi;
- 19) Qayakənd və Qusar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qusar şəhərində və Qayakənd kəndində Qusar bələdiyyəsi;
- 20) Quturğan və Sudur bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arçan, Əlix, Kənarçay, Quxur, Quturğan, Sudur və Yergü kek kəndlərində Sudur bələdiyyəsi;
- 21) Mucuq və Ukur bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Mucuq və Ukur kəndlərində Mucuq bələdiyyəsi;
- 22) Yuxarı Qələnxur, Yuxarı Tahircal və Zuxul bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Yuxarı Qələnxur, Yuxarı Tahircal və Zuxul kəndlərində Yuxarı Qələnxur bələdiyyəsi.

27. Lerik rayonu üzrə:

- 1) Ağqışlaq, Durğan, Kuman, Laman, Şingədulan və Zenoni bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağqışlaq, Durğan, Kuman, Laman, Şingədulan və Zenoni kəndlərində Şingədulan bələdiyyəsi;

- 2) Almu, Bibiyani, Cəngənəvud, Hamarməşə, Kıncıvo, Kornədi, Peştətük, Sipyəreqon, Təbrizli və Vizəzəmin bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Almu, Bibiyani, Cəngənəvud, Hamarməşə, Haran, Kıncıvo, Kornədi, Peştətük, Sipyəreqon, Sivəkəran, Təbrizli və Vizəzəmin kəndlərində Vizəzəmin bələdiyyəsi;
- 3) Ambu, Barzavu, Blaband, Lüləkəran və Şinəbənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ambu, Barzavu, Blaband, Xəlifəküçə, Lüləkəran, Osnağaküçə və Şinəbənd kəndlərində Blaband bələdiyyəsi;
- 4) Andurma, Anzolu, Çayrud və Rvarud bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Andurma, Anzolu, Çayrud, Piyəküçə, Rvarud və Təngəbin kəndlərində Çayrud bələdiyyəsi;
- 5) Arta, Çəşman, Zövnə və Züvüc bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arta, Çəşman, Zövnə və Züvüc kəndlərində Züvüc bələdiyyəsi;
- 6) Aran, Boykəndil, Buruq, Ərdəbilə, Kirəvud və Ordahal bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aran, Boykəndil, Buruq, Ərdəbilə, Kirəvud, Lələdulan, Musavar və Ordahal kəndlərində Kirəvud bələdiyyəsi;
- 7) Aşağı Amburdərə və Kələxan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Amburdərə, Göydərə, Hilədərə, Hüseynabad, Xocadov, Kələxan, Kəlvəz, Qışlaq, Məhləabad və Yuxarı Amburdərə kəndlərində Kələxan bələdiyyəsi;
- 8) Babaküçə, Kəsəkəran, Qələbin, Veri və Veri Əliabadı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Axunahıran, Babaküçə, Kəsəkəran, Qələbin, Veri və Veri Əliabadı kəndlərində Veri bələdiyyəsi;
- 9) Biləvər, Bülüdül, Gəndov, Xanəgah və Şivlə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Biləvər, Bülüdül, Geskon, Gəndov, Xanəgah, Kekonu, Osyodərə və Şivlə kəndlərində Osyodərə bələdiyyəsi;
- 10) Bobla, Bürsülüm və Vov bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ancəqov, Bobla, Bürsülüm, Ləkər, Nosovyədi, Vənədi, Vov və Zeynəko kəndlərində Bürsülüm bələdiyyəsi;
- 11) Bradi, Dəstər və Hamarat bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bradi, Dəstər, Dızdipok və Hamarat kəndlərində Dəstər bələdiyyəsi;
- 12) Brkandul, Nüvədi və Vistən bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Brkandul, 40-cı kilometr, Nüvədi, Rəzəvül və Vistən kəndlərində Nüvədi bələdiyyəsi;
- 13) Büzeyir və Pirəsora bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Büzeyir və Pirəsora kəndlərində Pirəsora bələdiyyəsi;
- 14) Camaşəir, Əliabad, Gürdəsər və Soru bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Camaşəir, Əliabad, Gürdəsər və Soru kəndlərində Əliabad bələdiyyəsi;
- 15) Cəngəmıran və Pirəküçə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəngəmıran və Pirəküçə kəndlərində Cəngəmıran bələdiyyəsi;
- 16) Conu, Qəvoy, Loda, Vijaker və Vılık bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Conu, Hübi, Qəvoy, Qışlaq, Loda, Vijaker, Vılık və Tülü kəndlərində Conu bələdiyyəsi;
- 17) Davıdonu, Lərmərud və Nücü bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Davıdonu, Haftonu, Lərmərud, Nücü və Vamazğon kəndlərində Nücü bələdiyyəsi;
- 18) Davradibi, Dico və Tikəband bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Davradibi, Dico, Hücü, Nıso, Təndul, Tikəband və Zardoni kəndlərində Tikəband bələdiyyəsi;
- 19) Əvilə, Livədirqə, Mastail, Murya və Nüsomurya bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əvilə, Qədimküçə, Livədirqə, Mastail, Murya, Nüsomurya və Yuxarı Bilnə kəndlərində Livədirqə bələdiyyəsi;
- 20) Günəşli və Noda bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Babagil, Bilnə, Günəşli və Noda kəndlərində Noda bələdiyyəsi;
- 21) Hıramo və Lerik bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Lerik şəhərində və Hıramo kəndində Lerik bələdiyyəsi;
- 22) Hovil, Qılqılov və Siyov bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Akuşəpeştə, Hovil, Xəlifəhoni, Qılqılov və Siyov kəndlərində Siyov bələdiyyəsi;
- 23) Qosmalıan və Şonaçola bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çökərə, Digah, Divağac, Hiveri, Hoveri, Qələsər, Qosmalıan, Lələhıran, Şonaçola və Tatoni kəndlərində Qosmalıan bələdiyyəsi;
- 24) Mıstan və Rəzgov bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Digov, Digovdərə, Halabın, Xəlifəkənd, Mıstan, Pirəsora və Rəzgov kəndlərində Mıstan bələdiyyəsi;
- 25) Molalan və Sors bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Molalan və Sors kəndlərində Molalan bələdiyyəsi;
- 26) Monidigah və Nisli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Həzovi, Jindi, Monidigah, Nisli və Pendi kəndlərində Monidigah bələdiyyəsi;
- 27) Piran və Zərigüməco bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qışlaq, Piran və Zərigüməco kəndlərində Piran bələdiyyəsi.

- 1) Aşağı Nüvədi, Kənarməşə, Kükənəl və Seyidəkəran bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Nüvədi qəsəbəsində və Kənarməşə, Kükənəl, Seyidəkəran, Şilim kəndlərində Aşağı Nüvədi bələdiyyəsi;
  - 2) Bala Şürük və Gərmətük bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gərmətük qəsəbəsində və Bala Şürük, Kosalar, Velədi kəndlərində Gərmətük bələdiyyəsi;
  - 3) Bəliton, Günəhir və Türkəncil bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bəliton, Günəhir, Horavenc, Qodəsa, Şivlik və Türkəncil kəndlərində Günəhir bələdiyyəsi;
  - 4) Bürcəli, Daştatük və Xanbulan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Apu, Bürcəli, Daştatük, Xanbulan, Rəzvan və Sərinbulaq kəndlərində Xanbulan bələdiyyəsi;
  - 5) Cil, Xarxatan və Şağlaser bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cil, Xarxatan və Şağlaser kəndlərində Şağlaser bələdiyyəsi;
  - 6) Darquba, Kərgəlan və Lüvəsər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Darquba, Kərgəlan, Lüvəsər və Səbir kəndlərində Kərgəlan bələdiyyəsi;
  - 7) Daşdalıqcar və Mamusta bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Daşdalıqcar və Mamusta kəndlərində Mamusta bələdiyyəsi;
  - 8) Dıryan, Gəgiran, Köhnə Gəgir və Tuado bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dıryan, Gəgiran, Jidi, Köhnə Gəgir və Tuado kəndlərində Gəgiran bələdiyyəsi;
  - 9) Digah və Şiləvar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Digah və Şiləvar kəndlərində Şiləvar bələdiyyəsi;
  - 10) Əşlə, Qurumba, Narbağı, Rvo və Şovu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əşlə, Qurumba, Mollakənd, Narbağı, Rvo, Siyablı, Şovu və Təngivan kəndlərində Rvo bələdiyyəsi;
  - 11) Göyşaban və Ürgə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Göyşaban və Ürgə kəndlərində Göyşaban bələdiyyəsi;
  - 12) Haftoni və Ləj bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Haftoni qəsəbəsində və Xanlıqlı, Ləj, Talişli kəndlərində Haftoni bələdiyyəsi;
  - 13) Hirkan və Parakənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hirkan qəsəbəsində və Parakənd kəndində Hirkan bələdiyyəsi;
  - 14) Xolmili və Şıxakəran bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xolmili və Şıxakəran kəndlərində Xolmili-Şıxakəran bələdiyyəsi;
  - 15) Moğonojoba, Şürük, Türkəkəran və Tütəpeştə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Moğonojoba, Şürük, Türkəkəran və Tütəpeştə kəndlərində Şürük bələdiyyəsi;
  - 16) Separadi və Tükəvilə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Separadi və Tükəvilə kəndlərində Separadi bələdiyyəsi;
  - 17) Səpnəkəran və Yuxarı Nüvədi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Mikolan, Səpnəkəran və Yuxarı Nüvədi kəndlərində Səpnəkəran bələdiyyəsi;
  - 18) Siyavar və Vel bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Siyavar və Vel kəndlərində Siyavar bələdiyyəsi.
29. Masallı rayonu üzrə:
- 1) Abasbəyli, Allahyarlı, Xəlfələr və Yeyənkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abasbəyli, Allahyarlı, Xəlfələr və Yeyənkənd kəndlərində Yeyənkənd bələdiyyəsi;
  - 2) Ağakışibəyli və Şərəfə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağakışibəyli və Şərəfə kəndlərində Şərəfə bələdiyyəsi;
  - 3) Alışanlı, Birinci Səmədxanlı, Ətcələr və İkinci Səmədxanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alışanlı, Birinci Səmədxanlı, Ətcələr və İkinci Səmədxanlı kəndlərində Səmədxanlı bələdiyyəsi;
  - 4) Aşurlu, Bədəlan, Çayqıraq və Dəmirçi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşurlu, Bədəlan, Çayqıraq və Dəmirçi kəndlərində Bədəlan bələdiyyəsi;
  - 5) Babaküçə, Xanahyan, Ninəlov və Sığdaş bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Babaküçə, Xanahyan, Ninəlov və Sığdaş kəndlərində Sığdaş bələdiyyəsi;
  - 6) Babaser, Boradigah və Mollaoba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Boradigah qəsəbəsində və Babaser, Mollaoba kəndlərində Boradigah bələdiyyəsi;
  - 7) Bağıroba və Kolatan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bağıroba, Bala Kolatan və Böyük Kolatan kəndlərində Kolatan bələdiyyəsi;
  - 8) Bala Təklə, Çaxırlı, İmanlı, Kəlbəhüseynli və Sarıçəfərli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bala Təklə, Çaxırlı, İmanlı, Kəlbəhüseynli və Sarıçəfərli kəndlərində Çaxırlı bələdiyyəsi;
  - 9) Banbaşı, Binə Xocavar, Böyük Xocavar və Kosagül bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Banbaşı, Binə Xocavar, Böyük Xocavar və Kosagül kəndlərində Banbaşı bələdiyyəsi;

- 10) Birinci Tiyaqanı, Məmmədoba və Tüklə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Tiyaqanı, Məmmədoba və Tüklə kəndlərində Tüklə bələdiyyəsi;
- 11) Birinci Yeddiyoymaq, İkinci Yeddiyoymaq və Qasımlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Yeddiyoymaq, İkinci Yeddiyoymaq və Qasımlı kəndlərində Yeddiyoymaq bələdiyyəsi;
- 12) Dadva, Digah, İsgəndərli, Masallı və Seybətın bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Masallı şəhərində və Dadva, Digah, İsgəndərli, Seybətın kəndlərində Masallı bələdiyyəsi;
- 13) Dəlləkli, Əminli, Xallicalı, Kürdəbazlı, Qarğalıq və Qədirli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dəlləkli, Əminli, Xallicalı, Kürdəbazlı, Qarğalıq, Qədirli və Şəhriyar kəndlərində Qarğalıq bələdiyyəsi;
- 14) Dəlləkoba və Qızılavar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dəlləkoba və Qızılavar kəndlərində Qızılavar bələdiyyəsi;
- 15) Dəmbəlov, İsi, Qəriblər və Şıxlar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dəmbəlov, İsi, Qəriblər və Şıxlar kəndlərində Qəriblər bələdiyyəsi;
- 16) Əhmədli, Meşəkənarı və Təzə Alvardı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əhmədli, Meşəkənarı və Təzə Alvardı kəndlərində Təzə Alvardı bələdiyyəsi;
- 17) Ərəb, Hacıtəpə və Xırmandalı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ərəb, Hacıtəpə və Xırmandalı kəndlərində Xırmandalı bələdiyyəsi;
- 18) Əzizabad, Qodman və Məmmədrzaküçə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əzizabad, Qodman və Məmmədrzaküçə kəndlərində Qodman bələdiyyəsi;
- 19) Güllütəpə, Köhnə Zuvand, Tatyana, Yeni Zuvand və Yolağac bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əmirtürbə, Güllütəpə, Köhnə Zuvand, Tatyana, Yeni Zuvand və Yolağac kəndlərində Güllütəpə bələdiyyəsi;
- 20) Həsənli, Köçəkli, Məmmədخانlı və Təkdəm bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Həsənli, Köçəkli, Məmmədخانlı və Təkdəm kəndlərində Həsənli bələdiyyəsi;
- 21) Hişkədərə və Mişkəmi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hişkədərə və Mişkəmi kəndlərində Hişkədərə bələdiyyəsi;
- 22) Hüseynhacılı, Kalinovka və Öncəqala bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hüseynhacılı, Kalinovka və Öncəqala kəndlərində Kalinovka bələdiyyəsi;
- 23) Xoşçobanlı, Ləngan, Masallı qəsəbə, Mollahəsənli, Sığıncaq və Təklə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xoşçobanlı, Ləngan, Mollahəsənli, Sığıncaq, Təklə kəndlərində və Masallı qəsəbəsində Təklə bələdiyyəsi;
- 24) Kubin, Miyanku və Nəzəröbə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kubin, Miyanku və Nəzəröbə kəndlərində Miyanku bələdiyyəsi;
- 25) Qəzvinoba, Şatıroba və Türkoba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qəzvinoba, Şatıroba və Türkoba kəndlərində Türkoba bələdiyyəsi;
- 26) Lürən, Pircana və Yusifli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Lürən, Pircana və Yusifli kəndlərində Lürən bələdiyyəsi;
- 27) Mahmudavar, Molalan və Rüdəkənar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Mahmudavar, Molalan və Rüdəkənar kəndlərində Mahmudavar bələdiyyəsi;
- 28) Sərçuvar və Sirəbil bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Sərçuvar və Sirəbil kəndlərində Sərçuvar bələdiyyəsi.

30. Neftçala rayonu üzrə:

- 1) Astanlı və Aşağı Qaramanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Astanlı və Aşağı Qaramanlı kəndlərində Aşağı Qaramanlı bələdiyyəsi;
- 2) 1 №-li Mayak, Şirvanlı və Yenikənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi 1 №-li Mayak, Qırmızı Şəfəq, Sübh, Şirvanlı və Yenikənd kəndlərində Yenikənd bələdiyyəsi;
- 3) Ərəbqardaşbəyli və Qaraqaşlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bala Surra, Beştalı, Cəngan, Ərəbqardaşbəyli, Qaraqaşlı və Şorkənd kəndlərində Qaraqaşlı bələdiyyəsi;
- 4) 2 №-li Mayak və Kürkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi 2 №-li Mayak və Kürkənd kəndlərində Kürkənd bələdiyyəsi;
- 5) Kür Qarabucaq və Qədimkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Qaralı, Kür Qarabucaq və Qədimkənd kəndlərində Qədimkənd bələdiyyəsi;
- 6) Mikayılı və Yeniçışlaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dalğalı, Haqverdilər, Kürdili, Qızqayıtdı, Mikayılı, Sahiloba, Sarıqamış və Yeniçışlaq kəndlərində Yeniçışlaq bələdiyyəsi;
- 7) Mirzəqurbanlı və Tatarməhlə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abasalılı, Mirzəqurbanlı, Tatarməhlə və Uzunbabalı kəndlərində Tatarməhlə bələdiyyəsi.

31. Oğuz rayonu üzrə:

- 1) Astraxanovka, Böyük Söyüdlü və Qarabulaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Astraxanovka, Böyük Söyüdlü, Qarabulaq və Vladimirovka kəndlərində Böyük Söyüdlü bələdiyyəsi;
- 2) Dəymədağlı, Mollalı, Sincan və Tərkeş bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dəymədağlı, Mollalı, Sincan və Tərkeş kəndlərində Sincan bələdiyyəsi;
- 3) Dəymədərə, Padar və Yemişanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dəymədərə, Padar və Yemişanlı kəndlərində Padar bələdiyyəsi;
- 4) Ərmənət, Xalxal və Xalxalqışlaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ərmənət, Xalxal və Xalxalqışlaq kəndlərində Xalxal bələdiyyəsi;
- 5) Xaçmaz və Xaçmazqışlaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abdallı, Xaçmaz və Xaçmazqışlaq kəndlərində Xaçmaz bələdiyyəsi;
- 6) Kərimli və Qarabaldır bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kərimli və Qarabaldır kəndlərində Kərimli bələdiyyəsi;
- 7) Qumlaq, Şirvanlı və Tayıflı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hallavar, Qumlaq, Şirvanlı və Tayıflı kəndlərində Qumlaq bələdiyyəsi;
- 8) Top, Yaqublu, Yenikənd və Zərrab bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Top, Yaqublu, Yenikənd və Zərrab kəndlərində Yaqublu bələdiyyəsi.

32. Saatlı rayonu üzrə:

- 1) Bəylik və Yeni Novruzlu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bəylik və Yeni Novruzlu kəndlərində Bəylik bələdiyyəsi;
- 2) Cəfərxan və Əbil bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəfərxan və Əbil kəndlərində Əbil bələdiyyəsi;
- 3) Dədə Qorqud və Heydərabad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dədə Qorqud və Heydərabad kəndlərində Dədə Qorqud bələdiyyəsi;
- 4) Əlisoltanlı və Potubəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əlisoltanlı və Potubəyli kəndlərində Əlisoltanlı bələdiyyəsi;
- 5) Hacıqasımlı və Kamallı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hacıqasımlı və Kamallı kəndlərində Kamallı-Hacıqasımlı bələdiyyəsi;
- 6) Qaralar və Varxan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaralar və Varxan kəndlərində Varxan bələdiyyəsi;
- 7) Məzrəli və Naharlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Məzrəli və Naharlı kəndlərində Məzrəli bələdiyyəsi;
- 8) Musalı və Nərimanov bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Musalı və Nərimanov kəndlərində Nərimanov bələdiyyəsi.

33. Sabirabad rayonu üzrə:

- 1) Axtaçı, Xəlfəli və Şəhriyar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Axtaçı, Xəlfəli və Şəhriyar kəndlərində Şəhriyar bələdiyyəsi;
- 2) Axtaçı Muğan, Güdəcühür və Qaratuğay bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Axtaçı Muğan, Güdəcühür və Qaratuğay kəndlərində Güdəcühür bələdiyyəsi;
- 3) Azadkənd, Çığırğan, Xankeçən və Poladtuğay bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Azadkənd, Çığırğan, Xankeçən və Poladtuğay kəndlərində Azadkənd bələdiyyəsi;
- 4) Bala Həşimxanlı, Moranlı və Sarxanbəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bala Həşimxanlı, Moranlı və Sarxanbəyli kəndlərində Moranlı bələdiyyəsi;
- 5) Balakənd və Qalağayın bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Balakənd və Qalağayın kəndlərində Qalağayın bələdiyyəsi;
- 6) Balvar, Qaralı və Surra bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Balvar, Qaralı və Surra kəndlərində Surra bələdiyyəsi;
- 7) Beşdəli, Qaraağac, Minbaşı və Yaxa Dəllək bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Beşdəli, Qaraağac, Minbaşı və Yaxa Dəllək kəndlərində Minbaşı bələdiyyəsi;
- 8) Bulaqlı, Kürkəndi, Suqovuşan və Yastıqobu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bulaqlı, Kürkəndi, Suqovuşan və Yastıqobu kəndlərində Kürkəndi bələdiyyəsi;
- 9) Bulduq, Mürsəlli, Şıxlar və Ulacalı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bulduq, Mürsəlli, Şıxlar və Ulacalı kəndlərində Ulacalı bələdiyyəsi;
- 10) Cavad, Əlicanlı, Həsənli və Zəngənə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cavad, Əlicanlı, Həsənli və Zəngənə kəndlərində Cavad bələdiyyəsi;

- 11) Cəngan, Çiçəkli, Muğan Gəncəli və Salmanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəngan, Çiçəkli, Muğan Gəncəli və Salmanlı kəndlərində Muğan Gəncəli bələdiyyəsi;
- 12) Çöl Ağaməmmədli və Əliləmbəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çöl Ağaməmmədli və Əliləmbəyli kəndlərində Əliləmbəyli bələdiyyəsi;
- 13) Çöl Beşdəli və Zalqaraağac bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çöl Beşdəli və Zalqaraağac kəndlərində Çöl Beşdəli bələdiyyəsi;
- 14) Çöl Dəllək, Hacibəbir, Qardaşkənd, Nəsimi, Nizami və Rüstəmli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çöl Dəllək, Hacibəbir, Qardaşkənd, Nəsimi, Nizami və Rüstəmli kəndlərində Nizami bələdiyyəsi;
- 15) Dadaşbəyli və Qaragüney bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dadaşbəyli və Qaragüney kəndlərində Qaragüney bələdiyyəsi;
- 16) Əsədli, Qaralar, Qəfərli və Məmişlər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əsədli, Qaralar, Qəfərli və Məmişlər kəndlərində Qaralar bələdiyyəsi;
- 17) Əsgərbəyli, Qasımbəyli, Muradbəyli və Yuxarı Axtaçı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əsgərbəyli, Qasımbəyli, Muradbəyli və Yuxarı Axtaçı kəndlərində Qasımbəyli bələdiyyəsi;
- 18) Ətcələr və Həşimxanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ətcələr və Həşimxanlı kəndlərində Həşimxanlı bələdiyyəsi;
- 19) Kovlar, Qaraqaşlı, Qəzli, Quruzma və Yenikənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kovlar, Qaraqaşlı, Qəzli, Quruzma və Yenikənd kəndlərində Quruzma bələdiyyəsi;
- 20) Qaratəpə və Nərimankənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaratəpə və Nərimankənd kəndlərində Qaratəpə bələdiyyəsi;
- 21) Narlıq, Türkədi və Yolçubəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Narlıq, Türkədi və Yolçubəyli kəndlərində Yolçubəyli bələdiyyəsi;
- 22) Osmanlı və Şıx Salahlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Osmanlı və Şıx Salahlı kəndlərində Şıx Salahlı bələdiyyəsi.

34. Salyan rayonu üzrə:

- 1) Abadkənd və Xələc bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abadkənd və Xələc kəndlərində Xələc bələdiyyəsi;
- 2) Alçalı, Bəydili, Qızılağac və Quyçu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alçalı, Bəydili, Qızılağac və Quyçu kəndlərində Qızılağac bələdiyyəsi;
- 3) Arbatan, Aşağı Kürkəndi və Xurşud bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arbatan, Aşağı Kürkəndi və Xurşud kəndlərində Arbatan bələdiyyəsi;
- 4) Aşağı Noxudlu və Yuxarı Noxudlu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Noxudlu və Yuxarı Noxudlu kəndlərində Aşağı Noxudlu bələdiyyəsi;
- 5) Beştalı, Cəngan, Ərəbqardaşbəyli, Xocalı və Kür Qaraqaşlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Beştalı, Cəngan, Ərəbqardaşbəyli, Xocalı və Kür Qaraqaşlı kəndlərində Kür Qaraqaşlı bələdiyyəsi;
- 6) Birinci Varlı, İkinci Varlı və Peyk bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Varlı, İkinci Varlı və Peyk kəndlərində Varlı bələdiyyəsi;
- 7) Boranikənd və Şorsulu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Boranikənd və Şorsulu kəndlərində Şorsulu bələdiyyəsi;
- 8) Çuxanlı və Piratman bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çuxanlı, Gəncəli, Piratman kəndlərində və Qırx Çıraq qəsəbəsində Çuxanlı bələdiyyəsi;
- 9) Dayıkənd, Sarvan və Seyidlər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dayıkənd, Sarvan və Seyidlər kəndlərində Sarvan bələdiyyəsi;
- 10) Düzənlik, Yeni Uluxanlı və Yolüstü bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Düzənlik, Yeni Uluxanlı və Yolüstü kəndlərində Yolüstü bələdiyyəsi;
- 11) Həsənli və Qardili bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Həsənli və Qardili kəndlərində Həsənli bələdiyyəsi;
- 12) Qarabağlı və Təzəkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gomuşçu, Kolanı, Qarabağlı və Təzəkənd kəndlərində Qarabağlı bələdiyyəsi;
- 13) Qaraçala və Pambıqkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaraçala qəsəbəsində və Bəşirbəyli, Çadırılı və Pambıqkənd kəndlərində Qaraçala bələdiyyəsi;
- 14) Marışlı və Seyidsadıqlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Marışlı və Seyidsadıqlı kəndlərində Marışlı bələdiyyəsi;

15) Parça Xələc və Seyidan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Parça Xələc və Seyidan kəndlərində Parça Xələc bələdiyyəsi;

16) Şəkərli və Yenikənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Şəkərli və Yenikənd kəndlərində Yenikənd bələdiyyəsi.

35. Samux rayonu üzrə:

1) Aşağı Ağasıbəyli və Yuxarı Ağasıbəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Ağasıbəyli və Yuxarı Ağasıbəyli kəndlərində Ağasıbəyli bələdiyyəsi;

2) Bağbanlar və İnstitut bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bağbanlar kəndində və İnstitut qəsəbəsində İnstitut bələdiyyəsi;

3) Çobanabdallı və Qarabağlar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çobanabdallı və Qarabağlar kəndlərində Çobanabdallı bələdiyyəsi;

4) Əli Bayramlı və Lək bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əli Bayramlı və Lək kəndlərində Lək bələdiyyəsi;

5) İstixana və Ziyadlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi İstixana və Ziyadlı kəndlərində Ziyadlı bələdiyyəsi;

6) Kəsəmən, Qarabağlı və Poylu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kəsəmən, Qarabağlı və Poylu kəndlərində Poylu bələdiyyəsi;

7) Qədili və Seyidlər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qədili və Seyidlər kəndlərində Seyidlər bələdiyyəsi;

8) Qırmızı Samux və Lüksemburq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qırmızı Samux qəsəbəsində və Lüksemburq kəndində Qırmızı Samux bələdiyyəsi;

9) Qiyaslı, Tatlı və Zazalı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qiyaslı, Tatlı və Zazalı kəndlərində Zazalı bələdiyyəsi.

36. Siyəzən rayonu üzrə:

1) Balaca Həmyə və Böyük Həmyə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Balaca Həmyə və Böyük Həmyə kəndlərində Həmyə bələdiyyəsi;

2) Qozağacı və Məşrif bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Daşlı Çalğan, Qalaaltı, Qərəh, Qozağacı, Məşrif və Orta Çalğan kəndlərində Məşrif bələdiyyəsi;

3) Tuğay və Yenikənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kolanı, Tuğay və Yenikənd kəndlərində Yenikənd bələdiyyəsi.

37. Şamaxı rayonu üzrə:

1) Böyük Xınıslı və Şamaxı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Şamaxı şəhərində və Böyük Xınıslı kəndində Şamaxı bələdiyyəsi;

2) Çağan və Dədəgünəş bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Çağan, Dədəgünəş və İkinci Çağan kəndlərində Dədəgünəş bələdiyyəsi;

3) Çarhan, Nüydi və Sabirli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çarhan, Nüydi və Sabirli kəndlərində Çarhan bələdiyyəsi;

4) Çıraqlı və Sabir bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çıraqlı kəndində və Sabir qəsəbəsində Sabir bələdiyyəsi;

5) Əhmədli və Hacılı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əhmədli və Hacılı kəndlərində Hacılı bələdiyyəsi;

6) Əngəxaran və Məlhəm bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əngəxaran və Məlhəm kəndlərində Məlhəm bələdiyyəsi;

7) Həmyəli və İkinci Çaylı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Həmyəli və İkinci Çaylı kəndlərində Həmyəli bələdiyyəsi;

8) Keçməddin, Qaleybuğurd və Sis bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Keçməddin, Qaladərəsi, Qaleybuğurd və Sis kəndlərində Qaleybuğurd bələdiyyəsi;

9) Qaravəlli və Mirikənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaravəlli, Məlcək və Mirikənd kəndlərində Mirikənd bələdiyyəsi;

10) Qızmeydan və Pırbəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qızmeydan, Pırbəyli və Yeni Qızmeydan kəndlərində Qızmeydan bələdiyyəsi;

11) Saqiyan və Şirvan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Saqiyan və Şirvan kəndlərində Saqiyan bələdiyyəsi.

38. Şəki rayonu üzrə:

- 1) Abbas və Aşağı Layısqı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abbas və Aşağı Layısqı kəndlərində Aşağı Layısqı bələdiyyəsi;
- 2) Aşağı Daşağıl, Aydınbulaq və Əliyar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Daşağıl, Aydınbulaq və Əliyar kəndlərində Aydınbulaq bələdiyyəsi;
- 3) Aşağı Göynük və Köndələn bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Göynük və Köndələn kəndlərində Aşağı Göynük bələdiyyəsi;
- 4) Aşağı Küngüt və Çapağan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Küngüt və Çapağan kəndlərində Aşağı Küngüt bələdiyyəsi;
- 5) Aşağı Şabalıd və İnçə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Şabalıd və İnçə kəndlərində İnçə bələdiyyəsi;
- 6) Aran və Şəki kənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aran və Şəki kəndlərində Şəki kənd bələdiyyəsi;
- 7) Babaratma, Qaradağlı və Qudula bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Babaratma, Qaradağlı və Qudula kəndlərində Qudula bələdiyyəsi;
- 8) Baqqal və İkinci Biləcik bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Baqqal və İkinci Biləcik kəndlərində İkinci Biləcik bələdiyyəsi;
- 9) Baş Göynük və Baş Şabalıd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Baş Göynük və Baş Şabalıd kəndlərində Baş Göynük bələdiyyəsi;
- 10) Baş Kəldək və Oraban bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Kəldək, Baş Kəldək və Oraban kəndlərində Baş Kəldək bələdiyyəsi;
- 11) Baş Layısqı, Cunud və Qumux bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Baş Layısqı, Cunud və Qumux kəndlərində Baş Layısqı bələdiyyəsi;
- 12) Bolludərə və Qaratorpaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bolludərə və Qaratorpaq kəndlərində Bolludərə bələdiyyəsi;
- 13) Cəfərabad, Göybulaq və Təpəcənnət bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəfərabad, Çolaqlı, Göybulaq, Kəhrizoba və Təpəcənnət kəndlərində Cəfərabad bələdiyyəsi;
- 14) Cəyirli və Qozlubulaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəyirli və Qozlubulaq kəndlərində Cəyirli bələdiyyəsi;
- 15) Çəsməli və Öryət bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çəsməli və Öryət kəndlərində Çəsməli bələdiyyəsi;
- 16) Daşbulaq, Daşüz və Çələbixan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çələbixan qəsəbəsində və Daşbulaq, Daşüz kəndlərində Daşüz bələdiyyəsi;
- 17) Dərəcənnət və Suçma bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dərəcənnət və Suçma kəndlərində Suçma bələdiyyəsi;
- 18) Fazıl və İbrahimkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Fazıl və İbrahimkənd kəndlərində İbrahimkənd bələdiyyəsi;
- 19) Köbər Zəyzid, Qırxbulaq və Orta Zəyzid bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Köbər Zəyzid, Qırxbulaq və Orta Zəyzid kəndlərində Orta Zəyzid bələdiyyəsi;
- 20) Qayabaşı və Sarıca bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qayabaşı və Sarıca kəndlərində Qayabaşı bələdiyyəsi.

39. Şəmkir rayonu üzrə:

- 1) Aşağı Çaykənd və Yuxarı Çaykənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Çaykənd və Yuxarı Çaykənd kəndlərində Çaykənd bələdiyyəsi;
- 2) Çaparlı və Məşədihüseynli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çaparlı və Məşədihüseynli kəndlərində Çaparlı bələdiyyəsi;
- 3) Dəllər Cırdaxan və Qaranuy bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dəllər Cırdaxan və Qaranuy kəndlərində Dəllər Cırdaxan bələdiyyəsi;
- 4) Əhmədli və Şeydlər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əhmədli və Şeydlər kəndlərində Şeydlər bələdiyyəsi;
- 5) Günəşli, Qaraqoyunlu, Varlı Həyat və Yeni Göyçə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Günəşli, Qaraqoyunlu, Varlı Həyat və Yeni Göyçə kəndlərində Yeni Göyçə bələdiyyəsi;
- 6) Kür və Səməd Vurğun bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kür və Səməd Vurğun qəsəbələrində Kür bələdiyyəsi;
- 7) Qarabağlar, Təzəkənd və Yeni yol bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Barlıbağ, Füzuli qəsəbələri və Düzqışlaq, Qarabağlar, Təzəkənd və Yeni yol kəndlərində Təzəkənd bələdiyyəsi;

8) Qaralar və Qasım İsmayılov bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaralar və Qasım İsmayılov kəndlərində Qasım İsmayılov bələdiyyəsi.

40. Tərtər rayonu üzrə:

- 1) Bala Kəngərli və Cəmilli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bala Kəngərli və Cəmilli kəndlərində Cəmilli bələdiyyəsi;
- 2) Bayandur, Ələsgərli və Yenikənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bayandur, Ələsgərli və Yenikənd kəndlərində Ələsgərli bələdiyyəsi;
- 3) Bayandurlu və Kəbirli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bayandurlu və Kəbirli kəndlərində Kəbirli bələdiyyəsi;
- 4) Buruc və Güləbatlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Buruc və Güləbatlı kəndlərində Buruc bələdiyyəsi;
- 5) Dəmirçilər və Təzəkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dəmirçilər və Təzəkənd kəndlərində Dəmirçilər bələdiyyəsi;
- 6) Düyərli və Sarıcalı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Düyərli və Sarıcalı kəndlərində Sarıcalı-Düyərli bələdiyyəsi;
- 7) Hacallı və Soyulan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hacallı, Qapanlı və Soyulan kəndlərində Soyulan bələdiyyəsi;
- 8) Qaradağlı və Təzəkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaradağlı və Təzəkənd kəndlərində Qaradağlı bələdiyyəsi;
- 9) Qapanlı, Qaraağacı və Qaradağlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qapanlı, Qaraağacı və Qaradağlı kəndlərində Qaraağacı bələdiyyəsi;
- 10) Qapanlı və Qazyan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qapanlı və Qazyan kəndlərində Qapanlı bələdiyyəsi;
- 11) Mamırlı və Poladı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Mamırlı və Poladı kəndlərində Mamırlı bələdiyyəsi;
- 12) Rəcəbli və Sarov bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bildirçinli, Kövdadıq, Rəcəbli, Sarov və Umudlu kəndlərində Sarov bələdiyyəsi;
- 13) Sarıcalı və Zolgeran bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Sarıcalı və Zolgeran kəndlərində Sarıcalı bələdiyyəsi.

41. Tovuz rayonu üzrə:

- 1) Ağacqala, Çobansığnaq və Sarıtala bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağacqala, Çobansığnaq, Dondarlı, Qaraboyunlar, Namxoş, Sarıtala və Yoğunbulaq kəndlərində Sarıtala bələdiyyəsi;
- 2) Ağbaşlar, İsakənd və Qəribli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağbaşlar, Ağdərə, Almalıtala, Aşralar, Bala Şamlıq, Böyük Şamlıq, Dəlləkli, Hətəmlər, İsakənd, Qarabağlılar, Qəribli, Lazılar və Oskən kəndlərində Qəribli bələdiyyəsi;
- 3) Alakol, Aşırallar, Köhnəqala və Məşədilər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alakol, Aşırallar, Köhnəqala və Məşədilər kəndlərində Alakol bələdiyyəsi;
- 4) Aran, Məşədilər və Yanıqlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aran, Böyük Xoşdarlı, Kəcavənd, Qozdərə, Məşədilər, Sadiqlı və Yanıqlı kəndlərində Yanıqlı bələdiyyəsi;
- 5) Aşağı Öysüzlü və Qazqulu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Öysüzlü və Qazqulu kəndlərində Aşağı Öysüzlü-Qazqulu bələdiyyəsi;
- 6) Baqqallı, Hacıhəsənli, Xınnakirən, Kirən, Qalaboyun, Molla Ayrım, Saladınlı və Sofular bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Baqqallı, Hacıhəsənli, Xatıncan, Xınnakirən, Kirən, Qalaboyun, Molla Ayrım, Saladınlı və Sofular kəndlərində Kirən bələdiyyəsi;
- 7) Cəlilli və Düz Cırdaxan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəlilli və Düz Cırdaxan kəndlərində Düz Cırdaxan bələdiyyəsi;
- 8) Cilovdarlı və Qədirlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cilovdarlı və Qədirlı kəndlərində Qədirlı bələdiyyəsi;
- 9) Çəşməli və Papaqçılar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abbasqulular, Çəşməli, Güvəndik və Papaqçılar kəndlərində Çəşməli bələdiyyəsi;
- 10) Əlibəyli və Mülkülü bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əlibəyli və Mülkülü kəndlərində Əlibəyli bələdiyyəsi.

42. Ucar rayonu üzrə:

- 1) Alpı və Quləbənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alpı, Bağırbəyli və Quləbənd kəndlərində Quləbənd bələdiyyəsi;
- 2) Bağban və Boyat bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bağban və Boyat kəndlərində Boyat bələdiyyəsi;
- 3) Çiyni, Ənvər Məmmədخانlı və Türkəci bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çiyni, Ənvər Məmmədخانlı və Türkəci kəndlərində Çiyni bələdiyyəsi;
- 4) Çiyni və Qaradağlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çiyni və Qaradağlı kəndlərində Qaradağlı bələdiyyəsi;
- 5) Əlikənd, Ramal və Şahlıq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əlikənd, Ramal və Şahlıq kəndlərində Ramal bələdiyyəsi;
- 6) Gəraybəyli və Rəstəcə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gəraybəyli və Rəstəcə kəndlərində Rəstəcə bələdiyyəsi;
- 7) Küçəkənd və Pirkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Küçəkənd və Pirkənd kəndlərində Pirkənd bələdiyyəsi;
- 8) Qazıqumlaq və Məlikballı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qazıqumlaq və Məlikballı kəndlərində Qazıqumlaq bələdiyyəsi;
- 9) Müsüslü və Təzə Şilyan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Müsüslü və Təzə Şilyan kəndlərində Müsüslü bələdiyyəsi.

43. Yardımlı rayonu üzrə:

- 1) Abbasabad, Anzov və Hamarkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abbasabad, Anzov, Hamarkənd, Solqard və Zəngəran kəndlərində Hamarkənd bələdiyyəsi;
- 2) Alçabulaq, Odurakəran və Sırıq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alçabulaq, Odurakəran və Sırıq kəndlərində Sırıq bələdiyyəsi;
- 3) Allar və Şıxhüseynli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Allar və Şıxhüseynli kəndlərində Allar bələdiyyəsi;
- 4) Aşağı Astanlı, Çanaqbulaq və Gəndərə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Astanlı, Çanaqbulaq, Gəndərə, Musa və Yuxarı Astanlı kəndlərində Aşağı Astanlı bələdiyyəsi;
- 5) Bilnə və Vərgədüz bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bilnə və Vərgədüz kəndlərində Vərgədüz bələdiyyəsi;
- 6) Bozayran, Dəryavar və Osnakəran bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bozayran, Dəryavar və Osnakəran kəndlərində Bozayran bələdiyyəsi;
- 7) Çay Üzü, Dağ Üzü və Nisəqələ bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Avur, Çay Üzü, Dağ Üzü və Nisəqələ kəndlərində Çay Üzü bələdiyyəsi;
- 8) Dəlləkli və Ostayır bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dəlləkli və Ostayır kəndlərində Ostayır bələdiyyəsi;
- 9) Ərsilə, Jiy və Ləzran bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Eçara, Ərsilə, Jiy və Ləzran kəndlərində Ərsilə bələdiyyəsi;
- 10) Ərus, Mirimli və Tahirli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ərus, Məlikli, Mirimli, Şələ və Tahirli kəndlərində Ərus bələdiyyəsi;
- 11) Əvçədulan və Vərov bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əvçədulan, Keçələkəran, Vərov və Zəngələ kəndlərində Vərov bələdiyyəsi;
- 12) Gavran, Mamulğan və Şiləvəngə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gavran, Mamulğan, Ökü və Şiləvəngə kəndlərində Şiləvəngə bələdiyyəsi;
- 13) Gölyeri və Şıxlar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gölyeri, Şıxlar və Təzəkənd kəndlərində Şıxlar bələdiyyəsi;
- 14) Gügəvar və Honuba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gügəvar, Honuba və Tiləkənd kəndlərində Honuba bələdiyyəsi;
- 15) Honuba Şıxlar və Porsova bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Honuba Şıxlar, Porsova və Zeynələzir kəndlərində Porsova bələdiyyəsi;
- 16) Horonu, Separadi və Yolocaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Horonu, Separadi, Teşkan və Yolocaq kəndlərində Yolocaq bələdiyyəsi;
- 17) Köryədi, Qabaqdibi və Vəlixanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Köryədi, Qabaqdibi, Mişkireyn və Vəlixanlı kəndlərində Köryədi bələdiyyəsi;
- 18) Qaraqaya və Urakəran bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Avun, Qaraqaya və Urakəran kəndlərində Urakəran bələdiyyəsi;

19) Şəfəqli və Yeni Abdinli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abdinli, Cirimbel, Gilar, Xanbulaq, Şəfəqli və Yeni Abdinli kəndlərində Şəfəqli bələdiyyəsi;

20) Şovut və Telavar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Şovut və Telavar kəndlərində Telavar bələdiyyəsi.

44. Yevlax rayonu üzrə:

1) Aşağı Salamabad və Əcəmi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Salamabad və Əcəmi kəndlərində Aşağı Salamabad bələdiyyəsi;

2) Ərəş və Meyvəli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ərəş kəndində və Meyvəli qəsəbəsində Ərəş bələdiyyəsi;

3) Qaraməmmədli və Rüstəmli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaraməmmədli və Rüstəmli kəndlərində Qaraməmmədli bələdiyyəsi.

45. Zaqatala rayonu üzrə:

1) Aşağı Çardaxlar və Uzunqazmalar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Çardaxlar və Uzunqazmalar kəndlərində Aşağı Çardaxlar bələdiyyəsi;

2) Beretbinə və Mazıx bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Beretbinə, Cicibinə, Qəbizdərə və Mazıx kəndlərində Mazıx bələdiyyəsi.

46. Zərdab rayon üzrə:

1) Ağabağ, Kəndəbil, Nəzəralılı və Şıxbağ bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağabağ, Kəndəbil, Nəzəralılı və Şıxbağ kəndlərində Kəndəbil bələdiyyəsi;

2) Allahqulubağ və Əlibəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Allahqulubağ və Əlibəyli kəndlərində Əlibəyli bələdiyyəsi;

3) Aşağı Seyidlər və Şəftəhal bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Seyidlər və Şəftəhal kəndlərində Şəftəhal bələdiyyəsi;

4) Birinci Alıcanlı, Cilovxanlı və İkinci Alıcanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Alıcanlı, Cilovxanlı və İkinci Alıcanlı kəndlərində Birinci Alıcanlı bələdiyyəsi;

5) Burunlu və Məlikli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Burunlu və Məlikli kəndlərində Məlikli bələdiyyəsi;

6) Gəlmə və Salahlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gəlmə və Salahlı kəndlərində Gəlmə bələdiyyəsi;

7) Hüseynxanlı və Xanməmmədli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hüseynxanlı və Xanməmmədli kəndlərində Xanməmmədli bələdiyyəsi;

8) Qoşaoba, Təzəkənd və Zərdab bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Zərdab şəhərində və Qoşaoba, Təzəkənd kəndlərində Zərdab bələdiyyəsi;

9) Lələağacı və Yarməmmədbağ bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Lələağacı və Yarməmmədbağ kəndlərində Yarməmmədbağ bələdiyyəsi;

10) Siləyli və Yuxarı Seyidlər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Siləyli və Yuxarı Seyidlər kəndlərində Yuxarı Seyidlər bələdiyyəsi.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 may 2009-cu il

**“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa
əlavə edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır :

I. “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999-cu il, ¹ 7, maddə 405; 2001-ci il, ¹ 11, maddələr 689, 690, ¹ 12, maddə 736; 2002-ci il, ¹ 5, maddə 242; 2003-cü il, ¹ 1, maddələr 11, 16, ¹ 6, maddə 256; 2004-cü il, ¹ 1, maddə 10, ¹ 4, maddə 202, ¹ 5, maddə 314, № 6, maddə 397; 2005-ci il, № 2, maddə 62; 2006-cı il, № 2, maddə 67, № 11, maddə 923, № 12, maddə 1005; 2007-ci il, ¹ 11, maddələr 1053, 1082; 2008-ci il, ¹ 5, maddə 354) aşağıdakı məzmununda 13-1-ci maddə əlavə edilsin:

“Maddə 13-1. Bələdiyyələrin Dövlət reyestri

Azərbaycan Respublikasında bütün bələdiyyələr Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən aparılan bələdiyyələrin Dövlət reyestrinə daxil edilir və onlara müvafiq şəhadətnamə verilir. Bələdiyyələrin Dövlət reyestrinin aparılması Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunu ilə müəyyənləşdirilir.”

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 9 iyun 2009-cu il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır :

I. “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999-cu il, № 12, maddə 689; 2001-ci il, № 11, maddə 677; 2002-ci il, № 5, maddə 237; 2003-cü il, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004-cü il, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005-ci il, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007-ci il, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008-ci il, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; Azərbaycan Respublikasının 2009-cu il 17 mart tarixli 778-IIIQD nömrəli Qanunu) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın “Naxçıvan Muxtar Respublikası” bölməsi üzrə 58-ci, 59-cu, 60-cı, 61-ci, 62-ci, 64-cü və 65-ci sıralar aşağıdakı redaksiyada verilsin:

Naxçıvan Muxtar Respublikası		
8	NAXÇIVAN ŞƏHƏRİ	
8.1	Əliabad bələdiyyəsi	Əliabad qəsəbəsi
8.2	Qaraçuq bələdiyyəsi	Bulqan və Qaraçuq kəndləri
8.3	Qaraxanbəyli bələdiyyəsi	Qaraxanbəyli kəndi
8.4	Naxçıvan bələdiyyəsi	Naxçıvan şəhəri
8.5	Tumbul bələdiyyəsi	Hacınıyyət və Tumbul kəndləri
9	BABƏK RAYONU	
9.1	Araz bələdiyyəsi	Araz kəndi
9.2	Aşağı Buzqov bələdiyyəsi	Aşağı Buzqov kəndi
9.3	Babək bələdiyyəsi	Babək qəsəbəsi
9.4	Cəhri bələdiyyəsi	Cəhri kəndi
	2	3

9.5	Çeşməbasar bələdiyyəsi	Çeşməbasar kəndi
9.6	Didivar bələdiyyəsi	Didivar kəndi
9.7	Gərməçataq bələdiyyəsi	Gərməçataq kəndi
9.8	Güznüt bələdiyyəsi	Güznüt kəndi
9.9	Hacıvar bələdiyyəsi	Hacıvar kəndi
9.10	Kərimbəyli bələdiyyəsi	Kərimbəyli kəndi
9.11	Kültəpə bələdiyyəsi	Kültəpə kəndi
9.12	Qahab bələdiyyəsi	Qahab və Nəcəfəlidizə kəndləri
9.13	Qoşadizə bələdiyyəsi	Qoşadizə kəndi
9.14	Məmmədrza Dizə bələdiyyəsi	Kalbaoruc Dizə, Qaraqala və Məmmədrza Dizə kəndləri
9.15	Məzrə bələdiyyəsi	Məzrə kəndi
9.16	Naxışnərgiz bələdiyyəsi	Naxışnərgiz kəndi
9.17	Nehrəm bələdiyyəsi	Nehrəm kəndi
9.18	Nəzərabad bələdiyyəsi	Nəzərabad kəndi
9.19	Payız bələdiyyəsi	Gülşənabad və Payız kəndləri
9.20	Sirab bələdiyyəsi	Sirab kəndi
9.21	Şəkərabad bələdiyyəsi	Şəkərabad kəndi
	Şıxmahmud	Xəlilli və Şıxmahmud kəndləri

9.22	bələdiyyəsi	
9.23	Vayxır bələdiyyəsi	Xalxal və Vayxır kəndləri
9.24	Yarımca bələdiyyəsi	Badaşqan və Yarımca kəndləri
9.25	Yuxarı Buzqov bələdiyyəsi	Yuxarı Buzqov kəndi
9.26	Yuxarı Uzunoba bələdiyyəsi	Aşağı Uzunoba və Yuxarı Uzunoba kəndləri
9.27	Zeynəddin bələdiyyəsi	Zeynəddin kəndi
0	CULFA RAYONU	
0.1	Bənəniyar bələdiyyəsi	Bənəniyar kəndi
0.2	Camaldın bələdiyyəsi	Camaldın kəndi
0.3	Culfa bələdiyyəsi	Culfa şəhəri
0.4	Dizə bələdiyyəsi	Dizə kəndi
0.5	Əbrəqunus bələdiyyəsi	Əbrəqunus kəndi
0.6	Əlincə bələdiyyəsi	Əlincə və Xoşkeşin kəndləri
0.7	Ərəfsə bələdiyyəsi	Ərəfsə kəndi
0.8	Ərəzin bələdiyyəsi	Ərəzin kəndi
0.9	Göydərə bələdiyyəsi	Göydərə kəndi
0.10	Göynük bələdiyyəsi	Göynük kəndi
0.11	Gülüstan bələdiyyəsi	Gülüstan kəndi

0.12	Xanəgah bələdiyyəsi	Xanəgah kəndi
0.13	Kırna bələdiyyəsi	Kırna və Qızılca kəndləri
0.14	Qazançı bələdiyyəsi	Qazançı kəndi
0.15	Ləkətağ bələdiyyəsi	Boyəhməd və Ləkətağ kəndləri
0.16	Milax bələdiyyəsi	Milax kəndi
0.17	Nəhəcir bələdiyyəsi	Nəhəcir kəndi
0.18	Saltaq bələdiyyəsi	Saltaq kəndi
0.19	Şurud bələdiyyəsi	Gal və Şurud kəndləri
0.20	Teyvaz bələdiyyəsi	Teyvaz kəndi
0.21	Yaycı bələdiyyəsi	Yaycı kəndi
	2	3
1	KƏNGƏRLİ RAYONU	
1.1	Böyükdüz bələdiyyəsi	Böyükdüz kəndi
1.2	Çalxanqala bələdiyyəsi	Çalxanqala kəndi
1.3	Xıncab bələdiyyəsi	Xıncab və Təzəkənd kəndləri
1.4	Xok bələdiyyəsi	Xok kəndi
1.5	Qabıllı bələdiyyəsi	Qabıllı kəndi
1.6	Qarabağlar bələdiyyəsi	Qarabağlar kəndi

1.7	Qıvraq bələdiyyəsi	Qıvraq qəsəbəsi
1.8	Şahtaxtı bələdiyyəsi	Şahtaxtı kəndi
1.9	Yeni Kərki bələdiyyəsi	Yeni Kərki kəndi
1.10	Yurdçu bələdiyyəsi	Yurdçu kəndi

2	ORDUBAD RAYONU	
2.1	Aşağı Əndəmic bələdiyyəsi	Aşağı Əndəmic kəndi
2.2	Aşağı Əylis bələdiyyəsi	Aşağı Əylis kəndi
2.3	Aza bələdiyyəsi	Aza və Darkənd kəndləri
2.4	Azadkənd bələdiyyəsi	Azadkənd
2.5	Bilöv bələdiyyəsi	Behrud və Bilöv kəndləri
2.6	Bist bələdiyyəsi	Bist və Ələhi kəndləri
2.7	Çənnəb bələdiyyəsi	Çənnəb kəndi
2.8	Dəstə bələdiyyəsi	Dəstə kəndi
2.9	Dırnıs bələdiyyəsi	Anaqut və Dırnıs kəndləri
2.10	Düylün bələdiyyəsi	Düylün kəndi
2.11	Gənzə bələdiyyəsi	Anabad və Gənzə kəndləri
2.12	Gilançay bələdiyyəsi	Gilançay kəndi
2.13	Xanağa bələdiyyəsi	Ağrı, Dizə və Xanağa kəndləri

2.14	Xurs bələdiyyəsi	Xurs və Nürgüt kəndləri
2.15	Kələki bələdiyyəsi	Kələki kəndi
2.16	Qoşadizə bələdiyyəsi	Kələntər Dizə və Qoşadizə kəndləri
2.17	Nəsirvaz bələdiyyəsi	Nəsirvaz kəndi
2.18	Nüsnüs bələdiyyəsi	Nüsnüs kəndi
2.19	Ordubad bələdiyyəsi	Ordubad şəhəri
2.20	Parağa bələdiyyəsi	Parağa kəndi
2.21	Parağaçay bələdiyyəsi	Parağaçay və Ağdərə qəsəbələri
2.22	Sabirkənd bələdiyyəsi	Baş Dizə və Sabirkənd kəndləri
2.23	Şəhriyar bələdiyyəsi	Kilit, Kotam kəndləri və Şəhriyar qəsəbəsi
2.24	Tivi bələdiyyəsi	Tivi kəndi
2.25	Unus bələdiyyəsi	Pəzməri və Unus kəndləri
2.26	Üstüpu bələdiyyəsi	Məzrə və Üstüpu kəndləri
2.27	Vələver bələdiyyəsi	Başkənd, Qoruqlar və Vələver kəndləri
2.28	Vənənd bələdiyyəsi	Vənənd kəndi
2.29	Yuxarı Əndəmic bələdiyyəsi	Yuxarı Əndəmic kəndi
2.30	Yuxarı Əylis bələdiyyəsi	Yuxarı Əylis kəndi
	2	3

4	ŞAHBUZ RAYONU	
4.1	Ağbulaq bələdiyyəsi	Ağbulaq kəndi
4.2	Aşağı Qışlaq bələdiyyəsi	Aşağı Qışlaq kəndi
4.3	Badamlı bələdiyyəsi	Badamlı kəndi
4.4	Badamlı qəsəbə bələdiyyəsi	Badamlı qəsəbəsi
4.5	Biçənək bələdiyyəsi	Biçənək kəndi
4.6	Daylaqlı bələdiyyəsi	Daylaqlı və Kiçikoba kəndləri
4.7	Gömür bələdiyyəsi	Gömür kəndi
4.8	Güney Qışlaq bələdiyyəsi	Güney Qışlaq kəndi
4.9	Keçili bələdiyyəsi	Keçili kəndi
4.10	Kolanı bələdiyyəsi	Kolanı kəndi
4.11	Kükü bələdiyyəsi	Kükü kəndi
4.12	Külüs bələdiyyəsi	Külüs kəndi
4.13	Qarababa bələdiyyəsi	Ayrınc və Qarababa kəndləri
4.14	Qızıl Qışlaq bələdiyyəsi	Qızıl Qışlaq kəndi
4.15	Mahmudoba bələdiyyəsi	Mahmudoba kəndi
4.16	Nursu bələdiyyəsi	Nursu kəndi
	Sələsüz	Mərəlik və Sələsüz kəndləri

4.17	bələdiyyəsi	
4.18	Şada bələdiyyəsi	Şada kəndi
4.19	Şahbuz bələdiyyəsi	Şahbuz şəhəri
4.20	Şahbuzkənd bələdiyyəsi	Şahbuzkənd
4.21	Türkeş bələdiyyəsi	Türkeş kəndi
4.22	Yuxarı Qışlaq bələdiyyəsi	Yuxarı Qışlaq kəndi
5	ŞƏRUR RAYONU	
5.1	Axaməd bələdiyyəsi	Axaməd və Qaraburc kəndləri
5.2	Axura bələdiyyəsi	Axura kəndi
5.3	Alışar bələdiyyəsi	Alışar kəndi
5.4	Arbatan bələdiyyəsi	Arbatan kəndi
5.5	Aşağı Aralıq bələdiyyəsi	Aşağı Aralıq kəndi
5.6	Aşağı Daşarx bələdiyyəsi	Aşağı Daşarx və Oğuzkənd kəndləri
5.7	Aşağı Yaycı bələdiyyəsi	Aşağı Yaycı kəndi
5.8	Cəlilkənd bələdiyyəsi	Cəlilkənd kəndi
5.9	Çəmənli bələdiyyəsi	Arpaçay və Çəmənli kəndləri
5.10	Çərçiboğan bələdiyyəsi	Babəki və Çərçiboğan kəndləri
5.11	Çomaxtur bələdiyyəsi	Çomaxtur kəndi

5.12	Danyeri bələdiyyəsi	Danyeri kəndi
5.13	Dəmirçi bələdiyyəsi	Dəmirçi kəndi
5.14	Dərəkənd bələdiyyəsi	Dərəkənd
5.15	Dərvişlər bələdiyyəsi	Dərvişlər kəndi
5.16	Dizə bələdiyyəsi	Dizə kəndi
5.17	Düdəngə bələdiyyəsi	Düdəngə kəndi
5.18	Ələkli bələdiyyəsi	Ələkli kəndi
5.19	Ərəbyengicə bələdiyyəsi	Ərəbyengicə kəndi
5.20	Gümüşlü bələdiyyəsi	Gümüşlü və Şahbulaq kəndləri
5.21	Havuş bələdiyyəsi	Havuş kəndi
	2	3
5.22	Həmzəli bələdiyyəsi	Həmzəli kəndi
5.23	Xanlıqlar bələdiyyəsi	Xanlıqlar kəndi
5.24	Xələc bələdiyyəsi	Xələc kəndi
5.25	İbadulla bələdiyyəsi	İbadulla kəndi
5.26	Kərimbəyli bələdiyyəsi	Kərimbəyli kəndi
5.27	Kosacan bələdiyyəsi	Kosacan kəndi
5.28	Kürçülü bələdiyyəsi	Kürçülü kəndi

5.29	Kürkənd bələdiyyəsi	Kürkənd kəndi
5.30	Qarahəsənli bələdiyyəsi	Qarahəsənli kəndi
5.31	Qarxun bələdiyyəsi	Qarxun kəndi
5.32	Qışlaqabbas bələdiyyəsi	Qışlaqabbas kəndi
5.33	Qorçulu bələdiyyəsi	Qorçulu kəndi
5.34	Mahmudkənd bələdiyyəsi	Bəhrüz Kəngərli, Günnüt və Mahmudkənd kəndləri
5.35	Maxta bələdiyyəsi	Maxta kəndi
5.36	Məmmədsabir bələdiyyəsi	Məmmədsabir kəndi
5.37	Muğancıq Mehrab bələdiyyəsi	Muğancıq Mehrab və Muğancıq Müslüm kəndləri
5.38	Muğanlı bələdiyyəsi	Muğanlı kəndi
5.39	Oğlanqala bələdiyyəsi	Oğlanqala kəndi
5.40	Püsyən bələdiyyəsi	Püsyən və Təzəkənd kəndləri
5.41	Sərxanlı bələdiyyəsi	Sərxanlı kəndi
5.42	Siyaqut bələdiyyəsi	Siyaqut kəndi
5.43	Şəhriyar bələdiyyəsi	Şəhriyar kəndi
5.44	Şərur bələdiyyəsi	Şərur şəhəri
5.45	Tənənəm bələdiyyəsi	Tənənəm kəndi
	Tumaslı	Diyadin, Tumaslı və Vayxır kəndləri

5.46	bələdiyyəsi	
5.47	Vərməziyar bələdiyyəsi	Stansiya Daşarx və Vərməziyar kəndləri
5.48	Yengicə bələdiyyəsi	Yengicə kəndi
5.49	Yeni Havuş bələdiyyəsi	Xətai və Yeni Havuş kəndləri
5.50	Yuxarı Aralıq bələdiyyəsi	Yuxarı Aralıq kəndi
5.51	Yuxarı Daşarx bələdiyyəsi	Yuxarı Daşarx kəndi
5.52	Yuxarı Yaycı bələdiyyəsi	Yuxarı Yaycı kəndi
5.53	Zeyvə bələdiyyəsi	Zeyvə kəndi

II.Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 19 iyun 2009-cu il.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında Bələdiyyələrin birləşməsi yolu ilə yeni bələdiyyələrin yaradılması haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

“Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 2-ci maddəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır :

I. Naxçıvan Muxtar Respublikasında bələdiyyələrin birləşməsi yolu ilə aşağıdakı yeni bələdiyyələr yaradılsın:

1. Naxçıvan şəhəri üzrə:

- 1) Bulqan və Qaraçuq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bulqan və Qaraçuq kəndlərində Qaraçuq bələdiyyəsi;
- 2) Hacınıyyət və Tumbul bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hacınıyyət və Tumbul kəndlərində Tumbul bələdiyyəsi.

2. Babək rayonu üzrə:

- 1) Aşağı Uzunoba və Yuxarı Uzunoba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Uzunoba və Yuxarı Uzunoba kəndlərində Yuxarı Uzunoba bələdiyyəsi;
- 2) Badaşqan və Yarımca bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Badaşqan və Yarımca kəndlərində Yarımca bələdiyyəsi;
- 3) Gülşənabad və Payız bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gülşənabad və Payız kəndlərində Payız bələdiyyəsi;
- 4) Xalxal və Vayxır bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xalxal və Vayxır kəndlərində Vayxır bələdiyyəsi;
- 5) Xəlilli və Şıxmahmud bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xəlilli və Şıxmahmud kəndlərində Şıxmahmud bələdiyyəsi;
- 6) Qahab və Nəcəfəlidizə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qahab və Nəcəfəlidizə kəndlərində Qahab bələdiyyəsi;
- 7) Qaraqala, Kalbaoruc Dizə və Məmmədrza Dizə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaraqala, Kalbaoruc Dizə və Məmmədrza Dizə kəndlərində Məmmədrza Dizə bələdiyyəsi.

2. Culfa rayonu üzrə:

- 1) Boyəhməd və Ləkətağ bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Boyəhməd və Ləkətağ kəndlərində Ləkətağ bələdiyyəsi;
- 2) Əlincə və Xoşkeşin bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əlincə və Xoşkeşin kəndlərində Əlincə bələdiyyəsi;
- 3) Gal və Şurud bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gal və Şurud kəndlərində Şurud bələdiyyəsi;
- 4) Kırna və Qızılca bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kırna və Qızılca kəndlərində Kırna bələdiyyəsi.

3. Kəngərli rayonu üzrə:

- 1) Xıncab və Təzəkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xıncab və Təzəkənd kəndlərində Xıncab bələdiyyəsi.

4. Ordubad rayonu üzrə:

- 1) Ağrı, Dizə və Xanağa bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağrı, Dizə və Xanağa kəndlərində Xanağa bələdiyyəsi;
- 2) Anabad və Gənzə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Anabad və Gənzə kəndlərində Gənzə bələdiyyəsi;
- 3) Anaqut və Dırnıs bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Anaqut və Dırnıs kəndlərində Dırnıs bələdiyyəsi;
- 4) Aza və Darkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aza və Darkənd kəndlərində Aza bələdiyyəsi;
- 5) Baş Dizə və Sabirkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Baş Dizə və Sabirkənd kəndlərində Sabirkənd bələdiyyəsi;
- 6) Başkənd, Qoruqlar və Vələver bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Başkənd, Qoruqlar və Vələver kəndlərində Vələver bələdiyyəsi;
- 7) Behrud və Biləv bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Behrud və Biləv kəndlərində Biləv bələdiyyəsi;
- 8) Bist və Ələhi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bist və Ələhi kəndlərində Bist bələdiyyəsi;

- 9) Xurs və Nürgüt bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xurs və Nürgüt kəndlərində Xurs bələdiyyəsi;
- 10) Kələntər Dizə və Qoşadizə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kələntər Dizə və Qoşadizə kəndlərində Qoşadizə bələdiyyəsi;
- 11) Kotam və Şəhriyar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kilit, Kotam kəndlərində və Şəhriyar qəsəbəsində Şəhriyar bələdiyyəsi;
- 12) Məzrə və Üstüpu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Məzrə və Üstüpu kəndlərində Üstüpu bələdiyyəsi;
- 13) Pəzməri və Unus bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Pəzməri və Unus kəndlərində Unus bələdiyyəsi.

5. Şahbuz rayonu üzrə:

- 1) Ayrınc və Qarababa bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ayrınc və Qarababa kəndlərində Qarababa bələdiyyəsi;
- 2) Daylaqlı və Kiçikoba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Daylaqlı və Kiçikoba kəndlərində Daylaqlı bələdiyyəsi;
- 3) Mərəlik və Sələsüz bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Mərəlik və Sələsüz kəndlərində Sələsüz bələdiyyəsi.

6. Şərur rayonu üzrə:

- 1) Aşağı Daşarx və Oğuzkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Daşarx və Oğuzkənd kəndlərində Aşağı Daşarx bələdiyyəsi;
- 2) Axaməd və Qaraburc bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Axaməd və Qaraburc kəndlərində Axaməd bələdiyyəsi;
- 3) Arpaçay və Çəmənli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arpaçay və Çəmənli kəndlərində Çəmənli bələdiyyəsi;
- 4) Babəki və Çərçiboğan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Babəki və Çərçiboğan kəndlərində Çərçiboğan bələdiyyəsi;
- 5) Diyadin, Tumaslı və Vayxır bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Diyadin, Tumaslı və Vayxır kəndlərində Tumaslı bələdiyyəsi;
- 6) Gümüşlü və Şahbulaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gümüşlü və Şahbulaq kəndlərində Gümüşlü bələdiyyəsi;
- 7) Xətai və Yeni Havuş bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xətai və Yeni Havuş kəndlərində Yeni Havuş bələdiyyəsi;
- 8) Muğancıq Mehrab və Muğancıq Müslüm bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Muğancıq Mehrab və Muğancıq Müslüm kəndlərində Muğancıq Mehrab bələdiyyəsi;
- 9) Püsyən və Təzəkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Püsyən və Təzəkənd kəndlərində Püsyən bələdiyyəsi;
- 10) Stansiya Daşarx və Vərməziyar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Stansiya Daşarx və Vərməziyar kəndlərində Vərməziyar bələdiyyəsi.

II. Bu Qanun dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 19 iyun 2009-cu il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik və əlavə edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır :

I. “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999-cu il, № 12, maddə 689; 2001-ci il, № 11, maddə 677; 2002-ci il, № 5, maddə 237; 2003-cü il, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004-cü il, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005-ci il, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007-ci il, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008-ci il, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009-cu il, № 4, maddə 214; Azərbaycan Respublikasının 2009-cu il 29 may tarixli 827-IIIQ nömrəli, 19 iyun tarixli 840-IIIQD nömrəli və 30 sentyabr tarixli 884-IIIQD nömrəli qanunları) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda aşağıdakı dəyişiklik və əlavə edilsin:

1. Hacıqabul rayonu bölməsində: 26.1-ci sırada “Abdulyan” sözləri “Abdulabad” sözləri ilə əvəz edilsin.
2. İsmayıllı rayonu bölməsində: 30.16-cı sırada “Çayqovuşan,” sözündən sonra “Çəmənli, Elabad,” sözləri əlavə edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 26 noyabr 2009-cu il.

**“Bələdiyyələrin Dövlət reyestrinin aparılması və onlara şəhadətnamənin verilməsi haqqında”
Əsasnamə təsdiq edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi q ə r a r a l ı r :

“Bələdiyyələrin Dövlət reyestrinin aparılması və onlara şəhadətnamənin verilməsi haqqında” Əsasnamə təsdiq edilsin (Əsasnamənin mətni əlavə olunur).

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 dekabr 2009-cu il.

*Azərbaycan Respublikasının
29 dekabr 2009-cu il tarixli
936-IIIQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmişdir*

**BƏLƏDİYYƏLƏRİN DÖVLƏT REYESTRİNİN APARILMASI VƏ ONLARA
ŞƏHADƏTNAMƏNİN VERİLMƏSİ HAQQINDA
ƏSASNAMƏ**

I. Ümumi müddəalar

1.1. Bu Əsasnamə “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin Dövlət reyestrinin (bundan sonra - Dövlət reyestri) aparılması və onlara şəhadətnamənin verilməsi qaydasını müəyyən edir.

1.2. Dövlət reyestri - Azərbaycan Respublikasının bələdiyyələri barədə sənədləşdirilmiş məlumatları əks etdirən dövlət informasiya ehtiyatı mənbəyidir.

1.3. Azərbaycan Respublikasında mövcud olan, habelə qanunla müəyyən edilmiş qaydada yeni yaradılmış, birləşmiş, yaxud ayrılmış bələdiyyələr Dövlət reyestrinə daxil edilir və onlara şəhadətnamə verilir.

II. Dövlət reyestrinin aparılması

Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin Dövlət reyestrinə daxil edilməsi və onlara şəhadətnamənin verilməsi Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi Aparatının müvafiq struktur bölməsi (bundan sonra - struktur bölmə) tərəfindən aparılır.

III. Dövlət reyestrinin prinsipləri və tərkibi

3.1. Dövlət reyestri vahiddir, vahid forma, metod və prinsiplər əsasında aparılır.

3.2. Dövlət reyestri hər bir bələdiyyə barədə məlumatlardan və sənədlər qovluğundan ibarətdir.

3.3. Dövlət reyestrinə bələdiyyəyə dair aşağıdakı məlumatlar daxil edilir:

3.3.1. yaradılması, birləşməsi, ayrılması və ya ləğv edilməsi, habelə onların əhatə etdiyi ərazi vahidlərinin adlarının, sayının, ərazisinin və onun hüdudlarının dəyişdirilməsi barədə məlumat;

3.3.2. daxil olduğu rayon (şəhər) və əhatə etdiyi ərazi vahidlərinin adları;

3.3.3. bələdiyyə orqanının ünvanı (yerləşdiyi şəhər, şəhər rayonu, qəsəbə, kənd, küçə və müvafiq binanın nömrəsi);

3.3.4. ərazisi (dövlət, bələdiyyə və xüsusi mülkiyyətdə olan torpaqların sahəsi ayrıca göstərilməklə).

3.4. Dövlət reyestrinin sənədlər qovluğunda aşağıdakılar saxlanılır:

3.4.1. bələdiyyələrin yaradılması, birləşməsi, ayrılması və ya ləğv edilməsi, habelə onların daxil olduğu rayon (şəhər) və əhatə etdiyi ərazi vahidləri barəsində dəyişikliklər edilməsi barədə müvafiq qanunvericilik aktlarının surəti;

3.4.2. bələdiyyənin qanunla müəyyən olunmuş qaydada dövlət qeydiyyatına alınmış nizamnaməsinin, habelə nizamnaməyə dəyişikliklər və ya əlavələr edilməsi barədə aktların surəti;

3.4.3. “Bələdiyyələrin statistik ərazi təsnifatı”nda bələdiyyəyə mənsub kodun nömrəsini (bundan sonra – bələdiyyənin statistik kodu) əks etdirən müvafiq sənəd;

3.4.4. bələdiyyənin elektron daşıyıcıda və kağız üzərində xəritəsi (xəritəyə əlavə edilmiş yerquruluşu sənədlər qovluğu ilə birlikdə);

3.4.5. bələdiyyənin hüdudları daxilində dövlət, bələdiyyə və xüsusi mülkiyyətdə olan torpaqların sahəsi barədə arayış;

3.4.6. bələdiyyəyə verilmiş şəhadətnamənin surəti və bu Əsasnamənin 6.1.3-cü bəndi ilə müəyyən edilmiş hallarda şəhadətnamə.

IV. Dövlət reyestrinin məlumatlarını əks etdirən vasitələr

4.1. Bu Əsasnamənin 3.3-cü bəndi ilə müəyyən edilmiş Dövlət reyestrinin məlumatları kağız üzərində (Dövlət reyestr kitabı və sənədlər qovluğu) və elektron daşıyıcılarda (Dövlət reyestrinin elektron məlumat bazası) əks etdirilir.

4.2. Dövlət reyestri kitabı möhkəm üz səhifəsi ilə əhatələnmiş (tikilmiş) və hər biri 200 vərəqdən az olmamaqla ayrı-ayrı cildlərdə hazırlanaraq qaytarılır və struktur bölmənin möhürü ilə təsdiq olunur. Dövlət reyestri kitabının cildinin üzərində Azərbaycan Respublikasının Dövlət Gerbinin təsviri verilir, “Bələdiyyələrin Dövlət reyestri” sözləri yazılır və müvafiq cildin nömrəsi əks etdirilir. Dövlət reyestri kitabının hər növbəti cildinə barəsində məlumatlar daxil ediləcək bələdiyyənin sıra sayı əvvəlki cildə barəsində məlumatlar daxil edilmiş sonuncu bələdiyyənin sıra sayını davam etdirir.

4.3. Dövlət reyestrinin sənədlər qovluğu müvafiq bələdiyyənin reyestr nömrəsi ilə müəyyən olunmaqla tərtib edilir. Sənədlər qovluğunun əvvəlinə qovluqda saxlanılan və struktur bölmənin rəhbəri tərəfindən imzalanaraq möhürlə təsdiq edilmiş sənədlərin siyahısı əlavə olunur.

4.4. Dövlət reyestrinin elektron məlumat bazası etibarlı müdafiə sisteminin yaradılması və qanunvericiliyə uyğun olaraq digər dövlət elektron informasiya ehtiyatları ilə inteqrasiya olunması tələblərinə riayət olunmaqla aparılır. Bələdiyyələrə dair bu Əsasnamənin 3.3-cü bəndi ilə müəyyən edilmiş məlumatlarla bərabər bu Əsasnamənin 3.4.2-ci və 3.4.4-cü bəndlərinə uyğun olaraq Dövlət reyestrinin sənədlər qovluğunda saxlanılan bələdiyyələrin nizamnaməsi və elektron formada xəritəsi Dövlət reyestrinin elektron məlumat bazasında əks etdirilir.

4.5. Dövlət reyestrinin elektron məlumat bazasındakı bələdiyyələr barədə məlumatlar kağız üzərində olan məlumatlara uyğun olmalıdır. Dövlət reyestrinin elektron məlumat bazası ilə kağız üzərində məlumatlar arasında uyğunsuzluq olduqda, bu Əsasnamənin 3.4-cü bəndinə uyğun olaraq Dövlət reyestrinin aparılması üçün təqdim edilmiş sənədlərdəki məlumatlar əsas götürülür.

V. Dövlət reyestrinin aparılması qaydası

5.1. Dövlət reyestri bu Əsasnamənin 3.4-cü bəndinə uyğun olaraq Dövlət reyestrinin sənədlər qovluğunda saxlanılan sənədlərdə bələdiyyələrə dair göstərilən məlumatların Dövlət reyestri kitabı və elektron məlumat bazasına daxil edilməklə aparılır.

5.2. Hər bir bələdiyyəyə vahid və təkrarlanmayan reyestr nömrəsi verilir.

5.3. Reyestr nömrəsi bələdiyyənin Dövlət reyestri kitabındakı sıra sayından və bələdiyyənin statistik kodundan ibarətdir.

5.4. Reyestr nömrəsinin əvvəlindəki dörd rəqəm bələdiyyənin Dövlət reyestri kitabındakı sıra sayını, kəsmə xətt işarəsindən sonrakı səkkiz rəqəm isə bələdiyyənin statistik kodunu əks etdirir.

5.5. Bələdiyyələr ayrıldıqda mövcud olan bələdiyyəyə verilmiş reyestr nömrəsi saxlanılır, ayrılma nəticəsində yaranan bələdiyyə isə bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş qaydada Dövlət reyestrinə daxil edilir.

5.6. Bələdiyyələr birləşdikdə onlara verilmiş reyestr nömrəsi ləğv olunur, birləşmə nəticəsində yaranan bələdiyyə isə bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş qaydada Dövlət reyestrinə daxil edilir.

5.7. Bələdiyyələrin adı dəyişdikdə onlara verilmiş reyestr nömrəsi saxlanılır.

5.8. Bələdiyyələrin əhatə etdiyi bütün ərazi vahidlərinin inzibati tabeliyi dəyişdikdə (başqa rayona və ya şəhərə verildikdə) onlara verilmiş reyestr nömrəsi ləğv olunur və müvafiq olaraq yeni reyestr nömrəsi verilir.

5.9. Bələdiyyələrin əhatə etdiyi ərazi vahidləri barədə məlumatlar (onların adlarının, statusunun, sayının, ərazisinin və ya inzibati tabeliyinin dəyişdirilməsi) dəyişdikdə onlara verilmiş reyestr nömrəsi saxlanılır.

5.10. Bələdiyyələr ləğv edildikdə onlara verilmiş reyestr nömrəsi ləğv olunur.

5.11. Bələdiyyəyə dair Dövlət reyestri məlumatlarında dəyişikliklər Dövlət reyestr kitabında və elektron məlumat bazasında müvafiq qeydlər edilməklə aparılır, belə qeydlərin edilməsinə əsas olan sənədlər isə müvafiq sənədlər qovluğuna daxil edilir. Bu halda yeni qeydlərə istinad edilməlidir.

VI. Sənədlərin təqdim edilməsi

6.1. Mövcud və yeni yaradılmış, ayrılmış və ya birləşmiş bələdiyyələrin Dövlət reyestrinə daxil edilməsi, habelə Dövlət reyestrinə daxil edilmiş bələdiyyələrin məlumatlarında qeydlərin aparılması üçün tələb olunan sənədlər struktur bölmənin bu barədə məktubu daxil olduğu gündən 20 gün ərzində aşağıdakı qaydada təqdim edilir:

6.1.1. bu Əsasnamənin 3.4.2-ci bəndinə uyğun olaraq müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən bələdiyyənin qanunla müəyyən olunmuş qaydada dövlət qeydiyyatına alınmış nizamnaməsinin və (və ya) nizamnaməyə dəyişikliklər və ya əlavələr edilməsi barədə aktların surəti;

6.1.2. bu Əsasnamənin 3.4.3-cü bəndinə uyğun olaraq müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən bələdiyyənin statistik kodu barədə məktub;

6.1.3. bu Əsasnamənin 5.5-5.9-cu bəndləri ilə müəyyən edilmiş hallarda məlumatlarında qeydlər aparılmış bələdiyyə tərəfindən ona əvvəl verilmiş şəhadətnamə.

6.2. Bələdiyyələrin elektron daşıyıcıda və kağız üzərində xəritəsi (hər biri iki nüsxədə olmaqla) müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən struktur bölməyə aşağıdakı qaydada təqdim edilir:

6.2.1. mövcud bələdiyyələrin xəritəsi müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi müddətdə;

6.2.2. yeni yaradılmış, ayrılmış və ya birləşmiş, habelə ərazisində dəyişikliklər edilmiş bələdiyyələrin xəritəsi bu barədə məktub daxil olduğu gündən 45 gün ərzində.

6.3. Bu Əsasnamənin 3.4.5-ci bəndinə uyğun olaraq müvafiq icra hakimiyyəti orqanı rübdə bir dəfə bələdiyyələrin hüduqları daxilində dövlət, bələdiyyə və xüsusi mülkiyyətdə olan torpaq sahələrində baş vermiş dəyişikliklər barədə arayışı struktur bölməyə təqdim edir.

VII. Bələdiyyələrin Dövlət reyestrinə daxil edilməsi və onlara şəhadətnamə verilməsi

7.1. Bu Əsasnamənin 3.4.2-ci və 3.4.3-cü bəndlərində göstərilən sənədlər təqdim edildiyi gündən 20 gün ərzində bələdiyyələr Dövlət reyestrinə daxil edilir.

7.2. Bu Əsasnamənin 3.4.1-ci bəndində göstərilən qanunvericilik aktları qüvvəyə mindiyi gündən, habelə Dövlət reyestrində dəyişikliklər edilməsi üçün əsas olan digər sənədlər təqdim edildiyi gündən 10 gün müddətində Dövlət reyestrində müvafiq qeydlər aparılır.

7.3. Dövlət reyestrinə daxil edilmiş, habelə Dövlət reyestri məlumatlarında qeydlər aparılmış bələdiyyələrə bu Əsasnaməyə əlavə edilmiş nümunəvi formada, 9327-60 dövlətlərarası standartlar üzrə A4 (297x210 mm) formatda, "Panton" rənglər kataloqunun Orange 155 C rənginə uyğun və xüsusi müdafiə nişanı olan kağız üzərində hazırlanan şəhadətnamə verilir.

7.4. Şəhadətnamədə bələdiyyəyə dair aşağıdakı məlumatlar əks etdirilir:

7.4.1. bələdiyyənin adı;

7.4.2. yaradılması tarixi;

7.4.3. daxil olduğu rayon (şəhər);

7.4.4. əhatə etdiyi ərazi vahidləri;

7.4.5. reyestr nömrəsi;

7.4.6. bələdiyyə orqanının ünvanı (yerləşdiyi şəhər, şəhər rayonu, qəsəbə, kənd, küçə və müvafiq binanın nömrəsi);

7.4.7. Dövlət reyestrinə daxil edilmə tarixi.

7.5. Bələdiyyələrin şəhadətnaməsi Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin Sədri tərəfindən imzalanır və Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin möhürü ilə təsdiq olunur.

7.6. Bələdiyyələrə verilmiş şəhadətnamə məhv olduqda, yararsız hala düşdükdə və ya itirildikdə onların müraciəti əsasında dublikat verilir.

VIII. Bələdiyyələrin xəritəsi

8.1. Dövlət reyestrinə daxil edilmiş bələdiyyələrə bu Əsasnamənin 6.2-ci bəndinə uyğun olaraq təqdim edilmiş elektron daşıyıcıda və kağız üzərində xəritə verilir.

8.2. Bələdiyyələrin xəritəsi aşağıdakı tələblər nəzərə alınmaqla hazırlanır:

8.2.1. bələdiyyə ərazilərində yerləşən yaşayış məntəqələri, onların adı, poçt şöbəsi, dəmir yolu və şose yolları, çaylar, magistral su kanalları və kollektorları, magistral neft və qaz kəmərləri, dəmir yol stansiyaları, dövlət, bələdiyyə və xüsusi mülkiyyətdə olan torpaqlar, habelə bələdiyyə ərazilərinin sərhədinin (hüdudlarının) qonşuluqlarını müəyyənləşdirən əsas döngə nöqtələri göstərilməklə, onların ərazisindən asılı olaraq sahəsi 4 kv.km-ə qədər olduqda - 1:5000, 4 kv.km-dən 25 kv.km-ə qədər olduqda - 1:10000, 25 kv.km-dən 100 kv.km-ə qədər olduqda - 1:25000, 100 kv.km-dən artıq olduqda - 1:50000 miqyasda tərtib edilir;

8.2.2. bələdiyyə ərazilərinin sərhədinin (hüdudlarının) qonşuluqlarını müəyyənləşdirən bütün döngə nöqtələri (sərhəd xətti boyunca əsas istinad döngə nöqtələri və onlar arasında müəyyənləşdirilmiş digər nöqtələr) arasındakı məsafələri və onların koordinatlarını əks etdirən yerquruluşu sənədlər qovluğu xəritəyə əlavə edilir.

IX. Dövlət reyestrinin açıqlığı

9.1. Dövlət reyestrinin elektron məlumat bazasında əks olunan məlumatlar Milli Məclisin rəsmi internet saytında yerləşdirilir.

9.2. Dövlət reyestrinə bu Əsasnamənin 3.4.1-ci bəndində nəzərdə tutulmuş qanunvericilik aktlarına əsasən daxil edilmiş məlumatlarla digər mənbələrdə olan məlumatlar arasında uyğunsuzluqlar olduqda Dövlət reyestrinin məlumatları əsas götürülür.

9.3. Dövlət orqanlarına və müvafiq bələdiyyələrə qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş səlahiyyətlərin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar Dövlət reyestrinə daxil edilmiş bələdiyyələr barədə məlumat, habelə xəritənin surəti onların müraciəti əsasında verilir.

X. Dövlət reyestri məlumatlarının nəşr edilməsi

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən 5 ildə bir dəfə bələdiyyələrin siyahısını əks etdirən "Azərbaycan Respublikasının bələdiyyələri" məlumat toplusu nəşr olunur.

XI. Bu Əsasnamənin pozulmasına görə məsuliyyət

11.1. Dövlət reyestrinə daxil edilməsi üçün təqdim edilən sənədlərdə və xəritələrdə natamam və ya təhrif olunmuş məlumatların göstərilməsində təqsirkar olan, habelə məlumatların Dövlət reyestrinə daxil edilməsində təhrifə yol vermiş şəxslər Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş məsuliyyət daşıyırlar.

11.2. Bu Əsasnamənin 7.6-cı bəndində göstərilən halların üzrsüz səbəbdən baş verməsi Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə müvafiq qaydada məsuliyyətə səbəb olur.

XII. Qeydiyyat sənədlərinin arxivdə saxlanması

12.1. Bələdiyyələr Dövlət reyestrinə daxil edildikdən sonra Dövlət reyestrinin sənədlər qovluğu saxlanmaq üçün Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin arxivinə verilir.

12.2. Arxiv sənədlərindən struktur bölmənin rəhbərinin razılığı ilə istifadə oluna bilər.

12.3. Arxiv sənədləri müddətsiz saxlanılır.

“Bələdiyyələrin ərazi və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik və əlavə edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

I. “Bələdiyyələrin ərazi və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999-cu il, №12, maddə 689; 2001-ci il, №11, maddə 677; 2002-ci il, №5, maddə 237; 2003-cü il, №6, maddə 273, №8, maddə 419; 2004-cü il, №7, maddə 522, №10, maddə 784, №12, maddələr 982, 987; 2005-ci il, №4, maddə 283, №10, maddə 884; 2007-ci il, №3, maddə 212, №11, maddə 1051; 2008-ci il, №5, maddələr 346, 347, №8, maddə 708, №11, maddə 959; 2009-cu il, №4, maddə 214, №7, maddələr 503, 511, №10, maddə 770, №12, maddə 963) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. Abşeron rayonu bölməsində 7.5-ci sırada “Goradil” sözləri “Görədil” sözləri ilə əvəz edilsin.
2. Hacıqabul rayonu bölməsində 26.13-cü sırada “Padar kəndi” sözləri “Padar qəsəbəsi” sözləri ilə əvəz edilsin.
3. Qəbələ rayonu bölməsində 34.7-ci sırada “Qarasu” sözü “Zərgərli” sözü ilə əvəz edisin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 iyun 2010-cu il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər və əlavə edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır :

I. “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999-cu il, № 12, maddə 689; 2001-ci il, № 11, maddə 677; 2002-ci il, № 5, maddə 237; 2003-cü il, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004-cü il, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005-ci il, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007-ci il, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008-ci il, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009-cu il, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; Azərbaycan Respublikasının 2010-cu il 22 iyun tarixli 1056-IIIQD nömrəli Qanunu) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda aşağıdakı dəyişikliklər və əlavə edilsin:

1. “Əzizbəyov rayonu” bölməsinin adında “Əzizbəyov” sözü “Xəzər” sözü ilə əvəz edilsin;
2. “Goranboy rayonu” bölməsinin 23.27-ci sırası çıxarılsın;
3. “Naftalan şəhəri” bölməsinə aşağıdakı məzmununda 4.2-ci sıra əlavə edilsin:
“4.2. Qaşaltı Qaraqoyunlu bələdiyyəsi – Qasımbəyli və Qaşaltı Qaraqoyunlu kəndləri”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 sentyabr 2010-cu il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır :

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 12, maddə 689; 2001-ci il, № 11, maddə 677; 2002-ci il, № 5, maddə 237; 2003-cü il, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004-cü il, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005-ci il, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007-ci il, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008-ci il, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009-cu il, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010-cu il, № 7, maddə 605) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın “Zaqatala rayonu” bölməsinin 56.28-ci sırasından “və Qazangül qəsəbəsi” sözləri çıxarılsın.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 oktyabr 2010-cu il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 12, maddə 689; 2001-ci il, № 11, maddə 677; 2002-ci il, № 5, maddə 237; 2003-cü il, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004-cü il, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005-ci il, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007-ci il, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008-ci il, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009-cu il, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010-cu il, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın “Ağsu rayonu” bölməsinin 12.24-cü sırasında “və Nəmirli” sözləri “, Nəmirli və Bənəcik” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 11 fevral 2011-ci il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndinə uyğun olaraq qərara alır:

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999-cu il, №12, maddə 689; 2001-ci il, №11, maddə 677; 2002-ci il, №5, maddə 237; 2003-cü il, №6, maddə 273, № 8 maddə 419; 2004-cü il, №7, maddə 522, №10, maddə 784, №12, maddələr 982, 987; 2005-ci il, №4, maddə 283, №10, maddə 884; 2007-ci il, №3, maddə 212, №11, maddə1051; 2008-ci il, №5, maddələr 346, 347, №8, maddə 708, №11, maddə 959; 2009-cu il, №4, maddə 214, №7, maddələr 503, 511, №10, maddə 770, №12, maddə 963; 2010-cu il, №7, maddə 605, №11, maddələr 942, 943, 961; 2011-ci il, №3 maddə 166) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın “Şabran rayonu” bölməsinin 20.14-cü sırasında “Təzəkənd” sözü hər iki halda “Dəvəçi” sözü ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 24 iyun 2011-ci il.

**“Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında”
Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 13-cü bəndinə uyğun olaraq **qərara alır** :

“Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2001, № 8, maddə 520; 2004, № 5, maddə 314; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 6, maddə 486, № 8, maddə 657, № 11, maddə 923; 2007, № 11, maddə 1082; 2008, № 5, maddə 348, № 6, maddə 462, № 11, maddə 958, № 12, maddə 1048) 7.2-ci maddəsində “Ümumi istifadədə olan” sözlərindən sonra “küçələrin, meydanların, yerli əhəmiyyətli və təsərrüfatdaxili yolların, parkların, meşə parkların, bulvarların, çimərliklərin, sahillərin, keçidlərin, sututuların, stadionların və idman meydançalarının altındakı torpaqlar, tarlaqoruyucu meşə zolaqlarının, yerli əhəmiyyətli su təsərrüfatı obyektlərinin, hidrotexniki qurğuların, ümumi istifadədə olan yerli əhəmiyyətli obyekt və qurğuların yerləşdiyi torpaqlar, əhalinin mal-qarası üçün istifadə olunan örüş sahələrinin torpaqları” sözləri əlavə edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 25 oktyabr 2011-ci il.

**“Bələdiyyə qulluğu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda
dəyişikliklər edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndinə uyğun olaraq **qərara alır** :

“Bələdiyyə qulluğu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 687; 2004, № 1, maddə 10; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 3, maddə 225; 2009, № 11, maddə 878; 2010, № 4, maddə 276; 2001, № 2, maddə 71) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 2-ci maddənin ikinci hissəsində “şəxs” sözü “işçi” sözü ilə əvəz edilsin;

2. 3-cü maddədə:

2.1. 2-ci hissədə “cədvəlini” sözündən sonra “, bələdiyyə qulluqçusunun vəzifə təlimatını” sözləri əlavə edilsin.

2.2. aşağıdakı məzmununda dördüncü hissə əlavə edilsin:

“Bələdiyyənin icra aparatı bələdiyyənin, habelə bələdiyyənin daimi və başqa komissiyalarının təşkilati, informasiya, kargüzarlıq, maddi-texniki təminat məsələlərini həyata keçirir, bələdiyyə sədrinin tapşırıqlarını yerinə yetirir, bələdiyyənin qərarlarının icrasını təmin edir. Bələdiyyənin icra aparatının struktur bölmələrinin rəhbərləri görülmüş işlər barədə bələdiyyə sədrinə və bələdiyyəyə hesabat, daimi və başqa komissiyaların iclaslarında səlahiyyətlərinə aid məsələlər barəsində məlumat verirlər.”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 25 oktyabr 2011-ci il.

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndinə uyğun olaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 7, maddə 405; 2001, № 11, maddələr 689, 690, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2003, № 1, maddələr 11, 16, № 6, maddə 256; 2004, № 1, maddə 10, № 4, maddə 202, № 5, maddə 314, № 6, maddə 397; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 2, maddə 67, № 11, maddə 923, № 12, maddə 1005; 2007, № 11, maddələr 1053, 1082; 2008, № 5, maddə 354; 2009, № 6, maddə 410; 2010, № 3, maddə 173, № 4, maddələr 275, 276; 2011, № 2, maddə 71) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

aşağıdakı məzmununda 10-1-ci maddə əlavə edilsin:

“Maddə 10-1. Bələdiyyələrin beynəlxalq əməkdaşlığı

Bələdiyyələr və bələdiyyələrin assosiasiyaları müvafiq icra hakimiyyəti orqanı ilə razılaşdırmaqla xarici dövlətlərin yerli özünüidarəetmə orqanları ilə əməkdaşlıq haqqında müqavilələr bağlaya və yerli özünüidarəetmə orqanlarının ixtisaslaşdırılmış təşkilatlarına üzv ola bilərlər.”;

2. 15-ci maddədə:

2.1. 2-ci hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“2. Öz səlahiyyətlərini daimi əsasla icra edən bələdiyyə üzvü - bələdiyyə büdcəsi hesabına aylıq əmək haqqı alan və əsas iş yeri bələdiyyə hesab edilən bələdiyyə üzvüdür. Elmi, yaradıcılıq və pedaqoji fəaliyyət istisna olmaqla, öz səlahiyyətlərini daimi əsasla icra edən bələdiyyə üzvü əsas iş yeri üzrə başqa yerdə işləyə bilməz.

Əmək haqqı bələdiyyə tərəfindən ödənilməyən bələdiyyə üzvü öz səlahiyyətini həyata keçirərkən istehsal və ya xidmət fəaliyyətini dayandırmır. Bələdiyyə üzvü bələdiyyənin və tərkibinə seçildiyi daimi komissiyanın iclasları zamanı daimi iş yerində orta əmək haqqı saxlanılmaqla öz istehsal və ya xidmət vəzifəsini yerinə yetirməkdən azad edilir.

Bələdiyyə üzvü bələdiyyə qulluqçusu kimi fəaliyyət göstərə bilməz. Bələdiyyə qulluqçusu bələdiyyə üzvü seçildikdə, 3 gün müddətində öz ərizəsinə əsasən bələdiyyə qulluğundan azad edilir.”;

2.2. maddəyə aşağıdakı məzmununda 2-1 – 2-4-cü hissələr əlavə edilsin:

“2-1. Başqa əsas iş yeri olan bələdiyyə üzvü (sədr və onun müavinləri daxil olmaqla) öz səlahiyyətlərini daimi əsasla icra etmək və əmək haqqını bələdiyyədən almaq üçün bələdiyyəyə yazılı müraciət edir.

2-2. Bələdiyyə sədri bu maddənin 2-1-ci hissəsinə əsasən müraciət etmiş bələdiyyə üzvünün öz səlahiyyətlərini daimi əsasla icra etməsinə bələdiyyəyə ehtiyac olduqda, 5 gün müddətində bu barədə bələdiyyə üzvünün əsas iş yeri üzrə işəgötürənə yazılı bildiriş göndərir.

2-3. Bələdiyyə üzvünün əsas iş yeri üzrə işəgötürən bu maddənin 2-2-ci hissəsində nəzərdə tutulan bildirişi aldığı tarixdən 5 gün müddətində əmək qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş qaydada müvafiq bələdiyyə üzvü ilə əmək müqaviləsinə xitam verir və bu barədə bələdiyyəyə yazılı məlumat verir.

2-4. Öz səlahiyyətlərini daimi əsasla icra edən bələdiyyə üzvlərinin (sədr və onun müavinləri daxil olmaqla) say həddi hər bir bələdiyyədə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş üzvlərin sayından asılı olaraq aşağıdakı kimi müəyyənləşdirilir:

2-4.1. 5 və ya 7 üzvü olan bələdiyyələrdə - 2 üzv;

2-4.2. 9 və ya 11 üzvü olan bələdiyyələrdə - 3 üzv;

2-4.3. 13 və ya 15 üzvü olan bələdiyyələrdə - 4 üzv;

2-4.4. 17 və ya 19 üzvü olan bələdiyyələrdə - 5 üzv.”.

3. 16-cı maddədə:

3.1. 1-ci hissəyə aşağıdakı məzmununda ikinci-beşinci bəndlər əlavə edilsin:

“Bələdiyyə üzvləri iclas gününə azı 5 gün qalmış xəbərdar edilməlidirlər.

Bələdiyyənin iclası iclasda iştirak edən bələdiyyə üzvlərinin qeydiyyatından başlanır. Üzrlü səbəbdən iclasda iştirak edə bilməyən bələdiyyə üzvü bu barədə əvvəldən bələdiyyə sədrinə məlumat verməlidir. Bələdiyyə iclasının bələdiyyə ərazisində yaşayan və səsvermə hüququna malik olan vətəndaşların azı iyirmi beş faizinin, yaxud bələdiyyə üzvlərinin üçdə bir hissəsinin təşəbbüsü ilə çağırıldığı hallar istisna olmaqla, iclasın

gündəliyinin layihəsini bələdiyyə sədri təsdiq edilmək üçün iclasın müzakirəsinə çıxarır. Bələdiyyə, bələdiyyə iclasında təsdiq olunmuş rəqlamentə müvafiq surətdə fəaliyyət göstərir. Rəqlamentdə bələdiyyə iclasının çağırılması və əhali ilə görüşlərin təşkili qaydaları, bələdiyyənin fəaliyyəti ilə bağlı digər məsələlər əks olunur. Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən bələdiyyələr üçün nümunəvi rəqlament tövsiyə edilə bilər.”;

3.2. 2-ci hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“2. Bələdiyyənin iclasları bələdiyyə ərazisində yaşayan və səsvermə hüququna malik olan vətəndaşların azı iyirmi beş faizinin, yaxud bələdiyyə üzvlərinin üçdə bir hissəsinin təşəbbüsü ilə çağırıla bilər. Bələdiyyə ərazisində yaşayan səsvermə hüququna malik olan vətəndaşların azı iyirmi beş faizinin təşəbbüsü ilə çağırılan iclasın gündəliyini onun çağırılması təşəbbüsünü irəli sürənlər müəyyənləşdirir. Bələdiyyə üzvlərinin üçdə bir hissəsinin təşəbbüsü ilə çağırılan iclasın gündəliyinin layihəsi onun çağırılması təşəbbüsünü irəli sürənlər tərəfindən təsdiq edilmək üçün bələdiyyə iclasının müzakirəsinə çıxarılır. Bələdiyyə sədri və ya sədr olmadıqda onun səlahiyyətlərini həyata keçirən müavini iclası çağırmadıqda və ya onun keçirilməsinə bilavasitə və ya digər şəxslərin köməyi ilə hər hansı formada mane olduqda, iclasın çağırılması təşəbbüsünü irəli sürən bələdiyyə üzvləri bu maddənin 1-ci hissəsinə uyğun olaraq iclasda bələdiyyə üzvlərinin yarısından çoxu iştirak etdiyi halda özləri iclas keçirə bilərlər. Bələdiyyə ərazisində yaşayan və səsvermə hüququna malik olan vətəndaşların azı iyirmi beş faizinin təşəbbüsü ilə iclas keçirilmədikdə, həmin təşəbbüskarlar kollektiv şəkildə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqana və (və ya) məhkəməyə müraciət edə bilərlər.”;

3.3. 3-cü hissədə “nizamnaməsi” sözdündən sonra “və rəqlamenti” sözləri əlavə edilsin;

3.4. 5-ci hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Bələdiyyənin iclası bələdiyyənin sədri, sədr olmadıqda isə onun müavini tərəfindən aparılır. İclasın katibi bələdiyyə üzvləri sırasından seçilir. Bələdiyyə sədri, sədr olmadıqda isə onun müavini bələdiyyə üzvlərinin və ya bələdiyyə ərazisində yaşayan və səsvermə hüququna malik olan vətəndaşların azı iyirmi beş faizinin təşəbbüsü ilə çağırılan iclasa sədrlik etməkdən boyun qaçırdığı halda iclasın sədri iclasda iştirak edən bələdiyyə üzvləri tərəfindən bələdiyyə üzvləri sırasından seçilir”;

3.5. aşağıdakı məzmununda 6-cı hissə əlavə edilsin:

“6. Bələdiyyənin bütün iclasları protokollaşdırılır. Protokol iclasın sədri və katibi tərəfindən imzalanır və bələdiyyənin möhürü ilə təsdiqlənir. İclasın protokolunda onun nömrəsi (hər ilin əvvəlində nömrələr yenilənməlidir), iclasın keçirildiyi yer, tarix, iclasda iştirak edən və etməyən bələdiyyə üzvlərinə və dəvət olunan şəxslərə dair məlumat, iclasın sədri, katibi, iclasın gündəliyi, gündəliyin təsdiqi üçün keçirilən səsvermənin nəticəsi, məruzəçilərin adları, soyadları, məruzənin qısa məzmunu, çıxışların qısa məzmunu, müzakirə olunmuş məsələlərə dair qəbul edilmiş qərar, habelə bununla bağlı keçirilən səsvermənin nəticəsi göstərməlidir. Protokol təsdiqlənənədək bələdiyyə üzvünün onun mətni ilə tanış olmaq və öz yazılı qeydlərini bildirmək hüququ vardır. Bələdiyyənin iclas protokolu müvafiq kitabda qeydiyyata alınır, həmin kitab üzrə verilən nömrə protokolun nömrəsi hesab olunur.”

4. 17-ci maddədə:

4.1. 1-ci hissəsində “nəzərdən keçirilməsi və” sözlərindən sonra “qərar layihələrinin” sözləri əlavə edilsin;

4.2. 4-cü hissənin birinci bəndində “iclasına və ya” sözlərindən sonra “bələdiyyənin qərarına əsasən” sözləri əlavə edilsin;

5. 19-cu maddəyə aşağıdakı məzmununda 6-cı hissə əlavə edilsin:

“6. Səlahiyyət müddəti bitən və ya vaxtından əvvəl vəzifədən azad edilən bələdiyyə sədri və ya bələdiyyə sədrinin vəzifələrini həyata keçirən şəxs 10 gün müddətində bələdiyyənin fəaliyyəti ilə bağlı bütün sənədləri bələdiyyənin yeni sədrinə (bələdiyyə sədrinin vəzifələrini həyata keçirən şəxsə) təhvil verməlidir.”;

6. 22-ci maddənin ikinci hissəsinin 5-ci bəndində “dörd” sözü “altı” sözü ilə əvəz edilsin və 6-cı bəndi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“ardıcıl olaraq üç dəfə bələdiyyə iclaslarını üzrsüz səbəbdən buraxdıqda və ya il ərzində keçirilən iclasların yarısından çoxunda üzrsüz səbəbdən iştirak etmədikdə.”;

7. 33-cü maddənin 5-ci hissəsinin birinci cümləsində “Bələdiyyə” sözü “Qanunla başqa hal nəzərdə tutulmayıbsa, bələdiyyə” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

**“Bələdiyyələrin daimi və başqa komissiyaları haqqında”
Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununda
dəyişikliklər edilməsi haqqında**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndinə uyğun olaraq **qərara alır** :

Azərbaycan Respublikasının 2000-ci il 14 aprel tarixli 859-IQ sayılı Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2000, № 10, maddə 705) ilə təsdiq edilmiş “Bələdiyyələrin daimi və başqa komissiyaları haqqında Əsasnamə”nin 10-cu maddəsinin ikinci cümləsində “tapşırıq vermək hüququna malikdirlər” sözləri “müraciət edə bilərlər” sözləri ilə, 12-ci maddəsində “bələdiyyənin səlahiyyətinə” sözləri “öz səlahiyyətlərinə” sözləri ilə və 16-cı maddəsində “daimi komissiyaların” sözləri “komissiyanın” sözü ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 25 oktyabr 2011-ci il.

**“Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında”
Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndinə uyğun olaraq qərara alır :

“Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 690; 2001, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2004, № 4, maddə 202; 2005, № 2, maddə 62; 2007, № 11, maddə 1082; 2010, № 3, maddə 173) 11-ci maddəsinin 3-cü hissəsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“3. Bələdiyyələr öz nizamnaməsində müəyyən edilmiş qaydada yerli büdcənin icrası haqqında yarımillik və illik hesabatı bələdiyyə iclasına təqdim edir. Yarımillik maliyyə hesabatları hesabat dövründən sonrakı ayın 15-dək, illik maliyyə hesabatları növbəti ilin yanvarın 30-dək təqdim edilməlidir. Bələdiyyələr təqdim edilmiş maliyyə hesabatlarını bələdiyyə iclasının qərarı ilə 15 (on beş) gün müddətində təsdiq edirlər. Yerli əhalini tanış etmək məqsədilə bələdiyyələr illik hesabatı onlara elan, bülleten, vərəqə, yerli mətbuat, internet saytı və s. vasitələrlə çatdırırlar.”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 25 oktyabr 2011-ci il.

**“Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında”
Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndinə uyğun olaraq qərara alır:

“Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2003, № 6, maddə 268; 2006, № 2, maddə 67; 2009, № 4, maddə 213) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. aşağıdakı məzmununda 3.3-cü maddə əlavə edilsin:

“3.3. Bələdiyyələrin fəaliyyətinin inzibati nəzarət qaydasında araşdırılmasının nəticələri bələdiyyə tərəfindən əhaliyə elan edilir və bələdiyyə binasının qarşısında xüsusi lövhələrdə yerləşdirilir.”;

2. aşağıdakı məzmununda 6.0.8-ci maddə əlavə edilsin:

“6.0.8. qanunçuluq prinsiplərinə riayət olunmasının təmin edilməsi ilə bağlı bələdiyyənin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqanın təklif və tövsiyələrinin bələdiyyələrin iclaslarında müzakirəsi barədə qərarlar.”;

3. 7.2-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“7.2. İnzibati nəzarəti həyata keçirən orqan müraciətə daxil olduğu tarixdən 15 gün müddətində, əlavə araşdırmalar tələb olunarsa, 30 gün müddətində baxır. İnzibati nəzarət icraatı üzrə əhəmiyyət kəsb edən halların müəyyən olunması üçün bu maddədə nəzərdə tutulmuş müddətdən daha artıq vaxt tələb olunduğu hallarda inzibati nəzarət icraatının müddəti inzibati nəzarəti həyata keçirən orqan tərəfindən 30 gün müddətinə uzadıla bilər. İnzibati nəzarət icraatının ümumi müddəti 60 gündən çox ola bilməz. İnzibati nəzarəti həyata keçirən orqan tərəfindən müddətin uzadılması barədə ərizəçiyə üç gün ərzində məlumat verilir. Müddətin uzadılmasına səbəb olan hallar inzibati nəzarəti həyata keçirən orqan tərəfindən əsaslandırılmalıdır.”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 25 oktyabr 2011-ci il.

**“Bələdiyyənin nümunəvi nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında”
Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndinə uyğun olaraq qərara alır:

Azərbaycan Respublikasının 1999-cu il 15 oktyabr tarixli 709-IQ sayılı Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 1, maddə 1; 2001, № 12, maddə 736; 2003, № 1, maddə 16; 2004, № 1, maddə 10; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 2, maddə 67, № 6, maddə 478) ilə təsdiq edilmiş “Bələdiyyənin nümunəvi nizamnaməsi”ndə aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. IV bölmənin “Bələdiyyənin daimi və başqa komissiyaları” hissəsinin 2-ci bəndinin ikinci abzasında “iclasına və ya” sözlərindən sonra “bələdiyyənin qərarına əsasən” sözləri əlavə edilsin;

2. VI bölmənin ikinci hissəsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Müvafiq qanunda nəzərdə tutulmuş qaydada qüvvəyə minmiş bələdiyyə aktları əhaliyə elan edilir və bələdiyyə binasının qarşısında xüsusi lövhələrdə yerləşdirilir.”;

3. VIII bölmənin beşinci və altıncı hissələri aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Bələdiyyənin qərarı ilə yerli büdcənin hesabına səlahiyyətlərini daimi əsasla icra edən bələdiyyə üzvlünə müalicə olunması və istirahət etməsi üçün hər il onun orta aylıq əmək haqqının 1 misli məbləğində müavinət verilir.

Səlahiyyətlərini daimi əsasla icra etmiş və səlahiyyət müddəti qurtardıqdan sonra yeni müddətə seçilməyən bələdiyyə üzvlərinə bələdiyyənin qərarı ilə iki ay müddətində onların orta aylıq əmək haqqının 2 misli məbləğində müavinət verilir.”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 25 oktyabr 2011-ci il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndinə uyğun olaraq qərara alır :

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999-cu il, № 12, maddə 689; 2001-ci il, № 11, maddə 677; 2002-ci il, № 5, maddə 237; 2003-cü il, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004-cü il, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005-ci il, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007-ci il, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008-ci il, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009-cu il, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010-cu il, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011-ci il, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın 27-ci sırasında verilmiş “Xaçmaz rayonu” bölməsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 27.15-ci sırada “Ağçay,” sözündən sonra “İlxıçı,” sözü əlavə edilsin;
2. 27.31-ci sırada “İlxıçı,” sözü çıxarılsın;
3. 27.40-cı sırada “Üçgüncüqışlaq” sözündən sonra “, Üryanoba” sözü əlavə edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 dekabr 2011-ci il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndinə uyğun olaraq qərara alır:

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999-cu il, № 12, maddə 689; 2001-ci il, № 11, maddə 677; 2002-ci il, № 5, maddə 237; 2003-cü il, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004-cü il, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005-ci il, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007-ci il, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008-ci il, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009-cu il, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010-cu il, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011-ci il, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; Azərbaycan Respublikasının 2011-ci il 13 dekabr tarixli 272-IVQD nömrəli Qanunu) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın “Goranboy rayonu” bölməsinin 23.8-ci sırasından hər iki halda “Cinli” sözü çıxarılsın.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 fevral 2012-ci il.

**“Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında”
Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 12-ci və 13-cü bəndlərini rəhbər tutaraq, “Torpaqların dövlət ehtiyacları üçün alınması haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2010-cu il 20 aprel tarixli 987-IIIQ nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar **qərara alır**:

“Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2001, № 8, maddə 520; 2004, № 5, maddə 314; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 6, maddə 486, № 8, maddə 657, № 11, maddə 923; 2007, № 11, maddə 1082; 2008, № 5, maddə 348, № 6, maddə 462, № 11, maddə 958, № 12, maddə 1048; 2011, № 12, maddə 1077) 6.10-cu maddəsində “dövlət ehtiyacları üçün Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada geri alınə bilər” sözləri “qanunla müəyyən edilmiş qaydada dövlət ehtiyacları üçün alınə bilər” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 20 aprel 2012-ci il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndinə uyğun olaraq qərara alır :

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 689; 2001, № 11, maddə 677; 2002, № 5, maddə 237; 2003, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; 2012, № 2, maddə 54, № 3, maddə 192) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın “Gədəbəy rayonu” bölməsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

- 1.1. 22.1-ci sırasında “Ağamalı” sözü “Çanaqçı” sözü ilə əvəz edilsin;
- 1.2. 22.12-ci sırasında “Əliismayılı” sözü hər iki halda “Alnabat” sözü ilə əvəz edilsin;
- 1.3. 22.21-ci sırasında “Dikdaş” sözü “Qızıltorpaq” sözü ilə əvəz edilsin;
- 1.4. 22.25-ci sırasında “Rüstəm Əliyev” sözləri hər iki halda “Miskinli” sözü ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 may 2012-ci il.

**“Bələdiyyənin nümunəvi nizamnaməsinin təsdiq edilməsi haqqında”
Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndinə uyğun olaraq q ə r a r a l ı r:

Azərbaycan Respublikasının 1999-cu il 15 oktyabr tarixli 709-IQ sayılı Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 1, maddə 1; 2001, № 12, maddə 736; 2003, № 1, maddə 16; 2004, № 1, maddə 10; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 2, maddə 67, № 6, maddə 478; 2011, № 12, maddə 1080) ilə təsdiq edilmiş “Bələdiyyənin nümunəvi nizamnaməsi”nin IV bölməsinin “Bələdiyyənin icra orqanı” hissəsinə aşağıdakı məzmununda 6-cı bənd əlavə edilsin:

“6. Bələdiyyənin icra aparatı bələdiyyənin, habelə bələdiyyənin daimi və başqa komissiyalarının təşkilatı, informasiya, kargüzarlıq, maddi-texniki təminat məsələlərini həyata keçirir, bələdiyyə sədrinin tapşırıqlarını yerinə yetirir, bələdiyyənin qərarlarının icrasını təmin edir. Bələdiyyənin icra aparatının struktur bölmələrinin rəhbərləri görülmüş işlər barədə bələdiyyə sədrinə və bələdiyyəyə hesabat, daimi və başqa komissiyaların iclaslarında səlahiyyətlərinə aid məsələlər barəsində məlumat verirlər.”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 may 2012-ci il.

**“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda
dəyişikliklər edilməsi barədə**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndinə uyğun olaraq qərara alır :

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 7, maddə 405; 2001, № 11, maddələr 689, 690, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2003, № 1, maddələr 11, 16, № 6, maddə 256; 2004, № 1, maddə 10, № 4, maddə 202, № 5, maddə 314, № 6, maddə 397; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 2, maddə 67, № 11, maddə 923, № 12, maddə 1005; 2007, № 11, maddələr 1053, 1082; 2008, № 5, maddə 354; 2009, № 6, maddə 410; 2010, № 3, maddə 173, № 4, maddələr 275, 276; 2011, № 2, maddə 71, № 12, maddə 1074) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:
1. 18-ci maddənin ikinci və üçüncü hissələri müvafiq olaraq üçüncü və dördüncü hissələr hesab edilsin və həmin maddəyə aşağıdakı məzmununda ikinci hissə əlavə edilsin:

“Bələdiyyənin icra aparatı bələdiyyənin, habelə bələdiyyənin daimi və başqa komissiyalarının təşkilati, informasiya, kargüzarlıq, maddi-texniki təminat məsələlərini həyata keçirir, bələdiyyə sədrinin tapşırıqlarını yerinə yetirir, bələdiyyənin qərarlarının icrasını təmin edir. Bələdiyyənin icra aparatının struktur bölmələrinin rəhbərləri görülmüş işlər barədə bələdiyyə sədrinə və bələdiyyəyə hesabat, daimi və başqa komissiyaların iclaslarında səlahiyyətlərinə aid məsələlər barəsində məlumat verirlər.”;

2. 25-ci maddənin birinci hissəsində “şəxslər” sözü “işçilər” sözü ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 may 2012-ci il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndinə uyğun olaraq q ə r a a l ı r :

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 689; 2001, № 11, maddə 677; 2002, № 5, maddə 237; 2003, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; 2012, № 2, maddə 54, № 3, maddə 192; Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il 22 may tarixli 364-IVQD nömrəli Qanunu) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın “İsmayıllı rayonu” bölməsinin 30.11-ci və 30.24-cü sıraları ləğv edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 iyun 2012-ci il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndinə uyğun olaraq qərara alır:

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 689; 2001, № 11, maddə 677; 2002, № 5, maddə 237; 2003, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; 2012, № 2, maddə 54, № 3, maddə 192, № 6, maddə 525; Azərbaycan Respublikasının 2012-ci il 29 iyun tarixli 413-IVQD nömrəli Qanunu) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın “Tovuz rayonu” bölməsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 52.5-ci sırada “Aşağı Ayıblı” sözləri hər iki halda “Əyyublu” sözü ilə əvəz edilsin;
2. 52.8-ci sırada “Qazqulu” sözü hər iki halda “Qazıqulu” sözü ilə əvəz edilsin;
3. 52.9-cu sırada “Azaplı” sözü hər iki halda “Azaflı” sözü ilə əvəz edilsin;
4. 52.23-cü sırada “Girzan” sözü hər iki halda “Hunanlar” sözü ilə əvəz edilsin;
5. 52.35-ci sırada “Oskən” sözü “Öskən” sözü ilə əvəz edilsin;
6. 52.36-cı sırada “Qovlar qəsəbəsi” sözləri “Qovlar şəhəri” sözləri ilə əvəz edilsin;

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 oktyabr 2012-ci il.

Pirallahı rayonunun ərazisində Pirallahı bələdiyyəsinin yaradılması haqqında

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndinə uyğun olaraq q ə r a r a l ı r :

Pirallahı rayonunun Pirallahı qəsəbəsi Gürgən-Pirallahı bələdiyyəsinin əhatə etdiyi ərazi vahidləri tərkibindən ayrılaraq həmin qəsəbəni əhatə edən Pirallahı bələdiyyəsi yaradılsın.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 5 mart 2013-cü il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndinə uyğun olaraq q ə r a r a l ı r :

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 689; 2001, № 11, maddə 677; 2002, № 5, maddə 237; 2003, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; 2012, № 2, maddə 54, № 3, maddə 192, № 6, maddə 525, № 9, maddə 840, № 11, maddə 1059) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. “Xəzər rayonu” bölməsi üzrə:

1.1. 1.2.3-cü sıra çıxarılsın;

1.2. 1.2.4-cü sırada “Gürgən-Pirallahı” və “Gürgən və Pirallahı” sözləri “Gürgən” sözü ilə əvəz edilsin.

2. Siyahıya aşağıdakı məzmununda “Pirallahı rayonu” bölməsi əlavə edilsin:

12	1.	Pirallahı rayonu	
12.1	1.	Pirallahı bələdiyyəsi	Pirallahı qəsəbəsi
12.2	1.	Çilov-Neft Daşları bələdiyyəsi	Çilov və Neft Daşları qəsəbələri

3. “Ağdaş rayonu” bölməsinin 10.29-cu sırasında “Məşəd bələdiyyəsi” sözləri “Gürcüva bələdiyyəsi” sözləri ilə əvəz edilsin və həmin sıradan “, Məşəd” sözü çıxarılsın.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 5 mart 2013-cü il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndinə uyğun olaraq q ə r a r a l ı r :

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 689; 2001, № 11, maddə 677; 2002, № 5, maddə 237; 2003, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; 2012, № 2, maddə 54, № 3, maddə 192, № 6, maddə 525, № 9, maddə 840, № 11, maddə 1059; Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 5 mart tarixli 589-IVQD nömrəli Qanunu) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın “Astara rayonu” bölməsinin 13.4-cü sırasında “Ərçivan kəndi” sözləri “Ərçivan qəsəbəsi” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 aprel 2013-cü il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndinə uyğun olaraq qərara alır:

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 689; 2001, № 11, maddə 677; 2002, № 5, maddə 237; 2003, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; 2012, № 2, maddə 54, № 3, maddə 192, № 6, maddə 525, № 9, maddə 840, № 11, maddə 1059; 2013, № 3, maddə 233, № 6, maddə 597) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın “Masallı rayonu” bölməsinin 40.1-ci sırasından “və Kosagül” sözləri, 40.22-ci sırasından “və Dadva, Digah, İsgəndərli, Seybətın kəndləri” sözləri və 40.30-cu sırasından “Masallı qəsəbəsi və” sözləri çıxarılsın.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 sentyabr 2013-cü il

“Ekstradisiya haqqında” Avropa Konvensiyasının Üçüncü Əlavə Protokoluna qoşulmaq barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 4-cü bəndini rəhbər tutaraq qərara alır:

Azərbaycan Respublikası “Ekstradisiya haqqında” Avropa Konvensiyasının 2010-cu il noyabrın 10-da Strasburq şəhərində imzalanmış Üçüncü Əlavə Protokoluna Azərbaycan Respublikasının ona dair bəyanatları ilə (bəyanatların mətni əlavə olunur) qoşulsun.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 sentyabr 2013-cü il

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndinə uyğun olaraq qərara alır:

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 689; 2001, № 11, maddə 677; 2002, № 5, maddə 237; 2003, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; 2012, № 2, maddə 54, № 3, maddə 192, № 6, maddə 525, № 9, maddə 840, № 11, maddə 1059; 2013, № 3, maddə 233, № 6, maddə 597) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın “Şahbuz rayonu” bölməsinin 64.13-cü sırası aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“64.13. Ayrınc bələdiyyəsi – Ayrınc kəndi”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 sentyabr 2013-cü il

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndini rəhbər tutaraq qərara alır:

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 689; 2001, № 11, maddə 677; 2002, № 5, maddə 237; 2003, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; 2012, № 2, maddə 54, № 3, maddə 192, № 6, maddə 525, № 9, maddə 840, № 11, maddə 1059; 2013, № 3, maddə 233, № 6, maddə 597; Azərbaycan Respublikasının 2013-cü il 30 sentyabr tarixli 743-IVQD və 744-IVQD nömrəli qanunları) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın “Cəlilabad rayonu” bölməsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 18.14-cü sıranın “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Xanəgah,” sözündən sonra “Türkelli,” sözü əlavə edilsin.

2. 18.18-ci sıranın “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “İcarə” sözü “Eçara” sözü ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 noyabr 2013-cü il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 689; 2001, № 11, maddə 677; 2002, № 5, maddə 237; 2003, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; 2012, № 2, maddə 54, № 3, maddə 192, № 6, maddə 525, № 9, maddə 840, № 11, maddə 1059; 2013, № 3, maddə 233, № 6, maddə 597; № 11, maddələr 1262, 1263; № 12, maddə 1490) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın “Xaçmaz rayonu” bölməsinin 27.6-cı sırasında “Xaraxoba” sözü “Palıdli” sözü ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 4 aprel 2014-cü il.

Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin birləşməsi yolu ilə yeni bələdiyyələrin yaradılması haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

“Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 2-ci maddəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

Maddə 1. Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin birləşməsi yolu ilə aşağıdakı yeni bələdiyyələr yaradılsın:

1. Ağcabədi rayonu üzrə:

1) Mirzəhaqverdili və Yuxarı Qiyaməddinli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Mirzəhaqverdili və Qiyaməddinli kəndlərində Yuxarı Qiyaməddinli bələdiyyəsi.

2. Ağdaş rayonu üzrə:

1) Ağzıbir və Pirəzə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağzıbir, Qaraoğlan və Pirəzə kəndlərində Pirəzə bələdiyyəsi;

2) Aşağı Nemətəbad və Qəribli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Nemətəbad, Qəribli və Yenikənd kəndlərində Aşağı Nemətəbad bələdiyyəsi;

3) Binələr və Güvəkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Binələr, Davudlu, Əmirarx və Güvəkənd kəndlərində Güvəkənd bələdiyyəsi;

4) Birinci Aral və Xosrov bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Aral, Xosrov, İkinci Aral və Sadavat kəndlərində Xosrov bələdiyyəsi;

5) Cardam və Kotanarx bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cardam, Kotanarx və Nəhrəxəlil kəndlərində Kotanarx bələdiyyəsi;

6) Dəhnəxəlil və Yuxarı Ağcayazı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Türyançay qəsəbəsində və Aşağı Ağcayazı, Dəhnəxəlil, Yuxarı Ağcayazı kəndlərində Dəhnəxəlil bələdiyyəsi;

7) Eymur və Qaradeyin bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağcaqovaq, Eymur, Ərəbşəki və Qaradeyin kəndlərində Eymur bələdiyyəsi;

8) Ərəb və Kükəl bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ərəb, Hüşün və Kükəl kəndlərində Kükəl bələdiyyəsi;

9) Ərəbocağı və Pirkəkə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ərəbocağı və Pirkəkə kəndlərində Pirkəkə bələdiyyəsi;

10) Korarx və Qolqəti bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cüvə, Korarx və Qolqəti kəndlərində Qolqəti bələdiyyəsi;

11) Qarağan Şıxlar və Yuxarı Qəsil bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bulaqotağı, Qarağan Sədi, Qarağan Şıxlar və Yuxarı Qəsil kəndlərində Yuxarı Qəsil bələdiyyəsi;

12) Qoşaqovaq və Şəkili bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qoşaqovaq və Şəkili kəndlərində Qoşaqovaq bələdiyyəsi;

13) Qulbəndə və Şordəhnə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Qəsil, Bəylik, Qulbəndə, Orta Qəsil və Şordəhnə kəndlərində Qulbəndə bələdiyyəsi;

14) Mürsəl və Şıxlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qarasuqumlaq, Mürsəl və Şıxlı kəndlərində Mürsəl bələdiyyəsi;

15) Şəmsabad və Tofiqi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əmirmahmud, Qarağan Saatlı, Şəmsabad və Tofiqi kəndlərində Şəmsabad bələdiyyəsi.

3. Ağsu rayonu üzrə:

1) Gürcüvan və Yenilik bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Elabad, Girdə, Gursulu, Gürcüvan, Hinqar, Kəndaxan, Kövlüc, Yenikənd və Yenilik kəndlərində Gürcüvan bələdiyyəsi.

4. Astara rayonu üzrə:

1) Kijəbə, Ojakəran və Tüləküvan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kijəbə qəsəbəsində və Burzubənd, Xıçaso, Noyabud, Ojakəran, Ovala, Sipiyaəlfətik, Şəmətük, Tüləküvan, Vənəşikəş kəndlərində Kijəbə bələdiyyəsi;

2) Maşxan və Təngərüd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Maşxan və Təngərüd kəndlərində Təngərüd bələdiyyəsi.

5. Balakən rayonu üzrə:

1) Gərəkli və Poştbinə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çorçorbina, Gərəkli, Mazımçay və Poştbinə kəndlərində Gərəkli bələdiyyəsi;

2) Qasbinə və Mahamalar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaracabinə, Qasbinə, Mahamalar və Solban kəndlərində Mahamalar bələdiyyəsi.

6. Bərdə rayonu üzrə:

1) Lənbəran və Təhlə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Lənbəran və Təhlə kəndlərində Lənbəran bələdiyyəsi.

7. Füzuli rayonu üzrə:

1) 1 №-li Qayıdış, 2 №-li Qayıdış, 3 №-li Qayıdış, 4 №-li Qayıdış və 5 №-li Qayıdış bələdiyyələrinin əhatə etdiyi 1 №-li Qayıdış, 2 №-li Qayıdış, 3 №-li Qayıdış, 4 №-li Qayıdış və 5 №-li Qayıdış qəsəbələrində 3 №-li Qayıdış bələdiyyəsi;

2) 6 №-li Qayıdış, 7 №-li Qayıdış, 8 №-li Qayıdış, 9 №-li Qayıdış, 10 №-li Qayıdış və 11 №-li Qayıdış bələdiyyələrinin əhatə etdiyi 6 №-li Qayıdış, 7 №-li Qayıdış, 8 №-li Qayıdış, 9 №-li Qayıdış, 10 №-li Qayıdış və 11 №-li Qayıdış qəsəbələrində 8 №-li Qayıdış bələdiyyəsi;

3) Birinci Zobucuq və Beşinci Zobucuq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Zobucuq, İkinci Zobucuq, Üçüncü Zobucuq, Dördüncü Zobucuq və Beşinci Zobucuq qəsəbələrində Zobucuq bələdiyyəsi.

8. Gədəbəy rayonu üzrə:

1) Arıqdam və Qaradağ bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arıqdam, Daşbulaq və Qaradağ kəndlərində Arıqdam bələdiyyəsi;

2) Arıqıran və İnekboğan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arıqıran, Əyrivəng, İnekboğan, Kərimli, Köhnəqışlaq və Qasımlı kəndlərində Arıqıran bələdiyyəsi;

3) Böyük Qaramurad və Qaraməmmədli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ataxal, Böyük Qaramurad, Əmir, Hacıalılar, Heriknaz, Kələman, Kəsəmən, Qaraməmmədli, Qızıltorpaq, Qozqaralı, Qurudərə, Poladlı və Toplar kəndlərində Qaraməmmədli bələdiyyəsi;

4) Çalburun və Miskinli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çalburun, Qalakənd, Miskinli və Plankənd kəndlərində Miskinli bələdiyyəsi;

5) Dəyəqarabulaq və Düzyurd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aytala, Dəyəqarabulaq, Düzyurd, Günəşli və Musayal kəndlərində Düzyurd bələdiyyəsi;

6) Dəyirmandağ və Kiçik Qaramurad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dəyirmandağ, Hacıələkbərli, Kiçik Qaramurad, Köhnəkənd, Qarovultomba, Qurudərə, Leşkər, Parakənd və Sarıköynək kəndlərində Kiçik Qaramurad bələdiyyəsi;

7) Düz Rəsullu və Şınıx bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bəydəmirli, Çay Rəsullu, Düz Rəsullu, Gərməşöylü, Göyəlli, Göyəmli, Hüseynqulular, Kollu, Rəhimli, Şınıx, Təkyemişan və Turşsu kəndlərində Düz Rəsullu bələdiyyəsi;

8) Ərtəpə və Söyüdlü bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ərtəpə, Pırbulaq, Soyuqbulaq və Söyüdlü kəndlərində Söyüdlü bələdiyyəsi;

9) Gərgər və Şəkərbəy bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əmiraslanlı, Gərgər, Gödəkdərə, Heydərlı, Qarıkənd, Qasımağalı, Sarıhəsənli, Şəkərbəy, Yaqublu və Yenikənd kəndlərində Gərgər bələdiyyəsi;

10) Xarxar və Zəhmətkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xarxar, Qarabulaq və Zəhmətkənd kəndlərində Zəhmətkənd bələdiyyəsi;

11) Novoivanovka və Şahdağ bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arabaçı, Çobankənd, Novoivanovka, Şahdağ və Yenikənd kəndlərində Novoivanovka bələdiyyəsi.

9. Goranboy rayonu üzrə:

1) Aşağı Ağcakənd və Bөрü bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Ağcakənd, Yuxarı Ağcakənd qəsəbələrində və Bөрü, Meşəli, Yuxarı Ballıqaya kəndlərində Aşağı Ağcakənd bələdiyyəsi;

2) Əlirzalı və Xan Qərvənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əlirzalı və Xan Qərvənd kəndlərində Xan Qərvənd bələdiyyəsi;

3) Mənəşli və Todan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Erkeç, Mənəşli və Todan kəndlərində Todan bələdiyyəsi;

4) Sarov və Yəhərçi Qazaxlar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Sarov və Yəhərçi Qazaxlar kəndlərində Sarov bələdiyyəsi.

10. Göygöl rayonu üzrə:

1) Tulallar və Zurnabad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Zurnabad qəsəbəsində və Gəncə, Tulallar, Zurnabad kəndlərində Zurnabad bələdiyyəsi.

11. Xaçmaz rayonu üzrə:

1) Bostançı və Dədəli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bostançı, Dədəli, Hacıabdurəhimoba, Kiçik Baraxum, Nağıtoğa, Palıdli və Sibiroba kəndlərində Bostançı bələdiyyəsi;

2) Susayqışlaq və Şollar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çaxçaxlı, Maqsudkənd, Pərdiqıran, Susayqışlaq və Şollar kəndlərində Susayqışlaq bələdiyyəsi.

12. Qax rayonu üzrə:

1) Əlibəyli və İngiloy Kötüklü bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əlibəyli, İbaxlı və İngiloy Kötüklü kəndlərində Əlibəyli bələdiyyəsi;

2) Qaxbaş və Qax İngiloy bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bağtala, Xələftala, Keşqutan, Kiçik Alatəmir, Qaxbaş, Qax İngiloy, Qımırılı və Uzuntala kəndlərində Qaxbaş bələdiyyəsi.

13. Qəbələ rayonu üzrə:

1) Abrıx və Tikanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abrıx, Dandıx və Tikanlı kəndlərində Tikanlı bələdiyyəsi;

2) Bayramkoxalı və Mamaylı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bayramkoxalı, Mamaylı və Ovcullu kəndlərində Bayramkoxalı bələdiyyəsi;

3) Bılıx, Məlikli və Siləyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bılıx, Siləyli və Məlikli kəndlərində Məlikli bələdiyyəsi;

4) Böyük Pirəli və Kiçik Pirəli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Böyük Pirəli və Kiçik Pirəli kəndlərində Böyük Pirəli bələdiyyəsi;

5) Bunud, Həzrə və Məmmədağalı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bunud, Həzrə və Məmmədağalı kəndlərində Bunud bələdiyyəsi;

6) Cığatelli, Hənzəli və Xırxatala bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cığatelli, Hənzəli və Xırxatala kəndlərində Cığatelli bələdiyyəsi;

7) Çarxana, Hacıalılı, Şamlı və Şəfili bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çarxana, Hacıalılı, Şamlı və Şəfili kəndlərində Hacıalılı bələdiyyəsi;

8) Çuxur Qəbələ və Tövlə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çuxur Qəbələ və Tövlə kəndlərində Çuxur Qəbələ bələdiyyəsi;

9) Daşca və Zarağan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Daşca və Zarağan kəndlərində Zarağan bələdiyyəsi;

10) Dizaxlı, Yeni Dizaxlı və Zirik bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dizaxlı, Sarıhacallı, Yeni Dizaxlı və Zirik kəndlərində Yeni Dizaxlı bələdiyyəsi;

11) İmamlı və Mirzəbəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Corlu, İmamlı və Mirzəbəyli kəndlərində Mirzəbəyli bələdiyyəsi;

12) Kiçik Əmili, Sırt Yengicə və Zalam bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kiçik Əmili, Mollaşıxalı, Sırt Yengicə və Zalam kəndlərində Zalam bələdiyyəsi;

13) Kötüklü və Mıxlıqovaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kötüklü, Mıxlıqovaq və Solquca kəndlərində Mıxlıqovaq bələdiyyəsi;

14) Kürd və Qaradeyin bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kürd və Qaradeyin kəndlərində Kürd bələdiyyəsi;

15) Quşlar və Savalan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bəyli, Quşlar və Savalan kəndlərində Quşlar bələdiyyəsi;

16) Seyidqışlaq və Vəndam bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Vəndam qəsəbəsində və Seyidqışlaq kəndində Vəndam bələdiyyəsi;

17) Topbağ və Yenikənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Topbağ və Yenikənd kəndlərində Yenikənd bələdiyyəsi;

18) Tüntül və Yengicə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Tüntül və Yengicə kəndlərində Tüntül bələdiyyəsi;

19) Uludaş və Yemişanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Uludaş və Yemişanlı kəndlərində Yemişanlı bələdiyyəsi.

14. Quba rayonu üzrə:

1) Alekseyevka və İqrığ bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alekseyevka, İqrığ və Qacar Zeyid kəndlərində Alekseyevka bələdiyyəsi;

2) Birinci Nügədi və Qaraçay bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaraçay qəsəbəsində və Birinci Nügədi, Mirzəqışlaq kəndlərində Birinci Nügədi bələdiyyəsi;

3) Buduq və Yalavanc bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Buduq, Dağüstü, Yalavanc və Zeyid kəndlərində Buduq bələdiyyəsi;

4) Dağlı-Qələdüz və Küpçal bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dağlı, Küpçal, Künsət, Qələdüz, Qımıl və Üçgün kəndlərində Küpçal-Dağlı bələdiyyəsi.

15. Neftçala rayonu üzrə:

1) Bankə, Kürkənd və Neftçala bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Neftçala şəhərində, Bankə qəsəbəsində və 2№-li Mayak və Kürkənd kəndlərində Neftçala bələdiyyəsi.

16. Samux rayonu üzrə:

1) Qaraarx və Qarayeri bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaraarx, Qarayeri və Yenibağ qəsəbələrində Qarayeri bələdiyyəsi;

2) Sarıqamış və Seyidlər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qədili, Sarıqamış və Seyidlər kəndlərində Seyidlər bələdiyyəsi.

17. Şamaxı rayonu üzrə:

1) Adnalı və Çarhan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Adnalı, Çarhan, Nüydi və Sabirli kəndlərində Çarhan bələdiyyəsi;

2) Çuxuryurd və Məlhəm bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çuxuryurd, Əngəxaran və Məlhəm kəndlərində Məlhəm bələdiyyəsi;

3) Həmyəli və İkinci Cabanı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cabanı, Həmyəli, İkinci Cabanı və İkinci Çaylı kəndlərində İkinci Cabanı bələdiyyəsi;

4) Kələxana və Şəhriyar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Şəhriyar qəsəbəsində və Kələxana kəndində Şəhriyar bələdiyyəsi;

5) Kərkənc və Mədrəsə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Mədrəsə qəsəbəsində və Kərkənc kəndində Mədrəsə bələdiyyəsi;

6) Mərzəndiyə və Sabir bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Sabir qəsəbəsində və Çıraqlı, Mərzəndiyə kəndlərində Sabir bələdiyyəsi;

7) Nağaraxana və Talışnuru bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Nağaraxana və Talışnuru kəndlərində Nağaraxana bələdiyyəsi;

8) Saqiyan və Şərədil bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Saqiyan, Şərədil və Şirvan kəndlərində Saqiyan bələdiyyəsi.

18. Şəmkir rayonu üzrə:

1) Çaykənd və Yeni Göyçə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Çaykənd, Günəşli, Qaraqoyunlu, Varlı Həyat, Yeni Göyçə və Yuxarı Çaykənd kəndlərində Yeni Göyçə bələdiyyəsi;

2) Daşbulaq və İrmaşlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Daşbulaq və İrmaşlı kəndlərində İrmaşlı bələdiyyəsi;

3) Qaracəmirliləri və Talış bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaracəmirliləri və Talış kəndlərində Qaracəmirliləri bələdiyyəsi;

4) Qasımälilər və Şeydlər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əhmədli, Göyməmmədli, Qasımälilər və Şeydlər kəndlərində Qasımälilər bələdiyyəsi.

19. Tərtər rayonu üzrə:

1) Buruc və Sarıcalı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Buruc, Güləbatlı, Sarıcalı və Zolğəran kəndlərində Buruc bələdiyyəsi;

2) Xoruzlu və Kəbirli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bayandurlu, Xoruzlu və Kəbirli kəndlərində Xoruzlu bələdiyyəsi;

3) İrəvanlı və Soyulan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hacallı, İrəvanlı, Qapanlı və Soyulan kəndlərində Soyulan bələdiyyəsi;

4) Kəngərli və Qaradağlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kəngərli, Qaradağlı və Təzəkənd kəndlərində Qaradağlı bələdiyyəsi.

20. Ucar rayonu üzrə:

1) Qaracallı və Pirkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Küçəkənd, Qaracallı və Pirkənd kəndlərində Qaracallı bələdiyyəsi.

21. Zaqatala rayonu üzrə:

1) Faldarlı və Qandax bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Faldarlı və Qandax kəndlərində Qandax bələdiyyəsi;

2) Fındıqlı və Maqov bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abaəli, Fındıqlı, Höytala, Maqov, Paşan, Vöhtala və Yolayrıc kəndlərində Maqov bələdiyyəsi;

3) Gözbarax və Mamrux bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cımcımax, Ələsgər, Gözbarax və Mamrux kəndlərində Gözbarax bələdiyyəsi;

4) Kəpənəkçi və Yengiyən bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kəpənəkçi və Yengiyən kəndlərində Yengiyən bələdiyyəsi;

5) Mazıx və Uzuntala bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Beretbinə, Cicibinə, Qəbizdərə, Mazıx və Uzuntala kəndlərində Mazıx bələdiyyəsi;

6) Muxax və Zəyəm bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Muxax və Zəyəm kəndlərində Muxax bələdiyyəsi. Maddə 2. Bu Qanunun 1-ci maddəsinə əsasən birləşən bələdiyyələrin səlahiyyət müddəti yeni yaradılan bələdiyyələrin birinci iclas günü başa çatır.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 may 2014-cü il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Maddə 1. “Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 689; 2001, № 11, maddə 677; 2002, № 5, maddə 237; 2003, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; 2012, № 2, maddə 54, № 3, maddə 192, № 6, maddə 525, № 9, maddə 840, № 11, maddə 1059; 2013, № 3, maddə 233, № 6, maddə 597, № 11, maddələr 1262, 1263, № 12, maddə 1490; Azərbaycan Respublikasının 2014-cü il 4 aprel tarixli 938-IVQD nömrəli Qanunu) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. “Ağcabədi rayonu” bölməsi üzrə:
  - 1.1. 8.26-cı sıra çıxarılsın;
  - 1.2. 8.42-ci sırada “Qiyaməddinli kəndi” sözləri “Qiyaməddinli və Mirzəhaqverdili kəndləri” sözləri ilə əvəz edilsin.
2. “Ağdaş rayonu” bölməsi üzrə:
  - 2.1. 10.3, 10.7, 10.8, 10.9, 10.12, 10.13, 10.16, 10.21, 10.22, 10.23, 10.34, 10.36, 10.37, 10.38 və 10.40-cı sıralar çıxarılsın;
  - 2.2. 10.5-ci sırada “Aşağı Nemətəbad” sözlərindən sonra “, Qəribli” sözü əlavə edilsin;
  - 2.3. 10.10-cu sırada “Dəhnəxəlil kəndi” sözləri “Aşağı Ağcayazı, Dəhnəxəlil, Yuxarı Ağcayazı kəndləri” sözləri ilə əvəz edilsin;
  - 2.4. 10.11-ci sırada “və Ərəbşəki” sözləri “, Ərəbşəki və Qaradeyin” sözləri ilə əvəz edilsin;
  - 2.5. 10.14-cü sırada “Əmirarx” sözündən əvvəl “Binələr, Davudlu,” sözləri əlavə edilsin;
  - 2.6. 10.15-ci sırada “Xosrov” sözü “Birinci Aral, Xosrov, İkinci Aral” sözləri ilə əvəz edilsin;
  - 2.7. 10.17-ci sırada “Kotanarx” sözündən əvvəl “Cardam,” sözü əlavə edilsin;
  - 2.8. 10.19-cu sırada “Hüşün” sözündən əvvəl “Ərəb,” sözü əlavə edilsin;
  - 2.9. 10.25-ci sırada “Qolqəti kəndi” sözləri “Cüvə, Korarx və Qolqəti kəndləri” sözləri ilə əvəz edilsin;
  - 2.10. 10.26-cı sırada “Qoşa qovaq kəndi” sözləri “Qoşa qovaq və Şəkili kəndləri” sözləri ilə əvəz edilsin;
  - 2.11. 10.27-ci sırada “və Orta Qəsil” sözləri “, Orta Qəsil və Şordəhnə” sözləri ilə əvəz edilsin;
  - 2.12. 10.30-cu sırada “Mürsəl kəndi” sözləri “Qarasuqumlaq, Mürsəl və Şıxlı kəndləri” sözləri ilə əvəz edilsin;
  - 2.13. 10.32-ci sırada “Qaraoğlan” sözündən əvvəl “Ağzıbir,” sözü əlavə edilsin;
  - 2.14. 10.33-cü sırada “Pirkəkə kəndi” sözləri “Ərəbocağı və Pirkəkə kəndləri” sözləri ilə əvəz edilsin;
  - 2.15. 10.35-ci sırada “və Şəmsəbad” sözləri “, Şəmsəbad və Tofiqi” sözləri ilə əvəz edilsin;
  - 2.16. 10.41-ci sırada “Bulaqotağı” sözündən sonra “, Qarağan Sədi, Qarağan Şıxlar” sözləri əlavə edilsin.
3. “Ağsu rayonu” bölməsi üzrə:
  - 3.1. 12.15-ci sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:
“Elabad, Girdə, Gursulu, Gürcüvan, Hinqar, Kəndaxan, Kövlüc, Yenikənd və Yenilik kəndləri”;
  - 3.2. 12.32-ci sıra çıxarılsın.
4. “Astara rayonu” bölməsi üzrə:
  - 4.1. 13.7-ci sırada “Kijəbə qəsəbəsi” sözlərindən sonra “və Burzubənd, Xıçaso, Noyabud, Ojakəran, Ovala, Sipiyaəlfətik, Şəmətük, Tüləküvan, Vənəşikəş kəndləri” sözləri əlavə edilsin;
  - 4.2. 13.8, 13.9 və 13.18-ci sıralar çıxarılsın;
  - 4.3. 13.17-ci sırada “Təngərüd kəndi” sözləri “Maşxan və Təngərüd kəndləri” sözləri ilə əvəz edilsin.
5. “Balakən rayonu” bölməsi üzrə:

- 5.1. 14.2-ci sırada “Gərəkli və Mazımçay kəndləri” sözləri “Çorçorbinə, Gərəkli, Mazımçay və Poştbinə kəndləri” sözləri ilə əvəz edilsin;
- 5.2. 14.9 və 14.15-ci sıralar çıxarılsın;
- 5.3. 14.13-cü sırada “Mahamalar” sözündən əvvəl “Qaracabinə, Qasbinə,” sözləri əlavə edilsin.
6. “Bərdə rayonu” bölməsi üzrə:
- 6.1. 16.41-ci sırada “Lənbəran kəndi” sözləri “Lənbəran və Təhlə kəndləri” sözləri ilə əvəz edilsin;
- 6.2. 16.62-ci sıra çıxarılsın.
7. “Füzuli rayonu” bölməsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

21	Füzuli rayonu	
21.1	Alxanlı bələdiyyəsi	Alxanlı kəndi
21.2	Arayatlı bələdiyyəsi	Arayatlı kəndi
21.3	Araz Dilağarda bələdiyyəsi	Araz Dilağarda kəndi
21.4	Araz Zərgər bələdiyyəsi	Araz Zərgər kəndi
21.5	Aşağı Kürdmahmudlu bələdiyyəsi	Aşağı Kürdmahmudlu kəndi
21.6	Aşağı Yağlıvənd bələdiyyəsi	Aşağı Yağlıvənd kəndi
21.7	Babı bələdiyyəsi	Babı kəndi
21.8	Bala Bəhmənli bələdiyyəsi	Bala Bəhmənli kəndi
21.9	Birinci Mahmudlu bələdiyyəsi	Birinci Mahmudlu kəndi
21.10	Böyük Bəhmənli bələdiyyəsi	Böyük Bəhmənli kəndi
21.11	Əhmədali bələdiyyəsi	Əhmədali kəndi
21.12	Əhmədbəyli bələdiyyəsi	Əhmədbəyli və İkinci Mahmudlu kəndləri
21.13	Horadiz bələdiyyəsi	Horadiz şəhəri
21.14	Kərimbəyli bələdiyyəsi	Kərimbəyli kəndi
21.15	Qazaxlar bələdiyyəsi	Qazaxlar və Mirzənağılı kəndləri
21.16	Mollaməhərrəmli bələdiyyəsi	Mollaməhərrəmli kəndi
21.17	Şükərbəyli bələdiyyəsi	Şükərbəyli kəndi
21.18	Yuxarı Kürdmahmudlu bələdiyyəsi	Yuxarı Kürdmahmudlu kəndi
21.19	Zobucuq bələdiyyəsi	Birinci Zobucuq, İkinci Zobucuq, Üçüncü Zobucuq, Dördüncü Zobucuq və Beşinci Zobucuq qəsəbələri
21.20	3 №-li Qayıdış bələdiyyəsi	1 №-li Qayıdış, 2 №-li Qayıdış, 3 №-li Qayıdış, 4 №-li Qayıdış və 5 №-li Qayıdış qəsəbələri
21.21	8 №-li Qayıdış bələdiyyəsi	6 №-li Qayıdış, 7 №-li Qayıdış, 8 №-li Qayıdış, 9 №-li Qayıdış, 10 №-li Qayıdış və 11 №-li Qayıdış qəsəbələri

8. “Gədəbəy rayonu” bölməsi üzrə:
- 8.1. 22.3-cü sırada “Ariqdam kəndi” sözləri “Ariqdam, Daşbulaq və Qaradağ kəndləri” sözləri ilə əvəz edilsin;
- 8.2. 22.4-cü sırada “və Əyriyəng” sözləri “, Əyriyəng, İnekboğan, Kərimli, Köhnəqışlaq və Qasımlı” sözləri ilə əvəz edilsin;
- 8.3. 22.5, 22.6, 22.8, 22.9, 22.13, 22.17, 22.18, 22.20, 22.28, 22.29 və 22.30-cu sıralar çıxarılsın;
- 8.4. 22.10-cu sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:
“Bəydemirli, Çay Rəsullu, Düz Rəsullu, Gərməşöylü, Göyəlli, Göyəmli, Hüseynqulular, Kollu, Rəhimli, Şınıx, Təkyemişan və Turşsu kəndləri”;
- 8.5. 22.11-ci sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:
“Aytala, Dəyəqarabulaq, Düzyurd, Günəşli və Musayal kəndləri”;
- 8.6. 22.15-ci sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:
“Əmiraslanlı, Gərgər, Gödəkdərə, Heydərlı, Qarıkənd, Qasımağalı, Sarıhəsənli, Şəkərbəy, Yaqublu və Yenikənd kəndləri”;
- 8.7. 22.19-cu sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Dəyirməndağ, Hacıələkbərli, Kiçik Qaramurad, Köhnəkənd, Qarovultomba, Qurudərə, Leşkər, Parakənd, və Sarıköynək kəndləri”;

8.8. 22.21-ci sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Ataxal, Böyük Qaramurad, Əmir, Hacıalılar, Heriknaz, Kələman, Kəsəmən, Qaraməmmədli, Qızıltorpaq, Qozqaralı, Qurudərə, Poladlı və Toplar kəndləri”;

8.9. 22.23-cü sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Arabaçı, Çobankənd, Novoivanovka, Şahdağ və Yenikənd kəndləri”;

8.10. 22.25-ci sırada “Qalakənd” sözündən əvvəl “Çalburun,” sözü əlavə edilsin;

8.11. 22.27-ci sırada “Söyüdlü kəndi” sözləri “Ərtəpə, Pırbulaq, Soyuqbulaq və Söyüdlü kəndləri” sözləri ilə əvəz edilsin;

8.12. 22.31-ci sırada “Qarabulaq” sözündən əvvəl “Xarxar,” sözü əlavə edilsin.

9. “Goranboy rayonu” bölməsi üzrə:

9.1. 23.3-cü sırada “qəsəbələri və” sözlərindən sonra “Börü,” sözü əlavə edilsin;

9.2. 23.6, 23.11, 23.32 və 23.49-cu sıralar çıxarılsın;

9.3. 23.18-ci sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Əlirzalı və Xan Qərvənd kəndləri”;

9.4. 23.39-cu sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Sarov və Yəhərçi Qazaxlar kəndləri”;

9.5. 23.46-cı sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Erkeç, Mənəşli və Todan kəndləri”.

10. “Göygöl rayonu” bölməsi üzrə:

10.1. 25.22-ci sıra çıxarılsın;

10.2. 25.25-ci sırada “Gəncə,” sözündən sonra “Tulallar,” sözü əlavə edilsin.

11. “Xaçmaz rayonu” bölməsi üzrə:

11.1. 27.4-cü sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Bostançı, Dədəli, Hacıabdurəhimoba, Kiçik Baraxum, Nağıoba, Palıdı və Sibiroba kəndləri”;

11.2. 27.6 və 27.36-cı sıralar çıxarılsın;

11.3. 27.35-ci sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Çaxçaxlı, Maqsudkənd, Pərdiqıran, Susayqışlaq və Şollar kəndləri”.

12. “Qax rayonu” bölməsi üzrə:

12.1. 32.5-ci sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Əlibəyli, İbaxlı və İngiloy Kötüklü kəndləri”;

12.2. 32.9 və 32.12-ci sıralar çıxarılsın;

12.3. 32.11-ci sırada “Qaxbaş,” sözündən sonra “Qax İngiloy,” sözləri əlavə edilsin.

13. “Qəbələ rayonu” bölməsi üzrə:

13.1. 34.1, 34.4, 34.10, 34.12, 34.13, 34.16, 34.17, 34.18, 34.19, 34.20, 34.21, 34.22, 34.24, 34.29, 34.31, 34.36, 34.37, 34.38, 34.39, 34.41, 34.42, 34.44, 34.45, 34.47, 34.50 və 34.55-ci sıralar çıxarılsın;

13.2. 34.3-cü sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Bayramkoxalı, Mamaylı və Ovcullu kəndləri”;

13.3. 34.6-cı sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Böyük Pırelı və Kiçik Pırelı kəndləri”;

13.4. 34.8-ci sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Bunud, Həzrə və Məmmədəğalı kəndləri”;

13.5. 34.9-cu sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Cığatelli, Həməzəli və Xırxatala kəndləri”;

13.6. 34.11-ci sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Çuxur Qəbələ və Tövlə kəndləri”;

13.7. 34.15-ci sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Çarxana, Hacıalılı, Şamlı və Şəfili kəndləri”;

13.8. 34.23-cü sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Kürd və Qaradeyin kəndləri”;

13.9. 34.27-ci sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Bəyli, Quşlar və Savalan kəndləri”;

13.10. 34.30-cu sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Bılıx, Məlikli və Siləyli kəndləri”;

- 13.11. 34.32-ci sırada “Mıxlıqovaq” sözündən əvvəl “Kötüklü,” sözü əlavə edilsin;
13.12. 34.33-cü sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:
“Corlu, İmamlı və Mirzəbəyli kəndləri”;
13.13. 34.43-cü sırada “Dandıx” sözündən əvvəl “Abrıx,” sözü əlavə edilsin;
13.14. 34.46-cı sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:
“Tüntül və Yengicə kəndləri”;
13.15. 34.48-ci sırada “Vəndam qəsəbəsi” sözlərindən sonra “ və Seyidqışlaq kəndi” sözləri əlavə edilsin;
13.16. 34.49-cu sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:
“Uludaş və Yemişanlı kəndləri”;
13.17. 34.51-ci sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:
“Dizaxlı, Sarıhacallı, Yeni Dizaxlı və Zirik kəndləri”;
13.18. 34.52-ci sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:
“Topbağ və Yenikənd kəndləri”;
13.19. 34.53-cü sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:
“Kiçik Əmili, Mollaşixalı, Sırt Yengicə və Zalam kəndləri”;
13.20. 34.54-cü sıra “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:
“Daşca və Zaraqan kəndləri”.
14. “Quba rayonu” bölməsi üzrə:
14.1. 36.2-ci sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:
“Aleksyevka, İqrığ və Qacar Zeyid kəndləri”;
14.2. 36.7-ci sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:
“Qaraçay qəsəbəsi və Birinci Nügədi, Mirzəqışlaq kəndləri”;
14.3. 36.8-ci sırada “və Zeyid” sözlərindən əvvəl “, Yalavanc” sözü əlavə edilsin;
14.4. 36.10, 36.18, 36.21 və 36.35-ci sıralar çıxarılsın;
14.5. 36.20-ci sıra aşağıdakı məzmununda verilsin:

36.20	Küpçal-Dağlı bələdiyyəsi	Dağlı, Küpçal, Küsnət, Qələdüz , Qımıl və Üçgün kəndləri
-------	--------------------------	--

15. “Neftçala rayonu” bölməsi üzrə:
15.1. 41.3 və 41.10-cu sıralar çıxarılsın;
15.2. 41.15-ci sırada “Neftçala şəhəri” sözlərindən sonra “, Bankə qəsəbəsi və 2 №-li Mayak və Kürkənd kəndləri” sözləri əlavə edilsin.
16. “Samux rayonu” bölməsi üzrə:
16.1. 46.10 və 46.18-ci sıralar çıxarılsın;
16.2. 46.11-ci sırada “Qarayeri” sözündən əvvəl “Qaraarx,” sözü əlavə edilsin;
16.3. 46.19-cu sırada “Qədili” sözündən sonra “, Sarıqamış” sözü əlavə edilsin.
17. “Şamaxı rayonu” bölməsi üzrə:
17.1. 48.1, 48.6, 48.14, 48.16, 48.17, 48.27, 48.35 və 48.37-ci sıralar çıxarılsın;
17.2. 48.5-ci sırada “Çarhan” sözündən əvvəl “Adnalı, ” sözü əlavə edilsin;
17.3. 48.15-ci sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:
“Cabanı, Həmyəli, İkinci Cabanı və İkinci Çaylı kəndləri”;
17.4. 48.24-cü sırada “Mədrəsə qəsəbəsi” sözlərindən sonra “ və Kərkənc kəndi” sözləri əlavə edilsin;
17.5. 48.25-ci sırada “Əngəxaran” sözündən əvvəl “Çuxuryurd, ” sözü əlavə edilsin;
17.6. 48.30-cu sırada “kəndi” sözü “ və Talışnuru kəndləri” sözləri ilə əvəz edilsin;
17.7. 48.32-ci sırada “kəndi” sözü “, Mərzəndiyə kəndləri” sözü ilə əvəz edilsin;
17.8. 48.33-cü sırada “Saqıyan” sözündən sonra “, Şərədil” sözü əlavə edilsin;
17.9. 48.36-cı sırada “Şəhriyar qəsəbəsi” sözlərindən sonra “ və Kələxana kəndi” sözləri əlavə edilsin.
18. “Şəmkir rayonu” bölməsi üzrə:
18.1. 50.6, 50.10, 50.35 və 50.38-ci sıralar çıxarılsın;
18.2. 50.19-cu sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:
“ Daşbulaq və İrmaşlı kəndləri”;
18.3. 50.25-ci sırada “kəndi” sözü “ və Talış kəndləri” sözləri ilə əvəz edilsin;
18.4. 50.26-cı sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:
“Əhmədli, Göyməmmədli, Qasımahılar və Şeydlər kəndləri”;

18.5. 50.42-ci sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:
“Aşağı Çaykənd, Günəşli, Qaraqoyunlu, Varlı Həyat, Yeni Göyçə və Yuxarı Çaykənd kəndləri”.

19. “Tərtər rayonu” bölməsi üzrə:

19.1. 51.4-cü sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Buruc, Güləbatlı, Sarıcalı və Zolğəran kəndləri”;

19.2. 51.12-ci sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Bayandurlu, Xoruzlu və Kəbirli kəndləri”;

19.3. 51.13, 51.15, 51.16 və 51.24-cü sıralar çıxarılsın;

19.4. 51.20-ci sırada “Qaradağlı” sözündən əvvəl “Kəngərli,” sözü əlavə edilsin;

19.5. 51.28-ci sırada “Hacallı,” sözündən sonra “İrəvanlı,” sözü əlavə edilsin.

20. “Ucar rayonu” bölməsi üzrə:

20.1. 53.7-ci sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Küçəkənd, Qaracallı və Pirkənd kəndləri”;

20.2. 53.14-cü sıra çıxarılsın.

21. “Zaqatala rayonu” bölməsi üzrə:

21.1. 56.10, 56.11, 56.14, 56.18, 56.23 və 56.29-cu sıralar çıxarılsın;

21.2. 56.13-cü sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Cimcimax, Ələsgər, Gözbarax və Mamrux kəndləri”;

21.3. 56.15-ci sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Faldarlı və Qandax kəndləri”;

21.4. 56.17-ci sırada “Abaəli” sözündən sonra “, Fındıqlı” sözü əlavə edilsin;

21.5. 56.19-cu sırada “və Mazıx” sözləri “, Mazıx və Uzuntala” sözləri ilə əvəz edilsin;

21.6. 56.22-ci sırada “kəndi” sözü “ və Zəyəm kəndləri” sözləri ilə əvəz edilsin;

21.7. 56.24-cü sırada “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütunu aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Kəpənəkçi və Yengiyan kəndləri”.

Maddə 2. Bu Qanunun 1-ci maddəsi ilə edilən dəyişikliklər “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin birləşməsi yolu ilə yeni bələdiyyələrin yaradılması haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2014-cü il 30 may tarixli 977-IVQ nömrəli Qanununun 2-ci maddəsi nəzərə alınmaqla tətbiq edilir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 may 2014-cü il.

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 7, maddə 405; 2001, № 11, maddələr 689, 690, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2003, № 1, maddələr 11, 16, № 6, maddə 256; 2004, № 1, maddə 10, № 4, maddə 202, № 5, maddə 314, № 6, maddə 397; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 2, maddə 67, № 11, maddə 923, № 12, maddə 1005; 2007, № 11, maddələr 1053, 1082; 2008, № 5, maddə 354; 2009, № 6, maddə 410; 2010, № 3, maddə 173, № 4, maddələr 275, 276; 2011, № 2, maddə 71, № 12, maddə 1074; 2012, № 6, maddə 523) 30-cu maddəsinin 2-ci hissəsinə aşağıdakı məzmununda üçüncü abzas əlavə edilsin: “Bələdiyyələr hüquqi və fiziki şəxslərin yerli vergilər və ödənişlərlə bağlı borcları barədə onların müraciəti əsasında, 5 gündən gec olmayaraq arayış verirlər.”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 20 iyun 2014-cü il.

“Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 13-cü bəndini rəhbər tutaraq Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

Maddə 1. “Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002, № 4, I kitab, maddə 155; 2008, № 6, maddə 462) aşağıdakı məzmununda 11.4-cü maddə əlavə edilsin:

“11.4. Yerli vergi və ödənişlərin ödənilməsi banklar, poçt rabitəsinin milli operatoru, habelə mövcud nağdsız ödəmə vasitələri ilə həyata keçirilir. Bələdiyyələr tərəfindən yerli vergi və ödənişlərin nağd şəkildə qəbul olunması qadağandır.”.

Maddə 2. Bu Qanun 2015-ci il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 20 iyun 2014-cü il.

“Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 12-ci və 13-cü bəndlərini rəhbər tutaraq qərara alır:

“Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 8, maddə 520; 2004, № 5, maddə 314; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 6, maddə 486, № 8, maddə 657, № 11, maddə 923; 2007, № 11, maddə 1082; 2008, № 5, maddə 348, № 6, maddə 462, № 11, maddə 958, № 12, maddə 1048; 2011, № 12, maddə 1077; 2012, № 6, maddə 507) 9.1-ci maddəsində “torpağın ayrılması” sözlərindən sonra “, habelə Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn öhdəlikləri yerinə yetirmək məqsədi ilə torpağın dövlət mülkiyyətinə və ya icarəsinə verilməsi” sözləri əlavə edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 sentyabr 2014-cü il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndini rəhbər tutaraq qərara alır:

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 689; 2001, № 11, maddə 677; 2002, № 5, maddə 237; 2003, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; 2012, № 2, maddə 54, № 3, maddə 192, № 6, maddə 525, № 9, maddə 840, № 11, maddə 1059; 2013, № 3, maddə 233, № 6, maddə 597; № 11, maddələr 1262, 1263; № 12, maddə 1490; 2014, № 5, maddə 463, Azərbaycan Respublikasının 2014-cü il 30 may tarixli 978-IVQD nömrəli Qanunu) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. “Xəzər rayonu” bölməsinin 1.2.4-cü sırası ləğv edilsin.
2. “Pirallahı rayonu” bölməsinə aşağıdakı məzmununda 1.12.3-cü sıra əlavə edilsin:
“1.12.3. Gürgən bələdiyyəsi – Gürgən qəsəbəsi”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 28 oktyabr 2014-cü il.

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alır:

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 7, maddə 405; 2001, № 11, maddələr 689, 690, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2003, № 1, maddələr 11, 16, № 6, maddə 256; 2004, № 1, maddə 10, № 4, maddə 202, № 5, maddə 314, № 6, maddə 397; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 2, maddə 67, № 11, maddə 923, № 12, maddə 1005; 2007, № 11, maddələr 1053, 1082; 2008, № 5, maddə 354; 2009, № 6, maddə 410; 2010, № 3, maddə 173, № 4, maddələr 275, 276; 2011, № 2, maddə 71, № 12, maddə 1074; 2012, № 6, maddə 523; Azərbaycan Respublikasının 2014-cü il 20 iyun tarixli 1003-IVQD nömrəli Qanunu) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. aşağıdakı məzmununda 22-1-ci, 22-2-ci maddələr əlavə edilsin:

“Maddə 22-1. Bələdiyyə üzvlərinin səlahiyyətlərinin dayandırılması

1. Bələdiyyə üzvlərinin səlahiyyətlərinin dayandırılması onların “Bələdiyyə üzvünün statusu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 4-cü maddəsində nəzərdə tutulmuş hüquqlarının həyata keçirilməsinin müvəqqəti dayandırılmasından ibarətdir.

2. Bələdiyyə üzvlərinin səlahiyyətləri bu Qanunun 21-ci və 22-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş əsaslarla bələdiyyə üzvünün səlahiyyətlərinin itirilməsi və səlahiyyətlərinə xitam verilməsi barədə məhkəmənin qərarı qanuni qüvvəyə mindiyi gündən bu Qanunun 23-cü maddəsinin 2-ci hissəsinə uyğun olaraq bələdiyyə tərəfindən qərar qəbul edilənədək dayandırılır.

Maddə 22-2. Bələdiyyənin vaxtından əvvəl buraxılması

Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi ona bu Qanunun 52-2-ci maddəsinin 3-cü hissəsinə uyğun olaraq müraciət olduqda və bununla əlaqədar bələdiyyənin hesabatının dinlənilməsi nəticəsində onun fəaliyyətini qeyri-qənaətbəxş hesab etdikdə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası bələdiyyənin vaxtından əvvəl buraxılması haqqında qərar qəbul edir.”.

2. 23-cü maddənin 2-ci hissəsində “1-ci, 3-cü, 5-ci” sözləri “1-ci, 3-cü, 5-ci, 6-cı” sözləri ilə əvəz edilsin.

3. 52-2-ci maddə üzrə:

3.1. birinci və ikinci hissədə “Bələdiyyələr” sözü müvafiq olaraq “1. Bələdiyyələr” və “2. Bələdiyyələr” sözləri ilə əvəz edilsin;

3.2. maddəyə aşağıdakı məzmununda 3-cü hissə əlavə edilsin:

“3. Bu maddənin 1-ci hissəsində nəzərdə tutulan hesabatdan başqa, bələdiyyə hər ilin yanvar ayının üçüncü həftəsinin bazar ertəsi görülmüş işlər haqqında, o cümlədən maliyyə vəsaitlərinin və bələdiyyə mülkiyyətinin istifadəsi haqqında seçicilərinə hesabat verir. Hesabat yazılı formada tərtib edilir və bələdiyyənin iclaslarında təsdiq edilir. Yerli əhalini tanış etmək məqsədi ilə hesabat bələdiyyə binasının qarşısında xüsusi lövhələrdə yerləşdirilir, habelə elan, bülleten, vərəqə, yerli mətbuat, internet saytı və digər vasitələrlə əhaliyə çatdırılır.

Bələdiyyə seçicilərə verdiyi hesabatı təsdiq etdikdən sonra 10 gün müddətində bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqana göndərməlidir. Müvafiq bələdiyyənin ərazisində yaşayan və səsvermə hüququna malik olan vətəndaşların azı 25 faizinin iştirakını təmin edən və nəticələri protokolla (protokollarla) rəsmiləşdirilən yığıncaqda (yığıncaqlarda) iştirak edənlərin yarısından çoxu hesabat dövründə bələdiyyənin fəaliyyətini qeyri-qənaətbəxş hesab edilməsinin “lehinə” səs verdikdə bu barədə qərar qəbul edilir və yığıncağın (yığıncaqların) protokolu (protokolları) bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqana göndərilir. Protokolun forması və tərtibinə dair tələblər müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən olunur.

Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqan protokolu (protokolları) forma və tərtiblə bağlı tələblərə uyğunluq baxımından yoxlayır və uyğunsuzluq aşkar etdikdə protokolu (protokolları) geri qaytarır, uyğunsuzluq aşkar etmədikdə isə 20 gün müddətində bələdiyyənin hesabatı ilə birlikdə müvafiq icra hakimiyyəti orqanına göndərir.

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı hesabat dövründə bələdiyyənin fəaliyyətini qeyri-qənaətbəxş hesab etdikdə bələdiyyənin vaxtından əvvəl buraxılması ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə müraciət edir.”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 28 oktyabr 2014-cü il.

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq, “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununu “Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2014-cü il 20 iyun tarixli 1002-IVQD nömrəli Qanununa uyğunlaşdırmaq məqsədi ilə qərara alır:

Maddə 1. “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 7, maddə 405; 2001, № 11, maddələr 689, 690, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2003, № 1, maddələr 11, 16, № 6, maddə 256; 2004, № 1, maddə 10, № 4, maddə 202, № 5, maddə 314, № 6, maddə 397; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 2, maddə 67, № 11, maddə 923, № 12, maddə 1005; 2007, № 11, maddələr 1053, 1082; 2008, № 5, maddə 354; 2009, № 6, maddə 410; 2010, № 3, maddə 173, № 4, maddələr 275, 276; 2011, № 2, maddə 71, № 12, maddə 1074; 2012, № 6, maddə 523; 2014, № 8, maddə 956, Azərbaycan Respublikasının 2014-cü il 28 oktyabr tarixli 1103-IVQD nömrəli Qanunu) 43-cü maddəsinin birinci bəndinə aşağıdakı məzmununda ikinci və üçüncü cümlələr əlavə edilsin.

“Yerli vergi və ödənişlərin ödənilməsi banklar, poçt rabitəsinin milli operatoru, habelə mövcud nağdsız ödəmə vasitələri ilə həyata keçirilir. Bələdiyyələr tərəfindən yerli vergi və ödənişlərin nağd şəkildə qəbul olunması qadağandır.”.

Maddə 2. Bu Qanun 2015-ci il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 dekabr 2014-cü il.

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alır:

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 7, maddə 405; 2001, № 11, maddələr 689, 690, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2003, № 1, maddələr 11, 16, № 6, maddə 256; 2004, № 1, maddə 10, № 4, maddə 202, № 5, maddə 314, № 6, maddə 397; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 2, maddə 67, № 11, maddə 923, № 12, maddə 1005; 2007, № 11, maddələr 1053, 1082; 2008, № 5, maddə 354; 2009, № 6, maddə 410; 2010, № 3, maddə 173, № 4, maddələr 275, 276; 2011, № 2, maddə 71, № 12, maddə 1074; 2012, № 6, maddə 523; 2014, № 8, maddə 956, Azərbaycan Respublikasının 2014-cü il 28 oktyabr tarixli 1103-IVQD nömrəli Qanunu) 4-cü maddəsinin 2-ci hissəsinin ikinci cümləsində “yerli əhəmiyyətli yolların” sözləri “bələdiyyə yollarının” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 dekabr 2014-cü il.

“Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq, “Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununu “Büdcə sistemi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2014-cü il 20 iyun tarixli 1005-IVQD nömrəli Qanununa uyğunlaşdırmaq məqsədi ilə qərara alır:

“Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 690; 2001, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2004, № 4, maddə 202; 2005, № 2, maddə 62; 2007, № 11, maddə 1082; 2010, № 3, maddə 173; 2011, № 12, maddə 1075) 7-ci maddəsinin 2-ci bəndinə aşağıdakı məzmununda üçüncü cümlə əlavə edilsin:

“Bu maddənin 1.7-ci yarımbəndində göstərilən dövlət büdcəsindən yerli büdcələrə ayrılan dotasiya və subvensiyalar “Büdcə sistemi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 32.2.2-ci və 34.4-cü maddələri ilə müəyyən edilmiş qaydada verilir.”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 dekabr 2014-cü il.

**Azərbaycan Respublikasının 2003-cü il 17 iyun tarixli 478-IIQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş
“Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanı haqqında Əsasnamə”də dəyişiklik edilməsi barədə**

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq, “Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanı haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının Qanununu “Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2014-cü il 20 iyun tarixli 1002-IVQD nömrəli Qanununa uyğunlaşdırmaq məqsədi ilə qərara alır:

Maddə 1. Azərbaycan Respublikasının 2003-cü il 17 iyun tarixli 478-IIQ nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2003, № 10, maddə 537; 2006, № 2, maddə 67) ilə təsdiq edilmiş “Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanı haqqında Əsasnamə”nin 3.1.1-ci maddəsində “tam məbləğdə” sözlərindən sonra “banklar, poçt rabitəsinin milli operatoru, habelə mövcud nağdsız ödəmə vasitələri ilə” sözləri əlavə edilsin.

Maddə 2. Bu Qanun 2015-ci il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 dekabr 2014-cü il.

“Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 12-ci və 13-cü bəndlərini rəhbər tutaraq qərara alır:

“Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 8, maddə 520; 2004, № 5, maddə 314; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 6, maddə 486, № 8, maddə 657, № 11, maddə 923; 2007, № 11, maddə 1082; 2008, № 5, maddə 348, № 6, maddə 462, № 11, maddə 958, № 12, maddə 1048; 2011, № 12, maddə 1077; 2012, № 6, maddə 507; Azərbaycan Respublikasının 2014-cü il 30 sentyabr tarixli 1052-IVQD nömrəli Qanunu) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 9.1-ci maddədə “vətəndaşlarının mülkiyyətinə” sözlərindən sonra “bu Qanunun 9.8-ci maddəsində müəyyən edilmiş məhdudiyyət nəzərə alınmaqla” sözləri əlavə edilsin;

2. aşağıdakı məzmununda 9.8-ci maddə əlavə edilsin:

“9.8. “Torpaqların dövlət ehtiyacları üçün alınması haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda və Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdə müəyyən edilən hallar istisna olmaqla, bu Qanunun 9.1-ci maddəsində müəyyən edilmiş əsaslarla mülkiyyətinə fərdi yaşayış evinin tikintisi üçün torpaq sahəsi əldə etmiş şəxs həmin torpaq sahəsini beş il müddətində özgəninkiləşdirə bilməz. Belə məhdudiyyət bələdiyyənin qərarında və bu Qanunun 6.2-ci maddəsinə əsasən tərəflər arasında bağlanmalı olan müqavilədə nəzərdə tutulmalıdır.”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 16 dekabr 2014-cü il.

“Bələdiyyə qulluğu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndini rəhbər tutaraq qərara alır:

“Bələdiyyə qulluğu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 687; 2004, № 1, maddə 10; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 3, maddə 225; 2009, № 11, maddə 878; 2010, № 4, maddə 276; 2011, № 2, maddə 71, № 12 maddə1076) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 5-ci maddənin ikinci hissəsində “bələdiyyənin sədri birbaşa təyin edir” sözləri “bələdiyyənin müsabiqə komissiyasının qiymətləndirməsinin nəticəsinə uyğun olaraq bələdiyyənin sədri təyin edir” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Aşağıdakı məzmununda 5-1 - 5-3-cü maddələr əlavə edilsin:

“Maddə 5-1. Bələdiyyə qulluğuna qəbul

Bu Qanunun 5-ci maddəsinin ikinci hissəsinin tələbləri nəzərə alınmaqla bələdiyyə qulluğuna vətəndaşlar müsabiqə əsasında qəbul edilirlər.

Bələdiyyə qulluğuna qəbulun müsabiqə əsasında keçirilməsi üçün 5 nəfər bələdiyyə üzvü və qulluqçusundan ibarət bələdiyyənin müsabiqə komissiyası (bundan sonra - müsabiqə komissiyası) yaradılır. Müsabiqə komissiyasının tərkibi, sədri və sədrinin müavini bələdiyyənin qərarı ilə təsdiq edilir.

Müsabiqə komissiyası öz fəaliyyətini iclaslar vasitəsilə həyata keçirir. Müsabiqə komissiyasının iclasları üzvlərinin yarısından çoxu iştirak etdikdə səlahiyyətli. Sədr olmadıqda icaslara sədrin müavini sədrlik edir.

Müsabiqə komissiyasının fəaliyyəti qanunçuluq, obyektivlik, şəffaflıq və bərabərlik prinsipləri əsasında həyata keçirilir.

Müsabiqə komissiyasının işinə müdaxilə yolverilməzdir.

Müsabiqə komissiyası namizədlərin müvafiq vəzifəyə uyğunluğunu onların bilik səviyyəsinə, peşə hazırlığına, ümumi dünyagörüşünə və müvafiq vəzifə üçün tələb olunan keyfiyyətlərə əsasən qiymətləndirir.

Müsabiqə komissiyasının işinə müvafiq sahələr üzrə ekspertlər cəlb edilə bilər.

Müsabiqənin elan edilməsi, sənədlərin qəbulu, keçirilməsi və nəticələrinin qiymətləndirilməsi qaydası müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir.

Maddə 5-2. Müsabiqə komissiyası üzvlərinin hüquq və vəzifələri, təşkilati məsələlər

Müsabiqə komissiyası üzvlərinin müsabiqə komissiyasının səlahiyyətlərinə aid məsələlərin həllində iştirak etmək, təkliflər vermək, habelə bu komissiyanın qərar, protokol və digər sənədləri ilə tanış olmaq, onlarla razılaşmadıqda xüsusi rəy vermək hüququ vardır.

Müsabiqə komissiyası üzvlərinin vəzifələri aşağıdakılardır:

müsabiqə komissiyasının iclaslarını üzrsüz səbəbdən buraxmamaq və vaxtında müsabiqənin keçirilmə yerində olmaq;

müsabiqə komissiyasının iclaslarında baxılan məsələlər üzrə səsvermədə iştirak etmək;

müsabiqə komissiyası üzvünün adına və qərəzsizliyinə xələl gətirə biləcək hərəkətlərə və çıxışlara yol verməmək.

Müsabiqə komissiyasının üzvləri müsabiqə zamanı aşağıda göstərilən tələblərə əməl etməlidirlər:

namizədin şəxsiyyətinə və fikirlərinə hörmətlə yanaşmaq;

namizədə müvafiq vəzifəyə yararlı olub-olmaması barədə fikir bildirməmək;

müsabiqənin keçirildiyi otağı tərk etməmək və rabitə vasitələrindən istifadə etməmək.

Müsabiqə komissiyasının üzvü namizədlərdən hər hansı biri ilə yaxın qohumluq, şəxsi yaxınlıq, asılılıq münasibətində olduqda, yaxud obyektiv qiymətləndirməyə mənfi təsir edə bilən hallar mövcud olduqda, özü-özünə etiraz etməlidir. Eyni qaydada namizəd belə əsaslar olduqda, müsabiqə başlamazdan əvvəl müsabiqə komissiyasının hər hansı üzvünə (üzlərinə) etiraz edə bilər.

Bu maddənin dördüncü hissəsinə uyğun olaraq əsaslandırılmış etiraz verildikdə, barəsində etiraz verilmiş müsabiqə komissiyası üzvü həmin etirazın verilməsinə səbəb olmuş namizədə münasibətdə müsabiqə komissiyasının qiymətləndirməsində iştirak edə bilməz. Əgər etiraz nəticəsində müsabiqə komissiyasının fəaliyyətini həyata keçirməsi mümkün olmazsa, həmin namizədə münasibətdə müsabiqə komissiyası yenidən təşkil olunur.

Müsabiqə komissiyasının iclaslarında baxılan məsələlər üzrə qərarlar açıq səsvermə və sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir. Səslər bərabər olduqda, sədrlik edənin səsi həlledicidir. Müsabiqə komissiyasının iclası protokollaşdırılır, protokol iclasda iştirak edən bütün müsabiqə komissiyası üzvləri tərəfindən imzalanır. Müsabiqə komissiyası üzvünün xüsusi rəyi olduqda, protokolda bununla bağlı qeyd aparılır və xüsusi rəy protokola əlavə olunur.

Müsabiqə zamanı namizədin arzusu ilə videoçəkilişdən istifadə edilə bilər. Bu halda videoçəkiliş müsabiqə komissiyasının normal fəaliyyətinə maneçilik törətməməlidir.

Müsabiqənin nəticəsi ilə razı olmayan namizədlər həmin nəticələr elan olunduğu gündən 30 gün müddətində Azərbaycan Respublikasının İnzibati Prosesual Məcəlləsi ilə müəyyən edilmiş qaydada bələdiyyəyə və ya məhkəməyə şikayət verə bilərlər.

Maddə 5-3. Bələdiyyə qulluğuna qəbulla bağlı məhdudiyyətlər

Hansı şəxslər bələdiyyə qulluğuna aşağıdakı hallarda qəbul edilə bilməz:

onun fəaliyyət qabiliyyətinə malik olmaması və ya məhdud fəaliyyət qabiliyyətinə malik olması məhkəmənin qərarı ilə təsdiq edilərsə;

məhkumluğu ödənilməmiş və ya götürülməmiş;

bələdiyyənin sədri, bələdiyyə sədrinin müavinləri və bilavasitə tabeliyində və ya nəzarəti altında işləyəcəyi bələdiyyə qulluqçusu ilə yaxın qohumluq və ya qudalıq (ər-arvadlar, onların valideynləri, qardaşları, bacıları, övladları) əlaqəsi olduqda;

barəsində tibbi xarakterli məcburi tədbirlərin tətbiqinə dair məhkəmənin qanuni qüvvəyə minmiş qərarı olarsa.”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 fevral 2015-ci il.

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndini rəhbər tutaraq, “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununu “Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlığı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2014-cü il 30 may tarixli 973-IVQD nömrəli Qanununa uyğunlaşdırmaq məqsədi ilə **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 7, maddə 405; 2001, № 11, maddələr 689, 690, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2003, № 1, maddələr 11, 16, № 6, maddə 256; 2004, № 1, maddə 10, № 4, maddə 202, № 5, maddə 314, № 6, maddə 397; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 2, maddə 67, № 11, maddə 923, № 12, maddə 1005; 2007, № 11, maddələr 1053, 1082; 2008, № 5, maddə 354; 2009, № 6, maddə 410; 2010, № 3, maddə 173, № 4, maddələr 275, 276; 2011, № 2, maddə 71, № 12, maddə 1074; 2012, № 6, maddə 523; 2014, № 8, maddə 956, № 11, maddə 1376; Azərbaycan Respublikasının 2014-cü il 16 dekabr tarixli 1134-IVQD və 1148-IVQD nömrəli qanunları) 21-ci maddəsinin 3-cü bəndində “vətəndaşlığından çıxdıqda” sözləri “vətəndaşlığına xitam verildikdə” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 3 aprel 2015-ci il.

Bələdiyyə qulluqçularının etik davranış qaydaları haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Bu Qanun Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 1-ci bəndinə uyğun olaraq, bələdiyyə qulluqçuları üçün etik davranış qaydalarını və prinsiplərini, habelə həmin qayda və prinsiplərə əməl olunması ilə bağlı hüquqi mexanizmləri müəyyən edir.

1-ci fəsil

ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Maddə 1. Qanunun əhatə dairəsi

1.1. Bu Qanun bələdiyyə qulluqçusu statusu olan bütün şəxslərə şamil edilir.

1.2. Hər bir bələdiyyə qulluqçusu qanunun aliliyini, insan hüquqlarını, demokratik prinsipləri və etik davranış qaydalarını rəhbər tutaraq, bu Qanunun müddəalarına əməl etməyə borcludur.

Maddə 2. Qanunun məqsədləri

2.0. Bu Qanunun məqsədləri aşağıdakılardan ibarətdir:

2.0.1. yerli özünüidarə orqanlarının və bələdiyyə qulluğunun nüfuzunun artırılması, vətəndaşların yerli özünüidarə orqanlarına və bələdiyyə qulluqçularına etimadının yüksəldilməsi;

2.0.2. yerli özünüidarə orqanlarının və bələdiyyə qulluqçularının fəaliyyətində səmərəliliyin və şəffaflığın artırılması;

2.0.3. yerli özünüidarə orqanlarında korrupsiyanın və bələdiyyə qulluqçularının fəaliyyətində maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması;

2.0.4. bələdiyyə qulluqçuları tərəfindən etik davranış qaydalarına əməl olunmasının təmin edilməsi;

2.0.5. bələdiyyə qulluqçularından gözlənilən davranış barədə vətəndaşların məlumatlandırılması;

2.0.6. yerli özünüidarə orqanlarının və bələdiyyə qulluqçularının fəaliyyətinin qiymətləndirilməsinə vətəndaşların təsir imkanlarının genişləndirilməsi.

Maddə 3. Xidməti davranışın hüquqi tənzimlənməsi

3.1. Bələdiyyə qulluqçusunun xidməti davranışı onun qanunla müəyyən olunmuş hüquqlarının həyata keçirilməsi və vəzifələrinin yerinə yetirilməsi ilə əlaqədar fəaliyyətidir. Bələdiyyə qulluqçusunun xidməti davranışı bu Qanunla müəyyən edilmiş etik davranış qaydalarına və prinsiplərinə əsaslanmalıdır.

3.2. Bələdiyyə qulluqçusunun xidməti davranışı bu Qanuna, digər normativ hüquqi aktlara və müvafiq yerli özünüidarəetmə orqanının qəbul etdiyi qərarlara uyğun olaraq tənzimlənir.

2-ci fəsil

ETİK DAVRANIŞ QAYDALARI

Maddə 4. Peşəkarlıq və fərdi məsuliyyətin artırılması

4.1. Şəxsin, cəmiyyətin, bələdiyyənin və dövlətin maraqları naminə bələdiyyə qulluqçusu öz xidməti vəzifələrini səmərəli yerinə yetirməyə borcludur.

4.2. Bələdiyyə qulluqçusu öz fəaliyyətini qanunla müəyyən olunmuş səlahiyyətlər çərçivəsində və peşəkarlıqla yerinə yetirməyə borcludur.

4.3. Bələdiyyə qulluqçusu etik davranışı və peşəkar fəaliyyəti ilə yerli özünüidarə orqanlarına inamı artırmalı və möhkəmləndirməlidir.

Maddə 5. Loyallıq

5.1. Bələdiyyə qulluqçusu onun xidməti vəzifəsinə aid olmadığı hallarda, yerli özünüidarə orqanlarının, onların rəhbərlərinin fəaliyyəti ilə əlaqədar (qanunsuz fəaliyyət istisna olmaqla) tənqidi ictimai mülahizələrdən, çıxışlardan və onların fəaliyyətinə ictimai qiymət verilməsindən çəkinməlidir. Bu, bələdiyyə qulluqçusunun elmi-pedaqoji fəaliyyəti ilə bağlı çıxışlarına və ya elmi yazılarına şamil edilmir.

5.2. Bələdiyyə qulluqçusu bələdiyyə qulluğu ilə bağlı vəzifələrin icrasına uyğun olmayan və onun adına xələl gətirə biləcək, habelə yerli özünüidarə orqanının nüfuzunu aşağı sala biləcək hərəkətlərə yol verməməlidir.

5.3. Bələdiyyə qulluqçusu bələdiyyə qulluğu ilə bağlı qanunla nəzərdə tutulmuş məhdudiyətlərə əməl etməlidir.

Maddə 6. İnsanların hüquq və azadlıqlarına, qanuni maraqlarına, şərəf və ləyaqətinə və işgüzar nüfuzuna hörmət. Hüquqi şəxslərin işgüzar nüfuzuna hörmət

6.1. Bələdiyyə qulluqçularının fəaliyyəti insanların hüquq və azadlıqlarının, qanuni maraqlarının təmin olunmasına (qorunmasına) xidmət etməlidir.

6.2. Bələdiyyə qulluqçusu insanların hüquq və azadlıqlarını, qanuni maraqlarını pozan, onların şərəf, ləyaqət və işgüzar nüfuzunu ləkələyə biləcək qərarlara və hərəkətlərə (və ya hərəkətsizliyə) yol verməməlidir.

6.3. Bələdiyyə qulluqçusu xidməti vəzifələrinin icrası ilə bağlı fiziki şəxslərin, habelə digər bələdiyyə qulluqçularının şəxsi həyatı, şərəf və ləyaqəti barədə ona məlum olan məlumatların konfidensiallığını təmin etməlidir.

6.4. Bələdiyyə qulluqçusu hüquqi şəxslərin işgüzar nüfuzuna hörmətlə yanaşmalı və onların işgüzar nüfuzunu ləkələyə biləcək hərəkətlərə (və ya hərəkətsizliyə) yol verməməlidir.

Maddə 7. Mədəni davranış

Bələdiyyə qulluqçusu bütün şəxslərlə, o cümlədən birbaşa və yuxarı rəhbəri ilə və ya tabeliyindəki şəxslərlə münasibətdə nəzakətli, xeyirxah, diqqətli və səbirli olmalıdır.

Maddə 8. Əmr, sərəncam və tapşırıqların yerinə yetirilməsi

8.1. Bələdiyyə qulluqçusu birbaşa və ya yuxarı rəhbərinin qanunlara uyğun olan və səlahiyyətləri daxilində qəbul etdiyi yazılı əmr, sərəncamı və ya verdiyi şifahi tapşırıqları yerinə yetirməyə borcludur.

8.2. Bələdiyyə qulluqçusu birbaşa və ya yuxarı rəhbəri tərəfindən ona verilən əmr, sərəncam və ya tapşırığın qanuna və ya digər normativ hüquqi akta zidd olmasına əmindirsə, bu barədə yazılı əsaslandırmanı birbaşa və ya yuxarı rəhbərinə təqdim etməlidir. O, birbaşa rəhbərindən bu əmr, sərəncam və ya tapşırığın yazılı şəkildə təsdiq olunmasını tələb etməlidir. Birbaşa rəhbərindən yazılı şəkildə əmr, sərəncam və ya tapşırıq almasına baxmayaraq, bələdiyyə qulluqçusu onların normativ hüquqi akta zidd olduğuna inanmaqda davam edərsə, o, həmin əmr, sərəncam və ya tapşırığın yerinə yetirilməsindən imtina edə bilər.

8.3. Qanuni göstərişlərin yerinə yetirilməməsi intizam məsuliyyətinə səbəb olur.

Maddə 9. Qərəzsizlik

9.1. Bələdiyyə qulluqçusu xidməti vəzifəsini yerinə yetirərkən və ya qərar qəbul edərkən qərəzsiz olmalı və bu zaman irqinə, milliyətinə, dininə, dilinə, cinsinə, sosial mənşəyinə, əmlak vəziyyətinə, qulluq mövqeyinə, əqidəsinə, ictimai və ya hər hansı digər birliyə mənsubiyyətinə görə hər hansı şəxsin və ya şəxslər qrupunun üstünlüyünə və ya belə üstünlüyün əldə edilməsi üçün şərait yaradılmasına yol verməməlidir.

9.2. Bələdiyyə qulluqçusu xidməti vəzifələrinin yerinə yetirilməsi zamanı siyasi bitərəfliyə əməl etməyə borcludur.

9.3. Bələdiyyə qulluqçusu özünün və ya maraqlı şəxslərin mənafələrinin onun xidməti vəzifələrinin yerinə yetirilməsinə təsir göstərməsinə yol verməməli və belə təsir üçün şərait yaratmamalıdır.

Maddə 10. Maddi və qeyri-maddi nemətlərin, imtiyazların və ya güzəştlərin əldə edilməsinə yol verilməməsi

10.1. Bələdiyyə qulluqçusunun qanunsuz olaraq maddi və qeyri-maddi nemətlər, imtiyazlar və ya güzəştlər əldə etməyə yönəlmiş hərəkətlər (hərəkətsizlik) etməsi və ya qərarlar qəbul etməsi qadağandır.

10.2. Bələdiyyə qulluqçusu onun hərəkətlərinin (hərəkətsizliyinin) və ya qərarlarının maddi və qeyri-maddi nemətlər, imtiyazlar və ya güzəştlər əldə etməyə gətirib çıxarmasını istisna edən tədbirlər görməlidir.

Maddə 11. Korrupsiyanın qarşısının alınması

11.1. Bələdiyyə qulluqçusuna qanunsuz maddi və qeyri-maddi nemətlər, imtiyazlar və ya güzəştlər təklif olunduğu hallarda, bələdiyyə qulluqçusu onlardan imtina etməlidir. Maddi və qeyri-maddi nemətlər, imtiyazlar və ya güzəştlər bələdiyyə qulluqçusuna ondan asılı olmayan səbəblərdən verilsə, o, bu barədə birbaşa rəhbərinə məlumat verməlidir və maddi və qeyri-maddi nemətlər, imtiyazlar və ya güzəştlər bələdiyyə qulluqçusunun qulluq keçdiyi bələdiyyə orqanına akt üzrə təhvil verilməlidir.

11.2. Tərəflərindən biri bələdiyyə qulluqçusunun qulluq keçdiyi bələdiyyə orqanı olan əqdlərdə həmin bələdiyyə qulluqçusu digər tərəf ola bilməz.

Maddə 12. Hədiyyə alma ilə əlaqədar məhdudiyətlər

12.1. Bələdiyyə qulluqçusu xidməti vəzifələrinin qərəzsiz icrasına təsir edə bilən və ya belə təsir təəssüratı yaradan, yaxud onun vəzifələrinin icrası müqabilində mükafat qismində verilən və ya belə mükafat təəssüratı yaradan hədiyyələri özü və digər şəxslər üçün tələb edə və ya qəbul edə bilməz. Bu qayda qonaqpərvərliklə bağlı və dəyəri “Korrupsiyaya qarşı mübarizə haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulmuş məbləğdən yuxarı olmayan hədiyyələrin təqdim olunduğu hallara şamil edilmir.

12.2. Bələdiyyə qulluqçusu hədiyyənin qəbul edilməsi və ya qonaqpərvərlikdən istifadə ilə bağlı qərara gələ bilmədiyi hallarda bu məsələ barədə birbaşa rəhbərinin rəyini öyrənməlidir.

Maddə 13. Maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması

13.1. Bələdiyyə qulluqçusu qulluq etdiyi dövrdə maraqların toqquşmasına yol verməməlidir və qanunsuz olaraq öz vəzifə səlahiyyətlərindən şəxsi maraqları üçün istifadə etməməlidir.

13.2. Bələdiyyə qulluqçusunun xidməti vəzifələri ilə onun şəxsi maraqları arasında ziddiyyət yarana biləcəyi hallarda o, bələdiyyə qulluğuna qəbul olunduqda, habelə bundan sonrakı dövrdə həmin maraqların xarakteri barədə məlumat verməyə borcludur.

13.3. Bələdiyyə qulluqçusu başqa vəzifəyə keçmə ilə əlaqədar təkliflərin maraqların toqquşmasına səbəb ola biləcəyi hallarda bu barədə bələdiyyə orqanının rəhbərinə məlumat verməlidir.

13.4. Bələdiyyə qulluqçusu vəzifəyə təyin edilərkən və bundan sonrakı müddətdə etik davranış qaydaları, korrupsiyaya qarşı mübarizə və maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması ilə bağlı normativ hüquqi və normativ xarakterli aktlarla tanış olmalıdır. Həmin aktlara əməl edilməsi ilə bağlı bələdiyyə qulluqçusunda hər hansı sual yaranıqda, bu barədə birbaşa və ya yuxarı rəhbərinə müraciət etməlidir.

Maddə 14. Əmlakdan istifadə

14.1. Bələdiyyə qulluqçusu istifadəsində olan bələdiyyə əmlakından, maliyyə vəsaitlərindən, rabitə, kompyuter və digər kommunikasiya sistemlərindən, nəqliyyat vasitələrindən və digər maddi-texniki təchizat avadanlığından qənaətlə və səmərəli istifadə etməlidir.

14.2. Bələdiyyə qulluqçusuna bələdiyyə əmlakından, maliyyə vəsaitlərindən, rabitə, kompyuter və digər kommunikasiya sistemlərindən, nəqliyyat vasitələrindən və digər maddi-texniki təchizat avadanlığından şəxsi maraqları naminə, habelə xidməti vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar olmayan digər məqsədlər üçün istifadə etmək qadağandır.

Maddə 15. Məlumatlardan istifadə

15.1. Bələdiyyə qulluqçusu xidmət etdiyi yerli özünüidarə orqanının sərəncamında olan məlumatların qanunla müəyyən olunmuş qaydada əldə olunmasının və yayılmasının mümkünlüyünü təmin etməlidir.

15.2. Bələdiyyə qulluqçusu yerli özünüidarə orqanında müəyyən olunmuş xidməti informasiyanın təqdim edilməsi qaydalarına əməl etməlidir.

15.3. Bələdiyyə qulluqçusu xidməti fəaliyyəti zamanı əldə etdiyi məlumatlardan şəxsi maraqları üçün istifadə edə bilməz.

Maddə 16. İctimai və ya siyasi fəaliyyət

16.1. Bələdiyyə qulluqçusunun ictimai və ya siyasi fəaliyyəti, yaxud ictimai və ya siyasi birliyə mənsubiyyəti onun xidməti vəzifələrini qərəzsiz və obyektiv yerinə yetirdiyinə ictimai şübhə doğurmamalıdır.

16.2. Bələdiyyə qulluqçusu qulluq mövqeyindən istifadə edərək, digər bələdiyyə qulluqçularını ictimai və ya siyasi birliklərin, yaxud dini təşkilatların fəaliyyətində iştiraka təhrik etməməlidir.

16.3. Bələdiyyə qulluqçusuna bələdiyyə orqanlarında ictimai və ya siyasi birliklərin (həmkarlar ittifaqları istisna olmaqla), yaxud dini təşkilatların struktur bölmələrini yaratmaq və ya həmin orqanlarda göstərilən struktur bölmələrin yaradılmasına yardım etmək qadağandır.

16.4. Bələdiyyə qulluqçusuna seçkilər zamanı öz vəzifə mövqeyindən və səlahiyyətlərindən özünün və ya digər namizədlərin, siyasi partiyaların, siyasi partiyaların bloklarının xeyrinə istifadə etmək qadağandır.

3-cü fəsil

ETİK DAVRANIŞ QAYDALARININ HƏYATA KEÇİRİLMƏSİNİN TƏMİN EDİLMƏSİ

Maddə 17. Təminatlar sistemi

17.0. Bələdiyyə qulluqçusu tərəfindən etik davranış qaydalarına əməl olunmasını təmin etmək üçün:

17.0.1. bələdiyyə qulluqçusunun davranışının etik davranış qaydalarına uyğunluğu onun özü, birbaşa və yuxarı rəhbəri tərəfindən müntəzəm təhlil edilir;

17.0.2. onun birbaşa və ya yuxarı rəhbəri tərəfindən bu fəsildə nəzərdə tutulmuş tədbirlər görülür.

Maddə 18. Etik davranış qaydalarına əməl olunmasına nəzarət

18.1. Etik davranış qaydalarına əməl olunmasına bələdiyyənin sədri nəzarət edir.

18.2. Bələdiyyənin sədri:

18.2.1. öz davranışı ilə etik davranış qaydalarına əməl olunmasına nümunə göstərməlidir;

18.2.2. tabeliyində olan bələdiyyə qulluqçuları arasında onların tutduqları vəzifələrə uyğun olaraq vəzifə bölgüsü aparmalıdır;

18.2.3. tabeliyində olan şəxsləri hüquqa və hamılıqla qəbul edilmiş etik normalara zidd olan hərəkət etməyə və qərarlar qəbul etməyə sövq etməməlidir;

18.2.4. rəhbərlik etdiyi yerli özünüidarə orqanlarına və onların struktur bölmələrinə kadrların seçilməsi və yerləşdirilməsi zamanı qanunvericiliyin tələblərinə əməl etməlidir;

18.2.5. etik davranış qaydalarının pozulmasının qarşısının alınması və profilaktikası üzrə tədbirlər görməlidir;

18.2.6. tabeliyində olan bələdiyyə qulluqçularına etik davranış qaydalarını izah etməli və müraciət olunduğu təqdirdə etik davranış qaydalarına əməl olunmasına dair onlara tövsiyələr verməlidir;

18.2.7. etik davranış qaydalarını pozan bələdiyyə qulluqçularının intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi üçün tədbirlər görməlidir;

18.2.8. vətəndaşları və təşkilatları etik davranış qaydaları, eləcə də bələdiyyə qulluqçularının həmin qaydalara əməl etməsini tələb etmək hüququna malik olduqları barədə məlumatlandırmaq üçün tədbirlər görməlidir;

18.2.9. etik davranış qaydalarının pozulması halları ilə bağlı həyata keçirilmiş tədbirlər barədə vətəndaşları, təşkilatları və bələdiyyə orqanlarını məlumatlandırmalıdır;

18.2.10. etik davranış qaydalarının pozulmasının nəticələrinin aradan qaldırılması, habelə bələdiyyə orqanına ictimai etimadın artırılması üçün tədbirlər görməlidir.

Maddə 19. Etik davranış qaydalarının pozulmasına görə məsuliyyət

19.1. Etik davranış qaydalarının pozulması bələdiyyə qulluqçusunun intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi üçün əsasdır.

19.2. Aşağıdakı hallarda intizam icraatına başlanıla bilər:

19.2.1. bu Qanunun müddələrinin bələdiyyə qulluqçusu tərəfindən pozulduğu barədə hüquqi və ya fiziki şəxslərdən şikayət və ya digər məlumatın daxil olması;

19.2.2. kütləvi informasiya vasitələrində bələdiyyə qulluqçusu tərəfindən bu Qanunun müddələrinin pozulduğu və maraqların toqquşmasına yol verildiyi barədə məlumatın dərc edilməsi.

19.3. İntizam icraatı zamanı bələdiyyə qulluqçusu tərəfindən yol verilən hüquq pozuntusunda cinayət tərkibinin əlamətləri aşkar edildikdə, həmin əlamətləri aşkar etmiş bələdiyyə orqanının rəhbəri bu barədə cinayət təqibi orqanına məlumat verməlidir.

Maddə 20. İntizam məsuliyyətinin növləri

20.1. Etik davranış qaydalarının pozulmasına görə aşağıdakı intizam məsuliyyəti tədbirlərindən biri tətbiq edilə bilər:

20.1.1. töhmət vermək;

20.1.2. sonuncu xəbərdarlıqla şiddətli töhmət vermək;

20.1.3. aşağı vəzifəyə keçirmək;

20.1.4. bələdiyyə qulluğundan azad etmək.

20.2. İntizam tənbehi tətbiq edilərkən bələdiyyə qulluqçusunun şəxsiyyəti, kollektivdə nüfuzu, peşəkarlıq səviyyəsi, onun törətdiyi xətanın xarakteri nəzərə alınmalıdır. Bu maddənin 20.1-ci maddəsində göstərilmiş intizam tənbehlərindən hər hansı biri tətbiq olunmadan bələdiyyə qulluqçusuna yazılı və ya şifahi qaydada xəbərdarlıq edilə bilər.

20.3. Etik davranış qaydalarını pozmuş bələdiyyə qulluqçusu barəsində intizam məsuliyyəti tədbiri pozuntunun aşkar edildiyi gündən etibarən 30 gün ərzində tətbiq edilir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 28 aprel 2015-ci il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 12, maddə 689; 2001, № 11, maddə 677; 2002, № 5, maddə 237; 2003, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; 2012, № 2, maddə 54, № 3, maddə 192, № 6, maddə 525, № 9, maddə 840, № 11, maddə 1059; 2013, № 3, maddə 233, № 6, maddə 597, № 11, maddələr 1262, 1263, № 12, maddə 1490; 2014, № 5, maddə 463, № 7, maddə 760, № 11, maddə 1375) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. “Culfa rayonu” bölməsinin 60.10-cu və 60.17-ci sıraları ləğv edilsin.
2. “Babək rayonu” bölməsinə aşağıdakı məzmununda 59.28-ci və 59.29-cu sıralar əlavə edilsin:
“59.28. Göynük bələdiyyəsi – Göynük kəndi
59.29. Nəhəcir bələdiyyəsi – Nəhəcir kəndi”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 may 2015-ci il.

**Azərbaycan Respublikasının 2002-ci il 15 mart tarixli 274-IIQ sayılı Qanunu ilə təsdiq edilmiş
“Bələdiyyə torpaqlarının ayrılmasına dair sənədlərin hazırlanması və razılaşdırılması qaydaları
haqqında Əsasnamə”də dəyişiklik edilməsi barədə**

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 12-ci və 13-cü bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikasının 2002-ci il 15 mart tarixli 274-IIQ sayılı Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2002, № 5, maddə 216; 2003, № 6, maddə 256; 2004, № 4, maddə 212, № 5, maddə 314; 2006, № 2, maddə 67, № 6, maddə 478, № 11, maddə 923; 2008, № 12, maddə 1048; 2014, № 3, maddə 234; 2015, № 3, maddə 248) ilə təsdiq edilmiş “Bələdiyyə torpaqlarının ayrılmasına dair sənədlərin hazırlanması və razılaşdırılması qaydaları haqqında Əsasnamə”nin 10-cu hissəsinə “vətəndaşlarının mülkiyyətinə” sözlərindən sonra “Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 9.8-ci maddəsi ilə müəyyən edilmiş məhdudiyət nəzərə alınmaqla” sözləri əlavə edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 sentyabr 2015-ci il.

“Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 12-ci və 13-cü bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 8, maddə 520; 2004, № 5, maddə 314; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 6, maddə 486, № 8, maddə 657, № 11, maddə 923; 2007, № 11, maddə 1082; 2008, № 5, maddə 348, № 6, maddə 462, № 11, maddə 958, № 12, maddə 1048; 2011, № 12, maddə 1077; 2012, № 6, maddə 507; 2014, № 10, maddə 1170; 2015, № 2, maddə 85) 7.2-ci maddəsində “yerli əhəmiyyətli və təsərrüfatdaxili yolların” sözləri “bələdiyyə yollarının və təsərrüfatdaxili yolların” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 sentyabr 2015-ci il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişikliklər edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərar alır**:

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 689; 2001, № 11, maddə 677; 2002, № 5, maddə 237; 2003, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; 2012, № 2, maddə 54, № 3, maddə 192, № 6, maddə 525, № 9, maddə 840, № 11, maddə 1059; 2013, № 3, maddə 233, № 6, maddə 597, № 11, maddələr 1262, 1263, № 12, maddə 1490; 2014, № 5, maddə 463, № 7, maddə 760, № 11, maddə 1375; 2015, № 7, maddə 820) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. “Ağcabədi rayonu” bölməsi üzrə:

1.1. 8.42-ci sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Qiyaməddinli” sözü “Yuxarı Qiyaməddinli” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. “Ağdam rayonu” bölməsi üzrə:

2.1. 9.13-cü sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Baharlı” sözü “Gül Baharlı” sözləri ilə əvəz edilsin.

3. “Ağdaş rayonu” bölməsi üzrə:

3.1. 10.24-cü sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Yeniərx” sözü “Aşağı Qobuüstü” sözləri ilə əvəz edilsin.

4. “Astara rayonu” bölməsi üzrə:

4.1. 13.10-cu sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Telman” sözü “Çayoba” sözü ilə əvəz edilsin.

5. “Bərdə rayonu” bölməsi üzrə:

5.1. 16.27-ci sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Qazaxlar” sözü “Birinci Qazaxlar” sözləri ilə əvəz edilsin.

6. “Cəlilabad rayonu” bölməsi üzrə:

6.1. 18.1-ci sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Kövüzbulaq” sözü “Soyuqbulaq” sözü ilə, “Badamağac” sözü “Güneyli” sözü ilə əvəz edilsin;

6.2. 18.14-cü sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Təzəkənd” sözü “Çəmənli” sözü ilə əvəz edilsin.

7. “Gədəbəy rayonu” bölməsi üzrə:

7.1. 22.15-ci sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Qasımağalı” sözü “Çaykənd” sözü ilə əvəz edilsin;

7.2. 22.21-ci sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Qurudərə” sözü “Gülallı” sözü ilə əvəz edilsin;

7.3. 22.23-cü sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Yenikənd” sözü “Qızıqlaya” sözü ilə, “Arabaçı” sözü “Çiçəkli” sözü ilə əvəz edilsin.

8. “Göyçay rayonu” bölməsi üzrə:

8.1. 24.8-ci sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Cəyirli” sözü “Şıxlar” sözü ilə əvəz edilsin.

9. “Xaçmaz rayonu” bölməsi üzrə:

9.1. 27.18-ci sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “İlxıçı” sözü “Məmmədخانlı” sözü ilə əvəz edilsin.

10. “İsmayıllı rayonu” bölməsi üzrə:

10.1. 30.5-ci sətirdə “Cülyan” sözü hər iki halda “Yuxarı Cülyan” sözləri ilə əvəz edilsin.

11. “Kürdəmir rayonu” bölməsi üzrə:

11.1. 31.1-ci sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Qarabucaq” sözü “Axtaçı Qarabucaq” sözləri ilə əvəz edilsin.

12. “Quba rayonu” bölməsi üzrə:

12.1. 36.4-cü sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Digah” sözü “Yuxarı Digah” sözləri ilə əvəz edilsin.

13. “Tərtər rayonu” bölməsi üzrə:

13.1. 51.1-ci sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Qapanlı” sözü “Aşağı Qapanlı” sözləri ilə əvəz edilsin;

13.2. 51.6-cı sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Təzəkənd” sözü “Ağkənd” sözü ilə əvəz edilsin;

13.3. 51.18-ci sətirdə “Qapanlı” sözü hər iki halda “Yuxarı Qapanlı” sözləri ilə əvəz edilsin;

13.4. 51.19-cu sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Qaradağlı” sözü “Yuxarı Qaradağlı” sözləri ilə əvəz edilsin;

13.5. 51.23-cü sətirdə “Sarıcalı” sözü hər iki halda “Yuxarı Sarıcalı” sözləri ilə əvəz edilsin;

13.6. 51.28-ci sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Qapanlı” sözü “Alışarlı” sözü ilə əvəz edilsin.

14. “Ucar rayonu” bölməsi üzrə:

14.1. 53.4-cü sətirdə “Çiyni” sözü hər iki halda “Yuxarı Çiyni” sözləri ilə əvəz edilsin.

15. “Zaqatala rayonu” bölməsi üzrə:

15.1. 56.7-ci sətirdə “Dombabinə” sözü hər iki halda “Üçüncü Tala” sözləri ilə əvəz edilsin;

15.2. 56.9-cu sətirdə “Əli Bayramlı” sözləri hər iki halda “Dağlı” sözü ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 20 oktyabr 2015-ci il.

“Bələdiyyə qulluğu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndini rəhbər tutaraq, “Bələdiyyə qulluğu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununu “Bələdiyyə qulluqçularının etik davranış qaydaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğunlaşdırmaq məqsədi ilə **qərara alır**:

“Bələdiyyə qulluğu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 687; 2004, № 1, maddə 10; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 3, maddə 225; 2009, № 11, maddə 878; 2010, № 4, maddə 276; 2011, № 2, maddə 71, № 12, maddə 1076; 2015, № 4, maddə 343) 7-ci maddəsinin ikinci abzasında “və qanunlarına” sözləri “, “Bələdiyyə qulluqçularının etik davranış qaydaları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa və Azərbaycan Respublikasının digər qanunlarına” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 dekabr 2015-ci il.

“Bələdiyyələrin su təsərrüfatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci və 11-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, “Azərbaycan Respublikasının Su Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il 6 mart tarixli 1220-IVQD nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin su təsərrüfatı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2001, № 8, maddə 519; 2005, № 4, maddə 271; 2007, № 10, maddə 938; 2008, № 6, maddə 460) 11.3-cü maddəsində “balıq” sözü “balıq və digər su bioloji ehtiyatlarının” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 18 dekabr 2015-ci il.

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 12, maddə 689; 2001, № 11, maddə 677; 2002, № 5, maddə 237; 2003, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; 2012, № 2, maddə 54, № 3, maddə 192, № 6, maddə 525, № 9, maddə 840, № 11, maddə 1059; 2013, № 3, maddə 233, № 6, maddə 597, № 11, maddələr 1262, 1263, № 12, maddə 1490; 2014, № 5, maddə 463, № 7, maddə 760, № 11, maddə 1375; 2015, № 7, maddə 820, Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il 20 oktyabr tarixli 1408-IVQD nömrəli Qanunu) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın “Babək rayonu” bölməsinin 59.13-cü bəndi ləğv edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 fevral 2016-cı il.

“Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq, “Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 6 may tarixli 227-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar **qərara alır**:

Maddə 1. “Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 690; 2001, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2004, № 4, maddə 202; 2005, № 2, maddə 62; 2007, № 11, maddə 1082; 2010, № 3, maddə 173; 2011, № 12, maddə 1075; 2015, № 2, maddə 86) 7-ci maddəsinin 1.1-ci bəndi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“1.1. Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinin 206.1-1-ci və 206.3-cü maddələrində nəzərdə tutulmuş hallarda fiziki şəxslərin torpaq vergisi.”.

Maddə 2. Bu Qanun 2017-ci ilin 1 yanvar tarixindən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 oktyabr 2016-cı il.

“Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq, “Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 6 may tarixli 227-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar **qərara alır**:

Maddə 1. “Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2002, № 4, I kitab, maddə 155; 2008, № 6, maddə 462; 2014, № 8, maddə 955) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 5.1-ci maddəyə “habelə” sözündən sonra “Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinin 206.1-1-ci və 206.3-cü maddələrində nəzərdə tutulmuş hallarda” sözləri əlavə edilsin;

1.2. 8.0.1-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“8.0.1. Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinin 206.1-1-ci və 206.3-cü maddələrində nəzərdə tutulmuş hallarda fiziki şəxslərin torpaq vergisi;”.

Maddə 2. Bu Qanun 2017-ci ilin 1 yanvar tarixindən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 oktyabr 2016-cı il.

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndini rəhbər tutaraq, “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununu “Reklam haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il 15 may tarixli 1281-IVQ nömrəli Qanununa uyğunlaşdırmaq məqsədi ilə **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 7, maddə 405; 2001, № 11, maddələr 689, 690, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2003, № 1, maddələr 11, 16, № 6, maddə 256; 2004, № 1, maddə 10, № 4, maddə 202, № 5, maddə 314, № 6, maddə 397; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 2, maddə 67, № 11, maddə 923, № 12, maddə 1005; 2007, № 11, maddələr 1053, 1082; 2008, № 5, maddə 354; 2009, № 6, maddə 410; 2010, № 3, maddə 173, № 4, maddələr 275, 276; 2011, № 2, maddə 71, № 12, maddə 1074; 2012, № 6, maddə 523; 2014, № 8, maddə 956, № 11, maddə 1376; 2015, № 2, maddələr 77, 78, № 5, maddə 485) 40-cı maddəsinin 1-ci hissəsində “küçə reklamlarına” sözləri “açıq məkanda reklama” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 noyabr 2016-cı il.

“Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 690; 2001, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2004, № 4, maddə 202; 2005, № 2, maddə 62; 2007, № 11, maddə 1082; 2010, № 3, maddə 173; 2011, № 12, maddə 1075; 2015, № 2, maddə 86; 2016, № 11, maddə 1779) 13-cü maddəsinin 1-ci bəndinə aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:

“Yerli əhalini tanış etmək məqsədi ilə auditin nəticələri onların bələdiyyəyə təqdim edildiyi gündən bir ay müddətinə bələdiyyə binasının qarşısında xüsusi lövhələrdə yerləşdirilir.”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 7 aprel 2017-ci il.

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 7, maddə 405; 2001, № 11, maddələr 689, 690, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2003, № 1, maddələr 11, 16, № 6, maddə 256; 2004, № 1, maddə 10, № 4, maddə 202, № 5, maddə 314, № 6, maddə 397; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 2, maddə 67, № 11, maddə 923, № 12, maddə 1005; 2007, № 11, maddələr 1053, 1082; 2008, № 5, maddə 354; 2009, № 6, maddə 410; 2010, № 3, maddə 173, № 4, maddələr 275, 276; 2011, № 2, maddə 71, № 12, maddə 1074; 2012, № 6, maddə 523; 2014, № 8, maddə 956, № 11, maddə 1376; 2015, № 2, maddələr 77, 88, № 5, maddə 485; 2017, № 1, maddə 3) 30-cu maddəsinin 2-ci hissəsinin üçüncü abzasında “müraciəti əsasında, 5 gündən gec olmayaraq” sözləri “yazılı müraciəti əsasında, 1 iş günü müddətində” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 7 aprel 2017-ci il.

Bələdiyyə üzvlərinin etik davranış qaydaları haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Bu Qanun Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 1-ci bəndinə uyğun olaraq, bələdiyyə üzvləri üçün etik davranış qaydalarını, prinsiplərini və onlara əməl edilməsi ilə bağlı hüquqi mexanizmləri müəyyən edir.

1-ci fəsil

ÜMUMİ MÜDDƏALAR

Maddə 1. Qanunun əhatə dairəsi

1.1. Bu Qanun bələdiyyə üzvü olan bütün şəxslərə şamil edilir.

1.2. Hər bir bələdiyyə üzvü qanunun aliliyini, insan hüquqlarını, demokratik prinsipləri və etik davranış qaydalarını rəhbər tutaraq, bu Qanunun müddəalarına əməl etməyə borcludur.

Maddə 2. Qanunun məqsədləri

2.0. Bu Qanunun məqsədləri aşağıdakılardan ibarətdir:

2.0.1. yerli özünüidarə orqanlarının və bələdiyyə üzvlərinin nüfuzunun artırılması, vətəndaşların yerli özünüidarə orqanlarına və bələdiyyə üzvlərinə etimadının yüksəldilməsi;

2.0.2. yerli özünüidarə orqanlarının və bələdiyyə üzvlərinin fəaliyyətində səmərəliliyin və şəffaflığın artırılması;

2.0.3. yerli özünüidarə orqanlarında korrupsiyanın və bələdiyyə üzvlərinin fəaliyyətində maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması;

2.0.4. bələdiyyə üzvləri tərəfindən etik davranış qaydalarına əməl olunmasının təmin edilməsi;

2.0.5. bələdiyyə üzvlərindən gözlənilən davranış barədə vətəndaşların məlumatlandırılması;

2.0.6. yerli özünüidarə orqanlarının və bələdiyyə üzvlərinin fəaliyyətinin qiymətləndirilməsinə vətəndaşların təsir imkanlarının genişləndirilməsi.

2-ci fəsil

ETİK DAVRANIŞ QAYDALARI

Maddə 3. Peşəkarlıq və fərdi məsuliyyətin artırılması

3.1. Bələdiyyə üzvü etik davranışı və peşəkar fəaliyyəti ilə yerli özünüidarə orqanlarına inamı artırmalı və möhkəmləndirməlidir.

3.2. Bələdiyyə üzvü öz fəaliyyətini qanunla müəyyən olunmuş səlahiyyətlər çərçivəsində peşəkarlıqla həyata keçirməyə və yerli özünüidarə orqanının fəaliyyətində fəal iştirak etməyə borcludur.

3.3. Şəxsin, cəmiyyətin, bələdiyyənin və dövlətin maraqları uğrunda bələdiyyə üzvü öz vəzifələrini səmərəli yerinə yetirməyə borcludur.

Maddə 4. Loyallıq

4.1. Bələdiyyə üzvü vəzifəsinə aid olmadığı hallarda, yerli özünüidarə orqanlarının, onların rəhbərlərinin və digər bələdiyyə üzvlərinin fəaliyyəti ilə əlaqədar (qanunsuz fəaliyyət istisna olmaqla) tənqidi ictimai mülahizələrdən, çıxışlardan və onların fəaliyyətinə ictimai qiymət verilməsindən çəkinməlidir. Bu, bələdiyyə üzvünün elmi-pedaqoji fəaliyyəti ilə bağlı çıxışlarına və ya elmi yazılarına şamil edilmir.

4.2. Bələdiyyə üzvü vəzifələrin icrasına uyğun olmayan və onun adına xələl gətirə biləcək, habelə yerli özünüidarə orqanının nüfuzunu aşağı sala biləcək hərəkətlərə yol verməməlidir.

Maddə 5. İnsan hüquq və azadlıqlarına, şəxslərin qanuni maraqlarına, şərəf və ləyaqətinə, işgüzar nüfuzuna hörmət

5.1. Bələdiyyə üzvünün fəaliyyəti insan hüquq və azadlıqlarının, şəxslərin qanuni maraqlarının təmin olunmasına (qorunmasına) xidmət etməlidir.

5.2. Bələdiyyə üzvü insan hüquq və azadlıqlarını, şəxslərin qanuni maraqlarını pozan, onların şərəf və ləyaqətini, işgüzar nüfuzunu ləkələyə biləcək qərarlara və hərəkətlərə (hərəkətsizliyə) yol verməməlidir.

5.3. Bələdiyyə üzvü vəzifələrinin icrası ilə bağlı insanların, habelə digər bələdiyyə üzvlərinin şəxsi həyatı, şərəf və ləyaqəti barədə ona məlum olan məlumatların konfidensiallığını təmin etməlidir.

5.4. Bələdiyyə üzvü hüquqi şəxslərin işgüzar nüfuzuna hörmətlə yanaşmalı və onların işgüzar nüfuzunu ləkələyə biləcək hərəkətlərə (hərəkətsizliyə) yol verməməlidir.

Maddə 6. Mədəni davranış

6.1. Bələdiyyə üzvü bütün şəxslərlə, o cümlədən bələdiyyə qulluqçuları və vətəndaşlarla münasibətdə nəzakətli, xeyirxah, diqqətli, səbirlə və qərəzsiz olmalı, haqsız irad tutmamalı, kobudluq etməməlidir.

6.2. Bələdiyyə üzvü bələdiyyə iclaslarının keçirilməsinə və gedişinə mane olan davranış və hərəkətlərdən çəkinməli, iclasın anlaşıqlı və işgüzar şəraitdə keçirilməsinə çalışmalıdır.

Maddə 7. Qərəzsizlik

7.1. Bələdiyyə üzvü vəzifəsini yerinə yetirərkən və ya qərar qəbul edərkən, qərəzsiz olmalı və bu zaman irqinə, milliyyətinə, dininə, dilinə, cinsinə, sosial mənşəyinə, əmlak vəziyyətinə, qulluq mövqeyinə, əqidəsinə, ictimai və ya hər hansı digər birliyə mənsubiyyətinə görə hər hansı şəxsin və ya şəxslər qrupunun üstünlüyünə və ya belə üstünlüyün əldə edilməsi üçün şərait yaradılmasına yol verməməlidir.

7.2. Bələdiyyə üzvü özünün və ya maraqlı şəxslərin mənafelərinin onun vəzifələrinin yerinə yetirilməsinə təsir göstərməsinə yol verməməli və belə təsir üçün şərait yaratmamalıdır.

Maddə 8. Maddi və qeyri-maddi nemətlərin, imtiyazların və ya güzəştlərin əldə edilməsinə yol verilməməsi

8.1. Bələdiyyə üzvünün qanunsuz olaraq maddi və qeyri-maddi nemətlər, imtiyazlar və ya güzəştlər əldə etməyə yönəlmiş hərəkətlər (hərəkətsizlik) etməsi qadağandır.

8.2. Bələdiyyə üzvü onun hərəkətlərinin (hərəkətsizliyinin) maddi və qeyri-maddi nemətlər, imtiyazlar və ya güzəştlər əldə etməyə gətirib çıxarmasını istisna edən tədbirlər görməlidir.

Maddə 9. Korrupsiyanın qarşısının alınması

Bələdiyyə üzvünə qanunsuz maddi və qeyri-maddi nemətlər, imtiyazlar və ya güzəştlər təklif olunduğu hallarda, o, belə təkliflərdən imtina etməlidir. Maddi və qeyri-maddi nemətlər, imtiyazlar və ya güzəştlər bələdiyyə üzvündən asılı olmayan səbəblərdən verilsə, o, bu barədə növbəti bələdiyyə iclasında bələdiyyə üzvlərinə məlumat verməli, maddi nemətlər akt üzrə bələdiyyəyə təhvil verilməlidir.

Maddə 10. Hədiyyə alma ilə əlaqədar məhdudiyətlər

10.1. Bələdiyyə üzvü vəzifələrinin qərəzsiz icrasına təsir edə bilən və ya belə təsir təəssüratı yaradan, yaxud onun vəzifələrinin icrası qarşılığında mükafat qismində verilən və ya belə mükafat təəssüratı yaradan hədiyyələri özü və digər şəxslər üçün tələb edə və ya qəbul edə bilməz. Bu qayda qonaqpərvərliklə bağlı və dəyəri "Korrupsiyaya qarşı mübarizə haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulmuş məbləğdən yuxarı olmayan hədiyyələrin təqdim olunduğu hallara şamil edilmir.

10.2. Bələdiyyə üzvü hədiyyənin qəbul edilməsi və ya qonaqpərvərlikdən istifadə ilə bağlı qərara gələ bilmədiyi hallarda bu məsələ barədə bələdiyyə iclasının rəyini öyrənməlidir.

Maddə 11. Maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması

11.1. Bələdiyyə üzvü fəaliyyəti dövründə maraqların toqquşmasına yol verməməli və qanunsuz olaraq öz vəzifə səlahiyyətlərindən şəxsi maraqları üçün istifadə etməməlidir.

11.2. Bələdiyyə üzvü başqa vəzifəyə keçməklə əlaqədar ona verilən təkliflərin maraqların toqquşmasına səbəb ola biləcəyi hallarda, bu barədə bələdiyyə iclasına məlumat verməlidir.

11.3. Bələdiyyə üzvü etik davranış qaydaları, korrupsiyaya qarşı mübarizə və maraqlar toqquşmasının qarşısının alınması ilə bağlı normativ hüquqi və normativ xarakterli aktları bilməlidir.

Maddə 12. Əmlakdan istifadə

12.1. Bələdiyyə üzvü istifadəsində olan bələdiyyə əmlakından və maliyyə vəsaitlərindən qənaətlə və səmərəli istifadə etməlidir.

12.2. Bələdiyyə üzvünə bələdiyyə əmlakından, maliyyə vəsaitlərindən şəxsi maraqları naminə, habelə vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar olmayan digər məqsədlər üçün istifadə etməsi qadağandır.

Maddə 13. Məlumatlardan istifadə

13.1. Bələdiyyə üzvü yerli özünüidarə orqanında xidməti informasiyanın təqdim edilməsi qaydalarına əməl etməlidir.

13.2. Bələdiyyə üzvü fəaliyyəti zamanı əldə etdiyi məlumatlardan şəxsi maraqları üçün istifadə etməməlidir.

Maddə 14. İctimai və siyasi fəaliyyət

14.1. Bələdiyyə üzvünün ictimai və siyasi fəaliyyəti, yaxud ictimai birliklərə və ya siyasi partiyalara mənsubiyyəti onun xidməti vəzifələrini qərəzsiz və obyektiv yerinə yetirdiyinə ictimai şübhə doğurmamalıdır.

14.2. Bələdiyyə üzvü səlahiyyətlərindən istifadə edərək, digər bələdiyyə üzvlərini və ya qulluqçularını ictimai birliklərin və ya siyasi partiyaların, yaxud dini təşkilatların fəaliyyətində iştiraka təhrik etməməlidir.

14.3. Bələdiyyə üzvünə bələdiyyə orqanlarında ictimai birliklərin və siyasi partiyaların (həmkarlar ittifaqları istisna olmaqla), yaxud dini təşkilatların struktur bölmələrini yaratmaq və ya həmin orqanlarda göstərilən struktur bölmələrin yaradılmasına yardım etmək qadağandır.

14.4. Bələdiyyə üzvünə seçkilər zamanı öz vəzifə mövqeyindən və səlahiyyətlərindən özünün və ya digər namizədlərin, siyasi partiyaların, siyasi partiyaların bloklarının xeyrinə istifadə etməsi qadağandır.

3-cü fəsil

ETİK DAVRANIŞ QAYDALARININ HƏYATA KEÇİRİLMƏSİNİN TƏMİN EDİLMƏSİ

Maddə 15. Etik davranış qaydalarına əməl olunmasına nəzarət

15.1. Etik davranış qaydalarına əməl olunmasına bələdiyyənin sədri nəzarət edir.

15.2. Bələdiyyənin sədri:

15.2.1. öz davranışı ilə etik davranış qaydalarına əməl olunmasına nümunə göstərməlidir;

15.2.2. bələdiyyə üzvlərini hüquqa və hamılıqla qəbul edilmiş etik normalara zidd olan hərəkətə və qərarlar qəbul etməyə sövq etməməlidir;

15.2.3. etik davranış qaydalarının pozulmasının qarşısının alınması və profilaktikası üzrə tədbirlər görməlidir;

15.2.4. bələdiyyə üzvlərinə etik davranış qaydalarını izah etməli və müraciət olunduğu təqdirdə, etik davranış qaydalarına əməl edilməsinə dair onlara tövsiyələr verməlidir;

15.2.5. etik davranış qaydalarını pozan bələdiyyə üzvlərinin intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi məqsədi ilə müvafiq məsələnin bələdiyyə iclasında müzakirəyə çıxarılması üçün tədbirlər görməlidir;

15.2.6. vətəndaşları və hüquqi şəxsləri etik davranış qaydaları, eləcə də bələdiyyə üzvlərinin həmin qaydalara əməl etməsini tələb etmək hüququna malik olduqları barədə məlumatlandırmaq üçün tədbirlər görməlidir;

15.2.7. etik davranış qaydalarının pozulması halları ilə bağlı həyata keçirilmiş tədbirlər barədə vətəndaşları, hüquqi şəxsləri və bələdiyyə üzvlərini məlumatlandırmalıdır;

15.2.8. etik davranış qaydalarının pozulmasının nəticələrinin aradan qaldırılması, habelə bələdiyyəyə ictimai etimadın artırılması üçün tədbirlər görməlidir.

15.3. Bələdiyyə üzvü tərəfindən etik davranış qaydalarına əməl olunmasını təmin etmək üçün bələdiyyə üzvlərinin davranışının etik normalara uyğunluğu ildə bir dəfədən az olmayaraq, bələdiyyə iclasında müzakirə edilməli və nəticəsi üzrə tədbirlər görülməlidir.

Maddə 16. Etik davranış qaydalarının pozulmasına görə məsuliyyət

16.1. Etik davranış qaydalarının pozulması bələdiyyə üzvünün intizam məsuliyyətinə cəlb edilməsi üçün əsasdır.

16.2. Aşağıdakı hallarda intizam icraatına başlanıla bilər:

16.2.1. bu Qanunun müddələrinin bələdiyyə üzvü tərəfindən pozulması barədə hüquqi və ya fiziki şəxslərdən şikayət, yaxud digər məlumatın daxil olması;

16.2.2. kütləvi informasiya vasitələrində bələdiyyə üzvü tərəfindən bu Qanunun müddələrinin pozulmasına və maraqların toqquşmasına yol verildiyi barədə məlumatın dərc edilməsi.

16.3. İntizam icraatı zamanı bələdiyyə üzvü tərəfindən yol verilən hüquq pozuntusunda cinayət tərkibinin əlamətləri aşkar edildikdə, bu barədə cinayət təqibi orqanına məlumat verilməlidir.

Maddə 17. İntizam məsuliyyətinin növləri

17.1. Bələdiyyə iclasının qərarı əsasında etik davranış qaydalarının pozulmasına görə aşağıdakı intizam məsuliyyəti tədbirlərindən biri tətbiq edilə bilər:

17.1.1. xəbərdarlıq;

17.1.2. töhmət.

17.2. İntizam tənbehi tətbiq edilərkən, bələdiyyə üzvünün şəxsiyyəti, kollektivdə nüfuzu, peşəkarlıq səviyyəsi, onun törətdiyi xətanın xarakteri nəzərə alınmalıdır.

17.3. Etik davranış qaydalarını pozmuş bələdiyyə üzvü barəsində intizam məsuliyyəti tədbiri pozuntunun aşkar edildiyi gündən etibarən 30 gün ərzində tətbiq edilir.

17.4. Etik davranış qaydalarını pozmuş bələdiyyə üzvü üzvlükdən çıxmaq barədə bələdiyyə iclasına ərizə verdikdə və bunun əsasında üzvlüyünə xitam verildikdə, ona qarşı intizam məsuliyyəti tədbirləri tətbiq edilmir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 31 may 2017-ci il.

“Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq, “Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununu “Reklam haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il 15 may tarixli 1281-IVQ nömrəli Qanununa uyğunlaşdırmaq məqsədi ilə **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 12, maddə 690; 2001, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2004, № 4, maddə 202; 2005, № 2, maddə 62; 2007, № 11, maddə 1082; 2010, № 3, maddə 173; 2011, № 12, maddə 1075; 2015, № 2, maddə 86; 2016, № 11, maddə 1779) 7-ci maddəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 1.5-ci bənddə “küçə reklamlarına” sözləri “açıq məkanda reklama” sözləri ilə əvəz edilsin;
2. 2-ci hissəsinin ikinci cümləsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Bu maddənin 1.5-ci yarımbəndində göstərilən bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqlarda, binalarda və digər obyektlərdə açıq məkən reklamına görə ödənilən haqqın məbləği “Reklam haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 35-ci maddəsinə əsasən müəyyən edilir.”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 31 may 2017-ci il

“Bələdiyyə qulluğu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyə qulluğu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 12, maddə 687; 2004, № 1, maddə 10; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 3, maddə 225; 2009, № 11, maddə 878; 2010, № 4, maddə 276; 2011, № 2, maddə 71, № 12 maddə 1076; 2015, № 4, maddə 343; 2016, № 1, maddə 42) 10-cu maddəsinə aşağıdakı məzmununda yeddinci hissə əlavə edilsin:

“Əmək münasibətlərinə dair bu Qanunda nəzərdə tutulmayan məsələlər Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsinin müvafiq normaları ilə tənzimlənir.”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 iyun 2017-ci il.

“Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq, “Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununu “Reklam haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2015-ci il 15 may tarixli 1281-IVQ nömrəli Qanununa uyğunlaşdırmaq məqsədi ilə **qərara alır**:

“Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2002, № 4, I kitab, maddə 155; 2008, № 6, maddə 462; 2014, № 8, maddə 955; 2016, № 11, maddə 1778) 9.1.1-ci maddəsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“9.1.1. açıq məkanda (bələdiyyə mülkiyyətində olan torpaqlarda, binalarda və digər obyektlərdə) reklamın yerləşdirilməsinə və yayımına görə ödənilən haqq;”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 31 may 2017-ci il.

**Azərbaycan Respublikasının 2003-cü il 17 iyun tarixli 478-IIQ nömrəli Qanunu ilə təsdiq edilmiş
“Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanı haqqında Əsasnamə”də dəyişiklik edilməsi barədə**

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq, “Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 16 dekabr tarixli 454-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar **qərara alır**:

Azərbaycan Respublikasının 2003-cü il 17 iyun tarixli 478-IIQ nömrəli Qanunu (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2003, № 10, maddə 537; 2006, № 2, maddə 67; 2015, № 2, maddələr 87, 89; 2016, № 6, maddə 983) ilə təsdiq edilmiş “Bələdiyyələrin vergi xidməti orqanı haqqında Əsasnamə”nin 3.1.10-cu maddəsində “vergi və kommərsiya” sözləri “vergi, kommərsiya və bank” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 17 noyabr 2017-ci il.

“Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 23-cü bəndini rəhbər tutaraq, "Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununu "Yol hərəkəti haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 16 dekabr tarixli 467-VQD nömrəli Qanununa uyğunlaşdırmaq məqsədi ilə **qərara alır**:

"Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 690; 2001, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2004, № 4, maddə 202; 2005, № 2, maddə 62; 2007, № 11, maddə 1082; 2010, № 3, maddə 173; 2011, № 12, maddə 1075; 2015, № 2, maddə 86; 2016, № 11, maddə 1779; 2017, № 5, maddə 708, № 7, maddə 1270) 7-ci maddəsinin 1.6-cı yarımbəndinə "avtomobillərin dayanacaqları üçün rüsum" sözlərindən sonra " , bələdiyyə yollarında təşkil edilmiş parklanma yerlərindən daxil olan vəsait" sözləri əlavə edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 15 dekabr 2017-ci il.

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 7, maddə 405; 2001, № 11, maddələr 689, 690, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2003, № 1, maddələr 11, 16, № 6, maddə 256; 2004, № 1, maddə 10, № 4, maddə 202, № 5, maddə 314, № 6, maddə 397; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 2, maddə 67, № 11, maddə 923, № 12, maddə 1005; 2007, № 11, maddələr 1053, 1082; 2008, № 5, maddə 354; 2009, № 6, maddə 410; 2010, № 3, maddə 173, № 4, maddələr 275, 276; 2011, № 2, maddə 71, № 12, maddə 1074; 2012, № 6, maddə 523; 2014, № 8, maddə 956, № 11, maddə 1376; 2015, № 2, maddələr 77, 88, № 5, maddə 485; 2017, № 1, maddə 3, № 5, maddə 707) 4-cü maddəsinin ikinci hissəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. İkinci abzasda “abadlaşdırılması” sözü “saxlanması, idarə olunması, abadlaşdırılması, köçürülməsi” sözləri ilə əvəz edilsin və həmin abzasda “mərasim” sözündən sonra “və dəfn” sözləri əlavə edilsin.

2. Aşağıdakı məzmununda dördüncü abzas əlavə edilsin:

“Qəbiristanlıqların salınması və idarə olunması müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən müəyyən edilmiş qaydalara uyğun olaraq həyata keçirilir.”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 dekabr 2017-ci il.

“Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 13-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2001, № 8, maddə 520; 2004, № 5, maddə 314; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 6, maddə 486, № 8, maddə 657, № 11, maddə 923; 2007, № 11, maddə 1082; 2008, № 5, maddə 348, № 6, maddə 462, № 11, maddə 958, № 12, maddə 1048; 2011, № 12, maddə 1077; 2012, № 6, maddə 507; 2014, № 10, maddə 1170; 2015, № 2, maddə 85, № 10, maddə 1091) 7.2-ci maddəsində “stadionların və idman meydançalarının” sözləri “stadionların, idman meydançalarının və qəbiristanlıqların” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 dekabr 2017-ci il.

“Bələdiyyələrin su təsərrüfatı haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 11-ci və 15-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, “Azərbaycan Respublikasının Su Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il 30 iyun tarixli 759-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin su təsərrüfatı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2001, № 8, maddə 519; 2005, № 4, maddə 271; 2007, № 10, maddə 938; 2008, № 6, maddə 460; 2016, № 1, maddə 23) 10-cu maddəsinin adında, 10.1-ci, 10.2-ci və 10.3-cü maddələrində “pullu” sözü “ödənişli” sözü ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 fevral 2018-ci il.

**“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi
barədə**

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci və 15-ci bəndlərini rəhbər tutaraq, “Reklam haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il 17 noyabr tarixli 867-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 7, maddə 405; 2001, № 11, maddələr 689, 690, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2003, № 1, maddələr 11, 16, № 6, maddə 256; 2004, № 1, maddə 10, № 4, maddə 202, № 5, maddə 314, № 6, maddə 397; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 2, maddə 67, № 11, maddə 923, № 12, maddə 1005; 2007, № 11, maddələr 1053, 1082; 2008, № 5, maddə 354; 2009, № 6, maddə 410; 2010, № 3, maddə 173, № 4, maddələr 275, 276; 2011, № 2, maddə 71, № 12, maddə 1074; 2012, № 6, maddə 523; 2014, № 8, maddə 956, № 11, maddə 1376; 2015, № 2, maddələr 77, 88, № 5, maddə 485; 2017, № 1, maddə 3, № 5, maddə 707; 2018, № 1, maddə 28) 40-cı maddəsinin 1-ci hissəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. “bələdiyyə əmlakının icarəyə” sözləri “icarəyə və istifadəyə” sözləri ilə əvəz edilsin;
2. “torpaqlarda, binalarda və digər obyektlərdə yerləşdirilən açıq məkanda reklama görə daxil olan ödənişlər” sözləri “daşınmaz əmlak üzərində reklam daşıyıcısının yerləşdirilməsi ilə bağlı ödəniş” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 oktyabr 2018-ci il.

“Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndini rəhbər tutaraq, “Reklam haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il 17 noyabr tarixli 867-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar **qərara alır**:

“Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2002, № 4, I kitab, maddə 155; 2008, № 6, maddə 462; 2014, № 8, maddə 955; 2016, № 11, maddə 1778; 2017, № 7, maddə 1265) 9.1.1-ci maddəsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“9.1.1. bələdiyyə mülkiyyətində olan daşınmaz əmlak üzərində reklam daşıyıcısının yerləşdirilməsi ilə bağlı ödəniş;”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 oktyabr 2018-ci il.

“Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndini rəhbər tutaraq, “Reklam haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2017-ci il 17 noyabr tarixli 867-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 12, maddə 690; 2001, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2004, № 4, maddə 202; 2005, № 2, maddə 62; 2007, № 11, maddə 1082; 2010, № 3, maddə 173; 2011, № 12, maddə 1075; 2015, № 2, maddə 86; 2016, № 11, maddə 1779; 2017, № 5, maddə 708, № 7, maddə 1270; 2018, № 1, maddə 21) 7-ci maddəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 1.5-ci bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“1.5. bələdiyyə mülkiyyətində olan daşınmaz əmlak üzərində reklam daşıyıcısının yerləşdirilməsi ilə bağlı ödəniş”;

2. 1.8-ci bənddə “və icarəyə” sözləri “, icarəyə və istifadəyə” sözləri ilə əvəz edilsin.

3. 2-ci hissənin ikinci cümləsində “torpaqlarda, binalarda və digər obyektlərdə açıq məkan reklamına görə ödənilən haqqın” sözləri “daşınmaz əmlak üzərində reklam daşıyıcısının yerləşdirilməsi ilə bağlı ödənişin” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 oktyabr 2018-ci il.

“Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 13-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 12, maddə 690; 2001, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2004, № 4, maddə 202; 2005, № 2, maddə 62; 2007, № 11, maddə 1082; 2010, № 3, maddə 173; 2011, № 12, maddə 1075; 2015, № 2, maddə 86; 2016, № 11, maddə 1779; 2017, № 5, maddə 708, № 7, maddə 1270; 2018, № 1, maddə 21) 8-ci maddəsinin 2-ci bəndinin üçüncü abzasında “Bələdiyyələrin ərazisində” sözləri “Bələdiyyələrin ərazisində qəbiristanlıqların salınması, saxlanması, qorunması, idarə olunması, abadlaşdırılması və bələdiyyələrin ərazisində” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 oktyabr 2018-ci il.

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci və 17-ci bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 7, maddə 405; 2001, № 11, maddələr 689, 690, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2003, № 1, maddələr 11, 16, № 6, maddə 256; 2004, № 1, maddə 10, № 4, maddə 202, № 5, maddə 314, № 6, maddə 397; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 2, maddə 67, № 11, maddə 923, № 12, maddə 1005; 2007, № 11, maddələr 1053, 1082; 2008, № 5, maddə 354; 2009, № 6, maddə 410; 2010, № 3, maddə 173, № 4, maddələr 275, 276; 2011, № 2, maddə 71, № 12, maddə 1074; 2012, № 6, maddə 523; 2014, № 8, maddə 956, № 11, maddə 1376; 2015, № 2, maddələr 77, 88, № 5, maddə 485; 2017, № 1, maddə 3, № 5, maddə 707; 2018, № 1, maddə 28) 4-cü maddəsinin 2-ci hissəsinin dördüncü abzasına aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:

“Həmin qaydaların tələblərini pozan şəxslər Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətlər Məcəlləsində nəzərdə tutulmuş hallarda məsuliyyət daşıyırlar.”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 oktyabr 2018-ci il.

“Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2002, № 4, I kitab, maddə 155; 2008, № 6, maddə 462; 2014, № 8, maddə 955; 2016, № 11, maddə 1778; 2017, № 7, maddə 1265) 5.4-cü maddəsi ləğv edilsin və 5.3-cü maddəsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“5.3. Bu Qanunun 8.0.1-ci və 8.0.2-ci maddələrində nəzərdə tutulmuş vergilərin yığılması üçün bələdiyyələr ərazilərində yerləşən vergitutma obyektlərinin müəyyən edilməsi məqsədi ilə daşınmaz əmlakın dövlət reyestrindən qanunla müəyyənləşdirilmiş qaydada məlumat ala bilərlər.”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 oktyabr 2018-ci il.

**“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş
“Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə**

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndini rəhbər tutaraq, “Azərbaycan Respublikasının Ağsu, Astara, Goranboy, Göygöl, Xaçmaz, Xızı, Qazax, Quba, Qusar, Masallı, Oğuz, Saatlı, Samux, Şəmkir və Yevlax rayonlarının bəzi ərazi vahidlərinin adlarının dəyişdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 12 iyun tarixli 1190-VQ nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 689; 2001, № 11, maddə 677; 2002, № 5, maddə 237; 2003, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; 2012, № 2, maddə 54, № 3, maddə 192, № 6, maddə 525, № 9, maddə 840, № 11, maddə 1059; 2013, № 3, maddə 233, № 6, maddə 597, № 11, maddələr 1262, 1263, № 12, maddə 1490; 2014, № 5, maddə 463, № 7, maddə 760, № 11, maddə 1375; 2015, № 7, maddə 820, № 12, maddə 1440; 2016, № 2, II kitab, maddə 222) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. “Ağsu rayonu” bölməsi üzrə:
12.15-ci sətirdə “Gürcüvan” sözü hər iki halda “Xanbulaq” sözü ilə əvəz edilsin.
2. “Astara rayonu” bölməsi üzrə:
13.6-cı sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Qamışovka” sözü “Qamışoba” sözü ilə əvəz edilsin.
3. “Goranboy rayonu” bölməsi üzrə:
3.1 23.1-ci sətirdə “Ağmalıoğlu” sözü hər iki halda “Düzqışlaq” sözü ilə əvəz edilsin;
3.2. 23.12-ci sətirdə “Əzizbəyov” sözü hər iki halda “Kəhrizli” sözü ilə əvəz edilsin.
4. “Göygöl rayonu” bölməsi üzrə:
4.1. 25.8-ci sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Xanlar” sözü “Ağdağ” sözü ilə əvəz edilsin;
4.2. 25.24-cü sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Mixaylovka” sözü “Bənövşəli” sözü ilə əvəz edilsin.
5. “Xaçmaz rayonu” bölməsi üzrə:
5.1. 27.2-ci sətirdə “Aleksyevka” sözü hər iki halda “Çaykənarı” sözü ilə əvəz edilsin;
5.2. 27.26-cı sətirdə “Müqtədir” sözü hər iki halda “İstisu” sözü ilə əvəz edilsin;
5.3. 27.37-ci sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Krasnı Xutor” sözləri “Şıxlı” sözü ilə əvəz edilsin.
6. “Xızı rayonu” bölməsi üzrə:
6.1. 28.2-ci sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Çıstı Klyuç” sözləri “Safbulaq” sözü ilə əvəz edilsin;
6.2. 28.10-cu sətirdə “Şuraabad” sözü hər iki halda “Şorabad” sözü ilə əvəz edilsin.
7. “Qazax rayonu” bölməsi üzrə:
33.7-ci sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Kommuna” sözü “Bala Çaylı” sözləri ilə əvəz edilsin.
8. “Quba rayonu” bölməsi üzrə:
36.14-cü sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Novonikolayevka” sözü “Çaydüzü” sözü ilə əvəz edilsin.
9. “Qusar rayonu” bölməsi üzrə:
37.25-ci sətirdə “Şirvanovka” sözü hər iki halda “Şirvanlı” sözü ilə əvəz edilsin.
10. “Masallı rayonu” bölməsi üzrə:
40.12-ci sətirdə “Kalinovka” sözü hər iki halda “Viləş” sözü ilə əvəz edilsin.
11. “Oğuz rayonu” bölməsi üzrə:
42.3-cü sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Astraxanovka” sözü “Çaldaş” sözü ilə, “Vladimirovka” sözü “Çayqovuşan” sözü ilə əvəz edilsin.

12. “Saatlı rayonu” bölməsi üzrə:
  - 12.1. 43.15-ci sətirdə “Xanlarkənd” sözü hər iki halda “Nabatkənd” sözü ilə əvəz edilsin;
  - 12.2. 43.19-cu sətirdə “Qarayevkənd” sözü hər iki halda “Orta Muğan” sözləri ilə əvəz edilsin.
13. “Samux rayonu” bölməsi üzrə:
  - 13.1. 46.12-ci sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Lüksemburq” sözü “Köbər” sözü ilə, “Qırmızı Samux” sözləri hər iki halda “Qaraağacılı” sözü ilə əvəz edilsin;
  - 13.2. 46.14-cü sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Əli Bayramlı” sözləri “Sarıqaya” sözü ilə əvəz edilsin.
14. “Şəmkir rayonu” bölməsi üzrə:
  - 14.1. 50.27-ci sətirdə “Qasım İsmayılov” sözləri hər iki halda “Ağlavaşlı” sözü ilə əvəz edilsin;
  - 14.2. 50.31-ci sətirdə “Muxtariyyat” sözü hər iki halda “Qədimqala” sözü ilə əvəz edilsin.
15. “Yevlax rayonu” bölməsi üzrə:
  - 55.24-cü sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Bünyadabad” sözü “Yeni Çobankərə” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 noyabr 2018-ci il.

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 7, maddə 405; 2001, № 11, maddələr 689, 690, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2003, № 1, maddələr 11, 16, № 6, maddə 256; 2004, № 1, maddə 10, № 4, maddə 202, № 5, maddə 314, № 6, maddə 397; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 2, maddə 67, № 11, maddə 923, № 12, maddə 1005; 2007, № 11, maddələr 1053, 1082; 2008, № 5, maddə 354; 2009, № 6, maddə 410; 2010, № 3, maddə 173, № 4, maddələr 275, 276; 2011, № 2, maddə 71, № 12, maddə 1074; 2012, № 6, maddə 523; 2014, № 8, maddə 956, № 11, maddə 1376; 2015, № 2, maddələr 77, 88, № 5, maddə 485; 2017, № 1, maddə 3, № 5, maddə 707; 2018, № 1, maddə 28, № 11, maddələr 2196, 2218) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 10-1-ci maddəyə aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:

“Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı bələdiyyə üzvləri və qulluqçularının peşəkarlıq səviyyəsinin artırılması məqsədilə xarici dövlətlərin yerli özünüidarəetmə orqanları, onların assosiasiyaları və ixtisaslaşdırılmış təşkilatları ilə təcrübə mübadiləsini təşkil edir.”.

2. Aşağıdakı məzmununda 49-1-ci maddə əlavə edilsin:

“Maddə 49-1. Bələdiyyə fəaliyyətinin təşkilinə kömək göstərilməsi

Müvafiq icra hakimiyyəti orqanı bələdiyyələrin fəaliyyətinin təşkilinə kömək edir və onlara yerli özünüidarəetmə fəaliyyətinin qanunauyğun həyata keçirilməsi sahəsində metodoloji yardım göstərilməsi üzrə tədbirlər görür.”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 9 iyul 2019-cu il.

“Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2003, № 6, maddə 268; 2006, № 2, maddə 67; 2009, № 4, maddə 213; 2011, № 12, maddə 1078; 2019, № 7, maddə 1194, № 8, maddə 1365) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 1-ci maddəyə “hallarının” sözündən sonra “, onları yaradan səbəb və şəraitin” sözləri əlavə edilsin.
2. 5.0.2-ci maddəyə “dövlət orqanının” sözlərindən sonra “(qurumunun)” sözü əlavə edilsin.
3. 6-cı maddə üzrə:
  - 3.1. 6.0-cı, 6.0.2 – 6.0.8-ci maddələr müvafiq olaraq 6.1-ci, 6.1.2 – 6.1.8-ci maddələr hesab edilsin;
  - 3.2. 6.1-ci maddədə “15 gündən” sözləri “5 iş günündən” sözləri ilə əvəz edilsin;
  - 3.3. 6.1.4-cü maddədən “birdəfəlik” sözü çıxarılsın, həmin maddədə “rüsumların” sözü “ödənişlərin” sözü ilə əvəz edilsin;
  - 3.4. aşağıdakı məzmununda 6.2-ci maddə əlavə edilsin:

“6.2. İnzibati nəzarəti həyata keçirən orqan ona göndərilmiş bələdiyyə aktının bu Qanunun 1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş normativ hüquqi aktlara uyğunluğunu müəyyənləşdirmək məqsədilə həmin akta daxil olduğu tarixdən 15 iş günü müddətində baxılmasını təmin edir.”.
  4. 7.2-ci maddənin birinci (hər iki halda), ikinci və dördüncü cümlələrində “gün” sözü “iş günü” sözləri ilə, üçüncü cümləsində isə “gündən” sözü “iş günündən” sözləri ilə əvəz edilsin.
  5. 8-ci maddə üzrə:
    - 5.1. 8.1-ci maddədə “15 gün” sözləri “5 iş günü” sözləri ilə əvəz edilsin;
    - 5.2. aşağıdakı məzmununda 8.1-1-ci maddə əlavə edilsin:

“8.1-1. İnzibati nəzarət icraatının həyata keçirilməsi zamanı inzibati nəzarəti həyata keçirən orqan dövlət orqanlarına (qurumlarına) sorğular verə və məlumatlar ala bilər.”;
    - 5.3. 8.2-ci maddənin birinci cümləsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“8.2. İnzibati nəzarəti həyata keçirən orqan inzibati nəzarət icraatı zamanı işin düzgün həlli üçün əhəmiyyət kəsb edən bütün faktiki halların hərtərəfli, tam və obyektiv öyrənilməsi üçün yerində araşdırma aparmaq və bələdiyyələrin vəzifəli şəxslərindən, bələdiyyə qulluqçularından və digər aidiyyəti şəxslərdən bununla bağlı yazılı şəkildə məlumatlar, arayışlar almaq hüququna malikdir.”;
    - 5.4. 8.5-ci və 8.6-cı maddələrdə “gün” sözü “iş günü” sözləri ilə əvəz edilsin.
  6. 9-cu maddədə “sonunda” sözü “yekunu üzrə” sözləri ilə əvəz edilsin.
  7. 10-cu maddə üzrə:
    - 7.1. 10.1-ci maddəyə “ümumiləşdirmələr” sözündən əvvəl “təhlil və” sözləri əlavə edilsin;
    - 7.2. 10.2-ci maddəyə “təvsiyələr” sözündən sonra “alındığı gündən 5 iş günü ərzində” sözləri əlavə edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 29 iyun 2020-ci il.

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 7, maddə 405; 2001, № 11, maddələr 689, 690, № 12, maddə 736; 2002, № 5, maddə 242; 2003, № 1, maddələr 11, 16, № 6, maddə 256; 2004, № 1, maddə 10, № 4, maddə 202, № 5, maddə 314, № 6, maddə 397; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 2, maddə 67, № 11, maddə 923, № 12, maddə 1005; 2007, № 11, maddələr 1053, 1082; 2008, № 5, maddə 354; 2009, № 6, maddə 410; 2010, № 3, maddə 173, № 4, maddələr 275, 276; 2011, № 2, maddə 71, № 12, maddə 1074; 2012, № 6, maddə 523; 2014, № 8, maddə 956, № 11, maddə 1376; 2015, № 2, maddələr 77, 88, № 5, maddə 485; 2017, № 1, maddə 3, № 5, maddə 707; 2018, № 1, maddə 28, № 11, maddələr 2196, 2218; 2019, № 8, maddə 1370) 48-ci maddəsinin 1-ci hissəsinin ikinci cümləsində “15 gündən” sözləri “5 iş günündən” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 19 iyun 2020-ci il.

**“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş
“Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə**

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndini rəhbər tutaraq, “Naxçıvan Muxtar Respublikasının Babək rayonunun inzibati ərazi bölgüsündə qismən dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il 12 iyun tarixli 128-VIQ nömrəli Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 689; 2001, № 11, maddə 677; 2002, № 5, maddə 237; 2003, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; 2012, № 2, maddə 54, № 3, maddə 192, № 6, maddə 525, № 9, maddə 840, № 11, maddə 1059; 2013, № 3, maddə 233, № 6, maddə 597, № 11, maddələr 1262, 1263, № 12, maddə 1490; 2014, № 5, maddə 463, № 7, maddə 760, № 11, maddə 1375; 2015, № 7, maddə 820, № 12, maddə 1440; 2016, № 2 (II kitab), maddə 222; 2019, № 1, maddə 2) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın “Babək rayonu” bölməsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 59.3-cü sətirdə “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Babək qəsəbəsi” sözləri “Babək şəhəri” sözləri ilə əvəz edilsin.
2. 59.4-cü sətirdə “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Cəhri kəndi” sözləri “Cəhri qəsəbəsi” sözləri ilə əvəz edilsin.
3. 59.17-ci sətirdə “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “Nehrəm kəndi” sözləri “Nehrəm qəsəbəsi” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 6 oktyabr 2020-ci il.

**“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş
“Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə**

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topusu, 1999, № 12, maddə 689; 2001, № 11, maddə 677; 2002, № 5, maddə 237; 2003, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; 2012, № 2, maddə 54, № 3, maddə 192, № 6, maddə 525, № 9, maddə 840, № 11, maddə 1059; 2013, № 3, maddə 233, № 6, maddə 597, № 11, maddələr 1262, 1263, № 12, maddə 1490; 2014, № 5, maddə 463, № 7, maddə 760, № 11, maddə 1375; 2015, № 7, maddə 820, № 12, maddə 1440; 2016, № 2 (II kitab), maddə 222; 2019, № 1, maddə 2; Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il 6 oktyabr tarixli 188-VIQD nömrəli Qanunu) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın “Şamaxı rayonu” bölməsinin 48.33-cü sətirində hər iki halda “Saqıyan” sözü “Günəşli” sözü ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 15 dekabr 2020-ci il.

**“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş
“Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə**

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 689; 2001, № 11, maddə 677; 2002, № 5, maddə 237; 2003, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; 2012, № 2, maddə 54, № 3, maddə 192, № 6, maddə 525, № 9, maddə 840, № 11, maddə 1059; 2013, № 3, maddə 233, № 6, maddə 597, № 11, maddələr 1262, 1263, № 12, maddə 1490; 2014, № 5, maddə 463, № 7, maddə 760, № 11, maddə 1375; 2015, № 7, maddə 820, № 12, maddə 1440; 2016, № 2 (II kitab), maddə 222; 2019, № 1, maddə 2; 2020, № 10, maddə 1243; Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il 15 dekabr tarixli 213-VIQD nömrəli Qanunu) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. “Sədərək rayonu” bölməsinə aşağıdakı məzmununda 63.4-cü sətir əlavə edilsin:

63.4	Dəmirçi bələdiyyəsi	Dəmirçi kəndi
------	---------------------	---------------

2. “Şərur rayonu” bölməsinin 65.13-cü sətiri ləğv edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 23 fevral 2021-ci il.

“Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 15-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Maddə 1. “Yerli (bələdiyyə) vergilər və ödənişlər haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002, № 4 (I kitab), maddə 155; 2008, № 6, maddə 462; 2014, № 8, maddə 955; 2016, № 11, maddə 1778; 2017, № 7, maddə 1265; 2018, № 11, maddələr 2197, 2224; 2020, № 11, maddə 1333) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 5.1-ci maddədən “yerli əhəmiyyətli tikinti materialları,” sözləri çıxarılsın;

1.2. 8-ci maddə üzrə:

1.2.1. 8.0.2-ci maddədə “fiziki şəxslərdən” sözləri “Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinin 198.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan halda fiziki şəxslərin” sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2.2. 8.0.3-cü maddə ləğv edilsin.

Maddə 2. Bu Qanun 2022-ci il yanvarın 1-dən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 3 dekabr 2021-ci il

**“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əlavə edilmiş
“Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə**

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topusu, 1999, № 12, maddə 689; 2001, № 11, maddə 677; 2002, № 5, maddə 237; 2003, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; 2012, № 2, maddə 54, № 3, maddə 192, № 6, maddə 525, № 9, maddə 840, № 11, maddə 1059; 2013, № 3, maddə 233, № 6, maddə 597, № 11, maddələr 1262, 1263, № 12, maddə 1490; 2014, № 5, maddə 463, № 7, maddə 760, № 11, maddə 1375; 2015, № 7, maddə 820, № 12, maddə 1440; 2016, № 2 (II kitab), maddə 222; 2019, № 1, maddə 2; 2020, № 10, maddə 1243, № 12 (I kitab), maddə 1434; 2021, № 3, maddə 215) əlavə edilmiş “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın “Gəncə şəhəri” bölməsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

	2	Gəncə şəhəri
.1	2	Kəpəz bələdiyyəsi
		Cavadxan, Məhsəti, Natəvan, Sadıllı və Şıxzamanlı qəsəbələri, Gəncə şəhərinin 1 və 2 nömrəli sahə inzibati ərazi dairələrinin ərazisini təşkil edən hissəsi
.2	2	Nizami bələdiyyəsi
		Gəncə şəhərinin 3 və 4 nömrəli sahə inzibati ərazi dairələrinin ərazisini təşkil edən hissəsi
.3	2	Hacıkənd bələdiyyəsi
		Hacıkənd və Göygöl qəsəbələri

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 4 mart 2022-ci il

**“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa Əlavə –
“Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nda dəyişiklik edilməsi barədə**

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin əraziləri və torpaqları haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 689; 2001, № 11, maddə 677; 2002, № 5, maddə 237; 2003, № 6, maddə 273, № 8, maddə 419; 2004, № 7, maddə 522, № 10, maddə 784, № 12, maddələr 982, 987; 2005, № 4, maddə 283, № 10, maddə 884; 2007, № 3, maddə 212, № 11, maddə 1051; 2008, № 5, maddələr 346, 347, № 8, maddə 708, № 11, maddə 959; 2009, № 4, maddə 214, № 7, maddələr 503, 511, № 10, maddə 770, № 12, maddə 963; 2010, № 7, maddə 605, № 11, maddələr 942, 943, 961; 2011, № 3, maddə 166, № 7, maddə 613; 2012, № 2, maddə 54, № 3, maddə 192, № 6, maddə 525, № 9, maddə 840, № 11, maddə 1059; 2013, № 3, maddə 233, № 6, maddə 597, № 11, maddələr 1262, 1263, № 12, maddə 1490; 2014, № 5, maddə 463, № 7, maddə 760, № 11, maddə 1375; 2015, № 7, maddə 820, № 12, maddə 1440; 2016, № 2 (II kitab), maddə 222; 2019, № 1, maddə 2; 2020, № 10, maddə 1243, № 12 (I kitab), maddə 1434; 2021, № 3, maddə 215; 2022, № 4, maddə 295) Əlavə – “Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin siyahısı”nın “2.Gəncə şəhəri” bölməsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 2.1-ci sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “1 və 2” sözləri “3 və 4” sözləri ilə əvəz edilsin.
2. 2.2-ci sətirin “Əhatə etdiyi ərazi vahidləri” sütununda “3 və 4” sözləri “1 və 2” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 sentyabr 2022-ci il

“Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 12-ci və 13-cü bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyə torpaqlarının idarə edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2001, № 8, maddə 520; 2004, № 5, maddə 314; 2005, № 2, maddə 62; 2006, № 6, maddə 486, № 8, maddə 657, № 11, maddə 923; 2007, № 11, maddə 1082; 2008, № 5, maddə 348, № 6, maddə 462, № 11, maddə 959, № 12, maddə 1048; 2011, № 12, maddə 1077; 2012, № 6, maddə 507; 2014, № 10, maddə 1170; 2015, № 2, maddə 85, № 10, maddə 1091; 2018, № 1, maddə 29; 2020, № 7, maddə 850, № 12 (I kitab), maddə 1423; 2021, № 1, maddə 8) 9.1-ci maddəsinə “verilməsi” sözündən sonra “; müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqan (qurum) tərəfindən müəyyən olunan hallarda və qaydada istismarına icazə verilməsi üçün aparılmış müayinənin nəticələrinə əsasən istismara hazırlığı barədə müsbət rəy verilmiş tikinti obyektinin yerləşdiyi torpaq sahəsinin fiziki və hüquqi şəxslərin mülkiyyətinə satılması və ya icarəsinə verilməsi halları” sözləri əlavə edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 may 2023-cü il

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 7, maddə 405 (Cild I) 13-cü maddəsində aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. Mətni 1-ci hissə hesab edilsin, həmin hissədə “birləşdirilərkən, ayrılarkən, yenidən təşkil edilərkən” sözləri “yenidən təşkil edilərkən (birləşdirilərkən, ayrılarkən)” sözləri ilə əvəz edilsin və həmin hissəyə “xüsusiyyətlər,” sözündən sonra “habelə “Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğun olaraq” sözləri əlavə edilsin.

2. Aşağıdakı məzmununda 2-ci və 3-cü hissələr əlavə edilsin:

“2. Təşkil və ya yenidən təşkil nəticəsində əhalisinin sayı 3000 nəfərdən və (və ya) ev təsərrüfatlarının sayı 1000 vahiddən az olan bələdiyyələrin yaradılmasına onlarda yaranan sosial-iqtisadi vəziyyət, tarixi və digər yerli xüsusiyyətlər nəzərə alınmaqla yol verilir.

3. Bu maddənin 2-ci hissəsində nəzərdə tutulan ev təsərrüfatlarının uçuotu müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) müəyyən etdiyi qaydada aparılır.”.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 5 aprel 2024-cü il

“Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2000, № 10, maddə 704 (Cild I) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 1-ci maddənin mətni birinci hissə hesab edilsin və həmin maddəyə aşağıdakı məzmununda ikinci və üçüncü hissələr əlavə edilsin:

“Ölkə üzrə sonuncu bələdiyyə seçkilərinin keçirildiyi ildən sonrakı 4 ilin son 2 ili ərzində əhalisinin sayı 3000 nəfərdən və ya ev təsərrüfatlarının sayı 1000 vahiddən az olan bələdiyyələr onlarda yaranan sosial-iqtisadi vəziyyət, tarixi və digər yerli xüsusiyyətlər nəzərə alınmaqla Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin qərarı ilə digər bələdiyyələrlə birləşdirilir.

Birləşmə və ya ayrılma nəticəsində əhalisinin sayı 3000 nəfərdən və (və ya) ev təsərrüfatlarının sayı 1000 vahiddən az olan bələdiyyələrin yaradılmasına onlarda yaranan sosial-iqtisadi vəziyyət, tarixi və digər yerli xüsusiyyətlər nəzərə alınmaqla yol verilir.”

2. 2-ci maddə üzrə:

2.1. birinci hissənin birinci abzasında “Bələdiyyələrin” sözü “Bu Qanunun 1-ci maddəsinin birinci hissəsində nəzərdə tutulan halda bələdiyyələrin” sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2. aşağıdakı məzmununda ikinci və üçüncü hissələr əlavə edilsin:

“Bu Qanunun 1-ci maddəsinin ikinci hissəsində nəzərdə tutulan halda bələdiyyələrin birləşdirilməsi aşağıdakı qaydada həyata keçirilir:

1) birləşən hər bir bələdiyyə birləşmə ilə bağlı rəyini baxılmaq üçün Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə təqdim edir;

2) Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi əhalisinin sayı 3000 nəfərdən və ya ev təsərrüfatlarının sayı 1000 vahiddən az olan bələdiyyədə yaranan sosial-iqtisadi vəziyyət, tarixi və digər yerli xüsusiyyətlər nəzərə alınmaqla həmin bələdiyyənin digər bələdiyyə ilə birləşdirilməsi ilə bağlı Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinə müvafiq surətdə qərar qəbul edir.

Bu maddənin ikinci hissəsində müəyyən olunmuş qaydada yaranan bələdiyyənin adı birləşən bələdiyyələrin arasında əhalisinin sayı ən çox olan bələdiyyənin adına uyğun müəyyən edilir.”

3. 3-cü maddənin mətnində “maddəsində” sözü “maddəsinin birinci hissəsində” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 5 aprel 2024-cü il

Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin birləşməsi yolu ilə yeni bələdiyyələrin yaradılması haqqında

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 95-ci maddəsinin I hissəsinin 3-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

“Bələdiyyələrin birgə fəaliyyəti, birləşməsi, ayrılması və ləğv edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 1-ci və 2-ci maddələrinə uyğun olaraq, Azərbaycan Respublikasında bələdiyyələrin birləşməsi yolu ilə aşağıdakı yeni bələdiyyələr yaradılsın:

1. Bakı şəhəri üzrə:

1.1. Xəzər rayonu üzrə:

1.1.1. Mərdəkan və Şağan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Mərdəkan və Şağan qəsəbələrində Mərdəkan bələdiyyəsi.

1.2. Qaradağ rayonu üzrə:

1.2.1. Çeyildag, Sanqaçal və Ümid bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çeyildag, Sanqaçal və Ümid qəsəbələrində Sanqaçal bələdiyyəsi;

1.2.2. Korgöz, Qızıldaş və Puta bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Korgöz, Qızıldaş, Puta və Şonqar qəsəbələrində Qızıldaş bələdiyyəsi.

1.3. Pirallahı rayonu üzrə:

1.3.1. Çilov-Neft Daşları, Gürgən və Pirallahı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çilov, Gürgən, Neft Daşları və Pirallahı qəsəbələrində Pirallahı bələdiyyəsi.

1.4. Səbail rayonu üzrə:

1.4.1. Bibiheybət və Səbail bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Səbail rayonunda (Badamdar bələdiyyəsinin ərazisini çıxmaqla) Səbail bələdiyyəsi.

2. Gəncə şəhəri üzrə:

2.1. Hacıkənd və Kəpəz bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gəncə şəhərinin 3 və 4 nömrəli sahə inzibati ərazi dairələrinin ərazisini təşkil edən hissəsində və Cavadxan, Göygöl, Hacıkənd, Məhsəti, Natəvan, Sadıllı, Şıxzamanlı qəsəbələrində Kəpəz bələdiyyəsi.

3. Naftalan şəhəri üzrə:

3.1. Qaşaltı Qaraqoyunlu və Naftalan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Naftalan şəhərində və Qasımbəyli, Qaşaltı Qaraqoyunlu kəndlərində Naftalan bələdiyyəsi.

4. Şirvan şəhəri üzrə:

4.1. Hacıqəhrəmanlı və Şirvan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Şirvan şəhərində və Bayramlı, Hacıqəhrəmanlı qəsəbələrində Şirvan bələdiyyəsi.

5. Abşeron rayonu üzrə:

5.1. Aşağı Güzdək və Pirəkəşkül-Qobustan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Güzdək qəsəbəsində və Qobustan, Pirəkəşkül kəndlərində Aşağı Güzdək bələdiyyəsi;

5.2. Fatmayı və Görədil bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Fatmayı və Görədil kəndlərində Fatmayı bələdiyyəsi;

5.3. Güzdək və Qobu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Güzdək və Qobu qəsəbələrində Qobu bələdiyyəsi.

6. Ağcabədi rayonu üzrə:

6.1. Ağabəyli, Cəfərbəyli və Hacıbədəlli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağabəyli, Cəfərbəyli və Hacıbədəlli kəndlərində Hacıbədəlli bələdiyyəsi;

6.2. Ağcabədi, Aşağı Avşar, Nəcəfqlubəyli və Şənlik bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağcabədi şəhərində və Aşağı Avşar, Nəcəfqlubəyli, Şənlik kəndlərində Ağcabədi bələdiyyəsi;

6.3. Aran və Yeni Qaradolaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aran və Yeni Qaradolaq kəndlərində Yeni Qaradolaq bələdiyyəsi;

6.4. Arazbar və Yuxarı Qiyaməddinli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arazbar, Mirzəhaqverdili və Yuxarı Qiyaməddinli kəndlərində Yuxarı Qiyaməddinli bələdiyyəsi;

6.5. Boyat, Hacılar və Qaraxanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Biləyən, Boyat, Hacılar və Qaraxanlı kəndlərində Boyat bələdiyyəsi;

6.6. Gələbədın, Qaravəlli və Qiyaməddinli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gələbədın, Qaravəlli və Qiyaməddinli kəndlərində Qaravəlli bələdiyyəsi;

6.7. Göyük, Minaxorlu, Muğanlı, Şahsevən və Şahsevən Təzəkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Göyük, Minaxorlu, Muğanlı, Şahsevən və Şahsevən Təzəkənd kəndlərində Muğanlı bələdiyyəsi;

6.8. Hindarx və İmamqulubəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hindarx qəsəbəsində və İmamqulubəyli kəndində Hindarx bələdiyyəsi;

6.9. Hüsülü və Rəncbərlər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hüsülü və Rəncbərlər kəndlərində Hüsülü bələdiyyəsi;

6.10. Xocavənd və Salmanbəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xocavənd və Salmanbəyli kəndlərində Xocavənd bələdiyyəsi;

6.11. Kəbirli, Qaradolaq və Mehrablı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kəbirli, Qaradolaq və Mehrablı kəndlərində Qaradolaq bələdiyyəsi;

6.12. Kəhrizli, Kürdlər, Sarvanlar və Şərəfxanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bala Kəhrizli, Böyük Kəhrizli, Kürdlər, Sarvanlar, Şahmalılar, Şərəfxanlı və Şotlandlı kəndlərində Kəhrizli bələdiyyəsi;

6.13. Pərioglular və Təzəkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Pərioglular və Təzəkənd kəndlərində Təzəkənd bələdiyyəsi;

6.14. Poladlı, Sarıcalı və Taynaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Poladlı, Sarıcalı və Taynaq kəndlərində Sarıcalı bələdiyyəsi.

7. Ağdam rayonu üzrə:

7.1. Alıbəyli və Üçoğlan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Alıbəyli, Birinci Baharlı, İkinci Alıbəyli, İkinci Baharlı, Səfərli qəsəbələrində və Alıbəyli, Ballar, Böyükbəyli, Gül Baharlı, Kiçikli, Orta Qışlaq, Üçoğlan, Yusifli kəndlərində Üçoğlan-Alıbəyli bələdiyyəsi;

7.2. Çəmənli və Sarıcalı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çəmənli, Sarıcalı və Şükürəğalı kəndlərində Çəmənli bələdiyyəsi;

7.3. Əfətli və Hacıturalı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əfətli, Hacıməmmədli, Hacıturalı, Həsənخانlı, İsalər, Küdürlü, Qəhrəmanbəyli və Məmmədbağırılı kəndlərində Əfətli bələdiyyəsi;

7.4. Əhmədağalı, Qərvənd və Təzəkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bənövşələr, Birinci Dördyol, İkinci Dördyol, Təzəkənd qəsəbələrində və Ayaq Qərvənd, Çıraxlı, Əhmədağalı, Kolqışlaq, Mirəşelli, Orta Qərvənd, Təzəkənd kəndlərində Əhmədağalı bələdiyyəsi.

8. Ağdaş rayonu üzrə:

8.1. Abad və Eymur bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abad, Ağcaqovaq, Eymur, Ərəbşəki və Qaradeyin kəndlərində Eymur bələdiyyəsi;

8.2. Ağdaş, Gürcüva və Qaradağlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağdaş şəhərində və Cücük, Gürcüva, Qaradağlı, Malay, Pirəyir kəndlərində Ağdaş bələdiyyəsi;

8.3. Aşağı Ləki, Güvəkənd, Ləki və Orta Ləki bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ləki qəsəbəsində və Aşağı Ləki, Binələr, Davudlu, Əmirarx, Güvəkənd, Hapıtlı, Orta Ləki, Ovçulu, Yuxarı Ləki kəndlərində Ləki bələdiyyəsi;

8.4. Aşağı Nemətabad, Aşağı Zeynəddin, Qobuüstü və Mürsəl bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Qobuüstü, Aşağı Nemətabad, Aşağı Zeynəddin, Hacılar, Qarasuqumlaq, Qəribli, Qobuüstü, Mürsəl, Şıxlı, Tatlar, Yeniərx, Yenikənd və Yuxarı Nemətabad kəndlərində Mürsəl bələdiyyəsi;

8.5. Dəhnəxəlil və Qolqəti bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Türyançay qəsəbəsində və Aşağı Ağcayazı, Cüvə, Dəhnəxəlil, Korarx, Qolqəti, Yuxarı Ağcayazı kəndlərində Qolqəti bələdiyyəsi;

8.6. Xosrov və Şəmsabad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Aral, Əmirmahmud, Xosrov, İkinci Aral, Qarağan Saatlı, Sadavat, Şəmsabad və Tofiqi kəndlərində Xosrov bələdiyyəsi;

8.7. Kotanarx və Yenice bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cardam, Kotanarx, Nəhrəxəlil və Yenice kəndlərində Kotanarx bələdiyyəsi;

8.8. Kotavan və Pirəzə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağzıbir, Xınaxlı, Kotavan, Qaraoğlan və Pirəzə kəndlərində Pirəzə bələdiyyəsi;

8.9. Qoşaqovaq və Pirkəkə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ərəbocağı, Qoşaqovaq, Pirkəkə və Şəkili kəndlərində Qoşaqovaq bələdiyyəsi;

8.10. Qulbəndə və Yuxarı Qəsil bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Qəsil, Bəylik, Bulaqotağı, Qarağan Sədi, Qarağan Şıxlar, Qulbəndə, Orta Qəsil, Şordəhnə və Yuxarı Qəsil kəndlərində Yuxarı Qəsil bələdiyyəsi.

9. Ağstafa rayonu üzrə:

9.1. Ağgöl, Böyük Kəsik və Sadıqlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağgöl, Böyük Kəsik və Sadıqlı kəndlərində Sadıqlı bələdiyyəsi;

9.2. Aşağı Göycəli və Xətai bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Göycəli, Xətai, Qaçaq Kərəm və Yenigün kəndlərində Xətai bələdiyyəsi;

9.3. Aşağı Kəsəmən və Zəlimxan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Kəsəmən və Zəlimxan kəndlərində Aşağı Kəsəmən bələdiyyəsi;

9.4. Düzqışlaq, Xılıxına, Kolxəlfəli, Qarahəsənli və Pirili bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Düzqışlaq, Xılıxına, Kolayır, Kolxəlfəli, Qarahəsənli, Mollacəfərli və Pirili kəndlərində Qarahəsənli bələdiyyəsi;

9.5. Eynallı və Qırılı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Eynallı və Qırılı kəndlərində Qırılı bələdiyyəsi;

9.6. Göycəli, Köhnəqışlaq və Tatlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Göycəli, Köhnəqışlaq, Tatlı və Yaradullu kəndlərində Göycəli bələdiyyəsi;

9.7. Həsənsu və Vurgun bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Vurgun qəsəbəsində və Həsənsu kəndində Həsənsu bələdiyyəsi;

9.8. Köçvəlili, Qarayazı və Muğanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Həzi Aslanov, Qarayazı, Soyuqbulaq, Soyuqbulaqlar qəsəbələrində və Köçvəlili, Muğanlı kəndlərində Muğanlı bələdiyyəsi;

9.9. Qıraq Kəsəmən, Poylu, Poylu qəsəbə və Saloğlu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ceyrançöl, Poylu, Saloğlu, Şəkərli qəsəbələrində və Qıraq Kəsəmən, Poylu kəndlərində Poylu bələdiyyəsi.

10. Ağsu rayonu üzrə:

10.1. Aratlı Curuğlu, Çaparlı və Ərəbuşağı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağabəyli, Ağalarbəyli, Aratlı Curuğlu, Çaparlı, Ərəbuşağı, Qiyaslı, Maşadqanlı və Rəhimağalı kəndlərində Ərəbuşağı bələdiyyəsi;

10.2. Bico, Qəşəd, Ləngəbiz və Padarqışlaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bico, Keşdiməz, Qəşəd, Ləngəbiz və Padarqışlaq kəndlərində Bico bələdiyyəsi;

10.3. Bozavand və Rəhimli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağarx, Bozavand, Qarabağlı, Qaradağ, Rəhimli və Şahbəyli kəndlərində Bozavand bələdiyyəsi;

10.4. Cəlayir və Kəndoba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abasxanlı, Cəfərli, Cəlayir, Hacıuşağı və Kəndoba kəndlərində Kəndoba bələdiyyəsi;

10.5. Çiyni, Ərəbmehdibəy, Ərəbsarvan, Göydəlləkli, Xəlilli və Növcü bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Axundlu, Bəyimli, Çiyni, Dədəli, Ərəbmehdibəy, Ərəbsarvan, Göydəlləkli, Hacıqədirlı, Xəlilli, Qaravəlli, Qasimbəyli, Məlikçobanlı, Mustafalı, Növcü və Yuxarı Növcü kəndlərində Növcü bələdiyyəsi;

10.6. Daşdəmirbəyli və Gəgəli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Daşdəmirbəyli və Gəgəli kəndlərində Gəgəli bələdiyyəsi;

10.7. Dilman, Kalva, Nuran və Nüydü bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dilman, Hacıman, Xasidərə, Xatman, Kalva, Qırlar, Quzey, Nuran, Nüydü, Sanqalan, Suraxanı və Zərqava kəndlərində Kalva bələdiyyəsi;

10.8. Xanbulaq, Nəmirli, Padar və Pirhəsənli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bənəcik, Elabad, Girdə, Gursulu, Hinqar, Xanbulaq, Kalağaylı, Kəndaxan, Kövlüc, Külüllü, Qaraqaşlı, Nəmirli, Padar, Pirhəsənli, Yenikənd və Yenilik kəndlərində Pirhəsənli bələdiyyəsi;

10.9. İlxiçı, Qaraqoyunlu və Muradlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dəlilər, Hacısəmədli, İlxiçı, Qaraqoyunlu, Muradlı, Musabəyli və Təklə kəndlərində Qaraqoyunlu bələdiyyəsi.

11. Astara rayonu üzrə:

11.1. Artupa, Ərçivan və Şuvi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ərçivan qəsəbəsində və Alaşa, Artupa, Deqadi, Sekəşan, Səlivə, Səncərədi, Sərək, Siyətik, Şuvaş, Şuvi, Vəznəş, Züngüləş kəndlərində Ərçivan bələdiyyəsi;

11.2. Asxanakəran, Həmoşam və Siyaku bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Anbuba, Asxanakəran, Azaru, Bəlbay, Bili, Binabəy, Bio, Bursut, Çüvaş, Dəstor, Əkbərməhəllə, Giləparqo, Giləşə, Həmoşam, Həsin, Kamlakan, Klınbi, Qanqalaş, Lələkəpeştə, Liəzi, Lobir, Marzəsə, Miki, Motalayataq, Reqloba, Rıvadıla, Rinə, Sığaloni, Sihəkəran, Siyakeş, Siyaku, Sağlazüzə, Şıxəməhlə, Şıxımpeştə, Taxtanəkəran, Toradi, Vaqadi, Vaqo, Vıləparqo və Vıləşə kəndlərində Siyaku bələdiyyəsi;

11.3. Astara və Rudəkənar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Astara şəhərində və Qarıçıməhəllə, Məşçitməhəllə, Rudəkənar, Seləkəran, Suparıbağ kəndlərində Astara bələdiyyəsi;

11.4. Kakalos və Pensər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bala Şahağac, Çayoba, Kakalos, Kolatan, Qamışoba və Pensər kəndlərində Pensər bələdiyyəsi;

11.5. Kijəbə, Pəlikəş və Təngərüd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kijəbə qəsəbəsində və Avyarud, Burzubənd, Çükəş, Diqo, Dolu, Dürriyə, Xıçaso, Lomin, Maşxan, Noyabud, Ojakəran, Ovala, Pəlikəş, Sım, Sibiyət, Sipiyaəlfətik, Sipiyəpart, Şəmətük, Şəvqo, Şümrüd, Təngərüd, Tüləküvan, Vənəşikəş, Vovada kəndlərində Kijəbə bələdiyyəsi;

11.6. Şahağac və Şiyəkəran bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Şahağac və Şiyəkəran kəndlərində Şahağac bələdiyyəsi.

12. Balakən rayonu üzrə:

12.1. Xalatala, Qabaqçöl, Sarıbulaq və Şambul bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qabaqçöl qəsəbəsində və Ağkilsə, Cederovtala, Göyrüclük, Xalatala, İsxəlqirmə, Kilsəbuqov, Sarıbulaq, Şambul kəndlərində Xalatala bələdiyyəsi;

12.2. İtitala, Kortala və Püştələlə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Beçeqarbinə, İtitala, Kortala, Qadaşbinə, Qamıştala, Qarahacılı, Qaravəli, Mollaçıbinə, Pırqax və Püştətala kəndlərində Kortala bələdiyyəsi;

12.3. Qaysa və Meşəşambul bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abjit, Qaysa, Qazbölük və Meşəşambul kəndlərində Meşəşambul bələdiyyəsi;

12.4. Şərif və Yeni Şərif bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Şərif və Yeni Şərif kəndlərində Şərif bələdiyyəsi.

13. Beyləqan rayonu üzrə:

13.1. Allahyarlı, Bahar, Əmirzeydli və Qəhrəmanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bahar, Qəhrəmanlı qəsəbələrində və Allahyarlı, Əmirzeydli kəndlərində Qəhrəmanlı bələdiyyəsi;

13.2. Aşağı Çəmənli, Aşıqalılar, Əhmədli və İmamverdili bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Çəmənli, Aşıqalılar, Əhmədli, İmamverdili və Vətəğa kəndlərində Aşıqalılar bələdiyyəsi;

13.3. Baharabad, Örənqala və Yuxarı Kəbirli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Baharabad, Günəş, Örənqala qəsəbələrində və Yuxarı Kəbirli kəndində Örənqala bələdiyyəsi;

13.4. Birinci Aşıqlı, İkinci Aşıqlı və Mayak bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Mayak qəsəbəsində və Birinci Aşıqlı, İkinci Aşıqlı kəndlərində Birinci Aşıqlı bələdiyyəsi;

13.5. Bolsulu və Təzəkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bolsulu qəsəbəsində və Təzəkənd kəndində Təzəkənd bələdiyyəsi;

13.6. Bünyadlı, Gödəklər və Qaralılar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bünyadlı, Gödəklər və Qaralılar kəndlərində Bünyadlı bələdiyyəsi;

13.7. Eyvazalılar və Tatalılar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Eyvazalılar və Tatalılar kəndlərində Eyvazalılar bələdiyyəsi;

13.8. Əlinəzərli, Orta Əlinəzərli və Şəfəq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Şəfəq qəsəbəsində və Əlinəzərli, Orta Əlinəzərli kəndlərində Əlinəzərli bələdiyyəsi;

13.9. İkinci Şahsevən və Qaradağlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi İkinci Şahsevən, Qaradağlı və Yuxarı Çəmənli kəndlərində İkinci Şahsevən bələdiyyəsi;

13.10. Mil və Milabad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Mil və Milabad qəsəbələrində Mil bələdiyyəsi;

13.11. Sarısu, Şərq və Türklər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Sarısu, Şərq və Türklər qəsəbələrində Türklər bələdiyyəsi;

13.12. Yeni Mil və Yuxarı Aran bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Yeni Mil və Yuxarı Aran qəsəbələrində Yeni Mil bələdiyyəsi.

14. Bərdə rayonu üzrə:

14.1. Alaçadırlı, Bərdə, Qaradağlı və Türkmən bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bərdə şəhərində və Alaçadırlı, Qaradağlı, Türkmən kəndlərində Bərdə bələdiyyəsi;

14.2. Alpout, Hacılar və Hüseyinalılar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alpout, Arabaçılar, Hacılar, Hüseyinalılar və Qaradırnaq kəndlərində Alpout bələdiyyəsi;

14.3. Bala Qacar, Əliyanlı və Şirvanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bala Qacar, Darğalar, Əliyanlı, Qullar və Şirvanlı kəndlərində Şirvanlı bələdiyyəsi;

14.4. Bəcirəvan, Hacallı və Xəsili bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bəcirəvan, Hacallı və Xəsili kəndlərində Xəsili bələdiyyəsi;

14.5. Birinci Qaradəmirçi və Lək bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Qaradəmirçi, İkinci Qaradəmirçi, Qazıqurdalı və Lək kəndlərində Lək bələdiyyəsi;

14.6. Böyük Göyüslü və Otuzikilər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bala Göyüslü, Böyük Göyüslü və Otuzikilər kəndlərində Otuzikilər bələdiyyəsi;

14.7. Böyük Qacar, Dəymədağıldı və Uğurbəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Böyük Qacar, Dəymədağıldı, Hüseynbəyli, Xanxanımlı və Uğurbəyli kəndlərində Uğurbəyli bələdiyyəsi;

14.8. Cəyirli, Divanlı, Gərənə, Güloğlular və Şorəlli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəyirli, Divanlı, Gərənə, Güloğlular və Şorəlli kəndlərində Gərənə bələdiyyəsi;

14.9. Çələbilər, Kərimbəyli, Mirzalibəyli və Yeni Əyricə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çələbilər, Əyricə, Kərimbəyli, Qaraməmmədli, Mirzalibəyli, Nəcəfçulubəyli, Nifçi və Yeni Əyricə kəndlərində Yeni Əyricə bələdiyyəsi;

14.10. Əmirli, Xanərəb, Soğanverdilər və Şahvəlilər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əmirli, Xanərəb, Soğanverdilər, Şahvəlilər və Şərəfli kəndlərində Xanərəb bələdiyyəsi;

14.11. Gülgəzli, Hacıbəyli, Hacıəhmədli, Kolayır və Mirzəxan Qaraqoyunlu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bayramlı, Cumalar, Gülgəzli, Hacıbəyli, Hacıəhmədli, Həsənli, Kafarlı, Kolayır, Köbəkənd, Mirzəxan Qaraqoyunlu, Mollaisalar, Mollaməmmədli, Sərkərlər və Vəliuşağı kəndlərində Mirzəxan Qaraqoyunlu bələdiyyəsi;

14.12. Həsənqaya, İkinci Hacallı, Qəhrəmanlı, Seyid Yusifli və Tağılar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cicimli, Həsənqaya, İkinci Hacallı, Qayalı, Qəhrəmanlı, Mehdixanlı, Mirasəfli, Saatlı, Seyid Yusifli, Tağılar və Umudalılar kəndlərində Həsənqaya bələdiyyəsi;

14.13. İkinci Nazırlı, Şatırlı, Yeni Daşkənd və Zümürxan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Qazaxlar, Çəmənli, Hacılı, İkinci Nazırlı, İmamqulubəyli, Kürdborakı, Şatırlı, Yeni Daşkənd və Zümürxan kəndlərində Yeni Daşkənd bələdiyyəsi;

14.14. Kələntərli və Körpüsındıran bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kələntərli, Körpüsındıran, Qasımbəyli və Muğanlı kəndlərində Körpüsındıran bələdiyyəsi;

14.15. Kətəparaq və Piyadalar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kətəparaq, Qurdlar və Piyadalar kəndlərində Kətəparaq bələdiyyəsi;

14.16. Qaradəmirçi, Qarayusifli, Qazaxlar və Mehdili bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xanağalı, Qaradəmirçi, Qarayusifli, Qazaxlar, Mehdili və Tumaslı kəndlərində Qarayusifli bələdiyyəsi;

14.17. Qaraqoyunlu, Mirzəcəfərli, Mollagüllər və Samuxlu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bala Ərəblər, Ərəblər, Qarağacı, Qaraqoyunlu, Mirzəcəfərli, Mollagüllər və Samuxlu kəndlərində Mirzəcəfərli bələdiyyəsi;

14.18. Qaratəpə, Məmmədli, Məşədiibişli və Nazırlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaratəpə, Məmmədli, Məşədiibişli, Nazırlı və Yerliəğalı kəndlərində Nazırlı bələdiyyəsi;

14.19. Mollalı və Mustafaəğalı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çərəlilər, Mollalı və Mustafaəğalı kəndlərində Mollalı bələdiyyəsi.

15. Biləsuvar rayonu üzrə:

15.1. Ağalıkənd, Təzəkənd və Yuxarı Cürəli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağalıkənd, Təzəkənd və Yuxarı Cürəli kəndlərində Ağalıkənd bələdiyyəsi;

15.2. Ağayrı və Günəşli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağayrı və Günəşli kəndlərində Ağayrı bələdiyyəsi;

15.3. Amankənd, Dərvişli və Ovçubərə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Amankənd, Dərvişli və Ovçubərə kəndlərində Amankənd bələdiyyəsi;

15.4. Aşağı Cürəli-Muğan, Əsgərabad və Yuxarı Ağalı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Cürəli, Əsgərabad, Muğan və Yuxarı Ağalı kəndlərində Əsgərabad bələdiyyəsi;

15.5. Bağbanlar və Zəhmətəbad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bağbanlar və Zəhmətəbad kəndlərində Bağbanlar bələdiyyəsi;

15.6. Biləsuvar və Çaylı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Biləsuvar şəhərində və Çaylı kəndində Biləsuvar bələdiyyəsi;

15.7. Çınarlı-Aranlı və İsmətli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aranlı, Çınarlı və İsmətli kəndlərində İsmətli bələdiyyəsi;

15.8. Əliabad və Xırmandalı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əliabad və Xırmandalı kəndlərində Xırmandalı bələdiyyəsi;

15.9. Nərimankənd və Səmədəbad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arazbarı, Nərimankənd və Səmədəbad kəndlərində Nərimankənd bələdiyyəsi.

16. Cəliləbad rayonu üzrə:

16.1. Ağdaş və Privolnoye bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağbulaq, Ağdaş, Axtaxana, Çünzəli, Darılıq, Fətullaqışlaq, Güneyli, Hacıcavadlı, Oğrubulaq, Privolnoye, Soyuqbulaq və Vənlik kəndlərində Ağdaş bələdiyyəsi;

16.2. Astanlı, Kürdlər və Zopun bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abdullu, Astanlı, Cəfərli, Çünəxanlı, Dövlətəlibəyli, Eçara, Fərzili, Həsənli, Xanlı, Kürdlər, Məşədi Hüseyinli, Mollalı, Porsava, Suluçəşmə və Zopun kəndlərində Kürdlər bələdiyyəsi;

16.3. Badamağac və Ləkin bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Badamağac, Buravar, Əsədli, Ləkin, Musalı və Şatırlı kəndlərində Ləkin bələdiyyəsi;

16.4. Boyxanlı və Şorbaçı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Boyxanlı, Dostallı, Mədətli, Məlikqasımlı, Məmmədrzalı, Məşədilər, Novruzallı, Şorbaçı, Şötüklü və Yusifli kəndlərində Boyxanlı bələdiyyəsi;

16.5. Cəlayir və Təklə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abazallı, Babalı, Cəlayir, Lallar, Mirzəli və Təklə kəndlərində Təklə bələdiyyəsi;

16.6. Cəliləbad və Seyidbazar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəliləbad şəhərində və Hacıismayılı, Hasılı, Sadatlı, Seyidbazar kəndlərində Cəliləbad bələdiyyəsi;

16.7. Cəngən və Kövüzbulaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağusəm, Cəngən, Çinar, Edişə, Fərəcullalı, Kövüzbulaq, Ləzran, Soltankənd, Tahirli və Zəhmətəbad kəndlərində Cəngən bələdiyyəsi;

16.8. Əliqasımlı, Gülməmmədli və Qarakazımlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Babaxanlı, Bədirli, Dələli, Əliqasımlı, Ətcələr, Gülməmmədli, Qarakazımlı, Məmmədcanlı, Moranlı, Sarxanlı, Şükürlü və Zərbəli kəndlərində Gülməmmədli bələdiyyəsi;

16.9. Xanəgah və Mikayılı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çəmənli, Xanəgah, Qarğılı, Mikayılı, Pərdi və Türkelli kəndlərində Xanəgah bələdiyyəsi;

16.10. Kazımabad və Muğan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kazımabad, Maşlıq, Muğan və Söyüdlü kəndlərində Muğan bələdiyyəsi;

16.11. Qarazəncir və Sabirabad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qarazəncir, Ocaqlı və Sabirabad kəndlərində Qarazəncir bələdiyyəsi;

16.12. Sərhədabad, Şabanlı və Şiləvəngə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abışabad, Adnalı, Əliabad, Hacıməmmədli, İnilı, Qasımbəyli, Məşədiovəlli, Mirtəhməzli, Sərhədabad, Şabanlı və Şiləvəngə kəndlərində Şiləvəngə bələdiyyəsi;

16.13. Təzəkənd və Üçtəpə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəfərhanlı, Təzəkənd və Üçtəpə kəndlərində Üçtəpə bələdiyyəsi.

17. Daşkəsən rayonu üzrə:

17.1. Bayan, Çovdar, Kəmərqaya, Quşçu və Zəylik bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bayan, Çaykənd, Çovdar, Kəmərqaya, Quşçu, Quytul və Zəylik kəndlərində Quşçu bələdiyyəsi;

17.2. Çanaqçı, Çıraqlı, Dəstəfur, Əhmədli, Qaraqullar, Muşavaq və Zinzahal bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alaxançallı, Almalı, Çanaqçı, Çıraqlı, Dərdərə, Dəstəfur, Əhmədli, Kollu, Qaraqullar, Qaratağlar, Qıyıqlı, Mollahəsənli, Muşavaq, Suqovuşan, Şahkərəm, Şahvələdli, Yolqullar, Zinzahal və Zivlan kəndlərində Qaraqullar bələdiyyəsi;

17.3. Daşkəsən, Daşkəsən qəsəbə və Yuxarı Daşkəsən bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Daşkəsən şəhərində, Alunitdağ, Daşkəsən, Quşçu, Quşçu körpüsü, Yuxarı Daşkəsən qəsəbələrində və Aşağı Daşkəsən kəndində Daşkəsən bələdiyyəsi;

17.4. Əmirvar, Gurbulaq, Xoşbulaq və Qabaqtəpə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Astaf, Dəvrallı, Əhmədli, Əmirvar, Gəlinqaya, Gurbulaq, Güneykənd, Xoşbulaq, Qabaqtəpə, Qazaxlı, Qazaxyolçular, Pirverdilər, Rəsullu, Tapan, Təzəkənd və Zağalı kəndlərində Qabaqtəpə bələdiyyəsi.

18. Füzuli rayonu üzrə:

18.1. 3 №-li Qayıdış, 8 №-li Qayıdış, Araz Dilağarda, Araz Zərgər, Bala Bəhmənli və Birinci Mahmudlu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi 1 №-li Qayıdış, 2 №-li Qayıdış, 3 №-li Qayıdış, 4 №-li Qayıdış, 5 №-li Qayıdış, 6 №-li Qayıdış, 7 №-li Qayıdış, 8 №-li Qayıdış, 9 №-li Qayıdış, 10 №-li Qayıdış, 11 №-li Qayıdış qəsəbələrində və Araz Dilağarda, Araz Zərgər, Bala Bəhmənli, Birinci Mahmudlu kəndlərində Bala Bəhmənli bələdiyyəsi;

18.2. Arayatlı, Babı, Əhmədallılar, Qazaxlar və Mollaməhərrəmli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arayatlı, Babı, Əhmədallılar, Qazaxlar, Mirzənağılı və Mollaməhərrəmli kəndlərində Əhmədallılar bələdiyyəsi;

18.3. Aşağı Kürdmahmudlu, Əhmədbəyli və Yuxarı Kürdmahmudlu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Kürdmahmudlu, Əhmədbəyli, İkinci Mahmudlu, Qarabağ, Murtuzallılar və Yuxarı Kürdmahmudlu kəndlərində Əhmədbəyli bələdiyyəsi;

18.4. Aşağı Yağlıvənd, Kərimbəyli, Şükürbəyli və Zobucuq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Zobucuq, İkinci Zobucuq, Üçüncü Zobucuq, Dördüncü Zobucuq, Beşinci Zobucuq qəsəbələrində və Aşağı Yağlıvənd, Kərimbəyli, Şükürbəyli kəndlərində Kərimbəyli bələdiyyəsi.

19. Gədəbəy rayonu üzrə:

19.1. Alnabat və Arıqıran bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alnabat, Arıqıran, Cəfərli, Daryurd, Əyrivəng, İnekboğan, Kərimli, Köhnəqışlaq, Qasımlı və Nağılar kəndlərində Arıqıran bələdiyyəsi;

19.2. Arabaçı, Düz Rəsullu və Hacılar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arabaçı, Bəydemirli, Cücanlı, Çay Rəsullu, Dördlər, Düz Rəsullu, Əyridərə, Fərzalı, Gərməşöylü, Göyəlli, Göyəmli, Hacılar, Hüseyinqulular, İsalı, Kollu, Qaravəlilər, Qasımağalı, Məmmədcəfərli, Mormor, Motudərə, Rəhimli, Sonalar, Şımış, Təkyemişan, Turşsu və Zamanlı kəndlərində Düz Rəsullu bələdiyyəsi;

19.3. Arıqdam və Söyüdlü bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arıqdam, Daşbulaq, Qaradağ, Pırbulaq, Soyuqbulaq, Ərtəpə və Söyüdlü kəndlərində Söyüdlü bələdiyyəsi;

19.4. Çaldaş, Düzyurd və Miskinli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arısu, Aytala, Çalburun, Çaldaş, Dəyəqarabulaq, Düzyurd, Əlinağılar, Günəşli, Qalakənd, Miskinli, Musayal, Plankənd və Səbətkeçməz kəndlərində Miskinli bələdiyyəsi;

19.5. Gərgər və Kiçik Qaramurad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çaykənd, Dəyirmandağ, Əmiraslanlı, Gərgər, Gödəkdərə, Hacıləkbərli, Heydərli, Kiçik Qaramurad, Köhnəkənd, Qarıkənd, Qarovultomba,

Qurudərə, Leşkər, Parakənd, Sarıhəsənli, Sarıköynək, Şəkərbəy, Yaqublu və Yenikənd kəndlərində Kiçik Qaramurad bələdiyyəsi;

19.6. Qaraməmmədli və Novosaratovka bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ataxal, Böyük Qaramurad, Əmir, Gülallı, Hacıalılar, Heriknaz, Kələman, Kəsəmən, Qaraməmmədli, Qızıltorpaq, Qozqaralı, Novosaratovka, Poladlı və Toplar kəndlərində Qaraməmmədli bələdiyyəsi;

19.7. Qoşabulaq və Nərimankənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çanaqçı, Qoşabulaq, Moruxlu, Nərimankənd, Pərizamanlı, Rəmə, Samanlıq, Tərs yer və Totuqlu kəndlərində Qoşabulaq bələdiyyəsi;

19.8. Slavyanka və Zəhmətkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xarxar, Qarabulaq, Maarif, Slavyanka və Zəhmətkənd kəndlərində Slavyanka bələdiyyəsi.

20. Goranboy rayonu üzrə:

20.1. Alpout, Fəxralı və Quşçular bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alpout, Fəxralı, Qurbanzadə və Quşçular kəndlərində Fəxralı bələdiyyəsi;

20.2. Aşağı Ağcakənd, Buzluq, Gürzallar, Qaraçinar, Rus Borisi və Todan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Ağcakənd, Yuxarı Ağcakənd qəsəbələrində və Baş Qışlaq, Börü, Buzluq, Erkeç, Gülüstan, Gürzallar, Qaxtut, Qaraçinar, Meşəli, Mənəşli, Rus Borisi, Todan, Yenikənd, Yuxarı Ballıqaya kəndlərində Aşağı Ağcakənd bələdiyyəsi;

20.3. Bağçakürd, Dəyirmanlar və Düzqışlaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Azad, Bağçakürd, Dəyirmanlar və Düzqışlaq kəndlərində Düzqışlaq bələdiyyəsi;

20.4. Boluslu və Nərimanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Goran qəsəbəsində və Boluslu, Cinli Zeynallı, Eyvazlılar, Məşədiqaralar, Nərimanlı kəndlərində Boluslu bələdiyyəsi;

20.5. Borsunlu və Nadirkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Borsunlu, Qazaxlar və Nadirkənd kəndlərində Borsunlu bələdiyyəsi;

20.6. Goranlı, Xınalı, Kürəkçay, Qaramusalı və Qırıqlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kürəkçay qəsəbəsində və Goranlı, Gülməmmədli, Həmənli, Xınalı, Qaramusalı, Qarapirimli, Qazançı, Qırıqlı kəndlərində Qaramusalı bələdiyyəsi;

20.7. Hazırəhmədli, Kələk və Sarov bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bəşirli, Göynüyən, Hazırəhmədli, Kələk, Qarasuçu, Sarov, Şıxlar və Yəhərçi Qazaxlar kəndlərində Hazırəhmədli bələdiyyəsi;

20.8. Xan Qərvənd və Yeni yol bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əlirzalı, Xan Qərvənd, Təklə və Yeni yol kəndlərində Xan Qərvənd bələdiyyəsi;

20.9. Xoylu, Nizami və Yolqulular bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xoylu, Nizami və Yolqulular kəndlərində Xoylu bələdiyyəsi;

20.10. Kəhrizli, Muzdurlar, Səmədabad və Yolpaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əhmədabad, Xasadarlı, Kəhrizli, Muzdurlar, Səmədabad və Yolpaq kəndlərində Muzdurlar bələdiyyəsi;

20.11. Qaradağlı və Şadıllı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaradağlı və Şadıllı kəndlərində Qaradağlı bələdiyyəsi;

20.12. Qarqucaq və Tap Qaraqoyunlu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hacallı, Qarqucaq, Şəfibəyli, Tap və Tap Qaraqoyunlu kəndlərində Tap Qaraqoyunlu bələdiyyəsi;

20.13. Qazanbulaq, Rəhimli və Veyisli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qazanbulaq qəsəbəsində və Rəhimli, Veyisli kəndlərində Veyisli bələdiyyəsi;

20.14. Səfikürd, Şəfəq, Tatarlı və Zeyvə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Səfikürd, Şəfəq, Tatarlı və Zeyvə kəndlərində Səfikürd bələdiyyəsi.

21. Göyçay rayonu üzrə:

21.1. Alxasava, Aşağı Qaraməryəm və İncə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alxasava, Aşağı Qaraməryəm, Dövranlı və İncə kəndlərində İncə bələdiyyəsi;

21.2. Alpout, Bəydövül, Mırtı və Şəkər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alıəkənd, Alpout, Bəydövül, Qaraxıdır, Mırtı, Şəkər və Veysəlli kəndlərində Şəkər bələdiyyəsi;

21.3. Cəyirli, Kürdşaban və Qızılağac bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəyirli, Kürdəmiş, Kürdşaban, Qızılağac, Qubadlı Şıxlı, Mollahacılı, Şəkili, Türkmən və Yenikənd kəndlərində Cəyirli bələdiyyəsi;

21.4. Çaxırlı və Məlikəkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çaxırlı, Məlikəkənd, Şıxbəy və Şıxəmir kəndlərində Çaxırlı bələdiyyəsi;

21.5. Ərəbcəbirli və Şəhadət bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Ərəbcəbirli, İkinci Ərəbcəbirli, Qarabağlar, Mirzəhüseynli və Şəhadət kəndlərində Ərəbcəbirli bələdiyyəsi;

21.6. Qaraman, Ləkçılpaq və Yalman bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaraman, Ləkçılpaq və Yalman kəndlərində Ləkçılpaq bələdiyyəsi;

21.7. Mallı Şıxlı, Müskürlü və Yeniarx bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ərəbşahverdi, Hacıağabəyli, Xəlil, Qəbələ Müskürlü, Mallı Şıxlı, Müskürlü və Yeniarx kəndlərində Yeniarx bələdiyyəsi.

22. Göygöl rayonu üzrə:

22.1. Aşıqlı, Göygöl və Mollacəlilli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Göygöl şəhərində, Ağdağ, Qızılqaya qəsəbələrində və Aşıqlı, Keşkü, Mollacəlilli, Üçbulaq kəndlərində Göygöl bələdiyyəsi;

22.2. Balçılı və Qırıqlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Balçılı, Cümşüdlü, Haçaqaya, Qırıqlı və Sərkər kəndlərində Balçılı bələdiyyəsi;

22.3. Çaykənd, Göyçəkənd, Quşçu, Sarısu, Toğanalı və Yeni Zod bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bənövşəli, Çaykənd, Əzgil, Göyçəkənd, Qarabulaq, Quşçu, Sarısu, Toğanalı və Yeni Zod kəndlərində Çaykənd bələdiyyəsi;

22.4. Çaylı, Dozular, Hacıməlik və Pənahlılar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hacıməlik qəsəbəsində və Çaylı, Dozular, Pənahlılar kəndlərində Hacıməlik bələdiyyəsi;

22.5. Əlimədədli, Xaqani, Quşqara və Nadil bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bəhrəmbağ qəsəbəsində və Əlimədədli, Xaqani, Quşqara, Nadil, Səmədli, kəndlərində Quşqara bələdiyyəsi;

22.6. Qızılca və Üçtəpə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Firuzabad qəsəbəsində və Damcılı, Danayeri, Qızılca, Üçtəpə, Yalqışlaq, Yeni Qızılca kəndlərində Qızılca-Üçtəpə bələdiyyəsi;

22.7. Şəhriyar, Topalhəsənli və Zurnabad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Zurnabad qəsəbəsində və Gəncə, Kərəmli, Şəhriyar, Topalhəsənli, Tulallar, Zurnabad kəndlərində Topalhəsənli bələdiyyəsi.

23. Hacıqabul rayonu üzrə:

23.1. Atbulaq, Navahı və Navahı qəsəbə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Navahı, Pirsaat qəsəbələrində və Atbulaq, Kürdçü, Qızılburun, Navahı kəndlərində Atbulaq-Navahı bələdiyyəsi;

23.2. Birinci Udullu və İkinci Udullu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Paşalı, Birinci Udullu, İkinci Paşalı, İkinci Udullu, Qubalı, Şorbaçı və Tağılı kəndlərində Udullu bələdiyyəsi;

23.3. Ələtli, Meyniman və Talış bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağacanlı, Axtaçı Şirvan, Birinci Meyniman, Bürvənd, Ələtli, İkinci Meyniman, Meyniman və Talış kəndlərində Meyniman bələdiyyəsi;

23.4. Hacıqabul və Muğan qəsəbə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hacıqabul şəhərində və Balıqçı, Muğan qəsəbələrində Hacıqabul bələdiyyəsi;

23.5. Qarasu və Padar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Padar qəsəbəsində və Qarasu kəndində Qarasu bələdiyyəsi;

23.6. Qubalıbalaoğlan və Rəncbər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qubalıbalaoğlan, Pirsaatçay və Rəncbər kəndlərində Rəncbər bələdiyyəsi.

24. Xaçmaz rayonu üzrə:

24.1. Ağyazı Buduq, Hacıəlibəy və Yergüc bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arzu qəsəbəsində və Ağyazı Buduq, Armudpadar, Bayoba, Hacıəlibəy, Padar, Sərkərli, Suxtaqalaqışlaq, Üçgünqışlaq, Üryanoba, Yergüc kəndlərində Yergüc bələdiyyəsi;

24.2. Aşağı Zeyid, Hülövlü, Qaraçaycek və Qobuqıraq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alıçqışlaq, Aşağı Zeyid, Bəyqışlaq, Canaxır, Çılğır, Hülövlü, Qaracik, Qaracik Zeyid, Qaraçaycek, Qaradağ Buduq, Qaradağlı, Qədmalıqışlaq, Qobuqıraq, Mehrelıqışlaq, Mürsəliqışlaq, Rəhimoba, Şıxhaput və Ustacəlilli kəndlərində Hülövlü bələdiyyəsi;

24.3. Bostançı, Həsənqala və Qusarçay bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağaverdioba, Balaqusarqışlaq, Bostançı, Dədəli, Hacıabdurəhimoba, Həsənqala, Kiçik Baraxum, Qusarçay, Nağıoba, Palıdı və Sibioba kəndlərində Qusarçay bələdiyyəsi;

24.4. Çarxı və Qalağan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çarxı, Ərəb, Hacılar, Xanlıqoba, Keyməraz, Qalağan, Məmmədخانlı və Sayad kəndlərində Çarxı bələdiyyəsi;

24.5. Çaykənarı, Gödəkli və Qımılqışlaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağarəhimoba, Çaykənarı, Çuxuroba, Gödəkli, Hacısaoba, Qadaşoba, Qımılqışlaq, Maşıoba, Mirzəməmmədqışlaq, Mollabürhanlı və Şıxlar kəndlərində Qımılqışlaq bələdiyyəsi;

24.6. Əhmədoba, Xaspoladoba, Köhnə Xaçmaz və Müşkür bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bəbəli, Əhmədoba, Əzizli, Gəncəli, Hacıəhmədoba, Hacıqazma, Xaspoladoba, Köhnə Xaçmaz, Qaracəlilli, Müşviq, Müşkür və Müzəffəroba kəndlərində Köhnə Xaçmaz bələdiyyəsi;

24.7. Xudat və Köhnə Xudat bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xudat şəhərində, Aşağı Ləgər, Şollar qəsəbələrində və Digahoba, Fərzəlioba, İdrisoba, Köhnə Xudat, Seyidlər kəndlərində Xudat bələdiyyəsi;

24.8. İlxıçı Həsən Əfəndi, Qaraçı, Qaraqurdlu və Niyazoba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağçay, Cığatay, Çaxmaqlı, Əbilyataq, Gülalan, Hacıqurbanoba, İlxıçı, İlxıçı Həsən Əfəndi, Qarabağlı, Qaraçı, Qaraqaşlı, Qaraqurdlu, Qarğalıq, Laman və Niyazoba kəndlərində Qaraqurdlu bələdiyyəsi;

24.9. İstisu, Nabran və Seyidlikəndyeri bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dalğalı, Günəşli, İstisu, Meşəli, Sahillər, Samurçay, Şimal, Turist qəsəbələrində və Aslanoba, Aşağıoba, Xuray, Nabran, Seyidlikəndyeri, Tel, Vələmir kəndlərində İstisu bələdiyyəsi;

24.10. Ləcət, Susayqışlaq və Yalama bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çaxçaxlı, Düztahiroba, Xanoba, Ləcət, Maqsudkənd, Moruqoba, Ortaoba, Pərdiqıran, Səlimoba, Susayqışlaq, Şollar, Tağaroba, Ukuroba, Yaquboba, Yalama və Zuxuloba kəndlərində Yalama bələdiyyəsi;

24.11. Mürşüdəba, Nərcan, Palçıqoba və Uzunoba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağaşirinoba, Ağtala, Baraxum, Çiləgir, Çınartala, Xəzərli, Qıraqlı, Manafoba, Meçitoba, Mənçəroba, Mürşüdəba, Nərcan, Palçıqoba, Sabiroba, Şərifoba, Şıxlı, Tikanoba, Uzunoba və Yataqoba kəndlərində Nərcan bələdiyyəsi;

24.12. Pirquluoba və Yeni Həyat bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Yeni Həyat qəsəbəsində və Hacıməmmədoba, Həbibkənd, Qoçaqqazma, Pirquluoba, Yeni Sudur kəndlərində Yeni Həyat bələdiyyəsi.

25. Xızı rayonu üzrə:

25.1. Ağdərə, Altıağac, Baxışlı, Xələnc-Fındığan, Xızı, Qarabulaq və Tıxlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xızı şəhərində, Altıağac qəsəbəsində və Ağdərə, Baxışlı, Bəyəhmədyurd, Dizəvər, Əmbizlər, Əngilan, Fındığan, Güneyqışlaq, Xələnc, Qarabulaq, Qars, Qasıməkənd, Qızılqazma, Safbulaq, Təzəkənd, Tıxlı, Tudar, Vərdah, Yarımca, Yuxarı Əngilan kəndlərində Xızı bələdiyyəsi;

25.2. Giləzi, Məşədi Həsən, Sitalçay, Şorabad və Yeni Yaşma bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Giləzi, Şorabad qəsəbələrində və Məşədi Həsən, Sitalçay, Türkoba, Yaşma, Yeni Yaşma kəndlərində Giləzi bələdiyyəsi.

26. İmişli rayonu üzrə:

26.1. Ağamalılar, Ağaməmmədli, Məmmədli, Oruclu və Telişli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağamalılar, Ağaməmmədli, Allahmədətli, Əlyetməzli, Məmmədli, Oruclu və Telişli kəndlərində Məmmədli bələdiyyəsi;

26.2. Aranlı, Hacırüstəmli və Qızılkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aranlı, Hacırüstəmli və Qızılkənd kəndlərində Aranlı bələdiyyəsi;

26.3. Bəcirəvan və Qaravəlili bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağcüyür, Bəcirəvan, Qaravəlili və Mirili kəndlərində Bəcirəvan bələdiyyəsi;

26.4. Bəhrəmtəpə və Qaragüvəndikli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bəhrəmtəpə qəsəbəsində və Qaragüvəndikli kəndində Bəhrəmtəpə bələdiyyəsi;

26.5. Boşçalılar və Sarıxanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Vətəgə qəsəbəsində və Boşçalılar, Sarıxanlı kəndlərində Sarıxanlı bələdiyyəsi;

26.6. Cəfərli, Əliqulular və Muradxanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəfərli, Əliqulular, Hacımustafalı və Muradxanlı kəndlərində Cəfərli bələdiyyəsi;

26.7. Göbəktala və Yalavac bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Göbəktala, Məhəmmədli, Rəsullu, Şahverdili və Yalavac kəndlərində Yalavac bələdiyyəsi;

26.8. Xoşçobanlı, Qaraqaşlı və Muradalılı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xoşçobanlı, Qaraqaşlı, Muradalılı, Murğuzalılı, Mürsəlli, Nurulu və Otuziki kəndlərində Muradalılı bələdiyyəsi;

26.9. Qaradonlu və Məzrəli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çahar, Çaxırlı, Göhərli, Xubyarlı, Qaradonlu və Məzrəli kəndlərində Məzrəli-Qaradonlu bələdiyyəsi;

26.10. Qulubəyli və Yuxarı Qaralar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qulubəyli, Ölcələr, Soltanmuradlı və Yuxarı Qaralar kəndlərində Yuxarı Qaralar bələdiyyəsi.

27. İsmayılı rayonu üzrə:

27.1. Aşıqbayramlı və Kürdmaşı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşıqbayramlı, Hapıtlı, Kürdmaşı, Qarakolluq və Talış kəndlərində Kürdmaşı bələdiyyəsi;

27.2. Basqal, Sulut, Tağlabiyan, Tircan və Zeyvə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Basqal qəsəbəsində və Bizlan, Xankəndi, Kələzeyvə, Kəlfərəc, Kürdüvan, Qıçatan, Maçaxı, Mücü, Sərsurə, Sulut, Tağlabiyan, Tircan, Zeyvə, Zərgəran kəndlərində Basqal bələdiyyəsi;

27.3. Burovdal, Əhən, Lahıc, Yuxarı Cülyan-Müdrü və Zərnava bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Lahıc qəsəbəsində və Aşağı Zərnava, Bağəli, Burovdal, Çəndahar, Dahar, Duvaryan, Əhən, Ərəkit, Həftəsov, Ximran, Kənə, Qoydan, Mulux, Müdrü, Müdrisə, Müşkəmir, Namazgah, Naniç, Pirqənim, Sərdahar, Vaşa, Yuxarı Cülyan, Zarat, Zərnava kəndlərində Lahıc bələdiyyəsi;

27.4. Cülyan və İsmayılı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi İsmayılı şəhərində və Cülyan kəndində İsmayılı bələdiyyəsi;

27.5. Diyallı, Keyvəndi və Təzəkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bəhliyan, Bilistan, Birinci Yeni yol, Diyallı, Gəndov, Güyüm, İkinci Yeni yol, Keyvəndi, Köhnədaxar, Qaraqaya, Qərsələ, Mingə, Pırəbülqasım, Sədiyan, Şəbiyan və Təzəkənd kəndlərində Təzəkənd bələdiyyəsi;

27.6. Gəraybəyli, Kəlbənd və Qubaxəlilli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çərmədil, Əyyubbəyli, Gəraybəyli, Girk, Xəlilli, Keşxurt, Kəlbənd, Qubaxəlilli, Şükürçü və Yenikənd kəndlərində Qubaxəlilli bələdiyyəsi;

27.7. İvanovka, Hacıhətəmli, Qalagah, Mollaisaqlı və Soltankənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gideyli, Hacıhətəmli, İvanovka, Külüllü, Kürd Eldarbəyli, Qalagah, Mollaisaqlı, Soltankənd, Uştal və Uştalqışlaq kəndlərində İvanovka bələdiyyəsi;

27.8. Qalacıq və Sumağallı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çayqovuşan, Çəmənli, Elabad, İstisu, Qalacıq və Sumağallı kəndlərində Qalacıq bələdiyyəsi;

27.9. Qalınçaq, Qurbanəfəndi və Topçu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Buynuz, Göytəpə, Xanagah, Qalınçaq, Qurbanəfəndi, Mücühəftəran, Şirvanmeşə və Topçu kəndlərində Qalınçaq bələdiyyəsi;

27.10. Quşencə və Ruşan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Balik, Enişdibi, Quşencə, Ruşan, Vəng və Zoğallıq kəndlərində Quşencə bələdiyyəsi;

27.11. Talıstan və Qoşakənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağbulaq, Gənzə, Qoşakənd, Talıstan və Tubukənd kəndlərində Talıstan bələdiyyəsi.

28. Kürdəmir rayonu üzrə:

28.1. Axtaçı, Qocalı və Mehdili bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Axtaçı, Axtaçı Qarabucaq, Beyi, Dayıkazımlı, Xəlsə, Qocalı, Qoçulu, Mehdili, Öyləqulu və Pirəköcə kəndlərində Mehdili bələdiyyəsi;

28.2. Atakişili və Şıxımlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Atakişili və Şıxımlı kəndlərində Atakişili bələdiyyəsi;

28.3. Böyük Kəngərli, Cəyli və Qarasaqqal bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bağman, Bala Kəngərli, Böyük Kəngərli, Cəyli, İsmayılı, Qarasaqqal, Şahbəyli və Ucarlı kəndlərində Cəyli bələdiyyəsi;

28.4. Carlı, Ərəbxana və Mollakənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Carlı, Çərtəyəz, Ərəbxana, Quşlar, Mollakənd və Türkədi kəndlərində Mollakənd bələdiyyəsi;

28.5. Çöhranlı, Karrar qəsəbə və Pirili bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Karrar qəsəbəsində və Çöhranlı, Xınıslı, Muğanlı, Pirili, Yeni Şıxımlı kəndlərində Karrar qəsəbə bələdiyyəsi;

28.6. Dəyirmanlı, Mürtülü və Yenikənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dəyirmanlı, Mürtülü, Təklə və Yenikənd kəndlərində Yenikənd bələdiyyəsi;

28.7. Ərəb Qubalı və Sığırlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çöl Qubalı, Ərəb Qubalı, Məhərrəmli və Sığırlı kəndlərində Sığırlı bələdiyyəsi;

28.8. Köhünlü və Sovla bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Köhünlü, Qaramahmudlu, Sovla, Söyüdlər və Şüşün kəndlərində Köhünlü bələdiyyəsi;

28.9. Qarabucaq qəsəbə və Şilyan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qarabucaq qəsəbəsində və Qarabucaq, Qarasu, Qurbayram, Şilyan kəndlərində Şilyan-Qarabucaq bələdiyyəsi;

28.10. Muradxan və Sor Sor bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çöl Ərəb, Muradxan və Sor Sor kəndlərində Muradxan bələdiyyəsi;

28.11. Şahsevən və Topalhəsənli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaraqocalı, Şahsevən və Topalhəsənli kəndlərində Topalhəsənli bələdiyyəsi.

29. Qax rayonu üzrə:

29.1. Ağyazı, Cəlayir və Qıpçaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağyazı, Amanlı, Baydarlı, Cəlayir, Qaysarlı, Qazmalar, Qıpçaq, Oncallı, Saribaş, Tanqıt və Üzümlükənd kəndlərində Qıpçaq bələdiyyəsi;

29.2. Almalı, Qorağan və Turaclı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Almalı, Çudulu, Dəymədağlı, Qorağan, Marsan, Şıxlar, Şotavar və Turaclı kəndlərində Almalı bələdiyyəsi;

29.3. Böyük Alatəmir və Əlibəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Böyük Alatəmir, Əlibəyli, İbaxlı, İngiloy Kötüklü, Qarameşə və Meşəbaş kəndlərində Əlibəyli bələdiyyəsi;

29.4. Əmircan, İlisu və Qaşqaçay bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağçay, Armudlu, Aşağı Malax, Əmbərçay, Əmircan, İlisu, Qaradolaq, Qaratala və Qaşqaçay kəndlərində İlisu bələdiyyəsi;

29.5. Güllük, Qum və Ləkit bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çınarlı, Fıstıqlı, Güllük, Qarıçay, Qum, Ləkit, Ləkit Kötüklü, Ləkit Malax, Suskənd və Zərnə kəndlərində Qum bələdiyyəsi;

29.6. Tasmalı və Zəyəm bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qarabaldır, Qındırğa, Lələli, Lələpaşa, Tasmalı və Zəyəm kəndlərində Zəyəm-Tasmalı bələdiyyəsi.

30. Qazax rayonu üzrə:

30.1. Aslanbəyli və Yuxarı Salahlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aslanbəyli və Yuxarı Salahlı kəndlərində Aslanbəyli bələdiyyəsi;

30.2. Aşağı Salahlı və Orta Salahlı-Qazaxbəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Salahlı, Qazaxbəyli və Orta Salahlı kəndlərində Salahlı bələdiyyəsi;

30.3. Birinci Şıxlı və İkinci Şıxlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Şıxlı və İkinci Şıxlı kəndlərində Şıxlı bələdiyyəsi;

30.4. Canalı və Kosalar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Canalı, Hüseynbəyli və Kosalar kəndlərində Kosalar bələdiyyəsi;

30.5. Çaylı və Dəmirçilər-Ürkməzli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bala Çaylı, Çaylı, Dəmirçilər və Ürkməzli kəndlərində Çaylı bələdiyyəsi;

30.6. Kəmərlı və Qaymaqlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kəmərlı və Qaymaqlı kəndlərində Kəmərlı-Qaymaqlı bələdiyyəsi.

31. Qəbələ rayonu üzrə:

31.1. Aydınqışlaq və Zaraqan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aydınqışlaq, Daşca və Zaraqan kəndlərində Zaraqan bələdiyyəsi;

31.2. Bayramkoxalı, Böyük Əmili, Hacıalılı, Kürd və Quşlar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bayramkoxalı, Bəyli, Böyük Əmili, Çarxana, Hacıalılı, Kürd, Qaradeyin, Quşlar, Mamaylı, Ovcullu, Savalan, Şamlı və Şəfili kəndlərində Hacıalılı bələdiyyəsi;

31.3. Böyük Pirəli və Soltannuxa bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Böyük Pirəli, Kiçik Pirəli və Soltannuxa kəndlərində Soltannuxa bələdiyyəsi;

31.4. Bum, Qəmərvan və Tikanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bum qəsəbəsində və Abrıx, Dandıx, Qəmərvan, Tikanlı, Zərgərli kəndlərində Bum bələdiyyəsi;

31.5. Bunud və Vəndam bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Vəndam qəsəbəsində və Bunud, Həzrə, Məmmədağalı, Seyidqışlaq kəndlərində Vəndam bələdiyyəsi;

31.6. Çuxur Qəbələ, Mirzəbəyli və Yeni Dizaxlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Corlu, Çuxur Qəbələ, Dizaxlı, İmamlı, Mirzəbəyli, Sarıhacallı, Tövlə, Yeni Dizaxlı və Zirik kəndlərində Yeni Dizaxlı bələdiyyəsi;

31.7. Əmirvan, Məlikli, Yenikənd və Zalam bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bılıx, Əmirvan, Kiçik Əmili, Məlikli, Mollaşıxalı, Sırt Yengicə, Siləyli, Topbağ, Yenikənd və Zalam kəndlərində Yenikənd bələdiyyəsi;

31.8. Qəbələ və Laza bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qəbələ şəhərində və Künsət, Laza kəndlərində Qəbələ bələdiyyəsi;

31.9. Mıxlıqovaq və Yemişanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kötüklü, Mıxlıqovaq, Solquca, Uludaş və Yemişanlı kəndlərində Mıxlıqovaq bələdiyyəsi;

31.10. Nohurqışlaq və Tüntül bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Nohurqışlaq, Tüntül və Yengicə kəndlərində Nohurqışlaq bələdiyyəsi.

32. Qobustan rayonu üzrə:

32.1. Bədəlli, Poladlı və Yekəxana bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Üzümçü qəsəbəsində və Bədəlli, Dağ Kolanı, Poladlı, Sədəfli, Təsi, Yekəxana kəndlərində Poladlı bələdiyyəsi;

32.2. Cəmcəmli, Dərəkənd, Ərəbqədim, Qobustan, Qurbançı və Şıxzahırlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qobustan şəhərində və Ceyrankeçməz, Cəmcəmli, Çay Qurbançı, Damlamaca, Dərəkənd, Ərəbqədim, Ərəbşahverdi, Göydərə, İlanlı, Qaracüzlü, Qurbançı, Nardaran, Şıxzahırlı kəndlərində Qobustan bələdiyyəsi;

32.3. Cəyirli və Nabur bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bəklə, Cəngi, Cəyirli, Çelov və Nabur kəndlərində Cəyirli bələdiyyəsi;

32.4. Ərəbşalbaş və Təklə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çuxanlı, Ərəbşalbaş və Təklə kəndlərində Ərəbşalbaş bələdiyyəsi;

32.5. Xilmilli, Sündü və Təklə Mirzəbaba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xilmilli, Sündü, Şıxlar və Təklə Mirzəbaba kəndlərində Sündü bələdiyyəsi.

33. Quba rayonu üzrə:

33.1. Ağbil, Aşağı Atuc və Vladimirovka bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağbil, Aşağı Atuc, Dəlləkli, Əlibəyqışlaq, Mirzəməmmədkənd, Susayqışlaq və Vladimirovka kəndlərində Vladimirovka bələdiyyəsi;

33.2. Alekseyevka və Timiryazev bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alekseyevka, İqrığ, Qacar Zeyid, Timiryazev və Zizik kəndlərində Timiryazev-Alekseyevka bələdiyyəsi;

33.3. Alpan və Susay bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alpan, Gəray, Kürkün, Susay və Uzunmeşə kəndlərində Alpan bələdiyyəsi;

33.4. Barlı və Zərdabi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bağbanlı, Barlı, Zərdabi qəsəbələrində və Amsarqışlaq kəndində Zərdabi-Barlı bələdiyyəsi;

33.5. Buduq, Əlik və Xınalıq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Buduq, Cek, Dağüstü, Əlik, Haputlu, Xınalıq, Qalayxudat, Qrız, Qrızdəhnə, Yalavanc və Zeyid kəndlərində Xınalıq bələdiyyəsi;

33.6. Çiçi-Səbətlər və Zərqava bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aspərəsti, Çayqışlaq, Çiçi, Xaspolad, İsnov, Kələnov, Qasımçışlaq, Qənidərə, Qorxmazoba, Mahmudqışlaq, Raziylər, Səbətlər, Sırt Çiçi, Təngəaltı və Zərqava kəndlərində Çiçi-Zərqava bələdiyyəsi;

33.7. Güləzi, Söhüb və Yerfi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Adur, Afurca, Atuc, Aydınkənd, Dalaqo, Dalıqaya, Dərk, Fırıq, Güləzi, Gürdəh, Xanagahyolu, Xırt, Kunxırt, Qarxun, Qayadalı, Nohurdüzü, Ruçuq, Rük, Söhüb, Talış, Yerfi və Zıxır kəndlərində Söhüb bələdiyyəsi;

33.8. Xaltan və Qonaqkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qonaqkənd qəsəbəsində və Cimi, Çarxaçu, Gömürdəhnə, Xaltan, Xaşı, Qarovulüstü, Muçu, Nütəh, Ördüc, Puçuq, Rəngdar, Utuq kəndlərində Qonaqkənd bələdiyyəsi;

33.9. İspik və Qəçrəş bələdiyyələrinin əhatə etdiyi İspik, Küsnətqazma, Qəçrəş və Qımılqazma kəndlərində Qəçrəş bələdiyyəsi;

33.10. Rustov və Şuduq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bad, Bağçalı, Cadarı, Cindar, Dəhnə, Güneyməhlə, Hacıağalar, Xanəgah, Kələbağ, Qalagah, Qamqam, Məckəxacə, Nöydün, Püstəqasım, Rustov, Sofikənd, Şuduq və Yekdar kəndlərində Rustov bələdiyyəsi.

34. Qusar rayonu üzrə:

34.1. Aşağı Ləgər, Avaran və Köhnə Xudat bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Ləgər, Avaran, Əvəcük, Xürəl və Köhnə Xudat kəndlərində Köhnə Xudat bələdiyyəsi;

34.2. Bala Qusar və Qalacıq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bala Qusar, Bədirqala, Həsənqala, Köhnə Xudat qazmalar, Qalacıq, Langi, Minaxür və Yeni Həyat kəndlərində Bala Qusar bələdiyyəsi;

34.3. Düztahir, Əcəxur və Sudur bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arçan, Böyük Muruq, Düztahir, Əcəxur, Əcəxuroba, Əlix, Gican, Kənarçay, Quxur, Quturğan, Sudur və Yergü kek kəndlərində Düztahir bələdiyyəsi;

34.4. Əniq, Xuray, Kuzun və Urva bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Caqar, Çətgün, Çiləgir, Əniq, Xuray, Kuzun, Laza, Suvacal, Urva, Urvaoba, Yuxarı Ləgər və Zindanmuruq kəndlərində Urva bələdiyyəsi;

34.5. Gədəzeyxur, Gündüzqala və İmamqulukənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı İmamqulukənd, Bədişqala, Gədəzeyxur, Gündüzqala, İmamqulukənd, Mucuqoba və Suduroba kəndlərində İmamqulukənd bələdiyyəsi;

34.6. Gilahoba, Samur, Şirvanlı və Yuxarı Zeyxur bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Samur qəsəbəsində və Gilahoba, Haçatala, Kufoba, Qaratoba, Qullar, Nəcəfkəndoba, Salahoba, Şirvanlı, Torpaqkörpü, Üzdənoba, Yeni Tahircal, Yuxarı Zeyxur, Zuxuloba kəndlərində Samur bələdiyyəsi;

34.7. Həzrə, Xuluq, Mucuq və Yuxarı Qələnxur bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Qələnxur, Gilah, Girik, Həzrə, Həzrəoba, Xuluq, Ləcət, Mucuq, Nəcəfkənd, Ukur, Yuxarı Qələnxur, Yuxarı Tahircal və Zuxul kəndlərində Həzrə bələdiyyəsi;

34.8. Hil, Piral və Yasab bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cibir, Hil, Piral və Yasab kəndlərində Hil bələdiyyəsi;

34.9. Kuzunqışlaq və Quxuroba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Atlıxan, Avaranqışlaq, Caqarqışlaq, Çubuqlu, Əniqoba, Gicanoba, Hiloba, Xuluqoba, Kuzunqışlaq, Quxuroba, Ləgərqışlaq, Yasaboba və Zindanmuruqqışlaq kəndlərində Quxuroba bələdiyyəsi.

35. Lerik rayonu üzrə:

35.1. Blaband, Nuravud və Orand bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ambu, Barzavu, Blaband, Xəlifəkücə, Köhnə Orand, Lüləkəran, Nuravud, Orand, Osnağakücə, Sorsçay, Şinəbənd və Zərdəbərə kəndlərində Blaband bələdiyyəsi;

35.2. Bürsülüm, Conu, Dəstər və Siyov bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Akuşəpeştə, Ancəqov, Bobla, Bradi, Bürsülüm, Conu, Dəstər, Dızdipok, Hamarat, Hovil, Hübi, Xəlifəhoni, Qəvoy, Qılqılov, Qışlaq, Ləkər, Loda, Nosovyədi, Siyov, Tülü, Vənədi, Vijaker, Vılık, Vov və Zeynəko kəndlərində Siyov bələdiyyəsi;

35.3. Cəngəmيران və Lerik bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Lerik şəhərində və Cəngəmيران, Hıramo, Pirəkücə kəndlərində Lerik bələdiyyəsi;

35.4. Çayrud və Monidigah bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Andurma, Anzolu, Çayrud, Həzovi, Jindi, Monidigah, Nisli, Pendi, Piyəkücə, Rvarud və Təngəbin kəndlərində Çayrud bələdiyyəsi;

35.5. Əliabad, Kirəvud, Nücu və Nüvədi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aran, Boykəndi, Brkandul, Buruq, Camaşəir, Davıdonu, Əliabad, Ərdəbilə, Gürdəsər, Haftonu, Kirəvud, 40-cı kilometr, Lələdulan, Lərmərud, Musavar, Nücu, Nüvədi, Ordahal, Rəzəvül, Soru, Vamazğon və Vistən kəndlərində Əliabad bələdiyyəsi;

35.6. Kələxan, Qosmalıan, Mistan və Pirəsora bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Amburdərə, Büzeyir, Çökərə, Digah, Digov, Digovdərə, Divağac, Göydərə, Halabın, Hilədərə, Hiveri, Hoveri, Hüseyinabad, Xəlifəkənd, Xocadoy, Kələxan, Kəlvəz, Qələsər, Qışlaq, Qosmalıan, Lələhıran, Məhləabad, Mistan, Pirəsora

kənd inzibati ərazi dairəsinə daxil olan Pirəsora, Mistan kənd inzibati ərazi dairəsinə daxil olan Pirəsora, Rəzgov, Şonaçola, Tatoni və Yuxarı Amburdərə kəndlərində Qosmalıan bələdiyyəsi;

35.7. Livədirqə, Molalan və Şingədulan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağqışlaq, Durğan, Əvilə, Küman, Qədimküçə, Laman, Livədirqə, Mastail, Molalan, Murya, Nüsomurya, Sors, Şingədulan, Yuxarı Bilnə və Zenoni kəndlərində Şingədulan bələdiyyəsi;

35.8. Piran, Tikəband və Veri bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Axunahıran, Babaküçə, Davradibi, Dico, Hüçü, Küsəkəran, Qələbin, Qışlaq, Nıso, Piran, Təndul, Tikəband, Veri, Veri Əliabadi, Zardoni və Zərigüməco kəndlərində Veri bələdiyyəsi;

35.9. Noda və Vizəzəmin bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Almu, Babagil, Bibiyani, Bilnə, Cəngənəvud, Günəşli, Hamarməşə, Haran, Kınıcıvo, Kornədi, Noda, Peştətük, Sipyəreçon, Sivəkəran, Təbrizli və Vizəzəmin kəndlərində Vizəzəmin bələdiyyəsi;

35.10. Osyodərə və Züvüc bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arta, Biləvər, Bülüdü, Çeşman, Geskon, Gəndov, Xanəgah, Kekonu, Osyodərə, Şivlə, Zövnə və Züvüc kəndlərində Osyodərə bələdiyyəsi.

36. Lənkəran rayonu üzrə:

36.1. Aşağı Nüvədi, Siyavar və Viyən bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Nüvədi qəsəbəsində və Kənarəməşə, Künənil, Seyidəkəran, Siyavar, Şilim, Vel, Viyən kəndlərində Aşağı Nüvədi bələdiyyəsi;

36.2. Balıqçılar və Nərimanabad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Balıqçılar və Nərimanabad qəsəbələrində Nərimanabad bələdiyyəsi;

36.3. Biləsər və Səpnəkəran bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Biləsər, Ələzəpin, Mikolan, Seliqavol, Səpnəkəran, Viy və Yuxarı Nüvədi kəndlərində Səpnəkəran bələdiyyəsi;

36.4. Gəgiran və Günəhir bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bəliton, Dıryan, Gəgiran, Günəhir, Horavenc, Jidi, Köhnə Gəgir, Qodəsə, Şivlik, Tuado və Türkcəncil kəndlərində Gəgiran bələdiyyəsi;

36.5. Havzova və İstisu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi İstisu qəsəbəsində və Havzova kəndində İstisu bələdiyyəsi;

36.6. Hirkan və Xanbulan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hirkan qəsəbəsində və Aşağı Apu, Bürcəli, Daştatük, Xanbulan, Parakənd, Rəzvan, Sərinbulaq kəndlərində Hirkan-Xanbulan bələdiyyəsi;

36.7. Kərgəlan və Şağlaküçə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ballabur, Darquba, Kərgəlan, Lövəsər, Səbir və Şağlaküçə kəndlərində Kərgəlan bələdiyyəsi;

36.8. Separadi və Zövlə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Separadi, Tükəvilə və Zövlə kəndlərində Separadi bələdiyyəsi;

36.9. Vilvan və Viravul bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Vilvan və Viravul kəndlərində Vilvan bələdiyyəsi.

37. Masallı rayonu üzrə:

37.1. Banbaşlı və Yeyənkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abasbəyli, Banbaşlı, Binə Xocavar, Böyük Xocavar, Xəlfələr və Yeyənkənd kəndlərində Banbaşlı bələdiyyəsi;

37.2. Bədəlan və Qızılavar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşurlu, Bədəlan, Çayqıraç, Dəlləkoba, Dəmirçi və Qızılavar kəndlərində Bədəlan bələdiyyəsi;

37.3. Çaxırlı və Təklə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bala Təklə, Çaxırlı, Xoşçobanlı, İmanlı, Kəlbəhüseynli, Ləngan, Mollahəsənli, Sarıçəfərli, Sığıncaq və Təklə kəndlərində Təklə bələdiyyəsi;

37.4. Göyəçöl, Lürən və Musaküçə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Göyəçöl, Lürən, Musaküçə, Pircana və Yusifli kəndlərində Musaküçə bələdiyyəsi;

37.5. Güllütəpə və Köhnə Alvadı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əmirtürbə, Güllütəpə, Köhnə Alvadı, Köhnə Zuvand, Tatyanaoba, Yeni Zuvand və Yolağac kəndlərində Güllütəpə bələdiyyəsi;

37.6. Həsənli və Xırmandalı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ərəb, Hacıtəpə, Həsənli, Xırmandalı, Köçəkli, Məmmədخانlı və Təkdam kəndlərində Xırmandalı bələdiyyəsi;

37.7. Hişkədərə, Miyanku və Tüklə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Tiyaqanı, Hişkədərə, Kubin, Məmmədoba, Mişkəmi, Miyanku, Nəzəröba və Tüklə kəndlərində Hişkədərə bələdiyyəsi;

37.8. Xıl, Sərçüvar və Təzəkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xıl, Sərçüvar, Sirəbil və Təzəkənd kəndlərində Xıl bələdiyyəsi;

37.9. Kolatan və Sığdaş bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Babaküçə, Bağiroba, Bala Kolatan, Böyük Kolatan, Xanaliyan, Ninəlov və Sığdaş kəndlərində Kolatan bələdiyyəsi;

37.10. Qarğalıq, Səmədxanlı və Şərəfə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağakışibəyli, Alışanlı, Birinci Səmədxanlı, Dəlləkli, Əminli, Ətcələr, Xallıçalı, İkinci Səmədxanlı, Kürdəbazlı, Qarğalıq, Qədirlı, Şəhriyar və Şərəfə kəndlərində Şərəfə bələdiyyəsi;

37.11. Qəriblər və Qodman bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dəmbəlov, Əzizabad, İsi, Qəriblər, Qodman, Məmmədrzaküçə və Şıxlar kəndlərində Qəriblər bələdiyyəsi;

37.12. Qızılağac və Viləş bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hüseynhacılı, Qızılağac, Öncəqala və Viləş kəndlərində Viləş bələdiyyəsi;

37.13. Mahmudavar və Türkoba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qəzvinoba, Mahmudavar, Molalan, Rüdəkənar, Şatıroba və Türkoba kəndlərində Mahmudavar bələdiyyəsi;

37.14. Şıxlar və Yeddioymaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Yeddioymaq, İkinci Yeddioymaq, Qasımlı və Şıxlar kəndlərində Yeddioymaq bələdiyyəsi.

38. Neftçala rayonu üzrə:

38.1. Aşağı Qaramanlı və Qədimkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Astanlı, Aşağı Qaramanlı, Birinci Qaralı, Kür Qarabucaq və Qədimkənd kəndlərində Qədimkənd bələdiyyəsi;

38.2. Boyat və Xıllı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xıllı qəsəbəsində və Ballıcalı, Boyat, Dördlər kəndlərində Xıllı bələdiyyəsi;

38.3. Həsənabad və Yeniqışlaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Həsənabad qəsəbəsində və Dalğalı, Haqverdiklər, Kürdili, Qızqayıtdı, Mikayılı, Sahiloba, Sarıqamış, Yeniqışlaq kəndlərində Həsənabad bələdiyyəsi;

38.4. Xəzər və Xol Qarabucaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dördlər, Xəzər, Xol Qarabucaq və Xoltəzəkənd kəndlərində Xol Qarabucaq bələdiyyəsi;

38.5. Xol Qaraqaşlı, Qaçaqkənd və Qırmızıqənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xanməmmədli, Xol Qaraqaşlı, Qaçaqkənd, Qazaxbərsi, Qırmızıqənd, Mürsəqulu və Ramazanlı kəndlərində Xol Qaraqaşlı bələdiyyəsi;

38.6. Qaraqaşlı, Tatarməhlə və Yuxarı Qaramanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abasalılı, Bala Surra, Beştalı, Cəngan, Ərəbqardaşbəyli, İkinci Qaralı, Qaraqaşlı, Mirzəqurbanlı, Pirəbbə, Şorkənd, Tatarməhlə, Uzunbabalı və Yuxarı Qaramanlı kəndlərində Qaraqaşlı bələdiyyəsi;

38.7. Neftçala və Yenikənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Neftçala şəhərində, Bankə qəsəbəsində və 1 №-li Mayak, 2 №-li Mayak, Kürkənd, Qırmızı Şəfəq, Sübh, Şirvanlı, Yenikənd kəndlərində Neftçala bələdiyyəsi.

39. Oğuz rayonu üzrə:

39.1. Baş Daşağıl, Bucaq, Calut və Muxas bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Baş Daşağıl, Bucaq, Calut və Muxas kəndlərində Bucaq bələdiyyəsi;

39.2. Bayan və Oğuz bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Oğuz şəhərində və Bayan kəndində Oğuz bələdiyyəsi;

39.3. Böyük Söyüdlü, Padar və Sincan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Böyük Söyüdlü, Çaldaş, Çayqovuşan, Dəymədağlı, Dəymədərə, Qarabulaq, Mollalı, Padar, Sincan, Tərkeş və Yemişanlı kəndlərində Padar bələdiyyəsi;

39.4. Filfilə və Xaçmaz bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abdallı, Filfilə, Xaçmaz və Xaçmazqışlaq kəndlərində Xaçmaz bələdiyyəsi;

39.5. Xalxal və Qumlaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ərmənət, Hallavar, Xalxal, Xalxalqışlaq, Qumlaq, Şirvanlı və Tayıflı kəndlərində Qumlaq-Xalxal bələdiyyəsi;

39.6. Kərimli və Yaqublu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kərimli, Qarabaldır, Top, Yaqublu, Yenikənd və Zərrab kəndlərində Kərimli bələdiyyəsi.

40. Saatlı rayonu üzrə:

40.1. Azadkənd, Fətəlikənd və Günəşli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Azadkənd, Fətəlikənd və Günəşli kəndlərində Azadkənd bələdiyyəsi;

40.2. Bəylər, Əlisoltanlı, Gomuşçu, Qaracalar, Seyidlər və Varxan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bəylər, Əlisoltanlı, Gomuşçu, Qaracalar, Qaralar, Potubəyli, Seyidlər və Varxan kəndlərində Varxan bələdiyyəsi;

40.3. Bəylik, Qıraqlı və Mustafabəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bəylik, Qıraqlı, Mustafabəyli və Yeni Novruzlu kəndlərində Qıraqlı bələdiyyəsi;

40.4. Çolpı, Nəbatkənd və Orta Muğan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çolpı, Nəbatkənd və Orta Muğan kəndlərində Orta Muğan bələdiyyəsi;

40.5. Dədə Qorqud və Əhmədbəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dədə Qorqud, Əhmədbəyli və Heydərabad kəndlərində Dədə Qorqud bələdiyyəsi;

40.6. Dəlilər, Kamallı-Hacıqasımlı, Məzrəli, Nərimanov və Novruzlu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dəlilər, Hacıqasımlı, Kamallı, Məzrəli, Musalı, Naharlı, Nərimanov və Novruzlu kəndlərində Nərimanov bələdiyyəsi;

40.7. Əbil, Qara Nuru, Sarıcalar və Şirinbəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəfərhan, Əbil, Qara Nuru, Sarıcalar və Şirinbəyli kəndlərində Qara Nuru bələdiyyəsi;

40.8. Əliabad, Genişkənd və Məmmədabad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əliabad, Genişkənd və Məmmədabad kəndlərində Məmmədabad bələdiyyəsi;

40.9. Qazanbatan, Mollavazlı və Saatlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Saatlı şəhərində və Qazanbatan, Mollavazlı kəndlərində Saatlı bələdiyyəsi;

40.10. Mircəlal, Nəsimikənd, Sımada və Soltanabad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Mircəlal, Nəsimikənd, Sımada və Soltanabad kəndlərində Nəsimikənd bələdiyyəsi.

41. Sabirabad rayonu üzrə:

41.1. Axısxa və Surra bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Axısxa, Balvar, Qaralı və Surra kəndlərində Surra bələdiyyəsi;

41.2. Azadkənd və Minbaşı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Azadkənd, Beşdəli, Çığırğan, Xankeçən, Qaraağac, Minbaşı, Poladtuğay və Yaxa Dəllək kəndlərində Azadkənd bələdiyyəsi;

41.3. Çöl Beşdəli və Nizami bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çöl Beşdəli, Çöl Dəllək, Hacıbəbir, Qardaşkənd, Nəsimi, Nizami, Rüstəmli və Zalqaraağac kəndlərində Nizami bələdiyyəsi;

41.4. Əhmədabad və Qaratəpə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əhmədabad, Qaratəpə və Nərimankənd kəndlərində Qaratəpə bələdiyyəsi;

41.5. Əliləmbəyli və Moranlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bala Həşimxanlı, Çöl Ağaməmmədli, Əliləmbəyli, Moranlı və Sarxanbəyli kəndlərində Moranlı bələdiyyəsi;

41.6. Güdəcühür və Həşimxanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Axtaçı Muğan, Ətcələr, Güdəcühür, Həşimxanlı və Qaratuğay kəndlərində Güdəcühür bələdiyyəsi;

41.7. Qaragüney və Şıx Salahlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dadaşbəyli, Qaragüney, Osmanlı və Şıx Salahlı kəndlərində Qaragüney bələdiyyəsi.

42. Salyan rayonu üzrə:

42.1. Arbatan və Marışlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arbatan, Aşağı Kürkəndi, Xurşud, Marışlı və Seyidsadıqlı kəndlərində Arbatan bələdiyyəsi;

42.2. Aşağı Noxudlu və Çuxanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qırx Çıraq qəsəbəsində və Aşağı Noxudlu, Çuxanlı, Gəncəli, Piratman, Yuxarı Noxudlu kəndlərində Çuxanlı bələdiyyəsi;

42.3. Həsənli və Parça Xələc bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Həsənli, Qardili, Parça Xələc və Seyidan kəndlərində Həsənli bələdiyyəsi;

42.4. Xıdırlı və Kürsəngi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xıdırlı və Kürsəngi kəndlərində Kürsəngi bələdiyyəsi;

42.5. Kərimbəyli və Qarabağlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gomuşçu, Kərimbəyli, Kolanı, Qarabağlı və Təzəkənd kəndlərində Qarabağlı bələdiyyəsi;

42.6. Varlı və Yolüstü bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Varlı, Düzənlik, İkinci Varlı, Peyk, Yeni Uluxanlı və Yolüstü kəndlərində Yolüstü bələdiyyəsi.

43. Samux rayonu üzrə:

43.1. Ağasıbəyli, Çobanabdallı və Əhmədbəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Ağasıbəyli, Çobanabdallı, Əhmədbəyli, Qarabağlar və Yuxarı Ağasıbəyli kəndlərində Çobanabdallı bələdiyyəsi;

43.2. Alabaşlı və Qarayeri bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alabaşlı, Qaraarx, Qarayeri və Yenibağ qəsəbələrində Qarayeri bələdiyyəsi;

43.3. Alıuşağı, İnstitut və Zazalı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi İnstitut qəsəbəsində və Alıuşağı, Bağbanlar, Qiyaslı, Tatlı, Zazalı kəndlərində İnstitut bələdiyyəsi;

43.4. Burunqovaq, Qaraağaclı, Poylu, Salahlı və Yenikənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qaraağaclı qəsəbəsində və Burunqovaq, Kəsəmən, Köbər, Qarabağlı, Poylu, Salahlı, Yenikənd kəndlərində Qaraağaclı bələdiyyəsi;

43.5. Füzuli, Hacıalılı və Lək bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Füzuli, Hacıalılı, Lək və Sarıqaya kəndlərində Lək bələdiyyəsi;

43.6. Qovlarsarı, Seyidlər və Ziyadlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi İstixana, Qədili, Qovlarsarı, Sarıqamış, Seyidlər və Ziyadlı kəndlərində Ziyadlı bələdiyyəsi.

44. Siyəzən rayonu üzrə:

44.1. Beşdam, Dağ Quşçu, Eynibulaq, Həmyə, Sədan, Yuxarı Ələz və Zarat bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Balaca Həmyə, Beşdam, Böyük Həmyə, Cəndəhar, Çarxana, Dağ Quşçu, Dərə Zarat, Eynibulaq, Əlməkolu, Ərziküş, Hacışəkər, Köhnə Quşçu, Künövşə, Qalaşırı, Qaragöz, Müşkülqazma, Nardaran, Sağolcan, Sədan, Siyəzən, Yanıq Ələz, Yuxarı Ələz və Zarat kəndlərində Həmyə bələdiyyəsi;

44.2. Gilgilçay, Məşrif və Yenikənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gilgilçay qəsəbəsində və Daşlı Çalğan, Kolanı, Qalaaltı, Qərəh, Qozağacı, Məşrif, Orta Çalğan, Tuğay, Yenikənd kəndlərində Yenikənd bələdiyyəsi.

45. Şabran rayonu üzrə:

45.1. Ağbaş, Çuxurazəmi, Əmirxanlı, Pirəbədil və Taxtalar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağbaş, Bilici Qorğan, Ceyranlı, Çaraq, Çinarlar, Çovurar, Çuxurazəmi, Dağ Bilici, Dəhnə, Düz Bilici, Əmirxanlı, Güləh, Hacıskəndərli, Xəlfələr, İzmara, Kilvar, Kyünçal, Qazbabalı, Qəriliblik, Qızılqazma, Qorğan, Mumlu, Nohurlar, Pirəbədil, Sumağava, Sumağava Qazma, Taxtalar, Təkyə, Uqah, Üzümlü, Vələsli, Yeləkəsən, Zağlı, Zeyvə, Zöhrəbkənd və Zöhramı kəndlərində Pirəbədil bələdiyyəsi;

45.2. Aygünlü, Gəndov və Pirəmsən bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aygünlü, Ərəblər, Gəndov, Leyti və Pirəmsən kəndlərində Gəndov bələdiyyəsi;

45.3. Çölquşçu, Dəvəçi və Şabran bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Şabran şəhərində və Çayqaraqaşlı, Çölquşçu, Dəvəçi, Hacıqaraqaşlı, Xəlilli, Qələgah, Ləcədi, Liman, Mollakamallı, Sarvan, Sincanboyad, Surra kəndlərində Şabran bələdiyyəsi;

45.4. Rəhimli, Şahnəzərli və Uzunboyad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Borbor, Meytablı, Məliklər, Padar, Rəhimli, Şahnəzərli və Uzunboyad kəndlərində Rəhimli bələdiyyəsi.

46. Şamaxı rayonu üzrə:

46.1. Avaxıl, Dəmirçi, Ərçiman, Hacılı, Qızmeydan və Nağaraxana bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Yusif Məmmədaliyev qəsəbəsində və Avaxıl, Dəmirçi, Əhmədli, Ərçiman, Hacılı, Qızmeydan, Nağaraxana, Pirbəyli, Səfalı, Talışnuru, Yeni Qızmeydan, Zarat Xeybəri kəndlərində Nağaraxana bələdiyyəsi;

46.2. Bağırılı, Hacıqədirlı və Ovçulu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bağırılı, Hacıqədirlı və Ovçulu kəndlərində Bağırılı bələdiyyəsi;

46.3. Birinci Çaylı və Quşçu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşkar qəsəbəsində və Birinci Çaylı, Quşçu, Laləzar kəndlərində Quşçu bələdiyyəsi;

46.4. Çarhan və Məlikçobanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Adnalı, Çarhan, Məlikçobanlı, Nüydi və Sabirli kəndlərində Çarhan bələdiyyəsi;

46.5. Dağ Bağırılı və Göylər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Acıdərə, Çöl Göylər, Dağ Bağırılı, Göylər Dağ və Yenikənd kəndlərində Göylər bələdiyyəsi;

46.6. Dədəgünəş, Qaleybuğurd və Məlhəm bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Çağan, Çuxuryurd, Dədəgünəş, Əngəxaran, İkinci Çağan, Keçməddin, Qaladərəsi, Qaleybuğurd, Sis və Məlhəm kəndlərində Məlhəm bələdiyyəsi;

46.7. Günəşli, Qurdtopə, Meysəri və Muğanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Günəşli, Qurdtopə, Meysəri, Muğanlı, Şərədil və Şirvan kəndlərində Meysəri bələdiyyəsi;

46.8. İkinci Cabanı, Qonaqkənd və Sabir bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Sabir qəsəbəsində və Cabanı, Çıraqlı, Həmyəli, İkinci Cabanı, İkinci Çaylı, Qonaqkənd, Mərzəndiyə kəndlərində Sabir bələdiyyəsi;

46.9. Mədrəsə və Mirikənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Mədrəsə qəsəbəsində və Kərkənc, Qaravəlli, Məlcək, Mirikənd kəndlərində Mədrəsə bələdiyyəsi;

46.10. Şamaxı və Şəhriyar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Şamaxı şəhərində, Şəhriyar qəsəbəsində və Böyük Xınıslı, Kələxana kəndlərində Şamaxı bələdiyyəsi.

47. Şəki rayonu üzrə:

47.1. Aşağı Göynük, Aşağı Layısqı, Birinci Biləcik və İkinci Biləcik bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abbas, Aşağı Göynük, Aşağı Layısqı, Baqqal, Birinci Biləcik, İkinci Biləcik və Köndələn kəndlərində Aşağı Göynük bələdiyyəsi;

47.2. Aydınbulaq, Aşağı Küngüt, İbrahimkənd və Şirinbulaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Daşağıl, Aşağı Küngüt, Aydınbulaq, Çapağan, Əliyar, Fazıl, İbrahimkənd və Şirinbulaq kəndlərində Aydınbulaq bələdiyyəsi;

47.3. Baltalı, İnçə, Qoxmuq və Zunud bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Şabalıd, Baltalı, İnçə, Qoxmuq və Zunud kəndlərində Qoxmuq bələdiyyəsi;

47.4. Baş Kəldək, Baş Küngüt və Bideyiz bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Kəldək, Baş Kəldək, Baş Küngüt, Bideyiz və Oraban kəndlərində Baş Kəldək bələdiyyəsi;

47.5. Baş Layısqı və Şin bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Baş Layısqı, Cunud, Qumux və Şin kəndlərində Baş Layısqı bələdiyyəsi;

47.6. Baş Zəyzid və Vərəzət bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Baş Zəyzid və Vərəzət kəndlərində Baş Zəyzid bələdiyyəsi;

47.7. Bolludərə, Cəyirli və Qayabaşı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bolludərə, Cəyirli, Qaratorpaq, Qayabaşı, Qozlubulaq və Sarıca kəndlərində Cəyirli bələdiyyəsi;

47.8. Böyük Dəhnə və Suçma bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Böyük Dəhnə, Dərəcənnət və Suçma kəndlərində Böyük Dəhnə bələdiyyəsi;

47.9. Cəfərabad, Daşüz və Küdürlü bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çələbixan qəsəbəsində və Cəfərabad, Çolaqlı, Daşbulaq, Daşüz, Göybulaq, Kəhrizoba, Kosalı, Küdürlü, Qızılarx, Təpəcənnət kəndlərində Cəfərabad bələdiyyəsi;

47.10. Cumakənd, Qudula və Şorsu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Babaratma, Cumakənd, Qaradağlı, Qudula və Şorsu kəndlərində Cumakənd bələdiyyəsi;

47.11. Çayqaraqoyunlu, Şəki kənd və Turan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Turan qəsəbəsində və Aran, Çayqaraqoyunlu, Şəki kəndlərində Turan bələdiyyəsi;

47.12. Şəki və Çeşməli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Şəki şəhərində və Çeşməli, Öryət kəndlərində Şəki bələdiyyəsi.

48. Şəmkir rayonu üzrə:

48.1. Abbaslı və Aşağı Seyfəli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abbaslı və Aşağı Seyfəli kəndlərində Aşağı Seyfəli bələdiyyəsi;

48.2. Aqlavaşlı və Qılıncbəyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aqlavaşlı, Qaralar və Qılıncbəyli kəndlərində Aqlavaşlı bələdiyyəsi;

48.3. Atabəy, Çənlibel, Hacıalılar və Qasımalılar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Atabəy, Çənlibel, Əhmədli, Göyməmmədli, Hacıalılar, Qasımalılar və Şeidlər kəndlərində Çənlibel bələdiyyəsi;

48.4. Bayramlı, Sabirkənd və Zəyəm bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Zəyəm qəsəbəsində və Bayramlı, Sabirkənd kəndlərində Zəyəm bələdiyyəsi;

48.5. Çaparlı, Əliyaqublu və Qədimqala bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çaparlı, Əliyaqublu, Qədimqala, Məşədihüseynli və Miskinli kəndlərində Çaparlı bələdiyyəsi;

48.6. Çinarlı və Yeni Həyat bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çinarlı qəsəbəsində və Yeni Həyat kəndində Çinarlı bələdiyyəsi;

48.7. Dağ Cəyir, Dəllər, Şəmkir və Yeni Göyçə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Şəmkir şəhərində, Dəllər qəsəbəsində və Aşağı Çaykənd, Dağ Cəyir, Günəşli, Qaraqoyunlu, Varlı Həyat, Yeni Göyçə, Yuxarı Çaykənd kəndlərində Şəmkir bələdiyyəsi;

48.8. Dəllər Cəyir, Dəllər Cırdaxan, Dəllər Daşbulaq və Sarıtəpə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dəllər Cəyir, Dəllər Cırdaxan, Dəllər Daşbulaq, Qaranuy və Sarıtəpə kəndlərində Dəllər Cəyir bələdiyyəsi;

48.9. Ələsgərli, İrmaşlı və Şiştəpə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Daşbulaq, Ələsgərli, İrmaşlı, Kamandar və Şiştəpə kəndlərində Şiştəpə bələdiyyəsi;

48.10. İsgəndərli, Kür və Yeniabad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kür, Səməd Vurğun qəsəbələrində və İsgəndərli, Yeniabad kəndlərində Kür bələdiyyəsi;

48.11. Qapanlı və Qaracəmirli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qapanlı, Qaracəmirli və Talış kəndlərində Qaracəmirli bələdiyyəsi;

48.12. Mahmudlu və Təzəkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Barlıbağ, Füzuli qəsəbələrində və Düzqışlaq, Qarabağlar, Mahmudlu, Təzəkənd, Yeni yol kəndlərində Təzəkənd bələdiyyəsi;

48.13. Mehrili, Nərimanlı və Yuxarı Seyfəli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çaylı, Qaraqocalı, Mehrili, Nərimanlı və Yuxarı Seyfəli kəndlərində Yuxarı Seyfəli bələdiyyəsi;

48.14. Tatarlı və Zəyəm Cırdaxan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Tatarlı və Zəyəm Cırdaxan kəndlərində Zəyəm Cırdaxan bələdiyyəsi.

49. Tərtər rayonu üzrə:

49.1. Azad Qaraqoyunlu və Evoğlu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Qapanlı, Azad Qaraqoyunlu, Evoğlu və İlxiçilər kəndlərində Azad Qaraqoyunlu bələdiyyəsi;

49.2. Bəyimşarov, Borsunlu, Dəmirçilər və Sarov bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağkənd, Bəyimşarov, Bildirçinli, Borsunlu, Dəmirçilər, Kövdadıq, Qırmızı Saqqallar, Rəcəbli, Sarov və Umudlu kəndlərində Bəyimşarov bələdiyyəsi;

49.3. Buruc və Ələsgərli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bayandur, Buruc, Ələsgərli, Güləbatlı, Sarıcalı, Yenikənd və Zolğəran kəndlərində Buruc bələdiyyəsi;

49.4. Cəmilli, Xoruzlu və Qaradağlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bala Kəngərli, Bayandurlu, Cəmilli, Xoruzlu, Kəbirli, Kəngərli, Qaradağlı və Təzəkənd kəndlərində Qaradağlı bələdiyyəsi;

49.5. Əskipara, Səhləbad və Yuxarı Sarıcalı-Düyərli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Düyərli, Əskipara, Səhləbad və Yuxarı Sarıcalı kəndlərində Səhləbad bələdiyyəsi;

49.6. Hacıqərvənd və Seydimli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hacıqərvənd və Seydimli kəndlərində Seydimli bələdiyyəsi;

49.7. Hüsənli və Köçərli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Hüsənli və Köçərli kəndlərində Hüsənli bələdiyyəsi;

49.8. İsmayılbəyli, Qaraağacı, Qaynaq və Yuxarı Qapanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi İsmayılbəyli, Qapanlı, Qaraağacı, Qaynaq, Qazyan, Yuxarı Qapanlı və Yuxarı Qaradağlı kəndlərində Qaraağacı bələdiyyəsi;

49.9. Mamırlı və Soyulan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alışarlı, Hacallı, İrəvanlı, Mamırlı, Poladlı və Soyulan kəndlərində Mamırlı bələdiyyəsi.

50. Tovuz rayonu üzrə:

50.1. Abulbəyli və Bozalqanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abulbəyli və Bozalqanlı kəndlərində Bozalqanlı bələdiyyəsi;

50.2. Ağbulaq, Əsrək Cırdaxan, Kirən və Koxanəbi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağbulaq, Baqqallı, Əsrək Cırdaxan, Hacıhəsənli, Xatıncan, Xınnakirən, Kirən, Koxanəbi, Qalaboyun, Molla Ayrım, Saladınlı və Sofular kəndlərində Kirən bələdiyyəsi;

50.3. Ağdam, Aşağı Öysüzlü-Qazıqulu və Vahidli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağdam, Aşağı Öysüzlü, Qazıqulu və Vahidli kəndlərində Aşağı Öysüzlü bələdiyyəsi;

50.4. Aşağı Mülkülü, Xatınlı, Qaraxanlı və Qədirlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Mülkülü, Cilovdarlı, Xatınlı, Qaraxanlı və Qədirlı kəndlərində Qaraxanlı bələdiyyəsi;

50.5. Azafılı və Bayramlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Azafılı və Bayramlı kəndlərində Bayramlı bələdiyyəsi;

50.6. Böyük Qışlaq, Göyəbaxan, Həsənli, Qaradaş və Qaralar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Böyük Qışlaq, Göyəbaxan, Həsənli, Hüseyinqulular, Qaradaş, Qarağatlı, Qaralar, Qayadibi, Qonaqlı, Məsimlər, Məşədiqulular, Məşədivililər, Mollalar, Nəsibli, Səfərli və Şamlıq kəndlərində Böyük Qışlaq bələdiyyəsi;

50.7. Çatax və Çəsməli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abbasqulular, Cirdək, Çatax, Çəsməli, Güvəndik, Hacılar, Kazımlı, Qandalar, Qoşa, Muncuqlu, Papaqçılar, Pələkli və Şıxheybət kəndlərində Çatax bələdiyyəsi;

50.8. Dönük Qırıqlı və Qovlar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qovlar şəhərində və Dönük Qırıqlı kəndində Qovlar bələdiyyəsi;

50.9. Əhmədabad, Qəribli, Sarıtala və Yanıqlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağacqala, Ağbaşlar, Ağdərə, Almalıtala, Aran, Aşrılar, Avdal, Bala Şamlıq, Böyük Xoşdarlı, Böyük Şamlıq, Çobansığnaq, Dəlləkli, Dondarlı, Əhmədabad, Hətəmlər, İsakənd, Kəcavənd, Qarabağlılar, Qaraboyunlar, Qəribli, Qoçdərə, Qozdərə, Lazılar, Məşədilər, Namxoş, Öskən, Sadıqlı, Sarıtala, Yanıqlı və Yoğunbulaq kəndlərində Qəribli bələdiyyəsi;

50.10. Əlibəyli və Hacıalılı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əlibəyli, Hacıalılı və Mülkülü kəndlərində Əlibəyli bələdiyyəsi;

50.11. Əlimərdanlı və Hunanlar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əlimərdanlı və Hunanlar kəndlərində Əlimərdanlı bələdiyyəsi.

51. Ucar rayonu üzrə:

51.1. Alpout, Qarabörk və Quləbənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alpı, Alpout, Bağırbəyli, Qarabörk və Quləbənd kəndlərində Qarabörk bələdiyyəsi;

51.2. Bərgüşad və Yuxarı Şilyan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bərgüşad və Yuxarı Şilyan kəndlərində Bərgüşad-Yuxarı Şilyan bələdiyyəsi;

51.3. Xələc və Lək bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xələc və Lək kəndlərində Lək bələdiyyəsi;

51.4. Qaracallı, Müsüslü və Yuxarı Çiyli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ənvər Məmmədخانlı, Küçəkənd, Qaracallı, Müsüslü, Pirkənd, Təzə Şilyan, Türkəci və Yuxarı Çiyli kəndlərində Qaracallı bələdiyyəsi;

51.5. Qazıqumlaq və Ramal bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əlikənd, Qazıqumlaq, Məlikballı, Ramal və Şahlıq kəndlərində Qazıqumlaq-Ramal bələdiyyəsi;

51.6. Rəstəcə və Ucar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ucar şəhərində və Gəraybəyli, Rəstəcə kəndlərində Ucar bələdiyyəsi.

52. Yardımlı rayonu üzrə:

52.1. Allar, Bürzünbül və Hamarkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abbasabad, Allar, Anzov, Bürzünbül, Hamarkənd, Solqard, Şıxhüseynli və Zəngəran kəndlərində Hamarkənd bələdiyyəsi;

52.2. Arvana, Avaş, Kürəkçi, Pirembel və Şəfəqli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Abasallı, Abdinli, Arvana, Avaş, Cirimbəl, Deman, Gərsava, Gilar, Xanbulaq, Kürəkçi, Qaravuldaş, Pirembel, Şəfəqli və Yeni Abdinli kəndlərində Şəfəqli bələdiyyəsi;

52.3. Aşağı Astanlı, Bərcan, Şıxlar və Zevin bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Astanlı, Bərcan, Çanaqbulaq, Gəndərə, Gölyeri, Ləzir, Musa, Şıxlar, Təzəkənd, Yuxarı Astanlı və Zevin kəndlərində Aşağı Astanlı bələdiyyəsi;

52.4. Bozayran, Köryədi, Ostayır və Yardımlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Yardımlı şəhərində və Bozayran, Dəlləkli, Dəryavar, Köryədi, Qabaqdibi, Mişkireyn, Osnakəran, Ostayır, Vəlixanlı kəndlərində Yardımlı bələdiyyəsi;

52.5. Horavar, Vərgədüz, Vərov və Yolocaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bilnə, Əngövül, Əvçədulan, Horavar, Horonu, Keçələkəran, Separadi, Teşkan, Vərgədüz, Vərov, Yolocaq və Zəngələ kəndlərində Vərgədüz bələdiyyəsi;

52.6. Çay Üzü, Peştəsər, Şiləvəngə və Urakəran bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Avun, Avur, Çay Üzü, Dağ Üzü, Fındıqlıqışlaq, Gavran, Qaraqaya, Mamulğan, Nisəqələ, Ökü, Peştəsər, Şiləvəngə və Urakəran kəndlərində Çay Üzü bələdiyyəsi;

52.7. Ərsilə, Honuba, Porsova və Telavar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Eçara, Ərsilə, Gügəvar, Honuba, Honuba Şıxlar, Jiy, Ləzran, Porsova, Şovut, Telavar, Tiləkənd və Zeynəlzir kəndlərində Porsova bələdiyyəsi;

52.8. Ərus və Sırıq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alçabulaq, Ərus, Məlikli, Mirimli, Odurakəran, Sırıq, Şələ və Tahirli kəndlərində Ərus bələdiyyəsi.

53. Yevlax rayonu üzrə:

53.1. Aran və Yaldili bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aran qəsəbəsində və Yaldili kəndində Aran bələdiyyəsi;

53.2. Aşağı Bucaq, Ərəbbəsrə, Gülövşə və Xanabad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Bucaq, Bəydili, Ərəbbəsrə, Gülövşə, Xanabad, Yenice və Yuxarı Bucaq kəndlərində Aşağı Bucaq bələdiyyəsi;

53.3. Aşağı Qarxun, Yevlax və Yuxarı Qarxun bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Yevlax şəhərində və Aşağı Qarxun, Yuxarı Qarxun kəndlərində Yevlax bələdiyyəsi;

53.4. Aşağı Salamabad, Ərəş, Xaldan və Qaraoğlan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Meyvəli qəsəbəsində və Aşağı Salamabad, Əcəmi, Ərəş, Xaldan, Qaraoğlan, Quşçu, Yuxarı Salamabad kəndlərində Xaldan bələdiyyəsi;

53.5. Balçılı, Cırdaxan, Salahlı və Varvara bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağqıraqlı, Balçılı, Cırdaxan, Salahlı və Varvara kəndlərində Salahlı bələdiyyəsi;

53.6. Hacıselli və Havarlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əxşam, Hacıselli, Havarlı və Marzılı kəndlərində Havarlı bələdiyyəsi;

53.7. Hürüuşağı və Tanrıqulular bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Boşçalı, Hürüuşağı və Tanrıqulular kəndlərində Tanrıqulular bələdiyyəsi;

53.8. Kövər, Qoyunbinəsi və Malbinəsi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kolanı, Kövər, Qoyunbinəsi və Malbinəsi kəndlərində Qoyunbinəsi bələdiyyəsi;

53.9. Qaramanlı və Qaraməmmədli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dəlləklər, Göyök, Hacımahmudlu, Qaramanlı, Qaraməmmədli, Nəmimli, Nurallı və Rüstəmli kəndlərində Qaraməmmədli bələdiyyəsi;

53.10. Nemətabad, Nərimanabad və Səmədabad bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Duzdağ qəsəbəsində və İsmayılbad, Nemətabad, Nərimanabad, Səmədabad, Yeni Çobankərə kəndlərində Səmədabad bələdiyyəsi.

54. Zaqatala rayonu üzrə:

54.1. Aşağı Çardaxlar və Yuxarı Çardaxlar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Çardaxlar, Uzunqazmalar və Yuxarı Çardaxlar kəndlərində Çardaxlar bələdiyyəsi;

54.2. Bəhmətli və Lahıc bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bəhmətli, Kürdəmir, Lahıc və Sabunçu kəndlərində Bəhmətli bələdiyyəsi;

54.3. Dağlı və Üçüncü Tala bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bozbinə, Dağlı, Əzgili, Həsənbinə, Xanməmmədbinə, Qalal, Qarqay, Mamqabinə, Masqarabinə, Mücəkbinə və Üçüncü Tala kəndlərində Dağlı-Üçüncü Tala bələdiyyəsi;

54.4. Göyəm və Mazıx bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Beretbinə, Cicibinə, Çökəkoba, Dardoqqaz, Göyəm, Qəbizdərə, Mazıx, Sumaylı və Uzuntala kəndlərində Göyəm bələdiyyəsi;

54.5. Qandax və Muğanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Faldarlı, Qandax və Muğanlı kəndlərində Qandax bələdiyyəsi;

54.6. Mosul və Yengiyan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kəpənəkçi, Mosul və Yengiyan kəndlərində Mosul-Yengiyan bələdiyyəsi.

55. Zərdab rayonu üzrə:

55.1. Bəyimli və Zərdab bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Zərdab şəhərində, Bəyimli qəsəbəsində və Qoşaoba, Təzəkənd kəndlərində Zərdab bələdiyyəsi;

55.2. Bıçaqçı, Körpükənd və Yuxarı Seyidlər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bıçaqçı, Körpükənd, Siləyli və Yuxarı Seyidlər kəndlərində Bıçaqçı bələdiyyəsi;

55.3. Birinci Alıcanlı, Çallı və Məlikumudlu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Birinci Alıcanlı, Cilovxanlı, Çallı, İkinci Alıcanlı və Məlikumudlu kəndlərində Çallı bələdiyyəsi;

55.4. Dəkkəoba, Dəli Quşçu, İsaqbağı və Qaravəlli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Böyük Dəkkə, Dəkkəoba, Dəli Quşçu, İsaqbağı və Qaravəlli kəndlərində Dəkkəoba bələdiyyəsi;

55.5. Əlibəyli, Gəlmə və Xanməmmədli bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Allahqulubağı, Əlibəyli, Gəlmə, Hüseyinxanlı, Xanməmmədli və Salahlı kəndlərində Gəlmə bələdiyyəsi;

55.6. Əlvənd, Kəndəbil, Otmanoba, Şahhüseynli və Şəftəhal bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağabağı, Aşağı Seyidlər, Əlvənd, Kəndəbil, Nəzəralılı, Otmanoba, Şahhüseynli, Şəftəhal və Şıxbağı kəndlərində Kəndəbil bələdiyyəsi;

55.7. Gödəkqobu, Məmmədqasımlı, Pərvanlı və Yarməmmədbağı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Gödəkqobu, Lələağacı, Məmmədqasımlı, Pərvanlı və Yarməmmədbağı kəndlərində Məmmədqasımlı bələdiyyəsi;

55.8. Qoruqbağı, Məlikli və Sarıqaya bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Burunlu, Qoruqbağı, Məlikli və Sarıqaya kəndlərində Məlikli bələdiyyəsi.

56. Naxçıvan Muxtar Respublikası üzrə:

56.1. Naxçıvan şəhəri üzrə:

56.1.1. Əliabad və Naxçıvan bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Naxçıvan şəhərində və Əliabad qəsəbəsində Naxçıvan bələdiyyəsi;

56.1.2. Qaraçuq, Qaraxanbəyli və Tumbul bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bulqan, Hacınıyyət, Qaraçuq, Qaraxanbəyli və Tumbul kəndlərində Qaraçuq bələdiyyəsi.

56.2. Babək rayonu üzrə:

56.2.1. Araz, Çeşməbasar, Güznüt və Nehrəm bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Nehrəm qəsəbəsində və Araz, Çeşməbasar, Güznüt kəndlərində Nehrəm bələdiyyəsi;

56.2.2. Aşağı Buzqov, Cəhri, Gərməçataq, Payız və Yuxarı Buzqov bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Cəhri qəsəbəsində və Aşağı Buzqov, Gərməçataq, Gülşənabad, Payız, Yuxarı Buzqov kəndlərində Cəhri bələdiyyəsi;

56.2.3. Babək, Hacıvar, Şəkərabad və Yarımca bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Babək şəhərində və Badaşqan, Hacıvar, Şəkərabad, Yarımca kəndlərində Babək bələdiyyəsi;

56.2.4. Didivar, Nəzərabad, Şıxmahmud və Yuxarı Uzunoba bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Uzunoba, Didivar, Xəlilli, Nəzərabad, Şıxmahmud və Yuxarı Uzunoba kəndlərində Şıxmahmud bələdiyyəsi;

56.2.5. Göynük, Qahab, Naxışnərgiz və Nəhəcir bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Göynük, Qahab, Naxışnərgiz, Nəcəfəlidizə və Nəhəcir kəndlərində Qahab bələdiyyəsi;

56.2.6. Kərimbəyli, Kültəpə, Sirab və Zeynəddin bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Kərimbəyli, Kültəpə, Sirab və Zeynəddin kəndlərində Sirab bələdiyyəsi;

56.2.7. Məmmədrza Dizə, Məzrə və Vayxır bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Xalxal, Kalbaoruc Dizə, Qaraqala, Məmmədrza Dizə, Məzrə və Vayxır kəndlərində Vayxır bələdiyyəsi.

56.3. Culfa rayonu üzrə:

56.3.1. Bənəniyar və Əbrəqunus bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bənəniyar və Əbrəqunus kəndlərində Bənəniyar bələdiyyəsi;

56.3.2. Camaldın, Ərəzin və Kırna bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Camaldın, Ərəzin, Kırna və Qızılca kəndlərində Ərəzin bələdiyyəsi;

56.3.3. Culfa və Gülüstən bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Culfa şəhərində və Gülüstən kəndində Culfa bələdiyyəsi;

56.3.4. Dizə, Şurud və Yaycı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Dizə, Gal, Şurud və Yaycı kəndlərində Yaycı bələdiyyəsi;

56.3.5. Əlincə, Göydərə və Saltaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Əlincə, Göydərə, Xoşkeşin və Saltaq kəndlərində Saltaq bələdiyyəsi;

56.3.6. Ərəfsə, Xanəgah, Qazançı, Ləkətağ, Milax və Teyvaz bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Boyəhməd, Ərəfsə, Xanəgah, Qazançı, Ləkətağ, Milax və Teyvaz kəndlərində Milax bələdiyyəsi.

56.4. Kəngərli rayonu üzrə:

56.4.1. Böyükdüz, Xok və Yeni Kərki bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Böyükdüz, Xok və Yeni Kərki kəndlərində Xok bələdiyyəsi;

56.4.2. Çalxanqala, Xıncab və Qarabağlar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çalxanqala, Xıncab, Qarabağlar və Təzəkənd kəndlərində Qarabağlar bələdiyyəsi;

56.4.3. Qabıllı, Qıvraq, Şahtaxtı və Yurdçu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qıvraq qəsəbəsində və Qabıllı, Şahtaxtı, Yurdçu kəndlərində Qıvraq bələdiyyəsi.

56.5. Ordubad rayonu üzrə:

56.5.1. Aşağı Əndəmic, Gənzə, Nüsnüs və Yuxarı Əndəmic bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Anabad, Aşağı Əndəmic, Gənzə, Nüsnüs və Yuxarı Əndəmic kəndlərində Nüsnüs bələdiyyəsi;

56.5.2. Aşağı Əylis, Dəstə və Yuxarı Əylis bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Əylis, Dəstə və Yuxarı Əylis kəndlərində Dəstə bələdiyyəsi;

56.5.3. Aza, Azadkənd, Gilançay və Sabirkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aza, Azadkənd, Baş Dizə, Darkənd, Gilançay və Sabirkənd kəndlərində Sabirkənd bələdiyyəsi;

56.5.4. Biləv, Bist, Xurs, Nəsirvaz, Parağa, Parağaçay qəsəbə və Tivi bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağdərə, Parağaçay qəsəbələrində və Behrud, Biləv, Bist, Ələhi, Xurs, Nəsirvaz, Nürgüt, Parağa, Tivi kəndlərində Biləv bələdiyyəsi;

56.5.5. Çənnəb, Düylün, Qoşadizə və Üstüpu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Çənnəb, Düylün, Kələntər Dizə, Qoşadizə, Məzrə və Üstüpu kəndlərində Düylün bələdiyyəsi;

56.5.6. Dırnıs, Kələki, Unus və Vələver bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Anaqut, Başkənd, Dırnıs, Kələki, Qoruqlar, Pəzməri, Unus və Vələver kəndlərində Dırnıs bələdiyyəsi;

56.5.7. Xanağa və Vənənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağrı, Dizə, Xanağa və Vənənd kəndlərində Vənənd bələdiyyəsi;

56.5.8. Ordubad və Şəhriyar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ordubad şəhərində, Şəhriyar qəsəbəsində və Kilit, Kotam kəndlərində Ordubad bələdiyyəsi.

56.6. Sədərək rayonu üzrə:

56.6.1. Heydərabad, Qaraağac və Sədərək bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Heydərabad qəsəbəsində və Qaraağac, Sədərək kəndlərində Sədərək bələdiyyəsi.

56.7. Şahbuz rayonu üzrə:

56.7.1. Ağbulaq, Aşağı Qışlaq, Biçənək, Gömür, Kolanı və Yuxarı Qışlaq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ağbulaq, Aşağı Qışlaq, Biçənək, Gömür, Kolanı və Yuxarı Qışlaq kəndlərində Kolanı bələdiyyəsi;

56.7.2. Ayrınc, Güney Qışlaq, Kükü, Qızıl Qışlaq, Mahmudoba və Nursu bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ayrınc, Güney Qışlaq, Kükü, Qızıl Qışlaq, Mahmudoba və Nursu kəndlərində Ayrınc bələdiyyəsi;

56.7.3. Badamlı, Badamlı qəsəbə, Daylaqlı, Sələsüz, Şada, Şahbuz və Türkeş bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Şahbuz şəhərində, Badamlı qəsəbəsində və Badamlı, Daylaqlı, Kiçikoba, Mərəlik, Sələsüz, Şada, Türkeş kəndlərində Şahbuz bələdiyyəsi;

56.7.4. Keçili, Külüs və Şahbuzkənd bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Keçili, Külüs və Şahbuzkənd kəndlərində Külüs bələdiyyəsi.

56.8. Şərur rayonu üzrə:

56.8.1. Axaşad, Kərimbəyli, Kürçülü, Kürkənd və Maxta bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Axaşad, Kərimbəyli, Kürçülü, Kürkənd, Qaraburc və Maxta kəndlərində Kürçülü bələdiyyəsi;

56.8.2. Axura, Aşağı Yaycı, Dizə, Gümüşlü, Havuş, Həməzəli, Oğlanqala və Yuxarı Yaycı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Axura, Aşağı Yaycı, Dizə, Gümüşlü, Havuş, Həməzəli, Oğlanqala, Şahbulaq və Yuxarı Yaycı kəndlərində Dizə bələdiyyəsi;

56.8.3. Alışar, Xələc, Qorçulu və Muğanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Alışar, Xələc, Qorçulu və Muğanlı kəndlərində Alışar bələdiyyəsi;

56.8.4. Arbatan, Çəmənli, Çərçiboğan, Çomaxtur və Dərvişlər bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Arbatan, Arpaçay, Babəki, Çəmənli, Çərçiboğan, Çomaxtur və Dərvişlər kəndlərində Çərçiboğan bələdiyyəsi;

56.8.5. Aşağı Aralıq, Kosacan, Siyaqut və Yuxarı Aralıq bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Aralıq, Kosacan, Siyaqut və Yuxarı Aralıq kəndlərində Siyaqut bələdiyyəsi;

56.8.6. Aşağı Daşarx, Dərəkənd, Yeni Havuş və Yuxarı Daşarx bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Aşağı Daşarx, Dərəkənd, Xətai, Oğuzkənd, Yeni Havuş və Yuxarı Daşarx kəndlərində Daşarx bələdiyyəsi;

56.8.7. Cəlilkənd, Düdəngə, Mahmudkənd və Zeyvə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Bəhrüz Kəngərli, Cəlilkənd, Düdəngə, Günnüt, Mahmudkənd və Zeyvə kəndlərində Düdəngə bələdiyyəsi;

56.8.8. Danyeri, Püsyən və Tənənəm bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Danyeri, Püsyən, Tənənəm və Təzəkənd kəndlərində Püsyən bələdiyyəsi;

56.8.9. Ələkli, Xanlıqlar və Vərməziyar bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Ələkli, Xanlıqlar, Stansiya Daşarx və Vərməziyar kəndlərində Xanlıqlar bələdiyyəsi;

56.8.10. Ərəbyengicə, İbadulla, Qarahəsənli, Qışlaqabbas və Tumaslı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Diyadin, Ərəbyengicə, İbadulla, Qarahəsənli, Qışlaqabbas, Tumaslı və Vayxır kəndlərində Qışlaqabbas bələdiyyəsi;

56.8.11. Qarxun, Məmmədsabir, Muğancıq Mehrab və Sərxanlı bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Qarxun, Məmmədsabir, Muğancıq Mehrab, Muğancıq Müslüm və Sərxanlı kəndlərində Qarxun bələdiyyəsi;

56.8.12. Şəhriyar, Şərur və Yengicə bələdiyyələrinin əhatə etdiyi Şərur şəhərində və Şəhriyar, Yengicə kəndlərində Şərur bələdiyyəsi.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 18 oktyabr 2024-cü il

“Bələdiyyələrin statusu haqqında” və “Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Maddə 1. “Bələdiyyələrin statusu haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 7, maddə 405 (Cild I); 2024, № 4, maddə 370) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 16-cı maddə üzrə:

1.1.1. aşağıdakı məzmununda 1-1-ci hissə əlavə edilsin:

“1-1. Epidemiyə əleyhinə rejimin, sanitariya-gigiyena və karantin rejimlərinin tətbiq edilməsi və bələdiyyə iclasının iclas zalında bilavasitə iştirak etməklə keçirilməsini mümkün edən digər hallarla əlaqədar bələdiyyə iclasları həmin dövr üçün videokonfrans əlaqə sistemi vasitəsilə keçirilə bilər.”;

1.1.2. 2-ci hissənin dördüncü cümləsində “onun səlahiyyətlərini həyata keçirən müavini” sözləri “sədr vəzifəsini icra edən şəxs” sözləri ilə əvəz edilsin;

1.1.3. 5-ci hissənin birinci cümləsində “onun müavini” sözləri “sədr vəzifəsini icra edən şəxs” sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2. aşağıdakı məzmununda 16-1-ci maddə əlavə edilsin:

“Maddə 16-1. Yeni seçilmiş bələdiyyənin ilk iclasının keçirilməsi

Yeni seçilən bələdiyyənin ilk iclası Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Seçki Komissiyası tərəfindən bələdiyyə seçkilərinin yekunları elan edildikdən sonra 5 iş günü müddətində keçirilir.

Bələdiyyənin ilk iclasında bələdiyyənin sədri seçilənədək yaşı daha çox olan üzv iclasa sədrlik edir.

İclasla sədrlik edən bələdiyyəyə üzv seçilmiş şəxslərin siyahısını elan edir, ilk iclası bələdiyyə sədri və iclas katibi seçilənədək aparır.

Bələdiyyənin sədri açıq və ya gizli səsvermə yolu ilə seçilir. Bələdiyyənin sədri bələdiyyə üzvlərinin yarısından çoxunun səsini topladıqda seçilmiş hesab olunur.

Bələdiyyənin ilk iclasında bələdiyyə sədri və iclas katibi seçildikdən sonra iclasın gündəliyi təsdiq edilir.”;

1.3. 17-ci maddənin 1-ci hissəsində “bələdiyyənin tabeliyində olan müəssisə, idarə və təşkilatların” sözləri “bələdiyyələrə məxsus hüquqi şəxslərin” sözləri ilə əvəz edilsin;

1.4. 19-cu maddə üzrə:

1.4.1. 1-ci hissə ləğv edilsin;

1.4.2. 3-cü hissəyə “Bələdiyyənin sədri” sözlərindən sonra “(və ya sədr vəzifəsini icra edən şəxs)” sözləri əlavə edilsin və həmin hissədə “1-ci və 2-ci bəndlərində” sözləri “2-ci hissəsində və bu Qanunun 16-1-ci maddəsinin 4-cü hissəsində” sözləri ilə əvəz edilsin;

1.5. 30-cu maddənin 2-ci hissəsi üzrə:

1.5.1. birinci abzasda “vətəndaşların müraciətlərinə mahiyyəti üzrə bir ay ərzində cavab verməlidirlər” sözləri “tərəfindən fiziki və hüquqi şəxslərin müraciətlərinə “Vətəndaşların müraciətləri haqqında” və “İnformasiya əldə etmək haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunları, inzibati icraatla bağlı müraciətlərə isə “İnzibati icraat haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanunu ilə müəyyən olunmuş qaydada baxılır” sözləri ilə əvəz edilsin;

1.5.2. ikinci abzasda “10 gün” sözləri “15 iş günü” sözləri ilə əvəz edilsin;

1.6. 33-cü maddə üzrə:

1.6.1. 1-ci hissədə “bələdiyyə müəssisələri və təşkilatları” sözləri “bələdiyyəyə məxsus hüquqi şəxslər” sözləri ilə əvəz edilsin;

1.6.2. 3-cü hissədə “özləşdirilən” sözü “özgəninkiləşdirilən” sözü ilə əvəz edilsin;

1.6.3. 5-ci hissənin birinci cümləsində “özləşdirilməsi” sözü “özgəninkiləşdirilməsi” sözü ilə, ikinci cümləsində “özləşdirilməsindən” sözü “özgəninkiləşdirilməsindən” sözü ilə əvəz edilsin;

1.7. 40-cü maddənin 1-ci hissəsində “özləşdirilməsindən” sözləri “özgəninkiləşdirilməsindən” sözləri ilə, “bələdiyyə müəssisə, idarə və təşkilatlarının” sözləri “bələdiyyələrə məxsus hüquqi şəxslərin” sözləri ilə əvəz edilsin;

1.8. 41-ci maddənin 4-cü hissəsində “Bələdiyyələrin mülkiyyətində olan müəssisə və təşkilatların” sözləri “Bələdiyyəyə məxsus hüquqi şəxslərin” sözləri ilə əvəz edilsin;

1.9. 48-ci maddənin birinci hissəsinin ikinci cümləsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Bələdiyyələr (bələdiyyə sədrləri və ya sədr vəzifəsini icra edən şəxslər) qərar qəbul etdiyi tarixdən 3 iş günü ərzində həmin qərarı elektron sənəd formasında bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqanın informasiya sistemində yerləşdirməlidirlər.”;

1.10. 52-2-ci maddə üzrə:

1.10.1. 1-ci hissədə “Məclisinə” sözündən sonra “aprel ayının 1-dək” sözləri əlavə edilsin;

1.10.2. 2-ci hissə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“2. Bələdiyyələr öz nizamnaməsində müəyyən edilmiş qaydada yerli büdcənin icrası haqqında yarımillik və illik maliyyə hesabatını bələdiyyə iclasına təqdim edirlər. Yarımillik maliyyə hesabatları hesabat dövründən sonrakı ayın 15-dək, illik maliyyə hesabatları növbəti il yanvarın 30-dək təqdim edilməlidir. Bələdiyyələr təqdim edilmiş maliyyə hesabatlarını bələdiyyə iclasının qərarı ilə 15 gün müddətində təsdiq edirlər.”;

1.10.3. 3-cü hissə üzrə:

1.10.3.1. birinci abzasın birinci cümləsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Bu maddənin 1-ci və 2-ci hissələrində nəzərdə tutulan hesabatlardan başqa, bələdiyyə hər ilin yanvar ayının üçüncü həftəsi ərzində əvvəlki il üzrə görülmüş işlər haqqında, o cümlədən bələdiyyə mülkiyyətinin istifadəsi haqqında seçicilərinə hesabat verir.”;

1.10.3.2. birinci abzasın üçüncü cümləsində “hesabat” sözü “bu maddənin 2-ci və 3-cü hissələrində nəzərdə tutulan hesabatlar” sözləri ilə əvəz edilsin;

1.10.3.3. ikinci abzasın birinci cümləsi çıxarılsın;

1.10.4. aşağıdakı məzmununda 3-1-ci hissə əlavə edilsin:

“3-1. Bu maddədə göstərilən hesabatlar bələdiyyə iclasında təsdiq edildikdən dərhal sonra qərara əlavə olunaraq inzibati nəzarəti həyata keçirən orqanın informasiya sistemində yerləşdirilir.”.

Maddə 2. “Bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarət haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003, № 6, maddə 268 (Cild I) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

2.1. 6-cı maddə üzrə:

2.1.1. 6.1-ci maddədə “aktların bir surətini həmin aktların qəbul edildiyi andan 5 iş günündən gec olmayaraq inzibati nəzarəti həyata keçirən orqana göndərməlidirlər” sözləri “aktları qəbul edildiyi tarixdən 3 iş günündən gec olmayaraq inzibati nəzarəti həyata keçirən orqanın informasiya sistemində (bundan sonra – informasiya sistemi) yerləşdirməlidirlər” sözləri ilə əvəz edilsin;

2.1.2. 6.2-ci maddədə “daxil olduğu” sözləri “informasiya sistemində yerləşdirildiyi” sözləri ilə əvəz edilsin, həmin maddəyə “günü” sözündən sonra “, əlavə araşdırma tələb olunarsa, 30 iş günü” sözləri və aşağıdakı məzmununda ikinci cümlə əlavə edilsin:

“İcraat zamanı əlavə məlumatların və ya sənədlərin əldə edilməsi tələb edildikdə, inzibati nəzarəti həyata keçirən orqanın həmin müddəti 30 iş günü uzatmaq hüququ vardır.”;

2.2. 7-ci maddə üzrə:

2.2.1. 7.3.1-ci maddədə “tutulmuş” sözündən sonra “qaydada” sözü əlavə edilsin;

2.2.2. 7.3.2-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“7.3.2. inzibati nəzarət icraatına başlamaqdan imtina edir və bu barədə müraciət edənə əsaslandırılmış rəsmi məlumat göndərir.”;

2.3. 8-ci maddə üzrə:

2.3.1. 8.1-ci maddə aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“8.1. İnzibati nəzarət icraatı bu Qanunun 5.0.1-ci maddəsi ilə müəyyən edilən əsas üzrə aparıldıqda, inzibati nəzarət icraatının başlanma tarixi bələdiyyə aktının informasiya sistemində yerləşdiyi gündən hesablanır.

Bu Qanunun 5.0.1-ci maddəsi ilə müəyyən edilən əsas üzrə inzibati nəzarət icraatı bu Qanunun 8.1-ci maddəsinin üçüncü abzası nəzərə alınmaqla informasiya sistemi vasitəsilə həyata keçirilir.

İnzibati nəzarəti həyata keçirən orqan bu Qanunun 5.0.1-ci və 5.0.2-ci maddələri ilə müəyyən edilən əsaslar üzrə inzibati nəzarət icraatı zamanı mübahisə doğuran bələdiyyə aktının və bu aktın qəbul edilməsi ilə bağlı əlavə sənədlərin və ya məlumatların ona göndərilməsi barədə müvafiq bələdiyyəyə müraciət edir. Bələdiyyə həmin sənədləri və ya məlumatları sorğunu aldığı tarixdən 3 iş günü ərzində, həmin sənədlərin və ya məlumatların əldə edilməsi əlavə zaman tələb etdiyi halda isə 10 iş günü ərzində inzibati nəzarəti həyata keçirən orqana informasiya sistemi vasitəsilə təqdim edir.”;

2.3.2. 8.3-cü maddənin birinci cümləsində “müraciətin araşdırılması” sözləri “inzibati nəzarət icraatı” sözləri ilə, “aşkar” sözü “müəyyən” sözü ilə əvəz edilsin;

2.3.3. 8.4-cü maddə üzrə:

2.3.3.1. birinci cümlədə “bu Qanunun 5.0.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş hallarda və ya daxil olmuş müraciətin araşdırılması” sözləri “inzibati nəzarət icraatı” sözləri ilə, “aşkar” sözü “müəyyən” sözü ilə, “müraciət” sözü “təklif təqdim edərək informasiya sistemində müvafiq aktın qarşısında qeyd” sözləri ilə əvəz edilsin;

2.3.3.2. ikinci cümlədə “müraciətə” sözü “təklifə” sözü ilə əvəz edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 18 oktyabr 2024-cü il

“Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında”, “Büdcə sistemi haqqında” və “Nağdsız hesablaşmalar haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikasının Qanunu

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 94-cü maddəsinin I hissəsinin 7-ci və 15-ci bəndlərini rəhbər tutaraq **qərara alır**:

Maddə 1. “Bələdiyyələrin maliyyəsinin əsasları haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 1999, № 12, maddə 690 (Cild I) 11-ci maddəsinə aşağıdakı məzmununda 4-cü hissə əlavə edilsin:

“4. Bələdiyyə büdcəsinin gəlirləri və xərcləri bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqanın informasiya sistemində əks olunur. Bələdiyyə büdcəsinin xərcləri həmin informasiya sistemi vasitəsilə həyata keçirilir və müvafiq ödənişlər ödəniş xidməti təchizatçıları vasitəsilə təmin edilir.”.

Maddə 2. “Büdcə sistemi haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2002, № 10, maddə 584 (Cild I) aşağıdakı məzmununda 37.8-ci maddə əlavə edilsin:

“37.8. Bələdiyyə büdcəsinin gəlirləri və xərcləri bələdiyyələrin fəaliyyətinə inzibati nəzarəti həyata keçirən orqanın informasiya sistemində əks olunur. Bələdiyyə büdcəsinin xərcləri həmin informasiya sistemi vasitəsilə həyata keçirilir və müvafiq ödənişlər ödəniş xidməti təchizatçıları vasitəsilə təmin edilir.”.

Maddə 3. “Nağdsız hesablaşmalar haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Topplusu, 2016, № 12, maddə 2053 (Cild I) 3.4.3-cü maddəsinə ikinci halda “şəxslərə” sözdən sonra “, habelə bələdiyyələrə” sözləri əlavə edilsin.

İlham Əliyev
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 10 dekabr 2024-cü il